

Tęsitamenti Ikne n'Ọnu Ikwere

Ikwere New Testament

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Matiyu	4
Maki	32
Lukwu	50
Joni	79
Ènu Ele Izi	100
Ele Rom	125
1 Ele Kòrinti.....	137
2 Ele Kòrinti.....	148
Ele Galasia.....	156
Ele Efesòsi	161
Ele Filipai	166
Ele Kòlosi.....	170
1 Ele Tèsalonika	173
2 Ele Tèsalonika.....	176
1 Timoti	178
2 Timoti	182
Taiṭosi	185
Filemoni	187
Ele Hiburu	188
Jemisi	197
1 Pita.....	201
2 Pita.....	205
1 Joni.....	208
2 Joni.....	212
3 Joni.....	213
Judu	214
Okpume	216

Matiyu

Nhne gbasiri okwukwo ka

nookwu oka izi oma nu Jizosi bu Nye Onohia Chiokike kweru mkwna a. Omumu Jizosi nye Nazareti gwebnanyaru eli-eze ikne n'owa, ke bu ochichi Chiokike. Izi oma Matiyo neegesi eli-eze ikne ka hite nu nhne Jizosi, nye bu Mezaya, znirni nu nhne o mernu. Matiyo gesiri kpa Jizosi mezuru kpakara nhne be gbaru nu Tesitamenti Oknani gbasiri a. O gesiri nu be murnu Jizosi hite n'avnurnu ele eze. Nne a Meri bu woknornokno ma nyerukna. Matiyo tukparu ehni gba nu ele buo ele Ju nwernu igwe n'eli-eze Chiokike lele kpa ele Ju nwernu. O kwuru nhne gbasiri enwu Jizosi, olizo n'enwu a, nu iwu o nyernu ele sno apna be zn kpakara ele zi n'owa izi oma a.

Nhne zi n'okwukwo ka

Budu wikoro Jizosi

Ikwu-onu Chiokike o kwuru n'olu rugwu

Nhne o znirni, elulu nu nhne berere nu Galili

Izne a du Jeruselem

Ikwezu ipne-aznu Jizosi nu rime Jeruselem

Olizo n'enwu a

Matiyo (Livai)

O gesi nu Jizosi bu Mezaya, nye gweyaru eli-eze ke bu ochichi Chiokike n'owa.

Osnusno omumu Jizosi

(Luk 3:23-38)

1 Okwukwo osnusno omumu Jizosi Karaishi, nnwo Devidi, nnwo Ebereham.

² Ebereham murnu Aziki, Aziki muhia Jekopu, Jekopu muhia Juda nu rumu nne a. ³ Juda muhia Perezini nu Zera, nne be bu Tama, Perezini muhia Hezironi, Hezironi muhia Ram, ⁴ Ram muhia Aminadabu, Aminadabu muhia Nasoni, Nasoni muhia Salimoni, ⁵ Salimoni muhia Boazi, nne a bu Rehabu, Boazi muhia Obedi, nne a bu Rutu, Obedi muhia Jesi, ⁶ Jesi muhia Eze Devidi.

Devidi muhia Solomoni, nne a bu nnwerne Uraya, ⁷ Solomoni muhia Rehoboam, Rehoboam muhia Abija, Abija muhia Asa, ⁸ Asa muhia Jehosafati, Jehosafati muhia Joram, Joram muhia Uzaya, ⁹ Uzaya muhia Jotam, Jotam muhia Ehazini, Ehazini muhia Hezikaya, ¹⁰ Hezikaya muhia Manase, Manase muhia Amoni, Amoni muhia Josaya, ¹¹ Josaya muhia Jekonaya nu rumu nne a. Ka bu ige ele Babiloni vuru be la n'eli Babiloni.

¹² Nga be vukworu be zne nu Babiloni, Jekonaya muhia Seateli, Seateli muhia Zerubabeli, ¹³ Zerubabeli muhia Abiudu, Abiudu muhia Eliakim, Eliakim muhia Azu, ¹⁴ Azu muhia Zadoku, Zadoku muhia Akim, Akim muhia Eliudu, ¹⁵ Eliudu muhia Eleza, Eleza muhia Matani, Matani muhia Jekopu, ¹⁶ Jekopu muhia Josefuni nzi Meri. Meri bu nye murnu Jizosi, nye be kwu Karaishi.

¹⁷ Kpakara eburnu hite n'Ebereham du Devidi bu nri eburnu nu eno, hite nu Devidi du nga be vuru be zne n'eli Babiloni bu nri eburnu nu eno, hite nu nga be wuru nu Babiloni du nu omumu Karaishi bu nri eburnu nu eno.

Omumu Jizosi Karaishi

(Luk 2:1-7)

¹⁸ Ka bu kpa be jiri mu Jizosi Karaishi. Nga be kweru nu Josefuni joolu nne a Meri, [†] nga be yadnanyina, be whurnu nu o zi rime hite n'Enine Nso. ¹⁹ Josefuni bu nzi a bu omamarna badnu, o chola o kpasini a iwhnerne nu ruwhnu ohna, o pioru o gba a nnam nu mgwugwa.

²⁰ Kovu nga o zi naarj kpakara nhne ka nu mkpoma a, enine izi Nyenwe ai vakwnusiri a nu mboro, kaa, "Josefuni, nnwo Devidi, i tuko ogwnu o kwuru nnwerne i Meri, nnwo o zi rime a hi n'aka Enine Nso. ²¹ O jomuhia nnwo rukna, i jookwu a Jizosi, kwnornu nu o joznohia ele ke a nu kpakara mmehie be."

²² Ka bu ma nhne Nyenwe ai kwuru hite n'onu nye owhnurninya mezu, ²³ "Otu woknornokno ma nyerukna jootu rime, o jomuhia nnwo rukna, be jookwu a Imanueli," ke bu, "Chiokike zinu ai."

²⁴ Nga Josefuni tnenyarnu nu anyarna, o lizo, o mee kpa enine izi Nyenwe ai nyernu a iwu, o kwuru Meri nnwerne a. ²⁵ Kovu ya nu a dnanyina du nga o muhiaru nnwo rukna, o jita rehna a Jizosi.

[†] Mbu ogbasi omu n'aka ke neegesi nu aka ji a.

Ele akọ varu

2 Nga be murnu Jizosi nu Betilehem n'eli Judiya, nga Erödu bu eze, ele akọ † hiri n'obosi ehnám vaduru Jeruselem, 2 neesikwa, "Ndaa hne o zi bu nye be murnu, eze ele Ju? Kwnornu nu a whurnu mbọ a n'obosi ehnám, a varu ma a kponu a risi eli."

3 Nga Eze Erödu nurnu nhne ka, mkpoma laru a mini, ya nu kpakara ele zi nu Jeruselem. 4 Nga o sukwukotaru kpakara ele risi arjohna nu ele zni iwu ele Ju, o sika wa be hne be jomu Karaisi wam.

5 Be kanu a nu Betilehem n'eli Judiya, o bu kpa be gbaru a n'okwukwo hite n'onu nye owhurnunya, kaa,

6 "Ji Betilehem, n'eli Juda,
i zila matj kakwo n'esilawuru risi eli Juda rja rja,
kwnornu nu hite nu ji hne nye risi jeehi whuya,
nye jooznu ele ke m Izireli lele aturnu."

7 Nga Erödu sukwuru ele akọ wam nu mgwugwa, o sikwahia be nga mbọ wam whuyaru iwhne. 8 O kanu be zne Betilehem, kaa, "Anu zne piosi nnwo ikne wam rikne, nga anu piohjaru a, anu va kanu m, m jeezne kponu a risi eli masi." 9 Nga be nurnu oka Eze Erödu, be whoga, le mbọ wam ke be whurnu n'obosi ehnám neezne nu ruwhnu be du nga o varu gwuzoru n'olu hne nnwo wam zi. 10 Nga be whurnu mbọ wam, be nwudnarnu k'agida.

11 Be bna nu rime oro, whnu nnwo ikne wam, ya nu Meri nne a, be dna n'eli kponu a risi eli. Be kpume igbe ekwnu be, nye a nkesi, golu, franki-isensi nu maa.

12 Chiokike do be aka nu nsni nu mboro be lánakwadia ke Erödu, be garu apna berere la eli be.

Be gbazne n'eli Ijipiti

13 Nga be laru, enine izi Nyenwe ai mernu Josefu whnu a anya nu mboro, kaa, "Lizo, kwuru watakiri wam nu nne a gbazne Ijipiti, daziri nu pii du nga me jaakanu i, kwnornu nu Erödu joopio nnwo wam ma o gbu a." 14 O lizo, kwuru nnwo wam nu nne a n'abalj gbazne Ijipiti. 15 Be zi n'Ijipiti tem Erödu nwuma, ma nhne Nyenwe ai kwuru hite n'onu nye owhurnunya a mezu, "M sukwuhjaru m nnwo m hite Ijipiti."

Erödu gburu rumu takiri

16 Nga Erödu whurnu nu ele akọ wam nyernu a mkpari, o weru ehni k'agida, o zizne ele ogwnu kaa be gbu kpakara rumu rukna zi nu Betilehem ma eli zi be ndundu, hite nu ele gbaru awha lawuru ya eli. Ka bu hite n'ige wam o sikhahiaru oka n'onu ele akọ wam.

17 N'ige wam bu hne be mezuru nhne Jerimaya nye owhurnunya kwuru, naakaa,

18 "Be nurnu akpiri nu rime eli Rama,
naakwna ekwna nu okne ogba mkpe,
Recheli naakwnanu rumu a ekwna,
o kwéle be kasi a mkpoma kwnornu nu be zima."

Be hiri n'Ijipiti yahna

19 Nga Erödu nwurnu, enine izi Nyenwe ai mernu Josefu whnu a anya nu mboro n'Ijipiti, 20 kaa, "Lizo kwuru nnwo wam nu nne a zne n'eli Izireli, ele noopio budnu a nwunam."

21 O lizo kwuru nnwo wam nu nne a, va n'eli Izireli. 22 Kovu nga o nurnu nu Akelosi nnwo Erödu bu eze Judiya nu ngadna nda a, o turu ogwnu o zne pii. Nga Chiokike doru a aka nu nsni nu mboro, Josefu tuhnsana zne Galili. 23 Be zne wuru n'eli matj be kwu Nazareti, ma nhne be kwuru hite n'onu nye owhurnunya mezu, "Be jookwu a nye Nazareti."

Ikwu-onu Joni Nye Wu Mini

(Mak 1:1-8; Luk 3:1-18; Jon 1:19-28)

3 N'ige wam Joni Nye Wu Mini varu nookpo okwo ikwu-onu Chiokike n'eli-ikpa ke Judiya, 2 naakaa, "Anu tuhnsana mkpoma, kwnornu nu eli-eze Chiokike zi ndundu." 3 Joni bu nye wam Azaya nye owhurnunya kwuru oka gbasiri a, naakaa,

"Akpiri otu badnu nookpo okwo n'eli-ikpa, naakaa,
'Anu mekwata apna Nyenwe ai,
anu mee apna a sni asni.'"

4 Joni wogwu iwo be jiri rijni akpukpo anohia be kwu kameli mee, ajni o snu n'ikwnu bu akpukpo anohia, wiri a bu igwurube nu mono ebeka ohia. 5 Ele Jeruselem nu kpakara ele Judiya nu kpakara ele wugwu nu ngeri Osimini Jodani gburugburu whokwnusiri a, 6 o wu be mini n'Osimini Jodani, be nookwuhja mmehie be.

7 Kovu nga o whurnu agida ele Farisi nu ele Sadusi hne be naava ma o wu be mini, o kanu be, "Anu eburnu agwo, nyele kannu anu, anu gbanahoru oву owe ehni Chiokike ke jaava? 8 Anu mi mkpuru ke jeegesi nu anu tuhnsarnu mkpoma hite nu mmehie. 9 Anu riko nu rime anu, naakaa, 'Ebereham bu nda ai,' me kanu anu nu Chiokike nwernu rikne mee kpakara akaworugwu ka gho rumu Ebereham. 10 Kitna, be tukwasilam ehni gwe n'ikwnu kpakara isisi, ke bu nu be joogbudna isisi obula ke minyala mkpuru oma, be jootubna a nu rime bekwnu.

11 "M ji m mini noowu anu mini ke neegesi nu anu tuhnsarnu mkpoma hite nu mmehie anu, kovu nye kagwu m rikne naava n'aznu m, nye me dugwo n'owhudnahie chiri okoro-ochi a, nye wam jeeji Enine Nso nu bekwnu noowu anu mini. 12 Nye nhne owhusna ikpa zi n'aka a, o jowhusna ikpa a nkari, o jaachikota ikpa a yisi n'obna a, kovu o jeeji bekwnu ke chni echni rnesnama ruznurnuznu ikpa."

Owuwu mini Jizosi

(Mak 1:9-11; Luk 3:21,22)

13 N'ige wam, Jizosi hiri nu Galili vadu Osimini Jodani znekwnusi Joni ma o wu a mini. 14 Kovu nu Joni kwéle a, o kaa, "O zi m mkpa i wu m mini, ji n'iwuhuru i, i naavakwnusi m?"

† Ele akọ: bu ele nomu nhne gbasiri mbọ.

¹⁵ Jizōsi kanu a, "Gharu a kpam kɛtɛna, kwnornu nu o buru oma kpam ma a mezu kpakara nhne buru oma n'omume." Joni gharu a.

¹⁶ Nga Joni wuru Jizōsi mini, ngangam o hiri nu mini noowhuya, le, oligwe kpumernu, Jizōsi whnu Enine ke Chiokike hne o neewhedna lele nduru, neebekwasi a. ¹⁷ Otu akpɛri hiri n'oligwe, naakaa, "Ka bu Nnwɔ m me whnurnu n'anya, nhne a masiri m."

Ornurna Jizōsi

(Mak 1:12,13; Luk 4:1-13)

4 Enine Nsɔ duru Jizōsi zne n'eli-ikpa ma Ekwensu rna a ornurna. ² Nga o vukworu onu nri obochi eno iwhnehnie nu abali, wiri gwnurnu a. ³ Nye ornurna wam vakwnusiri a, kanu a, "O buru nu i bu Nnwɔ Chiokike, kanu akaworugwu ele ka be ghɔ brɛdi."

⁴ Jizōsi saru a, "Be gbaru a n'okwukwo nsɔ, kaa, 'O buo brɛdi bu nhne badnu jeeri kpɔi ziri budnu, kovu nu o bu kpakara ikwu-onu ke hiri n'onu Chiokike whuya.'"

⁵ Ekwensu kwuru a zne Jeruselem, eli-ohna nsɔ, gwuzote a n'olu towa Oro Nsɔ Chiokike, ⁶ o kanu a, "O buru nu i bu Nnwɔ Chiokike, gbudna ehni i n'eli hna, kwnornu nu be gbaru a n'okwukwo nsɔ, kaa, 'O jeenye ele enine izi a iwu gbasiri i, be jeegheru i n'aka be, ma i gharu o kpɔi ochi i nu rugwu.'"

⁷ Jizōsi saru a, "Berere kwno, be gbaru a n'okwukwo nsɔ, kaa, 'I rnakɔ Nyenwe i Chiokike i ornurna.'"

⁸ Berere kwno, Ekwensu kwuru a zne rugwu zi n'olu k'agida, gerisi a kpakara eli-eze ke owa nu igwugwu be. ⁹ O kanu a, "M jeenye i kpakara nhne ka, o buru nu i jaadna n'eli kpɔnu m risi eli."

¹⁰ Jizōsi saru a, "Whoga m nu ruwhnu m, Setani, kwnornu nu be gbaru a n'okwukwo nsɔ, kaa, 'I jookponu Nyenwe i, Chiokike i risi eli. O bu ya kpɔi bu nye i jeekpenu.'"

¹¹ Ige wam Ekwensu sigbasiri Jizōsi, ele enine izi vakwnusiri a, neeznenu a izi.

Jizōsi panizoru ernu a

(Mak 1:14,15; Luk 4:14,15)

¹² Nga Jizōsi nurnu nu be yisiri Joni n'ikelu, o lahna Galili. ¹³ O whoga nu Nazareti zne wuru nu Kapanom, ke zi nu ngeri osimini, n'eli Zebuloni nu Nafitali, ¹⁴ ma oka be kwuru hite n'onu Azaya nye owhnurninya mezu, kaa,

¹⁵ "Eli Zebuloni nu eli Nafitali, n'apna okne osimini, n'aznu Osimini Jodani, Galili eli ele buo ele Ju.

¹⁶ Ele wu n'ochichiri whnunam agida iwhne, ele wu n'eli enwu kpusnigwu bu ele iwhne noomukwasi."

¹⁷ Hite n'ige wam Jizōsi panizoru nookpo okwo, naakaa, "Anu tuhnaasna mkpoma, kwnornu nu eli-eze Chiokike zi ndundu."

Ele mbom sno apna Jizōsi

(Mak 1:16-20; Luk 5:1-11)

¹⁸ Nga Jizōsi neezne izne n'onu mini Osimini Galili, o whnu rumu nne lawuru, Sajmoni nye be nookwu Pita nu Anduru nwene a, hne be noowu igbo n'osimini, kwnornu nu be bu ele noogbu aznu. ¹⁹ Jizōsi kanu be, "Anu snornu m, m jeeme anu buru ele jookwnuhia ele badnu lele kpa anu noogbu aznu." ²⁰ Ngangam, be sigbasi igbo be sno a.

²¹ Nga o zneturu nu ruwhnu, o whnurnu rumu nne lawuru berere, Jemisi nnwɔ Zebidi nu Joni nwene a, nu Zebidi nda be. Be zi nu rime ogbo neemekwa igbo be. Jizōsi sukwu be. ²² Ngangam be sigbasi ogbo wam nu nda be sno a.

Jizōsi znirni nhne,

gwɔ ele nrɛria

(Luk 6:17-19)

²³ Jizōsi znernu nu kpakara Galili neezni nhne n'oro ogbako ele Ju, nookpo okwo izi oma eli-eze Chiokike, noogwo ele nrɛria zi odo n'odo nu ehni igbugbu zi odo n'odo n'esilawuru be. ²⁴ Otnutnu a gazuru kpakara Siriya, be kwuyanu a kpakara ele naaria nrɛria nu ele ehni igbugbu zi odo n'odo, nu ele noowhnusi anya, ele renwu ojo nwugwu, nu ele akwukwu nu ele ngeri ehni be donwurnu donwu. Jizōsi gwɔ kpakara be.

²⁵ Agida ele badnu hi nu Galili, Dekapolisi nu Jeruselem nu Judiya nu aznu Osimini Jodani snornu a.

Jizōsi znirni nhne

n'olu rugwu

5 Nga Jizōsi whnurnu agida badnu wam, o pnezne n'olu rugwu, daziri eli, ele sno apna a vakwnusi a, ² o panizo neezni be nhne, naakaa,

Mkpoma oso n'onu n'ezi

(Luk 6:20-23)

³ "Owa oma zinu ele mboni nu mkpoma, † kwnornu nu eli-eze Chiokike bu ke be.

⁴ Owa oma zinu ele naagba mkpe, kwnornu nu be jaakasi be ovu.

⁵ Owa oma zinu ele zi enwerne nu mkpoma, kwnornu nu ele kam jeekehja owa.

⁶ Owa oma zinu ele wiri noogwnu nu ele akpɛri kpoga bekwnu n'ome nhne buru oma, kwnornu nu ruwho jeeji be.

⁷ Owa oma zinu ele nwernu obirizi kwnornu nu be joodonu be obirizi.

⁸ Owa oma zinu ele zi richna nu mkpoma, kwnornu nu be jowhnu Chiokike.

⁹ Owa oma zinu ele neeme udno, kwnornu nu be jookwu be rumu Chiokike.

¹⁰ Owa oma zinu ele be naakpakna ehni kwnornu imerne oma, kwnornu nu eli-eze Chiokike bu ke be.

† ke bu ele noopio Chiokike

¹¹ “Owa ọma zīnu anụ nga ele badnụ jaakparị anụ, neemekpa anụ ẹhni, nookwunu anụ ọnu ojo, naaghagidne anụ akebne aghalaghala zị ichne ichne kwnornu nụ me. ¹² Anụ nwurnihoru, mkpoma sọ anụ n'ọnu k'agida, kwnornu nụ ọgwo ẹrnu anụ zị agida n'oligwe. Ọ bụ kpa be jiri kpakna ele ọwhnurninya ele be anụ ọsno ẹhni.

Arụa nụ iwhe
(Mak 9:50; Luk 14:34,35)

¹³ “Anụ bụ arụa ke ọwa, kọvu ọ bụru arụa tuwhu ọso n'ọnu a, be jeeji kịni mee a ọ so n'ọnu? Ọ zịa iru ọ bnarnụ berere, okwolem be tuwhu a n'ederezi, ele badnụ zọ a ọchi.

¹⁴ “Anụ bụ iwhe ke ọwa. Mba wu n'olu rugwu bóo-tugwali. ¹⁵ Be zá nọomusi tọnji bīta a nụ mkpururu nkị-ta, tñnuma, n'olu nhne be bīta tọnji, o neenye kpakara ele zị n'oro wam iwhe. ¹⁶ Anụ mee kpa iwhe anụ jaazị noonwu nụ ruwhnu ele badnụ, ma be nọowhnu ẹrnu ọma anụ, znarnị Nda anụ ke zị n'oligwe.

Iwu Mozizi

¹⁷ “Anụ chéko nụ m varụ m o lulu iwu Chiokike mọbu nhne ele ọwhnurninya gbarụ, m váge m o lulu be, m varụ m o mezu be. ¹⁸ N'ezị, me kanụ anụ, tem oligwe nụ ọwa whume, ọ zá otu nhne ọbula zị matị, ke zikakworu matị ke be jeegweme n'iwu, dụ nga kpakara be jeemezu. ¹⁹ Nye ọbula ke joolulu otu nụ rime iwu ele ka, ọ bụrubedi iwu ke kakwo matị, ke jeezni ele badnụ kpam, be jookwu a nye kakwo matị n'ẹli-eze Chiokike. Kọvu nye ọbula ke jaabita iwu, neezni be, nye wam bụ nye be jookwu nye kakwo n'olu n'ẹli-eze Chiokike. ²⁰ Me naakanụ anụ, ọ bụru nụ agwa ọma anụ kála ke ele zni iwu nụ ele Farisi mma, n'ezị, anụ jáabna n'ẹli-eze Chiokike.

Ovu owe ẹhni

²¹ “Anụ nurnu nụ be kannụ ele gbaka, 'I gbúko badnụ, nye ọbula ke gburu badnụ jaabna n'aka ikpe.' ²² Kọvu me kanụ anụ, nye nwernu ovu ẹhni megidne nwene a jaabna n'ikpe. Nye ọbula ke jaakanụ nwene a, 'Ọ zịa iru ị bnagwụ,' jeenye ẹhni a n'aka ele eze-ikpe. Nye ọbula ke jaakaa, 'Nye iwahnirniwhno,' jeenye ẹhni a n'aka bẹkwnu ẹli rẹnwu. ²³ Kam kpayarụ, ọ bụru nụ ị gweyarụ nkesi i nụ ruwhnu Chiokike n'ọjo arịohna, i chenwanya nụ nwene i karụ nụ i mernu a nhne ojo, ²⁴ sịgbasi nkesi i nụ pji nụ ruwhnu ojo arịohna, la, beru ọsno mee ma jị nụ nwene i ziri n'udno, yahna, nyega nkesi i.

²⁵ “Mee ma jị nụ nye kwu i neezne ikpe bụru ọma wara wara, nga jị nụ ya zị n'apna, ma nye wam kwu i neezne ikpe gharu ọ gweru i nyee n'aka nye risi ikpe, nye risi ikpe gweru i nyee n'aka nye neezne izi, be tñbna ị ikelu. ²⁶ Me kanụ ị ezi ọka, ị jọowhuya pji tem ị kwuhmata kpakara iwai ipne-aznụ ị jigwu.

Iznizni gbasiri ome ọyi

²⁷ “Anụ nuna m nụ be kannụ ele gbaka, 'I méko ọyi.' ²⁸ Kọvu nụ m naakanụ anụ, nụ nyerukna ọbula ke jeele nyerinya anya ọ masị a ma ya nụ nwerinya wam dnanyi, o mesilem a ọyi nụ mkpoma a. ²⁹ Ọ bụru nụ anya akarikwnunga ị jeeme i, i mee mmehie, ghnahia a, tuwhu a n'ẹhni ị, kwnornu nụ ọ jaakanụ ị mma nụ otu nhne zị ị n'ẹhni whogaru, tñnuma be tñbna kpakara ẹhni ị nụ rime bẹkwnu ẹli rẹnwu. ³⁰ Ọ bụru nụ akarikwnunga ị jeeme i, i mee mmehie, gbubime a, tuwhu a n'ẹhni ị, kwnornu nụ ọ jaakanụ ị mma nụ otu nụ nhne zị ị n'ẹhni whogaru, tñnuma be jootubna kpakara ẹhni ị nụ rime bẹkwnu ẹli rẹnwu.

Ọgba nnam
(Mat 19:9; Mak 10:11,12; Luk 16:18)

³¹ “Be kakwnornu nụ, 'Nye ọbula ke jaagba nnwerne a nnam, o nyega a ọkwukwo nnam.' ³² Kọvu m naakanụ anụ, nye ọbula ke jaagba nnwerne a nnam, hne ọ bụo nụ o mernu ọyi, o neeme nyerinya wam bụru nye neeme ọyi, nye ọbula ke joolu nnwerne be gbarụ nnam bụ nye neeme ọyi.

Okwe mkwna

³³ “Berere, anụ nuna m nụ be kannụ ele gbaka, kaa, 'Bīta mkwna i kweru, i lāhna aznụ nụ o mee mkwna i kweru, kọvu mee nhne i kweru mkwna nụ ruwhnu Nyenwe a.' ³⁴ Kọvu me naakanụ anụ, anụ jí nhne ọbula dụ risi, anụ jí oligwe dụ risi, kwnornu nụ ọ bụ ngadna eze Chiokike. ³⁵ Anụ jí ọwa dụ risi, kwnornu nụ ikpechi ọtukwasi ọchi a, anụ jí Jeruselem dụ risi, kwnornu nụ ọ bụ ẹli-ohna ke eze kwu wam. ³⁶ I jí risi i dụ risi, kwnornu nụ i nwée rikne mee otu rukeri-ize ọ chna rịchna mọbu o ji riji. ³⁷ Kọvu ikwu-ọnu anụ bụru 'Owe, m jeeme mee a,' mọbu, 'Ọza, m jéeme mee a.' Kwnornu nụ nhne ọbula kari ka hi nụ nye ojo wam.

Iznizni gbasiri omegwnarnu
(Luk 6:29,30)

³⁸ “Anụ nurnu nụ be karụ, 'Anyā lanụ anya, ize lanụ ize.' ³⁹ Kọvu me naakanụ anụ, anụ mégwnarnụ ele mernu anụ nhne ojo. Nye ọbula ke gbọru ị aka nụ nsni akarikwnunga, tñhnasnanu a nsni berere. ⁴⁰ Ọ bụru nụ nye ọbula pioru o mesi i ọka ma ọ nahoru ị iwo rime i, sịgbasinu a iwo i ke olu masị. ⁴¹ Nye ọbula ke jeeme i ma i zne otu mañli, snornu a zne mañli lawuru. ⁴² Nyega nye ọbula nọorio ị nhne, ị gwáko nye noopio ma i gbaznisi a nhne njọ.

Whnụ ele irno anụ n'anya
(Luk 6:27,28,32-36)

⁴³ “Anụ nuna m nụ be karụ, 'Whnụ nye agbatibi i n'anya, sno nye irno i irno.' ⁴⁴ Kọvu me naakanụ anụ, anụ whnụ ele irno anụ n'anya, † kpenu ele neemekpa

† Agwna ọkwukwo kamasiri: gozi ele nọovu anụ ọnu, menu ele sno anụ irno nhne ọma

anụ ẹhni okpukpe. ⁴⁵ Anụ mee kpa, anụ jọobu rụmu Nda anụ ke zị n'oligwe, kwnornu nụ o neeme ma ẹhnam a nọomukwasi badnụ ojo nụ badnụ ọma, o neeme masị ma mini zokwasị ele ome mma nụ ele ojo. ⁴⁶ Ọ bụru nụ anụ whnurnu ele wam n'anya bụ ele nọowhnu anụ n'anya, kịni bụ ọgwo ẹrnu anụ? Ọ bụ nụ ele ọna ntụ mée kpam sa? ⁴⁷ Ọ bụru masị nụ ọ bụ rụmu nwene anụ kpọi bụ ele anụ neebekwu rẹwhna, kịni bụ nhne anụ mernu karụ ele berere? Ọ bụ nụ ele máa Chiokike mée kpam sa? ⁴⁸ Anụ jọobu ele zuru ozu lele kpa Nda anụ ke oligwe zuru ozu.

Iznizni gbasiri okesi nhne

6 "Anụ whnụ nụ anụ zá neeme nhne ọma anụ nụ ruwhnu badnụ, ma be whnurnu anụ. Anụ mee kpam, anụ nwée ọgwo ẹrnu nụ hne Nda anụ ke oligwe zị.

² "Ke bụ nụ nga i nọornu ẹrnu obirizi i, i jíkọ ọkwodu kpọ okwo lele kpa ele ruwhnu lawuru mee n'oro ọgbako ele Ju, ma n'apna, ma ele badnụ ja be mma. Owe, m naakanụ anụ ezi ọka, be nwezulem ọgwo ẹrnu ke be. ³ Kọvu nga i nọornu ẹrnu obirizi, i kwékọ akarita i mahja nhne akarikwnunga i neeme, ⁴ ma ẹrnu obirizi i bụru nhne zị mgwugwa. Nda i ke nọowhnu nhne zị nụ mgwugwa jọokwuhna i.

Iznizni gbasiri okpukpe

(Luk 11:2-4)

⁵ "Nga anụ neekpe okpukpe, anụ mékọ lele ele ruwhnu lawuru, kwnornu nụ ọ naamasị be o gwuzoru n'oro ọgbako ele Ju ma ngeri apna neekpe okpukpe ma ele badnụ whnurnu be. Owe, m naakanụ anụ ezi ọka, be nwezulem ọgwo ẹrnu be. ⁶ Kọvu nga i neekpe okpukpe, bnazne nụ rime ọro i, nga i gbasnimernu mgbo i, kpenu Nda i ke zị nụ mgwugwa, Nda i ke nọowhnu nhne zị nụ mgwugwa jọokwuhna i. ⁷ Nga anụ neekpe okpukpe, anụ kwúkọ agida ọka etekne, lele kpa ele máa Chiokike mee, kwnornu nụ be naari nụ be jọonu ogologo okpukpe be. ⁸ Anụ kpákwadia agwa lele be, kwnornu nụ Nda anụ magwụ kpakara nhne ke zị anụ mkpa, sụ anụ ke rịo a.

⁹ "Anụ kpe okpukpe kpa,
'Nda aị ke zị n'oligwe,
rẹwhna i bụru nhne zị nsọ,

¹⁰ ẹli-eze i va,
be mee nhne i pioga,
kpa be mee a n'oligwe,
be mee a kpam n'owa.

¹¹ Nyega aị wiri tna,
ke joozunu aị ọbochi tna.

¹² Gbarunu aị nhne ojo a mernu,
lele kpa a naagbarunu ele mernu aị nhne ojo.

¹³ I yísi aị nụ rime nhne ọrnurna,
kọvu dọhia aị n'aka nye ojo.†

¹⁴ Ọ bụru nụ anụ gbarunu badnụ ọgahie be, Nda anụ ke oligwe jaagbarunu anụ masị. ¹⁵ Kọvu ọ bụru nụ anụ

† Agwna ọkwukwo kwuru: kwnornu nụ ẹli-eze bụ ke i, ma ikn-ernema, ma igwugwu, tim tọm. Amjịm.

jaagbarunu badnụ ọgahie be, Nda anụ ke zị oligwe jaagbarunu anụ.

Iznizni gbasiri ovu ọnu

¹⁶ "Nga anụ noovu ọnu, anụ mékọ lele ele ruwhnu lawuru, ele naagbaru ruwhnu, dọnwuta ruwhnu ma ọ zị kpa ele badnụ mahja nụ be noovu ọnu. Owe, m naakanụ anụ ezi ọka, be nwezulem ọgwo ẹrnu be.

¹⁷ Kọvu nga i noovu ọnu, gweru mọno te nụ risi i, snụ ruwhnu i, ¹⁸ ma ele badnụ gharu ọ mahja nụ i noovu ọnu. Kọvu Nda i nye nọowhnu nhne zị nụ mgwugwa jaamahja, Nda i jọokwu i ọgwo.

Ẹkwnu ke zị n'oligwe

(Luk 12:33,34)

¹⁹ "Anụ kpábitanu ẹhni anụ ẹkwnu n'owa, hne akịka nụ ajari naata, hne ele buznu nẹliwa ọro nooznu buznu, ²⁰ kọvu anụ kpabitanu ẹhni anụ ẹkwnu n'oligwe, hne akịka nụ ajari zá naata, ele buznu zá nẹliwa ọro nooznu buznu. ²¹ Kwnornu nụ hne ẹkwnu i zị, bụ hne mkpoma i jaazi masị.

Iwhne ke ẹhni

(Luk 11:34-36)

²² "Iwhne ke ẹhni bụ anya, ke bụ nụ ọ bụru nụ anya i bụru ọma, kpakara ẹhni i jọobu iwhne iwhne. ²³ Kọvu ọ bụru nụ anya i zila bụdu, kpakara ẹhni i jeejiyiya n'ochichiri. Ọ bụru nụ iwhne ke zị i n'ẹhni bụ ọchichiri, ọchichiri wam jaahna ezi.

Chiokike nụ ẹkwnu

(Luk 16:13; 12:22-31)

²⁴ "Ọ zá nye nwernu rikne bụru ọhi nda kwu lawuru. Ọ bụru kpam, o joosno otu irno, whnụ ke berere n'anya. Mọbu ọ jọsobisinu otu k'agida, ledna ibne a anya. Anụ jọobuli ọhi Chiokike nụ ọhi ẹkwnu.

²⁵ "Ka bụ nhne me kwno naakanụ anụ, anụ rígbuko ẹhni anụ n'oriri gbasiri bụdu anụ, nhne anụ jeeri mọbu nhne anụ jọonwo, mọbu gbasiri ẹhni anụ iwo anụ joowo. Ọ búo bụdu kakwo wiri? Ọ búo ẹhni kakwo iwo sa? ²⁶ Anụ le wọnunu ke oligwe, be ghá mkpuru, be gwémasia nhne n'ekwu, ọ zia nhne be chibna n'obna, kọvu Nda anụ ke oligwe nọoznu be. Anụ búo nhne gburu okne ọnu ahja karu be? ²⁷ Ndaa nye n'esilawuru anụ nwernu rikne tųkwasi nhne matị n'ogologo bụdu a hite n'origbu ẹhni a?

²⁸ "Kini mernu anụ naarigbu ẹhni anụ gbasiri iwo anụ joowo? Anụ lekọm okoko zị n'ohia, kpa be nooso, be zá nọdogbu ẹhni be n'ernu, be kwné ikpe. ²⁹ Kọvu me kanu anụ ọ bụbedi Solomoni n'iwhuru a, nụ kpakara igwugwu a, yige eyi lele otu nụ rime be. ³⁰ Ọ bụru nụ Chiokike wosiri achara ke ọhia iwo kpa, ke zị tna, ekile be tųbna a n'ite bẹkwnu, ọ bụ nụ o jóowosi anụ iwo ke kakwo, anụ ele ọkwnata ovu matị? ³¹ Anụ rígbuko ẹhni anụ, naakaa, 'Ndaa nhne a jeeri?' mọbu, 'Ndaa nhne a jọonwo?' mọbu, 'Ndaa nhne a joowo?' ³² Kwnornu nụ kpakara nhne ele ka bụ nhne ele máa Chiokike noopio,

Nda anụ ke oligwe magwụ nụ kpakara nhne ka zị anụ mkpa. ³³ Kọvu anụ beru ọsno pio ẹli-eze Chiokike, nụ ome ọma a, be jootukwasinu anụ kpakara nhne ele ka. ³⁴ Kam kpayarụ, anụ rígbuko ẹhni anụ n'oriri gbasiri ekile, ekile jaaríhianu ẹhni a. Mmekpẹhni ke ọbochi ọbula zunnem a.

O kpe ele berere ikpe

(Luk 6:37,38,41,42)

7 “Anụ kpé ikpe, ma Chiokike gharụ o kpe anụ ikpe. ² Kwnornu nụ ikpe anụ kperu bụ nhne Chiokike jeeji kpe anụ, nhne anụ jiri tūnu nye berere bụ nhne Chiokike jeeji tūnu anụ. ³ Kịni kpayarụ i ji neele nhne matị ke zị n'anya nwene i, kọvu i zá naari ọriri gbasiri igwe-isisi ke zị n'anya i? ⁴ Ndaa kpa i jeeji kanụ nwene i, 'Nwene, sete me gweme nhne matị ke zị i n'anya,' ma, le, igwe-isisi zị n'anya ke i? ⁵ Ji nye ruwhnu lawuru, beru ọsno gweme igwe-isisi ke zị n'anya ke i, ngam, i jọowhnusnama ọsno o gweme nhne matị wam n'anya nwene i.

⁶ “Anụ nyéko nkíta nhne zị nsọ, ọ zị be tūhnasna dọka anụ. Anụ túsako palị nụ ruwhnu ezni, ọ zị be zọkwasi be ọchi.

Rịo, pio, znu aka nụ mgbo

(Luk 11:9-13)

⁷ “Anụ rịo, be jeenye anụ, anụ pio, anụ joopiohia, anụ znu aka n'ọnu-mgbo, be jaagbamanụ anụ. ⁸ Kwnornu nụ nye ọbula ke nọorio, nọoriohia, nye noopio, noopiohia, nye nooznu aka nụ mgbo, be jaagbamanụ a.

⁹ “Ndaa nda n'esilawuru anụ nye nnwọ a jọorio brẹdi, o nyee a akaworugwu? ¹⁰ Mọbu nụ ọ rịo a aznụ, o nyee a agwọ? ¹¹ Ọ bụru nụ anụ, anụ bụ ele ojo, magwụ kpa be nyee rumu anụ nkesi bụru ọma, ọ kọ bụru Nda anụ ke zị n'oligwe, ọ bụ nụ o jéenye ele nọorio a nhne bụru ọma? ¹² Kpakara nhne ke anụ pioru ma badnụ menu anụ, anụ menu masị ele badnụ kpam. Kwnornu nụ ka bụ nhne iwu nụ ele ọwhnurninya kwuru.

Apna zị nwọronwo

(Luk 13:24)

¹³ “Anụ garụ ọnu-mgbo ke zị nwọronwo bna. Kwnornu nụ ọnu-mgbo nụ apna wam ke noodubna badnụ nụ mwu zị rude, ele naaga a masị zị agịda. ¹⁴ Kọvu nụ ọnu-mgbo wam zị nwọronwo, apna wam ke noodubna nụ bụdnu naara ẹhni nụ ọguga, ele noopohia zị ele nụ ele.

Isisi nụ mkpuru a

(Luk 6:43,44)

¹⁵ “Anụ zeru ele ọwhnurninya aghalaghala, ele naavakwnusi anụ n'iwu atnurnu, kọvu nụ rime be, be bụ edu nọdogbu atnurnu. ¹⁶ Anụ jaamahia be hite nụ mkpuru be nẹmi. Ele badnụ be nọoghohia mkpuru vajini n'isisi akukara, mọbu mkpuru figi n'igwnu-ogna? ¹⁷ Kpam masị, ọmamarna isisi mịga mkpuru ọma, kọvu isisi bụo ọma mịga mkpuru ojo. ¹⁸ Ọmamarna isisi nwée rikne mịi mkpuru ojo, isisi ojo nwée rikne mịi

mkpuru ọma. ¹⁹ Isisi ọbula ke m'inyala mkpuru ọma, be jeegbudna a, tūbna a nụ rime ọkwunu. ²⁰ Kam kpayarụ, anụ jeehi nụ mkpuru be mahia be.

Ọdo aka nụ nsni

(Luk 13:25-27)

²¹ “Ọ bụo nye ọbula ke noosukwu m, 'Nyenwe aj, Nyenwe aj,' jaabna n'ẹli-eze Chiokike, okwolem nye neeme nhne Nda m ke zị n'oligwe noopio. ²² Agịda badnụ jaakanụ m n'ọbochi wam, 'Nyenwe aj, Nyenwe aj, a jíle rẹwhna i whnụ ọwhnurninya? A jíle rẹwhna i chíhala ele rẹnwu ojo? A jíle rẹwhna i rnu ẹnu ndu-ẹhni zị ọdo n'odo?' ²³ M jaakanụ be, 'M máam nye anụ bụ, anụ whoga nụ hne me zị, ele aruru-ẹli.'

Ntụ-ẹli lawuru

(Luk 6:47-49)

²⁴ “Nye ọbula ke nọonu kpakara ikwu-ọnu m neeme be, m jeeji a sninu nyerukna ke marnụ nhne, nye wuru ọro a n'olu rugwu. ²⁵ Mini zo, mini-ẹli gba, ruwhere whe masị, kwana ọro wam, kọvu ọ dnána, kwnornu nụ ọ tūru ntụ-ẹli a n'olu rugwu. ²⁶ Nye ọbula ke nọonu kpakara ikwu-ọnu m ka, ọ zá neeme be, m jeeji a sninu nye iwhnurniwhno, nye wuru ọro a n'olu rịzna. ²⁷ Mini zo, mini-ẹli gba, ruwhere whe masị, kwana ọro wam, ọro wam dna girigidim, tū ogwnu.”

Rikne Jizọsi

²⁸ Ọ dụ nga Jizọsi kwukworu kpakara ikwu-ọnu ka, nhne o znirni du kpa be hna ẹhni. ²⁹ Kwnornu nụ o neezni nhne lele nye nwernu rikne, ọ bụo lele ele zni iwu ele Ju.

Jizọsi gwọru nye nchnichna

(Mak 1:40-45; Luk 5:12-16)

8 Nga Jizọsi hiri n'olu rugwu hiedna, igbudu ele badnụ snornu a. ² Otu nye naarija nchnichna vakwnusiri a, gbinu a mpnerne ọchi, kaa, “Nyenwe aj, ọ bụru nụ i pioru, i nwernu rikne mee m, m ziri ríchna.”

³ Jizọsi dọsnima aka kpatụ a, kaa, “M pioru m, ziri ríchna.” Ngangam, nchnichna wam whogaru n'ẹhni a. ⁴ Jizọsi kanụ a, “Ọ zá nye ọbula i kanụ, kọvu la, gweru ẹhni gesi nye ọkwa aríohna, gweru masị nhne Mozizi nyernu n'iwu kwa aríohna ma ọ bụru nhne akebne nyee be.”

Jizọsi gwọru nnwọ izi

nye risi ogwnu

(Luk 7:1-10)

⁵ Nga Jizọsi bnanyarnụ Kapanom, otu nye nẹchi otu riwhu ele ogwnu vakwnusiri a, rịo a, ⁶ kaa, “Nyenwe aj, nnwọ izi m dnanyigwu n'oro, otu ngeri ẹhni a nwurnu onwu, ọ zị n'igbugbu k'agịda.”

⁷ Jizọsi kanụ a, “M jaava, gwọ a.”

⁸ Nye wam nẹchi otu riwhu ele ogwnu kanụ a, “Nyenwe aj, m dúge m nụ nye i jaabnanya ọro a, kọvu kwu ọka kpọi, i jọogwo nnwọ izi m. ⁹ Kwnornu nụ m bụ

m nye zị nụ mkpururu ọchichi ele kakwo m, m nwernu m ele ọgwunụ zị nụ mkpururu m, me kanụ nye ka, 'Zne,' o zne, m kanụ nye berere, 'Vaa,' ọ vaa, m kanụ nnwọ izi m, 'Mee ka,' o mee a."

¹⁰ Nga Jizọsi nurnu ọka ka, o duru a ẹhni, ọ kanụ ele sno a n'aznụ, "N'ezị, me kanụ anụ, m whnụlele m ọkw-nata ovu hna kpa, ma nụ ovu nye Izireli. ¹¹ Me kanụ anụ nụ agida badnụ jeehi n'obosi ẹhnam nụ ọdidna ẹhnam va, snornu Ebereham, nụ Aziki, nụ Jekọpu, daziri ẹli n'ẹli-eze Chiokike, ¹² kọvu nụ be jaachibna ele kwesiri ọ bna n'ẹli-eze Chiokike nụ rime ọchichiri, hne be jaazị naakwna ẹkwana, naata rụkwurnu-ize."

¹³ Jizọsi kanụ nye wam nẹchi otu riwhu ele ọgwunụ, "La, be menu ị lele kpa i kwereu." Ẹhni buru nnwọ izi a ọma ngangam.

Jizọsi gwọru ele nrịria

(Mak 1:29-34; Luk 4:38-41)

¹⁴ Nga Jizọsi bnarnụ ọro Pita, ọ whnurnu nne nnwerne a hne ọ dnanyi n'okpata naarija ẹhni orne bẹkwunụ. ¹⁵ Ọ nwugwuru a aka, ẹhni orne bẹkwunụ wam sigbasi a, o lizọ, bete neeznenu be izi.

¹⁶ N'ogbednachi, be kwuyanụ a agida ele rẹnwu ojo nwugwu, ọ ji ikwu-ọnu chihala ele rẹnwu ojo, gwọ kpakara ele naarija nrịria. ¹⁷ Ọ gwọru be, ma nhne Azaya nye ọwhnurninya kwuru mezu, kaa, "Ya n'iwuhuru a vumernu kpakara ẹhni igbugbu aj, vuru masị nrịria aj zị ọdo n'odo."

Nhne o joowhu

ele sno Jizọsi

(Luk 9:57-62)

¹⁸ Nga Jizọsi whnurnu agida ele badnụ gbarụ a gburugburu, ọ kanụ ele sno apna a ma be whe aznụ osimini kiyari. ¹⁹ Otu nye zni iwu ele Ju vakwnusiri a, kanụ a, "Nye-zni-nhne, m joosno i, penupe ọbula i neezne."

²⁰ Jizọsi kanụ a, "Edu nwernu mkpewu hne be dnanyi, ọnuu oligwe nwernu alikwu hne be zukwa inwe, kọvu Nnwọ ke Badnụ nwée hne ọ jaabita risi a."

²¹ Nye ke berere n'esilawuru ele sno apna a, kanụ a, "Nyenwe aj, kwereu m me beru ọsno lite nda m."

²² Kọvu Jizọsi kanụ a, "Sno m, gharụ ele nwurnu ọnu ma be lite ele nwurnu ọnuw ibne be."

Jizọsi bigbọru ruwhere osimini

(Mak 4:35-41; Luk 8:22-25)

²³ Nga Jizọsi bnarnụ nụ rime ọgbo, ele sno apna a sno a. ²⁴ Ngangam, okne ruwhere beteru ewhe n'olu osimini, ke mernu mini ọowubna nụ rime ọgbo, kọvu Jizọsi n'iwuhuru a neezni anyarna. ²⁵ Ele sno apna a vakwnusiri a, kpatnenya a, kanụ a, "Nyenwe aj, dọhia aj, a noowhu."

²⁶ Ọ kanụ be, "Kini mernu anụ ọotu ogwunụ, anụ ele ọkw-nata ovu matị?" O lizọ, bigbọ ruwhere osimini, ọhna dna bii.

²⁷ O du kpa be hna ẹhni, be naakaa, "Nye ka bụ ọdo badnụ kịni? Ruwhere nụ okne osimini noobnotenu a nsni."

Jizọsi gwọru ele rukna lawuru

(Mak 5:1-20; Luk 8:26-39)

²⁸ Nga ọ varụ n'aka osimini kiyari n'ẹli ele Gadara, ele rukna lawuru ele rẹnwu ojo nwugwu, ele hi nụ hne be li iznu whuya, ele ruwhnu be tų ogwunụ, ke kpayarụ ọ zá nye neewhe n'apna wam. ²⁹ Be siwama okokoba, kaa, "Aj nụ ji nwekọgwu kịni, Jizọsi, ji Nnwọ Chiokike? Ị varụ ma i ta aj awhnwhnu hne ige aj yooduge?"

³⁰ Agida ezni zị hne zila ikere naata wiri. ³¹ Rẹnwu ojo wam rjasno a, kaa, "Ọ buru nụ ị chihala aj, zizne aj ma a bna nụ rime ezni ele ka."

³² Ọ kanụ be, "Anụ zne." Be whuya, zne bna n'agida ezni wam, kpakara agida ezni wam gbadnarnụ nụ ngwulangwu dnabna nụ rime osimini, rinwụ nụ rime mini. ³³ Ele ọoznu be gbawhu, bna n'ẹli-ọhna wam tñusi nhne be whnurnu, nụ nhne mernu ele wam rẹnwu ojo nwugwu. ³⁴ Kpakara ele ẹli wam whuya kwnusi Jizọsi. Nga be whnurnu a, be rjasno Jizọsi ọ whoga n'ẹli be.

Jizọsi gwọru nye ẹhni a

dọnwurnu ọdonwu

(Mak 2:1-12; Luk 5:17-26)

9 Jizọsi bna nụ rime ọgbo, lahna aka osimini kiyari, va n'ẹli ke a. ² Be vuyanu a otu nyerukna ke ngeri ẹhni a dọnwurnu ọdonwu, dnanyi n'olu ọkpata, nga Jizọsi whnurnu ọkw-nata mkpoma be, ọ kanụ nye wam ngeri ẹhni a dọnwurnu ọdonwu, "Mkpoma si i rikne, si nnwọ m, be gbarunam ji kpakara mmehie i."

³ Agwna ele zni iwu ele Ju nẹsikwa nụ mkpoma be, "Nyerukna ka nookwulu Chiokike."

⁴ Jizọsi mahjaru mkpoma be, ọ kanụ be, "Kini kpahjaru anụ naari ọriri ka nụ mkpoma anụ?" ⁵ Ndaa ke zị ewheke, ọ kaa, 'Be gbarunam ji kpakara mmehie i,' mọbu, ọ kaa, 'Lizọ, zne izne?' ⁶ M jeegesi anụ nụ Nnwọ ke Badnụ nwernu iknerna n'owa ọ gbarụ mmehie." Ọ kanụ nye wam ngeri ẹhni a dọnwurnu ọdonwu, "Lizọ, chiri etere ị, la ọro ị." ⁷ Nyerukna wam lizọ, la n'oro a. ⁸ Nga agida ele badnụ whnurnu a, be tų ogwunụ, znarni Chiokike, nye nyegarụ badnụ iknerna nụ kpa.

Jizọsi sukwuru Matiyu

(Mak 2:13-17; Luk 5:27-32)

⁹ Ọ dụ nga Jizọsi hiri nụ pji neewhe, ọ whnurnu otu nye rẹwhna a bụ Matiyu, hne ọ dazị n'oro ntụ, ọ kanụ a, "Sno m." O lizọ snornu a.

¹⁰ Nga Jizọsi dazị neeri wiri n'oro Matiyu, agida ele ọna ntụ nụ ele mmehie varụ snornu Jizọsi nụ ele sno apna a neeri wiri. ¹¹ Nga ele Farisi whnurnu a, be sịkwa ele sno apna a, "Kini mernu Nye-zni-nhne anụ sno ele ọna ntụ nụ ele mmehie neeri wiri?"

¹² Nga Jizọsi nurnu a, ọ kanụ be, "Mkpa dibja ziko naakpa ele ẹhni buru ọma, okwolem ele nrịria. ¹³ Kọvu

anụ zne mụhia nhne ka bụ, 'M noopio obirizi, ọ bụo arịohna.' Kwnornu nụ m váge m o sukwu ele ọma, kọvu ele mmehie."

Ajiji gbasiri ovu onu
(Mak 2:18-22; Luk 5:33-39)

¹⁴ Ele sno apna Jóni vakwnusiri Jizọsi sịkwa a, "Kịni kpayarụ aị nụ ele Farisi noovu onu ige ọbula, kọvu ele sno apna ị zá noovu onu?"

¹⁵ Jizọsi sarụ be, "Ele be ziri va hne be nọolu nnwerne ikne, be jaazị noodukwa ruwhnu hne be nụ nye nọolu nnwerne ikne zị? Kọvu ọbochi vawa nga be jaanahọru be nye nọolu nnwerne ikne, ige wam be joovu onu."

¹⁶ "Ọ zá nye jeegweru mkpekele ikpe ikne dnusni n'iwu ọknani, kwnornu nụ ke ikne jọdokahala nhne n'ehni iwo ọknani, ọ jọdoka ke kakwo agịda. ¹⁷ Ọ zị masị nye jeegweru manya ikne gbasị n'olori akpukpo ọknani, be mee kpam, olori wam jaagbawama, manya nụ olori akpukpo whume etekne. Kọvu be gbasị manya ikne n'olori akpukpo ikne, kam jaabita be lawuru nkari."

**Nnwọ rinya matị nụ
nwerinya ntụ ọvnarna**
(Mak 5:21-43; Luk 8:40-56)

¹⁸ Nga ọ naakanụ be ọka ka, le, otu nye risi varụ, kponu a risi ẹli, kaa, "Nnwọ m rinya nwunam kịtna, kọvu va tükwasị a aka ị, ọ jaazị bụdnu." ¹⁹ Jizọsi lizọ, snornu a zne, ele sno apna a sno a masị.

²⁰ Otu nyerinya ke naarịa ntụ ọvnarna nri nụ awha lawuru, garụ a n'aznụ, kpatụ onu iwo a aka. ²¹ Kwnornu nụ nyerinya kannụ ẹhni a, "Ọ bụru nụ me kpatụ onu iwo a aka kpọi, ọ jeeme ẹhni bụru m ọma."

²² Kọvu nụ Jizọsi tuhnasarnu, whnụ a, kanụ a, "Nnwọ m rinya, mkpọma si i rikne, ọkwnata mkpọma ị znọhialam jị." Be gwọru nwerinya wam ngangam.

²³ Nga Jizọsi varụ n'oro nye risi wam, whnụ ele jị opi nọogwnu eri oli iznu nụ agịda mkpapakpọ piji, ²⁴ ọ kanụ be, "Anụ whọga hna, kwnornu nụ nnwọ rinya matị ka nwuna ọnwu, kọvu nụ o neezni anyarna." Be mụ a rụmu. ²⁵ Nga ọ chihalaru agịda ele badnụ wam, ọ bna nụ rime ọro, nwugwu nnwọ rinya matị wam n'aka, nnwọ rinya matị wam lizọ. ²⁶ Ọntutnu a gazu kpakara ẹli wam.

Jizọsi gwọru ele isni

²⁷ Nga Jizọsi hiri nụ piji whụya, ele isni lawuru snornu a, neesi lulo, naakaa, "Ji Nnwọ Devidi, ọnwu aị obirizi."

²⁸ Nga ọ bnarnụ n'oro, ele isni lawuru wam vakwnusi a, Jizọsi sịkwa be, "Anụ kweru nụ m nwernu m rikne ọ gwọ anụ?"

Be kaa, "Owe, Nyenwe aị."

²⁹ Ọ kpatụ be aka n'anya, kaa, "Lele kpa ọkwnata mkpọma anụ nụ, o menu anụ kpam." ³⁰ Anya be snama. Jizọsi dọ be aka nụ nsni, kaa, "Whnụ nụ ọ zá nye anụ kanụ." ³¹ Kọvu nga be whọgaru, be wheke rẹwhna Jizọsi kpakara ẹli wam.

Ọgwugwo nye mgbu

³² Nga be nọwhoga, be kwuyanụ Jizọsi nye mgbu ke rẹnwu ọjọ nwugwu. ³³ Nga ọ chihalaru rẹnwu ọjọ wam, nye mgbu wam kwuru ọka, o du agịda ele badnụ ẹhni be, naakaa, "A whnụlele nhne nụ kpa n'Izireli."

³⁴ Kọvu ele Farisi karụ, "O jì rikne nye risi rẹnwu ọjọ naachihala ele rẹnwu ọjọ."

Ele ẹrnu zị ele nụ ele

³⁵ Jizọsi neeznegharị kpakara ẹli-ọhna ma nụ mgbu neezni nhne n'oro ọgbako be, nọokpo okwo izi ọma ẹli-eze Chiokike, nọogwo kpakara nrịria nụ ẹhni igbugbu zị ọdo n'odo.

³⁶ Kọvu nụ nga ọ whnurnu agịda ele badnụ wam, ọ ọnwu be obirizi, kwnornu nụ inwe gwuru be, be nwée rikne yinu ẹhni be aka, be gbasarụ lele atnurnu nwée nye nọoznu be. ³⁷ Ọ kanụ ele sno apna a, "N'ezì, ogwe nhne ẹkwu zị agịda, kọvu nụ ele ẹrnu zị ele nụ ele.

³⁸ Kam kpayarụ, anụ rịo Nyenwe ogwe nhne ẹkwu ma o zizne ele ẹrnu n'ẹkwu a."

Ele izi nri nụ ẹbo

(Mak 3:13-19; Luk 6:12-16)

10 Jizọsi sukwuru nri nụ badnụ lawuru wam ele sno apna a. O nyee be rikne be chihala rẹnwu ọjọ, gwọ masị kpakara nrịria nụ ẹhni igbugbu zị ọdo n'odo. ² Ka bụ rẹwhna ele izi nri nụ ẹbo wam, nye mbom bụ Sajmoni, nye be nookwu Pita, nụ Anduru nwene a, nụ Jemisi nnwọ Zebidi nụ Jóni nwene a, ³ Filipu nụ Batolomi, Tọmosi nụ Matiyu nye ọna ntụ, Jemisi nnwọ Alifayosi nụ Tadiyosi, ⁴ Sajmoni nye zị n'esi-lawuru ele noonwu bẹkwu nụ mkpọma, nụ Judasị Isikarioti, nye reru a.

Ernu ele izi nri nụ ẹbo

(Mak 6:7-13; 13:9-13; Luk 9:1-6; 21:12-17)

⁵ Jizọsi zihala nri nụ badnụ lawuru ka, dọ be aka nụ nsni, kaa, "Anụ znékọ n'ẹli ele bụo ele Ju, mọbu nụ rime ẹli-ọhna ọbula ke ele Sameria. ⁶ Kọvu anụ znekwnusi ele Izireli, ele nụ lele rụmu atnurnu whuru owu. ⁷ Nga anụ neezne anụ kanụ be, 'Eli-eze Chiokike zị ndundu.' ⁸ Anụ gwọ ele nrịria, mee ele nwurnu ọnwu be hi n'ẹnwu lizọ, anụ gwọ ele nchnichna, anụ chihala rẹnwu ọjọ. Anụ nahjaru ewhu ewhu, anụ nyee n'ewhu ewhu. ⁹ Anụ jị iwai ọbula nụ rẹkpa anụ. ¹⁰ Anụ jị rẹkpa n'izne anụ, mọbu iwo lawuru, mọbu okoro-ọchi, mọbu mkpara, kwnornu nụ nye ẹrnu kwesiri be nyee a wiri nụ hne ọ nọornu ẹrnu.

¹¹ "Eli-ọhna ọbula, mọbu mgbu ọbula anụ bnarnụ, anụ piohja ezi badnụ nụ rime a, daziri piji tem anụ whọga. ¹² Nga anụ bnarnụ n'oro wam, anụ kaa, 'Udno zinu anụ.' ¹³ Ọ bụru nụ ọro wam bụru ọma, udno anụ jaadazinu a, kọvu nụ ọ bụru nụ ọro wam bụo ọma, udno anụ jeehiehnakwnusi anụ. ¹⁴ Nye ọbula ke náb-nanyana anụ, ke nuna ikwu-ọnwu anụ, anụ jọwhoga n'oro wam mọbu n'ẹli-ọhna wam, lịsnama ruznur-

nuznu ọchi anụ. ¹⁵ N'ezị me naakanụ anụ, be joodonu ẹli Sodom nù Gómora obirizi n'ọbochi ikpe karụ ẹli-ọh-na kị.

¹⁶ "Le, m neezihala anụ lele atnurnu n'esilawuru edu, anụ nwe akọ lele agwọ, kpa enwerne lele nduru.

¹⁷ Kọvu anụ ze ele badnụ, kwnornu nù be jeegweru anụ nyee n'aka ele ikpe, be jaapnịa anụ nhne n'oro ọgbako ele be. ¹⁸ Be jookwuru anụ zne nù ruwhnu ele risi ọchichi nù ele eze kwnornu m, ma anụ kanụ be nhne gbasiri, ma ele búo ele Ju. ¹⁹ Kọvu nù nga be jeegweru anụ nyee ele ikpe, mkpoma lákọ anụ mini kpa anụ jọgoru ọnu anụ mọbu nhne anụ jookwu, ige wam be jeenye anụ nhne anụ jookwu. ²⁰ Kwnornu nù ọ búo anụ nookwu ọka, kọvu ọ bú Enine ke Nda anụ nookwu ọka nù rime anụ.

²¹ "Nwene jeegweru nwene a nyee ma be gbu a, nda jeegweru nnwọ a nyee, rumu jeelizọ megidne ele murnu be, mee be nwuma. ²² Kpakara ele badnụ joosno anụ irno kwnornu nù rẹwhna m, Kọvu be jọoznohia nye ọbula ke jaaknata mkpoma dazigidne dụ okwukwo kpakara nhne. ²³ Nga be kpagburu anụ n'otu ẹli-ọh-na, anụ gbazne nù ke berere. Me naakanụ anụ ezi ọka, anụ jáagazu kpakara ẹli-ọhna Izireli dụ nga Nnwọ ke Badnụ jaava.

²⁴ "Nye sno apna nye-zni-nhne jáaka nye zni a nhne. Ohi jáaka nyenwe a. ²⁵ Ọ dulum nga nye sno apna nye-zni-nhne jọonu lele nye zni a nhne, nù ọhi ọ nù lele nyenwe a. Ọ búru nù be sukwuru nda nwe ọro Bẹlizibolu, ọ bú nù be jóosukwu ele ọro a karukwo?"

Nye anụ jootu ogwnu a

(Luk 12:2-7)

²⁶ "Anụ túko ogwnu be, kwnornu nù ọ zá nhne be kpusnirni okpusni ke be jóokpume, mọbu nhne zị mgwugwa ke be jáamahia. ²⁷ Nhne me kannụ anụ n'ọchichiri, anụ kwusa a n'olu ọro. ²⁸ Anụ tú ogwnu ele noogbu anọ-ẹhni, ele nwée rikne gbu mkpoma. Kọvu anụ tú ogwnu nye wam ke nwernu rikne gbu mkpoma nù anọ-ẹhni nù bẹkwnu ẹli rẹnwu. ²⁹ Be zá neere wonzna lawuru otu mkpuru iwai matị? Kọvu otu nù rime be jáadna n'ẹli sụ Nda anụ kwéle. ³⁰ Kọvu nù kpakara rukeri-ize ke zị anụ nù risi gwnurnu ogwnu. ³¹ Ogwnu tú anụ, anụ zị okne ọnu ahia karụ agida wonzna.

O kwuhia nù ọ jù Karajisi

(Luk 12:8,9)

³² "Nye ọbula ke jookwuhia m nù ruwhnu ele badnụ, ọ bú ya bú nye me jookwuhia nù ruwhnu Nda m ke oligwe. ³³ Kọvu nye ọbula ke jọogonahoru m nù ruwhnu ele badnụ, bú nye me jọogonahoru nù ruwhnu Nda m ke zị n'oligwe.

Ọ búo udno

kọvu ama-ogwnu

(Luk 12:51-53; 14:26,27)

³⁴ "Anụ chéko nù m varụ m o gweya udno n'owa, m váge m o gweya udno, kọvu ama-ogwnu. ³⁵ Kwnornu nù m varụ m o kewa

'nnwọ rukna nù nda a,
nnwọ rinya nù nne a,
nnwerne nnwọ nù nne nzi a.

³⁶ Nye irno badnụ jọobu ele ezi-nụ-oro a.'

³⁷ "Nye ọbula ke whnurnu nda a mọbu nne a n'anya karụ m, kwésile m, nye whnurnu nnwọ a rukna mọbu nnwọ a rinya n'anya karụ m, kwésile m. ³⁸ Nye ọbula ke vúrúle ọgba a sno m n'aznụ, kwésile m. ³⁹ Nye ọbula ke noopio búdnu a jootuwu a, nye tuwhuru búdnu a kwnornu m, jooophia a.

Ogwo ẹnu

(Mak 9:41)

⁴⁰ "Nye ọbula ke nabnanyarnụ anụ, nabnanyarnụ m, nye nabnanyarnụ m, nabnanyarnụ nye ziyaru m. ⁴¹ Nye ọbula ke nabnanyarnụ nye ọwhnurninya kwnornu nù ọ bú nye ọwhnurninya, jaanahia masi ogwo ẹnu nye ọwhnurninya. Nye nabnanyarnụ nye mee mma kwnornu nù ọ bú nye mee mma, jaanahia ogwo ẹnu nye mee mma. ⁴² Nye ọbula ke jookwute otu nù rime ele matị ka otu okiko mini jiri iyi kwnornu nù ọ bú nye sno apna m, owe, me naakanụ anụ ezi ọka, ọ jaanahiariri ogwo ẹnu a."

Jizọsi nù Jóni

Nye Wụ Mini

(Luk 7:18-35)

11 Nga Jizọsi nyekworu ele sno apna a nri nù ẹbo wam iwu, o hiri nù pji whọga, zne zni nhne, kpọ okwo izi oma kpakara ẹli-ọhna zị be ndundu. ² Jóni nurnu n'oro ikelu kpakara ẹnu Karajisi nọronu, o zizne agwna ele sno apna a. ³ Be síkwa a, "Ọ bú jiwa bú nye jaava, sọbu a le anya nye berere?"

⁴ Jizọsi sarụ be, "Anụ lahna kanụ Jóni kpakara nhne anụ nurnu nù nhne anụ whnurnu, ⁵ ele isni nọowhnu ọsno, ele mgworo neezne izne, be neeme ele nchnichna be ziri rịchna, ele nsnị inyo nọonu nhne, ele nwurnu ọnwu lizọru n'ẹnwu, be neezni ele mboni izi oma. ⁶ Chiokike jọgozi nye ọbula ke júla m kwnornu nhne me mernu."

⁷ Nga ele sno apna Jóni larụ, Jizọsi bete naakanụ agida ele badnụ wam nhne gbasiri Jóni. Ọ síkwa be, "Kini bú nhne anụ znernu ọ whnụ n'ẹli-ikpa? Ekere achara ruwhere noovu? ⁸ Sọbu kini nhne anụ znernu ọ whnụ? Nyerukna wogwu iwo zị pjali pjali sa? Le, ele wogwu iwo zị pjali pjali zị n'oro ele eze. ⁹ Anụ kanụ m, kini bú nhne anụ whọgaru zne ọ whnụ? Nye ọwhnurninya sa? Owe! Nye kakwo nye ọwhnurninya. ¹⁰ Nye ka bú nye be gbarụ nhne gbasiri a n'okwukwo nsọ, kaa, 'Le, m neezizne nye izi m nù ruwhnu i, nye jeemekwata apna i nù ruwhnu i.'

¹¹ N'ezì me kanụ anụ, n'esilawuru ele ele rinya mụrnu, ọ zà nye ke kakwo Jóni Nye Wụ Mini, kọvu nye zìkakworu matị n'èli-eze Chiokike kakwo Jóni. ¹² Hite n'òbochi Jóni Nye Wụ Mini dụ kịtna, be neeme èli-eze Chiokike nhne rikne, ele gbasiri rikne naagbalị ọ bna nụ rime a. ¹³ Tem dụ n'ige Jóni, kpakara ele ọwhnurninya nụ iwu kwuru nhne gbasiri èli-eze Chiokike wam. ¹⁴ Ọ bụru nụ anụ jeekweru a, Jóni bụ Èlajia nye be gbarụ nhne gbasiri a nụ ọ jaava. ¹⁵ Nye nwernu nsni, ọ nurnu.

¹⁶ "Ndaa nhne me jeeji sninu ebiri ka? Ebiri ka nụ lele rụmu takiri dazigwu n'ahia, noosukwu ibne be ikwu, ¹⁷ be naakaa,

'A kwannụ anụ eri,
anụ tnéne eri,
a gwnụ eri mkpe,
anụ kwnána ẹkwna.'

¹⁸ Kwnornu nụ Jóni varụ rife wiri, ọ nwóge manya, be kaa, 'O nwernu renwu ojo.' ¹⁹ Nnwọ ke Badnụ varụ, neeri wiri, nnonwo manya, be kaa, 'Le, nye okne wiri, nụ nye nwọ okne manya, enyi ele ọna ntụ nụ ele mmehie.' Ẹrnu ọma ke neehi nụ akoniche Chiokike whya neegesi nụ akoniche bụru ọma."

Èli-ọhna kwé ekwe (Luk 10:13-15)

²⁰ Jizosi bete ọ nyanụ agida èli-ọhna ọnyinya hne ọ rnurnu agida ẹrnu kwnornu nụ be kwéle ọ tūhnasna mkpoma nụ mmehie be. ²¹ "Awhnụwhnu jaazinu i, ji Korazini, awnụwhnu jaazinu i, ji Bētesaida, ọ bụru nụ be rnurnu kpakara agida ẹrnu ndu-ẹhni ka nụ Taya nụ Sajdoni bụ ke be rnurnu nụ rime anụ, be znernu ọtūhnasna mkpoma agida ige wheru ewhe, daziri n'ikpe mkpe nụ rētnu. ²² Kọvu me kanụ anụ, be joodonu Taya nụ Sajdoni obirizi n'òbochi ikpe karụ anụ. ²³ Ji n'iwihuru i masi, Kapanom, be jeegwelizo i olu dụ oligwe? Be jeegwedna i èli, dụ bēkwnu èli renwu. Ọ bụru nụ agida ẹrnu ndu-ẹhni be rnurnu nụ rime i nụ be rnurnu a nụ Sodom, ọ znernu adazi dụ ọbochi tna. ²⁴ Kọvu me kanụ anụ, be joodonu èli Sodom obirizi n'òbochi ikpe karụ i."

Ozukwa inwe (Luk 10:21-22)

²⁵ N'ige wam Jizosi karụ, "Meka, Nda, Nyenwe oligwe nụ ọwa, kwnornu nụ i bīgwaru nhne ele ka n'anya ele akọ nụ ele marnụ nhne, kọvu i kpumennu be rụmu takiri. ²⁶ Owe! Nda, meka, kwnornu nụ ọ bụru ọma kpam n'anya i.

²⁷ "Nda m yisiri kpakara nhne n'aka m. Ọ zà nye magwụ Nnwọ wam, okwolem Nda. Ọ zī masi nye magwụ Nda wam, okwolem Nnwọ a kpoi, nụ ele Nnwọ wam piuru o kpumenu a.

²⁸ "Anụ vakwnusi m, anụ ele nọdogbu ẹhni anụ n'ẹrnu, ele be vuteru ivu rinya, m jeeme anụ zukwaru inwe. ²⁹ Anụ ynarnụ yokwu m † n'ili anụ, anụ mụhia nhne

† Yokwu bụ isisi be knegidhneru n'ili anọ ọro ma be rnụ ẹrnu be mēe.

n'ọnu m, kwnornu nụ m bụ m nye zì wohnernerne nụ nye gwednarnụ mkpoma n'èli, anụ joopohia ozukwa inwe nụ mkpoma anụ. ³⁰ Kwnornu nụ yokwu m gbú igbugbu, ivu m zì ewheke."

Ajji gbasiri Ọbochi Ozukwa Inwe (Mak 2:23-28; Luk 6:1-5)

¹² N'ige wam, Jizosi naagawhe n'ekwu ikpa n'Ọbochi Ozukwa Inwe, wiri nọogwnu ele sno apna a, be bete nọogho ikpa naata. ² Nga ele Farisi whnurnu a, be kanụ a, "Le, ele sno apna i neeme nhne kwésile n'iwu n'Ọbochi Ozukwa Inwe."

³ Ọ kanụ be, "Anụ gwnuna nhne Devidi mernu nga wiri gwnurnu a, ya nụ ele snogwu a? ⁴ Ọ bnaznenu n'oro nsọ Chiokike ri brēdi be bitaru nụ ruwhnu Chiokike, ke kwésile n'iwu nụ Devidi nụ ele sno a ri, okwolem ele ọkwa arjohna kwesiri o ri a? ⁵ Mọbu anụ gwnuna n'iwu kpa ele ọkwa arjohna Chiokike ji neemeru Ọbochi Ozukwa Inwe n'Ọro Nsọ Chiokike, kọvu ikpe mána be? ⁶ Kọvu me kanụ anụ nụ nye kakwo Ọro Nsọ Chiokike zì hna. ⁷ Ọ bụru nụ anụ mahjaru nhne ikwu-ọnu ka bụ, 'M noopio obirizi, ọ búo arjohna,' anụ jáama ele ikpe mána ikpe. ⁸ Kwnornu nụ Nnwọ ke Badnụ bụ Nyenwe Ọbochi Ozukwa Inwe."

Nyerukna aka dọnwurnu ọdonwu (Mak 3:1-6; Luk 6:6-11)

⁹ Jizosi hi nụ pji whoga, bna n'oro ọgbako ele Ju, ¹⁰ otu nwerukna aka dọnwurnu ọdonwu zì pji. Be noopio nhne be jeeji bno Jizosi nhne, be sika a, "Ọ bụru ọma n'iwu ọ gwọ nriria n'Ọbochi Ozukwa Inwe?"

¹¹ Jizosi kanụ be, "Ndaa nye nụ rime anụ ke jeenwe otu atnurnu, ọ bụru nụ atnurnu wam dnabna rime olulu n'Ọbochi Ozukwa Inwe, ọ bụ ọ jónwugwu a, dphia a? ¹² Badnụ gburu ọnu karụ atnurnu. Ka bụ nụ ọ bụru ọma o mee nhne ọma n'Ọbochi Ozukwa Inwe."

¹³ Ọ kanụ nye nyerukna wam, "Dọsnima aka i." Ọ dọsnima aka a, aka a bụru ọma lele aka a berere. ¹⁴ Ngam, ele Farisi whogaru gba iznuznu kpa be joogbu a.

Nnwọ izi Chiokike hōhiaru

¹⁵ Nga Jizosi mahjaru a, o hi nụ pji whoga, agida badnụ snornu a, ọ gwọ kpakara ẹhni igbugbu be. ¹⁶ Ọ dọru be aka nụ nsni be mékọ ele badnụ mahja nye ọ bụ. ¹⁷ O mernu ka ma nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ hite n'ọnu Azaya nye ọwhnurninya mezu, ke kwuru, ¹⁸ "Le, ka bụ nye izi m me hōhiaru, nye me whnurnu n'anya, nye nhne a nọoso m. M jeeyisi Enine m nụ rime a.

Ọ jọkpo okwo ikpe zì snam nụ kpakara mba.

¹⁹ Ọ jọolu ọgwnu, o jéesi lulo, ọ zà nye jonu akpiri a n'ederezì.

²⁰ Ọ jáagbaji ekere achara hipiagwu ẹhipia, mọbu whusnime tōnji nọhio rúnwurnu,

tem o mee ikpe zị snam megbu.

²¹ Kpakara mba jeenwe olile anya nụ rẹwhna a."

Jizọsi nụ Bẹlizibolu
(Mak 3:20-30; Luk 11:14-23)

²² Ige wam be kwuyanụ Jizọsi otu badnụ rẹnwu ojo n̄wugwu, nye kpuru isni, ke dnarnụ mgbu, ọ gwọ a ẹhni igbugbu wam, nye mgbu wam kwuru ọka, whnụ masị ọsno. ²³ O duru agịda ele badnụ wam ẹhni, be kaa, "Nyerukna ka, ọ jọbu Nnwọ Devidi sa?"

²⁴ Kọvu nga ele Farisi n̄rnu a, be kaa, "Nwerukna ka neeji rikne Bẹlizibolu nye risi ele rẹnwu ojo naachihala rẹnwu ojo."

²⁵ Nga Jizọsi mahjaru ọriri be, ọ kanụ be, "Eli-eze ọbula kewama megidne ẹhni a, jọtubiri etekne, ẹli-ọhna ọbula mọbu ọro ọbula ke kewarụ megidne ẹhni a jógwuzoli. ²⁶ Ọ b̄uru n̄ Setani chihala Setani, o kewarụ megidne ẹhni a, ẹli-eze a jaaga ọla gwuzo? ²⁷ Ọ b̄uru n̄ m ji m rikne Bẹlizibolu naachihala ele rẹnwu ojo, n̄ rikne nyele b̄ hne ele ke an̄ ji naachihala be? Be jọbu ele ikpe an̄. ²⁸ Kọvu ọ b̄uru n̄ m ji m Enine ke Chiokike naachihala rẹnwu ojo, le, ẹli-eze Chiokike d̄lam an̄ ẹhni. ²⁹ Berere kwno, badnụ jaaga ọla bna n'oro nye dikne, nahoru a kpakara nhne n'aka rikne, ọ b̄uru n̄ o béle ọsno kne dikne wam eriri? Nga wam o jeenwe rikne nahoru a nhne zị n'oro a.

³⁰ "Nye n̄ me zila, b̄ nye neemegidne m, nye snóne m naachikota nhne, b̄ nye n̄obosa ọbosa. ³¹ Kwnornu n̄ ka, m naakan̄ an̄, be jaagbar̄nu badn̄ mmehie n̄ okwulu ọbula be kwuluru, kọvu n̄ be jáagbar̄nu okwulu be kwuluru Enine Nso. ³² Nye ọbula ke jookwugidne Nnwọ ke Badn̄, be jaagbar̄nu a, kọvu nye ọbula ke jookwugidne Enine Nso, be jáagbar̄nu a, ọ b̄u n'ige ka, mọbu ige ke jaava.

Isisi n̄ mkpuru a
(Luk 6:43-45)

³³ "An̄ mee isisi ma ọ b̄uru ọma, mee masị mkpuru a ma ọ b̄uru ọma, mọbu mee isisi ma ọ b̄uru isisi ojo, mee masị mkpuru a ma ọ b̄uru mkpuru ojo. Kwnornu n̄ be mahja isisi hite n̄ mkpuru a. ³⁴ An̄ ẹbnurnu agwọ, an̄ jaaga ọla kwu ọka ọma, hne an̄ b̄ ele ojo? Kwnornu n̄ nhne jipiyaru mkpoma b̄ nhne ọnu nookwu. ³⁵ Badn̄ ọma hite n'ekwnu ọma ke zị n̄ mkpoma a neegwehja nhne ọma, badn̄ ojo hite n'ekwnu ojo ke zị n̄ mkpoma a neegwehja nhne ojo. ³⁶ Kọvu me kan̄ an̄, n̄ ọka ọbula ele badn̄ nookwu ke bnágwọ n̄ nhne, be jaasa ajiji a n'ọbochi ikpe. ³⁷ Kwnornu n̄ be jeehite n'ikwu-ọnu i gwn̄si i n̄ nye mee mma, hite masị n'ikwu-ọnu i maa i ikpe."

Nhne elekema ke Jona
(Mat 8:11,12; Luk 11:29-32)

³⁸ Ige wam agwna ele zni iwu n̄ ele Farisi kan̄ a, "Nye-zni-nhne, a noopio ọ whn̄ nhne elekema n'aka i."

³⁹ Jizọsi sar̄ be, "Ebiri ojo ke naagba ewhere noopio nhne elekema, ọ zá nhne elekema be jeenye a, ok-

wolem nhne elekema Jona nye ọwhnurninya. ⁴⁰ Lele kpa Jona daziri ọbochi ẹto iwhnehn̄ie n̄ abal̄ n̄ r̄who azn̄, ọ b̄ kpa Nnwọ ke Badn̄ jaadaz̄i n̄ rime ẹli ọbochi ẹto iwhnehn̄ie n̄ abal̄. ⁴¹ Ele rukna Ninive jooosno ebiri ka lizọ n'ikpe, be jaama be ikpe, kwnornu n̄ be t̄hnasnarnu mkpoma n'okpo okwo Jona. Kọvu le, nhne kakwo Jona zị hna. ⁴² Eze nyerinya Seba jeelizo ya n̄ ele ebiri ka bna n'ikpe, ọ jaama be ikpe, kwnornu n̄ o hiri n'osotoma ọwa va n̄rnu akoniche Solomoni. Kọvu le, nhne kakwo Solomoni zị hna.

Rẹnwu ojo hiehnarnu
(Luk 11:24-26)

⁴³ "Nga rẹnwu ojo hiri n̄ rime badn̄ whoga, o zneghar̄i n'eli chna chna chna, noopio hne o joozukwa inwe, kọvu ọ p̄ohjala, ⁴⁴ ọ kaa, 'M jaalahna n'oro m hne me hiri whuya.' Nga ọ vaduru, ọ whn̄ n̄ ọ zá nye wu n̄ rime ọro wam, n̄ be zasnarn̄ a, b̄kwata nhne nkarj. ⁴⁵ O jeezne ch̄iri rẹnwu ojo ẹsau ibne a ele nweru risi rikne kar̄ a, be bna wuru n̄ rime nye wam, ọnodi ipne-azn̄ ke nye wam j̄hnasi bujo kar̄ kpa ọ zị n̄ mbom. Ọ b̄ kpa ọ j̄onu n'ebiri ojo ka."

Nne Jizọsi n̄ r̄mu nne a
(Mak 3:31-35; Luk 8:19-21)

⁴⁶ Nga ọ nookwunu agịda ele badn̄ wam ọka, nne a n̄ r̄mu nne a var̄ gwuzoru n'ederezi noopio o kwunu a ọka. ⁴⁷ Otu badn̄ kan̄ a, "Le, nne i n̄ r̄mu nne i gwuzogwu n'ederezi noopio i o kwunu i ọka." ⁴⁸ Jizọsi sar̄ a, "Nyele b̄ nne m, ele kele b̄ r̄mu nne m?"

⁴⁹ Ọ d̄snima aka n̄ hne ele sno apna a zị, kaa, "An̄ le nne m n̄ r̄mu nne m. ⁵⁰ Kwnornu n̄ nye ọbula ke jeeme nhne Nda m ke zị n'oligwe noopio, nye wam b̄ nwene m rukna n̄ nwene m rinya, n̄ nne m."

Elulu nye ọgha mkpuru
(Mak 4:1-9; Luk 8:4-8)

13 N'ọbochi wam Jizọsi wh̄yaru n̄ rime ọro zne daziri ẹli n̄ ngeri osimini. ² Agida ele badn̄ gbakoru hne ọ zị, ke kpayar̄u ọ jiri bna n̄ rime ọgbo, daziri ẹli, agida ele badn̄ wam gwuzoru n̄ mkpomkpo ẹli. ³ O ji elulu zị ọdo n'odo zni be agida nhne, kaa, "Otu nye ẹrnu ẹkwu znernu agha mkpuru. ⁴ Nga ọ naagha, agwna mkpuru dna n̄ ngeri apna, r̄mu ọnunu var̄ t̄turu be ta. ⁵ Agwna mkpuru dnarn̄ n'eli rugwu, hne be nwée agida r̄zna, ngangam mkpuru wam fuhjaru, kwnornu n̄ be nwée agida r̄zna. ⁶ Nga ẹhnam wasiri, be chnanw̄u, kwnornu n̄ be nwée ẹgwnugwnu. ⁷ Agwna mkpuru berere dnarn̄ n'esilawuru igwnu, igwnu wam sohja, kpagbu be. ⁸ Agwna mkpuru berere dnarn̄ n'eli ọma, be m̄i mkpuru otu riwhu, berere nri isunu, berere nri ẹto. ⁹ Nye nweru n̄ ns̄n̄, ọ n̄rnu."

Nhne o kwno tny elulu

(Mak 4:10-12; Luk 8:9,10)

¹⁰ Ele sno apna a vakwnusi a, sɔkwa a, “Kini kpayaru i nookwunu be oka n'elulu?”

¹¹ Jizosi saru be, “Be mernu anu mahia nhne tugwaru otugwa ke eli-eze Chiokike, kovu nu o buo be. ¹² Nye obula ke nwernu nhne, be jeenye hnasɔ a, o jeenwe agida nhne, kovu nye ke nwée, be jaanahoru a o bube-di ke o nwernu. ¹³ Kam kpayaru, me notnunu be elulu. Be neele anya kovu be za noowhnu, be noobno nsnj, be za nonu, be joooghohia nhne. ¹⁴ Nhne Azaya nye owhnurninya kwuru gbasiri be mezu nu risi be, ke kwuru,

‘Anu jonu kpɔi, kovu anu jomuhia rja rja, anu jowhnu kovu anu joooghohia rja rja.

¹⁵ Kwnornu nu mkpoma ele ka gbasninem n'oto, nsnj kposninem be masi.

Be kpusninem anya be, ma be gharu o ji anya be whnu osno, gharu o jiri nsnj be nurnu nhne, gweru mkpoma be ghohia, ma be tuhna, ma m gwom be.’

¹⁶ Anu bu ele owa oma, kwnornu nu anya anu noowhnu osno, nsnj anu nonu nhne. ¹⁷ N'ezɔ me kanu anu, o gwnurru agida ele owhnurninya nu ele oma ogwnu o whnu nhne anu noowhnu, kovu nu be whuna, nu o nurnu nhne anu nonu kovu nu be nuna.

Risi elulu**nye ogha mkpuru**

(Mak 4:13-20; Luk 8:11-15)

¹⁸ “Anu bnote nsnj ma anu muhia risi elulu nye ogha mkpuru wam. ¹⁹ Nye obula ke nurnu ikwu-onu eli-eze Chiokike, kovu o ghohiala a, nye ojo wam va, nahoru a nhne be kpasiru nu mkpoma a. Ka bu mkpuru ke be ghasiri nu ngeri apna. ²⁰ Mkpuru ke be ghasiri nu rugwu bu ele nurnu ikwu-onu wam, ngangam be gweru snarnima nwugwu a. ²¹ Kovu nu be nwée egwnugwnu nu rime be, be dazi ige mati, nga mmekpehni mobu awhnuwhnu varu kwnornu nu ikwu-onu wam, ngangam, be dnahala aznu. ²² Mkpuru ke be ghasiri n'esilawuru igwnu bu ele nurnu ikwu-onu wam, kovu mmekpehni ke owa ka nu aghigho owhnu ekwnu n'anya kpagburu ikwu-onu wam, o buru nhne mina mkpuru. ²³ Mkpuru ke be ghasiri n'eli buru oma, bu ele ke nurnu ikwu-onu wam, be ghohia a, be mihia mkpuru k'ezɔ, otu riwhu, ke berere nri isunu, berere nri eto.”

Elulu achara atna

²⁴ Jizosi tnu be elulu berere, kaa, “Eli-eze Chiokike nu lele hne badnu kpasiru mkpuru oma n'ekwu a.

²⁵ Nga ele badnu neezni anyarna, nye irno varu kpasɔ atna n'ekwu wam, la. ²⁶ Nga mkpuru oma wam fuhjaru, o miji mkpuru, atna wam whoru iwhne. ²⁷ Ele izi nye nwe ekwu wam vakwnusi a, kanu a, ‘Nda-aj-

kwu, i kpasila mkpuru oma n'ekwu i? O zi hnele fuhja atna?’

²⁸ “O kanu be, ‘Ka bu aka ernu nye irno.’

“Ele izi a sɔkwa a, ‘I pioru a zne whome be?’

²⁹ “O kanu be, ‘Oza! O zi kpa anu zi noowho atna anu whokota ikpa. ³⁰ Anu gharu be lawuru sokota du ige o gwe nhne n'ekwu, nga wam, m jaakanu ele neegwe nhne n'ekwu be beru osno whome atna wam, kpukota be n'okwukwu, kpo be bekwnu. Kovu anu chibna ikpa wam n'obna m.’”

Mkpuru mositadi nu**nhne whu bredi**

(Mak 4:30-34; Luk 13:18-21)

³¹ Jizosi tnu be elulu berere, kaa, “Eli-eze Chiokike nu lele mkpuru isisi be kwu mositadi, ke badnu kpasiru n'ekwu a. ³² O bu n'ezɔ nu o zi mati kakwo kpakara mkpuru, o ghɔ isisi kakwo kpakara nhne be kpasiri n'ekwu, ke onunu oligwe naava nonu alikwu nu nkala a.”

³³ O tnu be elulu berere, kaa, “Eli-eze Chiokike nu lele nhne whu bredi, ke nyerinya gweru gwasɔ nu rime agida ikpa, tem kpakara a whu.”

³⁴ Kpakara ikwu-onu ka bu ke jizosi kwunnu igbudu badnu n'elulu. O kwugene be ikwu-onu hne o jile elulu.

³⁵ “Ka bu ma nhne be kwuru hite n'onu nye owhnurninya mezu, ke karu,

‘M jookpume onu m tnu elulu, m jaakahia nhne be bigwaru abigwa ke nga owa panizoru.’”

Jizosi kowamarnu risi**elulu achara atna**

³⁶ Nga o ghasaru igbudu badnu wam, o bna nu rime oro. Ele sno apna a vakwnusiri a, naakaa, “Kowanu aj risi elulu atna wam zi n'ekwu wam.”

³⁷ O kaa, “Nye naagha mkpuru oma bu Nnwɔ ke Badnu. ³⁸ Ekwu bu owa, mkpuru oma wam bu rumu eli-eze Chiokike, kovu atna wam bu ele ke nye ojo wam.

³⁹ Nye irno wam ke kpasiru be bu Ekwensu, ogwe nhne n'ekwu bu okwukwo owa, ele wam neegwe nhne n'ekwu bu ele enine izi. ⁴⁰ Lele kpa be nookpnokota atna wam nokpo be bekwnu, o bu kpa o jaazi n'okwukwo owa. ⁴¹ Nnwɔ ke Badnu jeezihala ele enine izi a, be chikota n'eli-eze a kpakara ele naakpahia aruru-eli nu ele neeme mmehie. ⁴² Be jootubna be n'okne bekwnu wam hne be jaazi naakwana ekwana, naata rukwnurnu-ize. ⁴³ Ige wam ele mee mma joonwu lele ehnam n'eli-eze Chiokike Nda be. Nye nwernu nsnj, o nurnu.

Elulu eto

⁴⁴ “Eli-eze Chiokike nu lele ekwnu be bigwaru n'ekwu, ke otu badnu whurru. O gweru nhne kpusnime a, gweru snarnima la, re kpakara nhne o nwernu, zuru eli wam.

⁴⁵ “Eli-eze Chiokike nū lele nye mgbama-ahja noopio palị ọma. ⁴⁶ Nga ọ whnurnu otu palị gburu okne ọnu, o zne re kpakara nhne o nwernu, zuru a.

⁴⁷ “Berere kwno eli-eze Chiokike nū lele igbo be wusiri nū rime osimini, ke gburu agida aznū zị ọdo n'odo. ⁴⁸ Nga o jiru, be dọhia a nū mkpomkpo eli, daziri eli hosi aznū ele ke buri ọma nū rime nhne, tuwhume aznū ele ke buo ọma. ⁴⁹ Ọ bụ kpa ọ jaazị n'okwukwo ke ọwa, ele enine izi jowhuya, kewahja ele ojo n'ehni ele mee mma. ⁵⁰ Be jootubna ele ojo n'okne bekwnu, hne be jaazị naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize.”

⁵¹ Jizosi sikuwaru be, “Anụ ghohiaru kpakara nhne ka?” Be kaa, “Owe.”

⁵² Ọ kanu be, “Nye zni iwu obula be znirni apna eli-eze Chiokike, nū lele nye nwe ọro nye hiri n'ekwnu a neegwehja nhne ikne nū nhne oknani.”

Be juru Jizosi nū Nazareti

(Mak 6:1-6; Luk 4:16-30)

⁵³ Nga Jizosi tnukworu elulu, o hiri nū pji whoga.

⁵⁴ Nga ọ varu n'eli ke aka a, neezni nhne n'oro ogbako be, ke kpararu nhne o znirni duru be ehni, be kaa, “Ndaa hne nwerukna ka nwehjaru akoniche nū ọnu ndu-ehni ka? ⁵⁵ Nyerukna ka ọ buo nnwo omenka ai? Ọ buo nne a bu nye be kwu Meri nū rumu nne a rukna, Jemisi, nū Josef, nū Sajmoni nū Judasi? ⁵⁶ Rumu nne a rinya be zia n'esilawuru ai? Ndaa hne nwerukna ka nwehjaru kpakara nhne ka?” ⁵⁷ Be we ovu ehni megidne a.

Kovu Jizosi kanu be, “Okwolem nū eli ke a nū ezi-nu-oro a bu hne nye owhnurninya nwée oso anya.” ⁵⁸ Ọ rnuna agida ọnu ndu-ehni nū pji kwnornu nū be nwée okwnata mkpoma.

Enwu Joni Nye Wu Mini

(Mak 6:14-29; Luk 9:7-9)

14 N'ige wam Eze Erodu nye neechi Galili nurnu ọnutnu gbasiri Jizosi. ² Ọ kanu ele neeznenu a izi, “Nyerukna ka bu Joni Nye Wu Mini, o hilem n'enwu lizo, ọ bu nhne mernu o nwernu rikne ka o ji ọnu ọnu ndu-ehni.”

³ N'ige wheru ewhe Erodu nwugwuru Joni, kne a eriri, yisi a n'oro ikelu kwnornu nū Erodias nnerne Filipo nwene a rukna. ⁴ Kwnornu nū Joni kannu a, “Ọ buo ọma n'iwu ọ lu nnwerne nwene i.” ⁵ Erodu pioru o gbu a, kovu ọ turu ogwnu ele Ju, kwnornu nū be kwegwu Joni bu nye owhnurninya.

⁶ Nga obochi ochenwanya omumu Erodu duru, nnwo rinya Erodias neetne eri nū ruwhnu be, ọ soro Erodu n'onu k'ezi, ⁷ o kwe a mkwna, kwesi a rikne nū o jeenye a nhne obula ọ jorio. ⁸ Nne a zni a ezni ọ kaa, “Nyee m risi Joni Nye Wu Mini n'agbugba hna.”

⁹ O gburu wam igbugbu nū mkpoma, kovu kwnornu nū mkwna ele o kwuru, nū ele ya nū be dazị neeri wiri, ọ karu be nyee a. ¹⁰ O zize be gbuhja risi Joni n'oro ikelu. ¹¹ Be vuya risi a n'agbugba, nyee nnwo rinya wam, o nyee a nne a. ¹² Ele sno apna Joni va, vuru iznu a, li a, be zne kanu Jizosi nhne mernu.

Jizosi nyernu pokwu badnu isne wiri

(Mak 6:30-44; Luk 9:10-17; Jon 6:1-14)

¹³ Nga Jizosi nurnu a, o hiri nū pjam whoga, ya nū nsnunu a bna n'ogbo zne hne koru owu. Kovu ele badnu piohjaru hne ọ zị, be hi nū kpakara eli-ohna wam snornu a n'ochi eli. ¹⁴ Nga Jizosi whuyaru n'ogbo whnu agida badnu, ọ donu be obirizi, gwọ ele ke naarja nriria. ¹⁵ Nga ọ duru ogbednachi, ele sno apna a vakwnusiri a, kaa, “Hna kogwu owu, obochi zneminem, zila ele ka ma be zne nū rime eli-ohna zne zuru nhne oriri.”

¹⁶ Jizosi kanu be, “Ọ zila mkpa nū be jaala, anu nyee be nhne be jeeri.”

¹⁷ Be kanu a, “Nhne a nwernu hna kwolem ike brēdi isne nū aznū lawuru.”

¹⁸ Jizosi kanu be, “Anu chyanu m be hna.” ¹⁹ Ọ kanu kpakara igbudu badnu wam daziri eli n'olu achara. O gweru ike brēdi isne nū aznū lawuru wam, le anya n'oligwe, tu mmamma, nyawama be, nyee ele sno apna a, be gweru a nyee igbudu badnu wam. ²⁰ Kpakara be ri, riji ruwho, ele sno apna a tutukota ruvnrurvnu ke gwnaru agwna, ke jihjaru nkita nri nū nkita lawuru. ²¹ Ele riri wiri wam bu pokwu ele rukna isne, be gweme ele rinya nū rumu takiri.

Jizosi znernu izne n'olu mini

(Mak 6:45-52; Jon 6:15-21)

²² Ngangam Jizosi kanu ele sno apna a be bna n'ogbo, beru a osno whe aka osimini kiyari, ma o zila igbudu badnu wam. ²³ Nga o zilakworu igbudu badnu wam, o pnezne n'olu rugwu nū nsnunu a zne kpe okpukpe. N'ige ogbednachi, ya nū nsnunu a zị pjam.

²⁴ Kovu nū ogbo wam zị ikere n'olu osimini, abaka-mini zị noovu a, kwnornu nū ruwhere neewhegidne a.

²⁵ Kovu n'onu osisi, Jizosi neezne izne n'olu mini ma ọ vakwnusi be. ²⁶ Nga ele sno apna a whnurnu a, hne o neezne izne n'olu mini, mkpoma whuru be, be tu ogwnu, si okokoba nū ọ bu renwu.

²⁷ Ngangam Jizosi kanu be, “Mkpoma si anu rikne, ọ bu mawa. Anu tuko ogwnu.”

²⁸ Pita sa a, “Nyenwe ai, ọ buru nū ọ bu jiwa, kanu m me vakwnusi i n'olu mini.”

²⁹ Jizosi kanu a, “Vaa.”

Pita hi n'ogbo hiedna, zne izne n'olu mini, neeznekwnusi Jizosi. ³⁰ Kovu nga ọ whnurnu okne ruwhere, ọ tu ogwnu, bete neemi, o siwama, “Nyenwe ai, znohia m.”

³¹ Ngangam Jizosi dosnihala aka a, nwugwuru a, kanu a, “Nye okwnata mkpoma mati, kini kpararu i jiri nwe mkpoma lawuru?”

³² Nga be barnu nū rime ogbo, ruwhere wam whebiri. ³³ Ele zị nū rime ogbo wam varu kponu a risi eli, be naakaa, “N'ez, i bu Nnwọ Chiokike.”

**Jizōsi gwōru ele nr̄iria
n'ēli Gēnezareti**
(Mak 6:53-56)

³⁴ Nga be wheru azn̄u mini wam, be va du n'ēli Gēnezareti. ³⁵ Ele rukna ēli wam mah̄jaru Jizōsi, be zihala n̄u kpakara ēli kwuyan̄u a ele nr̄iria. ³⁶ Be r̄jasno a ma be kpat̄u ōnu iwo a aka kp̄oi. Ō gwōru kpakara ele kpat̄uru ōnu iwo a aka.

Omen'ēli ke ele mb̄om
(Mak 7:1-13)

15 Nga ele Farisi n̄u ele zni iwu ele Ju hiri n̄u Jeruselem vakwnusi Jizōsi, be s̄ikwa a, ² "K̄jni kpayar̄u ele sno apna i z̄a naab̄ita omen'ēli ele mb̄om? Be z̄a n̄okwo aka hne be ri wiri."

³ Jizōsi sar̄u be, "K̄jni kpayar̄u an̄u z̄a naab̄ita nhne Chiokike nyernu n'iwu kwnornu omen'ēli an̄u?"
⁴ Chiokike kar̄u, 'S̄obisinu nda i n̄u nne i,' n̄u 'Nye ōbula ke j̄ov̄u nda a m̄obu nne a ōnu, be gbu a.' ⁵ K̄ovu an̄u kar̄u n̄u nye ōbula ke jaakan̄u nda a m̄obu nne a, 'Nhne i jeerih̄ja n'aka m b̄u nkesi me nyernu Chiokike,' ⁶ ō z̄ima mkpa n̄u ō j̄osobisinu nda a m̄obu nne a r̄ja r̄ja. An̄u neeme ikwu-ōnu Chiokike nhne etekne kwnornu omen'ēli an̄u. ⁷ Ele ruwhnu law̄uru, Azaya nye ōwhnurninya kwuru ezi ōka gbas̄iri an̄u nga ō kwuru, ⁸ 'Ele ka j̄i mgbele-ōnu etekne n̄osobisinu m, k̄ovu n̄u mkp̄oma be z̄i ikere n̄u hne me z̄i.' ⁹ Be n̄okponu m risi ēli n'etekne, be neezni nhne badn̄u nyernu n'iwu lele n̄u ō b̄u iwu Chiokike.' "

Nhne neemeru badn̄u
(Mak 7:14-23)

¹⁰ Jizōsi sukwuru igbudu badn̄u wam, kan̄u be, "An̄u bn̄ote ns̄nj, an̄u gh̄ohia masi. ¹¹ Ō b̄uo nhne bn̄arn̄u n'ōnu badn̄u b̄u nhne neemeru badn̄u, ō b̄u nhne hi n'ōnu wh̄uya b̄u nhne neemeru badn̄u."

¹² Ele sno apna a vakwnusiri a, kan̄u a, "I mah̄jaru n̄u ele Farisi weru ēhni nga be n̄urnu ōka wam?"

¹³ Jizōsi sar̄u be, "Be joowhohala isisi ōbula ke Nda m ke oligwe kp̄as̄ila. ¹⁴ An̄u ghar̄u be, be b̄u ele kpuru isni noodu ele kpuru isni. Ō b̄uru n̄u nye isni noodu nye isni, be law̄uru jaadnabna n̄u rime olulu."

¹⁵ Pita kan̄u a, "K̄owanu āj risi elulu ka."

¹⁶ Jizōsi kan̄u be, "An̄u nw̄ee ōghohia d̄u k̄itna? ¹⁷ Ō b̄u an̄u m̄aa n̄u nhne ōbula ke bn̄arn̄u n'ōnu neezne n̄u r̄wh̄o, be n̄yn̄ohala a n'osoro? ¹⁸ K̄ovu n̄u nhne ke hiri n'ōnu wh̄uya hi n̄u mkp̄oma wh̄uya, ka b̄u nhne ke neemeru badn̄u. ¹⁹ Kwnornu n̄u hite n̄u rime mkp̄oma b̄u hne kpakara ōriri ōjo hi n̄owhuya, ogbu badn̄u, ome ōyi, ōgba ewhere, oznu buznu, akebbe aghalaghala n̄u ōkaja ele berere. ²⁰ Nhne ele ka b̄u nhne meru badn̄u, k̄ovu o ri wiri n'aka kw̄oge ōkwo m̄eru badn̄u."

Ōkwnata oву otu nyerinya
(Mak 7:24-30)

²¹ Jizōsi hiri n̄u p̄iam wh̄oga, zne n'ēli Taya n̄u Sajdoni. ²² Otu nyerinya Kena, nye ēli wam, wh̄uyaru, siwama, "Nyenwe aj, Nnw̄o Devidi, d̄onu m obirizi, r̄n̄wu ōjo nw̄ugwusi nnw̄o m rinya aka rikne."

²³ Jizōsi s̄ala a nhne ōbula. Ele sno apna a vakwnusi a, r̄jasno, kaa, "Ch̄ihala a, kwnornu n̄u o neesisno āj l̄ulo."

²⁴ Jizōsi sar̄u, "Be ziyaru m kwnornu atn̄urnu whuru owhu ke ele Izirēli kp̄oi."

²⁵ Nyerinya wam var̄u kp̄onu a risi ēli, kaa, "Nyenwe āj, yisinu m aka."

²⁶ Jizōsi sar̄u, "Ō b̄uo ōma o gweru wiri r̄umu tak̄iri t̄uhalanu r̄umu nk̄ita."

²⁷ Nyerinya wam kar̄u, "Owe, Nyenwe aj, k̄ovu n̄u r̄umu nk̄ita neeri agwna r̄v̄n̄uruvnu ke hi n̄u n'olu ikpechi ele nwe be naadna."

²⁸ Ige wam, Jizōsi sar̄u a, "Nyerinya, ōkwnata mkp̄oma i hna ezi, ō daz̄inu i lele kpa i pioru." Ngangam, ēhni b̄uru nnw̄o a rinya ōma.

Jizōsi gwōru ele nr̄iria

²⁹ Jizōsi hi n̄u p̄iam wh̄uya, va n̄u ngeri Osimini Galili. O pnezne n'olu rugwu, daz̄iri ēli. ³⁰ Aḡida ele badn̄u vakwnusiri a, kwuru ele mgwōro, n̄u ele isni, ele vu ōru, n̄u ele mgbu, n̄u aḡida ele naar̄ja nr̄iria z̄i ōdo n'ōdo va. Be kwub̄ita be n'ēli n'ōchi Jizōsi, ō gwō kpakara be. ³¹ Ka kpayar̄u o duru ele badn̄u wam ēhni, nga be wh̄n̄urnu ele mgbu hne be kwuru ōka, ele vu ōru, ēhni b̄uru be ōma, ele mgwōro neezne izne, n̄u ele isni wh̄n̄urnu ōsno. Be ja Chiokike ke Izirēli mma.

**Jizōsi nyernu pokwu
badn̄u ēno wiri**
(Mak 8:1-10)

³² Jizōsi sukwu ele sno apna a, kaa, "M n̄odonu aḡida ele badn̄u ka obirizi, kwnornu n̄u me n̄u be daz̄ilam ōbochi ēto k̄itna, be nw̄ee nhne be jeeri, m j̄eezila be n'ōnu etekne, ō z̄i be t̄ubo n'apna."

³³ Ele sno apna a kan̄u a, "Ndaa hne a jeenweh̄ja br̄edi n'ēli-ikpa ka ke jeeji igbudu badn̄u ka r̄wh̄o?"

³⁴ Jizōsi s̄ikwa be, "An̄u nwernu ike br̄edi ele?"

Be sar̄u, "Ēsau, n̄u azn̄u mat̄i ele n̄u ele."

³⁵ Jizōsi kan̄u igbudu badn̄u wam be daz̄iri ēli. ³⁶ O gweru ike br̄edi ēsau n̄u azn̄u wam, t̄u mmamma, ō nyawama be, nyee ele sno apna a, ele sno apna gweru nyee igbudu badn̄u wam. ³⁷ Kpakara be ri, r̄iji r̄wh̄o, be t̄utukota r̄v̄n̄uruvnu ke gwnarn̄u agwna, nk̄ita ēsau j̄ipiyaru. ³⁸ Ele riri a b̄u pokwu ele rukna ēno, be gweme ele rinya n̄u r̄umu tak̄iri. ³⁹ Nga Jizōsi zihalaru ele badn̄u wam, ō bna n'ōgbo zne n'ēli Magada.

Ōrio nhne elekema
(Mak 8:11-13; Luk 12:54-56)

16 Ele Farisi n̄u ele Sadusi vakwnusiri Jizōsi naakpa a iru, kan̄u a, o gesi be nhne elekema hi n'olig-

we. ² Ọ saru be, "N'ogbednachi, anu naakaa, 'Ruwonu oligwe buru oma, kwnonu nu oligwe naachna ihie ihie.' ³ N'osisi, anu naakaa, 'Ruwonu oligwe buo oma tna, kwnonu nu oligwe dugwu ruwonu naachna ihie ihie.' Anu magwu kpa be le owa nu ruwonu oligwe anya gwnu nhne o joo bu. Kovu ndaa kpa anu ma a ige ka? ⁴ Ebiri ojo naagba ewhere, noopio nhne elekema, o za nhne elekema be jeenye anu, okwolem nhne elekema Jona nye owhnurninya." O gharu be, whoga.

**Nhne whu bredi ke
ele Farisi nu ele Sadusi**
(Mak 8:14-21)

⁵ Nga ele sno apna a gawheru nu ngeri kiyari, be chezuru o gweru bredi. ⁶ Jizosi kanu be, "Anya du anu eli, anu neeze nhne whu bredi ke ele Farisi nu ele Sadusi."

⁷ Be notnurita n'esilawuru be, naakaa, "O bu kwnonu nu a jile bredi."

⁸ Nga Jizosi mahjaru a, o kaa, "Ele okwnata ovu mati, kini kpayaru anu ji nookwu n'esilawuru anu nu anu nwee bredi? ⁹ Anu ghohia koriri, anu chenyanyana ike bredi isne ke pokwu badnu isne, nu nkita ele anu pnojiri? ¹⁰ Mabu nga me keru ike bredi esau ke pokwu badnu eno wam, nkita ele anu pnojiri? ¹¹ Kini kpayaru anu ghohiala nu o buo bredi hne me naakaa? Kovu anu zeru nhne nowhu bredi ke ele Farisi nu ele Sadusi."

¹² Nga be ghohiaru nu o kala be ze nhne nowhu bredi, kovu be neeze iznizni ele Farisi nu ele Sadusi.

Pita kahjaru nye Jizosi bu
(Mak 8:27-30; Luk 9:18-21)

¹³ Nga Jizosi varu n'odoru eli Sizaria Filipaj, o sikwa ele sno apna a, "Ele badnu be naakaa nu Nnwọ ke Badnu bu nyele?"

¹⁴ Be kaa, "Agwna be kaa Joni Nye Wu Mini, ele berere kaa Elaija, ele berere kwno kaa Jerimaya mabu otu nyenum nu rime ele owhnurninya."

¹⁵ O sikwa be, "Anu n'iwuru anu, anu kanu nu m bu m nyele?"

¹⁶ Saimoni Pita kanu a, "Ji n'iwuru i bu Karaṣi wam, Nnwọ Chiokike zi budnu."

¹⁷ Jizosi kanu a, "I bu nye owa oma, Saimoni nnwọ Jona, kwnonu nu anọ-ehni nu onarna kpumenu i ya, okwolem Nda m ke zi n'oligwe. ¹⁸ Me kanu i, nu ji n'iwuru i bu Pita, o bu n'olu rugwu ka hne me joowu ogbako ke m, iknerna enwu jaaka a rikne rja rja. ¹⁹ M jeenye i snambi ke eli-eze Chiokike, nhne obula ke i kneru eriri n'owa Chiokike jeekne a eriri n'oligwe, nhne obula ke i tomarnu n'owa, Chiokike jootoma a n'oligwe." ²⁰ Ige wam Jizosi do ele sno apna aka nu nsni, be kanukwadia nye obula nu o bu Karaṣi.

**Jizosi kwuru oka
gbasiri enwu a**
(Mak 8:31---9:1; Luk 9:22-27)

²¹ Hite n'ige wam Jizosi bete naakanu ele sno apna a nu o jeezneriri Jeruselem, ta agida awhnuwhnu n'aka ele okno badnu nu ele risi arjohna nu ele zni iwu ele Ju, be jooju a, gbu a, n'obochi ke eto, o jeehi n'enwu lizo.

²² Pita kwuhala Jizosi ichne, bete naabnanu a mbna, naakaa, "Chiokike kwé, Nyenwe ai, nhne ka jéeme i."

²³ Kovu Jizosi tuhna narnu kanu Pita, "Zne n'aznu m, Setani, i naadnasninu m apna. Kwnonu nu i neeche echiche lele badnu, o buo lele Chiokike."

²⁴ Ige wam Jizosi kanu ele sno apna a, "O buru nu nye obula joosno m n'aznu, o jooju ehni a, vuru ogba a, sno m. ²⁵ Nye obula ke noopio o dghia budnu a, jootuwu a, kovu nye obula ke jootuwu budnu a kwnonu m, o joopiohia a. ²⁶ Mbnarna kini bu nhne badnu jeenwe, o buru nu o rihja kpakara owa n'iru, kovu tuwhume budnu a? Kini bu nhne badnu jeeji gbanwo budnu a? ²⁷ Kwnonu nu Nnwọ ke Badnu jaa-va n'igwugwu ke Nda a, ya nu ele enine izi a, ige wam o jookwuhata nye obula ogwo ernu nhne o nruru. ²⁸ N'ezi, me kanu anu, nu agwna ele gwuzo hna joonwu enwu tem be whnu Nnwọ ke Badnu hne o naava chi lele eze."

Onwoghari ke Jizosi
(Mak 9:2-13; Luk 9:28-36)

17 Nga obochi isunu whemernu, Jizosi kwuru Pita, nu Jemisi, nu Joni nwene a, yisinu ehni a, kwuru be whoga ichne, pne olu rugwu hna n'olu. ² Onwoghari nu ruwonu be, ruwonu a noonwu lele ehnam, iwo a naachna lele iwhne. ³ Be whnuru Mozizi nu Elaija hne be nu Jizosi nookwurita oka.

⁴ Pita kanu Jizosi, "Nyenwe ai, o buru oma a daziri hna, o buru nu i jeekwe, a wu oro-eka eto hna, otu buru ke i, otu ke Mozizi, otu ke Elaija."

⁵ Nga o kpu oka ka nonu, erumeru oligwe ke chnaga richna kpusnirni be, otu akpiri hiri n'erumeru oligwe wam dna, kaa, "Ka bu Nnwọ m me whnuru n'anya, nye nhne a masiri m, anu bonu a nsni." ⁶ Nga ele sno apna a nurnu a, be dna, kpute ruwonu n'eli, tu ogwnu k'agida.

⁷ Jizosi vakwnusiri be, kpatu be aka, kaa, "Anu lizo, anu tu ogwnu." ⁸ Nga be lelizoru anya, o za nye be whnuru, okwolem Jizosi kpoi.

⁹ Nga be hiri n'olu rugwu wam hiedna, Jizosi do be aka nu nsni, kaa, "O za nye anu kanu nhne anu whnuru tem Nnwọ ke Badnu hi n'enwu lizo."

¹⁰ Ele sno apna a sikwa a, "Kini kpayaru ele zni iwu ele Ju jiri kaa nu Elaija jeebe osno va?"

¹¹ Jizosi kanu be, "Elaija jeebe osno va n'ezi, o jaabikwata kpakara nhne. ¹² Kovu me kanu anu nu Elaija valam, be mahjala a, be mee a kpa o jiri masi be. O bu masi kpa be jeeme Nnwọ ke Badnu ta awhnuwhnu

n'aka be." ¹³ Ige wam ele sno apna a ghoñiaru nù ọ kannù be ọka gbasiri Jóni Nye Wù Mini.

Jizọsi gwọru wikoro rukna
(Mak 9:14-29; Luk 9:37-43a)

¹⁴ Nga be vakwnusiri igbudu badnù wam, otu nyerukna vakwnusiri Jizọsi gbunu a mpnerne ọchi n'ẹli, ¹⁵ kaa, "Nyenwe aì, ọnu nnwọ m rukna obirizi, ọ naata awhnùwhnu k'agida kwnornu nù ọ naarja akwùkwu, agida ige, ọ naadnabna bẹkwu, agida ige masi ọ dnabna mini. ¹⁶ M kwuyanù a ele sno apna ì, kọvu nù be nwée rikne gwọ a."

¹⁷ Jizọsi sarù be, "Anù ebiri ka nwée ọkwnata mkpọma, ele mkpọma hiri aghi, me nù anù jaadazì dù ngele? Me jeesinu anù mkpọma dù ngele? Anù kwuyanù m nnwọ wam hna." ¹⁸ Jizọsi bigbọ rẹnwu ojo wam, o hi nù rime a whùya, Jizọsi gwọ nnwọ wam ngangam.

¹⁹ Nga ele sno apna a vakwnusiri a ichne, be sịkwa a, "Kini kpayarù a nwéne rikne chíhala rẹnwu ojo wam?"

²⁰ Jizọsi kanù be, "Kwnornu nù ọkwnata ovu anù zì matì. N'ezì me kanù anù, ọ bọru nù anù nwernu ọkwnata ovu hna lele mkpọru mọsitadi, anù jaakanù rugwu ka, 'Hi nù hna zne hne berere,' o jeezne, ọ zá nhne jaara ẹhni hne anù zì." [²¹ Kọvu nù rẹnwu ojo nù kpa jọowhoga, okwolem hite n'okpukpe nù ovu ọnu.]

**Jizọsi kwukwnornu
ọka gbasiri ẹnwu a**
(Mak 9:30-32; Luk 9:43b-45)

²² Nga Jizọsi nù ele sno apna a gbakọru nù Galili, Jizọsi kanù be, "Be jeegweru Nnwọ ke Badnù resi n'aka ele badnù. ²³ Be joogbu a, kọvu n'ọbochi ke ẹto, o jeehi n'ẹnwu lizọ." O gbu ele sno apna a igbugbu k'agida.

Ntù iwai Ọro Nso

²⁴ Nga Jizọsi nù ele sno apna a vaduru Kapanom, ele naana iwai ntù Ọro Nso Chiokike vakwnusiri Pita, sịkwa, "Nye-zni-nhne anù ọ zía ọnotu ntù Ọro Nso?"

²⁵ Pita kaa, "Owe, ọ ọnotu."

Nga be bnarnù n'ọro, Jizọsi beru ọsno sịkwa Pita, "Saimoni, kini bụ echiche ì, ọ bụ n'aka ele kele hne ele eze ọwa ka naarnù ntù ahja mọbu ntù risi badnù, n'aka rọmu be mọbu n'aka ele izne?"

²⁶ Pita kanù a, "N'aka ele izne."

Jizọsi kanù a, "Ọ bọru kpam, rọmu be zía nù rime a. ²⁷ Kọvu ma a gharù o mee nhne jeewe be ẹhni, zne n'osimini, tųsi arì aznù, gweru aznù ọbula beru ọsno whùya, nga ì kpumernu ọnu a, ì jọowhnu otu mkpọru iwai, gweru a nyee be, ọ bọru ke me nù jì."

Nyele kakwo ibne a?
(Mak 9:33-37; Luk 9:46-48)

18 N'ige wam ele sno apna Jizọsi vakwnusiri a, sịkwa a, "Nyele kakwo n'ẹli-eze Chiokike?"

² Jizọsi sukwu otu watakiri, gwuzote a n'esilawuru be. ³ Ọ kanù be, "Me kanù anù ezi ọka, okwolem ma anù

tuhnasnarnu lele rọmu takiri, anù jáabna n'ẹli-eze Chiokike rja rja. ⁴ Nye ọbula ke jeegwedna ẹhni a lele watakiri ka, nye wam kakwo n'ẹli-eze Chiokike. ⁵ Nye ọbula ke jaanarnù otu watakiri nù kpa nù rẹwhna m, nanabnanya m.

Nhne jeeme badnù mehie
(Mak 9:42-48; Luk 17:1,2)

⁶ "Kọvu nye ọbula ke jeeme ma otu nù rime ele matì ka kwehjaru nù me mehie, ọ jaakanù a mma ọ bọru be gweru okne rugwu ogwe-wiri nyasì a n'ili, migbu a nù rime osimini. ⁷ Awhnùwhnu jaazinu ọwa kwnornu nù nhne ọrnurna ke neeme ele badnù neeme mmehie. Ọ zì mkpa nù ọrnurna jaava, kọvu awhnùwhnu zinu nye wam ọrnurna jeehi n'aka a va. ⁸ Ọ bọru nù aka ì, mọbu ọchi ì, jeeme ì, ì mee mmehie, bihala a, tuwhume a, ọ kanù ì mma ì bna nù bọdnu bọru nye mgworo mọbu vuru ọru, karù o nwernu aka lawuru mọbu ọchi lawuru be tųbna ì nù bẹkwu ẹli rẹnwu chnì echni. ⁹ Ọ bọru masi nù anya ì jeeme ì, ì mee mmehie, gweme a, tuwhume a, ọ kanù ì mma ì bna nù bọdnu nwernu otu anya, karù o nwernu anya lawuru be tųbna ì nù bẹkwu ẹli rẹnwu."

Elulu atnurnu whuru owhu
(Luk 15:3-7)

¹⁰ Anù whnù nù anù zía neeledna otu nù rime ele matì ka anya, kwnornu nù me kanù anù, n'oligwe ele enine izi be ọowhnu ruwhnu Nda m ke zì n'oligwe anya ige ọbula. [¹¹ Kwnornu nù Nnwọ ke Badnù varù ọ znọhia ele whuru owhu.]

¹² Kini bụ echiche anù? Ọ bọru nù badnù nwernu otu riwhu atnurnu, otu nù rime be kpawhu ọri, ọ jáaghasa nri tolu nù tolu kiyari n'olu rugwu, zne noopio ke kpawhuru ọri? ¹³ Me kanù anù ezi ọka, nga o piohjaru a, ọ jọonwudna nù risi a karù nù risi nri tolu nù tolu wam whúle owhu. ¹⁴ Kpam masi, ọ bọo echiche Nda anù ke zì n'oligwe, nù otu nù rime ele matì ka jowhu etekne.

Nga nwene ì mernu ì nhne ọjọ
(Luk 17:3)

¹⁵ "Berere, ọ bọru nù nwene ì mee ì nhne ojo, zne kanù a nhne o mernu ì n'esilawuru jì nù ya kpọi. Ọ bọru nù ọ nurnu nhne ì karù, ì rihjalam nwene ì n'iru. ¹⁶ Kọvu ọ bọru nù ọ nuna, kwuru otu badnù mọbu badnù lawuru yisinu ẹhni ì, ọka ọbula be kwuru jọoburu nhne ele akebne lawuru mọbu ẹto jeemesi rikne. ¹⁷ Ọ bọru nù o kwéle o bnonu be nsni, kanù ọgbako Chiokike. Ọ bọru nù o bnóge ọgbako Chiokike nsni, gweru a lele nye máa Chiokike mọbu nye ọna ntù.

¹⁸ "Me kanù anù ezi ọka, nhne ọbula ke anù jeekne eriri n'owa, Chiokike jeekne a eriri n'oligwe, nhne ọbula ke anù jootoma n'owa, Chiokike jootoma a n'oligwe.

¹⁹ "Berere, me kanù anù, ọ bọru nù anù badnù lawuru kwerikọta nù nhne ọbula anù rjoru n'owa, Nda m ke zì n'oligwe jeemezunu anù ya. ²⁰ Kwnornu nù hne

badnụ lawụru mọbu ẹto gbakọru nụ rẹwhna m, m zi m hnam n'esilawuru be."

Elulu ọhi ke nwée mkpọma obirizi

²¹ Pita vakwnusiri Jizọsi sịkwa a, "Nyenwe aị, mgba ele bụ hne nwene m jeemehie megidne m, m gbarunu a? Dụ mgba ẹsau sa?"

²² Jizọsi kanụ a, "M kágene m jì dọ mgba ẹsau, kọvu dọ nri ẹsau mgba ẹsau. ²³ Kam kpayarụ, be jeeji ẹli-eze Chiokike neesninu otu nye eze, nye pioru ma ya nụ ele ọhi a pịakota iwai. ²⁴ Nga o beteru naapia, be kwuyanụ a otu badnụ ke ji a nri pokwu talenti. ^{†25} Kọvu nụ kpa o nwée rikne nọokwu ọgwo o ji, nyenwe a karụ be re ya nụ nnwerne a nụ rụmu a, nụ kpakara nhne o nwernu, ma be kwuhnata ọgwo o ji.

²⁶ "Ọhi wam dnarnụ n'ẹli kponu a risi ẹli, kaa, 'Nyenwe m, knatanụ m mkpọma, m jọokwuhnata i kpakara nhne me ji i.' ²⁷ Nyenwe ọhi wam dọnu a obirizi, ọ sig-basi a, gbarunu a ọgwo o ji a.

²⁸ "Kọvu nụ ọhi wam whogaru, whnụ otu nụ rime ọhi ibne a, ke ji a otu riwhu mkpuru iwai, ọ nwugwusi a rikne, whatasi a n'akpiri, naakaa, 'Kwuhnata m nhne ọbula i ji m.'

²⁹ "Ọhi ibne a dna n'ẹli rjasno a, kaa, 'Knatanụ m mkpọma, m jọokwuhnata i.'

³⁰ "O kwéle, tnụnuma, o gweru a túbna a n'oro ikelu, dọ nga ọ jọokwuhnata a ọgwo o rigwu a. ³¹ Nga ele ọhi ibne a whnurnu nhne mernu, o gbu be igbugbu k'agida, be zne tnụsinu nyenwe be kpakara nhne mernu.

³² Ige wam nyenwe ọhi wam sukuru a, kanụ a, 'Ji ọhi ojo, m gbarunu m i kpakara ọgwo wam kwnornu nụ i rjasnornu m. ³³ Ọ bụ nụ i kwésile ọ dọnu ọhi ibne i obirizi, lele kpa me jiri dọnu i obirizi?' ³⁴ Nyenwe be weru ẹhni k'agida, o gweru a zize n'oro ikelu ma be ta a awhnụwhnu dọ nga ọ jọokwuhnata kpakara ọgwo o jigwu a.

³⁵ "Ọ bụ kpa Nda m ke oligwe jeeme anụ, ọ bụru nụ nye ọbula nụ rime anụ jáagbarunu nwene a hite nụ mkpọma a."

Ogba nnam

(Mak 10:1-12)

19 Nga Jizọsi kwukworu ọka ka, o hi nụ Galili whoga, zne n'ike ẹli Judiya n'aznụ Osimini Jodani kiyari. ² Igbudu ele badnụ snornu a, ọ gwọ be nriria be pji.

³ Agwna ele Farisi vakwnusiri Jizọsi, naakpa a iru, kaa, "Ọ bụru ọma n'iwu nyerukna gba nnwerne a nnam kwnornu nụ nhne ọbula?"

⁴ Ọ sarụ be, "Anụ gwnuna nụ nye kpuru be hite n'opanizo 'kpuru be nyerukna nụ nyerinya,' ⁵ kaa, 'Ka kpayarụ, nyerukna jaagharu nda a nụ nne a, takwnusi n'ẹhni nnwerne a, be lawuru jọogho otu anọ-ẹhni?'

⁶ Kam kpayarụ, be búma badnụ lawuru, kọvu otu anọ-ẹhni. Nhne Chiokike knekọtaru, badnụ tọmana a."

† nri pokwu talenti: ka whuyaru nhne nụ lele agida pokwu ndasi mkpuru iwai.

⁷ Be sịkwa a, "Kini kpayarụ Mozizi nyernu iwu, kaa be gba ọkwukwo nnam nyee nyerinya, chihala a?"

⁸ Jizọsi kanụ be, "Mozizi kweru ka kwnornu mkpọma ojo anụ, kweru anụ gba nnwerne anụ nnam, kọvu hite nụ mbom, ọ búo kpa ọ zi. ⁹ Me kanụ anụ, nye ọbula ke jaagba nnwerne a nnam, hne ọ búo nụ o neeme ọyi, luru nnwerne berere, o neeme masi ọyi." ^{††}

¹⁰ Ele sno apna a kanụ a, "Ọ bụru kpam n'esilawuru nyerukna nụ nyerinya, ọ ka mma badnụ gharu ọ lụ nnwerne mọbu gbọ nzi."

¹¹ Kọvu Jizọsi sarụ be, "Ọ búo kpakara badnụ jeegweru ọka ka, okwolem ele Chiokike nyernu rikne.

¹² Kwnornu nụ agwna ele rukna bụ okiri-badnụ hite nụ rụwho nne be, ọ zi masi ele badnụ ibne be meteru okiri-badnụ, ele ke berere bụ ele meteru ẹhni be okiri-badnụ kwnornu ẹli-eze Chiokike. Nye nwernu rikne o gweru ọka ka, gweru a."

Jizọsi gọziri rụmu takiri

(Mak 10:13-16; Luk 18:15-17)

¹³ Be kwuyanụ Jizọsi rụmu takiri ma ọ tųkwasi be aka a lawuru, kpenu be okpukpe. Kọvu ele sno apna a bigbọru ele kwuyaru be. ¹⁴ Kọvu nụ Jizọsi kannụ be, "Anụ gharu rụmu takiri ma be vakwnusi m, anụ bnósi be, kwnornu nụ ẹli-eze Chiokike bụ ke ele nụ kpa." ¹⁵ Ọ tųkwasi be aka a lawuru, hi nụ pji whoga.

Eze wikoro

(Mak 10:17-31; Luk 18:18-30)

¹⁶ Otu nyerukna vakwnusi Jizọsi, sịkwa a, "Nye-zni-nhne, kini bụ nhne ọma me jeeme ma m nwe m bụdnú kwó okwo?"

¹⁷ Jizọsi kanụ a, "Kini kpayarụ i neesikwa m nhne gbasiri nhne ọma? Ọ zá nye bụ nye ọma okwolem otu badnụ, bụ Chiokike kpọi. Kọvu ọ bụru nụ i pioru ọ bna nụ bụdnú, bita nhne Chiokike nyernu n'iwu."

¹⁸ Ọ sịkwa a, "Ndaa iwu kọ?"

Jizọsi kanụ a, "I gbúko badnụ, i méko ọyi, i znúko buznu, i gbáko akebne aghalaghala, ¹⁹ sọbisinu nda i nụ nne i, i jọowhnu nye agbatibi i n'anya lele ẹhni i."

²⁰ Wikoro wam kaa, "M bítaru m kpakara iwu ele ka. Kini gwnarnụ berere me jeeme?"

²¹ Jizọsi kanụ a, "Ọ bụru nụ i pioru nụ i joozu ozu k'ezi, la, re kpakara nhne i nwernu, kesi ele mboni, i jeenwe ẹkwnu n'oligwe, vaa, sno m."

²² Nga wikoro wam nurnu ikwu-ọnu ka, ọ la, naagbarụ ruwhnu, kwnornu nụ o nwernu ẹkwnu k'agida.

²³ Jizọsi kanụ ele sno apna a, "Me kanụ anụ ezi ọka, ọ jaara ẹhni nye nwernu ẹkwnu ọ bna n'ẹli-eze Chiokike.

²⁴ Berere kwno, me kanụ anụ, ọ zinu anọhia be kwu kamẹli ewheke ọ gawhe n'anya alanga, karụ nye nwernu ẹkwnu ọ bna n'ẹli-eze Chiokike."

²⁵ Nga ele sno apna a nurnu ọka ka, o du kpa be hna ẹhni, be sịkwa, "Ndakwanụ nye be jọoznohia?"

†† Ọkwukwo berere kamasiri: Nye joolu nyerinya wam nga nzi a gbaru a nnam neeme masi ọyi.

²⁶ Kòvù nù Jizòsi legidnèrnu be anya, kanù be, “Nù hne badnù zì be jéemeli a, kòvù be meli kpakara nhne hne Chiokike zì.”

²⁷ Pita sɔkwa a, “Le, a sigbasiri kpakara nhne a nwer-nu snornu i, kɔni bụ nhne a jeekehja?”

²⁸ Jizòsi kanù be, “Me kanù anù ezi ọka, anù ele sno m, nga Nnwọ ke Badnù jaadazì nù ngadna eze ke igwugwu a n'ọwa ikne wam, anù n'iwuhuru anù joosno m daziri nù ngadna eze nri nù ẹbo neekpe ẹbnurnu nri nù ẹbo ke Izireli ikpe. ²⁹ Nye ọbula ke sigbasiri ọro, mọbu rọmu nne rukna mọbu rọmu nne rinya, nda mọbu nne, mọbu rọmu, mọbu ẹkwu, kwnornu nù rẹwhna m, o jeekehja otu riwhu nhne ọ sigbasiri, kehja masi bụdnù kwó okwo. ³⁰ Kòvù nù agida ele be ọsno jọobu ele ipne-aznù, ele ipne-aznù jọobu ele be ọsno.”

Elulu ele ẹrnu ẹkwu vajni

20 “Eli-eze Chiokike nù lele otu nyerukna nwernu ẹkwu ke whọgaru n'ọnu ọsisi zne o gno ele ẹrnu jọornunu a ẹrnu n'ẹkwu vajni a. ² Nga ya nù ele ẹrnu wam kwekọtaru nù ọ jọokwu be otu mkpuru iwai n'ọbochi, o zizne be n'ẹkwu vajni a.

³ “Ọ whọga masi nù nhne nù lele ọtnu-ige tolu n'ọsisi whnù ele berere nwée nhne be nọornu hne be gwuzogwu n'ederezi ahja. ⁴ Ọ kanù be, ‘Anù zne nù rime ẹkwu vajni m, nhne dunnù anù bụ nhne me jeenye anù.’ ⁵ Be zne. Ọ whọga kwno nhne nù lele ọtnu-ige ke nri nù ẹbo, nù ọtnu-ige ke ẹto n'esilawuru iwhnehnie, mee masi otu nhne wam. ⁶ Ọ whọga masi n'ọtnu-ige ke isne n'ogbednachi whnù ele berere hne be gwuzogwu n'ederezi ahja, ọ sɔkwa be, ‘Kɔni kpayarù anù gwuzogwu hna kpakara ọbochi, ọ zá nhne anù nọornu?’

⁷ “Be kaa, ‘Kwnornu nù ọ zá nye gnornu aì ẹrnu.’

“Ọ kanù be, ‘Anù zne n'ẹkwu vajni m.’

⁸ “N'ogbednachi, nye nwe ẹkwu vajni wam kanù nye risi ele ẹrnu o sukwu ele ẹrnu wam, kwù be ọgwo ẹrnu be. Ọ panizo nù ele ipne-aznù dù nù ele be ọsno.

⁹ “Nga ele be gnornu ẹrnu n'ọtnu-ige ke isne varù, be nahjaru otu badnù otu mkpuru iwai. ¹⁰ Kòvù nga ele be ọsno varù, be cheru nù be jaanahja ke kakwo, be nahja kwno otu badnù otu mkpuru iwai. ¹¹ Nga be nahjaru a, be takponu nye nwe ẹkwu. ¹² Be kaa, ‘Ele ipne-aznù ka nrurnu ẹrnu otu ọtnu-ige, i kwuru aì nù be otu ọnu iwai, aì bụ ele vuru ivu rinya ke ọbochi tna neerne bẹkwnu.’

¹³ “Kòvù ọ sarù nnim nù rime be, kaa, ‘Enyi m, m méhieie m i, me nù ji a kwékoritála nù m jeenye i otu mkpuru iwai?’ ¹⁴ Gweru ke bụ ke i, laba, ọ masiri m me nyee ipne-aznù lele kpa me nyernu i. ¹⁵ O kwésile n'iwu me gweru nhne m mee kpa me pioru sa? I neewe ẹhni kwnornu nù m neemenu ele badnù imerne ọma sa?’

¹⁶ “Kpam masi, ele ipne-aznù jeebe ọsno, ele be ọsno jọobu ele ipne-aznù.”

Jizòsi kwuru ọka gbasiri ẹnwu a ke mgba ẹto

(Mak 10:32-34; Luk 18:31-34)

¹⁷ Kpa Jizòsi neezne Jeruselem, o kwuru ele sno apna a nri nù ẹbo wam zne ichne nù ngeri apna. Ọ kanù be, ¹⁸ “Le, a neezne Jeruselem, be jeegweru Nnwọ ke Badnù nyewhete n'aka ele risi arjohna nù n'aka ele zni iwu ele Ju, be jaama a ikpe ẹnwu, ¹⁹ be jeegweru a nyewhete n'aka ele búo ele Ju, be jeeme a nhne mkpari, pñja a nhne, kpogidne a n'ogba, n'ọbochi ke ẹto, o jeehi n'ẹnwu lizọ.”

Aririo ke nne rọmu Zebidi

(Mak 10:35-45)

²⁰ Nne rọmu Zebidi vakwnusiri a, ya nù rọmu a rukna, kpọnu a risi ẹli, nọorio nhne n'aka.

²¹ Jizòsi sɔkwa a, “Kɔni nhne i noopio?”

Ọ kanù a, “Kweru rọmu m rukna lawuru ka daziri otu n'akarikwnunga i, otu n'akarita i n'ẹli-eze i.”

²² Jizòsi kanù be, “Anù máa nhne anù nọorio. Anù jọonwoli okiko ke me nọonwo?”

Be kanù a, “A nwernu rikne.”

²³ Jizòsi kanù be, “Anù jọonwo n'okiko m, kòvù ọ dazì n'akarikwnunga m nù akarita m, ọ búo ke m n'onyege, kòvù nù ọ bụ ke ele Nda m bɔkwatannu a.”

²⁴ Nga ele sno apna a nri ke gwnarnù nurnu a, o we be ẹhni k'agida kwnornu rọmu nne lawuru ka. ²⁵ Jizòsi sukwukọta be, kanù be, “Anù magwù nù ele risi ele búo ele Ju neeme ele be neechi kpa ọ masiri be. Ele kwu be ji aka rikne neechi ele zì nù mkpururu be. ²⁶ Ọ jáazì kpam n'esilawuru anù. Kòvù nye pioru ọ bụru nye kwu n'esilawuru anù, ọ jọobu nye neeznenu anù izi, ²⁷ nye ke pioru ọ bụru nye mbom n'esilawuru anù jọobu ọhi anù. ²⁸ Lele kpa Nnwọ ke Badnù váge ma be znenu a izi, kòvù ma o neeznenu ele berere izi, gweru masi bụdnù a nyee ma ọ bụru nhne ọgbahia agida badnù.”

Jizòsi gwọru ele isni

(Mak 10:46-52; Luk 18:35-43)

²⁹ Kpa Jizòsi nù ele sno apna a nọowhuya nù Jeriko, agida ele badnù noosno a. ³⁰ Ele rukna lawuru kpuru isni dazigwu nù ngeri apna, nga be nurnu nù Jizòsi neewhe, be si lulo, kaa, “Dọnu aì obirizi, Nyenwe aì, Nnwọ Devidi.”

³¹ Agida ele badnù wam bigbọru be, kanù be, be kpusni ọnu. Kòvù nù be siwama k'agida, kaa, “Dọnu aì obirizi, Nyenwe aì, Nnwọ Devidi.”

³² Jizòsi gwuzoru, sukwu be, kaa, “Kɔni bụ nhne anù pioru me menu anù?”

³³ Be kaa, “Nyenwe aì, a pioru ma i mee ma a whnù ọsno.” ³⁴ Jizòsi dọnu be obirizi, ọ kpatù be aka n'anya, ngangam be beteru ọ whnù ọsno, be snornu a.

Jizōsi bnazneru Jeruselem
(Mak 11:1-11; Luk 19:28-38; Jōn 12:12-19)

21 Nga be vaduru Jeruselem ndundu, be dūru Bētifagi, ke zī nū Rugwu Olivu, Jizōsi zizneru badnū lawūru ele sno apna a. ² Ọ kanū be, "Anū zne nū mgbu matī ke zī nū ruwhnu anū, ngangam anū jōowhnu iyinya be kpokwnusiri, ya nū nnwọ a, anū tōma be, tōyanu m be. ³ Nye sīkwaru anū nhne ọbula, anū kanū a, 'Be zī Nyenwe aj mkpa,' ngangam o jeenye anū be."

⁴ Ka bụ ma nhne be kwuru hite n'ọnu nye ọwhnurninya mezu,

⁵ "Kanū ele Zayōni,
'Le, eze i naavakwnusi i,
ọ bụ enwerne badnū,
ọ dazigwu n'olu iyinya,
n'olu nnwọ iyinya.'"

⁶ Ele sno apna a zne mee kpa Jizōsi nyernu be iwu.

⁷ Be tōya iyinya wam nū nnwọ a, wūkwasi be iwo be, Jizōsi daziri n'olu be. ⁸ Igbudu ele badnū gbata iwo be n'apna, ele berere gbubihjaru nkala isisi, tūsa be n'apna. ⁹ Igbudu badnū ele neezne nū ruwhnu a nū ele snogwu a, neesi lūlo, naakaa,

"Ozana † zīnu Nnwọ Devidi!

Chiokike gōzi nye naava nū rēwhna Nyenwe aj,
Ozana nū hne kakwo n'olu."

¹⁰ Nga ọ bnanyarnū nū Jeruselem, kpakara ẹli-ọhna mernu imerne, naakaa, "Nyele bụ nyerukna ka?"

¹¹ Igbudu ele badnū wam naakaa, "Nyerukna bụ Nye Ọwhnurninya wam, Jizōsi ke hi nū Nazareti ke Galili va."

**Nhne Jizōsi mernu
n'Ọro Nsọ Chiokike**

(Mak 11:15-19; Luk 19:45-48; Jōn 2:13-22)

¹² Jizōsi bna n'Ọro Nsọ Chiokike chihala ele neere, nọozu ahja n'Ọro Nsọ. O kpute ikpechi kpakara ele naagbanwo iwai ruwhnu n'ẹli, nū ngadna ele neere nduru. ¹³ Ọ kanū be, "Be gbarū a n'okwukwo nsọ, kaa, 'Be jookwu ọro m ọro okpukpe,' kọvu nū anū mernu a ọ bụru ọbna ele buznu."

¹⁴ Ele isini nū ele mgworo vakwnusi a n'Ọro Nsọ, ọ gwọ nriria be. ¹⁵ Kọvu nga ele risi arjohna nū ele zni iwu ele Ju whnurnu kpakara ẹnu ndu-ehni ọ nọornu, nū rumu takiri neesi okokoba n'Ọro Nsọ, naakaa, "Ozana zīnu Nnwọ Devidi," o we be ẹhni k'agida.

¹⁶ Be sīkwa a, "I nurnu nhne rumu takiri ka nookwu?" Jizōsi kanū be, "Owe! Anū gwnūna nhne okwukwo nsọ kwuru,

'Hite n'ọnu rumu takiri nū rumu nọonwo rēma,
i mernu ọznarni dna ọdna.'"

¹⁷ Ọ gharū be, whoga, zne Bētani, daziri chi bọ.

**Jizōsi vūru isisi
be kwu figi ọnu**
(Mak 11:12-14,20-24)

¹⁸ N'osisi, nga Jizōsi hiri nū Bētani naala Jeruselem, wiri gwnurnu a. ¹⁹ Nga ọ whnurnu isisi figi n'apna, ọ vadu a ẹhni, kọvu ọ whnūna mkpuru ọbula n'olu a, okwolem okwukwo budsonu kpọi, ọ kanū isisi wam, "Mkpuru miko n'olu i tim tōm." Isisi figi wam kpōnwu ngangam.

²⁰ Nga ele sno apna a whnurnu a, o duru be ẹhni, be kaa, "Ndaa kpa isisi ka jiri kpōnwu ngangam?"

²¹ Jizōsi sarū be, "Me kanū anū ezi ọka, ọ buri nū anū nwernu okwnata mkpoma, nwée mkpoma lawuru, ọ bụo nhne be mernu isisi figi ka bụ nhne anū jeemeli dai, kọvu ọ buri nū anū jaakanū rugwu ka, 'Lizọ, dnabna osimini,' o jeeme. ²² Kpakara nhne ọbula anū jōorio n'okpukpe, anū jaanahia, ọ buri nū anū nwernu okwnata mkpoma."

Rikne Jizōsi

(Mak 11:27-33; Luk 20:1-8)

²³ Nga ọ bnanyarnū n'Ọro Nsọ Chiokike, ele risi arjohna nū ele okno badnū ele Ju vakwnusiri a. Nga o neezni nhne, be sīkwa a, "Rikne kini bụ nhne i ji neeme nhne i neeme? Nyele nyernu i rikne i ji neeme kpakara nhne ka?"

²⁴ Jizōsi sarū be, "M jaasikwa anū otu ajiji, ọ buri anū sa m, m jaakanū anū rēwhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka. ²⁵ Ọwu mini Jōni o hi hnele va? O hi n'oligwe sa, mọbu n'aka badnū?"

Be kwu a n'esilawuru ẹhni be, kaa, "Ọ buri nū a kaa, 'O hiri n'oligwe,' ọ jaasikwa aj, 'Kini mernu anū kwéle a?' ²⁶ Kọvu ọ buri a kaa, 'O hi n'aka badnū,' a nọotu ogwnu ele badnū ka, kwnornu nū kpakara badnū kweru nū Jōni bụ nye ọwhnurninya." ²⁷ Be sarū Jizōsi, "A máa."

Jizōsi kanū be, "M jáaka masinu anū rēwhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka."

Elulu rumu rukna lawuru

²⁸ Jizōsi kanū be, "Kini bụ nhne anū naari? Otu nyerukna nwernu rumu rukna lawuru, ọ znekwnusi ke mbom, kanū a, 'Nnwọ m, zne ẹnu tna n'ekwu vai ni m.'

²⁹ "Ọ kaa, 'M jéezne,' omekwo, ọ tūhnasna mkpoma zne. ³⁰ Nda be znekwnusi ke ẹbo, kwu otu nhne wam, ke ẹbo kaa, 'M jeezne, nyenwe m,' kọvu nū o znége.

³¹ "Nyele nū rime be lawuru mernu nhne nda a pi-oru?"

Be kaa, "Nye ke mbom."

Jizōsi kanū be, "Me kanū anū ezi ọka, nū ele ọna ntū nū ele naagba ewhere jeebe anū ọsno bna n'ẹli-eze Chiokike. ³² Kwnornu nū Jōni varū gesi anū apna ome mma, anū kwéle, kọvu ele ọna ntū nū ele naagba ewhere kweruru. Nga anū whnurnu a, anū tūhnasana mkpoma, kweru a.

† N'ikwu-ọnu ele Hiburu, Ozana bụ Znphia!

Elulu ele ẹrnu ẹkwu vaini

(Mak 12:1-12; Luk 20:9-19)

³³ “Anụ nurnu elulu berere, otu nyerukna zi ke nweru ẹkwu, ọ kparụ vaini. Ọ gba a mgbugba gburugburu, gwu igbodo hne be jaazi nọzosna manya nụ rime a, wu masị ọro olu ele nse nụ rime a. O gweru ẹkwu wam yisi n'aka ele jeelekota a, whọga zne n'eli berere. ³⁴ Nga ige ọ ghọ mkpuru duru, o zizneru ele izi be znekwnusi ele ẹrnu ẹkwu wam, nahja be mkpuru ke dunnu a.

³⁵ “Ele ẹrnu ẹkwu wam nwugwu ele izi wam, pnja otu nhne, gbu otu, lo kwno ke berere akaworugwu. ³⁶ O zizne kwno ele izi berere ke kakwo ele ke mbom, be mee kwno be kpam. ³⁷ N'ipne-aznu o zizneru nnwo a, kaa, ‘Be jiosobisinu nnwo m.’

³⁸ “Kovu nga ele ẹrnu ẹkwu wam whnurnu nnwo wam, be gba iznuznu, kaa, ‘Ka bu nye jeeri mkpe nye nwe ẹkwu ka, anụ va ma a gbu a, ri mkpe a.’ ³⁹ Be nwugwu a, gwehala a n'aznu ẹkwu vaini wam, gbume a.

⁴⁰ “Nga nye nwe ẹkwu vaini wam varu, kini bu nhne o jeeme ele ẹrnu ẹkwu wam?”

⁴¹ Be kanu a, “O jeeme ele ojo wam nwu ẹnwu ojo, gweru ẹkwu vaini a nyewhete n'aka ele ẹrnu ẹkwu berere ele jeenyehnata a mkpuru a n'ige a.”

⁴² Jizosi kanu be, “Anu gwnuna nhne be gbaru n'okwukwo nsọ,

‘Akaworugwu ke ele noowu oro juru, kiyam ghlam risi nsukala oro.

Ka bu ẹrnu Nyenwe ai,

ọ bu nhne ndu-ehni n'anya ai.’

⁴³ “Me naakanu anu nu be jaanahoru anu eli-eze Chiokike, nyewhete ele berere ke jaami mkpuru a. [

⁴⁴ Nye obula ke jaadnakwasị akaworugwu ka, jaagbawa ibekala ibekala, kovu nye obula ke akaworugwu ka jaadnakwasị, o jeegweri a lele retnu.”]

⁴⁵ Nga ele risi arjohna nu ele Farisi nurnu elulu ele ka, be mahiaru nu ọ nookwu oka gbasiri be. ⁴⁶ Be noopio kpa be jeeji nọowugwu a, kovu nu be turu ogwnu igbudu badnu wam, kwnornu nu be gweruru a nu nye owhnurninya.

Elulu olulu nnwerne

(Luk 14:15-24)

22 Jizosi tukwnonu be elulu berere, kaa, ² “Be jeeji eli-eze Chiokike sninu otu nyerukna bu eze, ke mennu nnwo a rukna iriri olu nnwerne. ³ O zihala ele izi a be sukwu ele be ziri va n'iriri olu nnwerne wam. Kovu be kwéle ọ va.

⁴ “O zihala ele izi a berere, kaa, ‘Kanụ be nụ m mekwatalam nhne iriri, be gbulem kpakara okne ehni m nụ rumu nnwo ehni m be znurnu oznu, be mekwakwolem kpakara nhne, anu vanu m iriri olu nnwerne.’

⁵ “Kovu nu be lewhuru a anya, znernu ke be, otu nyenum n'ekwu a, ke berere n'ernu a. ⁶ Ele gwnarnu nwugwu ele izi a mee be nhne iwhnerne, gbu be. ⁷ Eze wam weru ehni k'agida, o zizne ele ogwnu a, be zne

gbumekwo ele ogbu badnu wam, kpo eli-ohna be bekwnu.

⁸ “Ọ kanu ele izi a, ‘M bikwatakwolem nhne iriri olu nnwerne, kovu nu ele me sukuru kwésile. ⁹ Anu zne nu kpakara ngeri apna, sukuru kpakara badnu anu whnurnu, be va ri wiri olu nnwerne ke m.’ ¹⁰ Ele izi wam whoga n'apna, sukuru kpakara badnu be whnurnu, kpa be hna, ma ele ojo ma ele oma, oro olu nnwerne wam jipiyaru nu badnu.

¹¹ “Kovu nga eze wam bnanyarnu o lesi ele izne wam, ọ whnurnu otu nyerukna ke woge iwo olu nnwerne.

¹² Ọ sika, ‘Enyi m, ndaa kpa i jiri bnanya hna ma woge iwo olu nnwerne?’ Onu snirni a.

¹³ “Ige wam eze kannu ele izi a, ‘Anu kne a eriri ochi nu aka, gwehala n'ederezi, bita a n'ochichiri hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize.’”

¹⁴ N'ochikota kpakara nhne n'otu, Jizosi kaa, “Be sukuru agida badnu, kovu nu ele be hohiaru zi ele nu ele.”

Ọtu ntụ-eli

(Mak 12:13-17; Luk 20:20-26)

¹⁵ Ige wam ele Farisi znernu gba iznuznu kpa be jeeme ma o hite n'ikwu-onu gbu nu mbita be. ¹⁶ Be ziznenu a ele sno apna be nu ele dagwunu Erudu, kaa, “Nye-zni-nhne, a magwu nu i bu nye ezi oka, nye neezni apna Chiokike n'ezị oka, nu i sọ badnu anya kwnornu nu i lé badnu anya nu ruwhnu. ¹⁷ Kanu ai, kini bu echiche i, ọ buru oma n'iwu a tu ntụ nyee Siza, sọbu ọ búo oma?”

¹⁸ Kpa Jizosi magwu nhne ojo be vu nu mkpoma, ọ sika be, “Ndaa nhne anu kwno naakpa m iru, ele ruwhnu lawuru ka? ¹⁹ Anu gesi m mkpuru iwai ntụ.” Be gweyanu a otu mkpuru iwai. ²⁰ Ọ sika be, “Nyele nwe ruwhnu ka nu rewhna be gbakwasiri a?”

²¹ Be kaa, “Siza nwe.”

Ọ kanu be, “Anu nyee Siza nhne ke Siza, nyee masi Chiokike nhne ke Chiokike.”

²² Nga be nurnu a, o duru be ehni, be whoga, gharu a lahna.

Ajji gbasiri olizo n'enwu

(Mak 12:18-27; Luk 20:27-40)

²³ N'obochi wam masi, ele Sadusi vakwnusiri a, ka bu ele karu nu olizo n'enwu zila. Be sika a, ²⁴ “Nye-zni-nhne, Mozizi karu, ‘Ọ buru nu nyerukna nwu, nwée rumu, nwene a rukna joluru nnwerne a mughianu nwene a rukna rumu.’ ²⁵ Kitna, rumu nne rukna esau nu ai wuru hna, ke mbom luru nnwerne, nwuma nwée nnwo, ọ sigbasinu nwene a rukna nnwerne a. ²⁶ Otu nhne wam mernu nwene a rukna ke ebo, nu ke eto, du nu ke esau. ²⁷ Omekwo kpakara be nwukworu, nwerinya wam masi nwurnu. ²⁸ N'olizo n'enwu, nwerinya wam ọ jobu nnwerne nyele nu rime esau wam? Kwnornu nu kpakara be luru a nu nnwerne.”

²⁹ Jizosi saru be, “Anu gahieru apna, anu ma nhne be gbaru n'okwukwo nsọ, mọbu rikne ke Chiokike.

³⁰ Kwnornu nu n'olizo n'enwu, be lu nnwerne, be gbó

nzi. Be j̄onu lele ele enine izi z̄i n'oligwe. ³¹ K̄ovu nhne gbas̄iri oliz̄o n'̄enwu ke ele nw̄urnu ̄onwu, an̄u gwn̄una nhne Chiokike kann̄u an̄u? ̄O kar̄u, ³² 'Mawa b̄u Chiokike ke Eberham, n̄u Chiokike ke Aziki, n̄u Chiokike ke Jek̄oṗu?' Chiokike b̄uo Chiokike ke ele nw̄urnu ̄onwu. ̄O b̄u Chiokike ke ele z̄i b̄udnu." ³³ Nga igbudu badn̄u wam n̄urnu a, o du kpa be hna ̄ehni n'iznizni a.

Iwu ke kakwo ibne a
(Mak 12:28-34; Luk 10:25-28)

³⁴ Nga ele Farisi n̄urnu n̄u Jiz̄osi mesnirni ele Sadusi ̄onu, be gbak̄oru n'otu. ³⁵ Otu badn̄u n̄u rime be, b̄u nye ̄ogwnu iwu s̄ikwa a aj̄ji naakpa a iru. ̄O kaa, ³⁶ "Nye-zni-nhne, ndaa iwu ke kakwo kpakara Iwu Mozizi nyernu aj̄?"

³⁷ Jiz̄osi sar̄u a, " 'I jeegweru kpakara mkp̄oma i, gweru kpakara mkp̄uru ovu i, gweru kpakara ̄oriri i, whn̄u Nyenwe aj̄ Chiokike n'anya.' ³⁸ Ka b̄u iwu ke kakwo n̄u nhne mb̄om be nyernu n'iwu. ³⁹ Iwu ke ̄ebo n̄u lele ya, 'I j̄owhnu nye agbatibi i n'anya lele ̄ehni i.' ⁴⁰ Kpakara Iwu n̄u kpakara iznizni ele ̄owhurninya Chiokike knogwu aka n'iwu law̄uru ka."

Karaisi b̄u nnw̄o nyele?
(Mak 12:35-37; Luk 20:41-44)

⁴¹ Kpa ele Farisi gbak̄oru, Jiz̄osi s̄ikwa be, ⁴² "K̄ini b̄u echiche an̄u gbas̄iri Karaisi? ̄O b̄u nnw̄o nyele?"

Be kan̄u a, "̄O b̄u Nnw̄o Devidi."

⁴³ Jiz̄osi kan̄u be, "K̄ini mernu Enine Chiokike jiri mee Devidi sukwu a 'Nyenwe m'? Devidi kar̄u,

⁴⁴ 'Nyenwe aj̄ kann̄u Nyenwe m,

Daz̄iri ̄eli n'akarikwnunga m, tem d̄u nga me jaab̄ita ele irno i n̄u mkpururu ̄ochi i law̄uru.' "

⁴⁵ "̄O b̄uru n̄u Devidi sukwuru a 'Nyenwe m,' ndaa kpa o jeeji b̄uru kwno nnw̄o a?" ⁴⁶ Be m̄aa nhne be jaasa a. Hite n'ige wam ̄o z̄ima nye nwernu anya rikne ̄o s̄ikwa a aj̄ji berere.

**Ele Farisi n̄u
ele zni iwu ele Ju**

(Mak 12:38-40; Luk 11:37-52; 20:45-47)

23 Nga wam, Jiz̄osi kan̄u aḡida ele badn̄u wam n̄u ele sno apna a, ² "Ele zni iwu n̄u ele Farisi ji rikne Mozizi neezni iwu. ³ An̄u bnote nsn̄i, an̄u mee nhne be kar̄u an̄u mee, k̄ovu an̄u kp̄akwadia agwa lele be. Kwnornu n̄u be m̄ee nhne be neezni. ⁴ Be noovute ele badn̄u ivu r̄inya, k̄ovu be nw̄ee rikne gweru otu mkpaka kpat̄u ivu wam.

⁵ "Kpakara nhne be neeme b̄u ma ele badn̄u lekiri be. Be neeme r̄ekpa akp̄ukpo an̄ohia be biga iwu ziri rude, mee ̄onu iwo be z̄i ogologo. ⁶ ̄O naamas̄i be ̄o daz̄i n̄u risi ngadna n̄u ige iriri, ma n̄u risi ngadna n'̄oro ̄ogbako ele Ju. ⁷ ̄O naamas̄i be ele badn̄u neebekwu be ikwu n'ah̄ja, ele badn̄u noosukwu be, 'Nye-zni-nhne.'

⁸ "An̄u kw̄ek̄o be sukwu an̄u 'Nye-zni-nhne,' kwnornu n̄u otu nyenum b̄u Nye-zni-nhne an̄u, kpakara an̄u b̄u

r̄umu nda. ⁹ An̄u s̄ukwu nye ̄obula 'nda' n'̄owa, kwnornu n̄u otu nyenum b̄u nda an̄u, Nda ke oligwe. ¹⁰ Be s̄ukwu an̄u 'Nda-aj̄-kwu,' kwnornu n̄u otu nyenum b̄u Nda-aj̄-kwu, ya b̄u Karaisi. ¹¹ Nye kwu n'esilaw̄uru an̄u j̄oobu nye izi an̄u. ¹² Nye ̄obula ke jeegweliz̄o ̄ehni a olu, be jeegwedna a ̄eli, nye ̄obula ke jeegwedna ̄ehni a ̄eli, be jeegweliz̄o a olu.

¹³ "Awhn̄uw̄hnu z̄inu an̄u, ele zni iwu n̄u ele Farisi, ele ruwhnu law̄uru. An̄u naagbasni mgbo ̄eli-eze Chiokike n̄u ruwhnu ele badn̄u, an̄u z̄a naabna, an̄u kw̄e ele naabna be bna. [¹⁴ Awhn̄uw̄hnu z̄inu an̄u, ele zni iwu n̄u ele Farisi, ele ruwhnu law̄uru. An̄u neeridna ̄oro ele rinya nzi be nw̄urnu, neekpe ogologo okpukpe ma ele badn̄u whn̄u an̄u, an̄u jeenwe ̄omuma ikpe kakwo ele berere.]

¹⁵ "Awhn̄uw̄hnu z̄inu an̄u, ele zni iwu n̄u ele Farisi, ele ruwhnu law̄uru, an̄u neewhe okne osimini ma n̄u ̄eli etekne mee otu badn̄u ̄o b̄uru nye sno an̄u kpenu Chiokike, nga an̄u mernu a, an̄u mee nye wam ̄o b̄uru nye kwesiri o zne b̄ekwnu ̄eli r̄enwu mgba law̄uru kar̄u an̄u.

¹⁶ "Awhn̄uw̄hnu z̄inu an̄u ele ndu isni, ele kar̄u, 'Nye ̄obula ke jeegweru ̄oro Ns̄o Chiokike d̄u risi, ̄o z̄a nhne ̄o b̄u, k̄ovu nye ̄obula ke jeeji golu z̄i n'̄oro Ns̄o d̄u risi jigwu ̄ogwo.' ¹⁷ An̄u ele iwhn̄irniwhno whn̄u ̄osno, ndaa ke kakwo, golu, s̄obu ̄oro Ns̄o ke b̄itaru golu ns̄o?

¹⁸ "An̄u kar̄u, 'Nye ̄obula ke jeeji ojo ar̄iohna d̄u risi, ̄o z̄a nhne ̄o b̄u, k̄ovu nye ̄obula ke jeeji nkesi z̄i n'olu a d̄u risi jigwu ̄ogwo.' ¹⁹ Ele whn̄u ̄osno, ndaa ke kakwo, nkesi s̄obu ojo ar̄iohna ke b̄itaru nkesi wam ns̄o?

²⁰ Kam kpayar̄u, nye ji ojo ar̄iohna d̄u risi, ji a, n̄u kpakara nhne z̄i n'olu a d̄u risi. ²¹ Nye ji ̄oro Ns̄o Chiokike d̄u risi, ji a, n̄u Nye wu n̄u rime a d̄u risi.

²² Nye jimas̄i oligwe d̄u risi, ji ngadna eze Chiokike, n̄u nye daz̄i n'olu a d̄u risi.

²³ "Awhn̄uw̄hnu z̄inu an̄u, ele zni iwu n̄u ele Farisi, ele ruwhnu law̄uru, an̄u n̄okwu otu nga n̄u nri nga ke mkp̄oro ̄okwukwo nwernu ̄eknarna ̄oma, m̄inti n̄u anisi n̄u kumi, an̄u ghar̄u nhne z̄i r̄inya n'iwu, b̄u ikpe z̄i snam, n̄u obirizi, n̄u ̄okwnata mkp̄oma. ̄O z̄i mkpa n̄u an̄u znernu eme nhne ka n̄u ke berere. ²⁴ An̄u ele ndu isni, an̄u naazahala ndna, k̄ovu ro kam̄eli.

²⁵ "Awhn̄uw̄hnu z̄inu an̄u, ele zni iwu n̄u ele Farisi, ele ruwhnu law̄uru, an̄u n̄osnu azn̄u okiko n̄u ̄okwu be z̄iri r̄ichna, k̄ovu n̄u rime be jipiyaru n̄u ̄owho-anya n̄u badn̄u nw̄ee rikne jikwaru ̄ehni a. ²⁶ Ji nye Farisi kpuru isni, beru ̄osno mee ma rime okiko n̄u agb̄ugba z̄iri r̄ichna, ma azn̄u a b̄uru kwno nhne z̄i r̄ichna.

²⁷ "Awhn̄uw̄hnu z̄inu an̄u, ele zni iwu n̄u ele Farisi, ele ruwhnu law̄uru, an̄u n̄u lele ilili be teru nznu, ke neegesi ̄ehni a lele nhne marn̄u mma n'iw̄hne, k̄ovu ̄okpukpu ele nw̄urnu ̄onwu n̄u kpakara nhne z̄ila r̄ichna jih̄iaru n̄u rime a. ²⁸ ̄O b̄u kpa an̄u neegesi ̄ehni an̄u ele badn̄u lele ele ̄oma, k̄ovu ruwhnu law̄uru n̄u agwa ojo jih̄iaru n̄u rime an̄u.

²⁹ "Awhn̄uw̄hnu z̄inu an̄u, ele zni iwu n̄u ele Farisi, ele ruwhnu law̄uru, an̄u noowu ilili ele ̄owhurninya, b̄ikwata hne be liri ele ̄oma. ³⁰ An̄u naakaa, '̄O b̄uru n̄u a z̄i

n'òbochi ele nda aì, a bo snóne be wúsi òvnarna ele òwhnurninya.¹ ³¹ Kam kpayarù, anù naagbagidne èhni anù akebne, anù bụ rùmu ele gburu ele òwhnurninya. ³² Anù mezute nhne òtutu mmehie ke ele nda anù. ³³ Anù agwò, anù èbnurnu okpu-èli, ndaa kpa anù jaagbanahòru ikpe ke bèkwnu èli rẹnwu? ³⁴ M neeziyanu anù ele òwhnurninya nù ele akòniche nù ele zni Iwu Mozizi. Kòvu anù joogbu agwna be, kpoğidne be n'ògba, anù jaapnìa agwna be nhne n'òro ògbako anù, kpagbu be hite nù otu èli-òhna dù èli-òhna berere. ³⁵ Kam kpayarù, òvnarna kpakara ele òma be wuwhuru n'òwa jaadnakwasì anù, hite n'òvnarna Ebelì nye òma dù òvnarna Zakaraya nnwò Berekaya, nye anù gburu n'ìketa hne zì nsò nù ojo arìohna. ³⁶ Me kanù anù ezi òka, kpakara nhne ka jaadnakwasì ebiri ka.

**Jizòsi whnurnu
Jeruselem n'anya**
(Luk 13:34,35)

³⁷ "Chei! Jeruselem, Jeruselem, jì ke noogbu ele òwhnurninya, ke jì akaworugwu nòolo ele be ziyannu jì. Mgba ele kpa me pioru ò chikota rùmu jì lele kpa enwerne òchichi nẹechikota rùmu a nù mkpururu aka nkwu a lawùru, kòvu i kwéle. ³⁸ Le, be naaghasanù anù òro anù ma ò tóbiri etekne. ³⁹ Kwnornu nù ka, me kanù, hite kítna, anù jòowhnu m berere dù nga anù jaakaa, 'Chiokike gòzi nye wam ke naava nù rẹwhna Nyenwe aì.' "

**Be joolulu Òro Nsò
Chiokike**
(Mak 13:1,2; Luk 21:5,6)

24 Jizòsi hi n'Òro Nsò Chiokike whòga, ele sno apna a vakwnusi a neegesi a kpa be jiri wu Òro Nsò Chiokike. ² Jizòsi kanù be, "Anù whnurnu kpakara nhne ka? Me kanù anù ezi òka, otu akaworugwu jóogwuzo n'olu ibne a, be jaakwnadna kpakara be n'èli."

**Mmekpèhni nù
òkpakna èhni**
(Mak 13:3-13; Luk 21:7-19)

³ Nga Jizòsi dazìri èli n'olu Rugwu Olivu, ele sno apna a vakwnusi a ichne, be kaa, "Kanù aì nga kpakara nhne ele ka jeeme. Kìni jeegesi nù òvuva jì zì ndundu, ya nù okwukwo òwa?"

⁴ Jizòsi sarù be, "Anyà dù anù èli ò zì nye òbula duhie anù. ⁵ Kwnornu nù agida ele badnù jaava nù rẹwhna m, naakaa, 'Mawa bụ Karaisi,' be jooduwhu agida ele badnù. ⁶ Anù jòonu ògwnu nù òtnutnu ògwnu, kòvu mkpòma lá anù mini. Kpakara nhne ka jeebe òsno mee, kòvu okwukwo yóoduge.

⁷ "Mba jeelìzò megidne mba, èli-eze jeelìzò megidne èli-eze, òkwnunyo nù èli otne enye jaazì nù hne zì ichne ichne. ⁸ Kpakara nhne ka jòonu lele òpanizo igbugbu òmumu nnwò.

⁹ "Ige wam be jeegweru anù nyee ma be kpakna anù èhni, gbu agwna anù, kpakara mba jòosno anù irno

kwnornu m. ¹⁰ Agida ele badnù jáabìta òkwnata mkpòma be, be jeere ibne be, sno ibne be irno. ¹¹ Agida ele òwhnurninya aghalaghala jeelìzò masì, duwhu agida ele badnù. ¹² Kwnornu nù nhne òjo jaazì agida, òwhnurn'anya agida ele badnù jeeji iyi. ¹³ Kòvu be jòoznohia nye òbula ke jaaknata mkpòma, dazìgidne dù okwukwo kpakara nhne. ¹⁴ Be jòokpo okwo izi òma ka ke gbasìri èli-eze Chiokike nù kpakara òwa ma ò bụru nhne akebne nyee kpakara mba, ige wam okwukwo kpakara nhne jaava.

**Awhnùwhnu ke
ele Jeruselem jaata**
(Mak 13:14-23; Luk 21:20-24)

¹⁵ "Anù jòowhnu nhne ruru òru ke neegweya gba èso n'èli hne o gwuzo nù hne zì nsò, ke Danèli nye òwhnurninya kwuru òka gbasìri a. (Bno nsni, nye òbula ke nòogwnu nhne ka, ghòhia a masì.) ¹⁶ Ige wam, ele zì nù Judiya gbazne n'olu rugwu. ¹⁷ Nye zì n'olu òro híedna ò kwahala nhne zì n'òro a. ¹⁸ Nye zì n'èkwu lánna aznù, chìri iwo a. ¹⁹ Awhnùwhnu jaazìnu ele rinya zì rime nù ele neechi nnwò rẹma n'ige wam. ²⁰ Anù kpenu Chiokike ògba èso anù búko n'ige okirika mòbu n'Òbochi Ozukwa Inwe. ²¹ Kwnornu n'ige wam okne mmekpèhni jaazì ke nù lele ya zíkolele hite n'òpanizo òwa dù kítna, owe, ò jáazìma berere. ²² Ò bụru nù be méne òbochi wam zìri ichichi, ò zá badnù òbula be jòoznohiali, kòvu kwnornu nù ele Chiokike hòhiaru, o mernu òbochi wam zìri ichichi. ²³ Ige wam ò bụru nù nye òbula kanù jì, 'Le Karaisi zì hna,' mòbu, 'Ò zì pìari,' i kwé. ²⁴ Kwnornu nù Karaisi aghalaghala zì òdo n'òdo, nù ele òwhnurninya aghalaghala zì òdo n'òdo jòowho iwhe, nòornu agida èrnu ndu-èhni nù èrnu elekema zì òdo n'òdo, ma be duwhu ele Chiokike hòhiaru ò bụru nù o jeekwe omume. ²⁵ Anù bnote nsni, m bele m òsno kanù anù.

²⁶ "Ò bụru nù nye òbula kanù anù, 'Le ò zì n'èli-ìkpa,' anù zné, mòbu 'Ò zì nù rime òro matì,' anù kwé.

²⁷ Kwnornu nù lele kpa amùma oligwe neehi n'òbosi èhnam dna nù òdidna èhnam, bụ kpa ò jòonu nga Nnwò ke Badnù jaava. ²⁸ Henuhne òbula iznu dnarnù, idele jaagbakò pìi.

Nnwò ke Badnù vawa
(Mak 13:24-27; Luk 21:25-28)

²⁹ "Wara wara mmekpèhni ka whemernu n'òbochi wam,

èhnam jaagba òchichiri,

ènwà jéenyè iwhe a,

mbo ke oligwe jaadna,

kpakara iknernema ke oligwe jòohnio ohnio.

³⁰ "Ige wam, nhne elekema ke Nnwò ke Badnù jòowhuya iwhe n'oligwe, kpakara mba jaagbanù a mkpe. Be jòowhnu Nnwò ke Badnù hne o naava n'erumeru oligwe n'iknernema nù okne igwugwu.

³¹ Be jòogbu okne òkwodu, o jeezihala ele enine izi a, be chikotanù a ele ke Chiokike hòhiaru hite nù

ruwhere ẹno k'owa, hite n'osotoma owa du n'osotoma berere.

**Muhia nhne hite
n'isisi be kwu figi**
(Mak 13:28-31; Luk 21:29-33)

³² “Anu muhia nhne hite n'isisi figi, nga nkala a zilam pjali pjali nooru okwukwo ikne, anu mahia nu nduru-mini zi ndundu. ³³ Kpam masi, nga anu jowhnu kpakara nhne ka, anu mahia nu ige wam zi ndundu n'onu-mgbo. ³⁴ Me kanu anu ezi oka, ebiri ka jeeuwe tem kpakara nhne ka mee. ³⁵ Oligwe nu owa jaa-gawhe, kovu ikwu-onu m jaagawhe rja rja.

**O za nye magwu
obochi wam**
(Mak 13:32-37; Luk 17:26-30,34-36)

³⁶ “O za nye magwu obochi mobu otu-ige wam, ele enine izi ke oligwe mamas, Nnwọ wam mamas. Okwolem Nda m kpọ bu nye magwu obochi wam. ³⁷ Lele kpa o nu n'obochi Noa, o bu kpa o jonu ige Nnwọ ke Badnu jaava. ³⁸ Hne o du ige mgba-mini eli wam, ele badnu zi neeri, nonwo, nolu nnwerne, noogbo nzi, du n'obochi Noa bnazneru nu rime ogbo. ³⁹ Be ma, tem mgba-mini eli wam va wuru kpakara be zne. O bu kpa o jaazi nga Nnwọ ke Badnu jaava. ⁴⁰ Badnu lawuru jaazi n'ekwu, be gweru otu ghasa ibne a. ⁴¹ Ele rinya lawuru jaazi neegwe wiri nu hne be gwe wiri, be gweru otu ghasa ibne a.

⁴² “Kam kparu, anu neese nse, kwnornu nu anu ma obochi Nyenwe anu jaava. ⁴³ Kovu anu mahia nu o buru nu nye nwe o mahiaru otu-ige nye buznu jaava, o znernu ose o a, o beekwele be liwa o a. ⁴⁴ Kpam masi, anu ziri nu ojknernu, kwnornu nu Nnwọ ke Badnu jaava ige anu tuge anya a.

**Ohi ke kwesiri
o kwnata ovu**
(Luk 12:41-48)

⁴⁵ “Nyele bu ohi wam ke nwernu akoniche be kwesiri o kwnata mkpoma, nye nda a kwu mernu nye risi ele ohi berere zi n'oro a ma o neenye be wiri n'ige kwesiri? ⁴⁶ Owa oma zinu n'ohi wam ke nda a kwu hiehnarnu whnu nu o neeme kpa nda a kwu karu. ⁴⁷ Me kanu anu ezi oka, o jeeme a nye jeelekota kpakara ekwnu a. ⁴⁸ Kovu o buru nu ohi wam bu ohi ojo, o kanu ehni a, 'Nda m kwu joogbu okwnu,' ⁴⁹ o bete naaligbu ele ohi ibne a, snornu ele manya noogbu, neeri nonwo manya. ⁵⁰ Nda kwu ohi wam jaava n'ige o tuge anya a, n'otnu-ige o ma. ⁵¹ O joogbubi a ichichi lawuru, mee ya nu ele ruwhnu lawuru bna n'otu ogbo, hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize.”

**Elulu nri
rumu oknornokno**

25 “Ige wam be jeeji eli-eze Chiokike sninu nri rumu oknornokno ele chiri tonji be zne o kwnusi

nye nolu nnwerne ikne. ² Isne n'esilawuru be bu ele iwhnirniwhno, isne bu ele nwernu echiche. ³ Ele iwhnirniwhno gweru tonji kovu be jile mono. ⁴ Ele nwernu echiche gweru tonji, gbaru mono n'olori gweru zne. ⁵ Nye nolu nnwerne ikne vage ngwa, anyarna turu kpakara be, be zni anyarna.

⁶ “N'esilawuru abali, be siri lulo, 'Le nye nolu nnwerne ikne, anu whuya, zne kwnusi a.'

⁷ “Kpakara rumu oknornokno wam lizo, tulizo tonji be. ⁸ Ele iwhnirniwhno kanu ele nwernu echiche, 'Anu nyebosi ai agwna mono anu, tonji ai neechni ehni.'

⁹ “Rumu oknornokno wam nwernu echiche saru be, 'Oza, mono a nwernu joozunu ai nu anu, anu zne n'aka ele neere mono zuru mono ke anu.'

¹⁰ “Kpa be znernu o zu mono, nye nolu nnwerne ikne varu, rumu oknornokno ele jknernu snornu a bna n'iriri olu nnwerne. Be gbasni oro.

¹¹ “Omekwo rumu oknornokno iwhnirniwhno wam varu, nooznu aka n'onu-mgbo, naakaa, 'Nyenwe ai, Nyenwe ai, gbamanu ai oro.'

¹² “Kovu o saru be, 'Me kanu anu ezi oka, m maam ele anu bu.'

¹³ “Kam kparu, anu ziri nu nse, kwnornu nu anu ma obochi wam mobu nga otu-ige wam joubu.

Elulu talenti †
(Luk 19:11-27)

¹⁴ “Berere kwno, be jeeji eli-eze Chiokike sninu otu nyerukna ke neezne izne, o sukwu ele ohi a, gweru ekwnu a nyewhete be n'aka. ¹⁵ O nyernu otu badnu talenti isne, nye berere talenti lawuru, nyee masi nye ke berere otu talenti. O nyernu nye obula lele kpa rikne a hna. O lizo zne hne o znezne. ¹⁶ Nye ke o nyernu talenti isne znernu ngangam noozu ahia, o nwehia mbnarna talenti isne berere. ¹⁷ Nye ke nahiaru talenti lawuru zne mee masi kpam, o nwehiaru mbnarna talenti lawuru berere. ¹⁸ Kovu nye ke nahiaru otu talenti znernu gwu eli, lite iwai nyenwe a.

¹⁹ “Nga agida ige whemernu, nyenwe ele ohi wam varu ma ya nu be piakota nhne o nyernu be. ²⁰ Nye wam ke nahiaru talenti isne gweru talenti isne berere va, kaa, 'Nyenwe m, i nyernu m talenti isne, kovu le, m nwehiaru m mbnarna talenti isne berere.'

²¹ “Nyenwe a kanu a, 'I mekwaru nkari, ohi oma, ke be kwesiri o kwnata mkpoma, i kwesiri be kwnata i mkpoma nu nhne ele nu ele, m jeeme i nye risi agida nhne. Vaa, snornu Nyenwe i n'ovu oso n'onu a.' ²² Nye ke nahiaru talenti lawuru varu masi, kaa, 'Nyenwe m, i nyernu m talenti lawuru, le m nwehiaru m mbnarna talenti lawuru berere.'

²³ “Nyenwe a kanu a, 'I mekwaru nkari, ohi oma ke be kwesiri o kwnata mkpoma, i kwesiri be kwnata i mkpoma nu nhne ele nu ele, m jeeme i nye risi agida nhne. Vaa, snornu Nyenwe i n'ovu oso n'onu a.'

²⁴ “Nye wam ke nahiaru otu talenti varu, kaa, 'Nyenwe m, m maam nye i bu, nu i bu badnu aka-nchni, i

† *Talenti: N'ige mbom, ogwo ernu obochi bu otu mkpuru iwai. Otu talenti hna lele nri pokwu mkpuru iwai.*

neegwe nhne n'ekwu hne i kpála mkpuru, i naachikota nhne hne i ghála mkpuru. ²⁵ Kam kpayaru, ogwnu turu m, m gweruru m talenti i lite n'eli, le, gwehnarnu ke bu ke i.'

²⁶ "Nyenwe a saru a, 'Ohi ojo, nye ime-mgwu, i magwu nu m neegwe nhne n'ekwu hne me kpála mkpuru, naachikota nhne hne me ghála mkpuru? ²⁷ O buru oma, i znernu eyisi iwai m n'aka ele gbanwo iwai, nga me varu m znernu m anahoru iwai m nu mbnarna.

²⁸ "Anu nahia a talenti wam nyega a nye wam ke nwernu nri talenti. ²⁹ Kwnornu nu nye obula ke nwernu nhne, be jeenye, o nwehnasiru, kovu nye ke nwée, be jaanahoru a, o bubedi ke o nwernu. ³⁰ Anu tubna ohi ke bnáge nu nhne wam n'ederezi, o bna n'ochichiri hne be jaazi naakwna ekwna, naata rukwnurnu-ize.'

Rumu owu nu aturu

³¹ "Nga Nnwó ke Badnu jaava n'igwugwu a, ya nu kpakara ele enine izi a, o jaadazi eli nu ngadna eze ke igwugwu. ³² Be jaachikota kpakara mba nu ruwhnu a, o jeekeme ele badnu n'esilawuru ibne be, lele kpa nye nooznu aturu neekewahala aturu n'esilawuru owu. ³³ O jaabita aturu n'akarikwungu a, bita owu n'akarita a.

³⁴ "Eze wam jaakanu ele zi a n'akarikwungu, 'Anu va, ele Nda m goziri, anu kehja eli-eze be bitannu anu hite nga Chiokike kpuru owa. ³⁵ Kwnornu nu wiri gwnuru m, anu nyernu m wiri, akpuru kpuru m bekwnu, anu nyernu m mini, m bu m nye izne, anu kwubnaru m oro anu. ³⁶ M gbaru m eto, anu chita m ikpe, m rjaru m nrjaria, anu leru nrjaria, m zi m n'oro ikelu anu varu lekwa m.'

³⁷ "Ige wam ele oma wam jaakaa, 'Nyenwe aj, ndaa ige a whuru wiri noogwnu i, a nyega i wiri, mabu ige akpuru nookpo i bekwnu, a kwute i mini? ³⁸ Ndaa ige a whuru nu i bu nye izne, a kwubnaru i n'oro aj, mabu nu i gba eto, a chita i ikpe? ³⁹ Ndaa ige a whuru nu i naaria nrjaria mabu n'oro ikelu, a lekwa i?'

⁴⁰ "Eze wam jaasa be, 'Me kanu anu ezi oka, kpakara nhne anu mennu nye ka kakwo matu n'esilawuru rumu nda m, anu mennu me.'

⁴¹ "Nga wam, o jaakanu ele ke zi a n'akarita, 'Anu whoga hne me zi, ele be vuru onu, bna nu bekwnu noonwu tim tom ke be bitannu Ekwensu nu ele enine izi a. ⁴² Kwnornu nu wiri gwnuru m, anu nyége m wiri, akpuru kpuru m bekwnu, anu kwutege m mini. ⁴³ M bu m nye izne, anu kwubnanyage m, m gbaru m eto, anu chitage m ikpe, m rjaru m nrjaria, m zi m n'oro ikelu, anu lekwa m.'

⁴⁴ "Be jaasa a masi, 'Nyenwe aj, ndaa ige a whuru nu wiri noogwnu i, mabu nu akpuru nookpo i bekwnu, mabu nu i bu nye izne, mabu nu i gba eto, mabu nu i naaria nrjaria, mabu nu i zi n'oro ikelu, a lekwa i?'

⁴⁵ "O jaasa be, 'Me kanu anu ezi oka, kwnornu nu anu mennu a otu nye ke kakwo matu n'esilawuru ele ka, anu mennu m.'

⁴⁶ "Ige wam be jeezne ta awhuruwhnu ke kwó okwo, kovu ele oma jaabna nu budnu kwó okwo."

Be gbaru iznuznu o gbu Jizosi

(Mak 14:1,2; Luk 22:1,2; Jon 11:45-53)

26 Nga Jizosi kwukworu kpakara oka ka, o kanu ele sno apna a, ² "Anu magwu nu obochi lawuru wheme nu Iriri Ogawhe jaazi, be jeegweru Nnwó ke Badnu nyee ma be kpojidne a n'ogba."

³ Ige wam ele risi arjohna nu ele okno badnu ke ele Ju gbakoru n'obiri nye risi arjohna be nookwu Kayafasi. ⁴ Be gba iznuznu kpa be jeeji aghigho nwugwu Jizosi, gbu a. ⁵ Kovu be karu, "O jjobu n'Iriri ka, o zi a kpasu ohna."

Be teru Jizosi mono nu Betani

(Mak 14:3-9; Jon 12:1-8)

⁶ Nga Jizosi zi nu Betani, n'oro Sajmoni nye rjaru nchichna, ⁷ otu nwerinya bnanyaru nye vu mono otute zi gburu okne onu ke nwernu eknarna oma ke zi n'ite alabasita, o wusi mono otute ka nu risi Jizosi kpa o dazi eli neeri wiri.

⁸ Nga ele sno apna a whuru a, o we be ehni, be kaa, "Kini kpayaru be wuwhuru mono otute ka etekne? ⁹ Be znernu o re mono otute ka agida iwai, nyee ele mboni."

¹⁰ Kpa Jizosi mahjuru nhne be nookwu, o kanu be, "Kini kpayaru anu neemekpa nwerinya ka ehni? O ururu eru oma n'ehni m. ¹¹ Anu nu ele mboni zi kpakara ige, kovu nu me nu anu jazi kpakara ige. ¹² O wusiri mono otute ka n'ehni m, o mernu a ma o bikwata m n'olili m. ¹³ Me kanu anu ezi oka, hne nu hne obu-la be jookpo okwo izi oma ka nu kpakara owa, be jookwuhja nhne nwerinya ka mernu, ma o buru nhne o chenwanya a."

Judasu kweruru o re Jizosi

(Mak 14:10,11; Luk 22:3-6)

¹⁴ Ige wam otu badnu n'esilawuru ele sno apna a nri nu ebo wam, be kwu Judasu Isikarioti, znekwnusiri ele risi arjohna, ¹⁵ o sikwa be, "Kini bu nhne anu jeenye m, o buru me gweru a nyee n'aka anu?" Be kwu a nri siliva eto. ¹⁶ Hite n'ige wam, o bete o pio oghere o jeegweru Jizosi nyee be.

Jizosi nu ele sno apna a riri Iriri Ogawhe

(Mak 14:12-21; Luk 22:7-13; Jon 13:21-30)

¹⁷ N'obochi mbom ke Iriri Bredi Whuge Owhu, ele sno apna a vakwnusiri Jizosi, sikwa a, "Ndaa hne i pi-oru ma a mekwatanu i ma i ri Iriri Ogawhe?"

¹⁸ O kanu be, "Anu zne eli-ohna ka, znekwnusi nye nu kpa, kanu a, 'Nye-zni-nhne karu kpa, Ige m zi ndundu, me nu ele sno apna m jeeri Iriri Ogawhe n'oro i.'" ¹⁹ Ele sno apna a mee lele kpa Jizosi nyernu be iwu, be mekwata Iriri Ogawhe.

²⁰ N'ogbednachi, Jizōsi nū ele sno apna a nri nū ẹbo wam daziri neeri wiri. ²¹ Kpa be neeri wiri, ọ kaa, "Me kanu anu ezi oka, otu badnu n'esilawuru anu jeere m."

²² O gbu be igbugbu k'agida, kpakara be n'otu n'otu panizo naakanu a, "Nyenwe ai, ọ bu mawa sa?"

²³ Jizōsi saru be, "Nye me nu a noosnukota aka n'otu agbugba wiri, nye wam jeere m. ²⁴ Nnwọ ke Badnu jaala lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ gbasiri a, kovu nu awhnuwhnu jaazinu nyerukna wam be jeehi n'aka a re Nnwọ ke Badnu. O buru oma o buru be mu-na nyerukna wam."

²⁵ Ige wam Judasi, nye reru a, kaa, "Nye-zni-nhne, ọ bu mawa sa?"

Jizōsi saru a, "Ji n'iwuhuru i karu kpam."

Wiri Anyasnu Nyenwe ai

(Mak 14:22-26; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)

²⁶ Kpa be neeri wiri, Jizōsi gweru brędi, tunu Chiokike mmamma, nyawama a, nyee ele sno apna a, kaa, "Anu gweru, ri, ka bu ano-ehni m." ²⁷ O gweru okiko, tu mmamma, nyee be, kaa, "Kpakara anu nwọ nu rime a. ²⁸ Kwnornu nu ka bu onarna m ke ogba-njo-ehni ke be noowusi kwnornu agida badnu ma be gbarunu be mmehie be. ²⁹ Me kanu anu, hite kitna m jionwoma manya hi n'isisi vajni whuya rja rja tem du n'obochi me nu anu jionwo a ke ikne n'eli-eze nda m."

³⁰ Nga be gwnukparu eri, be whoga zne nu Rugwu Olivu.

Jizōsi karu nu Pita jogonahoru a

(Mak 14:27-31; Luk 22:31-34; Jon 13:36-38)

³¹ Nga wam, Jizōsi kanu be, "Kpakara anu jaagbakwo eso n'abalj tna, kwnornu nu be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa,

'M joogbu nye nooznu atunru,
atunru a jaagbakemekwo.'

³² Kovu nga me hiri n'enwu lizo, m jeebe anu osno zne Galili."

³³ Pita saru a, "O bubedi nu kpakara badnu gbanahoru i, m jaagba eso rja rja."

³⁴ Jizōsi kanu a, "Me kanu i ezi oka, n'abalj ka, ige okne ochichi yaakwnana ekwna, i jogonahoru m gba ẹto."

³⁵ Pita kanu a, "O burubedi nu o zi mkpa me sno i nwuma, m jogonahoru i rja rja." O bu masi kpa kpakara ele sno apna a kwuru.

Jizōsi kperu okpukpe nu Gese mani

(Mak 14:32-42; Luk 22:39-46)

³⁶ Jizōsi nu be vaduru n'ekwu Gese mani, o kanu ele sno apna a, "Anu daziri hna, me zne kpe okpukpe nu pjari." ³⁷ O kwuru Pita nu rumu rukna Zebidi lawuru yisinu ehni a, o panizo o gbu a igbugbu nu o wute a nu mkpoma. ³⁸ O kanu be, "O noogbu m mkpoma m igbugbu k'agida du enwu, anu dazigidne hna, snornu m se nse."

³⁹ O znetu nu ruwhnu matj, dna, kpu ruwhnu a n'eli, kpe okpukpe, kaa, "Nda m, o buru nu o kwe omume, ma okiko awhnuwhnu ka whenahoru m, kovu o buo nhne me pioru, kovu nhne i pioru."

⁴⁰ O vakwnusi ele sno apna a, hne be neezni anyarna, o kanu Pita, "Kini, anu nwee rikne snornu m se nse otu otu-ige? ⁴¹ Anu se nse, neekpe okpukpe, o zi anu dnabna n'ornurna. Enine ke badnu zi bekwnu, kovu nu ano-ehni zila rikne."

⁴² O gharu be zne kwno berere ke mgba lawuru, kpe okpukpe, kaa, "Nda m, o buru nu okiko awhnuwhnu ka jeewhenahoru m, okwolem ma m nwornu m a, be mee nhne i pioru."

⁴³ Jizōsi hiehna berere, whnu be neezni anyarna, kwnornu nu anya be zi rinya. ⁴⁴ O gharu be, zne kpe okpukpe ke mgba ẹto, nookwu koriri otu oka wam.

⁴⁵ Nga o hiehna hne ele sno apna a zi, o kanu be, "Anu zi koriri neezni anyarna, noozkwa inwe? Le, otu-ige ke m zi ndundu. Be neegweru Nnwọ ke Badnu resi n'aka ele mmehie. ⁴⁶ Anu lizo, ma a zne. Anu le, nye neegweru m nyee zi ndundu."

Be nwudnenu Jizōsi

(Mak 14:43-50; Luk 22:47-53; Jon 18:3-13)

⁴⁷ Kpa Jizōsi kpu oka n'onu, le, Judasi, otu nu rime nri nu badnu lawuru wam varu, ya nu agida badnu ji ama-ogwnu nu okpiri. Be hi nu hne ele risi ariohna nu ele okno badnu ele Ju va. ⁴⁸ Judasi, nye wam reru a nyernu be nhne elekema, kaa, "Nye obula ke me joosnutu onu, nye wam bu ya, anu nwugwu a." ⁴⁹ Ngangam, o znekwnusi Jizōsi, kaa, "Nye-zni-nhne, m bekwulem ji." O snutu a onu.

⁵⁰ Jizōsi kanu a, "Enyi m, mee nhne i varu o mee."

Be vakwnusi Jizōsi, be tukwasi a aka, nwugwusi a rikne. ⁵¹ Otu badnu nu rime ele sno apna Jizōsi dosni-marnu aka, mniohia ama-ogwnu a, gbu nye izi nye risi ariohna, bihala a nsni. ⁵² Jizōsi kanu a, "Mniohnasi ama-ogwnu i n'obo a, kwnornu nu kpakara ele gbu ama jaala n'ama. ⁵³ O bu nu i ma nu m nwernu m rikne kanu Nda m, o ziyanu m nhne kakwo lijoni † nri nu ẹbo ele enine izi a? ⁵⁴ Kovu me mee kpam, nhne be gbaru n'okwukwo nsọ nu o jeemeriri, ndaa kpa o jeemezu?"

⁵⁵ Ige wam, Jizōsi kanu agida ele badnu wam varu o nwugwu a, "Anu varu chiru ama-ogwnu nu okpiri o nwudne m lele nu bu m nye neemegidne iwu eli. Kpakara obochi m daziri m n'Oro Nso Chiokike neezni nhne, anu nwudnene m. ⁵⁶ Kpakara nhne ka mernu ma nhne ele owhnurninya gbaru n'okwukwo nsọ mezu." Ige wam kpakara ele sno apna a ghasaru a, gbawhu.

Jizōsi gwuzo nu ruwhnu ele eze-ikpe

(Mak 14:53-65; Luk 22:54,55,63-71; Jon 18:13,14,19-24)

⁵⁷ Ele nwudnenu Jizōsi duru a zne n'oro Kayafasi, nye risi ariohna, hne ele zni iwu nu ele okno badnu

† Lijoni: bu pokwu ele ogwnu isunu.

gbakoḡwu. ⁵⁸ Pita snornu a, be zítagwo ndundu. Ọ bna nù rime ederezi nye risi arìohna, dazìri ẹ̀lì n'esilawùru ele nse, ma ọ whnù risi nhne neeme.

⁵⁹ Ele risi arìohna nù kpakara ele eze-ikpe noopio ele akebne aghalaghala gbagidne Jizòsi ma be gbu a. ⁶⁰ Ọ bụ n'ezì nù agìda ele akebne aghalaghala whùyarù, kòvù be nwée rikne pìohjìa nhne.

N'ipne-aznù, badnù lawùru whùyarù, ⁶¹ be kaa, "Nyerukna ka karù nù o nwernu rikne kwadna Ọro Nsọ Chiokike ka, wu a n'òbochi ẹ̀to."

⁶² Nye risi arìohna lizò sịkwa Jizòsi, "Ọ zá nhne ì naasa? Kìni bụ akebne ka ele badnù ka naagbagidne ì?" ⁶³ Kòvù nù Jizòsi kpusnirni ọnu. Nye risi arìohna kanù a, "M jì m Chiokike ke zì bụdnù kwusi a rikne, ma ì kanù aì, jì n'ìwhuru ì bụ Karàisì, Nnwọ Chiokike."

⁶⁴ Jizòsi sarù a, "Owe! Jì n'ìwhuru ì karù. Kòvù me kanù anù,

Hite kítina, anù jòowhnu Nnwọ ke Badnù hne ọ dazì n'akarikwnunga Chiokike ke bụ Dikne, naava masì n'erumeru oligwe."

⁶⁵ Nye risi arìohna dọwama iwo a, kaa, "O kwululem Chiokike, ndaa nhne a kwno noopio ele akebne berere? Anù nurnu kpa o kwuluru Chiokike. ⁶⁶ Kìni bụ echiche anù?"

Be sarù, "O kwesiri ọ nwù ẹnwu."

⁶⁷ Ige wam be bete nọogbu a ọnu mini, naapnìa a nhne. Ele berere nọogbo a aka, ⁶⁸ be kaa, "Whnù nù aì ọwhnurninya, Karàisì, nyele gbọru ì aka?"

Pita Gọnahoru Jizòsi

(Mak 14:66-72; Luk 22:56-62; Jón 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Pita dazì n'ederezi, otu nnwọ oknornokno ele neezne izi vakwnusi a, kaa, "Jì nù Jizòsi nye Galili sno masì."

⁷⁰ Kòvù Pita gọru nù ruwhnu kpakara be, kaa, "M máam nhne ì naakaa."

⁷¹ Nga ọ whọgaru n'ọnu-mgbo, nnwọ oknornokno berere whnù a, ọ kanù ele zì pji, "Nyerukna ka nù Jizòsi nye Nazareti sno."

⁷² Pita kwusi a rikne, gọ kwno berere, kaa, "M máam nyerukna ka."

⁷³ Ige matì berere, ele gwuzo ndundu vakwnusiri Pita, kanù a, "N'ezì, jì n'ìwhuru ì bụ otu badnù nù rime be, kwnornu nù ikwu-ọnu ì neegwehìa ì iwhne."

⁷⁴ Ige wam ọ panìzo nọogo ẹ̀hni a ngùgo, nọdu risi, kaa, "M máam nyerukna ka." Ngangam, okne ọchichi kwnarnù ẹ̀kwana. ⁷⁵ Pita chenwanya ikwu-ọnu Jizòsi kwuru, kaa, "Ige okne ọchichi yáakwnana ẹ̀kwana, ì jòogonahoru m mgba ẹ̀to." Ọ whọga ederezi kwna ẹ̀kwana mkpùru ovu k'agìda.

Be kwuznenu Pajleti

Jizòsi

(Mak 15:1; Luk 23:1,2; Jón 18:28-32)

27 N'ọnu ọsisi, kpakara ele risi arìohna nù ele okno badnù ele Ju gbarù iznuznu, kpebi o gbu Jizòsi.

² Be kne a eriri, duru a zne, gweru a nyewhete n'aka Pajleti nye nẹchi.

Enwu Judasi

(Ennu 1:18,19)

³ Nga Judasi nye reru a whnurnu nù be kperu Jizòsi ikpe ẹnwu, marnùhnini mernu a k'agìda, ọ chìhnalanu ele risi arìohna nù ele okno badnù nri siliva ẹ̀to wam, ⁴ kaa, "M mmehiele m nù ogweru ọvnarna nye ikpe mána resi anù."

Be kanù a, "Ndaa ke gbasìri aì? Kì bụ mkpa ì." ⁵ Judasi tusa ìwai wam nù rime Ọro Nsọ Chiokike, whọga, kpogbu ẹ̀hni a.

⁶ Ele risi arìohna gweru kpakara ìwai wam, kaa, "O megidnernu iwu aì o yisi ìwai ka nù nhne be bítà ìwai n'Ọro Nsọ Chiokike, kwnornu nù ọ bụ ìwai ọvnarna."

⁷ Be kpebi o gweru ìwai wam zù ẹ̀lì ele kpù ite hne be jeeli ele izne. ⁸ Ka kpayarù be nookwu a Ẹ̀lì Ọvnarna dù tna. ⁹ Nhne ka mernu ma nhne Jerimaya nye ọwhnurninya kwuru mezu,

"Be gweru nri siliva ẹ̀to bụ ọnu ahjìa ele Izireli whnurnu ọnu a, ¹⁰ be gweru a zùya ẹ̀lì ele ọkpù ite, lele kpa Nyenwe aì nyernu m n'iwu."

Jizòsi gwuzo nù ruwhnu Pajleti

(Mak 15:2-5; Luk 23:3-5; Jón 18:33-38)

¹¹ Kòvù nù Jizòsi gwuzo nù ruwhnu nye nẹchi ẹ̀chi, nye ọchichi wam sịkwa a, "Ì bụ Eze ele Ju?"

Jizòsi sarù a, "Owe! Jì n'ìwhuru ì karù kpam."

¹² Nga ele risi arìohna nù ele okno badnù noobno a nhne, ọ sála be nhne ọbula. ¹³ Pajleti sịkwa a, "Ì nùna kpakara nhne be noobno ì?" ¹⁴ Kòvù nù Jizòsi sála a ọka ọbula, ke mernu o gbagwojiri nye ọchichi anya k'agìda.

Be marnù Jizòsi ikpe ẹnwu

(Mak 15:6-15; Luk 23:13-25; Jón 18:39---19:16)

¹⁵ N'Iriri Ọgawhe ọbula, nye nẹchi ẹ̀chi nẹsigbasinu be otu nye ikelu be rjoru a. ¹⁶ Be nwernu otu nye ojo ke ọhna marnù zì n'ọro ikelu be nookwu Barabasi. ¹⁷ Nga igbudu badnù wam gbagọru, Pajleti sịkwa be, "Ndaa nye anù pioru me sigbasinu anù, Barabasi † sọbu Jizòsi, nye be kwu Karàisì?" ¹⁸ Pajleti kwuru ka kwnornu nù ọ magwù nù be kwuyannù a Jizòsi kwnornu ọwho-anya.

¹⁹ Kpa Pajleti dazìri nù ngadna ikpe a, nnwerne a ziznenu a izi, kaa, "Aka ì zì nù nhne gbasìri nye mee mma wam, kwnornu nù m tarù m agìda awhnùwhnu nù mboro tna kwnornu a."

²⁰ Kòvù nù ele risi arìohna nù ele okno badnù sigidnernu igbudu ele badnù wam be rjọ a Barabasi, gbu Jizòsi.

† Barabasi: Agwna ọkwukwo kwuru Jizòsi Barabasi

²¹ Paileti sika be, "Ndaa nye anu pioru me sigbasinu anu n'ehni badnu lawuru ka?"

Be kaa, "Barabasi."

²² O sika be, "Kini bu nhne anu pioru me mee Jizosi, nye be kwu Karaisi?"

Kpakara be siwama, "Kpogidne a n'ogba."

²³ Paileti sika, "Kini mernu? Kini bu nhne ojo ke o mernu?"

Be siwama okokoba ke kakwo, kaa, "Kpogidne a n'ogba."

²⁴ Nga Paileti whuru nu o nwée rikne mee nhne obula, kovu agida ogbugbo dnarnu, o gweru mini kwó aka a lawuru nu ruwhnu kpakara be, kaa, "Aka m zi richna n'ovnarna nwerukna ka, anu n'iwuru anu magwu nhne gbasiri a."

²⁵ Kpakara be karu, "Ovnarna a zi nu risi ai, zi masi nu risi rumu ai."

²⁶ Paileti sigbasinu be Barabasi. Nga o pnjarnu Jizosi nhne, o gweru a nyewhete be ma be kpogidne a n'ogba.

Ele ogwnu kpariri Jizosi

(Mak 15:16-20; Jon 19:2,3)

²⁷ Ele ogwnu nye ochichi duru Jizosi zne n'obna ele ogwnu hne kpakara odobiri ele ogwnu gbaru a gburugburu. ²⁸ Be tuma a iwo a, wosi a iwo ihie ihie. ²⁹ Be kpa okpu igwnu, kpusi a nu risi, nyee a mkpara n'akarikwnunga, gbunu a mperne ochi nu ruwhnu a, kpari a, be kaa, "A bekwulem ji, Eze ele Ju." ³⁰ Be gbua onu-mini, gweru mkpara wam neeli a nu risi. ³¹ Nga be kparikworu a, be tuma a iwo wam, wosi a kpakara iwo a, duru a zne ma be kpogidne a n'ogba.

Be kpogidneru Jizosi n'ogba

(Mak 15:21-32; Luk 23:26-43; Jon 19:17-27)

³² Nga be whuyaru, be whuru nu otu nwerukna Sirini, rehna a bu Sajmoni, be sigidne a ma o vuru ogba a sno be.

³³ Nga be vaduru hne be kwu Golugota, ke bu "Hne Okpokoro Risi," ³⁴ be nyee Jizosi manya be gwaru nhne lu nlulu. Kovu nga Jizosi raturu a riro, o kwéle o nwó a. ³⁵ Be kpogidne a n'ogba, ele ogwnu ke iwo a n'esilawuru be nga be vukworu ogbanuchi. ³⁶ Be daziri eli neese a. ³⁷ Be bitaru n'olu risi a nhne be bnornu a, "Ka bu Jizosi, Eze ele Ju." ³⁸ Be kpogidneru ele buznu lawuru nu Jizosi n'olu ogba, otu badnu n'akarikwnunga a, nye ke berere n'akarita a. ³⁹ Ele naagawhe naakaja a, neewhnuwhne risi, ⁴⁰ be kaa, "Ji nye naakwnadna Oro Nso Chiokike, wu a n'obochi eto, znohia ehni i. O buru nu i bu Nnwó Chiokike, hi n'olu ogba hiedna."

⁴¹ O bu masi kpa ele risi arjohna nu ele zni iwu nu ele okno badnu naakpari a. ⁴² Be kaa, "O znohiaru ele berere, kovu o nwée rikne znohia ehni a, o bu eze Izireli, o hi n'olu ogba hiedna kitna, a jeekweru nu a.

† Agwna okwukwo kwuru: Be mernu ka ma nhne be kwuru hite n'onu nye owhnurninya mezu, "Be keru iwo m n'esilawuru be, gweru iwo m vu ogbanuchi."

⁴³ O tukwasiri Chiokike mkpoma, o znohia a kitna, o buru nu o masiri a, kwnornu nu o karu, 'M bu m Nnwó Chiokike.' " ⁴⁴ O bu masi kpa ele buznu wam be kpogidneru be nu Jizosi n'olu ogba zi masi naakpari a.

Enwu Jizosi

(Mak 15:33-41; Luk 23:44-49; Jon 19:28-30)

⁴⁵ Hite n'esilawuru iwhnehnie, † ochichiri gbasnirni kpakara eli wam du n'otnu-ige ke eto. ⁴⁶ N'otnu-ige ke eto, Jizosi jiri okne nkoli siwama, kaa, "Eloi, Eloi, lama sabatani," ke bu, "Chiokike m, Chiokike m, kini mernu i ghasaru m?"

⁴⁷ Agwna ele gwuzo ndundu nurnu a, be kaa, "O noosukwu Elaija."

⁴⁸ Ngangam, otu badnu gba eso gweru sponji gbajite a nu manya gbaru oka, tukwasi a n'olu isisi, nyee a ma o nwó. ⁴⁹ Ele berere kaa, "Gharu a, a lesi ma Elaija jaa-va o znohia a."

⁵⁰ Nga Jizosi jiri okne nkoli si okokoba berere, o nwe-bime inwe.

⁵¹ Ige wam ikpe obnosni ke Oro Nso Chiokike gbawaru ibekala lawuru hite n'olu du n'eli. Eli otne enye dnarnu, agida rugwu gbawaru. ⁵² Ilili kpumernu, agida ele nso hiri n'enwu lizo, ⁵³ be whuya nu rime ilili. Nga Jizosi hiri n'enwu lizo, be bnazne nu rime eli-ohna nso, gesi agida ele badnu ehni be.

⁵⁴ Nga nye neechi otu riwhu ele ogwnu nu ele ogwnu a zi neese Jizosi whuru nu eli otne enye nu kpakara nhne mernu, be tu ogwnu k'agida, be kaa, "N'ez, nwerukna ka buri Nnwó Chiokike." ⁵⁵ Agida ele rinya zi masi hne zi ikere neelekiri, ele hi nu Galili snornu Jizosi va, neeznenu a izi. ⁵⁶ N'esilawuru be bu Meri Magidalini, nu Meri nne Jemisi nu Josef, nu nne rumu Zebidi.

Be liri Jizosi

(Mak 15:42-47; Luk 23:50-56; Jon 19:38-42)

⁵⁷ Nga ogbednachi, otu nye eze be kwu Josef, nye Arimatiya, nye sno apna Jizosi, ⁵⁸ znekwnusiri Paileti, rjo a iznu Jizosi. Paileti nyernu iwu be vute a iznu Jizosi. ⁵⁹ Josef vuru iznu wam, whu a n'ikpe abochna marnu mma, ⁶⁰ zne lite a nu rime ilili ikne ke aka a, ke o gwuwaru nu rime rugwu. O vuru otu rugwu hna ezi kpusni onu-mgbo ilili wam. ⁶¹ Meri Magidalini nu Meri kiyari zi ndundu, kete ruwhnu n'ilili wam.

⁶² N'ekile a, ke bu obochi ke sno obochi ojknernu, ele risi arjohna, nu ele Farisi gbakoru znekwnusi Paileti, ⁶³ kaa, "Nda-ai-kwu, a chenwanyarnu nu nye nduwhu wam karu nga o zi budnu, 'Nga obochi eto whemernu, m jeehi n'enwu lizo.' ⁶⁴ Kam kpararu, nyee iwu ma be mesni ilili wam rikne du obochi eto, ma ele sno apna a gharu o znurnu a n'abali, kanu ele badnu nu o hiri n'enwu lizo. Aghalaghala ke ipne-aznu jaakwo ke mbom."

⁶⁵ Paileti kanu be, "Anu zne, gweru ele ogwnu, be se, anu mesni ilili wam rikne kpa anu nwernu rikne o mee

†† n'esilawuru iwhnehnie: okwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu ‡ otu-ige ke eto: okwukwo ke mbom kwuru ige awa tolu

a." ⁶⁶ Be zne, mesni ilili rikne, kasị ilili a akara n'olu akaworugwu, b́ta masị ele nse.

Jizọsi lizọru n'ẹnwu

(Mak 16:1-10; Luk 24:1-12; Jọn 20:1-10)

28 Nga Ọbochi Ozukwa Inwe whemernu, nga chí nọobo n'ọbochi mbọm n'ikwezu, Meri Magidali-ni, nụ Meri kiyari varụ lekasi ilili. ² Ngangam, eli tneru enye, enine izi Nyenwe aị hiri n'oligwe hiedna, vume akaworugwu wam, daziri ẹli n'olu a. ³ Ruwhnu a nụ lele amụma, iwo a naachna lele mkpuru-mini. ⁴ Ogwnu tųru ele nse wam, be ma ririri dna n'ẹli lele ele nwurnu ọnwu.

⁵ Enine izi wam kanụ ele rinya wam, "Ogwnu tų anụ, m maam nụ anụ noopio Jizọsi, nye be kpogidneru n'ogba. ⁶ Ọ zila hna, kwnornu nụ o hilem n'ẹnwu lizọ, lele kpa o kwuru. Anụ va whnụ hne be liru a. ⁷ Anụ zne wara wara kanụ ele sno apna a, nụ o hilem n'ẹnwu lizọ, o belem anụ ọsno neezne Galili, anụ jọowhnu a pji. Le, m bele m ọsno kanụ anụ." ⁸ Be gweru ẹso, gweru izne hi n'ilili wam gbawhu, be nọtụ ogwnu, mkpọma nọoso masị be n'ọnu k'agida. Be zne kanụ ele sno apna a.

⁹ Jizọsi kwnusiri be kpa be neezne n'apna, ọ kanụ be, "M bekwulem anụ." Be bna a n'ọchi lawuru, kpọnu a risi ẹli. ¹⁰ Jizọsi kanụ be, "Ogwnu tųko anụ, anụ zne kanụ rụmu nda m, be zne Galili, ọ hne be jọowhnu m."

Ọtnutnu ele nse

¹¹ Kpa ele rinya wam naala, agwna ele ọgwnu wam neese ilili znernu n'ẹli-ọhna kanụ ele risi arịohna kpakara nhne mernu. ¹² Ele risi arịohna nụ ele okno badnụ gba iznuznu, be kwụ be agida iwai. ¹³ Be kaa, "Anụ kaa, 'Ele sno apna a varụ n'abalị nga a neezni anyarna znurnu iznu a.' ¹⁴ Ọ bụru nụ nye nẹchi ẹchi nụ a, a jeeme o kweru nụ ikpe mána anụ, anụ jáabna nụ mmekpẹhni."

¹⁵ Ele ọgwnu wam gweru iwai wam mee nhne ele risi arịohna nụ ele okno badnụ karụ be mee. Be wheke ọtnutnu ka kpakara n'esilawuru ele Ju dụ tna.

Jizọsi mernu ele sno apna a whnụ a anya

(Mak 16:14-18; Luk 24:36-49; Jọn 20:19-23; Ẹnu 1:6-8)

¹⁶ Ele sno apna a nri nụ otu wam zne nụ Galili n'olu rugwu lele kpa Jizọsi kanụ be. ¹⁷ Nga be whnurnu a, be kpọnu a risi ẹli, kọvu agwna be nwernu mkpọma lawuru. ¹⁸ Jizọsi vakwnusi be, kaa, "Be nyernu m kpakara rikne ke zị n'oligwe ma n'owa. ¹⁹ Anụ zne nụ kpakara ọwa mee ele badnụ be bụru ele sno apna m, nọowu be mini nụ rẹwhna ke Nda, nụ ke Nnwọ nụ ke Enine Nso. ²⁰ Anụ zni be b́ta kpakara nhne me nyernu anụ n'iwu. N'ezi, me nụ anụ zị kpakara ige dụ ọkwnukokwnu."

Makị

Nhne gbasiri ọkwukwo ka

jiri mkpuru ọka ka panizo, "Ọpanizo izi ọma Jizosi Karaịsi, Nnwọ Chiokike." Makị gesiri nụ Jizosi bụ badnụ ke nọornu ọnu ndu-ẹhni nụ nye nwernu rikne. Iknerema a whuyaru iwhe nụ nhne o znirni, nụ rikne megidne renwu ojo, nụ rikne ọ gbarunu ele badnụ mmehie. Jizosi kwuru ẹhni a Nnwọ ke Badnụ, nye varu o gweru budnu a nyee ma ọ dọhia ele badnụ hite nụ mmehie be.

gbaru nhne Jizosi mernu karu ikwu-ọnu o kwuru nụ nhne o znirni. Ọ gbaru nhne matị gbasiri Joni Nye Wụ Mini, ọwuwu mini a, nụ ọrnurna Jizosi. O znernu nụ ruwhnu kwu nhne gbasiri ele sno apna Jizosi nụ ele irno a. N'ipne-aznụ ọkwukwo a, o kwuru gbasiri ẹnwu Jizosi nụ olizọ n'ẹnwu a.

Nhne zị n'ọkwukwo ka

Ọpanizo izi ọma

Enu Jizosi nụ rime Galili

Jizosi znirni nhne nụ ọnu ndu-ẹhni nụ Judiya

Hite nụ Galili dọ Jeruselem

Olizọ n'ẹnwu Jizosi

Jizosi gesiri ẹhni a, mekwo lahna oligwe

Makị

O gesi nụ Jizosi bụ Nnwọ Chiokike, hite nụ ọnu ndu-ẹhni a.

Ikwu-ọnu Joni Nye Wụ Mini

(Mat 3:1-12; Luk 3:1-18; Jón 1:19-28)

¹ Ọpanizo izi ọma Jizosi Karaịsi, Nnwọ Chiokike.
² Lele kpa Azaya nye ọwhnurninya gbaru a n'ọkwukwo, Chiokike karu,

"Bno nsni, le, m neezizne nye izi m nụ ruwhnu i, nye jeemkwata apna i.

³ Akpịri otu badnụ nọokpo okwo n'ẹli-ikpa, naakaa, 'Anụ mekwata apna Nyenwe aị, anụ mee ma apna a snirni asni.' "

⁴ Joni Nye Wụ Mini bụ nye wam whuyaru iwhe n'ẹli-ikpa nọokpo okwo naakaa ele badnụ tūhnasna mkpoma ma be wụ be mini, ma Chiokike gbarunu be mmehie. ⁵ Kpakara ele zị nụ mgbu Judiya nụ ẹli Jeruselem whokwnusiri a. Ọ wụ be mini n'Osimini Jodani, be nookwuhja mmehie be.

⁶ Joni wogwu iwo rijni akpukpo anohia be kwu kameli. Ajni ọ snu n'ikwnu bụ akpukpo anohia. Wiri a bụ igwurube nụ mọno ebeka ohia. ⁷ Ọ nọokpo okwo naakaa, "Nye kakwo m rikne vawa n'aznu m, nye me kwesile o whudnahie ẹli toma eriri okoro-ochi a lawuru. ⁸ M ji m mini wụ anụ mini, kovu nụ nye wam jeeji Enine Nso nọowu anụ mini."

Ọwuwu mini Jizosi nụ ọrnurna a

(Mat 3:13-4:11; Luk 3:21,22; 4:1-13)

⁹ N'ige wam, Jizosi hiri nụ Nazareti ke zị n'ẹli Galili va, Joni wụ a mini nụ rime Osimini Jodani. ¹⁰ Ngangam Jizosi hiri nụ mini nọowhuya, ọ whnurnu oligwe hne o kpumernu, ọ whnụ Enine Nso hne o neewhekwasia a lele nduru. ¹¹ Otu akpịri hiri n'oligwe kaa, "Ji bụ Nnwọ m me whnurnu n'anya, nhne i masiri m."

¹² Ngangam Enine Nso wam duru a bna ẹli-ikpa. ¹³ Ọ zị n'ẹli-ikpa nri ọbochi ẹno. Ekwensu naarna a ọrnurna, ya nụ rumu anohia zị. Kovu nụ ele enine izi neeznenu a izi.

Jizosi sukwuru ele noogbu aznu

(Mat 4:12-22; Luk 4:14,15; 5:1-11)

¹⁴ Nga be yisiri Joni n'ikelu, Jizosi znernu Galili neezni izi ọma Chiokike gweyaru. ¹⁵ Ọ naakaa, "Ige zulem, ẹlize Chiokike zị ndundu, anụ tūhnasna mkpoma kweru izi ọma."

¹⁶ Nga o znernu nụ ngeri Osimini Galili, ọ whnụ Sajmoni nụ Anduru nwene a rukna hne be zị nọowu igbo nụ rime osimini, kwnornu nụ be bụ ele noogbu aznu.

¹⁷ Jizosi kanu be, "Anụ va sno m n'aznu, m jeeme anụ

bụru ele jọokwuhia ele badnụ lele kpa anụ noogbu aznụ." ¹⁸ Ngangam be sigbasi igbo be, sno a.

¹⁹ O zne nụ ruwhnu matị, ọ whnụ Jemisi nnwọ Zebidi nụ Jōni nwene a rukna zị n'ogbo berere, neemekwata igbo be. ²⁰ O sukwu be, ngangam be gharụ Zebidi nda be n'ogbo, ya nụ ele be gnornu ẹrnu, snornu a.

**Jizọsi chịhalaru
rẹnwu ojo**
(Luk 4:31-37)

²¹ Be nụ Jizọsi zne n'eli-ohna Kapanom bna n'oro ogbako ele Ju n'Obochi Ozukwa Inwe neezni nhne.

²² Nhne o neezni duru be ẹhni, kwnornu nụ o znirni nhne lele nye nwernu rikne, ọ bụo lele ele zni iwu ele Ju.

²³ Otu nwerukna rẹnwu ojo nwugwu bnanyarnụ nụ rime ọro ogbako be, siwama, ²⁴ "Kini bụ nhne aị nụ jị nwekọgwu, Jizọsi nye Nazareti? I varụ ma i gbemekwo aị? M maam nye i bụ, i bụ nye nsọ ke Chiokike."

²⁵ Jizọsi bigbọru a, kaa, "Kpusnime ọnu i, hi nụ rime a whuya."

²⁶ Rẹnwu ojo wam dọsiri a rikne. O gweru okne nkọli si okokoba, hi nụ rime a whuya. ²⁷ O duru kpakara be ẹhni ke mernu be bete nẹsikwarita ẹhni be, "Ka bụ kịni? Ọ bụ o zni nhne ikne sa? O nwernu rikne ke o jị nọtunu rẹnwu ojo ọka, be bnotenu a nsni."

²⁸ Be tnụsi ọntutnu a nụ kpakara ẹli Galili.

Jizọsi gwọru ele nrịria
(Mat 8:14-17; Luk 4:38-41)

²⁹ Nga Jizọsi hiri n'oro ogbako ele Ju wam whuya, ya nụ Jemisi nụ Jōni, be bna n'oro Saịmoni nụ Anduru.

³⁰ Ige wam nne nnwerne Saịmoni dnanyi naarja ẹhni orne bẹkwnu, ngangam be kanụ Jizọsi nhne gbasiri nwerinya wam. ³¹ O znekwnusi a, jiri a n'aka, dọlizo a olu. Ngangam ẹhni orne bẹkwnu wam sigbasi a, o bete neeznenu be izi.

³² N'ogbednachi, nga ẹhnam dnarnụ, be kwuyanụ Jizọsi kpakara ele nrịria, nụ ele rẹnwu ojo nwugwu.

³³ Kpakara ele zị n'eli wam gbakọru n'onu-mgbo neelekiri. ³⁴ Ọ gwọru agida ele nrịria zị ọdo n'odo, ọ chịmarnu agida rẹnwu ojo. O kwéle rẹnwu ojo kwu ọka, kwnornu nụ be magwụ nye ọ bụ.

**Jizọsi znirni izi oma
nụ Galili**
(Luk 4:42-44)

³⁵ N'onu ọsisi, nga chi yọbochnage, o lizọ zne hne kọru owu, neekpe okpukpe. ³⁶ Saịmoni nụ ele ya nụ be zị noopio a. ³⁷ Nga be piohjaru a, be kanụ a, "Kpakara ele badnụ noopio i."

³⁸ Kọru Jizọsi kanụ be, "A jeezne n'eli ele ke berere ma m zni m be izi oma, kwnornu ka bụ nhne me kwnornu va."

³⁹ O zne nụ rime kpakara ọro ogbako ele Ju zị nụ kpakara Galili neezni izi oma, chihala masị rẹnwu ojo.

Jizọsi gwọru nye nchnichna
(Mat 8:1-4; Luk 5:12-16)

⁴⁰ Otu nye naarja nchnichna vakwnusiri a, rjasno a, gbunu a mpnerne ọchi, kaa, "Ọ bụru nụ i pioru, i nweru rikne mee m ziri rịchna."

⁴¹ Jizọsi dọnu a obirizi, dọsnima aka a, kpatụ a, kaa, "M pioru m, ziri rịchna." ⁴² Ngangam be gwọru a nchnichna wam, ọ ziri rịchna.

⁴³ Jizọsi dọru a aka nụ nsni k'agida chihala a. ⁴⁴ Ọ kanụ a, "Ọ zá nye ọbula i kanụ, kọvu la, gweru ẹhni i gesi nye ọkwa arjohna, gweru masị nhne Mozizi nyernu n'iwu kwa arjohna ma ọ bụru nhne akebne nyee be nụ i zị rịchna." ⁴⁵ Kọvu ọ whogaru bete nọtunu ele badnụ, neewheke ọka wam, ke kpahjaru nụ Jizọsi nwéma rikne berere ọ bna nụ rime ẹli-ohna hne ele badnụ jọowhnu a, kọvu o znernu hne kọru owu, ele badnụ neehi penupe ọbula naavakwnusi a.

**Jizọsi gwọru nye ẹhni a
dọnwurnu ọdonwu**
(Mat 9:1-8; Luk 5:17-26)

2 Nga Jizọsi lahnarnụ n'eli Kapanom, kpa ọbochi ele nụ ele whemernu, agida ele badnụ nurnu nụ ọ zị n'oro. ² Agida ele badnụ varụ jipiya kpa ọ zịma oghere zị, ma n'onu-mgbo. Ọ zị masị nookwunu be ikwu-ọnu Chiokike. ³ Be vakwnusi a, vuyanu a otu nye ngeri ẹhni a dọnwurnu ọdonwu, badnụ ẹno vu a.

⁴ Nga be nwée rikne dụ a ẹhni kwnornu nụ agida ele badnụ wam, be kọma olu ọro hne ọ zị. Nga be dọkamarnu a, be vudna ọkpata ke nye ngeri ẹhni a wam dọnwurnu ọdonwu danyi. ⁵ Nga Jizọsi whnurnu ọkw-nata ovu be, ọ kanụ nye wam ngeri ẹhni a nwurnu ọnuw, "Nnwọ m, be gbarunam jị kpakara mmehie i."

⁶ Kọvu nụ agwna ele zni iwu ele Ju dazị ẹli piji, zị nẹsikwa nụ mkpoma be, ⁷ "Kini mernu nwerukna ka jiri kwu ọka kpa? O kwululem Chiokike. Ndaa nye nwernu rikne ọ gbarụ mmehie hne ọ bụo Chiokike kpọi?"

⁸ Ngangam, Jizọsi mahjaru nụ rime enine a nụ be zị naari ọka wam nụ rime mkpoma be, ọ sịkwa be, "Kini kpahjaru anụ naari ọriri ka nụ mkpoma anụ? ⁹ Ndaa ke zị ewheke, ọ kanụ nye ngeri ẹhni a dọnwurnu ọdonwu, 'Be gbarunam jị kpakara mmehie i,' mọbu ọ kaa, 'Lizọ, chiri etere i, zne izne.' ¹⁰ M pioru m anụ mahja nụ Nnwọ ke Badnụ nwernu rikne n'owa ọ gbarụ mmehie." Jizọsi kanụ nye wam ngeri ẹhni a dọnwurnu ọdonwu, ¹¹ "M ka m ji, lizọ, chiri etere i, la ọro i."

¹² Ngangam, o lizọ, chiri etere a, whoga nụ ruwhnu kpakara be, o du kpakara be ẹhni, be znarni Chiokike, naakaa, "A whnulele nhne nụ kpa."

Jizọsi sukwuru Livaj
(Mat 9:9-13; Luk 5:27-32)

¹³ Jizọsi whoga kwno berere nụ ngeri Osimini Galili, agida ele badnụ vakwnusiri a. O bete neezni be nhne.

¹⁴ Nga o neewhe, ọ whnụ Livaj nnwọ Alifayosi, hne ọ dazị n'oro ntụ. Ọ kanụ a, "Sno m." O lizọ snornu a.

¹⁵ Ọ dụ nga Jizọsi dazị neeri wiri n'oro Livai, agida ele ọna ntụ nụ ele mmehie snornu Jizọsi nụ ele sno apna a neeri wiri. Ige wam, ele sno a zị agida. ¹⁶ Nga ele zni iwu ele Ju ele bụ ele Farisi whnurnu nụ ele mmehie nụ ele ọna ntụ sno a neeri wiri, be sịkwa ele sno apna a, "Kini mernu o noosno ele ọna ntụ nụ ele mmehie neeri wiri?"

¹⁷ Nga Jizọsi nurnu a, ọ kanụ be, "Mkpa dibja zịko naakpa ele ẹhni bụru ọma, okwolem ele nrịria. M váge m o sukwu ele ọma, okwolem ele mmehie."

Ajiji gbasiri ovu ọnu
(Mat 9:14-17; Luk 5:33-39)

¹⁸ Ọ dụ nga ele sno Jóni nụ ele Farisi noovu ọnu, agw-na ele badnụ vakwnusi Jizọsi sịkwa a, "Kini mernu ele sno Jóni nụ ele sno ele Farisi noovu ọnu, kọvu ele sno ọnu ị zá noovu ọnu."

¹⁹ Jizọsi sarụ be, "Ele varụ hne be nọolu nnwerne ikne be joovu ọnu hne nyerukna wam nọolu nnwerne ikne nụ be zị? Kpakara ige ke be nụ nye nọolu nnwerne ikne zị, be jóovu ọnu. ²⁰ Kọvu ọbochi wava nga be jaanahoru be nye nọolu nnwerne ikne. Ọbochi wam be joovu ọnu.

²¹ "Ọ zá nye jeegweru mkpekele ikpe ikne dnusni n'iwu ọknani. O mene kpam, iwo ke ikne joodokahala nhne n'ẹhni ke ọknani. Ọ joodoka ke kakwo agida. ²² Ọ zị masị nye jeegweru manya ikne gbasị n'olori akpukpo ọknani. O mene kpam, manya wam jaag-bawama, manya nụ olori akpukpo whume etekne. Kọvu be gbasị manya ikne n'olori akpukpo ikne."

Ajiji gbasiri
Ọbochi Ozukwa Inwe
(Mat 12:1-8; Luk 6:1-5)

²³ Ọ dụ n'otu Ọbochi Ozukwa Inwe, Jizọsi nụ ele sno apna a naagawhe n'esilawuru ẹkwu ikpa. Ele sno apna a bete ọ ghọ ikpa kpa be znezne. ²⁴ Ele Farisi kanụ a, "Le, kini mernu be neeme nhne kwésile o mee n'Ọbochi Ozukwa Inwe?"

²⁵ Jizọsi sarụ be, "Anụ gwnúna nhne Devidi mernu nga ọ zị nụ mmekpehni, nga wiri gwnurnu a, ya nụ ele snogwu a? ²⁶ O bnaznenu n'oro nsọ Chiokike, nga Abjata bụ nye risi arịohna, o ri brẹdi be bítaru nụ ruwhnu Chiokike ke kwésile n'iwu o ri, okwolem ele ọkwa arịohna bụ ele kwesiri n'iwu o ri a, o nyee masị ele nụ ya snogwu."

²⁷ Ọ kanụ be, "Chiokike mernu Ọbochi Ozukwa Inwe kwnornu badnụ, be méne badnụ kwnornu Ọbochi Ozukwa Inwe. ²⁸ Ọ nhne kpahjaru Nnwọ ke Badnụ jiri bụru masị Nyenwe Ọbochi Ozukwa Inwe."

Nyerukna aka
donwurnu ọdonwu
(Mat 12:9-14; Luk 6:6-11)

3 Jizọsi bna kwno berere n'oro ọgbako ele Ju, otu nwerukna aka donwurnu ọdonwu zị pij. ² Ele Farisi zị neese a, ma ọ jooḡwo a n'Ọbochi Ozukwa Inwe, ma be bno a nhne. ³ Ọ kanụ nyerukna wam aka a donwur-

nu ọdonwu, "Lizọ, gwuzoru nụ ruwhnu kpakara ele badnụ." ⁴ Ọ sịkwa be, "Ọ bụru ọma n'iwu o mee nhne ọma, mọbu o mee nhne bụo ọma n'Ọbochi Ozukwa Inwe? Ọ znọhia bụdnu mọbu o gbu ogbu?"

Kọvu be nyasimernu bidim. ⁵ Nga o lekparụ anya ngaramanga o we ẹhni, o nwe ovu ojo kwnornu nụ mkpọma ojo be. Ọ kanụ nyerukna wam, "Dọsnima aka ị." Ọ dọsnima aka a, aka a bụru ọma lele kpa ọ zị nụ mbom. ⁶ Ele Farisi whọga, ngangam be nụ ele dag-wunu Erọdu zne gbagidne a iznuznu, kpa be joogbu a.

Agida ele badnụ
snornu Jizọsi

⁷ Jizọsi nụ ele sno apna a whọgaru zne ngeri Osimini Galili. Agida ele badnụ hi n'ẹli Galili snornu a, ma ele hi nụ Judiya, ⁸ ma ele hi n'ẹli Jeruselem, nụ ẹli Idumiya, ma n'ọbosi ẹhnam ke Osimini Jodani nụ gburugburu Taya nụ Sajdoni, vakwnusiri Jizọsi nga be nurnu kpakara nhne o mernu. ⁹ Ọ kanụ ele sno apna a be mee kpa otu ọgbo matị jaaziri a ndundu kwnornu agida ele badnụ wam, ọ zị be kpagbu a. ¹⁰ Ige wam, Jizọsi gwọru agida ele nrịria, ke kpahjaru agida ele nrịria ojo zị ọdo n'odo nọokpu n'ẹhni a ma be kpatụ a aka.

¹¹ Nga ọbula ele renwu ojo whnurnu a, be dna n'ẹli nụ ruwhnu a, siwama, kaa, "Jiwa bụ Nnwọ Chiokike."

¹² Jizọsi dọ be aka nụ nsị be mékọ ele badnụ mahja nye ọ bụ.

Jizọsi hóruru nri nụ
badnụ lawuru ele izi
(Mat 10:1-4; Luk 6:12-16)

¹³ Jizọsi pnezne n'olu rugwu, sukwu ele o pioru. Be znekwnusi a. ¹⁴ Ọ hору ele rukna nri nụ ẹbo ma ya nụ be daziri, kwu be ele izi, ma o zihala be zne kpọ okwo izi ọma, ¹⁵ o nyernu be rikne ọ chihala renwu ojo.

¹⁶ Ka bụ nri nụ badnụ lawuru wam ọ hóruru, Sajmon, nye Jizọsi jiri renwhna Pita, ¹⁷ nụ Jemisi nnwọ Zebidi, nụ Jóni nwene Jemisi, ọ jị kwno be renwhna Banajisi, ke bụ rumu egbe oligwe, ¹⁸ nụ Anduru, nụ Filipu, nụ Batolomi, nụ Matiyu, nụ Tómosi, nụ Jemisi nnwọ Alifayosi, nụ Tadiyosi nụ Sajmon nye zị n'esilawuru ele noonwu bẹkwnu nụ mkpọma, ¹⁹ nụ Judasị Isikarioti, nye reru a.

Jizọsi nụ Bẹlizibolu
(Mat 12:22-32; Luk 11:14-23; 12:10)

²⁰ Jizọsi bna n'otu ọro, agida ele badnụ jipiya kwno berere, ke kpararụ o nwée oghere ri wiri. ²¹ Nga rumu nne a nurnu a, be whọga ma be nwugwu a, kwnornu nụ be karụ, "Mkpọma a zúle ozu."

²² Agwna ele zni iwu ele Ju hiri nụ Jeruselem va, kaa, "O nwernu Bẹlizibolu, o ji rikne nye risi renwu ojo naachihala renwu ojo."

²³ Jizọsi sukwukọta be, tnunu be elulu zị ọdo n'odo, "Setani ọ jaachihalali Setani? ²⁴ Ọ bụru nụ ẹli-eze kewama megidne ẹhni a, ẹli-eze wam jóogwuzoli. ²⁵ Ọ bụru masị nụ ezi-nụ-oro kewama megidne ẹhni a, ezi-nụ-

oro wam jóogwuzoli. ²⁶ Ọ bụru masị nụ Setani lizọru megidne ẹhni a, kewama, o jóogwuzoli, ẹnwu a valẹm.

²⁷ “Ọ zá nye jaabnali n'oro nye dikne, naahọru a kpakara nhne a, ọ bụru nụ o béle ọsno kne dikne wam eriri. Ige wam o jeenwe rikne naahọru a nhne zị n'oro a.

²⁸ “Owe! M naakanụ anụ ezi ọka, Chiokike jaag-barụnu rụmu badnụ kpakara arụru-ẹli be rụru nụ ọka ojo be nookwu, ²⁹ Kọvu nye ọbula ke kwuru kwugidne Enine Nsọ jéenwe ọgbarunu tim tọm. Kwnornu nụ nye wam rụlam arụru-ẹli nwée ọgbarunu ọkwnukokwnu.” ³⁰ Jizọsi kwuru ka kwnornu nụ be naakaa nụ o nwernu rẹnwu ojo.

Nne Jizọsi nụ rụmu nne a

(Mat 12:46-50; Luk 8:19-21)

³¹ Nne Jizọsi nụ rụmu nne a varụ, be gwuzoru n'ederezi, ziznenu a izi, noosukwu a. ³² Agida ele badnụ wam zị a gburugburu kanụ a, “Le, nne i nụ rụmu nne i zị n'ederezi noopio i.”

³³ Jizọsi sịkwaru be, “Nyele bụ nne m nụ rụmu nne m?” ³⁴ O lehnata anya ele dazị a gburugburu, kanụ be, “Anụ le nne m nụ rụmu nne m. ³⁵ Nye ọbula ke neeme nhne Chiokike noopio, nye wam bụ nwene m rukna nụ nwene m rinya nụ nne m.”

Elulu nye ọgha mkpuru

(Mat 13:1-9; Luk 8:4-6)

4 Jizọsi panịzo neezni kwno nhne nụ ngeri osimini. Agida ele badnụ jihjaru hne ọ zị, ke kpayarụ ọ bnazne n'ogbo, daziri ẹli. Kpakara igbudu badnụ wam gwuzoru nụ mkpomkpo ẹli. ² O ji elulu neezni be agida nhne zị ọdo n'odo. Nụ nhne o neezni, ọ kaa,

³ “Anụ bnote nsni, otu nye ẹrnu ẹkwu zneru agha mkpuru. ⁴ Ọ dụ nga ọ naagha mkpuru, agwna mkpuru dnarnụ nụ ngeri apna. Rụmu ọnunu tụturu be ta. ⁵ Agwna mkpuru dnarnụ n'ẹli rugwu hne be nwée agida rịzna, ngangam mkpuru wam fuhjaru, kwnornu nụ be nwée agida rịzna. ⁶ Kọvu nga ẹhnam wasiri, be chnanwu, kwnornu nụ be nwée ẹgwngwnu. ⁷ Agwna mkpuru berere dnarnụ n'esilawuru igwnu, igwnu wam sohja, kpagbu a, ọ minyinage mkpuru. ⁸ Agwna mkpuru berere dnarnụ n'ẹli bụru ọma, fuhja, nooso, naaba, mihia nri mkpuru ẹto, berere nri isunu, berere otu riwhu.”

⁹ Ọ kanụ be, “Nye nwernu nsni o ji ọ nụ nhne, ọ nurnu.”

Nhne o kwno tny elulu

(Mat 13:10-17; Luk 8:9,10)

¹⁰ Nga Jizọsi nụ ele sno apna a nri nụ badnụ lawuru wam zị, nụ agwna ele berere, be sịkwaru a nhne gbasiri agida elulu. ¹¹ Ọ kanụ be, “Be mernu anụ mahja nhne tugwaru otugwa ke ẹli-eze Chiokike, kọvu ele zị n'ederezi, be naakanụ be kpakara nhne n'elulu, ¹² ma ‘Be neele anya kpọi, gharu ọ whnụ, nọonu nụ nsni, gharu ọ ghohia, ọ zị be tūhnasna mkpoma hne Chiokike zị,

nwehja ọgbaru.’”

Risi elulu nye ọgha mkpuru wam

(Mat 13:18-23; Luk 8:11-15)

¹³ Jizọsi sịkwa be, “Anụ ghohiage elulu ka? Ndaa kpa anụ jeeji ghohia kpakara elulu? ¹⁴ Nye ẹrnu ẹkwu naagha mkpuru ghasiri ikwu-ọnu Chiokike. ¹⁵ Mkpuru ele ke dnarnụ nụ ngeri apna nụ lele ele ke nurnu ikwu-ọnu wam, kọvu nga be nurnu a, ngangam Ekwensu varu gweme ọka wam nụ mkpoma. ¹⁶ Mkpuru ke be ghasiri nụ hne rugwu zị nụ lele ele ke nurnu ikwu-ọnu wam, ngangam be gweru snarnima gweru a. ¹⁷ Kọvu nụ be nwée ẹgwngwnu, be dazị ige matị, omekwo, nga mmekpehni mọbu awhnwhnu varu kwnornu nụ ikwu-ọnu wam, ngangam be dnahnala aznụ.

¹⁸ Mkpuru ke be ghasiri n'esilawuru igwnu nụ lele ele ke nurnu ikwu-ọnu wam, ¹⁹ kọvu mmekpehni ke ọwa ka, nụ aghigho ọ whnụ ẹkwu n'anya, nụ nkọli ke nhne berere, bnanyarnu, kpagbu ikwu-ọnu wam. Ọ ghọ nhne mịna mkpuru. ²⁰ Mkpuru ke be ghasiri n'ẹli bụru ọma nụ lele ele ke nurnu ikwu-ọnu wam, be narnu a, ọ mijiya nri mkpuru ẹto, berere nri isunu, berere otu riwhu.”

Elulu tọnji n'olu ikpechi

(Luk 8:16-18)

²¹ Jizọsi kanụ be, “Anụ neegweya tọnji bita a nụ mkpururu nkita, mọbu nụ mkpururu ọkpata? Ọ bụo n'olu nhne be bita tọnji? ²² Kwnornu nụ ọ zá nhne be bígwaru abígwa, ke be jéeme ọ whuya iwhe, be jookpume kpakara nhne be kpusnirni okpusni. ²³ Ọ bụru nụ nye nwernu nsni o ji ọ nụ nhne, ọ nurnu.”

²⁴ Ọ kanụ be, “Anụ bnote nsni nkarị nkarị nhne anụ nọonu. Nhne anụ jiri tūnu nye berere bụ nhne be jeeji tūnu anụ, be jeenye anụ karukwo. ²⁵ Nye nwernu nhne bụ nye be jeenye, nye nwée, be jaanahọru a, ọ bụbedi ke o nwernu.”

Elulu mkpuru nooso oso

²⁶ Jizọsi kaa, “Eli-eze Chiokike nụ lele nga badnụ kpasiri mkpuru n'ẹli. ²⁷ O zni anyarna n'abalị tnenya n'iwhnehnie, mkpuru wam fuhja, nooso, nye wam máa kpa o ji neeme kpam. ²⁸ Eri nụ nsununu a neeme isisi nooso, naamihia mkpuru, ke mbom, o fuhja, omekwo igwugwere, omekwo ikpa karu aka ke hi n'igwugwere. ²⁹ Kọvu nga ikpa wam karu, ngangam, o gweru ama bete o gbu ikpa kwnornu n'ige o gwe nhne n'ekwu dulam.”

Mkpuru mositadi

(Mat 13:31,32,34; Luk 13:18,19)

³⁰ Jizọsi kaa, “A jeeji kini gbu esni ẹli-eze Chiokike? Mọbu ndaa kpa a jeeji nọotnu elulu a? ³¹ Ọ nụ lele mkpuru isisi be kwu mositadi, ke, nga be kpasiri a n'ẹli, ọ bụ mkpuru isisi zị matị kakwo kpakara mkpuru n'owa. ³² Kọvu nga be kpasiri a, o sohja bụru nhne kak-

wo kpakara nhne be kpasiri n'eli, wahja agida nkala hna ezi, ke mernu onunu nonnu alikwu nu mkpururu idno a."

³³ Jizosi jiri agida elulu nu kpa nookwunu be ikwu-onu Chiokike, lele kpa be joonuli. ³⁴ O kwugene be ikwu-onu hne o jile elulu. Kovu nga ya nu ele sno apna a kpoi daziri, o kowanu be risi kpakara elulu ka.

**Jizosi bigboru
ruwhere osimini**
(Mat 8:23-27; Luk 8:22-25)

³⁵ O duru n'ogbednachi, o kanu ele sno apna a, "Ng-wa ma a whe aka osimini kiyari." ³⁶ Nga be whogaru n'igbudu badnu wam, be bnakwnusi Jizosi n'ogbo ke o zi, be nu ya snornu. Ogbo ele ke berere sno be.

³⁷ Okne abaka-mini lizo, mini nonowubna nu rime ogbo wam, ke kparjaru mini jihja n'ogbo wam. ³⁸ Kovu nu Jizosi zi n'aznu ogbo neezni anyarna n'olu nhne ochetrisi. Be kpatnenya a, kanu a, "Nye-zni-nhne, o gbasiila i nu a noowhu sa?"

³⁹ O tnenya, bigbo ruwhere, kanu okne osimini, "Ud-no! Daziri bii." Ruwhere whebiri, ohna dna bii. ⁴⁰ Jizosi kanu be, "Kini mernu anu notu ogwnu? O bu nu anu nwede okwnata mkpoma sa?"

⁴¹ Be turu ogwnu k'agida, be nesikwarita ehni be, "Nye ka bu nyele? Ke ruwhere nu okne osimini noob-notenu nsni?"

**Jizosi gworu nye
renwu ojo nwugwu**
(Mat 8:28-34; Luk 8:26-39)

5 Jizosi nu ele sno apna a vadu ngeri Osimini Galili kiyari, n'eli ele Gerasa. ² Nga o hiri n'ogbo whuya, otu nyerukna renwu ojo nwugwu hiri nu hne be li iznu kwnusi a. ³ O wu nu hne be li iznu, o zima nye nwernu rikne tu a ijigba, ⁴ kwnornu nu be tusilam a ijigba nu nhne ikelu agida ige, o gbajikwo ijigba, lijikwo nhne ikelu be tugwu a. O zima nye nwernu rikne mee anya dno a. ⁵ Ige obula, abali nu iwhehnie o zi nu hne be li iznu ma n'olu rugwu, neesi okokoba, gweru akaworugwu buko nodowa ehni a ehni.

⁶ Kovu nga o whnurnu Jizosi nu hne zi ikere, o gba eso, kponu a risi eli. ⁷ O gweru okne nkoli si okokoba, naakaa, "Kini bu nhne me nu ji nwekogwu, Jizosi Nnwog ke Chiokike Kakwo Nhne Dum Olu?" ⁸ Ka bu kwnornu nu Jizosi kannu a, "Hi nu rime a whuya, ji renwu ojo."

⁹ Jizosi sikwa a, "Kini bu rehna i?"

O kaa, "Rehna m bu Lijoni, kwnornu nu a zi agida."

¹⁰ O rjasnosi Jizosi rikne o chihala be n'eli wam.

¹¹ Kovu agida ezni zi pjam naata wiri nu ngeri rugwu zi ndundu. ¹² Kpakara renwu ojo wam rjasno Jizosi, kaa, "Zine ai nu rime ezni ma a bna nu rime be."

¹³ Jizosi kweru be, kpakara renwu ojo wam whuyaru zne bna nu rime ezni wam, kpakara rumu anohia wam, ke duru pokwu lawuru, gbadnarnu nu ngwulangwu ngeri mini, rinwu nu rime mini.

¹⁴ Ele nonzu be gbawhuru, tnu si a n'eli-ohna ma nu rime ekwu. Be va whnu nhne mernu. ¹⁵ Be vakwnusi

Jizosi, whnu nye wam agida renwu ojo nwugwu nu mbom, hne o dazi eli, woru iwo, mkpoma a zumasiri ozu, be tu ogwnu. ¹⁶ Ele whnurnu a tnu nu nhne mernu nye wam renwu ojo nwugwu nu odokwu ezni wam.

¹⁷ Be bete rjasno Jizosi o whoga nu ngeri eli be.

¹⁸ Nga o naabna nu rime ogbo, nye wam renwu ojo nwugwu nu mbom rjasno a ma o snornu a la.

¹⁹ Jizosi kwéle. Kovu o kanu a "La n'oro i, lakwnusi ele ke i, tnu sinu be kpakara nhne Nyenwe ai mennu, nu kpa o donnu i obirizi."

²⁰ Nwerukna wam la, panizo notnu nu rime Dekapolisi nhne Jizosi mennu a, o duru kpakara ele badnu ehni.

**Nnwog rinya matu nu
nwerinya ntugvornarna**
(Mat 9:18-26; Luk 8:40-56)

²¹ Nga Jizosi lahnarnu aznu bna n'ogbo du nu aznu osimini kiyari, agida ele badnu jihjaru nu hne o zi. O daziri nu ngeri osimini. ²² Otu nu rime ele risi oro ogbako ele Ju, nye rehna a bu Jarjosi, varu, nga o whnurnu Jizosi, o dna n'eli n'ochi a, ²³ rjasno a, kaa, "Nnwog m rinya matu zi n'onu enwu, va soso tukwasi a aka i lawuru ma i dohia a, o ziri budnu."

²⁴ Jizosi snornu a zne. Agida badnu snornu a naakpagbu a.

²⁵ Otu nyerinya ke naarja ntugvornarna nri nu awha lawuru sno nu igbudu ele badnu wam, ²⁶ ke whnurnu agida awhnuwhnu n'aka agida ele dibja, tuwhukwo kpakara nhne o nwernu, kovu o bna mbarna obula, o joru bujo ke agida. ²⁷ Nga o nurnu nhne gbasiri Jizosi, o va n'aznu a n'igbudu badnu wam, kpatu iwo a aka, ²⁸ kwnornu nu o karu, "O buru me kpatu iwo a aka kpoi, o jeeme ehni buru m oma."

²⁹ Ngangam vornarna a gbabiri, o metu a n'ehni nu be gwolam a nriria ojo wam. ³⁰ Ngangam Jizosi mahjaru nu rikne hilem n'ehni a whoga. O tuhnsa n'igbudu badnu wam sikwa, "Nyele kpaturu iwo m aka?"

³¹ Ele sno apna a kanu a, "I whnurnu igbudu badnu naadnagidne i, i naakaa, "Nyele kpaturu m aka?" "

³² O le anya gburugburu ma o jowhnu nye ke mernu nhne ka. ³³ Nwerinya wam, kpa o mahjaru nhne mernu a, o yahna n'ogwnu naama a ririri, dna n'eli n'ochi a, kowanu a kpakara ezi oka zi a. ³⁴ Jizosi kanu a, "Nnwog m rinya, okwnata mkpoma i znohialam ji, la nu udno, nriria i la."

³⁵ Nga Jizosi kpu oka n'onu, ele hi n'oro nye risi oro ogbako ele Ju wam va, naakaa, "Nnwog i rinya nwunam. Ndaa ke i naakpaknata Nye-zni-nhne ehni?"

³⁶ Jizosi bnoge nsni nu nhne be nookwu, o kanu nye risi oro ogbako ele Ju wam, "I tuko ogwnu, kweru kpoi." ³⁷ O kwéle nye obula snornu a zne, okwolem Pita, nu Jemisi nu Joni nwene Jemisi. ³⁸ Nga be vaduru n'oro nye risi oro ogbako ele Ju wam, o whnurnu mkpakpo, nu agida ele naakwana ekwana, neesi okokoba.

³⁹ Nga o bnaznenu, o sikwa be "Ndaa nhne anu naak-

pakponu, naakwna? Nnwọ rinya ka nwúna ọnwu, kọvu ọ zị n'anyarna."

⁴⁰ Be mụ a rụmu. Nga ọ chihalaru kpakara be, o kwuru nda watakiri wam nụ nne a nụ ele nụ ya sno bna nụ hne watakiri wam dnanyi. ⁴¹ Ọ nwugwuru watakiri wam n'aka, kanụ a, "Talita kumi," ke bụ, "Nnwọ rinya matị, m ka m ji, lizọ."

⁴² Ngangam, nnwọ rinya matị wam lizọ, neezne izne (ọ gbarụ nri nụ awha lawuru). O duru be ẹhni k'agida.

⁴³ Jizọsi dọ be aka nụ nsnị ọ ziko nye mahija nhne mernu. Ọ kaa masị be nyee a nhne o ri.

Be juru Jizọsi nụ Nazareti

(Mat 13:53-58; Luk 4:15-30)

6 Jizọsi hi hnam whọga, va n'eli a, ele sno apna a snornu a. ² Ọ dụ n'Ọbochi Ozukwa Inwe, ọ panizo o zni nhne n'oro ọgbako ele Ju. Nga be nurnu nhne o neezni, o duru be ẹhni, be neesikwa, "Ndaa hne nwerukna ka nwehjaru kpakara nhne ka? Kini bụ akoniche ke be nyernu a. Ndaa kpa o ji ọnornu kpakara ẹrnu ndu-ẹhni ka? ³ Ka ọ bụo nye ọkwa-nka wam, nnwọ Meri, nụ nwene Jemisi nụ Josefu, nụ Judasi, nụ Saimoni? Ọ bụo rụmu nne a rinya zị n'esilawuru aị hna?" Be we ovu ẹhni megidne a.

⁴ Jizọsi kanụ be, "Okwolem nụ ẹli ke a nụ ezi-nụ-oro a, ma nụ esilawuru ele ke a, bụ hne nye ọwhnurninya nwée ọsobisinu."

⁵ Ọ rnúlige ẹrnu ndu-ẹhni n'eli kị, okwolem nụ o bikwasiri ele nriria ele nụ ele aka, me ẹhni siri be rikne.

⁶ Okwe ekwe be duru a ẹhni.

Jizọsi zihalaru ele izi a nri nụ ẹbo

(Mat 10:5-15; Luk 9:1-5)

Jizọsi zne nụ rime ẹli-ọhna zị ichne ichne zị be ndundu, neezni nhne. ⁷ O sukwu ele izi nri nụ ẹbo wam, panizo neezihala be ẹbo ẹbo, nyee masị be rikne nụ hne rẹnwu ojo zị. ⁸ O nyee be iwu be jikọ nhne ọbula n'izne be, okwolem mkpara, be jikọ nhne oriri, mọbu rẹkpa, mọbu iwai nụ rẹkpa iwo be. ⁹ Ọ karụ be woru okoro-ochi, be woko iwo lawuru. ¹⁰ Ọ kanụ be, "Anụ dazigidne n'oro ọbula anụ jaabna, tem anụ whọga n'eli wam. ¹¹ Hne ọbula be nábnanyana anụ mọbu bnóne nsnị n'ikwu-ọnu anụ, anụ jọowhoga pji, lịsname rizna ke zị n'ochi anụ, ma ọ bụru nhne akebne megidne be."

¹² Be whọga nookwunu ele badnụ ikwu-ọnu Chiokike, be tųhnasna mkpoma. ¹³ Be chihalaru agida rẹnwu ojo, tesi masị agida ele naarja arja mono, me ẹhni siri be rikne.

Enwu Jóni Nye Wụ Mini

(Mat 14:1-12; Luk 9:7-9)

¹⁴ Eze Erọdu nurnu a, kwnornu nụ rẹwhna Jizọsi whọlam iwhe. Agwna badnụ naakaa nụ Jóni Nye Wụ Mini hilem n'enwu lizọ, ọ bụ nhne mernu kpakara rikne ka ji ọnornu ẹrnu ndu-ẹhni nụ rime a. ¹⁵ Ele berere karụ, "Ọ bụ Ẹlajia."

Ele berere kaa, "Ọ bụ nye ọwhnurninya, lele otu nụ rime ele ọwhnurninya gbaka."

¹⁶ Kọvu Erọdu nurnu a, ọ kaa, "Ọ bụ Jóni Nye Wụ Mini, nye me biri risi, o lizọlam." ¹⁷ Erọdu karụ nụ mbom be nwudne Jóni, kne a eriri n'oro ikelu kwnornu nụ Erodiasi nnwerne Filipu nwene a, nye ọ luru. ¹⁸ Jóni kannụ Erọdu, "Ọ bụo oma n'iwu ọlu nnwerne nwene i."

¹⁹ Erodiasi beteru o vunu Jóni irno nụ mkpoma, o pi-oru o gbu a, kọvu nụ o nwée rikne, ²⁰ kwnornu nụ Erọdu turu ogwnu Jóni. Ọ mahjaru nụ ọ bụ nye mee mma nụ nye zị nsọ, ọ bıkwata a nkari. Ige ọbula ọ nurnu ikwu-ọnu a, ọriri jihia mkpoma, kọvu nụ o ji snarnima nurnu ikwu-ọnu a.

²¹ N'ipne-aznụ, oghere whųyanu Erodiasi. Erọdu siri wiri o chenwanya ọmumu a. O sukwu ele nụ ya sno neechi, nụ ele risi ogwnu nụ ele risi ẹli Galili. ²² Nga nnwọ rinya Erodiasi bnanyarnụ tne eri soru Erọdu nụ ele nụ ya zị n'ọnu k'agida, eze kanụ woknornokno wam, "Rjo m nhne ọbula masiri i, m jeenye i." ²³ O kweru a mkwna kwesi a rikne, kaa, "Nhne ọbula i rjoru m, m jeenye i, ọ bụbedi o keme ẹli-eze m ẹbo."

²⁴ Ọ whọga sika nne a, "Kini bụ nhne me joorio?"

Ọ kanụ a, "Risi Jóni Nye Wụ Mini."

²⁵ Nnwọ rinya wam gba ẹso kwnusi eze, kanụ a, "M choru m i nyee m risi Jóni Nye Wụ Mini n'agbụgba kit-na."

²⁶ Ẹhni nwurnu eze, kọvu kwnornu mkwna wam o kweru nụ ele ya nụ be dazị neeri wiri, ọ másila a ọ la aznụ nụ mkwna o kweru a. ²⁷ Ngangam, o zihala nye gbu badnụ, nyee a iwu o bihia risi Jóni. O zne bihia risi Jóni n'oro ikelu. ²⁸ O vuya risi a n'agbụgba, nyee a nnwọ rinya wam, nnwọ rinya wam nyee a nne a.

²⁹ Nga ele sno apna Jóni nurnu a, be va vuru iznu a lite.

Jizọsi nyernu pokwu badnụ isne wiri

(Mat 14:13-21; Luk 9:10-17; Jón 6:1-14)

³⁰ Ele izi Jizọsi hiebnanyarnụ hne Jizọsi zị, be tnusinu a kpakara nhne be mernu nụ kpakara nhne be znirni ele badnụ. ³¹ Kwnornu nụ agida ele badnụ naava, naala, oghere o ri wiri zila, Jizọsi kanụ be, "Anụ va ichne nụ hne kọru owu, zukwaru inwe." ³² Be nụ nsnunu be bna n'ogbo zne hne kọru owu.

³³ Agida badnụ whnurnu nga be neezne. Be mahjaru be, be hi nụ kpakara ẹli-ọhna gweru ọchi gbakọ nụ pji, beru be ọsno dụ. ³⁴ Nga Jizọsi whųyaru n'ogbo, ọ whnụ igbudu ele badnụ, ọ dọnu be obirizi, kwnornu nụ be nụ lele atnurnu nwée nye ọoznu be. Ọ panizo neezni agida nhne. ³⁵ Nga ọbochi znemirnu, ele sno apna a vakwnusi a, kaa, "Hna kọgwu owu, ọbochi zneminem. ³⁶ Zihala ele ka ma be zne nụ rime ẹkwu ma nụ rime ẹli-ọhna zne zuru nhne oriri."

³⁷ Kọvu Jizọsi kanụ be, "Anụ nyee be nhne be jeeri."

Be sika a, "A jeezne zuya brẹdi riwhu mkpuru iwai lawuru, nyega be, ma be ri?"

³⁸ Ọ sika be, "Anụ nwernu ike brẹdi ele? Zne lekasi."

Nga be mahjaru, be kaa, "Ike brẹdi isne, nụ aznụ lawuru."

³⁹ Jizōsi kanụ be mee kpakara be daziri ẹli nū mkpuru nū mkpuru n'olu achara bụdnu. ⁴⁰ Be daziri ẹli nū mkpuru nū mkpuru, ele otu riwhu nū ele nri isne. ⁴¹ Jizōsi gweru ike brēdi isne wam nū aznū lawuru wam, le anya n'oligwe, tū mmamma, nyawama ike brēdi isne wam, nyee ele sno apna a ma be nyee ele wam. O keme aznū lawuru wam n'esilawuru kpakara be. ⁴² Kpakara be ri, riji rụwho. ⁴³ Ele sno apna a tū-tukota rụvnuruvnu brēdi nū aznū ke gwnarnū ke jī-hjāru nri nū nkīta lawuru. ⁴⁴ Ele riri brēdi wam bụ pokwu ele rukna isne.

Jizōsi znernu izne n'olu mini

(Mat 14:22-33; Jōn 6:15-21)

⁴⁵ Ngangam o mee ele sno apna a bna n'ogbo, beru a osno kwowhe aznū osimini dū ẹli Bētesaida, nga o neezila igbudu badnū wam. ⁴⁶ Nga o zilakworu be, o zne n'olu rugwu zne kpe okpukpe. ⁴⁷ N'ogbednachi, ogbo wam zī n'esilawuru okne osimini, ya nū nsnūnu a zī n'olu ẹli. ⁴⁸ O whnū be hne be zī n'oodoli n'okwo ogbo kwnornu nū ruwhere neewhegidne be. O vakwnusi be nū ọnu ọsisi neezne izne n'olu mini. O pio o whe be, ⁴⁹ kovu nga be whnūnu a hne o neezne izne n'olu osimini, o nū be lele rēnwu. Be si okokoba k'agida. ⁵⁰ Kpa kpakara be whnūnu a, mkpoma la be mini.

O kanū be, "Mkpoma si anū rikne, o bụ mawa. Anū tūko ogwnu." ⁵¹ O pnekwnusi be nū rime ogbo, ruwhere wam whebiri. O duru kpakara be ẹhni k'agida. ⁵² Be ghōyage ẹrnu ndu-ẹhni gbasiri ike brēdi isne wam, mkpoma be ghōyagele a.

Jizōsi gwōru ele nrīria n'eli Genezareti

(Mat 14:34-36)

⁵³ Nga be wheru, be vadu n'eli Genezareti kpokwnusi ogbo be. ⁵⁴ Kpa be whūyaru n'ogbo, ngangam agida ele badnū mahjāru Jizōsi. ⁵⁵ Be gbazu kpakara ẹli wam, panizo noovuya n'okpata ele nrīria penupe obula be nūnu o zī. ⁵⁶ Hne nū hne obula o bnaznenu, n'eli matī, mōbu ẹli hna ezi, mōbu n'ekwu, be dnanyita ele nrīria n'ahjā, be naarijasno a ma be kpatū ke bụ ọnu iwo aka. O gwōru kpakara ele kpatūru ọnu iwo a aka.

Omen'eli ke ele mbom

(Mat 15:1-9)

7 Nga ele Farisi nū agwna ele zni iwu ele Ju hiri nū Jerusēlem vakwnusi Jizōsi, ² be whnūnu nū ele sno apna a ji aka kpuru rune neeri wiri, ke bụ aka be kwōla okwo. ³ Ele Farisi nū kpakara ele Ju rī wiri hne be kwōla aka nkari. Be naabita omen'eli ke ele mbom znirni be. ⁴ Be hi ahjā yahna, be rī nhne obula hne be hnjage ẹhni. O zī masī omen'eli berere ke be nahjāru, noosno, lele kpa be snū okiko, nū ite, nū okwu.

⁵ Ele Farisi nū ele zni iwu ele Ju sīkwa Jizōsi, "Kini kpararū ele sno apna i zā naabita omen'eli ele mbom? Be gweru aka be kwōkwala nkari neeri wiri."

⁶ Jizōsi sarū be, "Azaya whnūnu ọwhnurninya gbasiri anū k'ezi, naakaa, anū bụ ele ruwhnu lawuru, lele kpa be gbarū a n'okwukwo nsọ, naakaa, 'Ele ka ji mgbele-ọnu etekne n'osobisinu m, kovu mkpoma be zī ikere nū hne me zī.

⁷ Be n'okponu m risi ẹli n'etekne, neezni nhne badnū nyernu n'iwu lele nū o bụ iwu ke Chiokike.'

⁸ Anū naagarū iwu ke Chiokike, nwukwaru omen'eli ke badnū."

⁹ Jizōsi kanū be, "Anū marnū ama gharū nhne Chiokike nyernu n'iwu ma anū bita omen'eli anū.

¹⁰ Kwnornu nū Mozizi karū, 'Sobisinu nda i nū nne i,' nū 'Nye obula ke jōovu nda a mōbu nne a ọnu, be gbu a.'

¹¹ Kovu anū karū nye obula ke jaakanū nda a mōbu nne a, 'Nhne i jeerihjā n'aka m bụ Kōbani' (ke bụ nkesi o nyernu Chiokike) ¹² ige wam anū jéekwe o menu nda a mōbu nne a nhne berere. ¹³ Anū neeme nhne ka neegweru ikwu-ọnu Chiokike neeme nhne etekne hite n'omen'eli ke anū, neenyewhete a n'aka ele berere. Nū agida nhne nū kpa anū neeme."

Nhne neemeru badnū

(Mat 15:10-20)

¹⁴ Jizōsi sukwuru igbudu badnū wam berere kanū be, "Anū bnote nsnī n'ikwu-ọnu m, anū ghohia a masī. ¹⁵ O zā nhne ke hi n'ederezi bna nū rime badnū ke nwernu rikne meru a. Kovu nhne ke hiri nū rime badnū whūya bụ nhne neemeru badnū." [¹⁶ Nye nwernu nsnī o ji o nū nhne o nūnu.]

¹⁷ Nga o gharūru agida ele badnū wam bna nū rime ọro, ele sno apna a sīkwaru a ajiji gbasiri elulu wam. ¹⁸ O sarū be, "Ke bụ nū anū nwée ogghohia? Anū máa nū nhne ke hiri n'ederezi bna nū rime badnū nwée rikne meru a? ¹⁹ Kwnornu nū o bnāna nū rime mkpoma a, hne o bnarnū bụ rūwho a, be nynohala a n'osoro." (Ka bụ ke Jizōsi jiri kaa nū kpakara wiri zī rīchna.)

²⁰ Jizōsi zī kōriri nookwu, "Nhne ke hiri nū rime badnū whūya bụ nhne neemeru badnū. ²¹ Kwnornu nū o bụ nū rime mkpoma badnū bụ hne kpakara ọriri ojo hi n'owhūya, ome oyi, oznu buznu, ogbu badnū, ²² ome oyi ele nwernu nnwerne nū ele nwernu nzi, anyakwu, arūru-ẹli, aghigho, ogba ewhere, ọwho-anya, ọkaja, oknomokno, iwhnirniwhno, ²³ Kpakara nhne ojo ka hi nū rime badnū whūya, be meru badnū."

Okwnata oву otu nwerinya Sirofinisa

(Mat 15:21-28)

²⁴ Jizōsi hi nū rime pji whōga, zne n'eli zī Taya ndūndu. O bna n'otu ọro, o piole ele badnū mahjā, kovu nū be nwée rikne bigwa a. ²⁵ Ngangam, otu nyerinya ke nnwō a rinya matī nwernu rēnwu ojo nūnu nhne gbasiri Jizōsi, o varū dna n'eli n'ochi a. ²⁶ Nwerinya wam būo nye Ju, be mūnu a nū Sirofinisa. O riasno a ma o chihala rēnwu ojo wam n'ẹhni nnwō a rinya. ²⁷ Jizōsi kanū a, "Beru osno nyejite rumu takiri wiri

rụwho, kwnornu nụ ọ bụo ọma o gweru wiri rụmu takiri tūhalanu nkịta.”

²⁸ Kọvu ọ saru, “Nyenwe aị, ọ bụbedi rụmu nkịta ke zị nụ mkpururu ikpechi neeri rụvnuruvnu wiri rụmu takiri.”

²⁹ Jizọsi kanu a, “Kwnornu nụ nhne ka i kwuru, la, rẹnwu ojo wam whogalam n'ehni nnwọ rinya.”

³⁰ Ọ la n'oro a, whnu nụ nnwọ a dnanyi n'olu ọkpata, nụ rẹnwu ojo wam whogalam masi.

Jizọsi gwọru nye mgbu nụ nsni inyo

³¹ Jizọsi whogaru nụ ngeri Taya gawhe n'esilawuru Sajdoni, hi n'esilawuru ẹli Dekapolisi dọ Osimini Galili.

³² Be kwuyanụ a otu nyenum ke dnarnu mgbu ke nụ nsni, be rjasno a ma o bikwasị a aka a. ³³ Jizọsi kwuhala a n'esilawuru agida badnu whoga ichne, ọ yisi mkpaka a nụ nsni a lawuru, gbụ onu-mini, kpatu riro a aka. ³⁴ O lelizo anya n'oligwe, snu idne, kaa, “Efa,” ke risi a bu, “Kpume.”

³⁵ Ngangam nsni a lawuru kpumernu, nhne knes-nirni a riro tomarnu, o kwukwata oka. ³⁶ Jizọsi kasinu be rikne be kanukwadia nye obula, kovu kpa ọ naakanusinu be rikne bu kpa be neewheke a. ³⁷ O duru kpa be hna ehni k'agida, be naakaa, “O neeme kpakara nhne buru oma. O mernu ele nsni inyo nụ nsni, ele mgbu kwu oka.”

Jizọsi nyernu pokwu badnu eno wiri (Mat 15:32-39)

8 N'ige wam nga agida ele badnu gbakoru berere, be nwée masị nhne be jeeri. Jizọsi sukwu ele sno apna a, kanu be, ² “M nọodonu agida ele badnu ka obirizi, kwnornu nụ me nụ be dazilam obochi eto, be nwée nhne be jeeri. ³ Ọ buru nụ me zihala be n'onu etekne, anya-aju joovu be n'apna, agwna be hi hne zị ikere va.”

⁴ Ele sno apna a sịkwa a, “Ndaa kpa badnu jeeji nyeji ele badnu ka wiri rụwho n'eli-ikpa hna?”

⁵ Ọ sịkwa be, “Anu nwernu ike bredi ele?”

Be kaa, “Esau.”

⁶ Ọ kanu agida ele badnu wam daziri eli. O gweru ike bredi esau wam, tnu Chiokike mmamma, ọ nyawama be, nyee ele sno apna a be bete neenye ele badnu, ele sno apna a kesiri ele badnu wam wiri. ⁷ Be nwemasiri aznu matị ele nụ ele, ọ tu kwno mmamma, kaa be nyee ele wam. ⁸ Be ri, rụwho ji be, be tutukota rụvnuruvnu bredi ke gwnarnu, ekperi nkịta esau jiharu. ⁹ Be duru pokwu eno, Jizọsi zihala be. ¹⁰ Jizọsi bna nụ rime ogbo, ya nụ ele sno apna a, be va nụ eli Dalamana.

Ele Farisi pioru nhne elekema (Mat 16:1-4)

¹¹ Ele Farisi varu panizo neesikwa a ajiji, noopio nhne elekema hi n'oligwe, naakpa a iru. ¹² Ọ snu idne k'agi-

da nụ rime ovu a, kaa, “Kini kpaharu ebiri ka noopio nhne elekema? N'ezị me kanu anu, ọ zá nhne elekema be jeenye ebiri ka.” ¹³ Ọ gharu be bna kwno nụ rime ogbo whe aznu osimini kiyari.

Nhne whu bredi ele Farisi nụ Erọdu (Mat 16:5-12)

¹⁴ Ele sno apna a chezuru o gweru bredi, be ji otu ike bredi kpọi nụ rime ogbo. ¹⁵ Jizọsi kasinu be rikne, “Anyu dọ anu eli, anu neeze nhne whu bredi ke ele Farisi nụ Erọdu.”

¹⁶ Be notnurita n'esilawuru be, naakaa, “Ọ bu kwnornu nụ a jile bredi.”

¹⁷ Nga Jizọsi maharu a, ọ kanu be, “Kini kpaharu anu naakaa nụ anu jile bredi? Anu yoghoyage? Nduu otu-la anu sa? ¹⁸ Anu nwernu anya, anu whnu osno? Anu nwernu nsni, anu nụ nhne? Anu gbadiyala? ¹⁹ Nga me keru ike bredi isne n'esilawuru pokwu badnu isne, nkita ele jiharu nụ rụvnuruvnu anu vulizoru?”

Be kaa, “Nri nụ ebo.”

²⁰ “Nga me keru esau nye pokwu badnu eno, rụvnuruvnu nkita ele bu nhne anu vulizoru?”

Be kaa, “Esau.”

²¹ Ọ kanu be, “Ọ bu nụ anu yoghohiala koriri?”

Jizọsi gwọru nye isni nụ Betesaida

²² Jizọsi nụ ele sno apna a va n'eli Betesaida. Be kwuyanụ a otu nye isni, rjasno a ma ọ kpatu a aka. ²³ Ọ nwugwuru nye isni wam n'aka, duru a zne n'aznu eli-ohna wam. Ọ gbusi a onu mini n'anya, tukwasi a aka a lawuru, ọ sịkwa, “Ọ zị nhne i nọowhnu?”

²⁴ O le anya n'olu, kaa, “M nọowhnu badnu, kovu be nụ lele isisi neezne izne.”

²⁵ Jizọsi tukwasi kwno a aka a lawuru n'anya a berere, o legidne anya, anya a buru oma, ọ whnusunama kpakara nhne nkari. ²⁶ O zihala a n'oro a, kanu a, “I lálnakwadia nụ rime eli-ohna berere.”

Pita kaharu nye Jizọsi bu (Mat 16:13-20; Luk 9:18-21)

²⁷ Jizọsi whoga, ya nụ ele sno apna a bna nụ kpakara eli-ohna matị zị ndundu Sizaria Filipai. Nga be zị n'apna, ọ sịkwa ele sno apna a, “Ele badnu be naakaa nụ me bu nyele?”

²⁸ Be saru a, “Agwna be naakaa Jóni Nye Wụ Mini, ele ke berere naakaa Elaija, ele ke berere kaa otu nụ rime ele owhnurninya.”

²⁹ Ọ sịkwa, “Anu n'iwuru anu, anu kanu nụ m bu nyele?”

Pita saru a, “Ji n'iwuru i bu Karaisi wam.”

³⁰ Ọ dọ be aka nụ nsni, kaa, “Ọ zá nye anu kanu nhne gbasiri m.”

**Jizōsi kwuru ọka
gbasiri ẹnwu a**
(Mat 16:21-28; Luk 9:22-27)

³¹ Jizōsi panjizo neezni be nhne, naakaa, “Nnwọ ke Badnụ jaatarị agida awhnụwhnu, ele okno badnụ nụ ele risi arịohna nụ ele zni iwu ele Ju jọjọ a, be gbu a, nga ọbochi ẹto whemernu, o jeehi n'ẹnwu lizọ.” ³² O kwuru ka kpa nye ọbula jọoghohia. Pita kwuhala a, naabnanụ a. ³³ Nga ọ tūhnasarnu whnụ ele sno apna a, ọ bigbọ Pita, kanụ a, “Zne n'aznụ m, Setani, kwnornu nụ i neeche echiche lele badnụ, ọ bụo lele Chiokike.”

³⁴ O sukwu igbudu badnụ wam nụ ele sno apna a, ọ kanụ be, “Ọ bụru nụ nye ọbula jooosno m n'aznụ, ọ jọjọju ẹhni a, vuru ọgba a sno m. ³⁵ Nye ọbula ke noopio ọ dọhia bụdnu a jootuwahu a, kọvu nye ọbula ke jootuwahu bụdnu a kwnornu m nụ izi ọma, ọ jọoznohia a. ³⁶ Mbnarna kịni bụ nhne badnụ jeeuwe ọ bụru nụ o rihja kpakara ọwa n'iru tuwhume bụdnu a? ³⁷ Kịni bụ nhne badnụ jeeji gbanwo bụdnu a? ³⁸ Nye ọbula ke iwhnerne m nụ ikwu-ọnu m jootu n'ebiri ewhere nụ arụru-ẹli ka, iwhnerne nye wam jootu Nnwọ ke Badnụ nga ọ jaava n'igwugwu ke Nda a, ya nụ ele enine izi a zị nsọ.”

9 Jizōsi kanụ be, “Me kanụ anụ ezi ọka, agwna ele gwuzo hna jọonwu ẹnwu tem be whnụ ẹli-eze Chiokike hne o ji iknerna va.”

Onwoghari Jizōsi
(Mat 17:1-13; Luk 9:28-36)

² Nga ọbochi isunu whemernu, Jizōsi kwuru Pita, nụ jemisi, nụ joni duru be pnezne n'olu rugwu zị olu whọga ichne. O nwoghari nụ ruwhnu be. ³ Iwo a noonwu va-a-a ke ọ zá nye zị n'ọwa ka jọosnuli iwo kị. ⁴ Be whnurnu Ẹlaija nụ Mozizi, be nụ Jizōsi nookwurita ọka. ⁵ Pita kanụ Jizōsi, “Nda-aị-kwu, ọ bụru ọma a daziri hna, ngwa ma a wu ọro-ẹka ẹto, otu bụru ke i, otu ke Mozizi, otu ke Ẹlaija.” ⁶ Ogwunụ tūru be ke kpayarụ ọ máa nhne o nookwu.

⁷ Erumeru oligwe varụ kpusni be, akpịri hiri nụ erumeru oligwe wam whụya, kaa, “Ka bụ Nnwọ m me whnurnu n'anya, anụ bnotenu a nsni.” ⁸ Kpurugadnam, nga be leru anya gburugburu, ọ zá nye be whnurnu, okwolem Jizōsi kpọi.

⁹ Nga be hiri n'olu rugwu wam hiehna, ọ kasinu be rikne, be kánu nye ọbula nhne be whnurnu, tem Nnwọ ke Badnụ hi n'ẹnwu lizọ.

¹⁰ Be bíta nhne ka nụ mkpọma be. Be neesikwa n'esilawuru ẹhni be, “Kịni bụ risi olizọ n'ẹnwu?” ¹¹ Be sịkwa a, “Kịni kpayarụ ele zni iwu ele Ju jiri kaa nụ Ẹlaija jeebe ọsno va?”

¹² Jizōsi sarụ be, “Ọ bụ n'ezị nụ Ẹlaija jeebe ọsno va, bijkwata kpakara nhne lele kpa ọ zị nụ mbọm. Kịni mernu be gbarụ a n'okwukwo nsọ gbasiri Nnwọ ke Badnụ, nụ ọ jaata agida awhnụwhnu, be jụ masị a? ¹³ Kọvu me kanụ anụ nụ Ẹlaija valẹm, be mee a kpa o

jiri masị be, lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ gbasiri a,”

Jizōsi gwọru nnwọ rukna
(Mat 17:14-21; Luk 9:37-43a)

¹⁴ Nga Jizōsi nụ badnụ ẹto ele sno apna a vakwnusiri ele sno apna a ele berere, be whnurnu igbudu badnụ gbarụ be gburugburu, whnụ masị ele zni iwu ele Ju hne be nọdogbuta. ¹⁵ Ngangam o du kpa be hna ẹhni k'agida nga be whnurnu a, be gbazne, bekwu a.

¹⁶ Jizōsi sịkwa ele sno apna a, “Kịni bụ nhne anụ nụ be nọdogbuta?”

¹⁷ Otu nyenum nụ rime igbudu badnụ wam sarụ a, “Nye-zni-nhne, m kwuyannu m jị nnwọ m rukna ke nwernu rẹnwu dnarnụ mgbu. ¹⁸ Penupe ọbula ọ nwugwuru a, o vudna a n'ẹli, ọ nọogbo okoto n'ọnu, naata rụkwnurnu-ize, rọknete ẹhni. M kanụ ele sno apna i ma be chihala a, kọvu nụ be nwée rikne.”

¹⁹ Jizōsi sarụ be, “Anụ ebiri ke nwée ọkwnata mkpọma, me nụ anụ jaadazị dụ ngele? Me jeesinu anụ ovu dụ ngele? Anụ kwuyanụ m nnwọ wam hna.”

²⁰ Be kwuyanụ a nnwọ rukna wam. Nga rẹnwu ojo wam whnurnu Jizōsi, ngangam, ọ dọsi nnwọ rukna wam rikne. Ọ dna n'ẹli nọoturni a, ọ nọogbo okoto n'ọnu. ²¹ Jizōsi sịkwa nda a, “Ndaa nga nhne ka beteru eme a?”

Ọ kaa, “Hite nga ọ bụ nnwọ matị. ²² Agida ige, ọ dọbnarnu a nụ rime bẹkwnu ma nụ rime mini ma o gbu a. Ọ bụru nụ o nwernu nhne i jeemeli, dọnu aị obirizi, yisinu aị aka.”

²³ Jizōsi kanụ a, “Ị naakaa, ọ bụru nụ o nwernu nhne me jeemeli? Kpakara nhne jeemelinu nye nwernu ọkwnata ovu.”

²⁴ Ngangam, nda nnwọ watakiri wam siwama, “M kweru m, yisinu ọkwe ekwe m aka.”

²⁵ Nga Jizōsi whnurnu nụ agida badnụ naagbaya, o bigbọ rẹnwu ojo wam kaa, “Ji rẹnwu ke dnarnụ mgbu nụ nsni inyo, m neenye i iwu, hi nụ rime a whụya, i bnáma nụ rime a berere.”

²⁶ Rẹnwu ojo wam si okokoba, dọsi a rikne, hi nụ rime a whụya. Nnwọ wam dna lele nye nwurnu ọnu, ke kpayarụ agida badnụ jiri kaa, “Ọ nwunam we.”

²⁷ Kọvu Jizōsi nwugwuru a n'aka dọlizo a, o lizọ.

²⁸ Nga Jizōsi bnanyarnụ n'ọro, ele sno apna a sịkwa a ichne, “Kịni kpayarụ a nwéne rikne chihala rẹnwu ojo wam.”

²⁹ Ọ kanụ be, “Rẹnwu nụ lele ka jọowhoga nụ nhne ọbula, okwolem n'okpukpe.” †

**Jizōsi kwukwnornu ọka
gbasiri ẹnwu a**

(Mat 17:22,23; Luk 9:43b-45)

³⁰ Be hi nụ pii whụya gawhe n'esilawuru Galili. O kwéle nye ọbula mahja hne be zị, ³¹ kwnornu nụ o neezni ele sno apna a nhne, naakaa, “Be jeegweru Nnwọ ke Badnụ resi n'aka ele badnụ, be joogbu a, nga ọbochi ẹto whemernu, o jeeji n'ẹnwu lizọ.”

† Agwna okwukwo kwuru: hite n'okpukpe nụ ovu ọnu.

³² Kọvu nụ be ghóhiala ọka wam, ogwnu kwéle be sịkwa a nhne gbasịri a.

Nyele kakwo ibne a?
(Mat 18:1-5; Luk 9:46-48)

³³ Be vadu Kapanom, nga Jizosi bnarnu n'oro, o sịkwa be, "Kini bu nhne anu nookwu n'apna?"

³⁴ Kọvu be mesnirni onu be, kwnornu nụ be nọdogbuta n'apna nye kakwo ibne a n'esilawuru be. ³⁵ Jizosi daziri eli sukwu ele sno apna a nri nụ ebo wam. O kanu be, "O buru nụ nye obula noopio o bu nye risi, o jobu nye ipne-aznu, nụ nye neeznenu kpakara ele badnu izi." ³⁶ O kwuru otu watakiri gwuzote a n'esilawuru be, o jiri a n'aka a, kanu be, ³⁷ "Nye obula ke jaanarnu otu nụ rime watakiri ka nụ rewhna m, narnu m, nye obula ke jaanarnu m k'ezi, o buo me bu nye o nanarnu k'ezi, o bu nye ziyaru m."

Nye zá neemegidne ai dagwunu ai
(Luk 9:49,50)

³⁸ Joni kanu a, "Nye-zni-nhne, a whnurnu otu badnu hne o naachihala renwu oju nụ rewhna i, a bnosni a, kwnornu nụ o zá noosno ai."

³⁹ Jizosi kaa, "Anu bnosni a, kwnornu nụ o zá nye joronu ernu ndu-ehni nụ rewhna m, ke jaaka m oka ojo ngwa ngwa. ⁴⁰ Nye zá neemegidne ai dagwunu ai. ⁴¹ M naakanu anu ezi oka, nye obula ke jookwute anu otu okiko mini anu nwọ kwnornu nụ anu bu ele Karaisi jaanahariri ogwo ernu a."

Nhne jeeme badnu mehie
(Mat 18:6-9; Luk 17:1,2)

⁴² "Nye obula ke jeeme otu nụ rime ele matị ka mehie, bu ele kweru nụ me, o jaakanu a mma nụ be gweru okne rugwu ogwe-wiri nyasi a n'ili, migbu a n'okne osimini." ⁴³ O buru nụ aka i jeeme i, i mee mmehie, gbubime a, o jaakanu i mma o bna nụ budnu kwó okwo vuru oru karu o nwernu aka i lawuru bna nụ bekwnu eli renwu chni echni. [⁴⁴ Ki bu hne rukpuru be nwú onwu, bekwnu be chni echni.] ⁴⁵ O buru masi nụ ochi i jeeme i, i mee mmehie, gbubime a, o jaakanu i mma o bna nụ budnu kwó okwo nụ mgworo karu o nwernu ochi lawuru i, be tubna i nụ bekwnu eli renwu. [⁴⁶ Ki bu hne rukpuru be nwú onwu, bekwnu be chni echni.] ⁴⁷ O buru masi nụ anya i jeeme i, i mee mmehie, gwupu a, o jaakanu i mma o bna n'eli-eze Chiokike nwernu otu anya karu o nwernu anya lawuru be tubna i nụ bekwnu eli renwu. ⁴⁸ Ki bu hne rukpuru be nwú onwu, bekwnu be chni echni.

⁴⁹ "Lele kpa a ji arua mee wiri so n'onu, o bu kpa Chiokike neji bekwnu awnwhnu mee ele ke a buru ele agwa oma.

⁵⁰ "Arua buru oma, kovu arua tuwhu oso n'onu a, be jeji kini mee a o so n'onu? Anu nwernu arua nụ rime anu ma anu nụ ibne anu ziri n'udno."

Ogba nnam

(Mat 19:1-12; Luk 16:18)

10 Jizosi whoga zne n'ike eli Judiya n'aznu Osimini Jodani kiyari, agida ele badnu jipiya kwno hne o zi. Lele kpa o mesi, o neezni be nhne.

² Agwna ele Farisi vakwnusi a, sịkwa a, "O buru oma n'iwu nyerukna gba nnwerne a nnam?" Be naakpa a iru.

³ O sịkwa be, "Kini bu nhne Mozizi nyernu anu n'iwu?"

⁴ Be kaa, "Mozizi kweruru nyerukna gba okwukwo nnam nyee nnwerne a, chihala a."

⁵ Jizosi kanu be, "Kwnornu nụ mkpoma ojo anu kpararu Mozizi gbaru iwu ka n'okwukwo. ⁶ Kovu hite n'opanizo okike owa, Chiokike kpuru be nyerukna nụ nyerinya. ⁷ Kwnornu nụ ka, nyerukna jaagharu nda a nụ nne a, takwnusi n'ehni nnwerne a, ⁸ be lawuru jogho otu anọ-ehni. Be buma badnu lawuru, kovu otu anọ-ehni. ⁹ Nhne Chiokike knekotaru, badnu tomana a."

¹⁰ Nga be bnarnu nụ rime oro, ele sno apna a sịkwa a ajiji gbasiri oka ka berere. ¹¹ O kanu be, "Nye obula ke jaagba nnwerne a nnam lu nnwerne berere, neemegidne a oyi. ¹² O buru masi nụ nnwerne gba nzi a nnam, gbọru nzi berere, o neeme masi oyi."

Jizosi goziri rumu takiri
(Mat 19:13-15; Luk 18:15-17)

¹³ Ele badnu nookwuyanụ Jizosi rumu takiri ma o kpatu be aka, kovu ele sno apna a bigboru ele kwuyaru be. ¹⁴ Nga Jizosi whnurnu a, o we ehni k'agida, o kanu be, "Anu gharu rumu takiri ma be vakwnusi m, anu bnosni be, kwnornu nụ eli-eze Chiokike bu ke ele nụ kpa. ¹⁵ Me kanu anu ezi oka, nye obula ke jiegweru eli-eze Chiokike lele nnwo matị, o jaabna nụ rime a rja rja." ¹⁶ O kwuru be n'aka a lawuru, tukwasi be aka a, gozi be.

Otu nye ochichi
(Mat 19:16-30; Luk 18:18-30)

¹⁷ Nga Jizosi whogaru n'apna, otu nyenum gbakwnusi a, gbunu a mpnerne ochi, sịkwa a, "Omamarna Nye-zni-nhne, kini bu nhne me jeeme ma m kehja m budnu kwó okwo?"

¹⁸ Jizosi saru a, "Kini kpararu i noosukwu m nye oma? O zá nye bu nye oma, okwolem otu badnu, bu Chiokike kpoi. ¹⁹ I maam kpakara nhne be nyernu n'iwu, i gbuko badnu, i meko oyi, i znuko buznu, i gbako akebne aghalaghala, i megbuko badnu, sobisinu nda i nụ nne i."

²⁰ O kanu a, "Nye-zni-nhne, kpakara nhne ka bu nhne me bitaru hite n'ikoro m."

²¹ Jizosi leru a anya oma, kanu a, "Otu nhne gwnarnu i jeeme, la, re kpakara nhne i nwernu, kesi ele mboni, i jeenwe ekwnu n'oligwe, vaa, sno m." ²² Ruwhnu gbaruru a n'oka wam, o la, naagbaru ruwhnu, kwnornu nụ o nwernu ekwnu k'agida.

²³ Jizōsi leri anya gburugburu, kanụ ele sno apna a, "Le kpa o jiri ra ẹhni ele nwernu ẹkwu o bna n'ẹli-eze Chiokike!"

²⁴ Ọka wam du ele sno apna a ẹhni, ọvụ nụ Jizōsi ka masiñu be, "Rumu m, le kpa o jiri ra ẹhni o bna n'ẹli-eze Chiokike." ²⁵ Ọ zinu anọhia kameli ewheke o gawhe n'anya alanga karu ele nwernu ẹkwu o bna n'ẹli-eze Chiokike!"

²⁶ O du kpakara ele sno apna a ẹhni k'agida, be sịkwarita ẹhni be, "Ndakwanu nye be jooznohia?"

²⁷ Jizōsi leri be anya kaa, "Hne badnu zi be jeemeli a, ọvụ o buo hne Chiokike zi. Be meli kpakara nhne hne Chiokike zi."

²⁸ Pita panizo naakanu a, "Le, a sigbasiri kpakara nhne a nwernu, snornu i."

²⁹ Jizōsi kanu, "Me kanu anu ezi oka, o za nye obula ke sigbasiri oro, mọbu rumu nwene rukna, mọbu rumu nwene rinya, mọbu nne, mọbu nda, mọbu rumu, mọbu ẹkwu kwnornu m nu izi oma, ³⁰ ke jaanahia karu riwhu nga riwhu n'ige ka, oro nu rumu nwene rukna, nu rumu nwene rinya, nu nne, nu rumu, nu ẹkwu, be nu mmekpehni masi, nu budnu kwoko n'ige vagwu nu ruwhnu. ³¹ Ọvụ agida ele be osno jobu ele ipne-aznu, ele ipne-aznu jobu ele be osno."

**Jizōsi kwuru oka gbasiru
enwu a ke mgba eto**
(Mat 20:17-19; Luk 18:31-34)

³² Nga be zi n'apna neezne Jeruselem, Jizōsi neezne nu ruwhnu be, o du ele sno apna a ẹhni, ele snogwu a n'aznu notu ogwu. O kwuru kwno nri nu badnu lawuru wam ichne, panizo naakanu be nhne jeeme a. ³³ Ọ kanu be, "A neezne Jeruselem, be jeegweru Nnwọ ke Badnu nyewhete n'aka ele risi ariohna nu n'aka ele zni iwu ele Ju, be jaama a ikpe enwu, gweru a nyee n'aka ele buo ele Ju. ³⁴ Be jeeme a nhne rumu, gbụ a onu mini, pnia nhne, gbụ a, nga obochi eto whemernu o jeehi n'enwu lizo."

Aririo rumu Zebidi
(Mat 20:20-28)

³⁵ Jemisi nu Joni rumu Zebidi, vakwnusi Jizōsi, rjo a, "Nye-zni-nhne, a noorio ma i menu ai nhne obula a jorio i."

³⁶ Ọ sika be, "Kini bu nhne anu noopio me menu anu?"

³⁷ Be kanu a, "Mee kpa a jaadaziri otu n'akarikwnunga i, otu n'akarita i, n'igwugwu i."

³⁸ Jizōsi kanu be, "Anu ma nhne anu noorio. Anu joonwoli okiko ke me nonwo? Mọbu be wuli anu mini ke be nowu m?"

³⁹ Be kanu a, "A nwernu rikne."

Jizōsi kanu be, "Okiko me nonwo bu ke anu joonwo, mini be wuru m bu ke be jobu anu. ⁴⁰ Ọvụ o dazi n'akarikwnunga m nu akarita m buo ke m n'onyega. Ọ bu ke ele Chiokike bikwatannu a."

⁴¹ Nga ele sno apna a nri ke gwnarnu nuru a, be wesanu Jemisi nu Joni ẹhni k'agida. ⁴² Jizōsi sukwukota

be, kanu be, "Anu magwu nu ele be gwnurnu n'ele risi ke ele buo ele Ju neeme ele be neechi kpa o masiri be, ele kwu be ji aka rikne neechi ele zi nu mkpururu be.

⁴³ Ọvụ o buo kpam n'esilawuru anu. Nye pioru o buru nye kwu n'esilawuru anu jobu nye neeznenu anu izi.

⁴⁴ Nye pioru o buru nye mbom n'esilawuru anu, jobu ohi kpakara anu. ⁴⁵ Kwnornu nu Nnwọ ke Badnu vage ma be znenu a izi, ọvụ ma o neeznenu ele berere izi, ma o gweru masi budnu a nyee, ma o buru nhne ogbahia agida badnu."

**Jizōsi gworu Batimosi
nye isni**

(Mat 20:29-34; Luk 18:35-43)

⁴⁶ Be vadu Jeriko, nga Jizōsi noowhoga nu Jeriko, ya nu ele sno apna a nu agida ele badnu, Batimosi nnwo rukna Timosi nye kpuru isni dazi nu ngeri apna noorio nhne. ⁴⁷ Nga o nuru nu o bu Jizōsi nye Nazareti neewhe, o panizo neesi okokoba, naakwnakwu a, "Jizōsi, Nnwọ Devidi, donu m obirizi."

⁴⁸ Agida ele badnu bigboru a ma o kpusnime onu a, ọvụ o siwama k'agida, "Ji Nnwọ Devidi, donu m obirizi."

⁴⁹ Jizōsi gwuzoru, kaa, "Anu sukwu a."

Be sukwu nye isni wam, kanu a, "Mkpoma si i rikne, lizo, o noosukwu i."

⁵⁰ Ọ chihume iwo a, wulizo, kwnusi Jizōsi.

⁵¹ Jizōsi sika a, "Kini bu nhne i pioru me menu i?"

Nye isni wam kaa, "Nyenwe ai, mee ma m whurnu m osno."

⁵² Jizōsi kanu a, "La, okwnata mkpoma i zohialam ji."

Ngangam o bete o whnu osno, snornu Jizōsi n'apna.

**Jizōsi bnaznenu
Jeruselem**

(Mat 21:1-11; Luk 19:28-40; Jon 12:12-19)

11 Nga Jizōsi nu ele sno apna a naavadu Jeruselem ndundu, n'eli Betifagi nu Betani, be vadu nu Rugwu Olivu, o zizne badnu lawuru nu rime ele sno apna a. ² Ọ kanu be, "Anu zne nu mgbu mati ke zi nu ruwhnu anu, ngangam anu naabna nu rime a, anu jobwhnu nnwo iyinya be kpogwu eriri, ke o ziko nye daziri n'olu a, anu toma a, toya hna." ³ Ọ zi nye sikwaru anu, "Kini mernu anu neeme nhne ka?" Anu kaa, "Ọ zi Nyenwe ai mkpa, o jeegwehnahe a kitna."

⁴ Be znenu whnu nnwo iyinya be kpogwu n'onu-mgbo oro zi n'apna, be topiya a. ⁵ Ele gwuzogwu pii sika be, "Kini bu nhne anu neeme, notu nnwo iyinya wam?"

⁶ Be kanu be nhne Jizōsi karu, be gharu be. ⁷ Be toyanu Jizōsi nnwo iyinya wam, wukwasi a iwo be n'olu a, o daziri n'olu a. ⁸ Agida ele badnu gbata iwo be n'apna, ele berere nkala isisi ke be gbuharu n'ohia. ⁹ Ele neezne nu ruwhnu nu ele noosno, neesi okokoba, naakaa, "Ozana!

Chiokike gozi nye ke naava nu rehna Nyenwe ai.

¹⁰ Nhne be goziri ogozi bu eli-eze nda i Devidi!

Ozana nụ hne kakwo n'olu!"

¹¹ Jizọsi bna nụ rime Jeruselem, bnazne Ọro Nsọ, nga o lekworu kpakara nhne anya, kpa ọ bụ ogbednachi, o whọga zne Bẹtani, ya nụ nri nụ badnụ lawwuru wam, ele sno apna a.

**Jizọsi vuru isisi
be kwu figi ọnu**
(Mat 21:18,19)

¹² N'ekile a, nga be hiri nụ Bẹtani naava, wiri gwnuru-nụ Jizọsi. ¹³ Nga ọ whnuru isisi figi nụ hne zị ikere ke nwernu ọkwukwo bụdnu, o zne ma ọ zị nhne ọ jowwh-nu n'olu a. Nga ọ vaduru a ẹhni, ọ whnuna nhne ọbula okwolem ọkwukwo bụdnu, kwnornu nụ ọ bụo ige mkpuru figi. ¹⁴ Ọ kanụ isisi figi wam, "Ọ zá badnụ ọbula jeeri mkpuru hi n'olu i berere." Ele sno apna a nurnu a.

**Nhne Jizọsi mernu
n'Ọro Nsọ Chiokike**
(Mat 21:12-17; Luk 19:45-48; Jọn 2:13-22)

¹⁵ Be vadu Jeruselem, Jizọsi bna Ọro Nsọ Chiokike panizo ọ chihala ele neere, nụ ele nọozu ahja n'Ọro Nsọ Chiokike. O kpute ikpechi kpakara ele naagbanwo iwai ruwhnu n'ẹli nụ ngadna ele neere nduru. ¹⁶ O kwéle badnụ ọbula vuru nhne gawhe Ọro Nsọ Chiokike. ¹⁷ O neezni nhne, naakaa, "Be gbarụ a n'okwukwo nsọ, kaa,

'Be jookwu ọro m ọro okpukpe ke kpakara mba.' Kọvu anụ mernu a ọ bụru ọbna ele buznu."

¹⁸ Ele risi arjohna nụ ele zni iwu ele Ju nurnu a, pio kpa be joogbu a. Kọvu nụ be tūru ogwnu o mee a nhne ọbula, kwnornu nụ nhne o znirni duru agịda ele badnụ ẹhni.

¹⁹ N'ige ogbednachi, Jizọsi whọga n'ẹli-ọhna Jeruselem, ya nụ ele sno apna a.

Isisi figi wam kponwurnu
(Mat 21:20-22)

²⁰ Nga be neezne n'osisi, be whnụ isisi figi wam nụ ọ kponwunam dū ẹgwnugwnu a. ²¹ Pita chenwanya, kanụ a, "Nda-aj-kwu, le isisi figi wam i vuru ọnu kponwunam."

²² Jizọsi sarụ be, "Anụ nwe ọkwnata ovu nụ Chiokike. ²³ N'ezị me kanụ, nye ọbula ke jaakanụ rugwu ka, 'Lizọ, dnabna osimini,' ke nwée mkpoma lawwuru, kọvu nụ o kwerru nụ nhne o kwuru jeeme, o jeemenu a kpm. ²⁴ Kam kpayarụ, me naakanụ anụ, nhne ọbula anụ joriorio n'okpukpe, kwerru nụ anụ nwehialam a, ọ jọobu masị ke anụ. ²⁵ Berere, nga anụ gwuzoru neekpe okpukpe, anụ gbarunu nye ọbula nhne ojo o mernu anụ, ma Nda anụ ke zị n'oligwe gbarunu anụ kpakara nhne ojo anụ. [²⁶ Kọvu ọ bụru nụ anụ jáagbarunu badnụ, Nda anụ ke zị n'oligwe jáagbarunu anụ nhne ojo anụ.]"

Rikne Jizọsi

(Mat 21:23-27; Luk 20:1-8)

²⁷ Be va kwno berere nụ Jeruselem. Nga Jizọsi neezneghari nụ rime Ọro Nsọ Chiokike, ele risi arjohna nụ ele zni iwu ele Ju nụ ele okno badnụ vakwnusiri a.

²⁸ Be sịkwa a, "Rikne kịni bụ nhne i ji neeme kpakara nhne ka? Ọ bụ nyele nyernu i rikne neeme i ji neeme be?"

²⁹ Jizọsi sarụ be, "M jaasikwa anụ otu ajiji, anụ sa m, omekwo, m jaakanụ anụ rẹwhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka. ³⁰ Ọwu mini Jọni, o hiri n'oligwe mọbu n'aka badnụ? Anụ sa m."

³¹ Be kwu a n'esilawuru be, kaa, "Ọ bụru nụ a kaa, 'O hiri n'oligwe,' ọ jaasikwa a, 'Kịni mernu anụ kwéle a?' ³² Kọvu ọ bụru nụ a kaa, 'O hi n'aka badnụ...' " (Be nọotu ogwnu ele badnụ kwnornu nụ kpakara badnụ kwerru nụ Jọni bụ nye ọwhnurninya n'ezi.) ³³ Be sarụ Jizọsi, "A máa."

Jizọsi kanụ be, "M jáaka masinu anụ rẹwhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka."

Elulu ele ẹrnu ẹkwu vajini

(Mat 21:33-46; Luk 20:9-19)

12 Jizọsi panizo nookwunu be ọka n'elulu, "Otu nyerukna kparụ vajini, ọ gba a mgbugba gburugburu. O gwu igbodo hne be zosna mkpuru isisi. O wuru ọro olu ele nse, o gweru ẹkwu wam yisi n'aka ele jeelekota a, whọga zne n'ẹli berere. ² Nga ige ọ ghọ mkpuru dūru, o ziznenu ele ẹrnu ẹkwu wam otu ọhi, ma ọ nahja be agwna mkpuru hi n'ẹkwu wam. ³ Be nwugwu a, pnja nhne, zihala a n'aka etekne. ⁴ O zizne kwno ọhi berere, be liwa nye kị risi, mee kwno a nhne iwhnerne. ⁵ O zizne kwno nye berere, be gbu nye kị, nụ agịda ele berere, be pnja agwna nhne, gbu agwna be.

⁶ "Nyerukna wam nwernu otu badnụ ke gwnarnụ, bụ nnwọ ọ whnuru n'anya, o zizne a n'ipne-aznụ, kaa, 'Be jọsobisinu nnwọ m.'

⁷ "Kọvu nụ ele ẹrnu ẹkwu wam kwuritaru n'esilawuru be, 'Ka bụ nye jeeri mkpe nye nwe ẹkwu ka, anụ va ma a gbu a, nhne mkpe a jọobu ke aj.' ⁸ Be nwugwu a gbu a, tuwhume a n'aznụ ẹkwu wam.

⁹ "Kịni bụ nhne nye nwe ẹkwu wam jeeme? Ọ jaava, gbumekele ẹkwu wam, gweru ẹkwu wam nye-whete n'aka ele berere. ¹⁰ Anụ gwnuna nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ,

'Akaworugwu ke ele noowu ọro juru, kiyam gholam risi nsukala ọro.

¹¹ Ka bụ ẹrnu Nyenwe a, ọ bụ nhne ndu-ẹhni n'anya a?"

¹² Be pio kpa be jponwugwu a, kwnornu nụ be mahjaru nụ be bụ ele o kwno tñu elulu ka. Kọvu nụ be tūru ogwnu agịda ele badnụ wam, be gharụ a lahna.

Ọtu ntụ-ẹli

(Mat 22:15-22; Luk 20:20-26)

¹³ Be ziznenu a agwna ele Farisi nụ ele dagwunu Erodu ma be nwugwu a n'ikwu-ọnu a. ¹⁴ Be vaa, kanụ a,

“Nye-zni-nhne, a magwụ nụ i kwu ezi ọka, i sọ badnụ anya, kwnornu nụ i lé badnụ anya nụ ruwhnu, kovu i neezni apna Chiokike n'ezi ọka, ọ bụru ọma n'iwu a tu ntụ nyee Siza, sọbu nụ ọ bụo ọma? A tu sọbu a tú?”

¹⁵ Jizọsi mahjaru ruwhnu lawuru be. Ọ kanụ be, “Anụ kwno kịni naakpa m iru? Gweyanụ m otu mkpuru iwai me ledu a anya.”

¹⁶ Be gweyanụ a, ọ sịkwa be, “Nyele nwe ruwhnu nụ rẹwhna ka?”

Be kaa, “Siza nwe.”

¹⁷ Jizọsi kanụ be, “Anụ nyee Siza nhne ke Siza, nyee masị Chiokike nhne ke Chiokike.”

O du kpakara be ẹhni nụ hne ọ zị.

Ajiji gbasiri olizọ n'ẹnwu

(Mat 22:23-33; Luk 20:27-40)

¹⁸ Ele Sadusi, ka bụ ele karụ nụ olizọ n'ẹnwu zá, vakwnusi Jizọsi, sịkwa a, ¹⁹ “Nye-zni-nhne, Mozizi gbarụ n'okwukwo nyee aị, kaa, ‘Ọ bụru nụ nwene rukna nyerukna nwụ, ghasa nnwerne a, kovu nụ o nwée rụmu, nwene a rukna jooluru nnwerne a mụhianu nwene a rukna rụmu.’ ²⁰ Rụmu nne ẹsau zị, ke mbom luru nnwerne nwuma, nwée nnwọ, ²¹ ke ẹbo kwuru a, ọ nwụ masị, o nwée nnwọ, ke ẹto masị otu aka wam.

²² Ele rukna ẹsau wam nwée nnwọ, n'ipne-aznụ kpakara be nụ nwerinya wam nwụkparu. ²³ N'olizọ n'ẹnwu, nyerinya wam ọ jọbu nnwerne nyele n'esi-lawuru be, kwnornu nụ be ẹsau luru a nụ nnwerne?”

²⁴ Jizọsi sarụ be, “Anụ gahieru apna, anụ máa nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ, mọbu rikne ke Chiokike.

²⁵ Kwnornu nụ nga be jeehi n'ẹnwu lizọ, be lụ nnwerne, be gbọ nzi, kovu nụ be nụ lele ele enine izi n'oligwe. ²⁶ Nụ nhne gbasiri olizọ n'ẹnwu ke ele nwur-nu ọnwu, anụ gwnuna n'okwukwo Mozizi nụ hne be gbarụ nhne gbasiri isisi matị wam neerne bẹkwnu, kpa Chiokike jiri kanụ a, ‘Mawa bụ Chiokike ke Eberham, nụ Chiokike ke Aziki, nụ Chiokike ke Jekọpu?’ ²⁷ Ọ bụo Chiokike ke ele nwur-nu ọnwu, kovu Chiokike ke ele zị bụdnu. Anụ naagahie apna k'agida.”

Iwu ke kakwo ibne a

(Mat 22:34-40; Luk 10:25-28)

²⁸ Otu nụ rime ele zni iwu ele Ju varụ, nụ hne be nee-sikwarita ẹhni be ajiji, ọ mahjaru nụ Jizọsi sakwarụ be nkari, o sịkwa a, kaa, “Ndaa ke bụ ke mbom nụ kpakara nhne be nyernu n'iwu?”

²⁹ Jizọsi sarụ a, kaa, “Ke mbom bụ ka, ‘Anụ bnote nsni Izireli, Nyenwe aị Chiokike aị, Nyenwe aị bụ otu. ³⁰ I jowhnu Nyenwe aị bụ Chiokike i n'anya, hite nụ kpakara mkpoma i, hite nụ kpakara enine i, hite nụ kpakara ọriri i, hite nụ kpakara iknema i.’ ³¹ Ke ẹbo bụ ka, ‘I jowhnu nye agbatibi i n'anya lele ẹhni i.’ Ọ zá nhne berere be nyernu n'iwu ke kakwo ka.”

³² Nye zni iwu ele Ju wam kaa, “Owe! Nye-zni-nhne, i kalam n'ezi nụ ọ bụ otu Chiokike, nụ ọ zá nye berere, okwolem ya, ³³ nụ ọ whnụ a n'anya hite nụ kpakara mkpoma i, hite nụ kpakara oghohia i, hite nụ kpakara iknema i, nụ ọ whnụ nye agbatibi i n'anya lele ẹhni

i, kakwo kpakara arjohna ọkporne bẹkwnu nụ arjohna berere.”

³⁴ Nga Jizọsi whnurnu nụ ọ sakwayarụ a lele nye nwernu akoniche k'ezi, ọ kanụ a, “I zila ikere nụ hne ẹli-eze Chiokike zị.”

Nga ka wheru, ọ zima nye berere nwernu rikne sịkwa a ajiji berere.

Karaisi bụ nnwọ nyele?

(Mat 22:41-46; Luk 20:41-44)

³⁵ Nga Jizọsi neezni nhne n'Ọro Nsọ Chiokike, ọ sịkwaru, “Ndaa kpa ele zni iwu ele Ju jiri naakaa nụ Karaisi bụ Nnwọ Devidi? ³⁶ Enine Nsọ hiri n'ọnu Devidi kwu ọka, kaa,

‘Nyenwe aị kannụ Nyenwe m,
Daziri ẹli n'akarikwnunga m,
tem dụ nga me jaabita ele irno i
nụ mkpururu ọchi i lawuru.’

³⁷ Devidi n'iwuru a noosukwu a Nyenwe a, ndaa kpa o jeeji bụru nnwọ Devidi?”

Anụ zeru ele zni iwu ele Ju

(Mat 23:1-36; Luk 20:45-47)

Agida ele badnụ wam jiri snarnima nurnu ikwu-ọnu a. ³⁸ Kpa Jizọsi neezni nhne, ọ kaa, “Anụ zeru ele zni iwu ele Ju, ele ọ naamasị be o wo iwo awura ogologo naagahari, ọ naamasị be ele badnụ neebekwu be ikwu n'ahia, ³⁹ nụ ọ dazị nụ risi ngadna n'oro ọgbako ele Ju, ma nụ ngadna kakwo mma n'ogbako iriri anụ. ⁴⁰ Be bụ ele neeridna ọro ele rinya nzi be nwurnu, neekpe ogologo okpukpe ma ele badnụ whnụ be. Be jaata awh-nwuhnu ke kakwo.”

Nkesi ke nwerinya nzi a nwurnu

(Luk 21:1-4)

⁴¹ Jizọsi daziri n'Ọro Nsọ Chiokike kete ruwhnu nụ hne be bitaru nhne ntụ, ọ whnurnu agida ele badnụ hne be nọtusi iwai nụ nhne be nọtubna iwai. Agida ele kwu nọtusi k'agida. ⁴² Otu nyerinya, bụ womboni ke nzi a nwurnu varụ, túbna mkpuru iwai matị lawuru, ke whuyaru iwai matị. ⁴³ O sukwu ele sno apna a, kanụ be, “Me kanụ anụ ezi ọka, nwerinya ka bụ womboni ke nzi a nwurnu, túsiri iwai kakwo ke kpakara ele berere túbarnu hne be bụ iwai. ⁴⁴ Kpakara be masiri aka n'agida ẹkwu be nwernu gwẹboru túsí, kovu nụ ya, womboni wam, túsikworu kpakara nhne o nwernu o jiri wuru.”

Be joolulu Ọro Nsọ Chiokike

(Mat 24:1,2; Luk 21:5,6)

13 Nga Jizọsi whuyaru n'Ọro Nsọ Chiokike, otu nụ rime ele sno apna a karụ, “Nye-zni-nhne, le kpa ọro ele ka nụ akaworugwu be jiri wu be nụ mma.”

²Jizōsi saru a, “I whnuna kpakara ọro kwu ele ka? Otu akaworugwu jóogwuzo n'olu ibne a hna, be jaakw-nadna kpakara be n'eli.”

**Mmekpẹhni nụ
ọkpakna ẹhni**
(Mat 24:3-14; Luk 21:7-19)

³Nga ọ daziri ẹli n'olu Rugwu Olivu ke kegwu ruwh-nu n'Ọro Nsọ Chiokike, Pita nụ Jemisi, nụ Jōni, nụ An-duru, sịkwa a ichne, kaa, ⁴“Kanụ aị nga kpakara nhne ele ka jeeme. Kịni jeegesi ige nhne ka jeemezu?”

⁵Jizōsi kanụ be, “Anya dụ anụ ẹli, ọ zị nye ọbula duhie anụ. ⁶Kwnornu nụ agida ele badnụ jaava nụ rẹwhna m, naakaa, ‘Mawa bụ Karaịsi,’ be jooduwhu agida ele badnụ. ⁷Nga anụ jōonu ọgwunụ nụ ọtnutnu ọgwunụ, anụ túko ọgwunụ. Kpakara nhne ka jeebe ọsno mee, kọvu okwukwo nhne yóoduge. ⁸Mba jeelizo megidne mba berere, ẹli-eze jeelizo megidne ẹli-eze berere, ẹli otne enye jaazị nụ hne zị ọdo n'odo, ọkw-nunyo jaazị. Kpakara nhne ka jōonu lele ọpanizo ig-bugbu ọmumu nnwọ.

⁹“Kọvu anya dụ anụ ẹli hne anụ zị. Be jeegweru anụ nyee n'aka ele ikpe zị ọdo n'odo, be jaapnịa anụ nhne n'oro ọgbako ele Ju zị ọdo n'odo, anụ joogwuzo nụ ruwhnu ele risi nụ ele eze kwnornu nụ me, ma ọ bụru nhne akebne. ¹⁰Be jeeberu ọsno kpọ okwo izi ọma nụ kpakara mba. ¹¹Nga be nwụgwuru anụ gweya anụ n'oro ikpe, anụ béekwadia ọsno rigbu ẹhni anụ n'oriri nhne anụ jaakaa. Anụ kwu nhne ọbula Chiokike karu anụ kwu ige wam, kwnornu nụ Enine Nsọ jookwunu anụ ọnu anụ. ¹²Nwene jeegweru nwene a nyee n'aka ẹnwu, nda jeegweru nnwọ a nyemakọ. Rumu jeelizo megidne ele mụnnu be, mee ma be nwụ ẹnwu.

¹³Kpakara ele badnụ jooosno anụ irno kwnornu nụ me. Kọvu be jooznohia nye ọbula ke jaaknata mkpoma, dazigidne dụ okwukwo kpakara nhne.

**Awhnụwhnu ke
ele Jeruselem jaata**
(Mat 24:15-28; Luk 21:20-24)

¹⁴“Nga anụ jowhnu nhne ruru ọru ke zị nụ hne o kwésile ọ zị, nye nọogwunụ nhne ka, ghọhia, ele zị nụ ẹli Judiya n'ige wam gbazne n'olu rugwu. ¹⁵Nye ke zị n'olu ọro, o híednakọ, mọbu bna nụ rime ọro zne kwahala nhne zị nụ rime ọro a. ¹⁶Nye zị masị n'ekwu, ọ lánhna aznụ zne chiri iwo a. ¹⁷Awhnụwhnu jaazinu ele rinya zị rime nụ ele neechi nnwọ rẹma n'ige wam.

¹⁸Anụ kpe okpukpe ọ búko n'ige okirika. ¹⁹Kwnornu nụ ige wam agida mmekpẹhni jaazị ke zíkolele ke nga ọwa ke Chiokike kpuru panizoru dụ kítina, owe, ọ jáazị kwno berere. ²⁰Ọ bụru nụ Nyenwe aị méne ọbochi wam zị ichichi, ọ zá badnụ ọbula be jooznohiali. Kọvu kwnornu nụ ele ọ hōhiaru, o mernu ọbochi wam ziri ichichi.

²¹“N'ige wam, ọ bụru nụ badnụ ọbula jaakanụ anụ, ‘Le, Karaịsi zị hna,’ mọbu ‘Ọ zị pịari,’ anụ kwéko.

²²Karaịsi aghalaghala zị ọdo n'odo, nụ ele ọwh-nurninya aghalaghala zị ọdo n'odo jowowu iwhe, nee-

gesi nhne elekema nụ nhne ndu-ẹhni zị ọdo n'odo, ma be duwhu ele Chiokike hōhiaru, ọ bụru nụ o jeekwe omume. ²³Kọvu anya dụ anụ ẹli, m bele m ọsno kakwnonu anụ kpakara nhne nga be yéemene eme.

Nnwọ ke Badnụ vawa
(Mat 24:29-31; Luk 21:25-28)

²⁴“N'ige wam, nga mmekpẹhni wam whemernu, ‘Ehnam jaagba ọchichiri, ẹnwa jéenye iwhe a, ²⁵mbo ke oligwe jaadna, kpakara iknernema ke zị oligwe jooohnio ohnio.’

²⁶“N'ige wam be jowhnu Nnwọ ke Badnụ hne ọ naava n'okne iknernema nụ igwugwu. ²⁷O jeezihala ele enine izi a be hite nụ ruwhere ẹno k'owa chikota ele ke a Chiokike hōhiaru, hite n'otu ọsotoma ọwa dụ n'osotoma berere.

**Muhia nhne hite n'isisi
be kwu figi**
(Mat 24:32-35; Luk 21:29-33)

²⁸“Anụ muhja nhne hite n'isisi figi. Nga nkala a zilam piali piali, nooruhja masi ọkwukwo ikne, anụ mahja nụ nduru-mini zị ndundu. ²⁹Kpam masi, nga anụ jowhnu kpakara nhne ka hne be beteru neeme, anụ mahja nụ n'ige wam zị ndundu, n'onu-mgbo. ³⁰Me kanụ anụ ezi oka, ebiri ka jéewhe rja rja tem kpakara nhne ka mezu. ³¹Oligwe nụ ọwa jaagawhe, kọvu kpakara ikwu-ọnu m jáagawhe rja rja.

**Ọ zá nye magwụ
ọbochi wam**
(Mat 24:36-44)

³²“Kọvu ọ zá nye magwụ ọbochi wam mọbu ọtnu-ige wam, ele enine izi zị n'oligwe máa masi, Nnwọ wam máa masi. Okwolem Nda m kpọi bụ nye magwụ.

³³Anya dụ anụ ẹli, anụ se nse, kpe okpukpe, kwnornu nụ anụ máa nga ige jaava. ³⁴Ọ nụ lele hne badnụ neezne nhne, nga ọ nọowhoga n'oro a, o nyewhete ọro a n'aka ele ọhi a, ma be legidne a anya. O nyee kwno nye ọbula nhne ọ jōonu, nyee masi nye ke zị n'onu-mgbo iwu o se nse. ³⁵Kam kpayaru, anụ neese nse, kwnornu nụ anụ máa nga nyenwe ọro jaava, mọbu n'anyasnu, mọbu n'esilawuru abali, mọbu ige ọchichi kwnarnụ ẹkwna, mọbu n'osisi. ³⁶Anụ se nse, ọ zị ọ va kpurugadnam, whnụ hne anụ neezni anyarna. ³⁷Nhne me naakanụ anụ bụ nhne me naakanụ kpakara badnụ, anụ se nse.”

**Be gbarụ iznuznu
o gbu Jizōsi**
(Mat 25:1-5; Luk 22:1,2; Jōn 11:45-53)

14 Ọ gwnarnụ ọbochi lawuru ọ dụ Iriri Ọgawhe nụ Iriri Brēdi Whúge Ọwhu. Ele risi arjohna nụ ele zni iwu ele Ju noopio apna be jōonwugwu Jizōsi n'aghigho, ma be gbu a. ²Be karu, “Kọvu ọ jōobu n'Iriri ka, ọ zị a kpasu ọhna.”

Be teru Jizōsi mōno nū Bētani

(Mat 26:6-13; Jōn 12:1-8)

³ Nga Jizōsi zı nū Bētani n'ōro Sajmoni nye rjaru nch-nichna, ọ dazı neeri wiri. Otu nyerinya bnanyarnū, nye vu mōno otute zı n'ite alabasita gburu ọnu be ji ẹknarna nadi zı snam mee. Ọ ijwama ite wam, wısi mōno otute wam nū risi Jizōsi. ⁴ Agwna ele zı pji weru ẹhni k'agıda naakaa, "Kini kpayarū be wuwhuru mōno otute ka etekne?" ⁵ Be zneru ere ya riwhu mkpuru iwai ẹto nyee ele mboni." Be naatamunu nwerinya wam.

⁶ Jizōsi kanū be, "Anū gharū a! Ndaa nhne anū kwno neemekpa a ẹhni? Ọ nrurnu ẹrnu ọma n'ẹhni m. ⁷ Ele mboni nū anū zı ige ọbula, ige ọbula anū pioru, anū nwernu rikne menu be nhne ọma, kovu nū anū jéenwehija m ige ọbula. ⁸ O mernu nhne o nwernu rikne o mee. Ọ beru ọsno te ẹhni m mōno, bıkwata m n'olili m. ⁹ Me kanū anū ezi ọka, hne nū hne ọbula be kpọru okwo izi ọma ka nū kpakara ọwa, be jookwuhija nhne nwerinya ka mernu, ma ọ buri nhne be jeeji nechenwanya a."

Judası kweruru o re Jizōsi

(Mat 26:14-16; Luk 22:3-6)

¹⁰ Judası Isikarioti, otu nū rime nri nū badnū lawuru ele sno apna a, znekwnusiri ele risi arjohna, ma o gweru Jizōsi nyee n'aka be. ¹¹ Nga be nrurnu a, be nwudnarnu, be kwe o nyee a iwai. O bete o pio oghere o jeegweru Jizōsi nyee be.

Jizōsi nū ele sno apna a riri Iriri Ọgawhe

(Mat 26:17-25; Luk 22:7-14,21-23; Jōn 13:21-30)

¹² N'ọbochi mbom ke Iriri Brẹdi Whúge Ọwhu, nga be naakwa arjohna atnrnu Ọgawhe, ele sno apna a sika-wa Jizōsi, "Ndaa hne i pioru ma a mekwatanu i ma i riri Iriri Ọgawhe?"

¹³ O zihala badnū lawuru nū rime ele sno apna a, ọ kanū be, "Anū zne nū rime Jeruselem, otu nyerukna vugwu idudu mini jaavakwnusi anū, anū sno a. ¹⁴ Anū snornu a zne n'oro ọbula ọ bnazneru, anū kanū nyenwe oro wam, 'Nye-zni-nhne karu, Ndaa hne oro ele izne m zi, hne me nū ele sno apna m jeeri Iriri Ọgawhe?' ¹⁵ O jeegesi anū otu ọnu-oro zı rude n'oro olu be mekwataru, bıkwata masi. Anū mekwatanu ai pji."

¹⁶ Ele sno apna a whoga, bna nū Jeruselem whnukpa kpakara nhne lele kpa Jizōsi karu. Be mekwata Iriri Ọgawhe.

¹⁷ N'ogbednachi, Jizōsi nū nri nū badnū lawuru ele sno apna a snornu va. ¹⁸ Nga be daziri ẹli neeri wiri, Jizōsi kaa, "N'ezı me kanū anū, otu badnū n'esilawuru anū, bu nye me nū a neeriko wiri, jeere m."

¹⁹ Ọ panizo noogbu be igbugbu n'ovu, be neesikwa a n'otu n'otu, "Ọ bu mawa sa?"

²⁰ Ọ kanū be, "Ọ bu otu nyenum nū rime anū nri nū badnū lawuru, nye me nū a noosukota wiri n'otu ag-

buga wiri. ²¹ Nnwọ ke Badnū jaala lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ gbasiri a, kovu nū awhnūwhnu jaazinu nyerukna wam be jeehi n'aka a re Nnwọ ke Badnū. Ọ buru ọma ọ buru be muna nyerukna wam."

Wiri Anyasnu Nyenwe ai

(Mat 26:26-30; Luk 22:14-20; 1 Kor 11:23-25)

²² Nga be zı neeri wiri, Jizōsi gweru brẹdi, tunu Chiokike mmamma, nyawama a, nyee ele sno apna a, kaa, "Anū gweru, ka bu anọ-ẹhni m."

²³ O gweru okiko, tu mmamma o nyee be, kpakara nwornu nū rime a. ²⁴ Ọ kanū be, "Ka bu ọvnarna m ke ọgba-njo-ẹhni be nọowusi kwnornu agida badnū.

²⁵ N'ezı me kanū anū, m jōonwoma m manya hi n'isisi vaıni whuya rja rja tem du n'ọbochi me joonwo a ke ikne n'ẹli-eze Nda m."

²⁶ Nga be gwnukparu eri, be whoga zne nū Rugwu Olivu.

Jizōsi karu nū Pita jogonahoru a

(Mat 26:31-35; Luk 22:31-34; Jōn 13:36-38)

²⁷ Jizōsi kanū be, "Kpakara anū jaagbakwo ẹso, kwnornu nū be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, 'M joogbu nye nọoznu atnrnu, atnrnu a jaagbakeme.'

²⁸ Kovu nga me hiri n'ẹnwu lizo, m jeebe anū ọsno zne Galili."

²⁹ Pita kanū a, "Ọ burubedi nū kpakara badnū gbakwo ẹso, kovu m jaagba ẹso."

³⁰ Jizōsi kanū a, "N'ezı me naakanu i, n'abalı ka, nga okne ọchichi naakwnana ẹkwna mgba lawuru, i jogonahoru m mgba ẹto."

³¹ Kovu o kwusiri rikne k'agida kaa, "Ọ buru nū ọ zi mkpa nū m joosno i nwu, m jogonahoru i rja rja." Kpakara be kakwnornu kpam.

Jizōsi kperu okpukpe nū Gẹsemani

(Mat 26:36-46; Luk 22:39-46)

³² Be vadu nū hne be kwu Gẹsemani, Jizōsi kanū ele sno apna a, "Anū daziri hna, me kpe okpukpe." ³³ O kwuru Pita nū Jemisi nū Joni, ọ panizo o gbu a igbugbu nū o wute a nū mkpoma. ³⁴ Ọ kanū be, "O noogbu m mkpoma m igbugbu k'agida du ẹnwu, anū dazigidne hna, se nse."

³⁵ O znetu nū ruwhnu, dna kpu ruwhnu n'ẹli kpe okpukpe, ma ige awhnūwhnu ka gawheru a, ọ buru nū o jeekwe omume. ³⁶ Ọ kaa, "Papa, Nda m, i meli nhne dum, gwemenu m okiko awhnūwhnu ka, kovu ọ budo nhne me pioru, kovu nhne i pioru."

³⁷ Ọ va whnu hne be neezni anyarna, ọ kanū Pita, "Sajmoni, i neezni anyarna? I nwée rikne se nse otu ọt-nu-ige?" ³⁸ Anū se nse, kpe okpukpe, ọ zı anū dnabna nū rime ọrnarna. Enine ke badnū zı bẹkwnu, kovu nū anọ-ẹhni zıla rikne."

³⁹ O zne kwno berere kpe okpukpe, nookwu otu ọka wam. ⁴⁰ Ọ yahna berere whnu ele sno apna a hne be

neezi anyarna kwnornu nụ anya be zị rịnya, be máa nhne be jaasa a.

⁴¹ Ọ va ke mgba ẹto, ọ kanụ be, "Anụ zị kọriri neezni anyarna, noozukwa inwe? Ọ kwana kpam, ọ dulum, be neegweru Nnwọ ke Badnụ resi n'aka ele mmehie.

⁴² Anụ lizọ, ma a zne. Le nye neegweru m nyee zị ndundu."

Be nwudnernu Jizọsi

(Mat 26:47-56; Luk 22:47-53; Jọn 18:3-12)

⁴³ Ngangam Jizọsi kpugwu ọka wam n'ọnu, Judasi, otu nụ rime nri nụ badnụ lawuru wam ele sno apna a varu, ya nụ agida badnụ ele ji ama-ogwnu nụ okpiri hite nụ hne ele risi arịohna nụ ele zni iwu ele Ju nụ ele okno badnụ zị va. ⁴⁴ Nye reru a nyenem be nhne eleke-ma, kaa, "Nye ọbula ke me joosnutu ọnu nye wam bu ya, anụ nwugwu a, duru a zne."

⁴⁵ Ngangam Judasi varu, o znekwnusi Jizọsi, sukwu a, "Nye-zni-nhne." O snutu a ọnu. ⁴⁶ Be tukwasi Jizọsi aka, nwugwusi a rikne. ⁴⁷ Otu n'ele gwuzogwu ndundu mñiohiaru ama-ogwnu a, gbu nye izi nye risi arịohna, bihala a nsni.

⁴⁸ Jizọsi kanu be, "Anụ kpagwu ama-ogwnu nụ okpiri whuya ọ nwugwu m lele m bu m nye neemegidne iwu ẹli? ⁴⁹ Kpakara ọbochi me nụ anụ zị n'Ọro Nsọ Chiokike hne me neezni anụ nhne, anụ nwuge m, kovu kpakara nhne ka mernu ma nhne be gbaru n'okwukwo nsọ mezu."

⁵⁰ Kpakara ele sno apna Jizọsi ghasaru a gbawhu.

⁵¹ Otu wikoro snogwu Jizọsi, nye ji iwo abochna kpusni ẹhni a. Be nwugwu a, ⁵² ọ sigbasi iwo abochna a, gbaru ẹto gbawhu.

Jizọsi gwuzo nụ ruwhnu ele eze-ikpe

(Mat 26:26,57-68; Luk 22:54,55,63-71; Jọn 18:13,14,19-24)

⁵³ Be duru Jizọsi znekwnusi nye risi arịohna, kpakara ele risi arịohna nụ ele okno badnụ nụ ele zni iwu ele Ju gbaru. ⁵⁴ Pita snornu a nụ hne zị ikere, bna nụ rime ederezi nye risi arịohna, ọ daziri n'esilawuru ele nse, naanya bekwnu. ⁵⁵ Ele risi arịohna nụ kpakara ele eze-ikpe pioru nhne be ji gbagidne Jizọsi akebe ma be gbu a, be pihjala. ⁵⁶ Agida ele badnụ gbaru akebe aghalaghala gbagidne a, kovu nụ akebe be buo otu.

⁵⁷ Agwna be lizọ, gba akebe aghalaghala gbagidne a, naakaa, ⁵⁸ "A nurnu hne ọ karu, 'M jaakwnadna Ọro Nsọ Chiokike ka be jiri aka wu, n'ọbochi ẹto m joowu Ọro Nsọ berere ke be jile aka wu.'" ⁵⁹ Kovu nụ akebe be dnakotala.

⁶⁰ Nye risi arịohna lizoru n'esilawuru be sikwa Jizọsi, kaa, "Ọ zá nhne i naasa? Kini bu akebe ka ele badnụ ka naagbagidne i?"

⁶¹ Kovu Jizọsi kpusnirnu ọnu, ọ zá nhne ọ saru. Nye risi arịohna sikwa kwno a, "Ọ bu jiwa bu Karaisi, Nnwọ Chiokike be goziri ogozi?"

⁶² Jizọsi kaa, "Ọ bu mawa, anụ jowhnu masi Nnwọ ke Badnụ hne ọ dazi n'akarikwnunga Chiokike ke bu Dikne, naava masi n'erumeru oligwe."

⁶³ Nye risi arịohna dowama iwo a, kaa, "Ndaa nhne a kwno noopio ele akebe berere? ⁶⁴ Anụ nurnu okwulu wam o kwuru kwugidne Chiokike, kini bu echiche anu?"

Kpakara be marnu a ikpe ẹnwu, kaa, "O kwesiri ọ nwu ẹnwu."

⁶⁵ Agwna be panizo ọ gbusi a ọnu-mini, nụ o knesni a ruwhnu, noogbo a aka, naakanu a, "Whnunu ai owh-nurninya." Ele nse donawhuru be Jizọsi, noogbo aka.

Pita gonahoru Jizọsi

(Mat 26:69-75; Luk 22:56-62; Luk 18:15-18,25-27)

⁶⁶ Nga Pita zị nụ ederezi, otu nnwo oknornokno ele neeznenu nye risi arịohna izi varu. ⁶⁷ Nga ọ whnurnu Pita naanya bekwnu, o le a anya, kaa, "Ji n'iwuhuru i nụ Jizọsi nye Nazaręti zị."

⁶⁸ Kovu ọ goru kaa, "M maam, m ghohiala m nhne i naakaa." Ọ whoga zne n'ọnu-mgbo, okne ochichi kwana ekwna.

⁶⁹ Woknornokno wam whnu a, ọ naakanu kwno ele gwuzo ndundu, "Nwerukna ka bu otu nụ rime be."

⁷⁰ Pita go kwno berere.

Nga ige matị whemernu ele gwuzo ndundu kanu Pita berere, "N'ezi, i bu otu nụ rime be, kwnornu nụ i bu nye Galili."

⁷¹ Ọ panizo noogo ngugo, noodu risi, naakaa, "M maam nyerukna ka anu nookwu ọka a."

⁷² Ngangam, okne ochichi kwnarnu ekwna ke mgba lawuru. Pita chenwanya ikwu-ọnu wam Jizọsi kwunnu a, "Nga okne ochichi yaakwnana ekwna mgba lawuru, i jogonahoru m mgba ẹto." Nga o chenwanyarnu a, ọ kwana ekwna.

Jizọsi gwuzo nụ ruwhnu Paileti

(Mat 27:1,2,11-14; Luk 23:1-5; Jọn 18:28-38)

15 N'ọnu ọsisi, ele risi arịohna nụ ele okno badnụ nụ ele zni iwu ele Ju nụ kpakara ele eze-ikpe gbaru iznuznu, be kne Jizọsi eriri, duru a zne, gweru a nyewhete n'aka Paileti. ² Paileti sikwa a, "I bu eze ele Ju?"

Jizọsi saru a, "Owe! Ji n'iwuhuru i karu kpam."

³ Ele risi arịohna noobno a agida nhne. ⁴ Paileti sikwa kwno a berere, "Ọ zá nhne i naasa? Le agida nhne be noobno i."

⁵ Kovu Jizọsi sala nhne ọbula. Ka duru Paileti ẹhni.

Be marnu Jizọsi ikpe ẹnwu

(Mat 27:15-26; Luk 23:13-25; Jọn 18:39---19:16)

⁶ N'Iriri Ogawhe ọbula Paileti neesigbasinu be otu nye ikelu, nye be rioru a. ⁷ Otu nye zị n'ikelu be nookwu Barabasi nye zị n'ikelu ya nụ ele lizoru lusi ele risi ochichi ogwnu. O gburu badnụ n'ogwnu wam. ⁸ Agida ele badnụ wam panizo noorio Paileti ma o menu be lele kpa o ji neemenu be. ⁹ Paileti sikwaru be, "Anu p-oru me sigbasinu anu eze ele Ju?" ¹⁰ Ọ mahari nụ ele risi arịohna kwuyannu a Jizọsi kwnornu owho-anya.

¹¹ Kọvu ele risi arịohna sigidnenu igbuda ele badnụ wam be kaa ọ sigbasinu be Barabasi, ọ bụo Jizọsi.
¹² Paịleti sịkwaru berere, “Ọ bụ kịni nhne anụ piuru me mee nye wam anụ nookwu eze ele Ju?”

¹³ Be siwama okokoba berere, “Kpogidne a n'ogba.”

¹⁴ Paịleti sịkwa be, “Kịni mernu? Kịni bụ nhne ojo ke o mernu?”

Be siwama okokoba ke kakwo, “Kpogidne a n'ogba.”

¹⁵ Kpa Paịleti piuru o mee nhne jaamasị agida ele badnụ wam, ọ sigbasinu be Barabasi. Nga ọ pniakworu Jizọsi nhne, o gweru a nyewhete be ma be kpogidne a n'ogba.

Ele ogwnu kparịri Jizọsi

(Mat 27:27-31; Jọn 19:2,3)

¹⁶ Ele ogwnu duru Jizọsi bna n'obna nye ọchichi. Be sukwukota kpakara odobiri ele ogwnu. ¹⁷ Be wosi a iwo naachna odno odno, be kpa okpu igwnu, kpusi a nụ risi. ¹⁸ Be panizo neebekwu a, naakaa, “A bekwulem ji, Eze ele Ju.” ¹⁹ Be gweru isisi nēeli a nụ risi, nọogbu a ọnu-mini, gbu mpnerne ọchi n'eli, kponu a risi eli. ²⁰ Nga be mekworu a nhne rumu, be tuma a iwo odno odno wam, wosi a kpakara iwo a. Be duru a zne ma be kpogidne a n'ogba.

Be kpogidnenu Jizọsi n'ogba

(Mat 27:32-44; Luk 23:26-43; Jọn 19:17-27)

²¹ Be sigidne otu nye neewhe ewhe, kanu a, o vuru ogba a. Nye ka bụ Saịmoni nye Sirini, nda Alekizanda nụ Rufosi, hne o hi n'aznu mba naabnanya Jeruselem. ²² Be duru Jizọsi zne nụ hne be kwu Gologota, ke bụ “Hne Okpokoro Risi.” ²³ Be nyega a manya be gwaru maa, kovu nụ ọ nwona a. ²⁴ Be kpogidne a n'ogba, ele ogwnu ke iwo a n'esilawuru be nga be vukworu ogbanuchi ke gesiri ke nye obula jeegwe. ²⁵ Ọ bụ nụ otu-ige tolu † n'osisi nga be kpogidnenu a n'ogba. ²⁶ Be gbaharu nhne be bnornu a, “Eze ele Ju.” ²⁷ Be kpogidnenu ya nụ ele rukna lawuru nooznu buznu n'olu ogba, otu badnụ n'akarikwnunga a, nye ke berere n'akarita a. [²⁸ Nhne be gbaru n'okwukwo nsọ mezuru ke karu, “Be gwnukotaru ya n'ele aruru-eli.”]

²⁹ Ele naagawhe naakaja a, neewhnuwhne risi be, naakaa, “Ngwanu! Jj nye jaakwnadna Oro Nso Chiokike, wu kwno a n'obochi eto. ³⁰ Znobia ehni i, hi n'olu ogba hiedna.”

³¹ Ọ bụ masi kpa ele risi arịohna nụ ele zn iwu ele Ju naakpari a n'esilawuru be, naakaa, “Ọ znobiaru ele berere, o nwée rikne znobia ehni a. ³² Karaịsi eze Izireli, hi n'olu ogba hiedna kịtna, ma a whnu, kweru masi.”

Ele be kpogidnenu be nụ Jizọsi n'olu ogba zị masi naakpari a.

Enwu Jizọsi

(Mat 27:45-56; Luk 23:44-49; Jọn 19:28-30)

³³ Hite n'esilawuru iwhnehnie, † ọchichiri gbasnirni kpakara eli wam du n'otnu-ige ke eto. ³⁴ N'otnu-ige ke eto, Jizọsi jiri okne nkoli siwama, “Eloi, Eloi lama sabatani,” ke bụ, “Chiokike m, Chiokike m, kịni mernu i ghasaru m?”

³⁵ Agwna ele gwuzogwu ndundu, nga be nurnu a, be naakaa, “Bno nsni, o noosukwu Elaija.” ³⁶ Otu nyenum gbaru eso, gweru manya gbaru oka rusi sponji ke zị n'isisi nụ rime a, nyee Jizọsi ma ọ nwọ, kaa, “Gharu a, a lesi ma Elaija jaava o gwedna a n'ogba.”

³⁷ Jizọsi gweru okne nkoli si okokoba, nwebime inwe.

³⁸ Ikpe obnosni ke Oro Nso Chiokike gbawaru ebo hite n'olu du eli. ³⁹ Nga nye risi ogwnu neechi otu riwhu ele ogwnu gwuzo ndundu kela ruwhnu hne ọ zị, whnurnu kpa o jiri kna inwe, ọ kaa, “N'ezi, nyerukna ka buri Nnwọ Chiokike.”

⁴⁰ Ele rinya zị ikere neelekiri nhne neeme, agwna be bụ Meri Magidalini, nụ Meri nne Jemisi ke matị nụ Josis, nụ Salomi. ⁴¹ Ele ka snornu Jizọsi nga ọ zị nụ Galili, ele neeznenu a izi. Nụ agida ele rinya berere ele snornu a va Jeruselem.

Be liri Jizọsi

(Mat 27:57-61; Luk 23:50-56; Jọn 19:38-42)

⁴² Nga ọ duru ogbednachi, hne ọ bụ obochi ojknernu, ke bụ obochi begwu Obochi Ozukwa Inwe osno, ⁴³ Josefu nye Arimatiya varu, nye bụ otu nụ ele ikpe, bụ masi nye be nosobisinu, nye neese eli-eze Chiokike, nwerukna ka ji anya rikne znekwnusi Paịleti rjo a iznu Jizọsi. ⁴⁴ Ọ gbagwojiri Paịleti anya nụ Jizọsi nwunam. O sukwu nye risi ogwnu wam sịkwa a ma ọ nwuna. ⁴⁵ Nga ọ mahjaru n'onu nye risi ogwnu wam nụ Jizọsi nwunam, o kweru be vute Josefu iznu a. ⁴⁶ Josefu zuya ikpe marnu mma, nga o vudharnu iznu a, ọ whu a n'ikpe marnu mma wam, vubna a nụ rime ilili ke be gwuhjaru nụ rime rugwu. O gweru otu rugwu kpusni onu ilili wam. ⁴⁷ Meri Magidalini, nụ Meri nne Josis whnurnu hne o liri a.

Jizọsi lizoru n'enwu

(Mat 28:1-8; Luk 24:1-12; Jọn 20:1-10)

16 Nga Obochi Ozukwa Inwe wheru, Meri Magidalini nụ Meri nne Jemisi, nụ Salomi, zuyaru mọno neesni eknarna oma zị ọdo n'odo ma be zne te iznu Jizọsi mọno. ² N'onu osisi n'obochi mbom n'ikwezu, be znenu n'ilili a nga ehnam waru. ³ Be nookwurita n'ehni be, “Nyele jookpumeni a rugwu wam n'onu ilili?” ⁴ Nga be lelizu anya be whnurnu nụ be vumenem rugwu wam. Ọ zị rinya k'agida. ⁵ Be bna rime ilili whnu wikoro dazigwu n'akarikwnunga, o wogwu awura abochna, ogwnu turu be.

⁶ Ọ kanu be, “Ogwnu tuko anu. Anu noopio Jizọsi nye Nazareti, nye be kpogidnenu n'ogba. O lizolam, ọ zila

† otu-ige tolu: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke eto

†† n'esilawuru iwhnehnie: okwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu ‡ otu-ige ke eto: okwukwo ke mbom kwuru ige awa tolu

hna. Le hne be bítaru a. ⁷ Kọvu anụ la, kanụ ele sno apna a nụ Pita, 'O belem anụ ọsno neezne Galili, anụ jọowhnu a pji, lele kpa ọ kannụ anụ.' "

⁸ Be whọga, hi n'ilili wam gbahala, ẹhni naama be ririri nụ ọgbagwoji anya jigwu be, ọ zá nye be kannụ nhne ọbula, kwnornu nụ ogwnu nọtu be.

**Jizọsi mernu Meri Magidalini
whnụ a anya**

(Mat 28:9,10; Jọn 20:11-18)

[⁹ Nga Jizọsi hiri n'ẹnwu lizọ n'ọnu ọsisi n'ọbochi mbọm n'ikwezu, o beru ọsno gesi ẹhni a Meri Magidalini, nye ọ chihalaru rẹnwu ojo ẹsau nụ rime a. ¹⁰ O zne kanụ ele nụ Jizọsi dazigwu nụ mbọm hne be zị naagba mkpe, naakwna ẹkwana. ¹¹ Nga be nurnu nụ Jizọsi zị bụdnu, nụ ya n'iwuhuru a whnurnu a, be kwéle. ¹² Nga ka wheru, Jizọsi mernu badnụ lawuru whnụ a n'ọzizi berere nga be neezne aznụ mba. ¹³ Be lahna zne kanụ ele gwnarnụ, be kwéle nhne be kwuru masị. ¹⁴ Omekwo, Jizọsi whụya iwhe hne nri nụ otu badnụ wam ele sno apna a zị neeri wiri. Ọ bnanụ be mbna

kwnornu n'ókwe ekwe be nụ mkpọma osi rikne be, ke mernu be kwéle ikwu-ọnu ele whnurnu a nga o hiri n'ẹnwu lizọ. ¹⁵ Ọ kanụ be, "Anụ zne nụ kpakara ọwa kponu kpakara badnụ okwo izi ọma. ¹⁶ Nye kweruru, be wụ a mini, bụ nye be jọznohia a, nye ke kwéle, be jaama a ikpe. ¹⁷ Nhne elekema ele ka jooosno ele kweru, be jaachihala rẹnwu ojo nụ rẹwhna m, be jookwu ọka nụ riro ikne zị ọdo n'odo. ¹⁸ Be jaachị agwọ n'aka, ọ bụru nụ be nwọ nhne ọbula ke jaakpaya ẹnwu, ọ zá nhne o jeeme be, be jọtukwasi ele nriria aka, mee ẹhni bụru be ọma."

Jizọsi larụ n'oligwe

(Luk 24:50-53; Ẹnu 1:9-11)

¹⁹ Nga Nyenwe aj Jizọsi kwukwonnu be ọka, be gwelizọ a la n'oligwe, ọ daziri ẹli n'akarikwnunga Chiokike. ²⁰ Ele sno apna a whọgaru nọokpo okwo izi ọma hne ọbula, Nyenwe aj noosno be, nọornu ẹnu, neegesi nụ ikwu-ọnu Chiokike bụ ezi ọka, hite n'ẹnu ndu-ẹhni zị ọdo n'odo ke be nọornu.]

Lukwu

Nhne gbasiri okwukwo ka

neegesi Jizosi lele Nye Oznohia Izireli nu Nye Oznohia ke kpakara ele badnu zi n'owa. Lukwu gbaru nu Enine Nyenwe ai sukwuru Jizosi ma o zni "ele mboni izi oma." Lukwu nye dibia snornu ele sno apna Jizosi n'izi oma be znirni, ma Polu nye izi Jizosi. O sikwahiariu nhne n'onu ele whnurnu Jizosi nga o zi n'owa. Ka mernu o nwernu onu rikne o gbanu Tiofilosi okwukwo. Lukwu kwuru nhne gbasiri budnu Jizosi, hite n'omumu a, ige o bu wikoro, ernu a, enwu a, olizo n'enwu tem du nga Jizosi laru oligwe.

Nhne zi n'okwukwo ka

Omumu Jizosi nu wikoro a

Owuwu mini Jizosi nu ornurna a

Enu Jizosi nu rime Galili

Enu Jizosi nu apna nga o neezne Jeruselem

Enu Jizosi nu rime Jeruselem

Oka Jizosi kwuru gbasiri nhne ke jeeme nu ruwhnu

Enwu Jizosi nu olizo n'enwu a

Lukwu nye dibia

O gesi onutnu zuru ozu gbasiri budnu nu ernu Jizosi Karaisi, obirizi a n'ehni ele be neemegbu, nu oznohia ke ele buo ele Ju.

1 Tiofilosi, agida ele badnu yisiri aka be n'ogba okwukwo gbasiri nhne be mernu n'esilawuru ai, ² lele kpa be nyernu ai n'aka a bita. Ele nyernu ai bu ele hiri n'opanizo gweru anya be whnu be, buru ele izi ikwu-onu Chiokike. ³ O buru oma hne me snornu kpakara nhne nkarj hite nu mbom, me gbanu i okwukwo nu ekere nu ekere, Tiofilosi zi igwugwu, ⁴ mee ma i mahia nu kpakara nhne be jiri ikwu-onu onu zni i bu nhne kwesiri okwnata mkpoma.

Omumu Joni Nye Wu Mini

⁵ N'ige Erodu bu eze Judiya, otu nye okwa ariohna zi, be kwu Zakaraya, ke hi n'oro Abija, nnwerne a bu Elizabeti nye hi n'ebnurnu Eroni. ⁶ Be lawuru bu ele oma nu ruwhnu Chiokike, be naabita kpakara nhne Nyenwe ai nyernu n'iwu, be nwée oru. ⁷ Kovu nu be nwée nnwo, kwnornu nu Elizabeti bu nyerinya rekpa nnwo a mesnirni emesni. Be lawuru menem okno badnu.

⁸ Otu obochi, ige ele otu Zakaraya noornu ernu, Zakaraya zi noornu ernu nye ariohna nu ruwhnu Chiokike, ⁹ lele kpa ernu ariohna jiri zi, o dnabarnu nu o bu ya jokporne isensi n'Oro Nso Nyenwe ai.

¹⁰ Kpakara ele Ju neekpe okpukpe n'ederezi ige o nokporne isensi.

¹¹ Enine izi Nyenwe ai mernu Zakaraya whnu a anya hne o gwuzo n'akarikwnunga ojo ariohna hne be nokporne isensi. ¹² Nga Zakaraya whnurnu a, mkpo-

ma laru a mini, ogwnu tumako a. ¹³ Enine izi wam kanu a, "Ogwnu tuko i, Zakaraya, Chiokike nuna m okpukpe i. Elizabeti nnwerne i joomunu i nnwo rukna, i jookwu rewhna a Joni. ¹⁴ I jonwudna, mkpoma joso masi i n'onu, agida ele badnu jeenwe snarnima kwnornu omumu a. ¹⁵ O jjobu nye kwu n'anya Nyenwe ai. O jonwo manya mibu nhne obula ke bna n'anya rja rja. Enine Nso Chiokike jeejihia nu rime a, hite nu rime ruwho nne a. ¹⁶ O jeeme agida ele Izireli hiehnakwnusi Nyenwe ai Chiokike be. ¹⁷ O jeezne nu ruwhnu Nyenwe ai n'enine nu rikne Elaija. O jeeme ele nda tuhna mna mkpoma hne rumu be zi, ma ele za noobno nsni bna n'apna akoniche ele oma, o jiknenu Nyenwe ai ele kwesiri a."

¹⁸ Zakaraya sikwa enine izi wam, "Ndaa nhne me jeeji mahia ka? Le, me nu nnwerne m menem okno badnu k'agida."

¹⁹ Enine izi wam saru a, "Mawa bu Gebureli, nye noogwuzo nu ruwhnu Chiokike. Chiokike ziyaru m me kanu i oka ka nu o zni i izi oma ka. ²⁰ Le, i jaadna mgbu, i jeenwe rikne kwu oka tem du obochi kpakara nhne ka jeeme, kwnornu nu i kwéle ikwu-onu m ke jeemezu n'ige a."

²¹ Ele badnu wam zi neese Zakaraya n'ederezi, be naari nhne kpayaru o gburu okwnu n'Oro Nso Chiokike. ²² Nga o whuyaru, o nwée rikne o kwunu be oka. Be mahia nu o whnurnu owhnurninya n'Oro Nso

Chiokike, o neewhenu be aka, kovu o nwée rikne kwunu be oka.

²³ Nga ige ernalu a zuru n'Oro Nso Chiokike, Zakaraya lahana o ro a. ²⁴ Nga nhne ka mekworu, Elizabethi nnwerne a turu rime, o tugwa ehni a enwa isne nu rime o ro. ²⁵ O kaa, "Ka bu nhne Nyenwe aj mennu m, o gesilem ruwhnu oma a, ma o kwnosnama iwhnerne m n'esilawuru ele badnu."

Be kwuru oka gbasiri omumu Jizosi

²⁶ N'enwa isunu a, † Chiokike ziznerne enine izi Gebureli zne n'eli Nazareti ke zi nu Galili, ²⁷ znekwnusi otu nnwo oknornokno ma nyerukna be kwu Meri, nye Josefu ke hi n'ebnurnu Devidi kweru o lu. ²⁸ Enine izi wam zne hne o zi, kaa, "M bekwulem o, ji nye Nyenwe aj dagwunu, i bu nye owa oma."

²⁹ Mkpoma laru Meri mini nga o nuru ikwu-onu a, o naagbadi nu mkpoma a okpa ibekwu ke nu kpa.

³⁰ Kovu enine izi wam kanu a, "Meri, ogwnu tuko i, Chiokike menu i oru k'agida. ³¹ I jootu rime, muhia nnwo rukna, i jookwu a Jizosi. ³² O jjobu nye kwu, be jookwu a Nnwọ Nye Kakwo Nhne Dum Olu. Nyenwe aj Chiokike jeenye a ngadna eze nda a, Devidi. ³³ O jaachi o ro Jekopu tim tom, eli-eze a jookwo okwo."

³⁴ Meri saru enine izi wam, "Ndaa kpa be jeeme nhne ka, hne me ma nyerukna?"

³⁵ Enine izi wam saru a, "Enine Nso jaadnakwasu i, iknerna ke Nye Kakwo Nhne Dum Olu jookpusni i. Be jookwu nnwo wam zi nso ke i joomu Nnwọ Chiokike. ³⁶ Le, Elizabethi nwene i rinya zi rime omumu n'okno badnu a, o bu nye be nookwu nnwerne nwée nnwo, ka bu enwa isunu a. ³⁷ O za nhne nyirni Chiokike."

³⁸ Meri saru, "Le, m bu m nnwo izi ke Nyenwe aj, o menu m lele kpa i kwuru." Enine izi wam gharu a la.

Meri znerne o lekasi Elizabethi

³⁹ Ige wam, Meri jiknerne wara wara zne n'otu eli rugwu ke zi nu Judiya. ⁴⁰ O bna n'oro Zakaraya bekwusi Elizabethi. ⁴¹ Nga Elizabethi nuru ibekwu Meri, nnwo zi a nu ruwho wulizoru olu. Enine Nso jipiyaru Elizabethi.

⁴² O gweru okne nkoli kwu oka kaa, "I bu nye owa oma n'esilawuru ele rinya, nnwo ke i joomu bu masi nye owa oma. ⁴³ M bu m nye ruwhnu oma nu nne ke Nyenwe m jaava lekasi m. ⁴⁴ Kwnornu nu kpa me nuru ibekwu i, nnwo zi m nu ruwho wulizoru olu nu snarni-ma. ⁴⁵ I bu nye owa oma kwnornu nu i kweru nhne Nyenwe aj kwuru nu o jeemezu a."

Meri gwnurnu eri ojija

⁴⁶ Meri kaa,
"Mkpoma m ja Nyenwe aj,

⁴⁷ ovu m nonwudna onwudna kwnornu nu Chiokike Nye Oznohia m,

† Ka bu kpa Elizabethi turu rime.

⁴⁸ kwnornu nu o chenwanyarnu nnwo izi a ovu hieru eli.

Hite nu kitna kpakara ele ebiri jookwu m nye owa oma,

⁴⁹ kwnornu nu Chiokike Nye bu Dikne mennu m nhne hna ezi,

rehna a zi nso.

⁵⁰ Chiokike nodonu ele notu ogwnu a obirizi, hite n'otu ebiri du ebiri berere.

⁵¹ O ji aka dikne a mee nhne hna ezi,

o chisaru kpakara ele oknomokno nu kpakara mmu-ma be.

⁵² O gwednarnu ele eze nu ngadna eze be, o gwelizoru ele ovu hieru eli.

⁵³ O nyejilem ele wiri nogwnu ruwho, kovu o gbataru ele eze aka.

⁵⁴ O yinu nye izi a Izireli aka,

o chenwanyarnu o donu a obirizi,

⁵⁵ ke o kweru Ebereham nu eburnu a mkwna tim tom,

lele kpa o kanu ele nda aj."

⁵⁶ Meri daziri n'oro Elizabethi enwa eto, lahana o ro a.

Omumu Joni Nye Wu Mini

⁵⁷ Ige omumu nnwo Elizabethi duru, o muhia nnwo rukna. ⁵⁸ Ele agbatibi †† a nu rumu nwene a nuru nu Nyenwe aj donnu a obirizi k'agida, be snornu a nwudna.

⁵⁹ O du n'obochi esato, be varu o kpa nnwo wam nka. Be noopio o jita a rehna Zakaraya ma o buru ogbo nda a, ⁶⁰ kovu nne a karu, "Oza, rehna a bu Joni."

⁶¹ Be kanu a, "O za nye naaza rehna ka n'esilawuru ele ke i."

⁶² Be whenu nda a aka, jikwa a rehna be jookwu nnwo wam. ⁶³ O kaa be nyee a nhne ogba okwukwo, o gbagwojuru be anya nga o gbasiri, "Rehna a bu Joni."

⁶⁴ Ngangam, onu a kpumernu, riro a toma, o bete nookwu oka, naaznarni Chiokike. ⁶⁵ Ogwnu turu kpakara ele agbatibi be, be wheke otutnu ka kpakara eli rugwu Judiya. ⁶⁶ Nye obula ke nuru a zi neechenwu, be neesikwa, "Okpa badnu kini bu nhne nnwo ka jjobu?" Kwnornu nu be whnurnu nu aka Nyenwe aj zi n'ehni a.

Zakaraya gwnurnu eri ojija

⁶⁷ Enine Nso jipiyaru Zakaraya nda Joni, o whnu owhnurninya, kaa,

⁶⁸ "Ojija zinu Nyenwe aj, Chiokike ke Izireli, kwnornu nu o lekasiri ma o gbahia ele ke a.

⁶⁹ O gweyaru nye dikne jooznohia aj

hite n'oro nnwo izi a Devidi,

⁷⁰ lele kpa o kwuru hite n'onu ele owhnurninya a zi nso agida ige wheru ewhe.

⁷¹ O jooznohia aj hite n'aka kpakara ele sno aj irno.

⁷² O donnu ele nda aj obirizi,

†† agbatibi: ele ya nu a wuta ndundu

o chenwanyarnu ogba-njo-ehni nsọ a.
⁷³ O kwesiri Ebereham nda aị mkwna rikne,
⁷⁴ ọ dọhia aị n'aka ele irno aị,
 ma a kpenu aị n'énwe ogwnu,
⁷⁵ ma a ziri nsọ nọ ele mee mma nọ ruwhnu a
 kpakara bụdnu aị.
⁷⁶ Ji, nnwọ m matị, be jookwu i nye ọwhnurninya ke
 Nye Kakwo Nhne Dum Olu,
 kwnornu nọ i jeezne nọ ruwhnu Nyenwe aị neemek-
 watanu a apna.
⁷⁷ I jeeme ele ke a mahia ọznohia,
 hite n'ogbarunu be mmehie be.
⁷⁸ Hite n'obirizi nọ ovu ọma ke Chiokike aị,
 o jeeme ẹnam ọomukwasi aị hite n'oligwe,
⁷⁹ iwhne joomukwasi ele zị n'ochichiri
 nọ ele zị n'oyinyo ke ẹnwu,
 noodumakọ ọchi aị n'apna udno."
⁸⁰ Nnwọ wam nooso oso, gbasị rikne nọ enine, o wu
 n'ẹli-ikpa tem dọ nga be gesiri a ele Izireli.

Ọmumu Jizọsi

(Mat 1:18-25)

2 N'ige wam, eze Siza Ọgositosi yiri iwu be gbasị
 rẹwhna kpakara ele wu n'ẹli ele Rom nẹchi n'ok-
 wukwo. ² (Ka bụ ogba rẹwhna n'okwukwo ke mbom
 nga Kwirinọsi bụ nye nẹchi Siriya.) ³ Nye ọbula la n'ẹli
 a zne gba rẹwhna n'okwukwo.

⁴ Josefụ hiri n'ẹli Nazarẹti ke zị nọ Galili zne Bẹtile-
 hem nọ Judiya, ẹli be murnu Devidi, kwnornu nọ o hi
 n'ẹbnurnu ọro Devidi. ⁵ O znernu ma be gbasị rẹwhna
 ya nọ Meri n'okwukwo, bụ nwerinya o kweru nọ ọ
 joolu, nye zị rime ọmumu. ⁶ Nga be zị nọ Bẹtilehem,
 ige Meri jomumu nnwọ dọru. ⁷ Ọ mụhia ọziri nnwọ ruk-
 na a, ọ whụ a n'ikpe nute a nọ rime nhne be biganu
 anọhia wiri, kwnornu nọ ọ zá ọro zinu be n'oro ele
 izne.

Ele ọoznu atnurnu nọ ele enine izi

⁸ Ele ọoznu atnurnu zị n'ẹli wam nọ rime ọhia neese
 atnurnu be n'abalị. ⁹ Enine izi Nyenwe aị mernu be wh-
 nọ a anya, igwugwu Nyenwe aị mụkwasi be, ogwnu
 tọru be k'agida. ¹⁰ Kọvu enine izi wam kanu be, "Og-
 wnu tọko anu. Anu bno nsni, m gweyanu m anu izi
 ọma ke snarnima ke jaazinu kpakara ele badnu.
¹¹ Tnawa, n'ẹli Devidi be munnu anu Nye Ọznohia,
 Karaịsi Nyenwe aị. ¹² Ka bụ nhne anu jeeji mahia a,
 anu jowhnu nnwọ ikne be whuru n'ikpe nute nọ rime
 nhne be biganu anọhia wiri."

¹³ Ngangam, agida ele enine izi whuyaru snornu
 enine izi wam naaznari Chiokike, naaka,

¹⁴ "Ọson'anya dum buru ke Chiokike nọ hne kakwo
 n'olu,
 udno ziri n'owa n'esilawuru ele nhne be naamasị a."

† *KARAISI: Karaịsi bụ Nye Ọznohia wam Chiokike kweru mkwna
 o ziya.*

¹⁵ Nga ele enine izi wam lahnarnu oligwe, ele ọoznu
 atnurnu wam kanu ẹni be, "Anu va ma a zne Bẹtile-
 hem whnu nhne mernu ke Nyenwe aị kannu aị."

¹⁶ Be gweru ẹso gweru izne zne whnu Meri nọ Josefụ,
 nọ nnwọ ikne wam be nuteru nọ rime nhne be biganu
 anọhia wiri. ¹⁷ Nga be whnurnu a, be tnusa nhne enine
 izi kwuru gbasiri nnwọ ikne ka. ¹⁸ O duru kpakara ele
 urnu nhne ele ọoznu atnurnu wam kwuru ẹni.

¹⁹ Kọvu Meri bitaru kpakara nhne ka nọ mkpoma a,
 nẹchinwu a. ²⁰ Ele ọoznu atnurnu wam lahnarnu,
 ọogwnu eri, naaja Chiokike kwnornu nọ nhne be nurnu,
 whnu masi lele kpa enine izi wam kanu be.

Be jiri Jizọsi rẹwhna

²¹ N'ọbochi ẹsato, be va ọ kpa nnwọ wam nka, be jita
 rẹwhna a Jizọsi, bụ rẹwhna enine izi wam kwuru a sụ
 be tọru rime a.

Be kwubnarnu Jizọsi Oro Nsọ Chiokike

²² Ige dọru ma Josefụ nọ Meri mee ma be ziri rịchna
 lele kpa Iwu Mozizi kwuru, be kwuru nnwọ wam zne
 Jeruselem, chete a nọ ruwhnu Nyenwe aị. ²³ Lele kpa
 be gbaru a n'iwu Nyenwe aị, "Be jaabitani Nyenwe aị
 nnwọ rukna ọbula be beru ọso mụ nsọ." ²⁴ Be kwa
 arịohna lele kpa iwu Nyenwe aị kwuru, "Nduru lawuru
 mọbu rumu weresi lawuru."

²⁵ Otu nwerukna zị nọ Jeruselem, nye rẹwhna a bụ
 Simiọni, nye mee mma, nye ọotu ogwnu Chiokike. Ọ
 bụ nye neese ọznohia ke Izireli, Enine Nsọ zị n'ẹni a.
²⁶ Enine Nsọ kannu a nọ ọ jónwu ẹnwu tem ọ whnu
 Karaịsi Nyenwe aị. ²⁷ Enine Nsọ duru a zne n'oro Nsọ
 Chiokike nga ele murnu Jizọsi varu o menu a lele kpa
 Iwu Mozizi kwuru. ²⁸ Simiọni kwuru nnwọ wam n'aka a,
 znarni Chiokike, kaa,

²⁹ "Nyenwe m, kweru ma nnwọ izi i la n'udno,
 lele kpa i kweru m mkwna,

³⁰ kwnornu nọ anya m whnunam ọznohia i,

³¹ ke i bikwataru n'anya kpakara ele badnu,

³² iwhne ke jookpume nhne gbasiri i nyee ele buo ele
 Ju,

nọ igwugwu ke ele ke i Izireli."

³³ Nhne be kwuru gbasiri nnwọ ikne ka duru nda a
 nọ nne a ẹni. ³⁴ Simiọni gozi be, kanu Meri, nne a,
 "Nnwọ ka jọburu nhne jaakpahia ọdidna nọ olizo agi-
 da badnu n'Izireli, buru masi nhne elekema be jookwu
 ọka megidne. ³⁵ O jookpume echiche agida ele badnu.
 Kọvu nhne igbugbu jọduwa mkpoma i lele ama-og-
 wnu."

³⁶ Otu nwerinya ọwhnurninya zị, nye rẹwhna a bụ
 Ana, adna Fanueli, ke hi n'ẹbnurnu Asa whuya.
 Nwerinya ka nọ nzi a wuru awha ẹsau kpọi, ³⁷ kọvu ọ
 menem okno badnu ke gbaru nri awha ẹsato nọ ẹno,
 ọ bụ nnwerne nzi a nwurnu ọnwu. Ọ zá ọowhoga
 n'oro Nsọ Chiokike iwhnehnne nọ abali, ọ zị neekpe
 okpukpe, noovu ọnu. ³⁸ Ọ bnanyarnu n'ige wam, ọ

tunu Chiokike mmamma, kwu oka gbasiri nnwo ikne wam, kanu kpakara ele neese ogbahia ke Jeruselem.

Be kwuru Jizosi lahna Nazareti

³⁹ Nga Josefu nu Meri mekworu kpakara nhne iwu Nyenwe aji kwuru, be lahna Galili zne eli ke be, Nazareti. ⁴⁰ Watakiri wam nooso, gbasiri rikne, akoniche jihiaru nu rime a, oru Chiokike ziji masi a n'ehni.

Wikoro Jizosi ziji n'Oro Nso Chiokike

⁴¹ Ele murnu a neezne Jeruselem kpakara awaha n'Iriri Ogawhe. ⁴² Nga Jizosi gbaru nri nu awaha lawuru, be zne Iriri Ogawhe lele kpa be mesi. ⁴³ Nga be mekworu Iriri wam, be bete o lahna oro be, kovu wikoro Jizosi daziri nu Jeruselem, kovu ele murnu a ma. ⁴⁴ Be neeche nu o ziji n'igbudu badnu, be zne izne otu obochi, be noopio a n'esilawuru ele enyi be nu rumu nwene be. ⁴⁵ Nga be whuna a, be hiehna nu Jeruselem noopio a. ⁴⁶ N'obochi ke eto, be whnu a n'Oro Nso Chiokike, hne o daziji n'esilawuru ele zni iwu ele Ju, noobno nsni nhne be nookwu, neesikwa be ajiji. ⁴⁷ Kpakara ele nurnu ikwu-onu a nu akoo ziji nu nhne o saru be, o duru be ehni. ⁴⁸ Nga ele murnu a whurnu a, o du be ehni, nne a kanu a, "Nnwom, kini kpararu i jiri mee me nu nda i kpa? Me nu nda i ji anya-mini noopio i."

⁴⁹ O sika be, "Kini kpararu anu noopio m? Anu ma nu m jorunu ernu Nda m?" ⁵⁰ Kovu be ghoyage nhne o kannu be.

⁵¹ Jizosi snornu be la Nazareti, noobnonu be nsni. Kovu nne a bitaru kpakara nhne ka nu mkpoma a. ⁵² Jizosi nooso n'akoniche nu dimkpa, neenwe oru nu ruwhnu badnu nu Chiokike.

Ikwu-onu Joni Nye Wu Mini

(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Jon 1:19-28)

3 N'awha ke nri nu isne ke ochichi Taberosi Siza, nga Pontiosi Pajleti nechi Judiya, nga Erudu nechi Galili, nwene a rukna Filipu nechi Ituria nu Tirakonitisi, Lisanasi nechi Abilini, ² Anasi nu Kayafasi bu ele risi arjohna, ige wam ikwu-onu Chiokike duru Joni, nnwo Zakaraya nsni n'eli-ikpa. ³ O zne nu kpakara eli ke ziji Osimini Jodani gburugburu, nokpo okwo naakaa ele badnu tuhna mkpoma ma be wu be mini, ma Chiokike gbarunu be mmehie. ⁴ Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nso hite n'onu Azaya nye owhnurninya, kaa,

"Akpiri otu badnu nokpo okwo n'eli-ikpa, anu mekwata apna Nyenwe aji, anu mee apna a sni asni.

⁵ Be jeemesni kpakara ngwulangwu,

be jaakwnadna kpakara rugwu nu rugwu mati.

Kpakara apna ziji mgbahirigodo jaasni asni, kpakara apna ziji ndagwurugwu jaazi snam.

⁶ Kpakara ele badnu jowhnu oznohia Chiokike."

⁷ Joni kanu igbudu badnu nowhokwnusi a ma o wu be mini, "Anu eburnu agwo, nyele kannu anu gbanahuru ovu owe ehni Chiokike ke naava?" ⁸ Anu minya mkpuru ke neegesi nu anu tuhna mkpoma. Anu kaa nu Ebereham bu nda anu. Kwnornu me kanu anu ezi oka, Chiokike nwernu rikne mee kpakara akaworugwu ka ghoro rumu Ebereham. ⁹ Be bitalam ehni n'ikwnu kpakara isisi, isisi obula ke minya mkpuru oma, be joogbudna a, tubna nu rime bekwnu."

¹⁰ Ele badnu wam sika a, "Kini bu nhne a jeeme?"

¹¹ Joni saru be, "Nye nwernu iwo lawuru, o kesi nye nwene otu, nye nwernu wiri, mee masi kpa."

¹² Ele ona nturu varu ma Joni wu be mini, be sika a, "Nye-zni-nhne, kini bu nhne a jeeme?"

¹³ Joni saru be, "Anu nahia ele badnu iwai kakwo kpa be nyernu anu iwu."

¹⁴ Ele ogwnu sika a, "Kini bu nhne a jeeme?"

O kanu be, "Anu mee ele badnu nhne rikne, mubu bno ele badnu nhne aghalaghala, ogwo ernu anu ji anu ruwho."

¹⁵ Ele badnu neele anya nu Joni bu Karaisi. ¹⁶ Joni kanu be, "M ji m mini wu anu mini, kovu nu nye kakwo m rikne wawa, nye me kwesile o whudnahie toma eriri okoro-ochi a lawuru. Nye wam jeeji Enine Nso nu bekwnu wu anu mini. ¹⁷ Nye nhne owhusna ikpa ziji n'aka a, o jowhusna ikpa a nkari, chibna ikpa a n'obna, kovu o jeeji bekwnu chni ehni kporne ruznurnuznu ikpa."

¹⁸ Joni ji agida ikwu-onu ziji ichne ichne zni izi oma, naariasno be tuhna mkpoma.

¹⁹ Kovu nu Joni bigboru Eze Erudu kwnornu Erodiasi nnwerne nwene a, nu agida nhne ojo berere ke Erudu mernu. ²⁰ Erudu tukwasiri n'olu nhne ojo ka, nga o yisiri Joni ikelu.

Owuwu mini Jizosi

(Mat 3:13-17; Mak 1:9-11)

²¹ Nga Joni wukparu ele badnu mini, o wuru Jizosi mini masi. ²² Nga Jizosi neekpe okpukpe, oligwe kpumernu. ²³ Enine Nso whekwasiri a lele nduru, otu akpiri hiri n'oligwe dna kaa, "Ji bu Nnwom, me whurnu n'anya, nhne i masiri m."

Osnusno omumu Jizosi

(Mat 1:1-17)

²³ Nga Jizosi gbaru nri awaha eto, o panizo ernu izi oma a, ele badnu naari nu o bu nnwo Josefu,

nnwo Hili, ²⁴ nnwo Matati,

nnwo Livai, nnwo Meliki,

nnwo Janai, nnwo Josefu,

²⁵ nnwo Matatayasi, nnwo Emosi,

nnwo Nahum, nnwo Esili,

nnwo Nagai, ²⁶ nnwo Mati,

† IRIRI OGAWHE: Iriri Ogawhe bu ige ele Ju neechenwanya nga Chiokike dhiaru be n'ohi n'aka ele Ijipiti. Okwnehala 12:1-27; Ditaronomi 16:1-8.

†† Nhne ka mernu tutu Erudu yisiri Joni n'ikelu.

nnwọ Matatayasi, nnwọ Sẹmeni,
 nnwọ Joseki, nnwọ Joda,
²⁷ nnwọ Jonani, nnwọ Resa,
 nnwọ Zerubabeli, nnwọ Seateli,
 nnwọ Neri, ²⁸ nnwọ Meliki,
 nnwọ Adj, nnwọ Kosam,
 nnwọ Elimadam, nnwọ Er,
²⁹ nnwọ Josua, nnwọ Eleza,
 nnwọ Jorim, nnwọ Matati,
 nnwọ Livai, ³⁰ nnwọ Simioni,
 nnwọ Juda, nnwọ Josefu,
 nnwọ Jonam, nnwọ Eliakim,
³¹ nnwọ Mela, nnwọ Mena,
 nnwọ Matata, nnwọ Natani,
 nnwọ Devidi, ³² nnwọ Jesi,
 nnwọ Obedi, nnwọ Boazi,
 nnwọ Salimoni, nnwọ Nasoni,
³³ nnwọ Aminadabu, nnwọ Ram,
 nnwọ Hezironi, nnwọ Pẹzei,
 nnwọ Juda, ³⁴ nnwọ Jekopu,
 nnwọ Aziki, nnwọ Eberham,
 nnwọ Tera, nnwọ Nahọ,
³⁵ nnwọ Sẹrugi, nnwọ Ru,
 nnwọ Pẹlegi, nnwọ Ebe,
 nnwọ Sẹla, ³⁶ nnwọ Kajani,
 nnwọ Afazadi, nnwọ Sẹm,
 nnwọ Noa, nnwọ Lameki,
³⁷ nnwọ Metusela, nnwọ Inoku,
 nnwọ Jarędi, nnwọ Mahalaleli,
 nnwọ Kajani, ³⁸ nnwọ Enosi,
 nnwọ Sęti, nnwọ Adam,
 nnwọ Chiokike.

Ọrnurna Jizọsi

(Mat 4:1-11; Mak 1:12,13)

4 Enine Nsọ jihjaru nọ rime Jizọsi nga o hiri nọ Osi-
 mini Jodani hiehna, Enine Nsọ duru a zne n'ẹli-ik-
 pa. ² Ọ zị n'ẹli-ikpa nri ọbochi ẹno, Ekwensu naarna a
 ọrnurna, ọ zà nhne o riri kpakara ọbochi wam, omek-
 wo, wiri gwnurru a.

³ Ekwensu kanu a, "Ọ bọru nọ i bọ Nnwọ Chiokike,
 kanu akaworugwu ka ọ ghọ brędi."

⁴ Jizọsi saru a, "Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, 'Ọ
 búo brędi bọ nhne badnu kpọi jeeri ziri búdu.'"

⁵ Ekwensu duru a pnezne n'olu rugwu gerisi a
 kpakara ẹli-eze k'owa n'ige matị. ⁶ Ọ kanu a, "M jeenye
 i kpakara rikne ka nọ igwugwu be, kwnornu nọ be ny-
 ernu m be, m jeenye a nye ọbula masiri m. ⁷ Ọ bọru nọ
 i jọokponu m risi ẹli, kpakara a jọobu ke i."

⁸ Jizọsi saru a, "Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, 'I
 jọokponu Nyenwe i, Chiokike i risi ẹli, ọ bọ ya kpọi bọ
 nye i jeekpenu.'"

⁹ Ekwensu duru a zne nọ Jeruselem, mee o gwuzoru
 n'olu towa Ọro Nsọ Chiokike, kanu a, "Ọ bọru nọ i bọ
 Nnwọ Chiokike, gbudna ẹhni i n'ẹli hna. ¹⁰ Be gbaru a
 n'okwukwo nsọ, kaa,

'O jeenye ele enine izi a iwu gbasiri i
 ma be chekwata i nkarị.

¹¹ Be jeegheru i n'aka be,
 ma i gharu ọ kpọbi i ọchi nọ rugwu.' "

¹² Jizọsi saru a, "Be gbakwnornu a n'okwukwo nsọ,
 kaa, 'I rná Nyenwe i, Chiokike i ọrnurna.' "

¹³ Nga Ekwensu rnakworu a ọrnurna, ọ gharu a ige
 matị.

Jizọsi panjoru ẹrnu a

(Mat 4:12,17; Mak 1:14,15)

¹⁴ Jizọsi lahna Galili nọ rikne Enine Nsọ, be tnyisi ọt-
 nutnu a kpakara ọhna. ¹⁵ O zni nhne kpakara n'oro ọg-
 bako ele Ju, kpakara ele badnu naaznarni a.

Be juru Jizọsi nọ Nazareti

(Mat 13:53-58; Mak 6:1-6)

¹⁶ Jizọsi zne nọ Nazareti hne o soru, ọ bna n'oro ọg-
 bako ele Ju n'Ọbochi Ozukwa Inwe ele Ju lele kpa o
 mesi, o lizọ ma ọ gwnu okwukwo nsọ. ¹⁷ Be nyee a ok-
 wukwo Azaya nye ọwhnurninya, o kpume a whnu hne
 be gbaru,

¹⁸ "Enine Nsọ Nyenwe aị zị n'ẹhni m,
 kwnornu nọ Chiokike aị teru m mọno,
 o zni ele mboni izi ọma.

O ziyaru m ọ kpọ okwo ọgbahia ele zị n'oro ikelu,
 mee ele isni whnurru ọsno,
 nọ ọ dọhia ele be neemegbu,

¹⁹ nọ ọ kpọ okwo awha Nyenwe aị jọoznohia ele ke
 a."

²⁰ O kpusni okwukwo wam nyehnata nye neezne izi,
 daziri ẹli. Kpakara ele zị n'oro ọgbako ele Ju legidne a
 anya. ²¹ Ọ panizo naakanu be, "Be mezuru nhne ok-
 wukwo nsọ kwuru n'anya anu tna."

²² Kpakara ele badnu kwuru a ọka ọma, ikwu-ọnu
 ọma a duru agida be ẹhni, be neesikwa, "Ka ọ búo
 nnwọ Josefu?"

²³ Jizọsi kanu be, "N'ezi anu jootnunu m elulu ka,
 'Wodibia digba ẹhni i, kpakara nhne a nurnu i mernu
 nọ n'ẹli Kapanom, mee be hna n'ẹli i.' "

²⁴ "Me kanu anu ezi ọka, nye ọwhnurninya nwée ọso
 anya n'ẹli a. ²⁵ Kọvu me kanu anu, agida ele nnwerne
 nzi be nwurru zị n'ẹli Izireli n'ige Elaija, nga Chiokike
 mesnirni oligwe, mini zoge awha ẹto nọ ẹnwa isunu,
 ke kpahjaru okne okwnunyo dnarnu nọ kpakara ẹli.
²⁶ Be ziznege Elaija znekwnusi nye ọbula nọ rime be,
 okwolem otu nnwerne nzi a nwurru ke zị nọ Zerefati †
 ke zị ndundu Sajdoni. ²⁷ Agida ele nchnichna zị masi
 n'ẹli Izireli n'ige Elisia nye ọwhnurninya, ọ zà nye be
 mernu ọ ziri rịchna, okwolem Nemanị nye Siriya."

²⁸ Onuma jihjaru kpakara ele zị n'oro ọgbako ele Ju
 mkpoma nga be nurnu nhne ka. ²⁹ Be lizọ, chihala a
 n'ẹli be, duru a zne n'onu rugwu hne be wukwasiri ẹli
 be ma be kwnadna a n'ẹli. ³⁰ Kọvu o hiri n'esilawuru be
 whoga.

† Zerefati: Ka búo ẹli Izireli.

Jizōsi chihalaru rēnwu ojo

(Mak 1:21-28)

³¹ Jizōsi zne Kapanom n'eli Galili, n'Obochi Ozukwa Inwe neezni ele badnu nhne. ³² Eñni duru be nu nhne o neezni, kwnornu nu o neezni nhne lele nye nwernu rikne n'aka Chiokike.

³³ Otu nwerukna ke rēnwu ojo nwugwu zi n'oro ogbako ele Ju wam, o gweru okne nkoli si lulo, ³⁴ "Kini bu nhne ai nu ji nwekogwu, Jizōsi nye Nazareti? I varu ma i gbumekwo ai? M maam nye i bu, i bu nye nsō ke Chiokike."

³⁵ Jizōsi bigboru a, kanu a, "Kpusni onu i, hi nu rime a whuya." Rēnwu ojo wam vudna a n'eli nu ruwhnu ele badnu wam, hi nu rime a whuya, o mekasila a nhne.

³⁶ O duru kpakara ele badnu eñni, be neesikwarita ibe be, "Ka bu iznizni kini? Nwerukna ka nwernu rikne o ji notunu rēnwu ojo oka, be whuya masi." ³⁷ Otutnu gbasiri a gbasaru kpakara eli zi be gburugburu.

Jizōsi gwōru ele badnu

(Mat 8:14-17; Mak 1:29-34)

³⁸ Jizōsi hi n'oro ogbako ele Ju wam whuya, bna n'oro Sajmoni. Nne nnwerne Sajmoni naarja eñni orne bekwnu, be rjasno Jizōsi o yinu a aka. ³⁹ O zne gwuzoru nu ngeri okpata a, bigbo eñni orne bekwnu wam, o sigbasi a. O lizo ngangam neeznenu be izi.

⁴⁰ Nga eñnam dnarnu, be kwuyanū Jizōsi kpakara ele naarja eñni igbugbu zi odo n'odo, o tukwasi be aka a otu otu, gwō kpakara be. ⁴¹ Rēnwu ojo hi nu rime agida ele badnu whuya, neesi lulo. "Ji bu Nnwō Chiokike."

Kovu Jizōsi bigboru be, o kwéle be kwu oka, kwnornu nu be magwu nu ya bu Karajisi wam.

Jizōsi znirni izi oma n'oro ogbako ele Ju

(Mak 1:35-39)

⁴² Nga chi boru, o zne nu hne koru owu. Ele badnu noopio a, nga be piohjaru a, be kwéle o gharu be whoga. ⁴³ Kovu Jizōsi kanu be, "M jeezne n'eli ele ke berere zni be izi oma eli-eze Chiokike, kwnornu nu ka bu nhne Chiokike kwno ziya m."

⁴⁴ O neezni izi oma nu kpakara oro ogbako ele Ju zi nu rime Judiya.

Ele mbom sno apna Jizōsi

(Mat 4:18-22; Mak 1:16-20)

5 Otu obochi Jizōsi gwuzo nu ngeri Osimini Genzareti, agida ele badnu naadnagidne a, nonu ikwu-onu Chiokike. ² O whnu ogbo lawuru zi nu ngeri mini, ele noogbu aznu whogaru nu rime be nosnu igbo be. ³ Jizōsi bna n'otu ogbo ke bu keru Sajmoni, kanu a o nubna matu nu rime mini, o daziri eli nu rime ogbo wam neezni ele badnu nhne.

⁴ Nga o znikworu nhne, o kanu Sajmoni, "Nubna ogbo nu rime mini wusi igbo i, gbu aznu."

⁵ Sajmoni saru a, "Nda-ai-kwu, a doligburu eñni a n'ernu kpakara abali ka, o zia nhne obula a gburu,

koru kwnornu nu ikwu-onu i, m jowusi igbo." ⁶ Nga be wusiri igbo, be gbu agida aznu, ke mernu igbo bete nodoka. ⁷ Be whenu ele ibe be aka ele zi n'ogbo berere, be va yinu be aka. Be va gbuji ogbo lawuru wam n'aznu, be bete neemi. ⁸ Nga Sajmoni Pita whnuru nhne mernu, o dna n'eli n'ochi Jizōsi kaa, "Nyenwe ai, hi nu hne me zi whoga kwnornu nu m bu m nye ojo."

⁹ Aznu be gburu duru be eñni k'agida. ¹⁰ O bu masi kpa o duru Jemisi nu Joni rumu Zebidi eñni, ele be nu Sajmoni sno noogbu aznu. Jizōsi kanu Pita, "Ogwu tuko i, hite nu kitna i joo bu nye jookwuhia badnu."

¹¹ Be kwohia ogbo be n'onu mini, sigbasi kpakara nhne snornu Jizōsi.

Jizōsi gwōru nye nchnichna

(Mat 8:1-4; Mak 1:40-45)

¹² Nga Jizōsi zi rime eli-ohna, otu nwerukna naarja nchnichna vakwnusiri a. Nga o whnuru Jizōsi, o dna n'eli nu ruwhnu a, rjasno, kaa, "Nyenwe ai, o buru nu i pioru, i nwernu rikne mee m ziri richna."

¹³ Jizōsi dosnima aka a, kpatu a, kaa, "M pioru m, ziri richna." Ngangam, nchnichna wam whogaru n'ehni a.

¹⁴ Jizōsi doru a aka nu nsni kanu a, "O za nye obula i kanu, koru la, gweru eñni gesi i nye okwa arjohna, gweru nhne Mozizi nyernu n'iwu kwa arjohna ma o buru nhne akebe nyee be nu i zi richna."

¹⁵ Kovu otutnu a gbasaru k'agida, ke kpayaru agida ele badnu naava nonu ikwu-onu a, ma o gwō nriria be. ¹⁶ Agida ige Jizōsi whoga, zne hne koru owu, neekpe okpukpe.

Jizōsi gwōru nye eñni a donwurnu odonwu

(Mat 9:1-8; Mak 2:1-12)

¹⁷ O du n'otu obochi, nga Jizōsi neezni nhne, ele Farisi nu ele zni iwu ele Ju ele hi nu kpakara mgbu ke zi n'eli Galili nu Judiya nu Jeruselem va, be dazi, rikne Nyenwe ai zi n'ehni a, o noogwo ele nriria. ¹⁸ Ele rukna vyanu a otu nye ngeri eñni a donwurnu odonwu, nye dnanyi n'olu okpata, be pio kpa be joovubna nu ruwhnu Jizōsi. ¹⁹ Nga be nwée rikne du a eñni kwnornu nu agida ele badnu wam, be pne n'olu oro, hi nu hne be doka-halaru nhne vudna a n'olu okpata o dnanyi n'esilawuru igbudu badnu wam nu ruwhnu Jizōsi.

²⁰ Nga Jizōsi whnuru okwnata mkpoma be, o kaa, "Nwerukna, be gbarunam ji kpakara mmehie i."

²¹ Ele Farisi nu ele zni iwu ele Ju neesikwa nu mkpoma be, "Nwerukna ka bu nyele ke nookwulu Chiokike? Ndaa nye nwernu rikne o gbaru mmehie, hne o buo Chiokike kpoi?"

²² Jizōsi mahiaru nhne be naaru nu mkpoma be, o sika wa be, "Kini kphjaru anu naaru oriri ka nu mkpoma anu? ²³ Ndaa ke zi ewheke nu o kaa, 'Be gbarunam ji kpakara mmehie,' sobu o kaa, 'Lizo zne izne?' ²⁴ M pi-oru m anu mahia nu Nnwō ke Badnu nwernu rikne n'owa o gbaru mmehie." O kanu nwerukna wam ngeri

ẹhni a dọnwurnu ọdonwu, “M ka m ji, lizọ, vuru ọkpata i, la ọro i.”

²⁵ Ngangam, o lizọ nọ ruwgnu be, chiri etere ọ dnanyi n'olu a, la n'oro a, naaznarni Chiokike. ²⁶ Eñni du kpakara be, be tọ ogwnu znarni Chiokike, naakaa, “A whnụnam nhne ikne tna.”

Jizọsi sukwuru Livaj
(Mat 9:9-13; Mak 2:13-17)

²⁷ Nga nhne ka mekworu, Jizọsi whogaru whnụ otu nye ọna ntụ be kwu Livaj, hne ọ dazị n'oro ntụ, Jizọsi kanụ a, “Sno m.” ²⁸ Livaj lizọ, sigbasi kpakara nhne snornu a.

²⁹ Livaj sinu Jizọsi okne iriri n'oro a, agida ele ọna ntụ nọ ele berere snornu be neeri wiri. ³⁰ Ele Farisi nọ ele zni iwu ele Ju sika ele sno apna a, “Kini mernu anụ noosno ele ọna ntụ nọ ele mmehie neeri wiri?”

³¹ Jizọsi sarụ be, “Mkpa dibia ziko naakpa ele ẹhni bụru ọma, okwolem ele nriria. ³² M váge m o sukwu ele ọma, kovu ele mmehie ma be tųhnasna mkpoma.”

Ajiji gbasiri ovu ọnu
(Mat 9:14-17; Mak 2:18-22)

³³ Be kanụ a, “Ele sno apna ịoni noovu ọnu neekpe okpukpe ige ọbula, ma ele sno ele Farisi neeme masi kpam, kovu ele sno apna i neeri, nnonwo.”

³⁴ Jizọsi sarụ be, “Ele varụ hne be nọolu nnwerne ikne be joovu ọnu hne be nọ nye nọolu nnwerne ikne zị?”

³⁵ Kovu ọbochi vawa, nga be jaanahoru be nye nọolu nnwerne ikne, ọ bụ nga be joovu ọnu n'ọbochi wam.”

³⁶ Jizọsi tñunu be elulu ka, “Ọ zá nye ịodokaru mkpekele ikpe ikne dnusni n'iwo ọknani, o mene kpam, ọ ịodoka ke ikne, ikpe ikne nọ ke ọknani jáadnabna. ³⁷ Ọ zị masi nye jeegweru manya ikne gbasị n'olori akpukpo ọknani, o mene kpam, manya ikne wam jaagbawama olori akpukpo ọknani, manya nọ olori akpukpo whume etekne. ³⁸ Kovu be gbasị manya ikne n'olori akpukpo ikne. ³⁹ Ọ zá nye ke nwor-nu manya ọknani noopio ke ikne, kwnornu nọ ọ karụ ke ọknani ka mma.”

Ajiji gbasiri
Ọbochi Ozukwa Inwe
(Mat 12:1-8; Mak 2:23-28)

6 Ọ dọ otu Ọbochi Ozukwa Inwe, Jizọsi nọ ele sno apna a naagawhe n'esilawuru ẹkwu ịkpa, ele sno apna a bete nọogho ịkpa, naata, naariria a n'aka be.

² Agwna ele Farisi sika, “Kini mernu anụ neeme nhne kwésile n'iwu n'Ọbochi Ozukwa Inwe?”

³ Jizọsi sarụ be, “Anụ gwnuna nhne Devidi mernu nga wiri gwnurnu a, ya nọ ele sno a? ⁴ Ọ bnaznenu n'oro nsọ Chiokike, gweru brẹdi be bitaru nọ ruwgnu Chiokike ke ele arjohna bụ ele kwesiri o ri, ri a, nyee masi ele nọ ya sno.”

⁵ Jizọsi kanụ be, “Nnwọ ke Badnụ bụ Nyenwe Ọbochi Ozukwa Inwe.”

Nwerukna aka
dọnwurnu ọdonwu
(Mat 12:9-14; Mak 3:1-6)

⁶ Ọ dọ n'Ọbochi Ozukwa Inwe berere, Jizọsi bna n'oro ọgbako ele Ju neezni nhne, otu nwerukna aka dọnwurnu ọdonwu zị pji. ⁷ Ele Farisi nọ ele zni iwu ele Ju noopio nhne be jeeji bno Jizọsi nhne, be needne a ma be ịowhnu ma ọ ịogwo nriria n'Ọbochi Ozukwa Inwe.

⁸ Kovu nọ Jizọsi mahjaru nhne be naari nọ mkpoma be. Ọ kanụ nwerukna wam aka dọnwurnu ọdonwu, “Lizọ, gwuzoru nọ ruwgnu kpakara ele badnụ.” O lizọ, gwuzoru.

⁹ Jizọsi kanụ be, “Me sika anụ, ọ bụru ọma n'iwu o mee nhne ọma n'Ọbochi Ozukwa Inwe sọbu o mee nhne bụo ọma, ọ znohia bụdnụ sọbu o gbu ogbu?”

¹⁰ O lezute be anya, kanụ nwerukna wam, “Dọsnima aka i.” Ọ dọsnima aka a, aka a bụru ọma lele kpa ọ zị nọ mbom.

¹¹ Kovu ovu weru be ẹhni k'agida, be bete nęesik-warita ẹhni be nhne be jeeme Jizọsi.

Jizọsi hohiaru nri nọ
badnụ lawuru ele izi
(Mat 10:1-4; Mak 3:13-19)

¹² N'ige wam Jizọsi whogaru zne nọ rugwu zne kpe okpukpe, o neekpenu Chiokike tem chi bọ. ¹³ Nga chi bọru, o sukwukota ele sno apna a, hору nri nọ badnụ lawuru nọ rime be, sukwu be ele izi. ¹⁴ Ka bụ rẹwhna be, Sajmoni, nye o sukwuru Pita, nọ Anduru nwene a, Jemisi, ịoni, Filipu, Batolomi, ¹⁵ nọ Matiyu, Totosi, Jemisi nnwọ Alifayosi, Sajmoni nye zị n'esilawuru ele noonwu bekwnu nọ mkpoma, ¹⁶ nọ Judasị nnwọ Jemisi, nọ Judasị Isikarioti, nye reru a.

Jizọsi znirni nhne
gwọ nriria
(Mat 4:23-25)

¹⁷ Nga ya nọ be hiri nọ olu rugwu hiedna, be gwuzoru n'eli etekne, agida ele sno apna a nọ agida ele badnụ ele hiri nọ kpakara Judiya, nọ Jeruselem ma ele wu nọ ngeri mini eli Taya nọ Sajdoni varụ gbakọ nọ hne be zị. ¹⁸ Kpakara ele ka varụ ma be nurnu ikwu-ọnu a, ma Jizọsi gwọ be nriria be. Ọ gwọru ele rẹnwu ojo nwugwu. ¹⁹ Kpakara ele badnụ wam noopio ma be kpatụ a aka, kwnornu nọ rikne hiri n'ẹhni a nọogwo kpakara be nriria be.

Ovu ọso n'ọnu nọ
nhne igbugbu ke mkpoma
(Mat 5:1-12)

²⁰ Jizọsi gwelizọ anya a olu le ele sno apna a, kaa, “Ọwa ọma zinu anụ ele mboni, kwnornu nọ anụ jeenwe eli-eze Chiokike.

²¹ Ọwa ọma zinu anụ ele wiri nọogwnu kịtna, kwnornu nọ rụwho jeeji anụ. Ọwa ọma zinu anụ ele naakwna ẹkwana kịtna, kwnornu nọ be ịomu rumu.

²² Ọwa ọma zinu anụ nga ele badnụ snornu anụ irno, nga be jaachihala anụ n'ogbako be, kparị anụ, kaa nụ anụ bụ ele ojo kwnornu Nnwọ ke Badnụ.

²³ "Anụ nwudna ọnwudna, anụ tne eri snarnjma, ọgwo ẹrnu anụ zị agida n'oligwe. Kwnornu nụ ọ bụ kpa ele nda be mernu ele ọwhnurninya.

²⁴ Kọvu nụ awhnụwhnu jaazinu anụ ele eze, kwnornu nụ anụ rilem iru ke anụ.

²⁵ Awhnụwhnu jaazinu anụ ele neeriji rụwho kịtna, kwnornu nụ wiri jọogwnu anụ.

Awhnụwhnu jaazinu anụ ele nọomu rụmu kịtna, kwnornu nụ anụ jaakwna ẹkwna, gba masị mkpe.

²⁶ Awhnụwhnu jaazinu anụ nga kpakara ele badnụ naakaa anụ ọka ọma,

ọ bụ kpa ele nda be mernu ele ọwhnurninya aghalaghala.

Whnụ ele irno anụ n'anya

(Mat 5:38-48; 7:12a)

²⁷ "Kọvu me naakanụ anụ, anụ ele nọonu ikwu-ọnu m, anụ whnụ ele irno anụ n'anya, anụ menu ele snornu anụ irno nhne ọma. ²⁸ Anụ gozi ele nọovu anụ ọnu, kpenu ele neemegbu anụ okpukpe. ²⁹ Ọ bụru nụ nye ọbula gbọru i aka nụ nti, chetenu a berere masị. Ọ bụru nụ nye ọbula chịnahoru i iwu olu i, chịta masị a iwo rime i. ³⁰ Nyega nye ọbula nọorio i nhne, ọ bụru nụ nye ọbula nahọru i nhne i, i káa o nyehnata i. ³¹ Lele kpa anụ pioru ma ele badnụ menu anụ, anụ menu be kpm.

³² "Ọ bụru nụ anụ whnurnu ele wam n'anya bụ ele nọowhnu anụ n'anya, kịni bụ mbnarna anụ nwernu? Ọ bụbedi ele mmehie nọowhnu ele whnurnu be n'anya n'anya. ³³ Ọ bụru masị nụ anụ neemenu ele neemenu anụ nhne ọma nhne ọma kpọi, kịni bụ mbnarna anụ nwernu? Ele mmehie neeme kpm. ³⁴ Ọ bụru nụ anụ gbaznisiri ele anụ jaanahia nhne n'aka be nhne kpọi, mbnarna kịni anụ nwernu? Ele mmehie naagbaznisi ele mmehie be jaanahoru nhne n'aka be nhne. ³⁵ Kọvu anụ nọowhnu ele irno anụ n'anya, anụ menu be nhne ọma, anụ gbaznisi be nhne, lé anya nụ anụ jaanahia nhne ọbula n'aka be. Ige wam ọgwo ẹrnu anụ jaazị agjda, anụ jọobu rụmu Nye Kakwo Nhne Dum Olu, kwnornu nụ Chiokike neemenu ele nwée mkpọma mmamma nụ ele ojo imerne ọma. ³⁶ Anụ nwe mkpọma obirizi lele kpa Nda anụ nwernu mkpọma obirizi.

O kpe ele berere ikpe

(Mat 7:1-5)

³⁷ "Anụ kpé ikpe, ma Chiokike gharu o kpe anụ ikpe. Anụ máa nye ọbula ikpe, ma Chiokike gharu ama anụ ikpe. Anụ gbarunu ele mernu anụ nhne ojo, ma Chiokike gbarunu anụ masị. ³⁸ Anụ nyega, be jeenyega masị anụ. Nhne ọtutu bụru ọma, be bñarnu aka, yuyo ke jiwheru ejiwhe, bụ nhne Chiokike jeenye i ke jì nù nsnunu i jéenwe rikne vuli. Kwnornu nụ nhne anụ jiri tñnu nye berere bụ nhne be jeeji tñnu anụ."

³⁹ Jizọsi tñnu be elulu ka, "Nye isini o nwernu rikne noodu nye isini? Be lawuru be jáadnabna nù rime olu-

lu? ⁴⁰ Nye sno apna nye-zni-nhne jáakakwo nye zni a nhne. Kọvu nye ọbula mụhiaru nhne nkari jọonu lele nye znirni a nhne.

⁴¹ "Kịni kpahiaru i neele nhne matị ke zị n'anya nwene i, kọvu i zá naari ọriri gbasiri igwe-isisi ke zị n'anya i? ⁴² Ndaa kpa i jeeji kanu nwene i, 'Nwene, sete me gweme nhne matị ke zị n'anya i, nga i whnúna igwe-isisi ke zị i n'anya?' Jì nye ruwhnu lawuru, beru ọsno gweme igwe-isisi ke zị n'anya ke i, ige wam i jọowh-nusna ọsno o gweme nhne matị ke zị n'anya nwene i.

Isisi nù mkpuru a

(Mat 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ "Ọ zá isisi ọma ọbula ke jaamị mkpuru ojo, isisi ojo nwée rikne mji mkpuru ọma. ⁴⁴ Be mahja isisi hite nù mkpuru a. Ele badnụ zá nọogho mkpuru figi hite n'isisi akukara, mọbu mkpuru vajni n'igwnu-ogna. ⁴⁵ Badnụ ọma neegwehja nhne bụru ọma hite n'ekwnu ọma ke zị nù mkpoma a. Badnụ ojo hite n'ekwnu ojo ke mkpoma a neegwehja nhne ojo. Kwnornu nù ọnu nookwu hite nù nhne ke zị nù mkpoma a.

Ntụ-ẹli lawuru

(Mat 7:24-27)

⁴⁶ "Kịni kpayaru anụ noosukwu m, 'Nyenwe aj, Nyenwe aj,' kọvu anụ zá neeme nhne me kwuru? ⁴⁷ Nye ọbula ke vakwnusiri m, nurnu ikwu-ọnu m, neeme masị be, m jeegesi anụ nye o yiri. ⁴⁸ O yiri otu nwerukna noowu ọro, o gwubna ẹli nkari, tñ ntụ-ẹli a n'olu rugwu. Nga mgba-mini ẹli gbaru, kwana ọro wam, o nwée rikne kwnadna ọro wam, kwnornu nù be wusiri a rikne. ⁴⁹ Kọvu nye ọbula ke nurnu ikwu-ọnu m ọ zá neeme be, yiri otu nwerukna wuru ọro a n'olu rızna, ke gwúmigwo ẹli nkari, mini-ẹli gba, kwana ọro wam, ọ dna girigidim, tñ ogwnu."

Jizọsi gwọru nnwọ izi

nye risi ọgwnu

(Mat 8:5-13)

7 Nga Jizọsi kwukworu kpakara ọka ka nù nsnj ele badnụ wam, ọ bna Kapanom. ² Otu nye ọgwnu nēechi otu riwhu ele ọgwnu nwernu otu nnwọ izi zị a mkpa k'agjda, ke zị n'ọnu ẹnwu. ³ Nga ọ nurnu nhne gbasiri Jizọsi, o ziznenu a ele okno badnụ ele Ju, rjasno a ma ọ va gwọ nnwọ izi a. ⁴ Nga be vakwnusiri Jizọsi, be rjasnosi a rikne, "Nwerukna ka kwesiri nye i jeemenu nhne nù kpa. ⁵ Nwerukna ka whnurnu ẹli aj n'anya, o wunnu aj ọro ọgbako."

⁶ Jizọsi snornu be zne.

Nga ọ zị ndundu n'oro a, nye ọgwnu wam ziznenu a ele enyi a, kanu a, "Nyenwe aj, i dógbu ẹhni ọ va, m kwésile m nye i va ọro a. ⁷ Ka mernu me gwnúsige ẹhni m nù nye kwesiri ọ vakwnusi i. Kọvu kwu ọka kpọi, be jọogwo nnwọ izi m. ⁸ Kwnornu nù m bụ nye zị n'ọchichi, m nwernu m ele ka m, nù ele me ka. Me kanu nye ka 'Zne,' o zne, kanu nye berere 'Vaa,' ọ va. Me kanu nnwọ izi m 'Mee ka,' o mee a."

⁹ Nga Jizōsi nūnu ọka ka, o duru a ẹhni, ọ tūhnasna, kanū igbudu badnū wam sno a, “Me kanū anū ezi ọka, m whnūlele m ọkwnata ovu hna kpa n'Izireli.”

¹⁰ Ele wam o ziyaru lahna n'oro a, be whnū nū be gwolam nnwọ izi wam.

Jizōsi gwọru nnwọ rukna nwerinya nzi a nwurnu

¹¹ Kpa ige matị whemernu, Jizōsi zne otu ọhna be kwu Neni, ele sno apna a nū igbudu badnū snornu a zne. ¹² Kpa be naabna n'onuhna ẹli-ọhna wam, ele badnū vu iznu, otu nnwọ nwerinya nzi a nwurnu nwer-
nu, agida ele ẹli wam sno a. ¹³ Nga Nyenwe aị whnū-
nu a, ọ dọnu a obirizi, kanū a, “I kwnáma ẹkwna.”

¹⁴ O znekwnusi ele vu ọkpata-iznu wam, kpatū a aka, be gwuzoru. Jizōsi kaa, “Wikoro rukna, m ka m ji, lizọ.”

¹⁵ Nye wam nwurnu ọnwu lizọ, daziri ẹli nookwu ọka, Jizōsi kwuru a nyehnata nne a.

¹⁶ Kpakara ele badnū tū ogwnu naaja Chiokike. Be kaa, “Otu nye ọwhnurninya hna ezi whuyalam n'esi-
lawuru aị, Chiokike valẹm o yinu ele ke a aka.”

¹⁷ Ọsusu gbasiri Jizōsi gazu kpakara Judiya nū kpakara ẹli zị a gburugburu.

Jizōsi nū Jōni Nye Wụ Mini (Mat 11:2-19)

¹⁸ Ele sno apna Jōni kanū a kpakara nhne ka. O suk-
wu badnū lawuru nū rime be, ¹⁹ be zne sịkwa Nyenwe
aị, “Ọ bụ jịwa bụ nye ke jaava, sọbu a le anya nye
berere?”

²⁰ Nga be vakwnusiri Jizōsi, be kaa, “Jōni Nye Wụ Mini
ziyaru a sịkwa i, ‘Ọ bụ jịwa bụ nye ke jaava, sọbu a le
anya nye berere?’ ”

²¹ Ige wam Jizōsi gwọru agida ele nriria zị ọdo n'odo,
rẹnwu ọjo hiri nū rime ele badnū whuya, ele isni wh-
nurnu ọsno. ²² Ọ sarū ele izi wam, “Anū lahna kanū Jōni
kpakara nhne anū whnurnu nū ke anū nurnu. Ele isni
whnurnu ọsno, ele mgworo znernu izne, be neeme ele
nchnichna ziri rjchna, ele nsnị inyo nponu nhne, ele
nwurnu ọnwu lizọru n'ẹnwu, be neezni ele mboni izi
ọma. ²³ Chiokike jọgogozi nye ọbula ke jula m kwnornu
nhne me mernu.”

²⁴ Nga ele izi Jōni larū, Jizōsi bete naakanū igbudu
badnū wam nhne gbasiri Jōni. “Kini bụ nhne anū zner-
nu ọ whnū n'ẹli-ikpa? Ekere achara ruwhere noovu?”

²⁵ Ọ bụ kini nhne anū znernu ọ whnū? Nwerukna wog-
wu iwo marnū mma sa? Le, ele noowo iwo marnū
mma, ele wu budsonu oriri nū ọnwunwo zị n'oro ele eze.

²⁶ M ka m, risi kini bụ nhne anū znernu ọ whnū? Nye
ọwhnurninya sa? Owe! Me kanū anū, ọ bụ nye kakwo
nye ọwhnurninya. ²⁷ Ka bụ nye wam be gbarū nhne
n'ọkwukwo nsọ gbasiri a,

‘M jeezizne nye izi m nū ruwhnu i,
nye jeemekwata apna nū ruwhnu i.’

²⁸ Me kanū anū, n'esi-lawuru ele ele rinya murnu, ọ zá
nye kakwo Jōni, kovu nye zikaru matị n'ẹli-eze Chiokike
kakwo Jōni.”

²⁹ (Nga kpakara ele badnū, ma ele ọna ntū nurnu
nhne Jizōsi kwuru, be kweru nū apna Chiokike zị snam,
kwnornu nū Jōni wuru be mini. ³⁰ Kovu ele Farisi nū ele
zni iwu ele Ju juru mmuma Chiokike, kwnornu nū Jōni
wuge be mini.)

³¹ Jizōsi sịkwa be, “Ndaa nhne me jeeji sninu ebiri ka?
Be nū lele kini? ³² Be nū lele rumu takiri dazigwu n'ahia
noosukwu ibne be ikwu, kaa,

‘A kwannū anū eri,
anū tnége eri,
A gwnū eri mkpe
anū kwnáge ẹkwna.’

³³ Jōni Nye Wụ Mini varū, o ríle wiri, nwóge manya, anū
kaa, ‘O nwernu rẹnwu ọjo.’ ³⁴ Nnwọ ke Badnū varū,
neeri wiri, nponwo manya, anū kaa, ‘Nye ka bụ nye
okne wiri nū nye nwọ okne manya, enyi ele ọna ntū nū
ele mmehie.’ ³⁵ Kovu nhne ele magwū Chiokike neeme
neegesi nū akoniche Chiokike ziri ezi.”

Be teru Jizōsi mọno

³⁶ Otu nye Farisi sukuru Jizōsi wiri n'oro a, o zne
n'oro nye Farisi wam daziri n'ikpechi neeri wiri. ³⁷ Otu
nwerinya ke wu budsonu mmehie n'ẹli wam mahjaru nū
Jizōsi neeri wiri n'oro nye Farisi, o zne zuya mọno otute
zị n'ite alabasita. ³⁸ O gwuzoru n'aznū Jizōsi naakwna
ẹkwna n'ochi a, anya-mini a nọowu n'ochi Jizōsi. O
gweru rukeri-ize a kwnosnama be, snutu ọchi a ọnu,
gweru mọno otute wam te ọchi a lawuru.

³⁹ Nga nye Farisi wam sukuru Jizōsi wiri whnurnu a,
ọ kaa nū mkpoma a, “Ọ buri nū nwerukna ka bụ nye
ọwhnurninya, o znernu a mahia nū nwerinya ka naak-
patū aka bụ nye mmehie.”

⁴⁰ Jizōsi sarū a, “Sajmoni, o nwernu nhne me jaakanū
i.”

Ọ kaa, “Kanū m, Nye-zni-nhne.”

⁴¹ Jizōsi kanū a, “Otu nwerukna ke naagbznisi ele
badnū iwai nwernu ele rukna lawuru ji a ọgwo. Otu
nyenum ji a riwhu mkpuru iwai isne, nye berere ji nri
isne. ⁴² Be lawuru nwée nhne be jeeji nọokwu ọgwo, o
gbarūnu be ọgwo wam be ji a. Nyele n'esi-lawuru be
jọowhnu a n'anya karukwo?”

⁴³ Sajmoni sarū, “M che m nū ọ bụ nye wam ọ
gbarūnu ọgwo zị agida.”

Jizōsi kanū a, “I kperu ikpe ọma.” ⁴⁴ Jizōsi tūhnasna
hne nwerinya wam zị kanū Sajmoni, “I whnurnu
nwerinya ka? M varū m ọro i, i nyége m mini me snū
ọchi m, kovu o ji anya-mini a snū ọchi m lawuru,
gweru rukeri-ize a kwnosnama be. ⁴⁵ I snúge m ọnu,
kovu nwerinya ka, hite n'ige me varū, zị noosnutu ọchi
m lawuru ọnu. ⁴⁶ I tége risi m mọno, kovu ọ wusiri
mọno ẹknarna ọma n'ochi m lawuru. ⁴⁷ Kam kpayarū,
me kanū i, lele kpa be gbarūnu a agida mmehie, ọwh-
nun'anya a zị agida. Nye be gbarūnu nhne matị nwer-
nu ọwhnun'anya zị matị.”

⁴⁸ Jizōsi kanū nwerinya wam, “Be gbarūnam ji mme-
hie i.”

⁴⁹ Ele nū Jizōsi dazị neeri wiri nookwurita n'ẹhni be,
“Nye ka bụ nyele ke naagbarū mmehie?”

⁵⁰ Jizōsi kanụ nwerinya wam. “Ọkwnata mkpoma i znohialam ji, la n'udno.”

Agwna ele rinya ke snornu Jizōsi

8 Nga ka mekworu, Jizōsi zneru hite n'otu ẹli matị dū n'ẹli agịda berere nọokpo okwo izi oma ẹli-eze Chiokike. Nri nū badnū lawuru wam ele izi a sno a, ² ma agwna ele rinya be gworu renwu ojo nū nriria zị ọdo n'odo, Meri, nye be kwu Magidalini, nye Jizōsi chihalaru renwu ojo esau nū rime a, ³ Joana nnwerne Kuza, nye neelegidne oro Erodu, ele rinya berere sno a bu Suzana nū agida ele berere. Ele rinya ka neeyinu be aka nū mkpa be hite nū nhne hi n'aka be whuya.

Elulu nye ogha mkpuru (Mat 13:1-9; Mak 4:1-9)

⁴ Kpa igbudu badnū naagbakọ hne Jizōsi zị, hite n'agida ẹli-ohna, ọ tñunu be elulu ka.

⁵ “Otu nye ẹrnu ẹkwu zneru agha mkpuru. Kpa ọ naagha mkpuru, agwna mkpuru dna nū ngeri apna, ele badnū zọ be ọchi, rumu onunu tuturu be ta. ⁶ Agwna be dnarnū n'olu rugwu, nga be furu, be chnanwū kwnornu nū be nwée mini. ⁷ Agwna mkpuru berere dnarnū n'esilawuru igwnu, igwnu wam sohia kpagbu be. ⁸ Agwna mkpuru berere dnarnū n'ẹli buru oma, be so, mīnya mkpuru, otu riwhu kakwo kpa be kparū be.”

Nga o kwukworu ọka ka, ọ kaa, “Nye nwernu nsni o ji ọ nū nhne, ọ nurnu.”

Nhne o kwno tñu elulu (Mat 13:10-17; Mak 4:10-12)

⁹ Ele sno apna a sịkwa a risi elulu ka. ¹⁰ Jizōsi kanụ be, “Be mernu ma anụ mahia nhne tugwaru otugwa ke ẹli-eze Chiokike, kovu be jookwunu ele berere ọka n'elulu, ma, ‘Be neele anya, kovu be jowhnu osno, be noobno nsni, kovu be joghohia.’”

Risi elulu nye ogha mkpuru wam (Mat 13:18-23; Mak 4:13-20)

¹¹ “Ka bu risi elulu wam. Mkpuru wam bu ikwu-onu Chiokike. ¹² Mkpuru ke zị nū ngeri apna nū lele ele nurnu ikwu-onu Chiokike, Ekwensu va gweme ikwu-onu wam nū mkpoma be, ma be gharu o kweru, be znohia be. ¹³ Ele ke zị nū rugwu nū lele ke nurnu ikwu-onu wam gweru snarnima nwugwu a, kovu nū be nwée ẹgwugwnu, be kweru ige matị, kovu nga nhne ọkpa iru varu, be dnahnala aznu. ¹⁴ Mkpuru ke dnarnū n'esilawuru igwnu nū lele ele nurnu ikwu-onu wam, kovu kpa be nooso, ọriri nū ẹkwu nū nhne oso n'onu k'owa ka, kpagbu be, ọ ghọ nhne mīna mkpuru. ¹⁵ Kovu ele ke dnarnū nū hne ẹli buru oma bu ele ke ji mkpoma oma be nū ezi ọka, bita ikwu-onu ka nga be nurnu a, be hite n'osnuta mkpoma mīnya mkpuru.

Tonji zị olu nhne tonji (Mak 4:21-25)

¹⁶ “Ọ zá nye nọomusi tonji bita a nū mkpururu ọkpa-ta, mọbu kpusni a nhne, tñunuma, ọ bita a n'olu nhne be bita tonji, ma ele naabnanya oro whnurnu iwhne a. ¹⁷ Nhne ọbula be tugwaru otugwa jowhuya iwhne, be jookpume kpakara nhne be kpusnirni okpusni ma ele badnū whnurnu be. ¹⁸ Kam kpararū, anya dū anụ ẹli nhne anụ nọonu. Be jeenye nye ọbula ke nwernu, kovu nye nwée, be jaanahoru a ọ bubi, ke ọ riri nū o nwernu.”

Nne Jizōsi nū rumu nne a (Mat 12:46-50; Mak 3:31-35)

¹⁹ Nne Jizōsi nū rumu nne a varu ma be whnu a anya, kovu nū be nwée rikne zne ndundu kwnornu igbudu badnū wam. ²⁰ Be kanu Jizōsi, “Nne i nū rumu nne i gwuzogwu n'ederezi noopio ọ whnu i.”

²¹ Jizōsi saru be, “Nne m nū rumu nne m bu ele nurnu ikwu-onu Chiokike, neeme be.”

Jizōsi bigboru ruwhere osimini (Mat 8:23-27; Mak 4:35-41)

²² Otu ọbochi Jizōsi kanu ele sno apna a, “Anu ngwa ma a whe aka osimini kiyari.” Be bna nū rime otu ọgbo zneba. ²³ Kpa be neezne, Jizōsi znirni anyarna. Okne ruwhere neewhe, mini nọowubna nū rime ọgbo, ọgbo noopio o mii.

²⁴ Ele sno apna a vakwnusi a, kpatnenya a, kaa, “Nda-aj-kwu, mini neeri aj.”

O lizo, bigbo ruwhere wam nū abaka-mini wam, be whebi, ohna dna bii. ²⁵ Jizōsi sịkwa ele sno apna a, “Ndaa hne ọkwnata mkpoma anu zị?”

Be tu ogwnu, o ji be anya, be neesikwarita ibne be, “Nye ka bu nyele? Ọ nọtunu ruwhere nū abaka-mini ọka, be bnonu a nsni.”

Jizōsi gworu nye renwu ojo nwugwu (Mat 8:28-34; Mak 5:1-20)

²⁶ Jizōsi nū ele sno apna a kworu ọgbo be zne n'ẹli ele Gerasa ke zị n'aznu Osimini Galili. ²⁷ Nga Jizōsi hiri n'ogbo whuya, otu nye renwu ojo nwugwu hi n'ẹli wam kwnusi a. Nwerukna ka gbulem ọkwu o wó iwo, o wú n'oro, oro a bu n'ilili. ²⁸ Nga ọ whnurnu Jizōsi, o si lulo dna n'ẹli n'ochi a, siwama n'okne nkoli, “Kini bu me nū ji nwekogwu, Jizōsi Nnwọ ke Chiokike Kakwo Nhne Dum Olu? Bikno, i tá m awhnwhnu.” ²⁹ O kwuru kpa kwnornu nū Jizōsi nyernu renwu ojo wam iwu o hi nū rime a whuya. Agida ige be kpagidnernu nwerukna wam, be tu a ijigba ọchi nū aka, be neese a nse, ọ gbajikwo ijigba, renwu ojo chibna nū hne kovu owu.

³⁰ Jizōsi sịkwa a, “Kini bu rehna i?”

Ọ kaa, “Lijoni,” † kwnornu nū agida renwu ojo bnarnu nū rime a. ³¹ Be rjasno Jizōsi ọ chibna be n'olulu awhnwhnu.

³² Odokwnu ezni zị nụ ndundu naata wiri n'olu rugwu, rẹnwu ojo rjasno Jizōsi o kweru be zne bna nụ rime ezni wam, ọ karụ be zne. ³³ Rẹnwu ojo wam hiri nụ rime nwerukna wam whụya, bna nụ rime ezni wam, odokwnu ezni wam gbadna ngwulangwu wam, dnabna nụ rime mini, rinwu nụ rime mini.

³⁴ Nga ele nọozu ezni wam whnurnu nhne mernu, be gbawhu, zne tñsinu ele zị nụ rime ẹli-ohna ma nụ ẹkwu. ³⁵ Ele badnụ whọga zne whnụ nhne mernu, be vakwnusi Jizōsi, whnụ nwerukna wam rẹnwu ojo whọgaru nụ rime a hne ọ dazị ẹli n'ochi Jizōsi, woru iwo, echiche a zuru ozu, ogwnu tų be. ³⁶ Ele whnurnu nhne mernu kanụ ele badnụ kpa be gwọru nwerukna wam rẹnwu ojo nwugwu. ³⁷ Kpakara ele wu n'ẹli Gerasa gburugburu kanụ Jizōsi ọ whọga n'ẹli be, kwnornu nụ ogwnu nọotu be. Ọ bna nụ rime ọgbo lahna.

³⁸ Nwerukna wam rẹnwu ojo whọgaru nụ rime a rjasno a ma o snornu a la, kọvu Jizōsi chihala a, kanụ a, ³⁹ "La n'oro i, kanụ ele badnụ nhne Chiokike mennu i."

Nwerukna wam la, nọotnusa kpakara n'ẹli-ohna nhne Jizōsi mennu a.

**Nnwọ rinya matị nụ
nwerinya ntụ ọvnarna**
(Mat 9:18-26; Mak 5:21-43)

⁴⁰ Nga Jizōsi lahnarnụ, igbudu badnụ nabnanyarnụ a, kwnornu nụ be neele anya a. ⁴¹ Otu nwerukna rẹwhna a bụ Jarịosi, nye risi ọro ọgbako ele Ju, vakwnusiri a, dna n'ẹli n'ochi Jizōsi, rjasno a ọ va ọro a. ⁴² Ọ rjasno a kwnornu nụ o nwernu otu nnwọ rinya kpọi, ke gbarụ nri nụ awha lawuru, nye zị n'ọnu ẹnwu.

Kpa Jizōsi neezne n'apna, igbudu badnụ snornu a naadnagidne a. ⁴³ Otu nwerinya ke naarịa ntụ ọvnarna nri nụ awha lawuru, zị n'esilawuru igbudu badnụ wam, tuwhukwo kpakara nhne o nwernu n'aka ele dibia, kọvu ọ zā nye nwernu rikne gwọ a. ⁴⁴ Ọ varụ n'aznụ Jizōsi kpatụ ọnu iwo a aka, ngangam, ọvnarna a gbabiri.

⁴⁵ Jizōsi sịkwa, "Nyele kpaturu m aka?"

Kpakara be goru. Pita kaa, "Nda-ai-kwu, igbudu badnụ ka naadnagidne i."

⁴⁶ Kọvu Jizōsi karụ, "Otu badnụ kpaturu m aka, m maam nụ rikne hiri n'ehni m whọga."

⁴⁷ Nga nwerinya wam whnurnu nụ o nwée rikne tugwa, ẹhni naama a ririri, ọ dna n'ẹli n'ochi Jizōsi, kahia nụ ruwhnu igbudu badnụ wam nhne mernu ọ jiri kpatụ iwo a aka, nụ kpa be gwọru a ngangam. ⁴⁸ Jizōsi kanụ a, "Nnwọ m rinya, ọkwnata mkpoma i znọhialam ji, la n'udno."

⁴⁹ Kpa Jizōsi kpụ ọka n'ọnu, otu badnụ hiri n'oro Jarịosi va, kanụ Jarịosi nye nnwọ a naarịa arịa, "Nnwọ i rinya nwunam. I kpaknama Nye-zni-nhne ẹhni berere."

⁵⁰ Nga Jizōsi nurnu a, ọ kanụ Jarịosi, "I tųko ogwnu, kweru kpọi, be jọogwo a."

⁵¹ Nga ọ vaduru n'oro, o kwéle nye ọbula snornu a bna nụ rime ọro, okwolem Pita, Jōni nụ Jemisi, nụ nda nụ nne nnwọ rinya wam. ⁵² Kpakara ele badnụ zị naak-

wna ẹkwna, naagbanụ nnwọ rinya wam mkpe. Jizōsi kanụ be, "Anụ kwnáma ẹkwna, nnwọ rinya ka nwúna ọnwu, o neezni anyarna."

⁵³ Be mụ a rụmu, kwnornu nụ be magwu nụ nnwọ rinya wam nwurnu ọnwu. ⁵⁴ Kọvu nụ Jizōsi nwugwuru a n'aka, kaa, "Nnwọ, lizọ." ⁵⁵ Enine a hiehnarnu, o lizọ ngangam. Jizōsi kanụ be, be nyee a nhne, ma o ri. ⁵⁶ O duru ele murnu a ẹhni, kọvu Jizōsi kanụ be, be káhianu nye ọbula nhne mernu.

**Jizōsi zihalaru nri
nụ badnụ lawuru**
(Mat 10:5-15; Mak 6:7-13)

9 Jizōsi sukwukọta ele izi nri nụ ẹbo wam n'otu, nyee be rikne nụ rikne ọchichi ọ chihala rẹnwu ojo nụ ọ gwọ nrịria. ² O zihala be zne kpọ okwo ẹli-eze Chiokike, gwọ ele nrịria. ³ Ọ kanụ be, "Anụ jí nhne ọbula kpa anụ neezne. Anụ jí mkpara mọbu rẹkpa, mọbu brẹdi, mọbu iwai, anụ chf iwo lawuru. ⁴ Ọro ọbula anụ bnarnụ, anụ daziri pji tem anụ whọga n'ẹli-ohna wam. ⁵ Ọ bụru nụ ele badnụ nábnanyana anụ, anụ whọga n'ẹli-ohna wam, lịsnama rịzna ke zị n'ochi anụ, ma ọ bụru nhne akebe megidne be."

⁶ Be whọga, zne hite n'otu ẹli zne ẹli berere, nọokpo okwo izi ọma, nọogwo ele nrịria kpakara ọhna.

Ọ gbagwojiri Erọdu anya
(Mat 14:1-12; Mak 6:14-29)

⁷ Nga Erọdu nye nẹchi Galili nurnu kpakara nhne neeme, ọ gbagwojiri a anya, kwnornu nụ agwna ele badnụ naakaa nụ Jōni hilem n'ẹnwu lizọ, ⁸ ele berere naakaa nụ ẹlaija whuyaru iwhe, ele berere naakaa nụ otu nụ rime ele ọwhnurninya gbaka hiri n'ẹnwu lizọ. ⁹ Erọdu kaa, "M biri m Jōni risi, nyele bụ nye ka me nọonu nhne gbasiri a?" O pio ọ whnụ Jizōsi.

**Jizōsi nyernu
pokwu badnụ isne wiri**
(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Jōn 6:1-14)

¹⁰ Nga ele izi wam hiehnarnu, be kanụ Jizōsi nhne be mernu. O kwuru be whọga ichne, zne ẹli Bẹtesaida.

¹¹ Nga igbudu badnụ wam mahiaru, be snornu a. O kwubnanya be, kwunu be ọka gbasiri ẹli-eze Chiokike, gwọ masi ele nrịria.

¹² N'ogbednachi nga chi neeji, nri nụ badnụ lawuru wam vakwnusi Jizōsi, kanụ a, "Zihala ele ka ma be zne nụ rime ẹli-ohna ma nụ rime ẹkwu, zuru nhne oriri, dnanyi n'abalị a, kwnornu nụ a zị nụ hne kọru owu."

¹³ Jizōsi sarụ be, "Anụ nyee be nhne be jeeri."

Be sarụ a, "Nhne a nwernu hna kwolem ike brẹdi isne nụ aznụ lawuru, okwolem ma a jeezne zuya wiri a jeenye igbudu badnụ ka." ¹⁴ Pokwu ele rukna isne zị pji.

Kọvu Jizōsi kanụ ele sno apna a, "Anụ mee ma be daziri ẹli nụ mkpuru nri badnụ isne, mkpuru nri badnụ isne."

¹⁵ Ele sno apna a mee kpam, nye ọbula daziri ẹli.

¹⁶ Jizōsi gweru ike brẹdi isne wam nụ aznụ lawuru

† Lijoni ke bụ agida ele ogwnu.

wam, le anya n'oligwe, tū mmamma, nyawama be. O nyee be ele sno apna a, be nyee igbudu badnū wam.
¹⁷ Kpakara be ri, riji rụwho, ele sno apna a tūtukota rụvnuruvnu ke gwarnū, nri nū nkịta lawūru jihjāru.

Pita kahjaru nye Jizōsi bu
 (Mat 16:13-19; Mak 8:27-29)

¹⁸ Otu ọbochi, nga Jizōsi neekpe okpukpe ichne, ele sno apna a nū ya zī, ọ sịkwa be, "Ele badnū be naakaa nū me bụ nyele?"

¹⁹ Be sarū a, "Agwna be naakaa, Jōni Nye Wū Mini, ele berere naakaa, Ẹlaija, ele berere masị naakaa, otu nū rime ele ọwhnurninya gbaka hiri n'ẹnwu lizọ."

²⁰ Kọvu Jizōsi sịkwa be, "Anū n'iwihuru anū, anū kanū nū m bụ m nyele?"

Pita sarū a, "Ị bụ Karaisi ke Chiokike."

**Jizōsi kwuru ọka
 gbasiri ẹnwu a**
 (Mat 16:20-28; Mak 8:30---9:1)

²¹ Jizōsi dọ be aka nū nsnị be kánū nye ọbula. ²² Ọ kanū be, "Nnwọ ke Badnū jaatarjiri agida awhnūwhnu, ele okno badnū nū ele risi arjohna nū ele neezni iwu ele Ju jọjọ a, be gbu a, nga ọbochi ẹto whemernu, o jeehi n'ẹnwu lizọ berere."

²³ Ọ kanū kpakara be, "Ọ bụru nū nye ọbula joosno m n'aznū, o jọjọ ẹhni a, vuru ọgba a kpakara ọbochi sno m. ²⁴ Kwnornu nū nye ọbula ke noopio ọ znohia bụdnu a, jootuwu a, kọvu nye ọbula ke jootuwu bụdnu a kwnornu m, jọoznohia a. ²⁵ Mbnarna kịni bụ nhne badnū jeenwe ọ bụru nū ọ rihja kpakara ọwa n'iru, kọvu tuwhume bụdnu a? ²⁶ Nye ọbula ke iwhnerne m nū ikwu-ọnu m jootu, Nnwọ ke Badnū jootu iwhnerne nye wam nga ọ jaava n'igwugwu a nū n'igwugwu ke Nda a nū ke ele enine izi nsọ. ²⁷ N'ezī me kanū anū, agwna ele gwuzo hna jónwu ẹnwu tem be whnū ẹli-eze Chiokike."

Onwoghari ke Jizōsi
 (Mat 17:1-8; Mak 9:2-8)

²⁸ Nga ọbochi ẹsato whemernu kpa Jizōsi kwuru ikwu-ọnu ka, o kwuru Pita, Jōni nū Jemisi yisinu ẹhni a zne n'olu rugwu kpe okpukpe. ²⁹ Kpa o zī neekpe okpukpe, ruwhnu a gbanwornu, iwo naacha va-a-a, neeke eke lele amuma. ³⁰ Ngangam, be whnū ele rukna lawūru nū ya nookwurita ọka, be bụ Mozizi nū Ẹlaija. ³¹ Be whūyaru n'igwugwu, be nū Jizōsi kwu ọka gbasiri ẹnwu a ke jeemezu nū Jeruselem. ³² Anyarna tūru Pita nū ele nū ya zī, kọvu nga anya dnornu be, be whnūru igwugwu Jizōsi nū ele rukna lawūru be nū a gwuzo. ³³ Kpa be ọowhoga hne Jizōsi zī, Pita kanū a, "Nda-aj-kwu, ọ bụru ọma a daziri hna. Ngwa ma a wu ọro-ẹka ẹto hna, otu ke i, otu ke Mozizi, otu Ẹlaija." (Ọ máa nhne o jookwu.)

³⁴ Kpa ọ kpu ọka ka n'ọnu, erumeru oligwe whūyaru kpusni be, ogwnu tūru be kpa be zī n'erumeru oligwe wam. ³⁵ Otu akpīri hiri n'erumeru oligwe wam, kaa, "Ka bụ Nnwọ m, nye me hōhiaru, anū bnotenu a nsnị."

³⁶ Nga akpīri wam kwukworu, be whnūru Jizōsi nsnūnu a. Ele sno apna a bītaru nhne be whnūru nū mkpoma be, ọ zá nye be kannū nhne be whnūru ige wam.

**Jizōsi gwọru
 wikoro rukna**
 (Mat 17:14-18; Mak 9:14-27)

³⁷ N'ekile a, nga be hiri nū rugwu wam hiedna, igbudu badnū vakwnusiri Jizōsi. ³⁸ Otu nwerukna hiri n'igbudu badnū wam siwama lūlo, "Nye-zni-nhne, bīkno le nnwọ m rukna anya, kwnornu nū ọ bụ otu nnwọ me nwernu. ³⁹ Rẹnwu ojo nwūgwu a, o si lūlo, o vudna n'ẹli nọodo a, ọ nọogbo okoto n'ọnu, o gbu ọkwnu sū ọ sigbasi a, ma o gbu a. ⁴⁰ M rjasno ele sno apna i ma be chihala a, kọvu be nwée rikne."

⁴¹ Jizōsi sarū be, "Anū ebiri ka nwée ọkwnata mkpoma, ele mkpoma hiri aghị, me nū anū jaadazị dū ngele? Me jeesinu anū mkpoma dū ngele?" Ọ kanū nwerukna wam, "Kwuya nnwọ i rukna hna."

⁴² Nga nnwọ rukna wam naava, rẹnwu ojo wam vudna a n'ẹli, dōsi a rikne. Kọvu Jizōsi bigbọru rẹnwu ojo wam, gwọ a, kwuhnata a nda a. ⁴³ Rikne ẹnu Chiokike duru kpakara be ẹhni.

**Jizōsi kwukwnornu ọka
 gbasiri ẹnwu a**
 (Mat 17:22,23; Mak 9:30-32)

Kpakara nhne o neeme noodu ele badnū ẹhni, Jizōsi kanū ele sno apna a, ⁴⁴ "Anū bno nsnị nhne me naakanū anū. Be jeegweru Nnwọ ke Badnū resi n'aka ele badnū." ⁴⁵ Kọvu be ghóyage nhne o nookwu. O bụ nhne tugwaru otugwa n'anya be, be máa nhne ọ bụ. Ogwnu kwéle be sịkwa a nhne gbasiri a.

Nyele kakwo ibne a?
 (Mat 18:1-5; Mak 9:33-37)

⁴⁶ Ele sno apna a bete neesigha ọka n'esilawūru be nye kakwo ibne a. ⁴⁷ Nga Jizōsi mahjāru nhne zī be nū mkpoma, o kwuru otu watakiri gwuzote a nū ngeri a. ⁴⁸ Ọ kanū be, "Nye ọbula ke jaanarnū watakiri ka nū rẹwhna m, nanarnū m, nye ọbula ke nanarnū m, nanarnū nye ziyaru m. Kwnornu nū nye kakwo matị n'esilawūru anū, nye wam bụ nye kakwo."

**Nye zá neemegidne anū,
 dagwūnu anū**
 (Mak 9:38-40)

⁴⁹ Jōni kanū a, "Nda-aj-kwu, a whnūru otu badnū ke naachihala rẹnwu ojo nū rẹwhna i, a bnosni a, kwnornu nū ọ zá noosno aị."

⁵⁰ Jizōsi kaa, "Anū bnósni a, kwnornu nū nye zá neemegidne anū, dagwūnu anū."

Otu mgbu kwéle ọ nabnanya Jizọsi

⁵¹ Kpa ige nọdu ọ jaala oligwe, Jizọsi kpebitem o zne Jeruselem. ⁵² O zihala ele izi nụ ruwhnu a, be zne otu ẹli Sameria ma be mekwatanụ a nhne. ⁵³ Kọvu ele ẹli wam kwéle ọ nabnanya a, kwnornu nụ ọ nụ lele nụ o neezne Jeruselem. ⁵⁴ Nga ele sno apna a Jemisi nụ ịonị whnurnu ka, be sịkwa a, "Nyenwe aị, ị pioru ma a suk-wudna bẹkwu n'oligwe rnegbukwo kpakara be?"

⁵⁵ Kọvu nụ Jizọsi tųhnasarnu, bigbọ be. ⁵⁶ [Ọ kaa, "Anụ máa enine anụ nwernu. Nnwọ ke Badnụ váge ma o gbu badnụ, kọvu ọ znohia bụdnu badnụ."] Be whe zne ẹli berere.

Nhne o jowhu ele sno apna Jizọsi (Mat 8:19-22)

⁵⁷ Kpa be neezne nụ apna, otu nwerukna kanụ a, "M joosno i hne ọbula i neezne."

⁵⁸ Jizọsi kanụ a, "Edu nwernu mkpewu hne be dnanyi, ọnunu oligwe nwernu alikwu hne be zukwa inwe, kọvu Nnwọ ke Badnụ nwée hne ọ jaabita risi a."

⁵⁹ Ọ kanụ nye berere, "Sno m."

Kọvu nwerukna wam kaa, "Nyenwe aị, kweru me beru ọsno lite nda m."

⁶⁰ Jizọsi kanụ a, "Gharụ ele nwurnu ọnwu ma be lite ele nwurnu ọnwu ibne be, kọvu zne kpọ okwo izi ọma ẹli-eze Chiokike."

⁶¹ Nye berere kwno kaa, "Nyenwe aị, m joosno i, kọvu kweru m me beru ọsno zne bkwu ele ọro m ikwu ip-ne-aznụ."

⁶² Jizọsi kanụ a, "Ọ zá nye ọbula ke yisiri aka nụ mfama ẹkwu ke anọ ọro nọopnughari, daziri neele anya n'aznụ, kwesiri ẹli-eze Chiokike."

Jizọsi zihalaru nri badnụ ẹsau nụ ẹbo

10 Nga ka mekworu, Jizọsi hōhiaru nri badnụ ẹsau nụ ẹbo, ma o zihala be ẹbo ẹbo nụ rime ẹli-ohna nụ mgbu ọbula ọ jaabna. ² Ọ kanụ be, "Ogwe nhne ẹkwu zị agịda, kọvu nụ ele ẹrnu zị ele nụ ele. Kam kpararụ, anụ rịo Nyenwe ogwe nhne ẹkwu ma o zizne ele ẹrnu n'ẹkwu a. ³ Anụ zne, m neezizne anụ lele rụmu atnurnu n'esilawuru edu. ⁴ Anụ jí rẹkpa iwai, mọbu rẹkpa, mọbu okoro-ọchi, anụ bẹkwu nye ọbula n'apna.

⁵ "Nga anụ bnarnụ ọro ọbula, anụ beru ọsno kaa, 'Udno zinu ọro ka.' ⁶ Ọ bụru nụ nye udno zị n'ọro wam, udno anụ jaazinu a, ọ bụru nụ nye udno zila, udno anụ jaahiehnakwnusi anụ. ⁷ Anụ dazigidne n'ọro wam, neeri, nọonwo nhne be jeenye anụ. Ka bụ kwnornu nụ nye ẹrnu kwesiri ọgwo ẹrnu a. Anụ znéko n'ọro n'ọro.

⁸ "Nga anụ bnarnụ ẹli-ohna ọbula ke be nabnanyanụ anụ, anụ ri nhne ọbula be jeenye anụ. ⁹ Anụ gwọ ele nrịria zị pịi, anụ kanụ be, 'Eli-eze Chiokike zị anụ ndundu.' ¹⁰ Kọvu nụ ẹli ọbula anụ bnarnụ ke be nábnyanya anụ, anụ zne n'apna a, kaa, ¹¹ Ọ bụbedi

rizna ẹli anụ ke takwnusiri n'ochi aị, a lịsnarnu a megidne anụ. Kọvu anụ mahia nụ ẹli-eze Chiokike zị ndundu.' ¹² Me kanụ anụ, Chiokike joodonu ẹli Sodom obirizi karụ ẹli wam n'ọbochi ikpe.

Ẹli-ohna kwé ekwe (Mat 11:20-24)

¹³ "Awhnwhnu jaazinu ị, ịi Korazini. Awhnwhnu jaazinu ị, ịi Betsaida. Kwnornu nụ ẹrnu ndu-ehni ke be rnurnu nụ rime anụ, ọ bụru nụ be rnụ be nụ ẹli Taya nụ ẹli Sajdoni, be znernu ọtuhnasna mkpoma agida ige wheru ewhe, daziri n'ikpe mkpe nụ rẹtnu. ¹⁴ Kọvu be joodonu Taya nụ Sajdoni obirizi n'ikpe karụ anụ. ¹⁵ Jiwa masi, Kapanom, be jeegwelizo ị olu dū oligwe? Be jeegwedna ị ẹli, dū bẹkwu ẹli rẹnwu.

¹⁶ "Nye noobnonu anụ nsni noobnonu m nsni, nye juru anụ nọju m. Nye ọbula ke juru m nọju nye ziyaru m."

Nri badnụ ẹsau nụ ẹbo wam hieharu

¹⁷ Nri badnụ ẹsau nụ ẹbo wam jiri snarnima hiehna, kaa, "Nyenwe aị, ele rẹnwu ọjo bnonnu aị nsni nū rẹwhna ị."

¹⁸ Jizọsi kanụ be, "M whnurnu m Ekwensu hne o hi n'oligwe dna lele amuma. ¹⁹ M nyernu m anụ rikne ọ zokwasi agwo nū akpị ọchi nū o megbu kpakara rikne ke nye irno, ọ zá ke nwernu rikne mekasi anụ nhne rịa rịa. ²⁰ Kọvu mkpoma sọ anụ n'onu kwnornu nū rẹnwu ọjo noobnonu anū risi, kọvu anū nwudna nū be gbarụ rẹwhna anū n'okwukwo n'oligwe."

Jizọsi nwudnarnu (Mat 11:25-27; 13:16,17)

²¹ Ige wam Jizọsi nwudnarnu k'agida nū rime Enine Nso, kaa, "Meka, Nda, Nyenwe oligwe nū ọwa, kwnornu nū i bigwaru nhne ka n'anya ele akọ nū ele marnu nhne, kọvu i kpumennu be rụmu takiri. Owe! Nda, meka, kwnornu nū ọ bụru ọma kpam n'anya ị.

²² "Nda m yisiri kpakara nhne n'aka m. Ọ zá nye magwụ nye Nnwọ wam bụ, okwolem Nda. Ọ zá nye magwụ masi nye Nda bụ, okwolem Nnwọ wam, nū ele Nnwọ wam pioru o kpumenu a."

²³ Ige wam ọ tųhnasna hne ele sno apna a zị, kanụ be ichne, "Ọwa ọma zinu anya ke whnurnu nhne anụ whnurnu. ²⁴ Me kanụ anụ, agida ele ọwhnurninya nū ele eze pioru ọ whnū nhne anụ nọowhnu kọvu be whnuna, nū ọ nurnu nhne anụ nọonu, kọvu nū be nuna."

Elulu nye Sameria ọma

²⁵ Otu mgba, nye ọgwu iwu lizoru naakpa Jizọsi iru, sịkwa a, "Nye-zni-nhne, kịni bụ nhne me jeeme ma m kehia m bụdnu kwó okwo?"

²⁶ Jizọsi saru a, "Kini bụ nhne be gbarụ n'iwu? Ndaa kpa ị nọogwuu a?"

²⁷ Ọ saru, "I jeegweru kpakara mkpoma ị nū kpakara mkpuru ovu i, nū kpakara iknernema ị nū kpakara

echiche i whnụ Nyenwe aị Chiokike i n'anya. Whnụ masị nye agbatibi i n'anya lele ẹhni i."

²⁸ Jizōsi kanụ a, "I sakwahjara a, mee kpam, i jaazi bụdnu."

²⁹ Kọvu o pioru o mee ẹhni a nye ọma, ọ sịkwa Jizōsi, "Nyele bụ nye agbatibi m?"

³⁰ Jizōsi sarụ a, "Otu nwerukna hiri nụ Jeruselem neezne Jeriko, ọ dnabna n'aka ele buznu. Be woru iwo a, li a nhne, gbawhu, sigbasi a n'ọnu ẹnwu. ³¹ O dnabna nụ otu nye ariohna neewhe n'apna wam, nga ọ whnuru a, ọ garu ngeri berere zneru hne o znezne.

³² Kpam masị, otu nye Livai, nga ọ vaduru hne ọ zi, whnụ a, ọ garu ngeri berere zneru hne o znezne. ³³ Kọvu otu nye Sameria neewhe n'apna wam, vaduru hne ọ zi, nga ọ whnuru a, ọ dọnu a obirizi. ³⁴ O zneknwusi a, wusi a mọno nụ manya, knesi ẹnya a. O vukwasị nwerukna wam n'olu anọ ọro a, kwuzne a n'oro ele izne, legidne anya nkari. ³⁵ N'ekile a, o nyee nyenwe ọro ele izne wam iwai, kanụ a, 'Legidne a anya nkari, me hiehna, m jọkwu i nhne ọbula i mewhuru nụ risi.'

³⁶ "N'esilawuru badnụ ẹto ka, ndaa nye i cheru gesiri nụ nye wam dnabnaru n'aka ele buznu bụ nye agbatibi a?"

³⁷ Nye ọgwu iwu wam kaa, "Nye wam ke dọnu a obirizi."

Jizōsi kanụ a, "Zne, mee kpam."

Jizōsi zneru ọro Mata nụ Meri

³⁸ Nga be neezne n'apna, Jizōsi nụ ele sno apna a va otu ẹli-ọhna, zne n'oro Mata nye gbamanụ a ọro a.

³⁹ Mata nwernu otu nwene rinya rewhna a bụ Meri, Meri zneru daziri ẹli n'ochi Nyenwe aị, nọonu ikwu-ọnu a. ⁴⁰ Kọvu echiche Mata jihjara n'ernu ọ nọonu, ọ vakwnusi Jizōsi kaa, "Nyenwe aị, ọ gbásila i nụ nwene m rinya sigbasiri me nunsnu m nọonu ẹrnu? Kanụ a ma o yisinu m aka."

⁴¹ Jizōsi sarụ a, "Mata, Mata, i naari ọriri, neemekpa ẹhni i ẹhni kwnornu agida nhne. ⁴² Kọvu otu nhne zị mkpa. Meri hōrulam nhne ke ka mma, ọ zá nye jeenwe rikne nahoru a ya."

Jizōsi znirni nhne gbasiri okpukpe (Mat 6:9-13; 7:7-11)

11 O dū otu ọbochi Jizōsi zị neekpe okpukpe n'otu hnanum, nga o kpekworu, otu nụ ele sno apna kanụ a, "Nyenwe aị, zni aị kpa be kpe okpukpe lele kpa jōni znirni ele sno apna a."

² O kanụ be, "Nga anụ neekpe, anụ kaa, 'Nda aị,

rewhna i bụru nhne zị nsọ.

Ẹli-eze i va. †

³ Nyee aị wiri tna, ke joozunu aị ọbochi tna.

⁴ Gbarunu aị mmehie aị,

lele kpa a jaagbarunu ele mehieru aị.

† Agwna nhne be gbaru kwuru be mee nhne i noopio n'owa lele kpa be mee a n'oligwe

I yisi aị nụ rime nhne ọrnurna.' ††

⁵ O kanụ be, "O bụru nụ otu nụ rime anụ nwernu enyi, o zneknwusi a n'esilawuru abali, kaa, 'Enyi m, gbaznisi m ike brēdi ẹto. ⁶ Otu enyi m berere vakwnusiri m, m nwēe m nhne me jeenye a.'

⁷ "Enyi a hi nụ rime ọro sa a, 'I kpákna m ẹhni. M tūsnilem ọro, me nụ rumu m dnanyi n'okpata. M jēenwe rikne lizọ nye i nhne ọbula.' ⁸ Me kanụ anụ, ọ bụ n'ezinụ o jēelizọ nye a kwnornu nụ ọ bụ enyi a, kọvu kwnornu nụ iwhnerne zá nọotu nye ọro, o jeelizọ nye a.

⁹ "Kpam masị, me kanụ anụ, anụ rjo, be jeenye anụ, anụ pio, anụ joopiohja, anụ znu aka n'ọnu-mgbo, be jaagbamanụ. ¹⁰ Kwnornu nụ nye ọbula ke nọorio, nọoriohia, nye noopio, noopiohja, nye nooznu aka nū mgbo be jaagbamanụ a.

¹¹ "Ndaa nye bụ nda n'esilawuru anụ, nye nnwo a jōorio aznụ, o nyee a agwo? ¹² Mọbu ọ rjo a ẹkwna ọchichi, o nyee a akpi? ¹³ O bụru anụ ele jōogburu ẹhni anụ nū bụjo mahjara o nyee rumu anụ nkesi buri ọma, ọ kọ buri Nda anụ ke oligwe, ọ bụ nū o jēenye ele nọorio a Enine Nso?"

Jizōsi nū Bēlizibolu

(Mat 12:22-30; Mak 3:20-27)

¹⁴ Jizōsi naachihala rewu ojo ke dnarnu mgbu. Nga rewu ojo wam whogaru, nwerukna wam ke dnarnu mgbu kwuru oka, o du kpakara ele badnụ ẹhni. ¹⁵ Kọvu agwna be kaa, "O ji rikne Bēlizibolu nye risi ele rewu ojo naachihala rewu ojo." ¹⁶ Ele berere naakpa a iru, kaa, o gesi be nhne elekema hi n'oligwe.

¹⁷ Jizōsi mahjara mkpoma be, ọ kanụ be, "Ẹli-eze ọbula kewama megidne ẹhni a, ọ jootubiri etekne, ọro ọbula kewama megidne ẹhni a, ọ jaadna. ¹⁸ O buri nū Setani kewama megidne ẹhni a, ẹli-eze a jōogwuzoli. M nookwu ka kwnornu nū anụ karu nū m ji m rikne Bēlizibolu naachihala rewu ojo. ¹⁹ Kiti, ọ buri nū m ji m rikne Bēlizibolu naachihala rewu ojo, ele sno anụ ji rikne nyele naachihala be? Be jōobu ele ikpe anụ.

²⁰ Kọvu ọ buri nū m ji m aka Chiokike naachihala rewu ojo, ẹli-eze Chiokike dlam anụ ẹhni.

²¹ "Nga nye dikne woru mgwna ọgwu a, neese ọro a, ẹkwu a zị n'udno. ²² Kọvu nga nye kakwo a rikne varu, megbu a, ọ nahoru a kpakara mgwna ọgwu a ke ọ tūkwasi mkpoma, kesa ẹkwu a.

²³ "Nye dāgwunu m, neemegidne m, nye snone m chikota nhne, nọobosa ọbosa.

Rewu ojo hiehnaru

(Mat 12:43-45)

²⁴ "Nga rewu ojo hiri nū rime badnụ whoga, o zneghari n'eli chna chna chna, noopio hne o joozkuwa inwe. O buri nū ọ whuna, ọ kaa, 'M jaalahna n'oro me hiri whuya.' ²⁵ Nga ọ vaduru, ọ whnụ nū be zasnaru ọro wam bikwata nhne nkari. ²⁶ O jeezne chiri rewu ojo ẹsau ibne a ele nwernu risi rikne karu a, be

†† Agwna nhne be gbaru kwuru dōhia n'aka nhne ọrnurna † Agwna nhne be gbaru kwuru brēdi

wuru nū rime nye wam. Ọnodi ipne-aznū nye wam ọhnasi bujo karū kpa ọ zị nū mbom."

Nye ọwa ọma n'ezi

²⁷ Kpa Jizọsi zị nookwu ọka ka, otu nwerinya siwama n'igbudu badnū wam, "Rụwho ke vuru i nū rẹma ke i nwọrnu bụ nhne be ọziri ọgozi."

²⁸ Jizọsi sarū, "Ele ọwa ọma karukwo bụ ele nọnonu ikwu-ọnu Chiokike, neeme be."

Nhne elekema ke Jona

(Mat 12:38-42)

²⁹ Kpa igbudu badnū wam gbakọru hne Jizọsi zị, ọ kanū be, "Ebiri ojo ka noopio nhne elekema, ọ zá nhne elekema be jeenye be, okwolem nhne elekema Jona.

³⁰ Lele kpa Jona bụ nhne elekema ke ele Ninive, ọ bụ kpa Nnwọ ke Badnū jọobunu ebiri ka. ³¹ Eze nyerinya Seba jeelizo ya nū ele ebiri ka bna n'ikpe, ọ jaama be ikpe, kwnornu nū o hiri n'osotoma k'owa va nurnu akoniche Solomoni. Kọvu le, nhne kakwo Solomoni zị hna. ³² Ele Ninive jeelizo, be nū ebiri ka bna n'ikpe, be jaama be ikpe, kwnornu nū be tūhnasarnu mkpoma n'okpo okwo Jona. Kọvu le, nhne kakwo Jona zị hna.

Iwhne ke ẹhni

(Mat 5:15; 6:22,23)

³³ "Ọ zá nye joomusi tọnji bita a nū hne tugwaru otugwa, mọbu bita nū mkpururu nkita. Tnūnuma, be bita a n'olu nhne be bita tọnji, ma ele naabnanya ọro whnurnu iwhne a. ³⁴ Anya bụ iwhne ke ẹhni. Ọ bụru nū anya i bụru ọma, kpakara ẹhni i jọobu iwhne iwhne. Kọvu ọ bụru nū anya i bụo ọma, kpakara ẹhni i jaagba ọchichiri. ³⁵ Anū ledukom anya ọ zị iwhne ke zị anū n'ẹhni bọ ghọ ọchichiri. ³⁶ Ka kpayarū, ọ bụru nū kpakara ẹhni i bụ iwhne iwhne, ọ zá ngeri ke gbarū ọchichiri, kpakara ẹhni i jọobu iwhne lele nga tọnji nọomukwasi i iwhne a."

Ele Farisi nū ele zni iwu ele Ju

(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40)

³⁷ Nga Jizọsi kwukworu ọka ka, otu nye Farisi sukwa a, ọ va snornu a ri wiri, o snornu a zne, ọ daziri n'ikpechi. ³⁸ Nye Farisi wam whnurnu nū Jizọsi kwoge aka bete ri wiri, o du a ẹhni.

³⁹ Nyenwe aị kanū a, "Kitna anū ele Farisi beru osno snū aznū okiko nū agbugba wiri, kọvu nū ọwho-anya nū agwa ojo jiharu nū rime anū. ⁴⁰ Anū ele iwhnirni-whno! Ọ bụo otu badnū wam mernu rime okiko nū aznū a? ⁴¹ Anū gweru nhne zị nū rime agbugba wiri donu ele mboni obirizi, kpakara nhne jaazinu anū rich-na.

⁴² "Awhnūwhnu zinu anū ele Farisi, kwnornu nū anū nọokwu otu nga nū nri ke kpakara mkporo okwukwo nwernu ẹknarna ọma ke ẹkwu, kọvu anū juru ikpe zị snam nū ọwhnun'anya Chiokike. Ọ zị mkpa nū anū zn-ernu eme nhne ka nū ke berere.

⁴³ "Awhnūwhnu zinu anū, ele Farisi, kwnornu nū anū whnurnu risi ngadna n'oro ogbako anū n'anya, ọ naamasị anū ele badnū neebekwu anū ikwu n'ahia.

⁴⁴ "Awhnūwhnu zinu anū, ele Farisi, kwnornu nū anū nū lele ilili ke ele badnū máa nọozo ọchi n'olu a."

⁴⁵ Otu nye ogwnu iwu sarū Jizọsi, "Nye-zni-nhne, ọka ka i nookwu naakpasị aị iwhnerne."

⁴⁶ Jizọsi sarū nye ogwnu iwu wam, "Awhnūwhnu jaazinu anū ele ogwnu iwu, kwnornu nū anū noovute ele badnū ivu rinya be vuru, kọvu anū n'iwuru anū jéegweru otu mkpaka anū yinu be aka. ⁴⁷ Awhnūwhnu zinu anū, kwnornu nū anū noowu ilili ele ọwh-nurninya, ele nda anū ọknani gburu. ⁴⁸ Anū bụ ele akebne nū ele kwnagidnenu nhne ele nda anū ọknani mernu, be gburu ele ọwhnurninya, anū wu ilili be.

⁴⁹ Chiokike nū nhne omuma a karū, 'M jeeziznenu be ele ọwhnurninya nū ele izi, be joogbu agwna be, be jaakpakna ele berere ẹhni.' ⁵⁰ Kam kpayarū, ebiri ka jaata awnūwhnu kpakara ọvnarna ele ọwhnurninya be gburu hite n'ọpanizo ọwa, ⁵¹ hite n'ọvnarna Ebeli dū n'ọvnarna Zakaraya, nye be gburu n'iketa ojo ariohna nū hne zị nsọ. Owe! Me kanū anū, ebiri ka jọokwu kpakara ogwo ọvnarna ka.

⁵² "Awhnūwhnu zinu anū ele ogwnu iwu, kwnornu nū anū gwemernu snambị ke naagbama ọnuhna akoniche, anū bnáge, anū kwéle ele pioru ọ bna be bna."

⁵³ Nga Jizọsi hiri nū pji whoga, ele Farisi nū ele zni iwu ele Ju nookwunu a ọnu rikne, nẹsikwa ajiji agida nhne. ⁵⁴ Be needne, noopio ma be jọonu nhne be jeeji bno a nhne.

Ọ dọ aka nū nsni gbasiri ruwhnu lawuru

(Mat 10:26,27)

12 Nga igbudu ele badnū gbakọru hne Jizọsi zị ke mernu be nọozo ibne be ọchi, Jizọsi beru osno naakanū ele sno apna a, "Anū neeze nhne whū brēdi ke ele Farisi, ke bụ ruwhnu lawuru. ² Kwnornu nū be jookpume kpakara nhne be kpusnirni okpusni, kpakara nhne be tugwaru otugwa jowhuya iwhne. ³ Nhne anū kwuru n'ochichiri, be jookwuhia n'iw-nehnie, ke anū tukasiri nū nsni nū rime ọro matị, be jookwuhia n'olu ọro.

Nye anū kwesiri ọ tū ogwnu

(Mat 10:28-31)

⁴ "Ele enyi m, me kanū anū, anū tū ogwnu ele noogu anọ-ẹhni, ele nwée rikne o mee nhne berere. ⁵ Kọvu me kanū anū nye anū jootu ogwnu a, anū tū ogwnu nye wam ke nwernu rikne gbu anọ-ẹhni, tūbna enine nū rime bẹkwu. Owe! Me kanū anū, anū tū ogwnu a. ⁶ Be zá neere wonzna isne mkpuru iwai matị lawuru? Kọvu Chiokike zá nechezuru otu nū ruwhnu a. ⁷ N'ezị, be gwnurnu kpakara rukeri-ize ke risi anū ọnu. Ogwnu tū anū, anū zị okne ọnu ahia karū agida wonzna.

O kwuhja nū ọ jū Karajsi
(Mat 10:32,33; 12:32; 10:19,20)

⁸“Me kanū anū, nye ọbula ke jookwuhja m nū ruwhnu ele badnū, Nnwọ ke Badnū jookwuhja nye wam nū ruwhnu ele enine izi Chiokike. ⁹Kọvu nye ọbula ke jọogonahoru m nū ọ máa nye me bụ nū ruwhnu ele badnū, m jọogonahoru a nū ruwhnu ele enine izi Chiokike. ¹⁰Nye ọbula ke kwuru ọka ọjọ megidne Nnwọ ke Badnū, be jaagbarūnu a, kọvu nye ọbula ke kwuru kwugidne Enine Nsọ, be jáagbarūnu a.

¹¹“Nga be jookwuru anū zne n'oro ọgbako ele Ju, nū ruwhnu ele ọchichi nū ele risi, kpe anū ikpe, mkpọma lákọ anū mini kpa anū jọogoru ọnu anū mọbu nhne anū jookwu. ¹²Enine Nsọ jeezni anū n'ige wam nhne anū jookwu.”

**Elulu nye eze
iwhnirniwhno**

¹³Otu badnū n'esilawuru igbudu badnū wam, kanū Jizọsi, “Nye-zni-nhne, kanū nwene m rukna ma o keme mkpe a!”

¹⁴Jizọsi sarū a, “Enyi m, nyele mernu m nye ikpe mọbu nye ke mkpe n'esilawuru anū?” ¹⁵Ọ kanū be, “Anya dū anū ẹli gbasiri kpakara ọwho-anya, kwnornu nū bụdnū badnū híge n'agida ẹkwnu o nwernu whuya.”

¹⁶Jizọsi tñnu be elulu ka, “Ẹkwu otu nye eze mĩrni agida mkpuru. ¹⁷Nye eze wam naarị nū mkpọma a, ‘Ndaa nhne me jeeme? M nwée m ọbna hne me jaabita mkpuru m.’

¹⁸“Ọ kaa, ‘Ka bụ nhne me jeeme, m jaakwnadna kpakara ọbna m, wu ọbna ikne ke zị rude, m jaabita kpakara mkpuru m nū ẹkwnu m nū rime be. ¹⁹M jaakanū ẹhni m, I nwernu agida ẹkwnu i kpabitaru agida awha, zukwaru inwe, ri, nwọ, mkpọma sọ i n'ọnu.’

²⁰“Kọvu Chiokike kannū a, ‘Ji nye iwhnirniwhno, be noopio bụdnū i n'aka i n'abalị ka. Nyele jeenwe kpakara nhne i kpabitanu ẹhni?’ ”

²¹“Ka bụ kpa ọ jaazinu kpakara ele kpabitanu ẹhni be ẹkwnu, kọvu be nwée ẹkwnu nū ruwhnu Chiokike.”

**Anū kwnata Chiokike
mkpọma**
(Mat 6:25-34)

²²Jizọsi kanū ele sno apna a, “Ka bụ nhne me kwno naakanū anū, anū rígbuko ẹhni anū n'oriri gbasiri bụdnū anū, nhne anū jeeri, mọbu gbasiri ẹhni anū, iwo anū joowo. ²³Bụdnū kakwo wiri, ẹhni kakwo iwo. ²⁴Anū le rụmu ọnunu, be ghá mkpuru, be zá neegwe nhne n'ekwu, be nwée ọbna hne be bita mkpuru, kọvu Chiokike nọoznu be. Anū zị okne ọnu ahia karukwo rụmu ọnunu. ²⁵Ndaa badnū n'esilawuru anū ke nwernu rikne tükwasi nhne nū bụdnū a hite n'origbu ẹhni a? ²⁶Hne ọ bụ nū anū nwée rikne mee nhne matị nū kpa, kịni mernu anū naarigbu ẹhni anū gbasiri nhne ke berere?”

²⁷“Anū lekọm atna kpa be nooso. Be zá nọdogbu ẹhni be n'ernu, be kwné ikpe. Kọvu me kanū anū, ọ bụbedi Solomoni n'iwhuru a nū kpakara igwugwu a, yíge ẹyi lele otu nū rime be. ²⁸Ọ bụru nū Chiokike noowosi achara ke zị n'ekwu iwo, bụ ke zị tna, ekile be kpọrne be nū bẹkwnu, ọ kọ bụru anū, o joowosi anū iwo, anū ele ọkwnata ovu matị. ²⁹Anū tükwasi mkpọma anū nū nhne anū jeeri mọbu nhne anū jọonwo, anū rígbu ẹhni anū gbasiri a. ³⁰Kwnornu nū kpakara nhne ka bụ nhne ele máa Chiokike noopio, Nda anū magwū nū kpakara nhne ka zị anū mkpa. ³¹Kọvu anū pio ẹli-eze Chiokike, o jootukwasinu anū kpakara nhne ka masị.

Ẹkwnu ke zị n'oligwe
(Mat 6:19-21)

³²“Anū tū ogwnu, ogbori atnurnu matị, kwnornu nū ọ masiri Nda anū o nyee anū ẹli-eze a. ³³Anū re nhne anū nwernu kesi ele mboni. Anū mehjanu ẹhni anū rẹkpa iwai ke ká aka, anū kpabita ẹkwnu n'oligwe ke kwó okwo, hne nye buznu nwée rikne zne, akịka zá naata ẹkwnu zị pji. ³⁴Kwnornu nū hne ẹkwnu anū zị bụ hne mkpọma anū jaazị masị.

Ele izi anya dūru ẹli

³⁵“Anū jiknenu nọornu ẹrnu, ele tọnji be noonwu onwu. ³⁶Lele ele neese nyenwe be znernu iriri ọlulu nnwerne ikne ma o hiehna, nga o hieru, znu aka n'ọnu-mgbo, be gbamanū a ọro wara wara. ³⁷Ọwa ọma zinu ele izi wam nyenwe be jọowhnu hne be neese nse nga o hiehnarnu. Me kanū anū ezi ọka, ọ jọosuru ajni n'ikwnu, kanū be, be daziri ẹli ri wiri, ọ bụru nye izi be. ³⁸Ọwa ọma zinu ele izi wam, ọ bụru nū nyenwe be varū n'esilawuru abalı mọbu n'ọnu ọsisi, ọ jọowhnu nū be zị neese nse. ³⁹Kọvu anū mahia nū ọ bụru nū nye nwe ọro mahjaru ọtnu-ige nye buznu jaa-va, o béekwele be liwa ọro a. ⁴⁰Kam kpayarū, anū neese masị nse, kwnornu nū Nnwọ ke Badnū jaava ige anū tuge anya a.”

**Ọhi ke kwesiri
ọ kwnata mkpọma**
(Mat 24:45-51)

⁴¹Pita sịkwa a, “Nyenwe a, i nọotnunu a, elulu ka, sọbu kpakara badnū.”

⁴²Nyenwe a, sarū a, “Nyele bụ ọhi wam ke be kwesiri ọ kwnata mkpọma, nye nyenwe a mernu nye risi ọro a, ma o neenye ele ọhi wiri n'ige kwesiri? ⁴³Nye risi ọro wam jọobu nye ọwa ọma ọ bụru nū nyenwe a jaava whnū nū o mernu nhne kwesiri. ⁴⁴Me kanū anū ezi ọka, nyenwe a jeeme a nye jeelekọta kpakara ẹkwnu a. ⁴⁵Kọvu ọ bụru nū ọhi wam jaakaa nū mkpọma a, ‘Nda m kwu gbulem ọkwnu,’ o bete naaligbu ele ọhi rukna nū rinya, neeri, nọonwo manya, manya noogbu masị a. ⁴⁶Nda kwu ọhi wam jaava n'ọbochi ọ tuge anya a nū n'ige ọ máa. O joogbubi a ichichi lawuru, mee ya nū ele kwé ekwe takọ awhnūwhnu.”

⁴⁷ "Nye izi ke marnu nhne nda a kwu pioru, o jikner-nune o mee a, be jaapnja agida mbini. ⁴⁸ Kovu nye ke maa, ke mernu nhne kwesiri be ta a awnhwuhu, be jaapnja a mbini mat. Kwnornu nu nye be nyernu agida nhne, bu nye be joopio agida nhne n'aka a. Nye be nyernu agida nhne o legidne anya, be joopio nhne zi agida karukwo n'aka a.

**Jizosi, nhne neegweya
okewa**
(Mat 10:34-36)

⁴⁹ "M varu m o gweya bekwnu n'owa, nhne me noopio o bu nu o noonwu kitna. ⁵⁰ M nwernu m mini be joowu m, m joozuka inwe tem be mezu a. ⁵¹ Anu cheru nu m gweyaru m udno n'owa? Oza! Me kanu anu, m gweyaru m okewa. ⁵² Hite nu kitna zne nu ruwhnu, badnu isne zi n'otu oro jeekewa, badnu eto megidne badnu lawuru, badnu lawuru megidne badnu eto. ⁵³ Be jeekewa

Nda megidne nnwo a rukna,
nnwo rukna megidne nda a,
nne megidne nnwo a rinya,
nnwo rinya megidne nne a,
nne nzi megidne nnwerne nnwo a,
nnwerne nnwo megidne nne nzi a."

Anu ghohia ige ka
(Mat 16:2,3)

⁵⁴ Jizosi kanu igbudu badnu wam, "Nga anu whuru ruwurnu oligwe hi n'odidna ennam, ngangam anu kaa, 'Mini joozo,' mini zo masi. ⁵⁵ Nga anu whuru ruwhere ndidna hne o neewhe, anu jaaka, 'O jeerne bekwnu,' o ziri kpam. ⁵⁶ Anu ele ruwhnu lawuru! Anu magwu kpa be le owa nu ruwhnu oligwe anya gwnu nhne o jobu. Kovu ndaa kpa anu maa ige ka?"

Ji nu nye irno i mee udno
(Mat 5:25,26)

⁵⁷ "Kini mernu anu maa nhne buru oma nu omume? ⁵⁸ Nga ji nu nye kwu i neezne ikpe zi n'apna, gbalj ma ji nu a mee udno n'apna, o bu la kpam, o joopnurnu i nyee nye risi ikpe, nye risi ikpe nyewhete i nye neelekota ele ikelu, o tubna a n'oro ikelu. ⁵⁹ Me kanu i, i jowhuya pji tem i kwuhnata kpakara iwai ipne-aznu i jigwu."

**Tuhnasna mkpoma hite nu
mmehie mabu nwu enwu**

13 Agwna ele zi nu pji kanu Jizosi nhne gbasiri ele Galili ele Paleti jiri onarna be gwasj n'arjohna be. ² Jizosi saru be, "Anu che nu ele Galili ka bu ele mmehie kakwo ele Galili berere kwnornu nu be taru awnhwuhu kpa? ³ Me kanu anu, oza. Kovu okwolem ma anu tuhnasnarnu mkpoma, anu joonwu lele be. ⁴ Mabu anu che nu nri nu badnu esato ele oro olu ke zi nu Saalom dnagburu, nu be bu ele ikpe marnu karu ele berere ele zi nu Jeruselem? ⁵ Me kanu anu, oza. Kovu o

buru nu anu tuhnasnana mkpoma, anu joonwu lele be."

Elulu isisi figi

⁶ Jizosi tnu be elulu ka, "Otu nwerukna kpasiri figi n'ekwu a, o zne noopio mkpuru n'olu a, kovu o whuru na mkpuru obula. ⁷ O kanu nye neelekwa ekwu figi wam, 'Ka bu awha eto me naava hna noopio mkpuru n'olu isisi figi ka, kovu m za nowhnu mkpuru obula. Gbudna a! Ndaa ke o noolulu eli n'etekne?"

⁸ "O saru a, Nda-aj-kwu, 'Gharu a otu awha berere, m joogwu eli gburugburu wusi a nsni ano. ⁹ O buru nu o minya mkpuru, o buru oma, kovu o buru nu o minyage mkpuru, i gbudna a.'"

**Jizosi gworu nrjia
n'Obochi Ozukwa Inwe**

¹⁰ N'otu Obochi Ozukwa Inwe, Jizosi zi neezni nhne n'oro ogbako ele Ju, ¹¹ otu nwerinya zi nu nrjia nri awha nu esato, ke kpayaru nu o gbewhu egbewhu, o nwee rikne gwuzoru kwem rja rja. ¹² Nga Jizosi whuru nu a, o sukwu a, kanu a, "Nwerinya, nrjia i lalam." ¹³ O tukwasi a aka a lawuru, ngangam, nwerinya wam gwuzoru kwem, znarnj Chiokike.

¹⁴ Kovu ovu weru nye risi oro ogbako ele Ju ehni k'agida kwnornu nu Jizosi gworu nrjia n'Obochi Ozukwa Inwe. O kanu ele badnu wam, "A nwernu obochi isunu a ji onornu ernu, anu va ma be gwu anu nrjia n'obochi ele ka, kovu o buo n'Obochi Ozukwa Inwe."

¹⁵ Nyenwe aj saru a, "Anu ele ruwhnu lawuru, anu za notoma ehni anu mabu iyinya anu n'Obochi Ozukwa Inwe zne nyee a mini? ¹⁶ Nwerinya ka ke bu nnwo rinya Ebereham nye Ekwensu knernu eriri nri awha nu esato ka, o buo oma be toma a eriri ka ma o nwernu ehni a n'Obochi Ozukwa Inwe?" ¹⁷ Nga o kwuru ka, iwhnerne tu kpakara ele noogwuzogidne a. Kovu igbudu badnu wam nwudnarnu kwnornu agida ernu ndu-ehni o onornu.

**Mkpuru mositadi
nu nhne whu bredi**
(Mat 13:31-33; Mak 4:30-32)

¹⁸ Jizosi sikwa be, "Eli-eze Chiokike, o yiri lele kini? Kini bu nhne me jeeji gbu esi a? ¹⁹ O nu lele mkpuru isisi be kwu mositadi ke badnu kpasiri n'ekwu a. O so, ghohia isisi ke rumu onunu oligwe onornu alikwu nu nkala a."

²⁰ Berere kwno, o kaa, "Ndaa nhne me jeeji sninu eli-eze Chiokike? ²¹ O nu lele nhne whu bredi ke nyerinya gweru gwasj n'agida ikpa tem kpakara a whu."

Onu-mgbo ke zi nworonwo
(Mat 7:13,14,21-23)

²² Jizosi neezne hi nu otu eli-ohna du eli-ohna berere neezni nhne kpa o neezne Jeruselem. ²³ Otu badnu sikwa a, "Nyenwe aj, okwole badnu ele nu ele bu ele be jooznohia?"

Jizōsi saru be, ²⁴ "Anu yisi eñni garu n'onu-mgbo ke zi nworonwo, me kanu anu ezi oka, agida ele badnu joo-pio o bna, kovu be jeeuwe rikne bna. ²⁵ Nga nda kwu nwe oro lizoru gbasni oro, anu joogwuzo n'ederezi nooznu aka, naariasno, 'Nda-ai-kwu, bikno, gbamanu ai oro.'

"O jaasa anu, 'M maam ele anu bu mōbu hne anu hi va.'

²⁶ "Ige wam anu jaakaa, 'A sno i ri wiri, nwō nhne onwunwo, i znirni nhne n'eli ai.'

²⁷ "Kovu o jaasa anu, 'M maam ele anu bu mōbu hne anu hi va. Anu hi hne me zi whoga, anu ele aruru-eli.'

²⁸ "Okwina ekwina nu ota rukwnurnu-ize jaazi nu pii nga anu jowhnu Ebereham, Aziki nu Jekopu nu kpakara ele owhnurninya n'eli-eze Chiokike, kovu anu buru ele be chihalaru n'ederezi. ²⁹ Ele badnu jeehi n'obosi eñnam nu odidna eñnam, hi nu rugwu nu odidna va, daziri eli n'iriri ke eli-eze Chiokike. ³⁰ N'eziki oka, agwina ele ipne-aznu jōbu ele be osno, agwina ele be osno jōbu ele ipne-aznu."

**Jizōsi whnurnu
Jeruselem n'anya**
(Mat 23:37-39)

³¹ Ige wam agwina ele Farisi vakwnusiri Jizōsi kanu a, "Hi nu hna whoga, zne hne berere. Erōdu pioga o gbu i."

³² Jizōsi saru be, "Anu zne kanu edu wam, m jaachiha-la renwu ojo, gwō masi ele nriria tna nu ekile, n'obochi ke eto, m jōornuzu ernu m. ³³ Kpa o zi, m jeezneriri tna nu ekile nu obochi ke sno a, kwnornu nu o kwēsile be gbu nye owhnurninya nu hne buo Jeruselem.

³⁴ "Chei! Jeruselem, Jeruselem, ji ke noogbu ele owhnurninya, ke ji akaworugwu nōolo ele be ziyannu i. Mgba ele kpa me pioru o chikota rumu i lele kpa enwerne ochichi neechikota rumu a nu mkpururu aka kwu a lawuru, kovu i kwēle. ³⁵ Le, be neesigbasinu anu oro anu ma o tobiri etekne. Me kanu anu, anu jowhnu m berere tem du nga anu jaakaa, 'Chiokike gozi nye wam ke naava nu rewhna Nyenwe ai.'"

Jizōsi zi n'oro nye Farisi

14 O du otu Obochi Ozukwa Inwe, nga Jizōsi zi n'oro otu nye Farisi be marnu rewhna a neeri wiri, ele badnu zi needne a. ² Otu nwerukna ochi a lawuru nu aka a zaru aza zi nu ruwhnu a. ³ Jizōsi sika ele Farisi wam nu ele zni iwu, "O buru oma n'iwu o gwō nriria n'Obochi Ozukwa Inwe, sōbu o buo oma?" ⁴ Kovu be kpusirni onu be. Jizōsi nwugwu nwerukna wam n'aka gwō a nriria wam, zihala a.

⁵ Jizōsi sika be, "O buru nu i nwernu nnwō rukna mōbu ehni ke dnabnarnu omi n'Obochi Ozukwa Inwe, anu jeegehia a n'Obochi Ozukwa Inwe?" ⁶ O za nhne be saru a.

**Badnu o gwedna eñni a eli
nu ovu oma**

⁷ Nga Jizōsi whnurnu kpa ele be sukwuru nōohoru risi ngadna be jaadazi, o tñunu be elulu ka, ⁸ "Nga badnu obula sukwuru i ikwu iriri olulu nnwerne, i dazi nu risi ngadna, kwnornu nu nye nwernu igwugwu kakwo i nwernu rikne va. ⁹ O buru kpa, nye sukwuru anu lawuru jaavakwnusi i, kanu i, 'Nye nwerukna ka ngadna i.' Ige wam i jeeji iwhnerne daziri nu ngadna ke zi eli eli. ¹⁰ Kovu nga be sukwuru i, daziri eli nu ngadna ke zi eli eli. Nye wam ke sukwuru i jaavakwnusi i, kanu i, 'Enyi m, zne nu ngadna ke ka mma.' Ige wam i jeeuwe igwugwu nu ruwhnu ele varu pii. ¹¹ Kwnornu nu be jeegwedna nye obula ke gwelizoru eñni a olu, nye obula ke gwednarnu eñni a eli, be jeegwelizo a."

¹² Jizōsi kanu nye wam sukwuru a, "Nga i siri wiri osisi mōbu ke anyasnu, i sikwu ele enyi i kpōi, nu rumu nwene i mōbu ele ibne i ele eze, i mee kpa, be jeeji wiri sukwu kwno i, ige wam be kwulam ji ogwo. ¹³ Kovu nga i mernu iriri, sukwu ele mboni, nu ele oru, nu ele mgworo nu ele isni, ¹⁴ be jōgozi i. O bu n'eziki nu be nwee rikne kwu i ogwo, kovu Chiokike jōokwuhata i nga ele oma jeehi n'ewu lizo."

Elulu okne iriri
(Mat 22:1-10)

¹⁵ Nga otu nye dazi neeri wiri nurnu a, o kanu Jizōsi, "Owa oma zinu nye jeeri wiri n'eli-eze Chiokike."

¹⁶ Jizōsi saru a, "Otu nwerukna siri okne iriri sukwu agida ele badnu. ¹⁷ N'ige iriri wam, o zihala nye izi a, o kanu ele be sukwuru, 'Vaa, be mekwolem kpakara nhne.'

¹⁸ "Kovu kpakara be n'otu bete nōorio be gharu be. Nye ke mōm kaa, 'M zuru m eli ekwu, m jeezne lekwa a, bikno gwnusi m n'ele i gharuru.'

¹⁹ "Nye berere kaa, 'M zuru m nri ehni be knekotaru ebo ebo, m neezne o tule be, bikno gwnusi m n'ele i gharuru.'

²⁰ "Nye berere kaa, 'M luru m nnwerne ikne, m jeeuwe rikne va.'

²¹ "Nye izi wam hiehna kanu nda a kwu kpakara nhne ka. Ige wam ovu weru nda nwe oro wam eñni, o kanu nye izi a, 'Wara wara, zne nu ngeri apna nu kpakara apna ke eli-ohna kwubnanya ele mboni, nu ele oru nu ele isni nu ele mgworo.'

²² "Nye izi wam zne, hiehna, kaa, 'Nda-ai-kwu, m mene m nhne i karu me mee, kovu oghere zi koriri.'

²³ "Nda a kwu kanu a, 'Zne n'apna ma nu ekwu, kw-nagidne ele badnu ma be bnanya, ma ele badnu jihia n'oro m.' ²⁴ Me kanu i, kpakara ele wam me sukwuru ikwu nu mōm, o za otu badnu nu rime be ke jeeri iriri m."

**Nhne nye sno apna Jizōsi
jōowhnu**
(Mat 10:37,38)

²⁵ Agjda ele badnụ sno Jizōsi neezne, ọ tūhnasna kanụ be, ²⁶ “Ọ bụru nye ọbula vakwnusiri m, kọvu o snóne nda a nụ nne a, nụ nnwerne a, nụ rụmu a, nụ rụmu nne a rukna nụ rụmu nne a rinya irno, ma bụdnu ke a masị, ọ jọbuli nye sno apna m. ²⁷ Nye ọbula ke vúrúle ọgba a sno m, jọbuli nye sno apna m.

²⁸ “Ndaa otu badnụ n'esilawuru anụ ke noopio o wu ọro olu, o jéebe ọsno daziri ẹli gwnụ nhne o jeegwe a, ma o nwernu iwai o jeeji wukwo a? ²⁹ Kwnornu nụ ọ bụru nụ ọ wa ẹli, kọvu o nwée rikne wukwo a, nye ọbula ke whnurnu a joomu a rụmu, ³⁰ kaa, ‘Nwerukna ka panjizu o wu ọro, kọvu o nwée rikne wukwo a.’

³¹ “Mọbu ndaa eze ke neezne ọgwnu megidne eze berere, ke jéebe ọsno daziri ẹli tule ma o nwernu rikne gweru nri pokwu ele ọgwnu gwuzogidne nye chí nri pokwu lawuru megidne a? ³² Ọ bụru nụ o nwée rikne, nga nye wam zị ikere, o jeezizne ele izi rjio nhne udno. ³³ Kpam masị, ọ zá nye ọbula nụ rime anụ ke jọobu nye sno apna m, ọ bụru nụ ọ gharula kpakara nhne o nwernu.

Arụa bnána iru
(Mat 5:13; Mak 9:50)

³⁴ “Arụa bụru ọma, kọvu ọ bụru arụa tuwhu ọso n'ọnu a, be jeeji kịni mee a ọ sọ n'ọnu? ³⁵ Ọ búma ọma n'ẹli mọbu nụ mkpomkpo. Be jootuwhu a n'ederezi.

“Nye nwernu nsnị o ji ọ nụ nhne, ọ nurnu.”

Elulu atnurnu whuru owhu
(Mat 18:12-14)

15 Ele ọna ntụ nụ ele mmehie gbakọru nọonu ikwu-ọnu Jizōsi. ² Kọvu ele Farisi nụ ele zni iwu ele Ju naatamu, be kaa, “Nwerukna ka nanabnanya ele mmehie, ya nụ be sno neeri wiri.”

³ Jizōsi tñunu be otu elulu, ⁴ “Ọ bụru nụ otu badnụ n'esilawuru anụ nwernu otu riwhu atnurnu, otu kpawhu ọri. Ọ jáaghasa nri tolu nụ tolu ke gwnarnu n'ohia zne pio otu ke kpawhuru akpawhu tem o piohia a? ⁵ Nga o piohiaru a, ọ tųkwasi a n'obe-aka a, nọonwudna. ⁶ Ọ la ọro sukwu ele enyi a nụ ele agbatibi a, kaa, ‘Anụ snornu m nwudna, nụ m piohiaru m atnurnu m ke kpawhuru ọri.’ ⁷ Me kanụ anụ, ọ bụ kpa snarnjma jaazị n'oligwe nụ risi otu nye mmehie ke tūhnasarnu mkpoma, kakwo nri tolu badnụ nụ tolu ele ọma ke ọtūhnasna mkpoma zá mkpa.

**Elulu mkpuru iwai
whuru owhu**

⁸ “Ọ bụru nụ nyerinya nwernu nri mkpuru iwai, otu whunahọru a. Ọ joomusi tñnji, za ọro a, piosi a rikne tem o piohia a. ⁹ Nga o piohiaru a, o sukwu ele enyi a nụ ele agbatibi a, kaa, ‘Anụ snornu m nwudna, m piohiaru m iwai m me tuwhuru.’ ¹⁰ Me kanụ anụ, ọ bụ kpa

snarnjma jaazị nụ ruwhnu ele enine izi Chiokike nụ risi otu nye mmehie ke tūhnasarnu mkpoma.”

Elulu nnwọ whuru owhu

¹¹ Jizōsi tñụ kwno elulu berere, kaa, “Otu nwerukna nwernu rụmu rukna lawuru. ¹² Ke matị kanụ nda a, ‘Nda m, kesi m mkpe ke m.’ Nda a keme ẹkwnu a n'esi-lawuru be lawuru.

¹³ “Nga ọbochi ele nụ ele whemernu, nnwọ ke matị chikota kpakara ẹkwnu a, lizọ, zne mba zị ikere, daziri piji lulukwo kpakara ẹkwnu a nụ bụdnu ọjọ. ¹⁴ Nga o mewhukworu kpakara nhne o nwernu, okne ọknunyo dnarnu n'ẹli wam, ọ bna nụ mkpa. ¹⁵ O zne yisi ẹhni n'ernu n'aka otu nye ẹli wam, nye wam zizne a ọ znu ezni n'ohia. ¹⁶ Ọ masiri a o ri ọri ezni, kọvu ọ zá nye nyernu a.

¹⁷ “Nga anya dornu a nụ risi, ọ kaa, ‘Kpakara ele nda m gornu ẹrnu nwernu wiri be ri, nootuwhu agwna a, kọvu m zị m hna nọonwu n'ogwnu wiri. ¹⁸ M jeelizọ, lahnakwnusi nda m, m jaakanụ a, Nda m, m mehielem megidne oligwe ma ji. ¹⁹ M kwésile m be kwu m nnwọ i berere, kọvu me bụru otu nụ rime ele i gornu ẹrnu.’ ²⁰ Ngam, o lizọ, znekwnusi nda a.

“Kọvu nga ọ zị hne zị ikere, nda a whnurnu a, dọnu a obirizi k'agjda, gba ẹso kwnusi a, bnagidne a, snutu a ọnu.

²¹ “Nnwọ wam kanụ nda a, ‘Nda m, m mehielem megidne oligwe ma ji. M kwésile m be kwu m nnwọ i berere.’

²² “Kọvu nda a kanụ ele izi a, ‘Wara wara, anụ chiya iwo ke kakwo mma, anụ wosi a, gbasị a arị mkpaka n'aka a, anụ wosi a okoro-ọchi n'ọchi a. ²³ Anụ toya nnwọ ehni be znurnu ọznu gbu a, mee iriri ma a nwudna. ²⁴ Kwnornu nụ nnwọ m ka nwurnu ọnu, kọvu ọ zị bụdnu, o whuru owhu, be piohia a.’ Be bete nọonwudna.

²⁵ “Kpa nhne ka neeme, ọpnarna a zị n'ẹkwu. Nga ọ vaduru ọro ndundu nụ eri nụ eri be neetne, ²⁶ o sukwu otu nye izi sịkwa nhne be neeme. ²⁷ Ọ sarụ a, ‘Nwene i rukna hiehnarnu, nda i gbulem nnwọ ehni be znurnu ọznu, kwnornu nụ ọ whnurnu a n'ẹhni siri rikne.’

²⁸ “Ovu weru nwene a rukna ke sọru a ẹhni k'agjda, o kwéle ọ bna n'ọro. Nda a vakwnusi a, rjasno a. ²⁹ Ọ sarụ nda a, ‘Le, agjda awha me zị nọonunu i ẹrnu lele ọhi, ọ zá ige me mernu risi rikne nụ nhne i nyernu n'iwu. Kọvu i nyélele m otu nnwọ owu me nụ ele enyi m ri. ³⁰ Kọvu nga nnwọ i ka ke mewhukworu kpakara ẹkwnu i, ya nụ ele rinya ewhere varụ, i gbunnu a nnwọ ehni be znurnu ọznu.’

³¹ “Nda a kanụ a, ‘Nnwọ m, me nụ ji zị ige dum, kpakara nhne me nwernu bụ ke i. ³² A kwesiri ọ nwudna, kwnornu nụ nwene i rukna ka nwurnu ọnu, kọvu ọ zị bụdnu, o whuru owhu, kọvu be piohiaru a.’”

Elulu nye neelekọta ẹkwnu

16 Jizōsi kanụ ele sno apna a, “Otu nye eze nwernu nye neelekọta ẹkwnu a, be kanụ nye eze wam

nụ nye neelekọta ẹkwu a noolulu kpakara ẹkwu a.

² O sukwu a, sịkwa a, 'Kini bụ ọtututu ka me nnonu gbasiri i? Vaa ma a piakota kpakara nhne i nnonu, kwnornu nụ i jeelekọtama ẹkwu m berere.'

³ "Nye neelekọta wam kanu ẹhni a, 'Kini bụ nhne me jeeme? Nda m kwu neegweme m n'ernu. M nwée m iknernema me jeeji rnu ẹrnu rikne, iwhnerne o bụ nye ọri nọtutu m. ⁴ M maam nhne me jeeme, nga me whogaru n'ernu, ele badnu jeekweru me bnanya ọro be.'

⁵ "O sukwu ele jigwu nda a kwu ọgwọ n'otu n'otu. O sịkwa nye mbom, 'I ji nda m kwu kini?'

⁶ "O kaa, 'Otu riwhu obele mono.'

"Nye neelekọta ẹkwu wam kanu a, 'Gweru ọkwukwo, daziri ẹli, gbasị nri isne wara wara.'

⁷ "O sịkwa nye ke ẹbo, 'I ji nda m kwu iwai ele?'

"O kaa, 'Otu pokwu otutu ikpa wheti.'

"O kanu a, 'Gweru ọkwukwo gbasị riwhu ẹsato.'

⁸ "Nda kwu nye neelekọta wam ke kparu agwa ojo znarni a, kwnornu nụ o mernu lele nye nwernu echiche. Kwnornu nụ rumu ke ọwa ka nwernu echiche o mee nhne gbasiri be kakwo rumu ke iwhne. ⁹ Me kanu anu, anu gweru ẹkwu k'owa ka mee ele badnu enyi, nga ẹkwu anu jookwome, be kweru anu bnanya n'oro kwó okwo."

¹⁰ "Nye be kwesiri o kwnata mkpoma nụ nhne matị, kwesiri be kwnata a mkpoma nụ nhne hna ezi. Nye bụ masi badnu ojo nụ nhne matị bụ badnu ojo nụ nhne hna ezi. ¹¹ O buru nụ anu b'uo ele be kwnata mkpoma n'ekwu k'owa, nyele jeenye anu ezi ẹkwu? ¹² O buru nụ anu b'uo ele be kwnata mkpoma n'ekwu nye berere, nyele jeenye anu ẹkwu ke aka anu?'

¹³ "O zá ọhi ke nwernu rikne buru ọhi nda kwu lawuru. O buru kpam, o joosno otu irno, whnu ke berere n'anya. Mọbu o joosobisinu otu k'agida, ledna ibne a anya. Anu j'obuli ọhi Chiokike nụ ọhi ẹkwu."

Agwina ikwu-onu Jizosi

(Mat 11:12,13; 5:31,32; Mak 10:11,12)

¹⁴ Nga ele Farisi ele whnurnu iwai n'anya nurnu ikwu-onu ka, be mu Jizosi rumu. ¹⁵ Jizosi kanu be, "Anu bụ ele n'ogwunu ẹhni anu nụ anu b'uo ele ọma nụ ruwhnu ele badnu, kovu Chiokike magwu mkpoma anu. Nhne zi okne onu n'anya ele badnu bụ nhne ruru ọru n'anya Chiokike.

¹⁶ "Nhne be nyernu n'iwu nụ ele ọwhnurninya zi tem Joni, hite n'ige wam, be n'okpo okwo izi ọma ẹli-eze Chiokike, nye ọbula neeyisi ẹhni ma o bna nụ rime a.

¹⁷ O zi ewheke nụ oligwe nụ ọwa jaagawhe kakwo otu nhne ke zikakworu matị n'iwu jaadna.

¹⁸ "Nye ọbula ke jaagba nnwerne a nnam, lu nyerinya berere neeme ọyi, nyerukna ọbula ke luru nnwerne be gbaru nnam neeme ọyi.

Nye eze nụ Lazarosi

¹⁹ "Otu nye eze zi, ke noowo iwo odno odno nụ abochna marnu mma, wu budnu iriri kpakara ọbochi. ²⁰ Otu nye mboni be dnanyitaru n'ogodo onu-mgbo a, nye rewhna a bụ Lazarosi, nye ẹnya kpuru kpakara ẹh-

ni. ²¹ O n'ogwunu a ma be nyee a r'vnruruvnu wiri ke hi n'ikpechi nye eze wam dna. Rumu nkita varu naarasna ẹnya a.

²² "Ige duru nụ nye ọri o wam nwurnu, ele enine izi vuru a zne hne Ebereham zi. Nye eze wam nwu masiri, be lite a. ²³ Nụ rime ẹkwu ẹli renwu hne o zi n'owhnuji anya, o le anya n'olu whnu Ebereham nụ hne zi ikere nụ Lazarosi zi n'akwankọ a. ²⁴ Nye eze wam sukwu a, 'Nda a Ebereham, donu m obirizi, zizne Lazarosi o rusi onu mkpaka a nụ mini mejiri riro m, kwnornu nụ m n'owhnuji anya nụ rime ẹkwu ka.'

²⁵ "Kovu Ebereham saru a, 'Nnwọ m, chenwanya nụ nga i zi budnu i riru nhne ọma, kovu Lazarosi naaharu nhne buo ọma. Kiti na be naakasi a mkpoma, kovu i n'owhnuji anya. ²⁶ Be gweme kpakara nhne ka, be gwuru otu olulu hna ezi n'iketa a nụ anu, ke kpararu ele noopio o hi nụ hna vakwnusi anu j'eenwe rikne, o zi masi nye nwernu rikne hi hne anu zi vakwnusi a.'

²⁷ "Nye eze wam saru, 'Bikno, nda, zizne Lazarosi ọro nda m, ²⁸ kwnornu nụ m nwernu rumu nne rukna isne, o do be aka nụ nsni, ma be gharu o va hne ọwhnuji anya ka.'

²⁹ "Ebereham saru a, 'Be nwernu Mozizi nụ ele ọwhnurninya, be bnonu be nsni.'

³⁰ "Nye eze wam karu, 'Oza, nda Ebereham, o buru nụ badnu hi n'ewu lizo znekwnusi be, be j'otuhnasna mkpoma.'

³¹ "Ebereham kanu a, 'O buru nụ be j'obnonu Mozizi nụ ele ọwhnurninya nsni, be j'otuhnasna mkpoma o b'ubedi nụ badnu hiri n'ewu lizo.'"

Mmehie, ọkwanta mkpoma nụ ẹrnu

(Mat 18:6,7,21,22; Mak 9:42)

17 Jizosi kanu ele sno apna a, "Nhne neeme ma badnu mee mmehie jaavari, kovu awhnuwhnu jaazini nye o jeehi n'aka a va. ² O jaakanu nye wam mma o buru nụ be gweru okne rugwu ogwe-wiri nyasi a n'ili tubna n'osimini karu o mee ma otu nụ rime ele ka zi matị mehie. ³ Anu ledu anya nụ nhne anu neeme.

"O buru nụ nwene i rukna mmehie i, bigbo a, o buru nụ o tuhnasna mkpoma a, gbarunu a. ⁴ O buru nụ o mehieri i mgba ẹsau n'ọbochi, tuhnasna masi mgba ẹsau, kaa 'M tuhnasnarnu m,' gbarunu a."

⁵ Ele sno apna a kanu Nyenwe a, "Mejitenu a ọkwanta mkpoma."

⁶ Jizosi saru be, "O buru nụ anu nwernu ọkwanta mkpoma lele mkpuru mositadi, anu jaakanu okne isisi ka, 'Be whome i kpasị i n'esiawuru osimini,' o j'obnonu anu nsni.

⁷ "O buru nụ otu badnu nụ rime anu nwernu otu nye izi ke n'ornu ẹkwu a mọbu n'oznu atnurnu a, nga o hiri ẹkwu hiehna, o jaakanu a, 'Vaa daziri ẹli, ri wiri? ⁸ Oza! Kovu o jaakanu a, 'Mesinu m wiri, woru iwo i, sete m me rikwo wiri, omekwo, i ri ke i.' ⁹ Be zá naakanu nye izi meka nụ o mernu nhne be karu o mee. ¹⁰ O bụ kpa o zinu anu, nga anu mernu kpakara

nhne be karu anu mee, anu kaa, 'A bu ele izi etekne, a nurnu ernu ai.'"

Jizosi gworu nri ele nchnichna

¹¹ Nga Jizosi zi nu apna neezne Jeruselem, o naa-gawhe n'esilawuru Sameria nu Galili, ¹² kpa o naabna nu rime otu eli-ohna, nri ele rukna nchnichna kwnusiri a. Be gwuzoru nu hne zi ikere, ¹³ be gweru okne nkoli siwama, "Nda-ai-kwu, Jizosi, donu ai obirizi."

¹⁴ Nga Jizosi whnurnu be, o kaa, "Anu zne gesi ele arjohna ehni anu." Kpa be neezne, be gworu be nchnichna wam.

¹⁵ Nga otu nyenum nu rime be whnurnu nu be gwolam a, o lahna, gweru okne nkoli naaja Chiokike. ¹⁶ O dna n'eli n'ochi Jizosi tunu a mmamma. Nwerukna ka bu nye Sameria.

¹⁷ Jizosi sikwa a, "Be gwola nri badnu? Ndaa badnu tolu ele berere?" ¹⁸ O za nye varu o tunu Chiokike mmamma, okwolem nye izne ka?" ¹⁹ Jizosi kanu a, "Lizo, la, okwnata mkpoma i d'ohialam i."

Ige eli-eze Chiokike (Mat 24:23-28,37-41)

²⁰ Agwna ele Farisi sikwa Jizosi nga ige eli-eze Chiokike jaava. Jizosi saru be, "Eli-eze Chiokike java lele kpa ele badnu neele anya a. ²¹ O za nye jaakaa, 'Le o zi hna,' m'bu 'P'ari,' kwnornu nu eli-eze Chiokike zi nu rime anu."

²² Ige wam Jizosi kanu ele sno apna a, "Ige wawa nga o jogwunu anu o whnu otu rime obochi ke Nnwọ ke Badnu, kovu anu jowhnu a. ²³ Ele badnu jaakanu anu, 'Le, Nnwọ ke Badnu zi pii,' m'bu 'O zi hna.' Anu no be zne. ²⁴ Lele kpa amuma oligwe neehi n'otu osotoma oligwe mukesi n'osotoma berere, bu kpa obochi ke Nnwọ ke Badnu jaazi. ²⁵ Kovu o jeeberu osno ta agida awhnuwhnu, ebiri ka jooju a.

²⁶ "Lele kpa o nu n'obochi Noa, o bu kpa o jyonu n'obochi Nnwọ ke Badnu. ²⁷ Ele badnu zi neeri, nonwo, n'olu nnwerne, n'ogbo nzi, du n'obochi Noa bnazernu nu rime ogbo, mgba-mini eli gbukwo kpakara be.

²⁸ "O bu masi kpa n'obochi Lotu, kpakara be zi neeri, nonwo, neere, n'ozu ahia, naakpa mkpuru, noowu oro. ²⁹ Kovu n'obochi Lotu whogaru nu eli Sodom, Chiokike wudnarnu bekwnu nu rugwu bekwnu lele mini ozuzo, gbukwo kpakara be.

³⁰ "O bu kpa o jaazi n'obochi be jookpume Nnwọ ke Badnu. ³¹ N'obochi wam, nye obula ke zi n'olu oro a, o bna nu rime oro a zne kwahala nhne a, kpa masi, nye ke zi n'ekwu lahna aznu kwnornu nhne obula. ³² Anu chenwanya nnwerne Lotu. ³³ Nye obula ke noopio o zn'ohia budnu a, jootuwu a, nye nootuwu budnu a, joozn'ohia a. ³⁴ Me kanu anu, n'abalj wam, badnu lawuru jaadnanyi n'okpata, be gweru otu gharu ibne a. ³⁵ Ele rinya lawuru jaazi neegwe wiri, be gweru otu, gharu ibne a. [³⁶ Ele rukna lawuru jaazi n'ekwu, be gweru otu ghasa ibne a."]

³⁷ Ele sno apna a sikwa a, "Ndaa po, Nyenwe ai?" Jizosi saru be, "Idele jaaziri hne obula iznu nwurnu onwu zi."

Nwerinya nzi a nwurnu nu nye ikpe

18 Jizosi t'nu be otu elulu neezni be kpa be kpe okpukpe kpakara ige neegweme aka. ² O kaa, "Otu nye ikpe zi n'otu eli, nye za n'otu ogwunu Chiokike m'bu so badnu anya. ³ Otu nyerinya nzi a nwurnu zi masi n'eli wam, o neezne oro nye ikpe ka, naariasno a, 'Bikno, kpenu m ikpe oma megidne nye neemegbu m.'

⁴ "O kwéle o yinu a aka gbu okwunu. Omekwo, o kanu ehni a, 'O bu n'ezi nu m za m n'otu ogwunu Chiokike, m'bu so badnu anya. ⁵ Kovu kwnornu nu nwerinya ka nzi a nwurnu naakpakna m ehni, m jeekpenu a ikpe oma, o zi rikne gwu m kwnornu nu o naava ige obula.'"

⁶ Nyenwe ai kaa, "Anu bno nsni nhne nye ikpe ojo wam kwuru. ⁷ Chiokike, o joozn'ohia ele ke a, ele o h'ohiaru, bu ele naakwnakwu a iwhnehnie nu abali? O joozgbu okwunu o d'ohia be. ⁸ Me kanu anu, o joozn'ohia be wara wara. Kovu nga Nnwọ ke Badnu jaava, o jowhnu ele kwesiri okwnata mkpoma n'owa?"

Elulu nye Farisi nu nye ona ntụ

⁹ Jizosi t'nu ele kwnataru mkpoma n'imerne oma be, kovu ledna ele berere anya elulu ka. ¹⁰ "Ele rukna lawuru znernu Oro Nso Chiokike zne kpe okpukpe, otu nye Farisi nu otu nye ona ntụ. ¹¹ Nye Farisi gwuzoru ichne kpenu ehni a okpukpe, kaa, 'Chiokike, meka nu m buo m nye o'who-anya, m'bu nye ojo, m'bu nye neeme oyi lele ele berere. Meka nu m buo m nye ojo lele nye ona ntụ ka. ¹² M noovu onu mgba lawuru n'ikwezu, m n'okwu otu nu nri nga kpakara nhne me nwernu.'

¹³ "Kovu nye ona ntụ wam gwuzoru nu hne zi ikere, o nwéé rikne gwelizo a anya le oligwe, kovu o kwa aka nu mkpoma, o wute a, kaa, 'Chiokike, donu m me nye mmehie obirizi.'"

¹⁴ Jizosi kaa, "Me kanu anu, nye ona ntụ ka nu Chiokike mernu udno su o laru oro a, o buo nye Farisi, kwnornu nu be jeegwedna nye obula ke gwelizoru ehni a olu, nye obula ke gwednarnu ehni a eli, be jeegwelizo a."

Jizosi goziri rumu takiri (Mat 19:13-15; Mak 10:13-16)

¹⁵ Agwna ele badnu nookwuyanu Jizosi rumu takiri be ma o kpatu be aka. Nga ele sno apna a whnurnu be, be bnanu be mbna. ¹⁶ Kovu Jizosi sukwuru rumu takiri vakwnusi a, kaa, "Anu gharu rumu takiri ma be vakwnusi m, anu bnosi be, kwnornu nu eli-eze Chiokike bu ke ele nu kpa. ¹⁷ Me kanu anu ezi oka, nye obula ke jeegweru eli-eze Chiokike lele nnwọ matj, o j'abna nu rime a rja rja."

Otu nye ọchichi

(Mat 19:16-30; Mak 10:17-31)

¹⁸ Otu nye n̄echi ele Ju s̄ikwaru Jizōsi, “Nye zni-nhne ọma, k̄ini b̄u nhne me jeeme ma m keh̄ja m b̄udnu kwó okwo?”

¹⁹ Jizōsi sar̄u a, “K̄ini k̄payar̄u i noosukwu m nye ọma? Ọ z̄a nye b̄u nye ọma, okwolem otu badn̄u, b̄u Chiokike kp̄oi. ²⁰ I maa m nhne be nyernu n̄'iwu, ‘I m̄ékọ ọyi, i gb̄úkọ badn̄u, i zn̄úkọ buznu, i gb̄ákọ akebne aghalaghala, s̄obisinu nda i n̄u nne i.’”

²¹ Nye ọchichi wam kaa, “M b̄itaru m k̄pakara nhne hite n̄'ige me b̄u wikoro.”

²² Nga Jizōsi n̄urnu nhne ka, ọ kaa, “I jeeme otu nhne kp̄oi. La, re k̄pakara nhne i nwernu, kesi ele mboni, i jeenwe ẹkw̄nu n̄'oligwe, vaa, sno m.”

²³ Nga nye ọchichi wam n̄urnu ka, o wuteru a k'aḡida, kwnornu n̄u o nwernu ẹkw̄nu k'aḡida. ²⁴ Jizōsi le a anya, kaa, “Ọ b̄u nhne rar̄u ẹh̄ni k'aḡida n̄u ele nwernu ẹkw̄nu ọ bna n̄'eli-eze Chiokike. ²⁵ N'ez̄i, ọ z̄inu an̄ohia be kwu kam̄eli ewheke ọ gawhe n'anya alanga kar̄u ele nwernu ẹkw̄nu ọ bna n̄'eli-eze Chiokike.”

²⁶ Ele n̄urnu ọka ka, s̄ikwa, “Ndakwan̄u nye be j̄oznohia?”

²⁷ Jizōsi sar̄u, “Nhne rar̄u ẹh̄ni hne badn̄u z̄i, be meli k̄pakara nhne hne Chiokike z̄i.”

²⁸ Pita kan̄u a, “Le, a s̄igbasiri k̄pakara nhne snornu i.”

²⁹ Jizōsi kan̄u be, “Me kan̄u an̄u ezi ọka, ọ z̄a nye ọbula ke s̄igbasiri ọro, m̄obu nnwerne, m̄obu nwene, m̄obu ele m̄urnu a, m̄obu r̄umu, kwnornu ẹli-eze Chiokike, ³⁰ ke j̄aanah̄ja kar̄ukwo n̄'ige ka, n̄'ige ke jaa-va, b̄udnu kwó okwo.”

Jizōsi kwuru ọka gbasiri enwu a ke mgba ẹto

(Mat 20:17-19; Mak 10:32-34)

³¹ Jizōsi kwuru nri n̄u badn̄u law̄uru wam, kan̄u be, “A neezne Jeruselem, k̄pakara nhne ele ọwhnurninya gbar̄u n̄'okwukwo gbasiri Nnw̄o ke Badn̄u jeemezu.

³² Be jeegweru a nyewhete n'aka ele b̄úo ele Ju. Be jeeme a nhne r̄umu, nyee a mkpari, gb̄u a ọnu mini, ³³ pn̄ja a nhne, gb̄u a. N'ọbochi k'ẹto, o jeehi n'ẹnwu liz̄o.”

³⁴ Ele sno apna a gh̄oyage k̄pakara nhne ka. Be k̄pusniri ọka ka n'anya be. Be m̄aa risi nhne o nookwu.

Jizōsi gw̄oru nye ọrio isni

(Mat 20:29-34; Mak 10:46-52)

³⁵ Nga Jizōsi naavadu Jeriko, otu nye isni daz̄i n̄u ngeri apna n̄orio nhne. ³⁶ Nga ọ n̄urnu aḡida badn̄u neewhe, ọ s̄ikwa be nhne neeme. ³⁷ Be kan̄u a, “Jizōsi nye Nazareti neewhe hna.”

³⁸ O siwama l̄ulo, “Jizōsi, Nnw̄o Devidi, ọnu m obirizi.”

³⁹ Ele be Jizōsi ọsno bigb̄oru a, o k̄pusni ọnu a, k̄ovu, o siwama k'aḡida, “Ji Nnw̄o Devidi, ọnu m obirizi.”

⁴⁰ Jizōsi gwuzoru, kaa, be kwuyan̄u a ya. Nga ọ var̄u, Jizōsi s̄ikwa a. ⁴¹ “K̄ini b̄u nhne i piuru me menu i?”

Nye isni wam kaa, “Nyenwe aj, mee ma m whn̄urnu m ọsno.”

⁴² Jizōsi kan̄u a, “Whn̄urnu ọsno, ọkwnata mkp̄oma i gw̄lam ji.” ⁴³ Ngangam, o bete ọ whn̄u ọsno, snornu Jizōsi n'apna, naaznarni Chiokike. Kpakara ele whn̄urnu a znarni Chiokike.

Jizōsi n̄u Zakiyosi

19 Jizōsi bnazne n̄u rime Jeriko, neewhe n'esi-law̄uru a. ² Otu nye risi ele ọna nt̄u r̄ewhna a b̄u Zakiyosi z̄i pii, ọ b̄u nye bar̄u aba. ³ O noopio kpa ọ j̄owhnu Jizōsi, k̄ovu o nw̄ee rikne kwnornu n̄u ọ b̄u nye z̄i ichichi n'esilaw̄uru igbudu badn̄u. ⁴ Ọ gba ẹso zne n̄u ruwhnu, pne n'olu isisi s̄ikamo ma ọ whn̄u Jizōsi nga o jeewhe n̄u apna wam.

⁵ Nga Jizōsi d̄uru n̄u piyam, o le anya n'olu, kan̄u a, “Zakiyosi, hiedna wara wara, kwnornu n̄u m jaadazi n'oro i tna.” ⁶ Zakiyosi mee wara wara hiedna, nabnanya a n̄u mkp̄oma ọso n'onu.

⁷ Kpakara ele badn̄u whn̄urnu a, be bete naatamu, kaa, “Nwerukna ka znernu ọ b̄uru nye izne n'oro nye mmehie.”

⁸ Zakiyosi liz̄o kan̄u Nyenwe aj, “Nyenwe aj, m jeekewa k̄pakara nhne me nwernu ẹli law̄uru, kesi ele mboni, nye ọbula ke me gh̄ogb̄uru, m j̄okwuhnata a ẹli ẹno.”

⁹ Jizōsi kan̄u a, “Ọznohia var̄u n'oro ka tna, kwnornu n̄u nwerukna ka b̄u masi nnw̄o Ebereham. ¹⁰ Kwnornu n̄u Nnw̄o ke Badn̄u var̄u o pio n̄u ọ zn̄ohia ele whuru owhu.”

Elulu nri mkp̄uru iwai be kwu m̄inasi †

(Mat 25:14-30)

¹¹ Kpa be z̄i noobno nsni, Jizōsi zne n̄u ruwhnu tn̄unu be otu elulu, kwnornu n̄u ọ z̄i Jeruselem ndundu, ele badn̄u wam naari n̄u ẹli-eze Chiokike j̄owhuya iwhe k̄itna. ¹² Ọ kaa, “Otu nwerukna be marn̄u r̄ewhna a znernu mba z̄i ikere ma be chni a eze s̄u o hiehna ẹli a. ¹³ Hne o zne, o sukwu nri ele ọhi a, nyee be nri mkp̄uru iwai, kan̄u be, ‘An̄u z̄u ah̄ja tem m hiehna.’”

¹⁴ “K̄ovu ele ẹli wam snornu a irno, be zizne izi kaa, ‘A ch̄ola nwerukna ka b̄uru eze aj.’”

¹⁵ “Be chni a eze, o hiehna. O sukwu ele ọhi a ele o nyernu iwai ma ọ mah̄ja mbnarna be nweh̄jaru n̄u iwai o nyernu be.

¹⁶ “Nye ke mb̄om var̄u, kaa, ‘Nyenwe aj, mkp̄uru iwai i nyernu m nweh̄jaru nri mkp̄uru iwai mbnarna berere.’”

¹⁷ “Nyenwe a kan̄u a, ‘I mekwar̄u nkari, ọhi ọma. Kwnornu n̄u i kwesiri be kwnata i mkp̄oma n̄u nhne mat̄i, n̄echi nri mba.’”

¹⁸ “Nye ke ẹbo var̄u, kaa, ‘Nyenwe aj, mkp̄uru iwai i nweh̄jaru mkp̄uru iwai isne berere.’”

† *m̄inasi: Jizōsi tn̄urnu elulu mkp̄uru iwai be kwu m̄inasi. N'ige mb̄om, ọgwo ẹnu ọbochi b̄u otu mkp̄uru iwai etekne. Otu m̄inasi hna lele otu riwhu mkp̄uru iwai.*

¹⁹ "Nyenwe a saru a, 'Buru nye neelekota eli-ohna isne.'

²⁰ "Nye ke eto varu kaa, 'Nyenwe ai, le iwai i, m kn-ernu m iwai i n'ikpe tugwatanu i ya. ²¹ Ogwu i turu m, kwnornu nu i bu nye anya rikne. I neegweru nhne buo ke i, neegwe nhne n'ekwu hne i kpala mkpuru.'

²² "Nyenwe a saru, 'M jeeji nhne hi n'onu i kpe i ikpe, ji ohi ojo. I magwu nu m bu m nye anya rikne, neegweru nhne buo ke m, m neegwe nhne n'ekwu me kpala mkpuru. ²³ Kini mernu i yisige iwai m n'aka ele oro iwai? Kpa me hiehnarnu, m zneru m anahoru iwai m nu mbnarna a.'

²⁴ "O kanu ele gwuzo ndundu, 'Anu nahia a iwai ki nyega nye wam ke nwernu nri.'

²⁵ "Be kanu a, 'Nda-ai-kwu, o nwernu nri.'

²⁶ "O saru be, 'Me kanu anu, nye obula ke nwernu be jeenye a, o nwehnasiru, kovu nye ke nwéle, be jaanahoru a o bubedi ke o nwernu. ²⁷ Kitna, ele irno m ele kwéle me buru eze be, anu kwuya be hna gbume kwu kpakara be nu ruwhnu m.' "

Jizosi bnazneru Jeruselem

(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Jon 12:12-19)

²⁸ Nga Jizosi kwukworu oka ka, o beru be osno neezne Jeruselem. ²⁹ Nga o vaduru Betifagi nu Betani nu Rugwu Olivu o zizne ele sno apna a lawuru, kanu be, ³⁰ "Anu zne nu mgbu mati ke zi nu ruwhnu anu, kpa anu naabna, anu jowohnu otu nnwo iyinya be kpogwu pii, ke o za nye daziri n'olu a, anu toma a, toya hna. ³¹ O buru nu badnu obula sikwa anu, 'Kini mernu anu notoma a, anu kanu a, 'O zi Nyenwe ai mkpa.' "

³² Ele o dusiri zne whnu lele kpa Jizosi kanu be. ³³ Kpa be notoma nnwo iyinya wam, ele nwe a sikwa be, 'Kini mernu anu notoma nnwo iyinya wam?'

³⁴ Be saru be, "O zi Nyenwe ai mkpa."

³⁵ Be toyanu a Jizosi, wukwasi iwo be n'olu a, dazita Jizosi n'olu a. ³⁶ Kpa Jizosi neezne, ele badnu naagbasa iwo be n'apna.

³⁷ Nga o vaduru hne apna laru Rugwu Olivu, igbudu badnu ele sno apna a bete nonwudna, notunu Chiokike mmamma n'okne nkoli kwnornu agida ernu ndu-ehni be whnurnu.

³⁸ Be naakaa,

"Chiokike gozi eze

ke naava nu rewhna Nyenwe ai,

Udno n'oligwe,

oznarni zinu Chiokike nu hne kakwo n'olu."

³⁹ Agwna ele Farisi ele sno igbudu badnu wam kanu Jizosi, "Nye-zni-nhne, bigbo ele sno apna i ma be kpusni onu."

⁴⁰ Jizosi saru be, "Me kanu anu, o buru nu ele ka kpusni onu be, akaworugwu ele ka jeesi lulo."

Jizosi kwanu Jeruselem ekwina

⁴¹ Jizosi vadu Jeruselem ndundu, whnu a, kwanu a ekwina. ⁴² O kaa, "O buru nu i mahjaru obochi tna nhne

jeegweyanu anu udno, kovu anya anu kpuru isni.

⁴³ Obochi vawa nga ele irno anu jaadazigidne anu, gbagidne anu n'apna obula. ⁴⁴ Be joozopia anu nu rumu takiri anu, be joolulu eli ka nu ele wu nu rime a, be jeesigbasi otu akaworugwu n'olu ibne a hna, kwnornu nu anu ma a ige Chiokike varu o znohia anu."

Nhne Jizosi mernu n'Oro Nso Chiokike

(Mat 21:12-17; Mak 11:15-19; Jon 2:13-22)

⁴⁵ Jizosi bnazne Oro Nso Chiokike, chihala ele neere ahia pii. ⁴⁶ O kanu be, "Be gbaru a n'okwukwo nso, kaa, 'Oro m jobu oro okpukpe,' kovu anu mernu a o buru obna ele buznu."

⁴⁷ Jizosi zi neezni nhne kpakara obochi n'Oro Nso Chiokike. Ele risi arihna nu ele zni iwu ele ju nu ele okno badnu Izireli needne kpa be joogbu a. ⁴⁸ Kovu be ma nhne be jeeme, kwnornu nu kpakara ele berere zi koriri noobno nsni nu nhne o nookwu.

Rikne Jizosi

(Mat 21:23-27; Mak 11:27-33)

20 O du otu obochi nga Jizosi zi n'Oro Nso Chiokike neezni izi oma, ele risi arihna nu ele zni iwu ele

ju, be nu ele okno badnu Izireli varu. ² Be kanu a, "Kanu ai rewhna rikne i ji neeme kpakara nhne ka. Nyele nyernu i rikne ka?"

³ Jizosi saru be, "M jaasikwa anu otu ajiji masi, anu kanu m, ⁴ owu mini Joni, o hiri n'oligwe mibu n'aka badnu va?"

⁵ Be kwu a n'esilawuru be, kaa, "O buru nu a kaa, 'O hiri n'oligwe,' o jaasikwa ai, 'Kini mernu anu kwéle a?'"

⁶ "Kovu a kaa nu o hi n'aka badnu, kpakara ele badnu ka jootugbu ai akaworugwu, kwnornu nu be kweru nu Joni bu nye owhnurninya."

⁷ Be saru a, "A ma hne o hi va."

⁸ Jizosi kanu be, "M jaaka masinu anu rewhna rikne me ji neeme kpakara nhne ka."

Elulu ele ernu ekwu vajini

(Mat 21:33-46; Mak 12:1-12)

⁹ Jizosi tnuu ele badnu elulu ka, "Otu nyerukna kparu vajini, gweru ekwu wam yisi n'aka ele jeelekota a, whoga gbu okwuu." ¹⁰ Nga ige o ghokpuru duru, o zizne otu nye izi o znekwnusi ele ernu ekwu wam ma be nyee a agwna mkpuru vajini. Kovu ele ernu ekwu wam pnja a nhne, zila a n'aka etekne. ¹¹ O zizne kwno nye izi berere, ele ernu ekwu wam li a nhne, kpasu a iwhnerne, zila a n'aka etekne. ¹² O zizne kwno nye izi ke eto, be mekasi a nhne, tuwhu a n'ederezi.

¹³ "Ige wam nye nwe ekwu vajini wam karu, 'Ndaa nhne me jeeme? M jeezizne nnwo m me whnurnu n'anya, eleghi anya be joso a anya.'

¹⁴ "Kovu nga ele ernu ekwu wam whnurnu a, be kanu ehni be, 'Ka bu nye jeeri mkpe nye nwe ekwuu ka, anu va ma a gbu a, a jeekeri mkpe a.' ¹⁵ Be tuwhu a n'aznu ekwu wam gbu a.

"Kini bu nhne nye nwe ekwu wam jeeme ele ojo wam? ¹⁶ O jaava gbumekwo ele ernu ekwu ojo wam, gweru ekwu wam nyewhete n'aka ele berere." Nga ele badnu wam nurnu oka ka, be kaa, "Chiokike kwé."

¹⁷ Jizosi le be anya, sikwa be, "Kini bu risi nhne be gbaru n'okwukwo nsó?"

'Akaworugwu ke ele noowu oro juru kiyam gholam risi nsukala oro.'

¹⁸ Nye obula ke jaadnakwasí akaworugwu ka, jaag-bawa ibekala ibekala, kovu nye obula ke akaworugwu ka jaadnakwasí, o jeegweri a lele retnu."

¹⁹ Ele zni iwu ele Ju nu ele risi ariohna pio kpa be joonwugwu Jizosi ngangam, kwnornu nu be magwu nu o tñunnu be elulu ka. Kovu be notu ogwnu ele badnu.

Otu ntụ-eli

(Mat 22:15-22; Mak 12:3-17)

²⁰ Be zizne ele naadna ndidna ele mernu lele nu be bu ele ezi oka. Be noopio kpa be jeeji nwugwu Jizosi hite n'ikwu-onu a ma be gweru a nyewhete n'aka nye ochichi. ²¹ Be sikwa Jizosi, "Nye-zni-nhne, a magwu nu i kwu ezi oka neezni nhne kwesiri, i za neele badnu anya nu ruwhnu, kovu i neezni apna Chiokike n'ezi oka. ²² O buru oma a tu ntụ nyee Siza sobu o buo oma?"

²³ Jizosi whnuru aghigho ke mkpoma be, o kanu be, ²⁴ "Anu gesi m otu mkpuru iwai. Nyele nwe ruwhnu ka nu nhne be gbakwasiri n'olu a?"

²⁵ Be saru a, "Siza nwe."

Jizosi kanu be, "Anu nyee Siza nhne ke Siza, nyee masi Chiokike nhne ke Chiokike."

²⁶ Be nwée nhne be jeeji nwugwu a hite n'ikwu-onu o kwuru nu ruwhnu ohna. Osis a o saru be jiri be anya, be daziri bii.

Ajiji gbasiri olizo n'enwu

(Mat 22:23-33; Mak 12:18-27)

²⁷ Agwna ele Sadusi, ka bu ele karu nu olizo n'enwu zila, vakwnusiri Jizosi, sikwa a ajiji, ²⁸ "Nye-zni-nhne, Mozizi gbaru n'okwukwo iwu nyee ai, 'O buru nu nyerukna nwurnu sigbasi nnwerne a, hne be nwée rumu, nwene a rukna jooluru nnwerne nwene a wam mughianu nwene a rukna rumu.' ²⁹ Rumu nne esau nu ai zi, ke mbom luru nnwerne, nwuma hne o nwée nnwo. ³⁰ Nye ke ebo luru a, ³¹ nye ke eto lu a, otu aka wam kpa rumu nne esau wam luru nwerinya wam, kpakara be nwée nnwo, be nwukwo. ³² N'ipne-aznu nwerinya wam nwu masi. ³³ Kitna, n'obochi olizo n'enwu, nwerinya wam joubu nnwerne nyele n'esilawuru be, kwnornu nu be esau luru a?"

³⁴ Jizosi saru be, "Ele badnu k'owa ka notu nnwerne, neekesi nzi. ³⁵ Kovu ele kwesiri o kehja igwe n'olizo n'enwu ma be zi budnu n'ige ke jaava, be lu nnwerne, be gbó nzi. ³⁶ Be jónwu enwu berere, kwnornu nu be nu lele ele enine izi. Be bu rumu Chiokike kwnornu nu be hiri n'enwu lizo. ³⁷ Kovu Mozizi neegesi nu ele nwur-

nu onwu jeehi n'enwu lizo, hite nu nhne o gbaru n'okwukwo gbasiri isisi matj wam neerne bekwnu. O suk-wuru Nyenwe ai 'Chiokike ke Eberham, Chiokike ke Aziki, nu Chiokike ke Jekopu.' ³⁸ Chiokike bu Chiokike ke ele zi bu budnu, o buo ke ele nwurnu onwu, kpakara ele badnu zi budnu n'anya Chiokike."

³⁹ Agwna ele zni iwu ele Ju karu, "Nye-zni-nhne, i sakwaru nkari." ⁴⁰ O zima nye nwernu rikne sikwa a ajiji berere.

Karaisi bu nnwo nyele?

(Mat 22:41-46; Mak 12:35-37)

⁴¹ Jizosi kanu be, "Ndaa kpa be naakaa nu Karaisi bu Nnwó Devidi? ⁴² Kwnornu nu Devidi n'iwhuru a kwuru n'okwukwo Eri Oma,

'Nyenwe ai kannu Nyenwe m,

Daziri eli n'akarikwnunga m

⁴³ tem du nga me jaabita ele irno i

lele nhne i jootukwasi ochi i lawuru.'

⁴⁴ Devidi sukuru a 'Nyenwe m,' ndaa kpa o jeeji buru kwno nnwo a?"

Anu zeru ele zni iwu ele Ju

(Mat 23:1-36; Mak 12:38-40; Luk 11:37-54)

⁴⁵ Kpa kpakara ele badnu wam zi noobno nsni, Jizosi kanu ele sno apna a, ⁴⁶ "Anu neeze ele zni iwu ele Ju. O naamasj be o wo awura ogologo naagaghari, o naamasj be ele badnu neebekwu be ikwu n'ahja, be notu horu risi ngadna n'oro ogbako ele Ju, ma ngadna kakwo mma n'ogbako iriri anu. ⁴⁷ Be bu ele neeridna oro ele rinya nzi be nwurnu, neekpe ogologo okpukpe ma ele badnu whnurnu be. Be jaata awhnuwhnu ke kakwo."

Nkesi nwerinya nzi a nwurnu

(Mak 12:41-44)

21 Jizosi leri anya whnu ele eze notusi nhne nkesi be nu hne be notusi iwai n'Oro Nso Chiokike. ² O whnu otu womboni nzi a nwurnu hne o notusi mkpuru iwai matj lawuru. ³ Jizosi kaa, "Me kanu anu ezi oka, nwerinya ka bu womboni nzi a nwurnu tusiri karukwo kpakara ele notusi iwai. ⁴ Kpakara ele badnu ka masiri aka n'agida ekwnu be nwernu gweboru tusi, kovu nwerinya mboni ka tukparu kpakara nhne o nwernu."

Be joolulu Oro Nso Chiokike

(Mat 24:1,2; Mak 13:1-2)

⁵ Agwna ele sno apna a nookwu, naajakiri Oro Nso Chiokike nu akaworugwu be jiri a wu mma, ya nu nkesi be jiri cho Oro Nso Chiokike mma. Kovu Jizosi kaa, ⁶ "Kpakara nhne anu notuwhnu, ige vawa nga otu akaworugwu joo gwuzo n'olu ibne a, be jaakwnadna kpakara be n'eli."

Mmekpèhni nù òkpakna èhni

(Mat 24:3-14; Mak 13:3-13)

⁷ Be sịkwa a, “Nye-zni-nhne, ndaa nga nhne ka jòobu? Kìni jòobu nhne jeegesi nga nhne ka jeeme?”

⁸ Jizòsi sarù be, “Anyà dù anù èli, anù kwé be duhie anù. Agjida ele badnù jaava nù rẹwhna m, naakaa, ‘Ò bụ mawa, ige valèm,’ kọvu anù snó be. ⁹ Nga anù jòonu òtnutnu ògwunu nù omegidne, ògwunu túko anù. Kpakara nhne ka jeebe òsno mee, kọvu okwukwo nhne yóduge.”

¹⁰ Ò kanù be, “Mba jeelizò megidne mba, èli-eze jeel-izò megidne èli-eze.” ¹¹ Okne èli otne enye jaazì nù hne zì ichne ichne, òkwnunyo nù nrìria ojo jaazì nù hne zì ichne ichne. Nhne zì ògwunu nù okne nhne elekema jeehi n'oligwe va.

¹² “Kọvu sù kpakara nhne ka mee, be jòonwugwu anù, kpakna anù èhni, gweru anù nyee n'aka ele ikpe be kpe anù ikpe n'òro ògbako ele Ju, be yisi anù n'òro ikelu. Anù joogwuzo nù ruwhnu ele eze nù ele òchichi kwnornu nù rẹwhna m. ¹³ Ka jòobu oghere anù jeeji gba akebne izi òma. ¹⁴ Kọvu anù béru òsno rìgbu èhni anù kpa anù jeeji gòru ònu anù. ¹⁵ Kwnornu nù m jee-yisi òka nù akòniche ke ele irno anù jéenwe rikne gwuzogidne mọbu megbu anù. ¹⁶ Ele mụrnu anù jeegweru anù nyewhete, rụmu nne anù nù rụmu nwene nù ele enyi, be joogbu agwna anù. ¹⁷ Kpakara ele badnù jòosno anù irno kwnornu nù me. ¹⁸ Kọvu otu rukeri-ize ke risi anù jáadna n'èli mọbu whu etekne. ¹⁹ Anù gwuzosi rikne ma anù znòhia bụdnu anù.

Be joolulu Jeruselem

(Mat 24:15-21; Mak 13:14-19)

²⁰ “Nga anù jòowhnu ele ògwunu ele irno gbarù Jeruselem ngaramanga, anù mahja n'olulu a zì ndundu. ²¹ Ige wam ele zì nù Judiya gbazne n'olu rugwu, ele zì n'èli-òhna whòga, ele zì n'èkwu be lánna nù rime èli-òhna. ²² Kwnornu nù ka bụ ige ò ta awhnùwhnu ma kpakara nhne be gbarù n'òkwukwo nsò mezu. ²³ Awhnùwhnu jaazìnu ele rinya zì rime nù ele neechi nnwò rẹma n'ige wam. Okne awhnùwhnu jaadnakwasì èli ka, Chiokike jòonwudna ovu owe èhni a megidne ele badnù ka. ²⁴ Be jeegweru ama-ògwunu gbu agwna badnù, be jòodoru ele berere lele ele ikelu zne kpakara mba. Ele bụo ele Ju jòozodna Jeruselem tem ige be zu.

Nnwò ke Badnù vawa

(Mat 24:29-31; Mak 13:24-27)

²⁵ “Nhne elekema jaazì n'èhnam nù ènwa nù mbò. N'òwa mkpòma òla mini jaazì n'esilawùru kpakara mba, be jòotu ògwunu abaka-mini nù ruwhere osimini. ²⁶ Ele badnù jòotubo kwnornu ògwunu nù nhne be òowhnu jeeme n'òwa, kwnornu nù kpakara iknerne-ma ke oligwe joohnio ohnio. ²⁷ Ige wam be jòowhnu Nnwò ke Badnù hne ò naava n'erumeru k'oligwe, n'iknerne-ma nù okne igwugwu. ²⁸ Nga kpakara nhne

ka beteru neeme, anù lizò, gwelizò risi anù olu kwnornu nù ige òznòhia anù zì ndundu.”

Mùhia nhne hite n'isisi be kwu figi

(Mat 24:32-35; Mak 13:28-31)

²⁹ Jizòsi tnunu be elulu ka, “Anù le isisi figi nù kpakara isisi berere. ³⁰ Nga anù òowhnu nù be nooruhja òkwukwo bụdnu, anù mahja nù nduru-mini zì ndundu.

³¹ Kpam masì, nga anù jòowhnu kpakara nhne ka neeme, anù mahja nù èli-eze Chiokike zì ndundu.

³² “Me kanù anù ezi òka, ebiri ka jéewhe sù kpakara nhne ka mee. ³³ Oligwe nù òwa jaagawhe, kọvu ikwu-ònu m jáagawhe rja rja.

Òdo aka nù nsni

³⁴ “Anyà dù anù èli, anù kwé okne nhne oriri nù nhne ònwunwo nù òriri ke bụdnu ka, jihja mkpòma anù, ke jeeme òbochi wam vakwnusi anù nù nga anù túge anyà a. ³⁵ Kwnornu nù ò jaavakwnusi kpakara ele zì n'òwa lele mbita be sninnu anòhia. ³⁶ Anù neese nse ige òbula, anù kpe òkpukpe ma anù nwe rikne gbanahòru kpakara nhne ka jeeme, nù o gwuzo nù ruwhnu Nnwò ke Badnù.”

³⁷ Jizòsi zì neezni nhne kpakara òbochi n'Òro Nsò Chiokike, n'ige ogbednachi ò whòga zne Rugwu Olivu zukwaru inwe nù ò dnanyi tem chi bọ. ³⁸ Kpakara ele badnù neezne Òro Nsò Chiokike n'ònu òsisi ma be nurnu nhne o neezni.

Be gbarù iznuznu o gbu Jizòsi

(Mat 26:1-5; Mak 14:1,2; Jon 11:45-53)

22 Ige Iriri Brèdi Whùge Òwhu ke be kwu Ògawhe zì ndundu. ² Ele risi arìohna nù ele zni iwu ele Ju noopio oghere be jeeji gbu Jizòsi, kpa be nòotu ògwunu ele badnù.

Judasì kweruru o re Jizòsi

(Mat 26:14-16; Mak 14:10,11)

³ Ekwensu bna nù rime Judasì nye be kwu Isikarìoti, nye bụ otu nù rime ele sno apna a nri nù èbo wam.

⁴ Judasì znekwnusi ele risi arìohna nù ele risi ele neese Òro Nsò Chiokike, gba iznuznu kpa o jeenye be Jizòsi.

⁵ Ovu sòru be n'ònu, be kwe o nyee a iwai. ⁶ Judasì kweru, o noopio kpa o jeenwe oghere o gweru Jizòsi nyee be nga ele badnù máa.

Be jiknèrnu o ri Iriri Ògawhe

(Mat 26:17-25; Mak 14:12-21; Jon 13:21-30)

⁷ Ò dù n'òbochi ke Iriri Brèdi Whùge Òwhu, nga be naakwa arìohna atnurnu Ògawhe. ⁸ Jizòsi zizne Pita nù Jóni, “Anù zne bìkwatanu aì Iriri Ògawhe.”

⁹ Be sịkwa a, “Ndaa hne i pioru a bìkwata a?”

¹⁰ Jizōsi kanụ be, “Kpa anụ naabna n'èli ka, anụ jōowhnu otu nwerukna vugwu idudu mini, anụ snornu a bna n'oro ke o jaabna. ¹¹ Anụ kanụ nyenwe oro wam, ‘Nye-zni-nhne kaa a sịkwa i, Ndaa oro ele izne hne me nụ ele sno apna m jeeri Iriri Oḡawhe?’ ¹² O jeegesi anụ otu ọnu-oro zị rude n'oro olu, be mekwataru, anụ mekwata kpakara nhne.”

¹³ Be zne whnụ kpakara nhne lele kpa Jizōsi kannụ be. Be mekwata Iriri Oḡawhe.

Wiri Anyasnu Nyenwe aj

(Mat 26:26-30; Mak 14:22-26; 1 Kor 11:23-25)

¹⁴ Nga ige dūru, Jizōsi nū ele izi a daziri neeri wiri. ¹⁵ O kanụ be, “N'ezị o gwnsiri m rikne me nū anụ rikọ Iriri Oḡawhe ka sị me ta awhnwhnu. ¹⁶ Kwnornu me kanụ anụ, m jéeri kwno a berere tem o mezu n'ige ẹli-eze Chiokike.”

¹⁷ Jizōsi gweru okiko, tūnu Chiokike mmamma, kaa, “Anụ gweru ka, keme n'esilawuru anụ. ¹⁸ Kwnornu me kanụ anụ, m jónwoma manya hi n'isisi vajini whuya rja rja tem ẹli-eze Chiokike va.”

¹⁹ O gweru brēdi, tūnu Chiokike mmamma, nyawama a, nyee be, kaa, “Ka bụ anọ-ehni m me nyernu kwnornu anụ, anụ neeme ka neechenwanya m.”

²⁰ Kpam masi, nga wiri anyasnu wheru, o gweru okiko, kaa, “Okiko ka bụ oḡba-njọ-ehni ikne ke ọvna na m, ke me wusiri kwnornu anụ. ²¹ Kọvu anụ le, nye neere m nū me dazigwu n'ikpechi neeri wiri. ²² Nnwọ ke Badnụ jaala lele kpa Chiokike kpebiri a, kọvu awhnwhnu jaazinu nyerukna wam be jeehi n'aka a re Nnwọ ke Badnụ.”

²³ Be nēsikwarita ẹhni be nye jeeme nhne ka.

Nye kakwo ibne a

²⁴ Ele sno apna a bete nōdogbuta nye kakwo n'esilawuru be. ²⁵ Jizōsi kanụ be, “Ele eze ele bụo ele Ju nēechi ele ke be n'aka rikne, ele nwernu rikne hne be zị kaa nū be bụ enyi ele badnụ. ²⁶ Kọvu o kwésile o zị kpam n'esilawuru anụ. Nye kakwo ibne a n'esilawuru anụ jōonu lele watakiri, nye noodu anụ lele nye izi.

²⁷ Kwnornu nyele kakwo, nye neeri wiri n'ikpechi sọbu nye neezne izi? O bụ nye dazị ẹli neeri wiri. Kọvu m zị m n'esilawuru anụ lele nye izi.

²⁸ “Anụ dazigidnenu m n'ornurna m. ²⁹ M jeenye anụ rikne o chị ẹli-eze lele kpa Nda m nyernu m, ³⁰ ma anụ snornu m ri wiri, nwọ masi nū ẹli-eze m, daziri nū ngadna eze neekpe ẹbnurnu nri nū ẹbo ke Izireli ikpe.

Jizōsi karu nū Pita jōogonahoru a

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Jón 13:36-38)

³¹ “Sajmoni, Sajmoni, le, Ekwensu rjoru o yọ i lele kpa be yọ ikpa. ³² Kọvu m kpennu m ji okpukpe, Sajmoni, ma okwnata mkpoma i ziri kwem. Nga i tūhnasarnu, kwnagidne rumu nda i.”

³³ Kọvu Pita saru, “Nyenwe aj, m jiknenu m o sno i zne ikelu mọbu nwuma.”

³⁴ Jizōsi saru a, “Pita, me kanụ i, sụ okne ọchichi kwana ẹkwana tna, i jōogonahoru m mgba ẹto.”

Rẹkpa mati, rẹkpa nū ama-ogwnu

³⁵ Jizōsi sịkwa be, “Nga me zihalaru anụ, anụ jile rẹkpa iwai, mọbu rẹkpa, mọbu okoro-ochi, o nwernu nhne kọru anụ?”

Be saru a, “O zá nhne kọru aj.”

³⁶ O kanụ be, “Kọvu kịtna, nye nwernu rẹkpa iwai gweru a, nye nwernu rẹkpa berere, gweru a, o buri nū i nwée ama-ogwnu, re iwo olu i, zuru otu. ³⁷ Kwnornu nū be gbaru a n'okwukwo nsọ, ‘Be gwnukotaru ya nū ele mmehie,’ be jeemezu nhne ka. Owe! Nhne be gbaru gbasiri m jeemezu.”

³⁸ Ele sno apna a kaa, “Nyenwe aj, le ama-ogwnu lawuru.”

Jizōsi kanụ be, “O joozu.”

Jizōsi kperu okpukpe nū Rugwu Olivu

(Mat 26:36-46; Mak 14:32-42)

³⁹ Jizōsi whoga zne nū Rugwu Olivu lele kpa o mesị, ele sno apna a snornu a. ⁴⁰ Nga o vaduru pij, o kanụ be, “Anụ kpe okpukpe o zị anụ dnabna nū rime ọrnurna.” ⁴¹ O whoga zne nū ruwhnu mati, gbu mperne ochi n'eli kpe okpukpe, kaa, ⁴² “Nda m, o buri nū o masiri i, gwemenu m okiko awhnwhnu ka, kọvu o bụo nhne me pioru, kọvu nhne i pioru.” ⁴³ Enine izi hi n'oligwe varu gba inwe. ⁴⁴ Hite n'igbugbu, o kpe okpukpe k'ezị, ruhara baru a nū lele okne okpurukpu ọvnarna naadnasa n'eli.

⁴⁵ Nga o kpe kworu okpukpe, o lahnakwnusi ele sno apna a, whnụ nū be neezni anyarna hite nū nhne igbugbu nū rikne gwuru be. ⁴⁶ O sịkwa be, “Kini mernu anụ neezni anyarna? Anụ lizọ kpe okpukpe o zị anụ dnabna nū rime ọrnurna.”

Be nwudnenu Jizōsi

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Jón 18:3-11)

⁴⁷ Kpa Jizōsi kpu oka n'onu, Judasi, otu nū rime ele sno apna a nri nū ẹbo wam, duru igbudu ele badnụ va, o znekwnusi Jizōsi, snutu a onu. ⁴⁸ Kọvu Jizōsi sịkwaru a. “Judasi, i ji osnutu onu neere Nnwọ ke Badnụ?”

⁴⁹ Nga ele sno Jizōsi whnurnu nhne neeme, be kaa, “Nyenwe aj, a gweru ama-ogwnu aj lụ ogwnu sa?” ⁵⁰ Otu nyenum n'esilawuru be, ji ama-ogwnu gbu, bihala nnwọ izi nye risi arjohna nsnj akarikwungu a.

⁵¹ Kọvu Jizōsi saru be, “Ozulem!” O kpatu nsnj nwerukna wam aka, gwọ a.

⁵² Jizōsi kanụ ele risi arjohna nū ele risi ele neese Oro Nsọ Chiokike nū ele okno badnụ, ele varu o nwugwu a, “Anụ ji ama-ogwnu nū okpiri va lele nū m bụ m nye neemegidne iwu ẹli. ⁵³ Me nū anụ zị kpakara ọbochi n'oro Nsọ Chiokike, anụ nwée rikne nwugwu m. Kọvu ka ige ke anụ, ige rikne ọchichiri nēechi.”

Pita gónahoru Jizòsi

(Mat 26:57,58,69-75; Mak 14:53,54,66-72; Jón 18:12-18,25-27)

⁵⁴ Kpa be nwúgwu Jizòsi, be duru Jizòsi zne n'òro nye risi arìohna, Pita snornu nù be nù hne zì ikere. ⁵⁵ Nga be kpawhùsiri bèkwnu n'èsilawùru ederezi, Pita snornu be dazìri èlì nù ngeri bèkwnu. ⁵⁶ Otu nnwò oknornokno ele neezne izi whnùrnù Pita hne ò zì nù ngeri bèkwnu. O legidne a anya, kaa, "Nwerukna ka nù Jizòsi sno."

⁵⁷ Pita gò, kaa, "Nwerinya, m máam nye ò bụ."

⁵⁸ Ige matì wheme, otu nwerukna whnùrnù a, kaa, "Ì bụ otu nù rime be."

Pita sarù a, "Nwerukna, m búla m."

⁵⁹ Nga otu awa whemernu, nye berere kwusi a rikne kaa, "N'èzi òka, nwerukna ka nù ya sno, kwnornu nù ò bụ nye Galili."

⁶⁰ Pita sarù, "Nwerukna, m máam nhne i nookwu." Kpa ò kpù òka n'ònu, okne òchichi kwnarnù èkwna.

⁶¹ Nyenwe àì tùhnasna legidne Pita anya. Pita chenwanya ikwu-ònu Nyenwe àì kwunnu a, "Sù okne òchichi kwna èkwna tna, ì jòogónahoru m mgba èto."

⁶² Pita whòga ederezi kwna èkwna mkpùru ovu k'agida.

Jizòsi zì nù ruwhnu ele eze-ikpe

(Mat 26:67,68; Mak 14:65)

⁶³ Ele neese nse bete naapnìa Jizòsi nhne nòomu a rùmu. ⁶⁴ Be gweru ikpe knesi a anya, kaa, "Whnùnu àì òwhnurninya, nyele gbòru ì aka?" ⁶⁵ Be kwu nhne berere zì ichne ichne, kpasì a iwhnerne.

Jizòsi gwuzo nù ruwhnu ele eze-ikpe

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Jón 18:19-24)

⁶⁶ Nga chi bòru, ele okno badnù ele Ju, nù ele risi arìohna nù ele zni iwu ele Ju, gbakòru n'otu, be kwuyanù be Jizòsi n'ikpe be. ⁶⁷ Be kaa, "Ò bùru nù ì bù Karàisi, kanù àì."

Jizòsi sarù be, "Ò bùru nù me kanù anù, anù jéekweru m. ⁶⁸ Ò bùru me sùkwa anù àjji, anù jáasa. ⁶⁹ Kòvu hite nù kítina zne nù ruwhnu, Nnwò ke Badnù jaadazì n'akarikwnunga ke Chiokike ke bù Dikne."

⁷⁰ Be sùkwa a, "Ò bù jìwa bù Nnwò Chiokike?"

Ò sarù be, "Anù karù nù m bù m."

⁷¹ Be kaa, "A píole akebne berere, a nùrnù nhne hi n'ònu a whùya."

Jizòsi gwuzo nù ruwhnu Pajleti

(Mat 27:1-2,11-14; Mak 15:1-5; Jón 18:28-38)

23 Ele iznuznu ikpe ele Ju lizò duru Jizòsi zne nù ruwhnu Pajleti, ² be bete noobno a nhne, be kaa, "A whnùrnù nwerukna ka hne o nooduwhu ele ke aj, o nookwu be tùkwadia ntù nye Siza, naakaa masì nù ò bù Karàisi, eze àì."

³ Pajleti sùkwa a, "Ì bù eze ele Ju?"

Jizòsi sarù a, "Owe! Jì n'iwuhuru i karù kpam."

⁴ Pajleti kanù ele risi arìohna nù igbudu badnù wam, "Ò zá nhne òjo me whnùrnù nù rime nwerukna ka."

⁵ Kòvu be kwusiri a rikne, "O neegweya ònu gharù ònu n'èsilawùru ele Ju zì nù Judiya hite nù nhne o neezni. Ò panìzoru a nù Galili tem ò vadu hna."

Jizòsi gwuzo nù ruwhnu Eròdu

⁶ Nga Pajleti nùrnù a, ò sùkwa be ma nwerukna ka ò bù nye Galili. ⁷ Nga ò mahìaru nù Jizòsi hi n'èlì ke Eròdu nèechi, o ziznenu a Eròdu nye zì nù Jerusèlem n'ige wam.

⁸ Mkpòma sòru Eròdu n'ònu k'agida nga ò whnùrnù Jizòsi, kwnornu nù o noopio ò whnù a agida ige wheru ewhe. Hite nù nhne ò nùrnù gbasìri a, o neele anya nù Jizòsi jòornu èrnù ndu-èhni nù ruwhnu a. ⁹ Kam kpayarù, Eròdu sùkwa Jizòsi agida àjji, kòvu nù Jizòsi sála a òka òbula. ¹⁰ Ele risi arìohna nù ele zni iwu ele Ju gwuzoru pìi noobno Jizòsi agida nhne. ¹¹ Eròdu nù ele ògwunu a mee Jizòsi nhne rùmu, kpasì a iwhnerne. Be wosi a iwo marnù mma, zihnaznenu a Pajleti. ¹² Pajleti nù Eròdu bùru enyi hite n'òbochi wam, kwnornu nù be bù ele irno nù mbòm.

Be marnù Jizòsi ikpe ènwu

(Mat 27:15-26; Mak 15:6-15; Jón 18:39---19:6)

¹³ Pajleti sukwukòta ele risi arìohna nù ele nèechi èchi nù kpakara ele badnù, ¹⁴ ò kanù be, "Anù kwuyanù m nwerukna ka nù ò bù nye nooduhie ele badnù, m lebnana m anya nù kpakara nhne anù bnornu nwerukna ka nù ruwhnu anù, ò zá nhne me whnùrnù bù risi nhne anù noobno a. ¹⁵ Eròdu masì whnùge nhne òjo òbula nù rime a, kwnornu nù o zihnayarnù àì ya, ò zá nhne kwesiri ènwu ke o mernu. ¹⁶ M jaapnìa nhne, gharù a, ò la." [¹⁷ N'ige Iriri Ògawhe òbula, Pajleti nèesigbasinu be otu nye ikelu.]

¹⁸ Kpakara igbudu badnù gweru otu nkòlì siwama, "Gbu nwerukna ka, sigbasinu àì Barabasì."

¹⁹ (Be yisiri Barabasì n'òro ikelu kwnornu nù o yiri aka n'ele megidnèrnù nye nèechi èchi, o gburu badnù.)

²⁰ Pajleti pioru ma ò sigbasi Jizòsi, ò rjasno igbudu badnù wam. ²¹ Kòvu be siwama kòriri, "Kpògidne n'ògba, kpògidne a n'ògba."

²² Pajleti sùkwa be ke mgba èto, "Kìni mernu? Kìni bù nhne òjo ke o mernu? M whnùge m nhne òjo ke o mernu ke kwesiri ènwu. M jaapnìa nhne, sigbasi a, ò la."

²³ Kòvu be zì kòriri neesi lùlo n'okne nkòlì be kpògidne a n'ògba, be nwehìaru nhne be neesi.

²⁴ Pajleti marnù Jizòsi ikpe, o nyee be nhne be pioru.

²⁵ Ò sigbasinu be nye wam zì n'òro ikelu nye megidnèrnù ele nèechi èchi, gbu masì badnù, nye be rìoru a. O gweru Jizòsi nyewhete be.

Be kpogidnenu Jizosi n'ogba

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Jon 19:17-27)

²⁶ Be duru Jizosi zne, n'apna be sigidne Sajmoni nye Sirini, nye hi n'aznu mba naabnanya, be vukwasị a ogba, ma o vuru a snornu Jizosi n'aznu. ²⁷ Agida ele badnu snornu a, ma ele rinya ele naakwanu Jizosi ekwna. ²⁸ Jizosi tuhnasarnu, kanu be, "Ele rinya Jeruselem, anu kwanu m ekwna, kovu anu kwanu ehni anu nu rumu anu ekwna. ²⁹ Kwnornu nu ige wawa nga be jaakaa, 'Ele rinya nwée nnwọ bu ele owa oma, nu ele muge nnwọ nu ele chige rumu rema.' ³⁰ Ige wam, Ele badnu jaakanu rugwu, 'Dnagidne ai,' nu rugwu matị 'Kpusni ai.'

³¹ O buru nu ele badnu mee kpa nga isisi zi budnu, ndaa kpa o jonu nga o kporu bekwnu?"

³² Be kwuru ele ojo lawuru berere ma be gbu be nu Jizosi. ³³ Nga be vaduru nu hne be kwu Okpokoro Risi, be kpogbu a, ya nu ele ojo wam, otu badnu n'akarikw-nunga a, nye ke berere n'akarita a. ³⁴ Jizosi kaa, "Nda m, gbarunu be kwnornu nu be maá nhne be neeme."

Be keru iwo a n'esilawuru be, nga be vukworu ogbanuchi. ³⁵ Ele badnu gwuzoru neelekiri, ele risi ele Ju nomu a rumu. Be kaa, "O znohiaru ele berere, o znohia ehni a, o buru nu o bu Karaisi wam, nye Chiokike hohiaru."

³⁶ Ele ogwnu nomu a rumu. Be nyee a manya gbaru oka, ³⁷ be kaa, "O buru nu i bu eze ele Ju, znohia ehni i."

³⁸ Be gbaru nhne gbasiri a n'olu ogba a, "Ka bu Eze ele Ju."

³⁹ Otu nyenum nu rime ele be kpogidnenu ya nu be, nogo a ngugo, "Kwa i bu Karaisi, znohia ehni i, znohia masi ai."

⁴⁰ Nye ke berere bigbo a, kaa, "I tu ogwnu Chiokike, i zi n'otu ikpe wam. ⁴¹ A naata awnwhnu kwesiri ai, kwnornu nu a nanahia ogwo ernu ai. Kovu nwerukna ka mene nhne ojo obula."

⁴² O kanu Jizosi, "Jizosi, chenwanya m nga i jaava chi lele eze."

⁴³ Jizosi saru a, "Me kanu i ezi oka, me nu ji jaazi tna nu Paradasị."

Enwu Jizosi

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Jon 19:28-30)

⁴⁴ Hite n'esilawuru iwhnehnne, † ochichiri gbasirni kpakara eli wam du n'otnu-ige ke eto, †⁴⁵ kwnornu nu ehnam gbaru ochichiri. Ikpe ke bnosirni hne zi nsọ n'Oro Nso Chiokike gbawaru nga lawuru. ⁴⁶ Jizosi gweru okne nkoli siwama lulo, "Nda m, m neeyisi enine m n'aka i." Nga o kwuru ka, o kna inwe.

⁴⁷ Nga nye nechi otu riwhu ele ogwnu whnurnu nhne mernu, o znarni Chiokike, kaa, "N'ezi, nwerukna ka bu nye mee oma." ⁴⁸ Nga ele gwuzo neelekiri whnurnu nhne mernu, be kwa aka nu mkpoma, whoga.

† n'esilawuru iwhnehnne: okwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu †† otnu-ige ke eto: okwukwo ke mbom kwuru ige awa tolu

⁴⁹ Kovu kpakara ele magwu Jizosi nu ele rinya ele snornu a hite nu Galili gwuzo nu hne zi ikere, noowhnu nhne neeme.

Be liri Jizosi

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Jon 19:38-42)

⁵⁰ Otu nwerukna rehna a bu Josefu, nye bu otu nu ele ikpe, nye be noso anya, nye oma. ⁵¹ O bu nye ikpe, kovu o snoge be kwekorita nu nhne be kpebiri nu nhne be mernu, nye hi nu Arimatiya ke zi nu Judiya, nye neese nga ige eli-eze Chiokike jaava. ⁵² O znekwnusi Pajleti, rjo a iznu Jizosi. ⁵³ O vudna iznu Jizosi n'olu ogba, gweru ikpe marnu mma whu a, lite a nu rime ilili ke zi nu rime rugwu ke o za nye be liru nu rime a nu mbom. ⁵⁴ O bu obochi ojknernu, Obochi Ozukwa Inwe ele Ju gwnarnu matị o panizo.

⁵⁵ Ele rinya wam hi nu Galili va snornu Josefu whnu kpa ilili a nu, nu kpa o dnanyitaru a Jizosi. ⁵⁶ Be lahna oro, gwakota mono otute nwernu eknarna oma be jeete iznu a.

Be zukwa inwe n'Obochi Ozukwa Inwe lele kpa nhne be nyernu n'iwu kwuru.

Jizosi lizoru n'enwu

(Mat 28:1-10; Mak 16:1-8; Jon 20:1-10)

24 N'onu osisi n'obochi mbom n'ikwezu, ele rinya wam gweru mono otute wam be gwakotaru ke nwernu eknarna oma, zne ilili Jizosi. ² Be whnurnu nu be vumernu akaworugwu be jiri kpusni onu ilili wam. ³ Be bnazne nu rime ilili, be whnuge iznu Nyenwe ai Jizosi. ⁴ Be gwuzoru naari nhne ka bu, ngangam, ele rukna lawuru wogwu iwo abochna noogbu amuma gwuzoru nu ngeri be. ⁵ Ogwnu turu ele rinya wam, be dna kpu ruwhnu n'eli, kovu ele rukna wam kanu be, "Kini kpayaru anu noopio nye zi budnu n'esilawuru ele nwurnu onwu? ⁶ O zila hna, o hilem n'enwu lizo. Anu chenwanya nhne o kannu anu nga o zi nu Galili, ⁷ nu be jeegweru Nnwọ ke Badnu nyega ele mmehie, be kpogidne a n'ogba, n'obochi ke eto, o jechi n'enwu lizo." ⁸ Ele rinya wam chenwanya ikwu-onu a.

⁹ Be hi n'ilili wam lahna, kanu nri nu otu badnu ele sno apna a nu ele berere nhne be whnurnu. ¹⁰ Ele rinya wam bu Meri Magidalini, nu Joana, nu Meri nne Jemisi, be nu ele rinya berere kanu ele izi wam oka ka. ¹¹ Kovu be kwege nhne ele rinya kwuru, be naari nu o bu oka etekne. ¹² Pita lizo, gba eso zne n'ilili, o whudna, whnu ikpe iznu, o za nhne berere o whnurnu. O lahna oro naari nhne mernu.

N'apna zne Emaosi

(Mak 16:12,13)

¹³ N'obochi wam, ele sno apna a lawuru neezne eli Emaosi, nhne nu lele maji esau. ¹⁴ Be nookwurita kpakara nhne mernu. ¹⁵ Kpa be neezne nookwu nhne ka, Jizosi n'iwuru a kpayabeturu ndundu, snornu be neezne. ¹⁶ Be whnu a, kovu be maá nu o bu Jizosi.

¹⁷ Jizosi sikwa be, "Kini bu nhne anu notnurni kpa anu neezne?"

Be gwuzoru bii, gbarụ ruwhnu. ¹⁸ Otu nụ rime be rẹwhna a bụ Kilopasi, sịkwa a, “Okwole jiwa bụ nye izne ke zị nụ Jeruselem nye máa nhne mernu ọbochi ele nụ ele ka wheru ewhe?”

¹⁹ Jizọsi sịkwa a, “Kini bụ nhne kọ?”

Be kaa, “Nhne gbasiri Jizọsi nye Nazareti, nwerukna ka bụ nye ọwhnurninya Chiokike, ọ bụ dikne n'ikwu-ọnu ma nụ ọnu nụ ruwhnu Chiokike ma nụ ruwhnu ele badnụ. ²⁰ Ele risi arịohna nụ ele risi aị gweru a nyee ma be kpe ikpe ọnwu, be kpogidne a n'ogba. ²¹ Kọvu a leru anya nụ ọ bụ nye jaagbahia Izireli. Ke kakwo, tna bụ ọbochi ẹto a kpa nhne ka mernu. ²² Agwna ele rinya aị nụ be zị kpasiri aị ogwnu tna. Be znernu n'ilili a n'ọnu ọsisi, ²³ kọvu be whnuge iznu a. Be va kanụ aị nụ be whnurnu ọwhnurninya ele enine izi, ke kannụ be nụ ọ zị bụdnụ. ²⁴ Agwna ele aị nụ be zị znernu ilili a, whnụ masị lele kpa ele rinya wam kwuru, kọvu be whnuge iznu a.”

²⁵ Jizọsi kanụ be, “Anụ bụ ele iwhnirniwhno, anụ zila gnarnagnarna nụ okweru nhne kpakara ele ọwhnurninya kwuru. ²⁶ Ọ zị mkpa nụ Karaịsi jaata kpakara awhnụwhnu, bna n'igwugwu a.” ²⁷ Jizọsi kọwamanu be nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ gbasiri ẹhni a, hite n'okwukwo Mozizi nụ ele ọwhnurninya.

²⁸ Kpa be vaduru ẹli wam be neezne, Jizọsi mee lele o neewhe ruwhnu, ²⁹ be sigidne a, kaa, “Snornu aị daziri, ọbochi zneminem.” O snornu be daziri.

³⁰ O snornu be daziri ẹli n'ikpechi wiri, o gweru brędi, tų mmamma, nyawama a, bete neenye be. ³¹ Anya be kpume, be mahia a, kọvu o whume n'anya be. ³² Be kwukwarita n'ẹhni be, “Ọ nụ lele nụ bẹkwnu neerne nụ mkpoma aị nga o nookwunu aị ọka n'apna, nọokowanu aị ọkwukwo nsọ.”

³³ Be lizọ ngangam lahna Jeruselem. Be whnụ ele sno apna a nri nụ otu wam, hne be gbakogwu nụ otu nụ ele berere. ³⁴ Be naakaa, “Ọ bụ n'ezi, Nyenwe aị hilem n'ẹnwu lizọ, o mernu Sajmoni whnụ a anya.” ³⁵ Badnụ lawuru wam kọwanu be nhne mernu n'apna, nụ kpa be jiri mahia Nyenwe aị nga ọ nyawarụ brędi.

Jizọsi mernu ele sno apna a whnụ a anya

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Jọn 20:19-23; Ẹnu 1:6-8)

³⁶ Kpa be zị nookwu ọka ka, Jizọsi gwuzoru n'esi-lawuru be, kanụ be, “Udno zinu anụ.”

³⁷ Ogwnu tųru be k'agida, be che nụ be whnurnu rẹnwu. ³⁸ Jizọsi kanụ be, “Kini mernu ogwnu nọotu anụ? Kini mernu anụ neenwe mkpoma lawuru nụ mkpoma anụ? ³⁹ Anụ le aka m lawuru nụ ọchi m lawuru. Ọ bụ mawa. Anụ kpatụ m aka whnurnu, rẹnwu nwée anọ-ẹhni nụ ọkpukpu, lele kpa anụ whnurnu me nwernu.”

⁴⁰ Nga o kwuru ka, o gesi be aka a lawuru nụ ọchi a lawuru. ⁴¹ Be nwée rikne kweru kwnornu ovu ọso n'ọnu nụ ọtun'anya, ọ sịkwa be, “Anụ nwernu wiri o riri hna?” ⁴² Be nyee a otu aznụ be siri esi, ⁴³ o gweru a ri nụ ruwhnu be.

⁴⁴ Ọ kanụ be, “Ka bụ nhne me kannụ anụ nga me nụ anụ zị. Kpakara nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ gbasiri m n'iwu Mozizi jeeme, ma ke ele ọwhnurninya nụ Eri Ọma.”

⁴⁵ O kpume echiche be ma be ghohia nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ. ⁴⁶ Ọ kanụ be, “Ka bụ nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ, nụ Karaịsi jaatariri awhnụwhnu, nụ o jeehi n'ẹnwu lizọ n'ọbochi ke ẹto, ⁴⁷ nụ be jeeji rẹwhna a kọ ọkwo ọtuhnasna mkpoma nụ rime kpakara mba, ma Chiokike gbarụ mmehie be. Be jeehite nụ rime Jeruselem panizo nọokpo okwo. ⁴⁸ Anụ bụ ele akebne kpakara nhne ka. ⁴⁹ M jeeziyanu anụ nhne Nda m kweru nụ mkwna, kọvu anụ daziri nụ Jeruselem tem rikne ke hi n'oligwe dnakwasị anụ.”

Jizọsi larụ n'oligwe

(Mak 16:19,20; Ẹnu 1:9-11)

⁵⁰ Jizọsi duru be whoga zne n'ẹli Bẹtani, ọ chilizo aka lawuru olu, gozi be. ⁵¹ Kpa ọ zị nọogozi be, be gwelizo a la n'oligwe. ⁵² Be kponu a risi ẹli, lahna Jeruselem, snarnima jihia mkpoma be. ⁵³ Be dazigidne n'Ọro Nsọ Chiokike nọotunu Chiokike mmamma.

Jóni

Nhne gbasiri ọkwukwo ka

gwehjaru Jizosi iwhne lele Ikwu-Ọnu Chiokike, nye “ghọru badnụ, va wuru n'esilawuru aị” (1:14). Lele kpa ọkwukwo wam kwuru, be gbarụ izi ọma ka ma ele badnụ kweru nụ Jizosi bụ Nye Ọznohia wam, Nnwọ Chiokike, hite n'ọkwunata mkpoma nụ rẹwhna a, be nwehja bụdnu (20:31).

Jóni mernu a mahja nụ Jizosi bụ Ikwu-Ọnu Chiokike. Ẹnu ndu-ẹhni Jizosi gesiri nụ ọ bụ Nye Ọznohia wam Chiokike kweru mkwna. Ọkwukwo ka gesiri nụ agwna ele badnụ kweru nụ Jizosi ghọ ele sno apna a, kọvu ele berere kwéle nụ a, be bụru ele neemegidne Jizosi dụ n'ẹnwu a.

Jóni kwusiri nhne gbasiri nkesi bụdnu kwó okwo rikne hite nụ Karajisi, nookwu nụ Jizosi bụ apna, ezi ọka nụ bụdnu. Nụ ọkwukwo Jóni, a whnurnu nụ nhne a nọowhnu anya kpakara ọbochi lele mini, brẹdi, iwhne, nye znụ atnurnu nụ atnurnu a, isisi nụ mkpuru a, neegesi nhne ke Enine.

Nhne zị n'ọkwukwo ka

Ọpanizo

Jóni Nye Wụ Mini nụ ele sno apna Jizosi mbom

Ẹnu Jizosi nụ ọhna

Ọbochi ipne-aznụ nụ rime Jeruselem

Olizọ n'ẹnwu nụ ọwhuya iwhne Nyenwe aị

Ọ whuyaru iwhne nụ Galili

Jóni

Ma ele badnụ kweru nụ Jizosi bụ Karajisi wam, ma hite n'ọkwunata mkpoma nụ rẹwhna a, be nwehja bụdnu.

Ikwu-ọnu ke ghọru badnụ

1 Nụ mbom hne Ikwu-ọnu wam zị, Ikwu-ọnu wam nụ Chiokike zị nụ mbom, Ikwu-ọnu wam bụ Chiokike. ² Ya nụ Chiokike zị nụ mbom.

³ Be keru kpakara nhne hite n'aka a, ọ zá nhne ke be keru hne ọ zila. ⁴ Ikwu-ọnu wam bụ risi bụdnu, bụdnu wam bụ masị iwhne ke badnụ. ⁵ Iwhne wam nọomu nụ rime ọchichiri, ọchichiri nwée rikne nwegidne a. †

⁶ Chiokike ziyaru otu nyerukna rẹwhna a bụ Jóni. ⁷ Jóni varụ lele nye akebne ke iwhne wam, ma kpakara ele nurnu izi a kweru n'iwhne wam. ⁸ Jóni bụo iwhne wam, kọvu ọ bụ nye akebne iwhne wam. ⁹ Ka bụ iwhne wam n'ezị bụ ke varụ n'owa, ke neenye kpakara ele badnụ iwhne.

¹⁰ Ikwu-ọnu wam zị n'owa, ọ bụ n'ezị nụ Chiokike keru ọwa hite nụ rime a, kọvu ọwa máa nye ọ bụ. ¹¹ Ọ vakwnusiri ele ke a, kọvu ele ke a nábnanyana a.

¹² Kọvu kpakara ele nabnanyarnụ a, kwerumakọ nụ rẹwhna a, o nyernu be rikne be bụru rumu Chiokike.

¹³ Be múge ele ka lele kpa be murnu ele badnụ. Be múge be hite n'echiche ke badnụ, mọbu hite nụ nda k'owa, kọvu Chiokike bụ Nda be.

¹⁴ Ikwu-ọnu wam ghọru badnụ, va wuru n'esilawuru aị. A whnurnu igwugwu a, bụ igwugwu ke Nnwọ Nda a murnu kpọi, oru nụ ezi ọka jihjaru nụ rime a.

¹⁵ Jóni gbarụ akebne gbasiri a, siwama, kaa, “Ka bụ nye me nookwu ọka a nụ o snogwu m n'aznụ, kọvu ọ kakwo m, kwnornu nụ ọ zị sụ be murnu m.”

¹⁶ Hite n'oru a zị agida, a nwernu ngozi tųkwasi nụ ngozi. ¹⁷ Chiokike hiri n'aka Mozizi nyee iwu, Chiokike nyee masiri oru nụ ezi ọka hite n'aka Jizosi Karajisi. ¹⁸ Ọ zá nye whnuleru Chiokike anya. Nnwọ Nda a murnu kpọi, nye bụ Chiokike, nye zị n'akwankọ ke Nda a, mernu ele badnụ mahja Nda a.

Jóni karụ nụ ọ bụo

Karajisi

(Mat 3:1-12; Mak 1:1-8; Luk 3:1-18)

¹⁹ Ka bụ akebne Jóni gbarụ nga ele risi ele Ju zị nụ Jeruselem ziznenu ele arjohna nụ ele Livai be sịkwa a, “Ị bụ nyele?”

²⁰ Jóni sarụ be, ọ góla ẹgo, kọvu o kwusiri a rikne, kaa, “M búla m Karajisi.”

²¹ Be sịkwa a, “Ị bụ kọ nyele? Ị bụ Ẹlajia sa?” Jóni kaa, “Ọza.”

Be sịkwa a, “Ị bụ Nye Ọwhnurninya wam?” ††
 Ọ sarụ be, “Ọza.”

† nwée rikne nwegidne a: mọbu nwée rikne ghọhia a.

²² Be kaa, “Kanụ aị nye ị bụ, ma a mahija nhne a jaakanụ ele dusiri aị. Kịni bụ nhne i kwuru gbasiri ẹhni ị?”

²³ Jōni sarụ be,
“M bụ m akpịri nye nọkpo okwo n'ẹli-ikpa,
'Anụ mekwata apna Nyenwe aị ma ọ sniri asni,'
lele kpa Azaya nye ọwhnurninya kwuru.”

²⁴ Ele izi ele Farisi ziyaru, ²⁵ sịkwaru Jōni, “Ị bụo Karaịsi, mọbu Ẹlaija, mọbu Nye Ọwhnurninya wam, kịni mernu ị nọowu ele badnụ mini?”

²⁶ Jōni sarụ be, “M ji m mini nọowu ele badnụ mini, kọvu otu nyenum gwuzo n'esilawuru anụ, nye anụ máa. ²⁷ O snogwu m n'aznụ, kọvu m kwésile m ọ tọma eriri okoro-ọchi a.”

²⁸ Kpakara nhne ka mernu nụ Bẹtani n'ọbosi ẹhnam ke aznụ Osimini Jodani kiyari, hne Jōni nọowu ele badnụ mini.

Jizōsi, Nnwọ Atnurnu Chiokike

²⁹ N'ekile a, Jōni whnurnu Jizōsi hne o naavakwnusi a, ọ kaa, “Anụ le, ka bụ Nnwọ Atnurnu ke Chiokike, nye noovume mmehie k'owa. ³⁰ Ka bụ nye wam me nookwu ọka nga me karụ, 'Otu nyenum sno m n'aznụ, kọvu ọ kakwo m, kwnornu nụ ọ zị sụ be murnu m.' ³¹ M máam nye ọ bụ, kọvu m nọowu ele badnụ mini ma ele Izireli mahija nye ọ bụ.”

³² Ka bụ akebne Jōni gbarụ, “M whnurnu m Enine Nso hi n'oligwe lele nduru dnakwasị a, daziri n'olu a. ³³ Kọvu nụ m máam nye ọ bụ. Chiokike nye ziyaru m me wụ ele badnụ mini kannụ m, 'Ị jọowhnu Enine Nso hi n'oligwe dnakwasị otu badnụ dazigidne nụ ya, nye wam bụ nye jeeji Enine Nso nọowu ele badnụ mini.’

³⁴ Me nụ iwhuru m whnurnu a, gba akebne nụ nye ka bụ Nnwọ Chiokike.”

Ele mbom sno apna Jizōsi

³⁵ N'ekile a, Jōni nụ ele sno apna a lawuru gwuzo. ³⁶ Nga ọ whnurnu Jizōsi hne o neewhe, ọ kaa, “Anụ le Nnwọ Atnurnu ke Chiokike.”

³⁷ Ele sno apna a lawuru wam nurnu a, be snornu Jizōsi. ³⁸ Jizōsi tughnasarnu whnụ nụ be noosno a n'aznụ, ọ sịkwa be, “Kịni bụ nhne anụ noopio?”

Be kaa, “Rabai” (ke bụ, Nye-zni-nhne), “Ndaa hne i wu?”

³⁹ Jizōsi sarụ be, “Anụ va whnurnu.” Ọ bụ nhne nụ lele ọtnu-ige ke ẹno n'iwhnehnie, † be snornu a zne whnurnu hne o wu, be nụ a daziri kpakara ọbochi wam.

⁴⁰ Otu nụ rime ele nurnu nhne Jōni kwuru ke snornu Jizōsi bụ Anduru nwene rukna Saịmoni Pita.

⁴¹ Ngangam, o piohjaru nwene a rukna, Saịmoni, ọ kanụ a, “A whnuna m Mezaya” (ke bụ Karaịsi). ⁴² O kwuznenu Jizōsi Saịmoni.

†† Nye Ọwhnurninya wam: Gwnụ Ditaronomi 18:15; Ẹrnu Ele Izi 3:22 † Ọtnu-ige ke ẹno n'iwhnehnie: ọkwukwo ke mbom kwuru ige nri awa

Jizōsi legidne Pita anya kaa, “Ị bụ Saịmoni nnwọ Jōni, be jookwu i Kifasi,” be tughnasna a, Pita, ke bụ rugwu.

Jizōsi sukwuru Filipu nụ Nataneli

⁴³ N'ekile a, Jizōsi kpebi o zne Galili, o piohja Filipu, ọ kanụ a, “Snornu m zne.”

⁴⁴ Filipu, Anduru nụ Pita hi nụ ẹli Bẹtesaida. ⁴⁵ Filipu pohja Nataneli, ọ kanụ a, “A whnurnu nye wam Mozizi nụ ele ọwhnurninya gbarụ nhne gbasiri a n'okwukwo nso, Jizōsi nye Nazareti, nnwọ Josefu.”

⁴⁶ Nataneli sịkwa a, “Ẹli Nazareti, o nwernu nhne ọma ọbula ke jeehi n'ẹli Nazareti whuya?”

Filipu sarụ a, “Vaa, whnurnu.”

⁴⁷ Nga Jizōsi whnurnu Nataneli naavakwnusi a, o kwu nhne gbasiri a, “Ka bụ nye Izireli n'ezi, nye aghigho zila nụ rime a.”

⁴⁸ Nataneli sịkwa a, “Nda kpa i jiri mahija m?”

Jizōsi sarụ a, “M whnurnu m ji nụ mkpururu isisi figi sụ Filipu sukwuru i.”

⁴⁹ Nataneli sarụ a, “Nye-zni-nhne, ị bụ Nnwọ Chiokike. Ị bụ eze Izireli.”

⁵⁰ Jizōsi sịkwa a, “Ị kwerruru kpọi kwnornu nụ m karụ m nụ m whnurnu m ji nga ị zị mkpururu isisi be kwu figi? Ị jọowhnu nhne ke kakwo ka.” ⁵¹ Ọ kanụ be, “Me kanụ anụ ezi ọka, anụ jọowhnu hne oligwe kpumernu, nụ ele enine izi Chiokike neepnezne, neehidna n'olu Nnwọ ke Badnụ.”

Jizōsi mernu mini ghọ manya

2 N'ọbochi ke ẹto, ọlulu nnwerne zị n'ẹli Kana n'ẹli Galili, nne Jizōsi zị masị pji. ² Be sukwuru Jizōsi nụ ele sno apna a n'ọlulu nnwerne wam. ³ Nga manya be nnonwo kworu, nne Jizōsi kanụ a, “Be nwema manya.” ⁴ Jizōsi sarụ a, “Ọ gbásila m, sị nwerinya. Ige m yóoduge.”

⁵ Nne a kanụ ele neezne izi, “Anụ mee nhne ọbula ọ karụ anụ mee.”

⁶ Idudu mini isunu gwuzo ndundu be jiri rugwu kpụ, ke ele Ju ji nọosnu nhne lele kpa omen'ẹli be jiri ziri, ke otu jeeri nri lawuru mọbu nri ẹto galoni mini. ⁷ Jizōsi kanụ ele neezne izi, “Anụ gbajite be nụ mini.” Be gbaji be mini dū n'onu be.

⁸ Ọ kanụ be, “Anụ kwuhja agwna mini wam gwez-nenu nye risi ngadna iriri.”

Be gweznenụ a. ⁹ O detụ mini wam ke ghoru manya riro. Ọ máa hne manya wam hi, kọvu ele neezne izi ele gbarụ mini wam magwu. O sukwu nye nọlu nnwerne, ¹⁰ ọ kanụ a, “Nye ọbula neekesi manya kakpa mma n'oziri, nga ele izne nwokparu manya, o ke manya ojo. Kọvu ị bítaru manya kakpa mma dū kítina.”

¹¹ Ka bụ ẹrnu ndu-ẹhni mbom Jizōsi rnurnu. Ọ rnurnu a nụ Kana n'ẹli Galili, o gesi igwugwu a, ele sno apna a kwnata a mkpoma.

¹² Nga ka whemernu, Jizōsi nū nne a, nū rumu nne a, nū ele sno apna a zne Kapanom, be daziri pji obochi ele nū ele.

Nhne Jizōsi mernu n'Oro Nso Chiokike

(Mat 21:12,13; Mak 11:15-17; Luk 19:45,46)

¹³ Iriri Ogawhe ele Ju zi ndundu, Jizōsi zne Jeruselem.

¹⁴ O whnurnu ele neere atnurnu nū ehni nū nduru nū ele naagbanwo iwai dazigwu n'ikpechi n'Oro Nso Chiokike. ¹⁵ O gweru eriri mee mbjinibini, chihala kpakara be, ma ehni ma atnurnu. O kpute ikpechi kpakara ele naagbanwo iwai ruwhnu n'eli, chisakwo iwai be. ¹⁶ O kanu ele neere nduru, "Anu whoga hna, anu me ma oro Nda m oro ahia."

¹⁷ Ele sno apna a chenwanya nhne be gbaru n'okwukwo nso, "Nhne gbasiri Oro Nso Chiokike neerne lele bekwnu nū rime m."

¹⁸ Ele Ju sika a, "Ndaa ernu ndu-ehni ke i joornu ke neegesi nū i nwernu rikne mee nhne i neeme?"

¹⁹ Jizōsi saru be, "Anu kwnadna Oro Nso ka, m joowulizo a n'obochi eto dai."

²⁰ Ele Ju saru a, "Be jiri nri awha eno nū isunu wu Oro Nso ka, i joowu a n'obochi eto?" ²¹ Kovu Jizōsi kwuru oka gbasiri ehni a lele Oro Nso Chiokike. ²² Nga Jizōsi hiri n'enwu lizo, ele sno apna a chenwanya nū o kwuru oka ka, be kweru nhne okwukwo nso kwuru nū nhne Jizōsi kwuru.

²³ Kpa Jizōsi zi nū Jeruselem nū Iriri Ogawhe, agida ele badnu kweru nū ya kpa be whnurnu agida ernu ndu-ehni o noornu. ²⁴ Kovu Jizōsi kwéle o nyee be ehni a, kwnornu nū o magwu kpakara badnu nkarj nkarj. ²⁵ O zila mkpa nū be kanu a nhne gbasiri nye obula, kwnornu nū o magwu nhne zi nū mkpoma be.

Jizōsi nū Nikodimosi

3 Otu nwerukna be kwu Nikodimosi, otu nū rime ele Farisi, nye risi ele Ju, ² vakwnusiri Jizōsi n'abalj. O kaa, "Rabaj, a magwu nū i bu Nye-zni-nhne ke Chiokike ziyaru, kwnornu nū o za nye joornuli ernu ndu-ehni i noornu okwolem ma Chiokike dagwunu a."

³ Jizōsi saru, "Me kanu i ezi oka, o za nye joowhnu n'eli-eze Chiokike anya, o buru nū be mugele a berere." †

⁴ Nikodimosi sika a, "Ndaa kpa be jomu badnu berere nga o mernu okno badnu? O jaabna nū ruwho nne a berere, be mu a?"

⁵ Jizōsi saru a, "Me kanu i ezi oka, o za nye jaabna n'eli-eze Chiokike o buru nū be mugele a hite nū mini nū Enine. ⁶ Nye ke badnu etekne murnu bu ano-ehni, nye Enine murnu bu enine. ⁷ O gbáwoji i anya nū m karu m nū be jomuriri anu berere. ⁸ Ruwhere neewhe hne o masigwu a, i noonu imerne a, kovu i máa hne o hi mōbu hne o neezne. Nye obula ke be murnu hite n'Enine nū kpaam."

⁹ Nikodimosi sika a, "Ndaa kpa be jeeme nhne nū kpa?"

¹⁰ Jizōsi saru a, "I bu nye-zni-nhne n'eli Izireli, kovu i máa nhne ka. ¹¹ Me kanu i ezi oka, a nookwu nhne a magwu, a naagba akebne nhne ke a whnurnu, kovu anu kwé o nahoru akebne aj. ¹² Anu kwé nhne me kwuru gbasiri nhne k'owa. Ndaa kpa anu jeekweru o buru me kanu anu nhne k'oligwe? ¹³ O za badnu obula ke znernu oligwe nū mbom, okwolem Nnwō ke Badnu nye hiri n'oligwe hiedna. ¹⁴ Lele kpa Mozizi gwelizoru agwo n'olu isisi n'eli chna chna chna, o bu kpa be jeegwelizo Nnwō ke Badnu olu, ¹⁵ ma nye obula ke kweru nū ya jeenwe budnu kwó okwo. ¹⁶ Kwnornu nū Chiokike whnurnu owa n'anya kpa, o gweru Nnwō o murnu ya nū nsnunu a kpō nyega, ma nye obula ke kweru nū ya jōonwu enwu, kovu o jeenwe budnu kwó okwo. ¹⁷ Kwnornu nū Chiokike ziyage Nnwō a n'owa o buru nye kpe k'owa, kovu ma o buru Nye Oznohia k'owa. ¹⁸ Be jeekpe nye obula ke kweru nū Nnwō wam ikpe, kovu nye obula ke kwéle bu nye be kperu ikpe, kwnornu nū o kwéle nū Nnwō Chiokike murnu ya nū nsnunu a. ¹⁹ Ka bu ikpe wam be kperu owa, iwhne varu n'owa, ele badnu whnurnu ochichiri n'anya karu iwhne, kwnornu nū be noornu ernu ojo. ²⁰ Nye obula ke noornu ernu ojo bu nye irno ke iwhne, o jáava nū rime iwhne o zi iwhne kpume ernu ojo a. ²¹ Kovu nye obula ke noornu ernu owa jaava nū rime iwhne ma iwhne gesi nū ernu a bu nhne o rnurnu hite nū Chiokike."

Jizōsi nū Jóni Nye Wu Mini

²² Nga ka mekworu, Jizōsi nū ele sno apna a znernu n'eli Judiya, ya nū be daziri ige matj, o wu ele badnu mini. ²³ Jóni masj zi noowu mini n'Enoni ke zi Salim ndundu, kwnornu nū agida mini zi pji. Ele badnu neeznekwnusi a, o noowu be mini. ²⁴ (Be yéeyisige Jóni n'oro ikelu n'ige ka.) ²⁵ Agwna ele sno apna Jóni nū otu nye Ju noodogbuta nhne gbasiri osnusnu nhne lele kpa omen'eli ele Ju jiri ziri. ²⁶ Be vakwnusi Jóni kanu a, "Nye-zni-nhne, nwerukna wam ji nū a zi n'aznu Osimini Jodani kiyari, nye i gbaru akebne gbasiri a, o noowu ele badnu mini, agida ele badnu neeznekwnusi a."

²⁷ Jóni saru be, "O za nye obula ke jeenwe nhne ke Chiokike késile a. ²⁸ Anu bu ele akebne m nū m karu m, 'M búo m Karajsi, kovu be beru osno ziya m nū ruwhnu a.' ²⁹ Nye noolu nnwerne ikne bu nye nwe nnwerne ikne, kovu enyi nye noolu nnwerne ikne, nye noogwu-zo noobno nsni, mkpoma nooso a n'onu nū o nurnu nkoli nye wam noolu nnwerne ikne. O bu kpa snarni-ma m jiri zu ozu kítna. ³⁰ O jaazi naaba aba, kpa me jaazi naaya eli eli."

Nye ke hiri n'oligwe va

³¹ Nye wam ke hiri n'oligwe va kakwo kpakara badnu, nye hi n'owa bu nye ke owa, o nookwu nhne ke owa. Nye hiri n'oligwe kakwo kpakara badnu. ³² O nookwu

† be mugele a berere: mōbu be mugele a hite n'oligwe.

nhne ọ whnurnu nọ nhne ọ nurnu, kọvu ọ zá nye neekweru izi a. ³³ Nye ọbula ke jeegweru izi a naakahija nọ Chiokike bọ nye ezi ọka. ³⁴ Nye Chiokike ziyaru nookwu ikwu-ọnu Chiokike, kwnornu nọ Chiokike nyéne a Enine a n'apna zị matị. ³⁵ Nda whnurnu Nnwọ a n'anya, gweru kpakara nhne yisi n'aka a. ³⁶ Nye ọbula ke kweru nọ Nnwọ wam nwernu bọdnu kwó okwo, nye ọbula ke zá noobnonu Nnwọ wam nsnj, jéenwe bọdnu, kọvu ovu owe ẹhni Chiokike jaazị nọ risi a ọkwnukokwnu.

Jizọsi nọ nwerinya Sameria

4 Ele Farisi nurnu nọ Jizọsi neewehija ele sno apna a, nọowu be mini karu Jōni, ² ọ bọ n'ezị nọ Jizọsi wúge ele badnọ mini, kwolem ele sno apna a. ³ Nga Jizọsi nurnu a, ọ whuya nọ Judiya naalahna Galili.

⁴ Ọ zị mkpa nọ ọ jaagawhe n'esilawuru ẹli Sameria.

⁵ Ọ vadu n'otu ẹli-ọhna Sameria be kwu Sajka, ke zị ndundu otu ẹli Jekọpu nyernu nnwọ a rukna Josefụ.

⁶ Ọmi Jekọpu zị pii. Inwe gwuru Jizọsi kwnornu nọ izne wam, ọ daziri ẹli nọ ngeri ọmi wam n'iwhehnie. †

⁷ Otu nwerinya Sameria varu ọ turu mini n'ọmi, Jizọsi kanu a, "Kesi m mini." ⁸ (Ele sno apna a zneru nọ rime ẹli-ọhna ọ zọ wiri.)

⁹ Nwerinya Sameria wam kanu a, "I bọ nye Ju, m bọ m nye Sameria, ndaa kpa i nọorio m mini?" (Ele Ju nọ ele Sameria mékọta nhne.)

¹⁰ Jizọsi saru a, "Ọ bọru nọ i magwu nkesi Chiokike, nọ nye ke nọorio i mini, i jọorio a ma o kesi i mini ke bọdnu."

¹¹ Nwerinya wam kaa, "Nda-aj-kwu, i nwée nhne i jeeji nọotu mini, ọmi ka miri emi k'agida, ndaa hne i jeegwehija mini bọdnu ka. ¹² I kakwo nda aj Jekọpu nye nyernu aj ọmi ka, ọ nwọru mini hi nọ rime a, ma rumu a, ma rumu anọhia a?"

¹³ Jizọsi saru a, "Nye ọbula ke jọonwo mini ke hi n'ọmi ka, akpiri jọokpo a bẹkwnu berere, ¹⁴ kọvu nye ọbula ke jọonwo mini ke me jeenye a, akpiri jọokpo a bẹkwnu berere. Mini ke me jeenye a jọogho risi mini ke jaagba dọ bọdnu kwó okwo."

¹⁵ Nwerinya wam kaa, "Nda-aj-kwu, kesi m mini ka ma akpiri gharu ọ kpo m bẹkwnu, ma m gharu m ọ va ọ tọ mini n'ọmi ka."

¹⁶ Jizọsi kanu a, "Zne, sukwu nzi i, va hna."

¹⁷ Nwerinya wam kaa, "M nwée m nzi."

Jizọsi kanu a, "I kwukwaru nkarị nọ i nwée nzi, ¹⁸ kwnornu nọ i gbọlam nzi isne, nye ke jị nọ a wu kịta bọo nzi i. I kwuru ezi ọka nọ i nwée nzi."

¹⁹ Nwerinya wam kaa, "Nda aj-kwu, m whnurnu nọ i bọ nye ọwhnurninya. ²⁰ Ele nda aj kọru risi ẹli n'olu rugwu ka, kọvu anu ele Ju karu nọ hne be kwesiri ọ kpo risi ẹli bọ nọ Jeruselem."

²¹ Jizọsi kanu a, "Nwerinya, kweru nhne me naakanu i, ige vawa nga ele badnọ jọokponu Nda risi ẹli n'olu rugwu ka mọbu nọ Jeruselem. ²² Anu ele Sameria máa nye anu nọokponu risi ẹli, aj ele Ju magwu nye a

† n'iwhehnie: ọkwukwo ke mbọm kwuru ọnu-ige ke isunu

nọokponu risi ẹli, kwnornu nọ ọznohia hi n'aka ele Ju va. ²³ Kọvu ige vawa, owe, ige wam valẹm masi, nga ele nọokponu Nda risi n'ẹli n'ezị jọokponu a risi ẹli n'enine nọ n'ezị ọka. Ka bọ ele Nda pioru kponu a risi ẹli. ²⁴ Chiokike bọ enine, ele nọokponu a risi ẹli jọokporirinu a risi ẹli n'enine nọ n'ezị ọka."

²⁵ Nwerinya wam kanu a, "M maam nọ Mezaya, nye be kwu Karaịsi, jaava. Nga ọ varu, ọ jaakanu aj kpakara nhne."

²⁶ Jizọsi kanu a, "Me nye nookwunu i ọka, bọ ya."

²⁷ Ige wam ele sno apna Jizọsi hiehna, o jiri be anya nọ ya nọ nyerinya nookwurita ọka. Kọvu ọ zá nye sịkwaru, "Kini bọ nhne i noopio?" mọbu, "Kini mernu i nookwunu nwerinya ka ọka?"

²⁸ Nwerinya wam sigbasi idudu mini a, lahana nọ rime ẹli-ọhna, kanu ele badnọ, ²⁹ "Anu va whnurnu nwerukna ke kannu m kpakara nhne me mernu. Nye ka ọ jọoburu Karaịsi sa?" ³⁰ Be gbahala nọ rime ẹli-ọhna znekwnusi Jizọsi.

³¹ Kọvu ele sno apna a zị naariasno Jizọsi, kaa, "Nye-zni-nhne, ri wiri."

³² Jizọsi kanu be, "M nwernu m wiri ke anu máa."

³³ Ele sno apna a nẹsikwarita ẹhni be, "O nwernu nye gweyannu a wiri sa?"

³⁴ Jizọsi kanu be, "Wiri m bọ ọ bita echiche nye ziyaru m nọ ọ rnukpa ẹru o nyernu m. ³⁵ Anu naakaa, 'Ọ gwarnaru ẹnwa ẹnọ, anu gwe nhne n'ẹkwu.' Kọvu me kanu anu, anu le anya n'ẹkwu, mkpuru chnanam ma be ghọru nhne n'ẹkwu. ³⁶ Nye neegwe nhne n'ẹkwu nwernu ọgwo ẹru, ọ chibna ele badnọ lele mkpuru ma be nwehija bọdnu kwó okwo. Kpam, nye ke kparu mkpuru nọ nye ke gweru nhne n'ẹkwu jeenwekọta snarnjima. ³⁷ Nhne be kwuru bọ ezi ọka, 'Otu badnọ kpasiri mkpuru, nye berere ghọru mkpuru.' ³⁸ M zizneru m anu ghọru mkpuru n'ẹkwu ke anu rnúge ẹru nọ rime a. Ele berere nrurnu ẹru, anu nwehija mbarna n'ẹru be."

³⁹ Agida ele Sameria ele wu nọ rime ẹli-ọhna wam kweru nọ Jizọsi kwnornu nọ nhne nwerinya wam kwuru, "Ọ kanu m kpakara nhne me mernu." ⁴⁰ Nga ele Sameria vakwnusiri a, be riasno a ma ya nọ be daziri, Jizọsi daziri pii ọbochi lawuru. ⁴¹ Agida ele berere kweru kwnornu nọ izi ọma o znirni be.

⁴² Be kanu nwerinya wam, "A kweru kịtna, ọ bọo nọ nhne i kannu aj, kọvu kwnornu nọ a nurnu nhne o kwuru, a magwu nọ nye ka bọ Nye Ọznohia ke ọwa n'ezị."

Jizọsi gwọru nnwọ rukna nye risi

⁴³ Nga ọbochi lawuru wam whemernu, ọ whọga pii zne Galili. ⁴⁴ Jizọsi n'iwuhuru a karu, "Nye ọwhnurninya nwée igwugwu n'ẹli a." ⁴⁵ Nga ọ vaduru ẹli Galili, ele zị nọ Galili naakweru a kwnornu nọ be zneru Iriri Ọgawhe nọ Jeruselem, be whnurnu kpakara nhne o mernu n'Iriri Ọgawhe wam.

⁴⁶ Jizọsi lahana nọ Kana ke Galili hne o mernu mini ghọ manya. Otu nye risi ọchichi ke nnwọ a rukna zị

n'èhni igbugbu nù Kapanòm. ⁴⁷ Nga ọ nùrnù nù Jizòsì hiri nù Judiya va Galili, o znekwnusi a, kanù a, ọ va gwọ nnwọ a rukna èhni igbugbu, nye zì n'ònu ẹnwu.

⁴⁸ Jizòsì kanù a, "Anù jéekweru kwekọlam ma anù whnùrnù ẹnnu ndu-èhni nù ẹnnu rikne."

⁴⁹ Nwerukna wam kaa, "Nda-aj-kwu, snornu m zne, ọ zì nnwọ m nwụ."

⁵⁰ Jizòsì kanù a, "La, nnwọ ì rukna zì bụdnu."

Nwerukna wam kweru nhne Jizòsì kanù a, la. ⁵¹ Nga ọ zì n'apna, ele izi a kwnusi a, kanù a, "Nnwọ ì rukna zì bụdnu." ⁵² Ọ sịkwa be ige èhni bụru nnwọ a rukna ọma, be kanù a, "N'òtnu-ige ke mbòm n'iwhnehnie † n'ekile wheru ewhe, èhni orne bẹkwnu wam sịgbasiri a."

⁵³ Nda nnwọ wam chenwanya nù ọ bụ ige wam Jizòsì kannù a, "Nnwọ ì rukna zì bụdnu." Kam kpayarù, ya nù kpakara ele ọro a kweru.

⁵⁴ Ka bụ ẹnnu ndu-èhni ke ẹbo Jizòsì rnùrnù nga o hiri nù Judiya va Galili.

Ogwugwo n'Olulu Mini Bẹtisaida

5 Nga ka whemernu, Jizòsì znernu iriri ele Ju nù Jeruselem. ² Otu olulu mini zì ngeri Ọnu-Mgbo At-nùrnù nù Jeruselem ke nwernu mgbemgbe ọro isne, ke ele Hiburu nookwu Bẹtizata. ³ Agida ele nrìria naadnanyì nù ngeri a, ele isni, nù ele mgwọro, nù ele ngeri èhni be dọnwurnu ọdonwu. [Be zì neese ma be gbarù mini wam. ⁴ Kwnornu nù enine izi Nyenwe aj neehiedna hite n'ige dù n'ige gbarù mini wam. Nye nrìria ọbula ke beru ọsno dnabna nù rime mini wam nga enine izi gbarùkparu a, èhni a jọoburu ọma hite nù nrìria ọbula ọ naarja.] ⁵ Otu nwerukna ke naarja nrìria nri awha ẹto nù ẹsato zì pji. ⁶ Nga Jizòsì whnùrnù a hne ọ dnanyì, ọ mahjaru nù ọ zì nù nrìria gbu ọkwnu, ọ sịkwa a, "Ì pioru be gwọ ì nrìria ì?"

⁷ Nye nrìria wam sarù a, "Nda-aj-kwu, m nwée m nye jeeyisi m nù rime olulu mini nga be gbarùru mini, kpa me neezne, nye berere beru m ọsno dnabna."

⁸ Jizòsì kanù a, "Lizọ, chìri etere i, zne izne."

⁹ Ngangam, be gwọru nwerukna wam. Ọ chìri etere a, zne izne.

Nhne ka mernu n'Ọbochi Ozukwa Inwe. ¹⁰ Ka mernu ele Ju kanù nwerukna wam Jizòsì gwọru nrìria, "Tna bụ Ọbochi Ozukwa Inwe, o megidnèrnù n'iwu nù ì nẹchiri etere ì."

¹¹ Nwerukna wam sarù be, "Nwerukna ke gwọru m nrìria kannù m, 'Chìri etere i, zne izne.'"

¹² Be sịkwa a, "Nyele bụ nye ke karù jì chìri etere i zne izne?"

¹³ Kọvu nù nwerukna wam be gwọru máa nye Jizòsì bụ, kwnornu nù Jizòsì bnanam n'esilawùru igbudu badnù wam whọga.

¹⁴ Omekwo, Jizòsì piohjaru a n'Ọro Nsọ Chiokike, ọ kanù a, "Le, be gwọru ì nrìria ì, i méma mmehie, ọ zì nhne ojo ke kakwo ka dnakwasì ì." ¹⁵ Nwerukna wam

† *Otnu-ige ke mbòm n'iwhnehnie: ọkwukwo ke mbòm kwuru ige awa ke ẹsau*

whọga kanù ele risi ele Ju nù ọ bụ Jizòsì gwọru a nrìria a.

Bụdnu hi nù Nnwọ Chiokike

¹⁶ Ele Ju bete o mekpa Jizòsì èhni kwnornu nù ọ gwọru nrìria n'Ọbochi Ozukwa Inwe. ¹⁷ Jizòsì kanù be, "Nda m nọornu ẹnnu kpakara ige, ọ bụ masì kpa me nọornu." ¹⁸ Ikwu-ọnu ka mernu ele risi ele Ju ovu owe èhni k'agida, be noopiosi rikne o gbu Jizòsì, ọ bụo nù o luluru Ọbochi Ozukwa Inwe be kpọi, kọvu nù ọ karù nù Chiokike bụ Nda a, naakaa nù ya nù Chiokike hna n'otu.

¹⁹ Jizòsì kanù be, "Me kanù ezi ọka, ọ zá nhne ke Nnwọ nwernu rikne o mee n'èhni a, kọvu o neeme nhne ọ whnùrnù Nda a neeme. Kwnornu nù Nnwọ nọornu nhne Nda a nọornu. ²⁰ Nda whnùrnù Nnwọ a n'anya, neegesi a kpakara nhne o neeme. O jeegesi a nhne ke kakwo ka ke jaagbagwoji anù anya. ²¹ Lele kpa Nda neeme ele nwùrnù ọnwu hi n'ẹnwu lizọ, nyee be bụdnu, ọ bụ masì kpa Nnwọ neenye ele masìri a bụdnu. ²² Nda zá neekpe nye ọbula ikpe, kọvu o yisiri kpakara ikpe n'aka Nnwọ a, ²³ ma kpakara ele badnù sọbisinu Nnwọ a lele kpa be nọosobisinu Nda. Nye ọbula ke zá nọosobisinu Nnwọ, zá nọosobisinu Nda nye ziyaru a.

²⁴ "Me kanù anù ezi ọka, nye ọbula ke nọonu ikwu-ọnu m kweru nù nye wam ke ziyaru m, nwernu bụdnu kwó okwo. Be jáama a ikpe, kọvu o hilem n'ẹnwu whe nù bụdnu. ²⁵ Me kanù anù ezi ọka, ige vawa, ige wam valẹm masì, nga ele nwùrnù ọnwu jọonu nkọli ke Nnwọ Chiokike, ele nùrnù a jaazì bụdnu. ²⁶ Kwnornu lele kpa Nda nwernu bụdnu nù rime a, ọ bụ masì kpa o mernu Nnwọ nwernu bụdnu nù rime a. ²⁷ O nyernu Nnwọ rikne o kpe ikpe, kwnornu nù ọ bụ Nnwọ ke Badnù.

²⁸ "Ọ gbágwoji anù anya nù ige vawa, nga ele zì n'ilili jọonu nkọli a, ²⁹ be jeehi n'ilili lizọ, ele mernu mma jeelizọ n'ẹnwu ziri bụdnu, ele mmehie jeelizọ n'ẹnwu bụru ele be jaama ikpe.

³⁰ "M nwée m rikne mee nhne ọbula nù rikne ke aka m. M neekpe ikpe kpa Nda m kannù m me kpe. Ka neegesi nù ikpe m zì snam, kwnornu nù m zá neeme nhne me pioru, kọvu kwekọlam nhne nye ziyaru m pi-oru.

Akebne gbasìri Jizòsì

³¹ "Ọ bụru nù me naagbanù èhni m akebne, akebne m bụo ezi. ³² Kọvu ọ zì nye naagbanù m akebne, m magwù m nù akebne a zì kwem. ³³ Anù ziznèrnù ele izi znekwnusi Jóni, o kwuru nhne gbasìri ezi ọka. ³⁴ Ka zá neegesi nù m neegweru akebne ke badnù, m nookwu nhne ka ma anù nwehja ọznohia. ³⁵ Jóni nù lele tọnji ke noonwu, nọomuke, anù kpebiri ọ nwùdna ige matì n'iwhe a.

³⁶ "M nwernu m nhne akebne ke kakwo akebne Jóni gbarù. M nọornu ẹnnu ke Nda m nyernu m, ẹnnu wam

naagbanu m akebne, neegesi nu Nda m ziyaru m.
³⁷ Nda m nye ziyaru m naagbanu m akebne. Anu nu'lele nkoli a mōbu whnu ruwhnu a. ³⁸ Anu za naabita ikwu-ōnu a nu mkpoma anu, kwnornu nu anu kwéle nu nye wam o ziyaru. ³⁹ Anu tusa ehni nyosna nhne be gbaru n'okwukwo nsō anu, anu neeche nu anu jeenwe budnu kwó okwo hite nu nhne be gbaru nu rime a, be naagbanu m akebne. ⁴⁰ Kōvu anu kwé o vakwnusi m, ma anu nwehja budnu kwó okwo.

⁴¹ "M za m nanarnu oznarni hite n'aka badnu. ⁴² M magwu m anu, anu nwée owhnun'anya Chiokike nu mkpoma anu. ⁴³ M ji m rewhna Nda m va, anu kwége m, kōvu o buru nu nye berere jiri rewhna a va, anu jeegweru a. ⁴⁴ Ndaa kpa anu jeekwe, hne anu noopio oznarni ke badnu, kōvu anu nwée rikne pio oznarni ke hi n'aka nye ke bu Chiokike kpōi va.

⁴⁵ "Anu chéko nu m jobno anu nhne nu ruwhnu Nda m. Kōvu o bu Mozizi nye anu kwnataru mkpoma, jobno anu nhne. ⁴⁶ O buru nu anu kweruru Mozizi n'ezi, anu jeekweru m, kwnornu nu o gbaru nhne gbasiri m. ⁴⁷ Kōvu hne anu kwége nhne Mozizi gbaru n'okwukwo nsō, ndaa kpa anu jeekweru nhne me nookwu?"

Jizōsi nyernu pokwu badnu isne wiri

(Mat 14:13-21; Mak 6:30-44; Luk 9:10-17)

6 Nga ka mekworu, Jizōsi whe aznu Osimini Galili (ka bu Osimini Taberasi). ² Agida ele badnu snornu a, kwnornu nu be whnurnu ernalu ndu-ehni o nrurnu, nga o gwōru ele nriria. ³ Jizōsi pnezne n'olu rugwu daziri eli, ya nu ele sno apna a. ⁴ Ige Iriri Ogawhe ele Ju zi ndundu.

⁵ Nga Jizōsi lehnataru anyu whnu agida ele badnu naavakwnusi a, o kanu Filipu, "Ndaa hne a joozuya wiri a jeenye igbudu ele ka?" ⁶ Ka bu ma o kpa Filipu iru, kwnornu nu o magwu nhne o jeeme.

⁷ Filipu saru a, "O buru nu a zu bredi riwhu mkpuru iwai lawuru, o jeezu ma nye obula ri matj matj." ⁸ Otu nu rime ele sno apna a, Anduru, nwene rukna Saimoni Pita, kaa, ⁹ "Otu wikoro matj zi hna nye ji ike bredi balj † isne nu aznu matj matj lawuru. O za nhne kam bu n'esilawuru igbudu ele badnu ka."

¹⁰ Jizōsi kanu be, "Anu kanu be daziri eli." Agida achara zi pii. Kpakara ele badnu wam daziri eli, be hna lele pokwu ele rukna isne. ¹¹ Jizōsi gweru bredi wam, tu mmamma, nyee kpakara ele wam dazigwu eli. O gweru aznu wam mee kwno kpa. Be ri, riji ruwho be.

¹² Nga be rikworu, Jizōsi kanu ele sno apna a, "Anu tutukota kpakara ruvnuruvnu ke gwnarnu, o za ke whu." ¹³ Be tutukota kpakara ruvnuruvnu a, ke jiri nri nu nkita lawuru hite n'ike bredi balj isne wam ke ele badnu riri.

¹⁴ Ele zi nga Jizōsi nrurnu ernalu ndu-ehni ka karu, "N'ezi oka, ka bu nye owhnurninya wam ke jaava n'owa." ¹⁵ Nga Jizōsi whnuru nu be noopio o chni a eze nu rikne, o hi n'esilawuru be whoga, ya nu nsunu a zne n'olu rugwu.

† balj Ka bu ikpa be ji neeme bredi.

Jizōsi znernu izne n'olu mini

(Mat 14:22,33; Mak 6:45-52)

¹⁶ N'ogbednachi, ele sno apna a zne osimini. ¹⁷ Be bna n'ogbo neewhe aznu osimini kiyari neezne Kapanom. Jizōsi yaavage hne be zi tem du n'abalj. ¹⁸ Okne ruwhere nu abaka-mini neewhe n'olu mini. ¹⁹ Ele sno apna a kwō ogbo nhne nu lele majli eto mōbu eno nga be whnurnu Jizōsi naavakwnusi be, neezne izne n'olu mini. Be tu ogwnu k'agida. ²⁰ Kōvu Jizōsi kanu be, "Anu tuko ogwnu, o bu mawa." ²¹ Be kweru a, o bnakwnusi be nu rime ogbo, ngangam ogbo be du n'eli wam be neezne.

Ele badnu noopio Jizōsi

²² N'ekile a, agida ele badnu ele zi n'aznu osimini kiyari mahiaru nu otu ogbo matj zi pii whogalam vuru ele sno apna Jizōsi kpōi. Jizōsi snōge be. ²³ Ogbo ele ke berere hiri nu Taberasi va nu ngeri hne ele badnu wam riri bredi, nga Nyenwe aj tukparu mmamma. ²⁴ Nga ele badnu wam whnurnu nu Jizōsi zila pii, ma ele sno apna a, be bna n'ogbo wam zne Kapanom noopio Jizōsi.

Jizōsi bu Wiri ke Budnu

²⁵ Nga ele badnu wam whnurnu a n'aznu osimini kiyari, be sikwa a, "Nye-zni-nhne, ndaa nga i varu hna?"

²⁶ Jizōsi saru be, "Me kanu anu ezi oka, anu noopio m kwnornu nu anu rijiri ruwho nu bredi me nyernu anu, o buo kwnornu nu anu whnurnu ernalu ndu-ehni. ²⁷ Anu dogbu ehni anu n'ernalu kwnornu nu wiri ke nooro oro, tnunuma, anu dogbu ehni anu n'ernalu kwnornu nu wiri ke jaazi tem du budnu kwó okwo, ke Nnwō ke Badnu neenye anu. Ya bu nye Chiokike nyernu rikne o mee kpa."

²⁸ Be sikwa Jizōsi, "Kini bu nhne a jeeme ma a rnu ernalu Chiokike?"

²⁹ Jizōsi saru be, "Ka bu ernalu Chiokike, anu kweru nu nye wam o ziyaru."

³⁰ Be sikwa a, "Kini bu ernalu ndu-ehni i jeeji gesi ma a whnurnu, kweru? Kini bu nhne i jeeme?" ³¹ Ele nda aj oknani riri mana n'eli chna chna chna, lele kpa okwukwo nsō kwuru, 'O nyernu be bredi ke hi n'oligwe va, be ri.'"

³² Jizōsi kanu be, "Me kanu anu ezi oka, o buo Mozizi nyernu anu bredi ke hi n'oligwe va, kōvu Nda m neenye anu ezi bredi ke hi n'oligwe va. ³³ Kwnornu nu bredi ke Chiokike neenye bu nye wam ke hi n'oligwe va, bu nye neenye ele owa budnu."

³⁴ Be kaa, "Nda-aj-kwu, neenye aj bredi ka kpakara ige."

³⁵ Jizōsi kanu be, "Mawa bu bredi ke neenye budnu, nye vakwnusiri m, wiri jōogwnu a rja rja, nye kweru nu me, akpiti jōokpo a bekwnu rja rja. ³⁶ M karu m, anu whnurnu m, kōvu anu kwége. ³⁷ Nye obula ke Nda m nyernu m jaavakwnusi m, m jáachihala a rja rja.

³⁸ Kwnornu nu m hiri m n'oligwe hiedna mee echiche

nye ziyaru m, ọ búo o mee echiche m. ³⁹ Ka bú echiche nye ziyaru m, me túwhu nye ọbula ke o nyernu m, kọvu me mee ma be hi n'ẹnwu lizọ n'ọbochi ipne-aznụ. ⁴⁰ Kwnornu nụ ka bú nhne Nda m noopio, nye ọbula ke jọowhnu Nnwọ wam, kweru nụ a, jeenwe bụdnu kwó okwo, m jeeme nye wam hi n'ẹnwu lizọ n'ọbochi ipne-aznụ."

⁴¹ Ele Ju bete ọ takpo megidne a, kwnornu nụ ọ karụ, "Mawa bú Brẹdi ke hiednarnụ n'oligwe." ⁴² Be kaa, "Nye ka ọ búo Jizọsi nnwọ Josefu? A magwụ nda a nụ nne a, ndaa kpa ọ naakaa nụ o hi n'oligwe hiedna?"

⁴³ Jizọsi kanụ be, "Anụ tákpoma n'esilawụru ẹhni anụ. ⁴⁴ Ọ zá nye jaavakwnusi m okwolem ma Nda m nye ziyaru m jọodoru a vakwnusi m, m jeeme o lizọ n'ẹnwu n'ọbochi ipne-aznụ. ⁴⁵ Ele ọwhnurninya gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, 'Chiokike jeezni kpakara ele badnụ nhne.' Nye ọbula ke bnoteru Nda nsnị mụhia nhne n'aka a, jaavakwnusi m. ⁴⁶ Ọ zá nye ọbula ke whnụleru Nda anya nụ mbọm, kwekọlam nye wam ke hi hne Chiokike zị whnụru Nda anya. ⁴⁷ Me kanụ anụ ezi ọka, nye ọbula ke kweru nwernu bụdnu kwó okwo. ⁴⁸ Mawa bú wiri ke bụdnu. ⁴⁹ Ele nda anụ ọknani riri mana n'ẹli chna chna chna, be nwụ. ⁵⁰ Kọvu wiri ke hi n'oligwe hiedna, nye ọbula ke riri a, jọonwu ẹnwu. ⁵¹ Mawa bú wiri ke zị bụdnu ke hi n'oligwe hiedna. Ọ bụru nụ badnụ ọbula ri wiri ka, o jaazị bụdnu tim tọm. Anọ-ẹhni m bú wiri ke me jeenye ọwa ma be ziri bụdnu."

⁵² Ka kpayarụ ọdogbuta whụyaru n'esilawụru ele Ju. Be kaa, "Nwerukna ka, o jeenye aị anọ-ẹhni a ma a ri?"

⁵³ Jizọsi kanụ be, "Me kanụ anụ ezi ọka, okwolem ma anụ riri anọ-ẹhni ke Nnwọ ke Badnụ, nwọ ọvnarna a, anụ jéenwe bụdnu nụ rime anụ. ⁵⁴ Nye ọbula ke jeeri anọ-ẹhni m, nwọ masị ọvnarna m nwernu bụdnu kwó okwo. ⁵⁵ Kwnornu nụ anọ-ẹhni m bú wiri n'ezí, ọvnarna m bú masị nhne be nwọ ọnwọ n'ezí. ⁵⁶ Nye ọbula ke jeeri anọ-ẹhni m, nwọ ọvnarna m, wu nụ rime m, m wu masị m nụ rime a. ⁵⁷ Lele kpa Nda ke zị bụdnu ziyaru m, m zị m bụdnu kwnornu nụ Nda m, kpam masị, nye ọbula ke jeeri anọ-ẹhni m jaazị bụdnu kwnornu me. ⁵⁸ Ka bú wiri wam ke hi n'oligwe hiedna, ọ búo kpa nda anụ ọknani riri mana be nwụ. Nye ọbula ke jeeri wiri ka jaazị bụdnu tim tọm." ⁵⁹ Ka bú nhne Jizọsi kwuru nga o neezni nhne nụ ọro ọgbako ele Ju zị nụ Kapanom.

Ikwu-ọnu ke bụdnu kwó okwo

⁶⁰ Nga agịda ele sno apna a nurnu ọka a, be kaa, "Ikwu-ọnu ka siri rikne, nyele jeemeli a?"

⁶¹ Nga Jizọsi mahiaru nụ ele sno apna a naatakpo gbasiri ọka ka, ọ kanụ be, "Ka o mernu ovu we anụ ẹhni sa? ⁶² Ndaa kpa ọ jọonu nga anụ jọowhnu Nnwọ ke Badnụ lahna hne ọ zị nụ mbọm? ⁶³ Enine neenye bụdnu, badnụ etekne nwée rikne mee nhne ọbula. Ọka me nookwunu anụ bú enine bú masị bụdnu. ⁶⁴ Kọvu agwna anụ kwége." Jizọsi magwụ hite n'ọziri ele kwé ekwe nụ nye jeere a. ⁶⁵ Ọ kanụ be, "Ka kpayarụ me jiri

kanụ anụ nụ ọ zá nye jaavakwnusi m, okwolem ma Nda m nyernu a rikne o mee kpam."

⁶⁶ Hite nụ nhne Jizọsi kwuru, agịda ele sno apna a lahna aznụ kwnornu nụ ikwu-ọnu ka, be snóge a berere. ⁶⁷ Jizọsi sịkwa nri nụ badnụ lawuru wam ele sno apna a, "Anụ jaalahna masị?"

⁶⁸ Saịmoni Pita, kaa, "Nyenwe aị, a jaalakwnusi nyele? I nwernu ikwu-ọnu ke neenye bụdnu kwó okwo. ⁶⁹ Kịtna, a kweru, mahia masị nụ i bú nye nsọ ke Chiokike."

⁷⁰ Jizọsi kanụ be, "Me hohiaru anụ nri nụ ẹbo, kọvu otu nyenum nụ rime anụ bú ekwensu." ⁷¹ O nookwu gbasiri Judasi, nnwọ Saịmoni Isikarioti, kwnornu nụ Judasi jeere a, ọ bú n'ezí nụ ọ bú otu nụ rime nri nụ badnụ lawuru wam ele sno apna Jizọsi.

Jizọsi nụ rụmu nne a

7 Nga ka mekworu, Jizọsi neeznegharị nụ rime Galili. Ọ chọla o zne Judiya kwnornu nụ ele Ju noopio o gbu a. ² Ige Iriri Ọro Igwugwu ele Ju zị ndundu. ³ Rụmu nne Jizọsi kanụ a, "Whọga hna zne Judiya ma ele sno apna i whnụru ẹru i nọornu. ⁴ Nye pioru ma ele badnụ mahia nye ọ bú rnụ ẹru tugwaru otugwa. Mee ma ọwa whnụru ẹru i nọornu." ⁵ Rụmu nne a kwuru ka kwnornu nụ be kwéle nụ ya.

⁶ Jizọsi kanụ be, "Ige m yóoduge, kọvu ige anụ zị n'aka anụ. ⁷ Ele ọwa jéenwe rikne sno anụ iro, kọvu be snornu m irno, kwnornu nụ m naakaa nụ ẹru be búo ọma. ⁸ Anụ zne n'Iriri ka, m jáava n'Iriri ka kịtna, kwnornu nụ ige m yóoduge." ⁹ Nga Jizọsi kwukworu kpa, ọ dazigidne nụ Galili.

Jizọsi znernu Iriri Ọro Igwugwu

¹⁰ Nga rụmu nne a znernu Iriri wam, Jizọsi snornu be zne Iriri wam nụ mgwugwa, ọ búo nụ ruwhnu ọhna.

¹¹ Ele Ju zị noopio a n'Iriri wam, be neesikwa, "Ndaa hne ọ zị?"

¹² Agịda ele badnụ nọtnurita n'esilawụru be, be naakaa, "Ọ bú nye ọma." Ele berere naakaa, "Ọza, o nooduwhu ele badnụ." ¹³ Kọvu ọ zá nye nookwuhia nhne gbasiri a nụ ruwhnu ọhna, kwnornu nụ be nọtutu ogwnu ele risi ele Ju.

¹⁴ N'esilawụru Iriri wam, Jizọsi znernu n'Ọro Nsọ Chiokike bete neezni nhne. ¹⁵ Nhne o neezni jiri ele risi ele Ju anya, be kaa, "Nwerukna ka mụlele nhne, ndaa kpa o jiri mahia nhne?"

¹⁶ Jizọsi sarụ be, "Nhne me neezni búo ikwu-ọnu ke m, kọvu ke nye ziyaru m. ¹⁷ Nye ọbula ke jeeme echiche nye ziyaru m, nye wam jaamahia ma nhne me neezni ma o hi n'aka Chiokike mọbu o hi n'aka ke m. ¹⁸ Nye nookwu nhne aka ke a, noopio igwugwu ke ẹhni a, kọvu nye noopio igwugwu nye ziyaru a bú nye ezi ọka, aghigho zịla nụ rime a. ¹⁹ Ọ búo Mozizi nyernu anụ iwu? Kọvu ọ zá otu nụ rime anụ ke naabita iwu. Kịni mernu anụ noopio o gbu m?"

²⁰ Ele badnụ wam kaa, "I bú nye rẹnwu ọjọ nwugwu. Nyele noopio o gbu i?"

²¹ Jizòsi kanụ be, "M n̄n̄nu m otu ẹ̀nu ndu-ẹ̀hni, o ji anụ anya. ²² Mozizi nyernu anụ iwu ọ kpa ọ̀mu anụ nka (ọ bụ n'ezị nụ ọkpa nka híge n'aka Mozizi, kọvu o hi n'aka ele gbaka), anụ naakpa ọ̀mu anụ nka n'Ọbochi Ozukwa Inwe. ²³ Ọ b̄ru n̄ anụ naakpa ọ̀mu anụ nka n'Ọbochi Ozukwa Inwe, ma anụ b̄ta Iwu Mozizi, ndaa kpa ovu ji neewe anụ ẹ̀hni kwnornu n̄ m gwọru m nye nr̄ria n'Ọbochi Ozukwa Inwe? ²⁴ Anụ kpé ikpe hite n̄ nhne anya n̄owhnu, kọvu anụ kpe ikpe b̄ru ọma."

Jizòsi, ọ bụ ya bụ Mezaya?

²⁵ Agwna ele z̄i n̄ Jeruselem kaa, "Ka ọ b̄o nye be noopio o gbu? ²⁶ Le, o nookwu ọka n'ọhna, ọ z̄a nye nookwu nhne ọbula megidne a. Ele risi āi be magw̄u n̄ nye ka b̄ Karaj̄si n'ez̄i?"

²⁷ Kọvu nga Karaj̄si jaava, ọ z̄a nye jaamah̄ia hne o jeehi va. Kọvu kpakara āi magw̄u hne nwerukna ka hi va.

²⁸ Kpa Jizòsi neezni nhne n'Ọro Nsọ Chiokike, o gweru okne nk̄li siwama l̄ulo, kaa, "Anụ magw̄u nye me b̄u, anụ magw̄u mas̄i hne me hi va, kọvu m v̄age m n̄ rikne aka m, nye ziyaru m b̄u ezi ọka. Anụ máa nye ọ b̄u. ²⁹ Kọvu m maam nye ọ b̄u, kwnornu m hi m hne ọ z̄i va, ya ziyaru m."

³⁰ Be pio kpa be j̄onwugwu a, kọvu ọ z̄a nye t̄ukwasiri a aka, kwnornu n̄ ige a ȳoodege. ³¹ Kọvu agida ele badn̄u n'esilaw̄uru igbudu badn̄u wam kweru n̄ ya, be kaa, "Nga Karaj̄si jaava, ọ j̄ornu ẹ̀nu ndu-ẹ̀hni kakwo ke nwerukna ka n̄ornu?"

Be zizn̄nu ele nse be nwudne Jizòsi

³² Ele Farisi n̄nu nhne igbudu ele badn̄u wam nookwu gbas̄iri a, be n̄ ele risi ar̄johna zizne ele neese Ọro Nsọ Chiokike ma be nw̄ugwu Jizòsi. ³³ Jizòsi kaa, "Me n̄ an̄ jaaz̄i ige mat̄i, omekwo, m lakwnusi nye ziyaru m. ³⁴ An̄ joopio m, an̄ j̄owhnu m, kwnornu n̄ an̄ j̄eenwe rikne va nhne me naala."

³⁵ Ele risi ele Ju s̄ikwa ẹ̀hni be kaa, "Ndaa hne o jeezne hne a j̄ooph̄iali a? O jeezne hne ele Ju wu n'esilaw̄uru ele Giriki, zn̄i ele Giriki nhne? ³⁶ K̄ini b̄u risi nhne o nookwu? Ọ kar̄u, 'An̄ joopio m, kọvu an̄ j̄owhnu m, hne me neezne an̄ j̄eenwe rikne va.' "

Osimini ke neenye b̄udnu

³⁷ N'okne ọbochi ipne-azn̄u ke Iriri wam, Jizòsi gwu-zoru, gweru okne nk̄li siwama, kaa, "Nye ọbula ke akp̄iri n̄okpo b̄kwnu, ọ vakwnusi m, nw̄ornu mini.

³⁸ Lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, 'Nye ọbula ke kweru n̄ me, osimini ke mini b̄udnu jeehi n̄ rime r̄who a naagbah̄ia.' " ³⁹ Jizòsi kwuru ka kwnornu n̄ Enine Nsọ ke ele kweru n̄ ya jaanah̄ia. N'ige wam be ẹ̀nyene Enine Nsọ, kwnornu n̄ be ẹ̀nyene Jizòsi igwugwu.

Okewa n'esilaw̄uru ele badn̄u

⁴⁰ Agwna ele z̄i n'igbudu ele badn̄u wam, nga be n̄nu ikwu-ọnu ka, be kaa, "N'ez̄i, nwerukna ka b̄u nye ọwhnurninya wam."

⁴¹ Ele berere kaa, "Ọ b̄u Karaj̄si."

Kọvu ele berere kaa, "Karaj̄si o jeehi n̄ Galili va? ⁴² Ọkwukwo nsọ kwuru n̄ Karaj̄si jeehi n̄ avn̄nu Devidi va, n̄ be j̄omu a n̄ B̄tilehem, ẹ̀li-ọhna hne Devidi wuru." ⁴³ Ka kpayar̄u okewa n'esilaw̄uru igbudu ele badn̄u wam kwnornu n̄ Jizòsi. ⁴⁴ Agwna be pioru ọ nwudne a, kọvu ọ z̄a nye t̄ukwasiri a aka.

Ókwe ekwe ke ele risi ele Ju

⁴⁵ Omekwo, ele neese Ọro Nsọ Chiokike lahnakwnusi ele risi ar̄johna n̄ ele Farisi, be s̄ikwa be, "K̄ini mernu an̄ nw̄uyagele a?"

⁴⁶ Ele nse wam sar̄u be, "Ọ z̄a nye kwuleru ọka lele kpa nwerukna ka kwuru."

⁴⁷ Ele Farisi s̄ikwa be, "O duhie mas̄ila an̄ sa? ⁴⁸ O nwernu otu nye Farisi m̄obu ele risi ele Ju ke kweru n̄ ya sa? ⁴⁹ Ele ka máa nhne ọbula gbas̄iri iwu, ọvu ọnu Chiokike z̄i n̄ risi be."

⁵⁰ Otu nye Farisi r̄whna a b̄u Nikodimos̄i, nye znekwnusiri Jizòsi n'abal̄i, kan̄u be, ⁵¹ "Iwu āi z̄a naama badn̄u ikpe s̄i ọ n̄na nhne hi n'ọnu a, n̄ nhne o mernu."

⁵² Be sar̄u a, "I b̄u mas̄i nye Galili sa? Lekasi n̄ nhne be gbar̄u n'ọkwukwo nsọ, ọ z̄a nye ọwhnurninya ke hi n̄ Galili wh̄ya."

[⁵³ Be gbas̄a, nye ọbula la n'ọro a.

Nwerinya be nw̄ugwuru n'oyi

8 Jizòsi zn̄nu n̄ Rugwu Olivu. ² N'ọnu ọsisi, ọ lahna n'Ọro Nsọ Chiokike, kpakara ele badn̄u gba a gburugburu, ọ daz̄iri ẹ̀li bete neezni be nhne. ³ Ele zn̄i iwu ele Ju n̄ ele Farisi kwuyan̄u a otu nwerinya be nw̄ugwuru n'oyi, be gwuzote a n'esilaw̄uru be. ⁴ Be kaa, "Nye-zni-nhne, a nw̄ugwuru nwerinya ka hne ya n̄ nyerukna dnanyi. ⁵ N'iwu āi, Mozizi kar̄u be gweru akaworugwu t̄ugbu a. K̄ini b̄u nhne i kwuru?" ⁶ Be kwuru ka naakpa a iru ma be bno Jizòsi nhne.

Kọvu Jizòsi whudnahie ẹ̀li gweru mkpaka a gba nhne n̄ r̄izna. ⁷ Be z̄i k̄iriri n̄esikwa a, o liz̄o, kan̄u be, "Nye ọbula n'esilaw̄uru an̄ ke mék̄olele mmehie beru ọsno t̄u a akaworugwu." ⁸ O whudnahie ẹ̀li berere naagba nhne n̄ r̄izna.

⁹ Nga be n̄nu a, be hite n̄ nye okno badn̄u d̄u n̄ nye mat̄i, otu otu be wh̄oga kwo. Ọ gwnata Jizòsi n̄ nwerinya wam. ¹⁰ Jizòsi liz̄o, s̄ikwa a, "Nwerinya, ndaa ele noobno i nhne? Ọ z̄a nye gwnarn̄u ke jaama i ikpe?"

¹¹ Nwerinya wam kaa, "Ọ z̄a, s̄u Nda-āi-kwu."

Jizòsi kan̄u a, "M máge m mas̄i m j̄i ikpe, kọvu la, i méma mmehie berere."]

Jizōsi, iwhne ke ọwa

¹² Jizōsi kakwnonu be, "Mawa bụ iwhne ke ọwa. Nye ọbula ke joosno m jeenwe iwhne ke bụdnu, o jéezne izne n'ọchichiri."

¹³ Ele Farisi kaa, "Ị naagbanụ ẹhni ị akebne kịtna, nhne ị nookwu bụo ezi ọka."

¹⁴ Jizōsi sarụ be, "Ọ bụbedi nụ m naagbanụ ẹhni m akebne, nhne me nookwu bụ ezi ọka, kwnornu nụ m magwụ m hne me hi nụ hne me neezne. ¹⁵ Anụ neekpe ikpe lele badnụ. M zá m neekpe nye ọbula ikpe. ¹⁶ Ọ bụru nụ me kpe ikpe, ikpe m ziri ezi kwnornu nụ me nụ nsnunu m zá n'ikpe, me nụ Nda m nye ziyaru m zị. ¹⁷ Be gbarụ a n'iwu anụ, nụ akebne badnụ lawuru gbarụ bụ ezi ọka. ¹⁸ M gbanụ m ẹhni m akebne, Nda m nye ziyaru m gbakwnonu m akebne."

¹⁹ Be sịkwa a, "Ndaa hne Nda ị zị?"

Jizōsi sarụ be, "Anụ máa m, anụ máa masị Nda m. Ọ bụru nụ anụ magwụ nye me bụ, anụ znernu amahja Nda m." ²⁰ Jizōsi kwuru kpakara nhne ka nga o neezni nhne n'Oro Nsọ Chiokike, nụ rime hne be naabita igbe iwai. Ọ zá nye tųkwasiri a aka megidne a kwnornu nụ ige a yáavage.

Anụ jéezneli hne me neezne

²¹ Jizōsi kanụ be berere, "M jaala, anụ joopio m, anụ joonwu nụ rime mmehie anụ. Anụ jéenwe rikne va hne me jaala."

²² Ele risi ele Ju kaa, "Ọ kaa nụ a jáavali hne ọ naala. O joogbu ẹhni a sa?"

²³ Jizōsi kanụ be, "Anụ hi hna, kọvu m hi m n'olu va. Anụ bụ ele ọwa ka, kọvu m bụo m nye ọwa ka. ²⁴ Ọ bụ nhne me jiri kanụ anụ nụ anụ joonwu nụ rime mmehie anụ. Ọ bụru nụ anụ kwége nụ m bụ m nye me bụ, anụ joonwu nụ rime mmehie anụ."

²⁵ Be sịkwa a, "Ị bụ nyele?"

Jizōsi kanụ be, "M bụ m nye me karụ nụ m bụ m n'oziri. ²⁶ M nwernu m agịda nhne me jookwu n'ikpe megidne anụ. Kọvu nye ziyaru m bụ ezi ọka, m jaakanụ ọwa nhne me nurnu hite n'onu a."

²⁷ Be ghóyage nhne o nookwu gbasiri Nda. ²⁸ Ka kpararụ, Jizōsi kannụ be, "Nga anụ jeegwelizọ Nnwọ ke Badnụ olu, ige wam anụ jaamahja nụ m bụ m nye me bụ. Ọ zá nhne ke me neeme nụ rikne aka ke m, kọvu m neezni kpakara nhne Nda m znirni m. ²⁹ Nye wam ziyaru m dagwunu m, ọ ghárula me nụ nsnunu m rja rja, kwnornu nụ m neeme nhne naamasị a kpakara ige." ³⁰ Agịda ele nurnu nhne Jizōsi kwuru kweru nụ ya.

Badnụ nwernu ẹhni a n'ezì

³¹ Jizōsi kanụ ele Ju ele ke kweru nụ ya, "Ọ bụru nụ anụ dazigidne n'ikwu-ọnu m, anụ jọoburu ele sno apna m n'ezì. ³² Anụ jaamahja ezi ọka, ezi ọka wam jeeme anụ nwernu ẹhni anụ."

³³ Be sarụ Jizōsi, "A bụ rụmu Ebereham, a búkolele ọhi n'aka badnụ ọbula. Ndaa kpa ị naakaa nụ a jeenwernu ẹhni aị?"

³⁴ Jizōsi sarụ be, "Me kanụ anụ ezi ọka, nye ọbula ke neeme mmehie bụ ọhi ke mmehie. ³⁵ Ọhi zá naadazigidne n'oro tim tọm, kọvu nnwọ nwe ọro ọkwnukokwunu. ³⁶ Ọ bụru nụ Nnwọ jeeme anụ nwernu ẹhni anụ, anụ jeenwernu ẹhni anụ n'ezì. ³⁷ M magwụ m nụ anụ bụ rụmu Ebereham, kọvu anụ noopio o gbu m, kwnornu nụ anụ kwége ikwu-ọnu m. ³⁸ M naakanụ anụ nhne Nda m gesiri m, kọvu anụ neeme nhne nda anụ kannụ anụ."

³⁹ Be sarụ a, "Ebereham bụ nda aị."

Jizōsi kanụ be, "Ọ bụru nụ Ebereham bụ nda anụ n'ezì, anụ jọornu ẹrnu Ebereham nrurnu. ⁴⁰ Nhne me mernu bụ ọ kanụ anụ ezi ọka me nurnu n'onu Chiokike, anụ noopio o gbu m. Ebereham méne kpam. ⁴¹ Anụ neeme nhne anụ nda anụ mernu."

Be kaa, "Chiokike bụ Nda a nwernu kọpì. A bụo rụmu ọyi."

Rụmu ke Ekwensu

⁴² Jizōsi kanụ be, "Ọ bụru nụ Chiokike bụ Nda anụ n'ezì, anụ znernu ọwhnu m n'anya, kwnornu nụ m hi m hne Chiokike zị whuya, va hna. M váge m nụ rikne aka ke m, kọvu ya ziyaru m. ⁴³ Nhne mernu anụ ghóyage nhne me nookwu, ọ bụ nụ anụ bnóge nsnì n'ikwu-ọnu m. ⁴⁴ Anụ bụ rụmu nda anụ Ekwensu, anụ jọornu ẹrnu nda anụ noopio. Ọ bụ nye noogbu badnụ hite n'ọpanizo. Ọ zịla n'ezì ọka, kwnornu nụ ezi ọka zá nụ rime a. Omen'eli a bụ ọ gha aghalaghala, kwnornu nụ o bụ nye aghalaghala nụ nda kpakara aghalaghala. ⁴⁵ Me nookwunu anụ ezi ọka, kọvu anụ zá neekweru m. ⁴⁶ Nyele n'esilawuru anụ jaama m ikpe mmehie? Ọ bụru nụ me kanụ anụ ezi ọka, kịni mernu anụ kwége m? ⁴⁷ Nye ọbula bụ ke Chiokike jooobno nsnì ikwu-ọnu Chiokike. Kọvu anụ jooobno nsnì kwnornu nụ anụ bụo ele ke Chiokike."

Jizōsi nụ Ebereham

⁴⁸ Ele Ju sarụ Jizōsi, "A kwukwaru nkarị nga a kwuru nụ ị bụ nye Sameria ke rẹnwu ojo nwugwu."

⁴⁹ Jizōsi kanụ be, "Ọ zá rẹnwu ojo nwugwu m, kọvu m neenye Nda m igwugwu, kọvu anụ zá neenye m igwugwu. ⁵⁰ M zá m noopio igwugwu ke m. O nwernu nye ke noopio igwugwu m, nye wam bụ nye ikpe. ⁵¹ Me kanụ anụ ezi ọka, ọ bụru nụ nye ọbula bita ikwu-ọnu m, ọ jọowhnu ẹnwu anya rja rja."

⁵² Ele Ju kanụ a, "Kịtna hne a mahjaru nụ rẹnwu ojo nwugwu ị. Ebereham nụ kpakara ele ọwhnurninya nwurnu ẹnwu. Ị zị hna naakaa nụ nye ọbula ke jaabita ikwu-ọnu ị jọonwu ọnu rja rja. ⁵³ Nda aị Ebereham nwurnu ẹnwu. Ị kákwole Ebereham nụ ele ọwhnurninya ele nwurnu ẹnwu. Ị che nụ ị bụ dị nyele?"

⁵⁴ Jizōsi sarụ, "Ọ bụru nụ me nyee ẹhni m igwugwu, ọ zá nhne ọ bụ. Nda m nye anụ naakaa nụ ọ bụ Chiokike anụ neenye m igwugwu. ⁵⁵ Ọ bụ n'ezì nụ anụ máa nye

o bu rja rja. Kovu m maam nye o bu. O buru me kaa nu m maam nye o bu, m joburu nye aghalaghala lele anu, kovu m magwu m nye o bu, m naabita ikwu-onu a. ⁵⁶ Nda anu Ebereham nwernu ovu oso n'onu nu o jobowhnu obochi m, o whnu masi a, o nwudnarnu."

⁵⁷ Ele Ju kanu a, "I yoduge nri awha isne, i whnurnu Ebereham n'eziz?"

⁵⁸ Jizosi kanu be, "Me kanu anu ezi oka, m zi m su be murnu Ebereham." ⁵⁹ Be chiri akaworugwu be jootugbu a, kovu Jizosi tugwa ehni a, hi n'Oro Nso Chiokike whoga.

Jizosi gworu nye be murnu n'isni

⁹ Kpa Jizosi neewhe, o whnu otu nyerukna be murnu n'isni. ² Ele sno apna a sika a, "Nye-zni-nhne, o bu mmehie nyele mernu be murnu nwerukna ka n'isni? Mmehie ke a sobu ke ele murnu a?"

³ Jizosi kaa, "Isni kpuru a buo kwnornu nu mmehie ke a mobu ke ele murnu a. Kovu o kpuru isni ma ernu Chiokike whuya iwhe n'ehni a. ⁴ A jaazi noornu ernu nye wam ziyaru m kpa obochi gwnarnu, kwnornu nu abali wawa, nga o za nye jeenwe rikne rnu ernu. ⁵ Kpa me ziko n'owa, mawa bu iwhe ke owa."

⁶ Nga o kwukworu ka, o gbusa onu-mini n'eli, gweru onu-mini wam me orura, o te orura wam n'anya nwerukna wam. ⁷ O kanu a, "Zne snu ruwhnu i n'Olulu Mini Sajlom" (ke bu nye be ziznenu). Nwerukna wam zne, snu ruwhnu a, hiehna noowhnu osno.

⁸ Ele agbatibi a nu ele whnurnu hne o noorio nhne nu mbom sika, "Ka o buo nwerukna wam dazi eli noorio nhne?"

⁹ Agwna be kaa, "O bu ya."

Ele berere kaa, "Oza, o yiri ya."

Kovu nwerukna wam karu, "O bu mawa."

¹⁰ Be sika a, "Ndaa kpa anya i jiri kpume?"

¹¹ O saru, "Otu nwerukna be kwu Jizosi mernu orura tesi n'anya m, kanu m, 'Zne n'Olulu Mini Sajlom snu ruwhnu,' kpa me snurnu, m whnurnu m osno."

¹² Be sika a, "Nda hne o zi?"

O kaa, "M maam."

Ele Farisi nootule ogwugwo wam

¹³ Be kwuznenu ele Farisi nwerukna wam kpuru isni nu mbom. ¹⁴ Jizosi mernu orura kpume anya nwerukna wam n'Obochi Ozukwa Inwe. ¹⁵ Ele Farisi sika nwerukna wam berere kpa o jiri noowhnu osno. O kanu be, "O yisiri orura n'anya, m snu ruwhnu m, kina, m noowhnu osno."

¹⁶ Agwna ele Farisi kaa, "Nwerukna ka hige nu hne Chiokike zi va, kwnornu nu o za naabita iwu ke Obochi Ozukwa Inwe."

Ele berere kaa, "Ndaa kpa nye mmehie jeenwe rikne rnu ernu ndu-ehni ele ka?" Ka vuyaru okewa n'esilawuru be. ¹⁷ Ele Farisi sika kwno nwerukna wam

berere, "Ndaa nhne i kwuru gbasiri nye wam kpurnu anya i?"

O saru be, "O bu nye owhnurninya."

¹⁸ Kovu ele risi ele Ju kwege nu o kpuru isni nu mbom kovu noowhnu osno kina tem be sukwa ele murnu nwerukna wam. ¹⁹ Be sika be, "Ka o bu nnwo anu, nye anu karu nu o kpuru isni nga anu murnu a? Ndaa kpa o jiri noowhnu osno kina?"

²⁰ Ele murnu a saru be, "O bu n'eziz nu o bu nnwo ai, nye a murnu n'isni. ²¹ Kovu a ma kpa o jiri noowhnu osno kina mobu nye kpurnu anya a. Anu sikwahia a, o bu okno badnu, o jookwulinu ehni a." ²² Ele murnu a kwuru ka kwnornu nu be notu ogwnu ele risi ele Ju. Kwnornu nu ele risi ele Ju kwekotaru nu nye obula ke jookwuhia nu Jizosi bu Karaisi, be jaachihala a n'oro ogbako ele Ju. ²³ Ka kpararu ele murnu a karu, "O bu okno badnu, anu sika a."

²⁴ Be sukwa kwno nwerukna wam be murnu n'isni, be kanu a, "Nyee Chiokike oznarni, a magwu nu nwerukna ka bu nye mmehie."

²⁵ Nwerukna wam kaa, "M maam ma o bu nye mmehie, ma o buo nye mmehie. Kovu otu nhne bu ke me maharu, m kpuru m isni nu mbom, kina m noowhnu osno."

²⁶ Be sika kwno a, "Kini bu nhne o mernu i? Ndaa kpa o jiri kpume anya i?"

²⁷ O saru be, "M kannu m anu nu mbom, anu kwele o bno nsni. Anu piuru o nu a berere? Anu noopio o buru ele sno apna a sa?"

²⁸ Be kpasiz a iwheerne, kaa, "I bu nye sno apna nye ka, a bu ele sno apna Mozizi. ²⁹ A magwu nu Chiokike kwunnu Mozizi oka, kovu nye ka, a ma hne o hi va."

³⁰ Nwerukna wam saru be, "Ka bu nhne tu n'anya, anu ma hne o hi va, kovu o kpurnu anya m. ³¹ A magwu nu Chiokike za noobnonu ele mmehie nsni, kovu o noobnonu ele nosobisinu a nsni bu ele neeme nhne naamasiz a. ³² Ke owa panizoru, o za nye nuluru nu o nwernu nye kpurnu anya nye be murnu n'isni. ³³ O buru nu nwerukna ka hige n'aka Chiokike, o jeenwe rikne mee nhne obula."

³⁴ Be saru a, "Be murnu i, znulizo i nu rime mmehie. I jobu nye jeeziz ai nhne sa?" Be chihala a nu rime oro ogbako ele Ju.

Isni ke Enine

³⁵ Nga Jizosi nurnu nu be chihalaru a, o pohia a, kaa, "I kweru nu Nnwos ke Badnu?"

³⁶ Nwerukna wam sika Jizosi, "Nda-ai-kwu, kanu m nye o bu ma m kweru m nu ya."

³⁷ Jizosi kanu a, "I whnam a, o bu nye nookwunu i oka kina."

³⁸ Nwerukna wam kaa, "Nyenwe ai, m kweru m." O kponu a risi n'eli.

³⁹ Jizosi kaa, "M varu m n'owa o kpe ikpe, ma ele kpuru isni whnurnu osno, ma ele noowhnu osno kpu isni."

⁴⁰ Agwna ele Farisi zi hne o zi nurnu nhne o kwuru, be sika a, "A bu ele isni masiz?"

⁴¹ Jizòsi kaa, "Ò bụru nụ anụ kpuru isni, ikpe mmehie ba mána anụ, kovu anụ karụ nụ anụ nọowhnu ọsno, anụ bụ ele ikpe mmehie marnụ."

Jizòsi ọmamarna nye znụ atnurnu

10 Jizòsi kaa, "Me kanụ anụ ezi ọka, nye ọbula ke gála nụ ọnu-mgbo bna n'oro atnurnu, kovu garụ apna berere bna, bụ nye buznu n'ezí. ² Nye ke garụ n'ọnu-mgbo bna n'oro atnurnu bụ nye nọoznu atnurnu. ³ Nye neese ọnu-mgbo jaagbanụ a ọro, rụmu atnurnu a nurnu nkọli a, o sukwu rụmu atnurnu a nụ rẹwhna be, duru be whọga. ⁴ Nga ọ chihiaru be, o beru be ọsno, rụmu atnurnu a snornu a n'aznụ, kwnornu nụ be magwụ nkọli a. ⁵ Be jóosno nye berere, kovu be jaagbawhu, kwnornu nụ be máa nkọli nye izne." ⁶ Ka bụ elulu Jizòsi tnunnu be, kovu be ghóyage nhne ọ naakanụ be.

⁷ Jizòsi kanụ be berere, "Me kanụ anụ ezi ọka, mawa bụ ọnu-mgbo ke atnurnu. ⁸ Kpakara ele beru m ọsno va bụ ele buznu n'ezí. Atnurnu wam bnóne be nsnj. ⁹ Mawa bụ ọnu-mgbo. Be jọoznohia nye ọbula ke jeehi nụ rime m bna, ọ jaabna nụ rime, whọga kwno n'ed-erezi, whnụ ọri ọ jaata. ¹⁰ Nye buznu varụ ma o znu buznu, gbu ogbu, lulu nhne, kovu m varụ m ma be nwehja bụdnu, bụ bụdnu ke zuru ozu.

¹¹ "Mawa bụ ọmamarna nye znụ atnurnu. Ọmamar-na nye znụ atnurnu jiknenu ọ nwunụ atnurnu a ẹn-wu. ¹² Nye be gnornu ẹnru, nye atnurnu wam bụo ke a, jęesigbasi atnurnu gbawhu nga ọ whnurnu edu naava. Edu tagbu atnurnu, chikeme kwo be. ¹³ Ọ gbarụ ęso kwnornu nụ atnurnu bụo ke a, ọ bụ nye be gnornu ẹnru, bụdnu rụmu atnurnu wam zjla a mkpa.

¹⁴ "Mawa bụ ọmamarna nye znụ atnurnu. M maam atnurnu m, atnurnu m magwụ m masj. ¹⁵ Lele kpa Nda m magwụ m, bụ kpa me magwụ Nda m. M nọotusanu rụmu atnurnu m bụdnu m. ¹⁶ M nwernu m rụmu atnurnu berere ke zá n'ogbori atnurnu ka, m jeegweya be. Be masj jọonu nkọli m, kpakara be jọoburu otu ogbori atnurnu. Be jeenwe otu nye znụ atnurnu. ¹⁷ Ka bụ nhne kpayarụ Nda m jiri whnụ m n'anya kwnornu nụ m kweru m ọ tūbita bụdnu m, ma m gwelizo a berere. ¹⁸ Ọ zá nye nanahja m bụdnu m. Mawa bítaru a hite nụ mkpoma m. M nwernu rikne ọ bíta a, m nwe masjiri m rikne o gwelizo a. Ka bụ nhne Nda m nyernu m n'iwu."

¹⁹ Ka kpayarụ okewa kwno n'esilawuru ele Ju. ²⁰ Agjda be naakaa, "Ręnwu ojo nwugwu a, ọ bụ nye ęra. Kjini mernu anụ noobno a nsnj?"

²¹ Kovu ele berere kaa, "Nye ręnwu ojo nwugwu, o jookwu ọka kpa? Ndaa kpa ręnwu ojo jookpumeli anya nye isni?"

Ókwe ekwe ke ele Ju

²² N'ige Iriri Onyewhete Oro Nsọ Chiokike duru nụ Jeruselem, n'ige okirika, ²³ Jizòsi zj n'Ọro Nsọ Chiokike neezne izne nụ mgbemgbe ọro Solomoni. ²⁴ Ele Ju gba a gburugburu, znekwnusi a, kaa, "I bítaru a n'ọchichiri

ogologo ige, kawamanụ aj ọ bụru nụ jiwa bụ Karajsi."

²⁵ Jizòsi sarụ be, "M kannụ m anụ, kovu anụ kwęge. Ẹnu ndu-ęhni me nọornu nụ rẹwhna Nda m naagbanụ m akebne. ²⁶ Kovu anụ kwęge kwnornu nụ anụ bụo atnurnu ke m. ²⁷ Atnurnu ke m nọonu nkọli m, m maam be, be noosno m n'aznụ. ²⁸ M neenye be bụdnu kwó okwo, be jónwu rja rja. Ọ zá nye nwernu rikne dọhala be n'aka m. ²⁹ Nda m nye nyernu m be kakwo kpakara nhne berere. Ọ zá nye nwernu rikne dọhala be n'aka Nda m. ³⁰ Me nụ Nda m bụ otu."

³¹ Ele risi ele Ju tūturu kwno akaworugwu be jootu a. ³² Jizòsi kanụ be, "M rnurnu m agjda ẹnru ndu-ęhni nụ ruwhnu anụ ke Nda m nyernu m, ndaa ẹnru ke anụ kwnornu nụ a nọotu m akaworugwu?"

³³ Ele Ju sarụ a, "A jootu j akaworugwu kwnornu nụ ẹnru ọma, kovu kwnornu nụ j kwuluru Chiokike hne j bụ badnụ etekne, j neeme ęhni j Chiokike."

³⁴ Jizòsi sarụ be, "Ọkwukwo nsọ anụ kwuru nụ Chiokike sukwuru be chi. ³⁵ O sukwuru be chi bụ ele nurnu ikwu-ọnu Chiokike, aghalaghala zjla nụ nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ. ³⁶ Nda m hohiaru m, bíta m nsọ, ziya m n'owa. Ndaa kpa me nookwulu Chiokike kwnornu nụ m karụ m nụ m bụ m Nnwọ Chiokike?

³⁷ Anụ kwé, ọ bụru nụ m zá m nọornu ẹnru Nda m.

³⁸ Kovu ọ bụru nụ m nọornu ẹnru Nda m, ọ bụbedi nụ anụ kwéle nụ me, anụ kweru n'ẹnru m, ma anụ mahja nụ Nda m zj nụ rime m, me nụ rime Nda m." ³⁹ Be pio ọ nwudne a berere, kovu o hi n'aka be whọgaru.

⁴⁰ Jizòsi lahna n'aznụ Osimini Jodani kijari, hne Jóni wuru mini nụ mbom. Ọ dazjiri pji. ⁴¹ Agjda ele badnụ vakwnusi a, kaa, "Jóni rnúge ẹnru ndu-ęhni, kovu kpakara nhne Jóni kwuru gbasjiri nwerukna ka bụ ezi ọka." ⁴² Agjda be kweru nụ ya pji.

Ẹnwu Lazarosi

11 Otu nwerukna rẹwhna bụ Lazarosi, nye wu nụ Bętani, dnarnụ ęhni igbugbu. Bętani bụ hne Meri nụ nwene a rinya Mata wu. ² Ka bụ Meri wam ke wųsiri Jizòsi mọno otute, gweru rukeri-ize a kwnosna-ma ọchi a, bụ nye nwene a rukna Lazarosi dnarnụ ęhni igbugbu. ³ Rụmu nne a rinya ziznenu Jizòsi izi kaa, "Nyenwe aj, enyi i ke j whnurnu n'anya naarja arja."

⁴ Nga Jizòsi nurnu a, ọ kaa, "Ęhni igbugbu ka jọobu ẹnwu Lazarosi, kovu o jeenye Chiokike igwugwu ma be hite nụ a nyee Nnwọ Chiokike igwugwu." ⁵ Jizòsi whnurnu Mata nụ nwene a rinya nụ Lazarosi n'anya.

⁶ Kovu nga ọ nurnu nụ Lazarosi naarja ęhni igbugbu, ọ dazjiri nụ hne ọ zj ọbochi lawuru berere.

⁷ Omekwo, ọ kanụ ele sno apna a, "Anụ va ma a lahna Judiya."

⁸ Ele sno apna a kanụ a, "Nye-zni-nhne, o gbúle ọkwnu ele Ju pioru ọ tų akaworugwu, j naalahna kọriri pji?"

⁹ Jizòsi sarụ be, "Otu ọbochi nwernu nri nụ awa lawuru, nye ọbula ke znernu izne n'iwhehnie jọokpobi ọchi, kwnornu nụ ọ nọowhnu iwhehnie k'owa. ¹⁰ Kovu ọ bụru nụ o zne izne n'abalj, ọ jọokpobi ọchi, kwnornu nụ ọ zj iwhehnie zj nụ rime a."

¹¹ Nga Jizòsi kwukworu kpa, ò kaa, "Lazaròsi enyi aj neezni anyarna, kòvu m jeezne ma m kpatne a."

¹² Ele sno apna a kaa, "Nyenwe aj, ò b̀uru ǹu o neezni anyarna, ̀hni jòoburu a òma." ¹³ Kòvu nhne Jizòsi nookwu b̀u ǹu Lazaròsi nẁnam. Kòvu be neeche ǹu ò b̀u ozni anyarna etekne.

¹⁴ Jizòsi kawhnomenu be, "Lazaròsi nẁnam.

¹⁵ Mkpòma nòoso m n'ònu kwnornu aǹu, ǹu m z̀ila m hne ò nẁrnu, ma aǹu kweru. Aǹu lizò ma a znekwnusi a."

¹⁶ Tòmosi, nye be kwu Didimòsi (ke b̀u ejima) kaǹu ele sno apna a ibne a, "Aǹu lizò ma a snornu a zne, ma a snornu a nẁu ̀enwu."

Jizòsi, olizò n'̀enwu ǹu b̀udnu

¹⁷ Nga Jizòsi vaduru, ò whǹrnu ǹu be lilem Lazaròsi òbochi ̀eno wheru ewhe. ¹⁸ B̀etani d̀ula maìli laẁuru hite ǹu Jeruselem. ¹⁹ Agida ele Ju var̀u ò kasi Mata ǹu Meri mkpòma kwnornu ̀enwu nwene be rukna. ²⁰ Nga Mata ǹrnu ǹu Jizòsi wawa, ò whòga znekwnusi a, kòvu Meri daziri n'òro.

²¹ Mata kaǹu Jizòsi, "Nyenwe aj, ò b̀uru ǹu j z̀i hna, nwene m rukna b̀ò ò nẁna. ²² Kòvu m maam ǹu nhne òbula j rjoru n'aka Chiokike, o jeenye i ya."

²³ Jizòsi kaǹu a, "Nwene i rukna jeelizò berere."

²⁴ Mata sa a, "M maam ǹu o jeelizò berere n'òbochi ipne-azǹu."

²⁵ Jizòsi kaǹu a, "Mawa b̀u olizò n'̀enwu ǹu b̀udnu. Nye òbula ke kweru ǹu me, ò b̀urubedi ǹu ò nẁrnu ònwu, ò jaaz̀i b̀udnu. ²⁶ Berere kwno, nye òbula ke z̀i b̀udnu kweru ǹu me jòonwu ̀enwu tim tòm. Mata, i kweru nhne me nookwu?"

²⁷ Mata sar̀u, "Owe! Nyenwe aj, m kweru m ǹu j b̀u Karaìsi, Nnwò Chiokike ke var̀u n'òwa."

Jizòsi kwnarǹu ̀ekwna

²⁸ Nga Mata kwukworu ka, ò lahna, sukwu Meri nwene a rinya ichne kaǹu a, "Nye-zni-nhne z̀i hna, o noosukwu i." ²⁹ Nga Meri ǹrnu ka, o lizò wara wara ma o kwnusi Jizòsi. ³⁰ Jizòsi yáavaduge ǹu rime ̀eli-òhna, ò z̀i kòriri ǹu hne Mata kwnusiri a. ³¹ Ele Ju be ǹu Meri z̀i n'òro naakasi a mkpòma, snornu a nga be whǹrnu ǹu o lizòru wara wara whòga. Be neeche ǹu o neezne akwna ̀ekwna n'ìlìli.

³² Nga Meri d̀uru hne Jizòsi z̀i, whǹu a, ò dna n'̀eli n'òchi a, kaa, "Nyenwe aj, ò b̀uru ǹu j z̀i hna, nwene m rukna b̀ò ò nwuna."

³³ O met̀uru Jizòsi ǹu mkpòma nga ò whǹrnu Meri ǹu ele Ju sno a naakwna ̀ekwna, o gbu a igbugbu ǹu mkpòma. ³⁴ Ò s̀ikwa be, "Ndaa hne aǹu vubiri a?"

Be kaa, "Nyenwe aj, va whǹrnu."

³⁵ Jizòsi kwnarǹu ̀ekwna.

³⁶ Ele Ju kaa, "Le, ò whǹrnu a n'anya k'agida."

³⁷ Kòvu agwna be kaa, "O kpumernu anya nwerukna kpuru isni, ò b̀u ǹu o jéenwe rikne mee Lazaròsi ghar̀u ò nẁu ̀enwu?"

Jizòsi mernu Lazaròsi hi n'̀enwu lizò

³⁸ O gbu kwno Jizòsi igbugbu ǹu mkpòma, o zne n'ìlìli be gwuru ǹu rime rugwu, be jiri rugwu kpusni ònu a.

³⁹ Jizòsi kaa, "Aǹu gweme rugwu ka."

Mata, nwene rinya nwerukna wam nẁrnu ònwu kaa, "Nyenwe aj, ò jéenwe ̀eknarna òjo, kwnornu ǹu tna b̀u òbochi ̀eno be liri a."

⁴⁰ Jizòsi kaa, "Me kanǹu j ǹu i jòowhnu igwugwu Chiokike ò b̀uru ǹu i jeekweru kpòì?"

⁴¹ Be vume rugwu wam. Jizòsi lelizò anya n'òlu, kaa, "Nda m, meka, kwnornu ǹu i bnonem me nsnj. ⁴² M magẁu m ǹu i noobnonu m nsnj ige òbula, kòvu kwnornu ǹu ele ka z̀i hna m nookwu a ma be kweru ǹu j z̀i ziyaru m."

⁴³ Nga o kwukworu ka, o gweru okne nkòli siwama, "Lazaròsi, wh̀ya." ⁴⁴ Nwerukna wam nẁrnu ònwu wh̀ya, nye be jì ikpe iznu wh̀u a aka laẁuru ǹu òchi laẁuru, ǹu ikpe be jiri wh̀u ruwhnu a. Jizòsi kaǹu be, "Aǹu tòm a, ma ò la."

Be gbar̀u iznuznu o gbu Jizòsi

(Mat 25:1-5; Mak 14:1,2; Luk 22:1,2)

⁴⁵ Agida ele Ju ele var̀u elekwa Meri whǹrnu nhne Jizòsi mernu, kweru ǹu ya. ⁴⁶ Kòvu agwna be lahna kaǹu ele Farisi nhne Jizòsi mernu. ⁴⁷ Ele Farisi ǹu ele risi arjohna kwu ikwu kaa, "Ndaa nhne a neeme? Nwerukna ka nòornu agida ̀ernu ndu-̀ehni. ⁴⁸ Ò b̀uru ǹu a ghar̀u a, o neezne ǹu ruwhnu, kpakara ele badǹu jeekweru ǹu ya. Ele Rom jaava lulu ̀eli aj ma Òro Nso aj."

⁴⁹ Otu nyenum n'esilaẁuru be, r̀ewhna a b̀u Kayafasi, nye b̀u nye risi arjohna n'awha wam, kaa, "Aǹu máa nhne rja rja. ⁵⁰ Ò b̀uru òma ǹu otu badǹu nẁhianu kpakara badǹu ̀enwu, ma kpakara mba ghar̀u o whu etekne."

⁵¹ N'ezì òka, o kwúge nhne ka hite ǹu mkpòma a, kòvu lele nye risi arjohna n'awha wam, ò whǹrnu òwhnurninya ǹu Jizòsi jòonwuhianu ele Ju ̀enwu. ⁵² Ò b̀u o ele Ju kpòì, kòvu kwnornu kpakara r̀umu Chiokike be ch̀sar̀u ǹu kpakara òwa, ch̀kota be ma be b̀uru otu. ⁵³ Hite n'òbochi wam ele risi ele Ju bete ò gba iznuznu kpa be joogbu Jizòsi.

⁵⁴ Kam kpayar̀u, Jizòsi z̀íma neezne izne ǹu ruwhnu òhna n'esilaẁuru ele Ju, kòvu ò whòga zne hne z̀i nd̀undu n'̀eli-ikpa, bna n'otu ̀eli be kwu Ifirem, ya ǹu ele sno apna a daziri pji.

⁵⁵ Ige Iriri Ògawhe ele Ju z̀i nd̀undu, agida ele Ju zne Jeruselem, zne ò b̀ita ̀ehni be nso s̀u ò d̀u Iriri Ògawhe be. ⁵⁶ Be noopio Jizòsi, be gbakò n'Òro Nso Chiokike, be ǹesikwa ibne be, "Ndaa nhne b̀u echiche aǹu? Ò b̀u ǹu ò jáava Iriri ka sa?" ⁵⁷ Ele risi arjohna ǹu ele Farisi nyernu iwu, kaa, nye òbula ke magẁu hne Jizòsi z̀i kaǹu be ma be nwudne a.

**Be teru Jizọsi mọno
nụ Bẹtani**
(Mat 26:6-13; Mak 14:3-9)

12 Ọ gwnarnụ ọbochi isunu Iriri Ọgawhe ele Ju dụ. Jizọsi znernu Bẹtani hne Lazarọsi nwerukna wam o mernu o hi n'ẹnwu lizọ. ² Be sinu Jizọsi wiri anyasnu, Mata neezne izi, Lazarọsi bụ otu nụ ele Jizọsi dazị neeri wiri. ³ Meri gweru otu olori mọno otute zị gburu ọnu be jiri nadi zị snam mee, ke nwnernu ẹknarna ọma wụsi n'ọchi Jizọsi, gweru rukeri-ize a kwnosnama a. Ẹknarna mọno wam jihia rime ọro.

⁴ Otu nụ rime ele sno apna Jizọsi be kwu Judasi Isikarioti, nye jeere Jizọsi, kaa, ⁵ "Kini mernu be réle mọno otute ka riwhu mkpuru iwai ẹto, kesi ele mboni?"

⁶ Ọ búo nụ nhne gbasiri ele mboni neemetụ a nụ mkpoma mernu o jiri kwu kpa. Kọvu kwnornu nụ ọ bụ nye buznu, ya neeji rẹkpa iwai be, neeri nhne zị a nụ rime.

⁷ Jizọsi sarụ a, "Gharụ nwerinya ka, ọ bítaru ka kwnornu ọbochi be jeeli m. ⁸ Ji nụ ele mboni zị kpakara ige, me nụ ji jáazị kpakara ige."

**Be gbarụ iznuznu
o gbu Lazarọsi**

⁹ Agida ele Ju nurnu nụ Jizọsi zị nụ Bẹtani, be va, ọ búo kwnornu Jizọsi kpọi, kọvu ma be whnurnu Lazarọsi nye Jizọsi mernu o hi n'ẹnwu lizọ. ¹⁰ Ele risi arjohna ma mmụma kpa be joogbu Lazarọsi masi. ¹¹ Agida ele Ju gharuru ele risi ele Ju kweru nụ Jizọsi kwnornu Lazarọsi.

**Jizọsi bnaznenu
Jeruselem**

(Mat 21:1-11; Mak 11:1-11; Luk 19:28-40)

¹² N'ọbochi ke sno a, agida ele badnụ ele varụ Iriri Ọgawhe nurnu nụ Jizọsi vawa Jeruselem. ¹³ Be gburu igwugwu bụkwu whọga zne kwnusi a, neesi lulo, "Ozana! † Chiokike gọzi nye naava nụ rẹwhna Nyenwe aị,

Chiokike gọzi eze Izireli."

¹⁴ Jizọsi pohia otu nnwọ iyinya daziri n'olu a, lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru,

¹⁵ "Ị tuko ogwnu, ji adna Zayoni,

Le, eze i gba nnwọ iyinya naava."

¹⁶ Ele sno apna a ghóyage n'ige wam, kọvu nga Jizọsi hiri n'ẹnwu lizọ n'igwugwu, be chenwanya nhne ọkwukwo nsọ kwuru gbasiri a nụ be mernu a nhne ka.

¹⁷ Agida ele badnụ wam whnurnu nga Jizọsi suk-wuhjaru Lazarọsi n'ilili, mee ma o hi n'ẹnwu lizọ. Be kahjaru nhne mernu. ¹⁸ Ka kpayarụ agida ele badnụ znekwnusi a, kwnornu nụ be nurnu nụ ọ nurnu ẹrnu ndu-ẹhni ka. ¹⁹ Ele Farisi kanụ ibne be, "Le, ọ zá nhne a neemeli, kpakara ọwa sno a n'aznụ."

**Agwna ele Giriki noopio
Jizọsi**

²⁰ Agwna ele Giriki znernu Jeruselem n'ige Iriri wam zne kpọnu Chiokike risi ẹli. ²¹ Be vakwnusi Filipu nye Bẹtesaida nụ ẹli Galili, kaa, "Nda-aị-kwu, a noopio ọ whnụ Jizọsi." ²² Filipu zne kanụ Anduru, be lawuru zne kanụ Jizọsi.

²³ Jizọsi sarụ be, "Ige wam valẹm ma be nyee Nnwọ ke Badnụ igwugwu. ²⁴ M kanụ anụ ezi ọka, otu mkpuru ikpa zị etekne nga be kpásiła a nụ rime n'ẹli. Nga be kpasiri a, ọ nwuma, fuhia, mji agida ike ikpa berere.

²⁵ Nye ọbula ke nọwhnu bụdnu a n'anya jootuwu a, kọvu nye sno bụdnu a irno n'ọwa ka jaabita a dụ bụdnu kwó okwo. ²⁶ Nye ọbula ke nọornunu m ẹrnu joosno m n'aznụ. Hne me zị nnwọ izi m jaazị pji. Nda m jọosobisinu nnwọ izi m.

**Jizọsi kwuru ọka
gbasiri ẹnwu a**

²⁷ "Kịtna mkpoma m naala mini. Ndaa nhne me jaakaa? M jaakaa, 'Nda m, i kwéko ige ka va?' Kọvu ka bụ risi nhne me kwnornu va. ²⁸ Nda m, nyee rẹwhna i igwugwu."

Otu nkọli hiri n'oligwe dna, kaa, "M nyene m a igwugwu, m jeenye kwno a igwugwu berere."

²⁹ Igbudu ele badnụ wam gwuzo pji kaa, "Egbe oligwe gbarụ." Ele berere kaa, "Enine izi kwunnu a ọka."

³⁰ Kọvu Jizọsi karụ, "Ọ búo kwnornu me nhne nkọli ka kwuru ọka, ọ bụ kwnornu anụ. ³¹ Kịtna bụ ige be jeekpe ọwa ka ikpe, kịtna be jeechihala nye risi ke ọwa ka. ³² Kọvu me, ọ bụru nụ be gwelizọ m olu n'ọwa, m jọodoru kpakara badnụ nyee ẹhni m." ³³ O kwuru ka ma o gesi ọkpa ẹnwu ọ joonwu.

³⁴ Igbudu ele badnụ wam kaa, "A nurnu hite n'iwu aị nụ Karaisi jaazị tim tọm. Ndaa kpa i naakaa nụ be gwelizọ Nnwọ ke Badnụ olu? Nyele bụ Nnwọ ke badnụ?"

³⁵ Jizọsi kanụ be, "Anụ jeenwe iwhne ige matị, anụ zne izne nụ rime a, ọ zị ọchichiri vakwnusi anụ. Kwnornu nụ nye neezne izne n'ọchichiri máa nhne o neezne.

³⁶ Anụ tųkwasi ovu n'iwhe kịtna anụ nwnernu a, ma anụ bụru rumu ke iwhne." Nga Jizọsi kwukworu ọka ka, ọ whọga, tugwa ẹhni a.

Ókwe ekwe ke ele Ju

³⁷ Ọ bụ n'ezi nụ Jizọsi nurnu kpakara ẹrnu ndu-ẹhni ka n'anya be, be kwéruge nụ ya. ³⁸ Ka bụ ma nhne Azaya nye ọwhnurninya kwuru mezu,

"Nyenwe aị, nyele kweru izi a ziri, ndaa nye Nyenwe aị kpumennu aka dikne a?"

³⁹ Kwnornu nụ be kwéle, Azaya kwuru nụ hne berere,

⁴⁰ "Chiokike mernu be kpu isni, mee mkpoma be bụru nhne nwnurnu ọnwu, ma be gharụ o ji anya be whnụ ọsno, gweru mkpoma be ghohia, ma be tųhnasna, ma m gwọ m be."

† Ozana n'ikwu-ọnu ele Hiburu, ke bụ "Znọhia!"

⁴¹ Ka bụ nhne Azaya kwuru kwnornu nụ ọ whnurnu igwugwu Jizōsi, o kwu ọka gbasiri a.

⁴² N'ige wam agida ele risi ele Ju kweru nụ Jizōsi, kovu kwnornu nụ ele Farisi, be nwée rikne kwuhja nhne gbasiri a, ọ zị be chihala be n'oro ọgbako ele Ju. ⁴³ Be mernu kpa, kwnornu nụ be whnurnu ọznarni ke badnụ n'anya kakwo ọznarni ke Chiokike.

**Ikwu-ọnu Jizōsi
jeekpe ikpe**

⁴⁴ Jizōsi gweru okne nkoli siwama, kaa, "Nye ọbula ke kweru nụ me, o kwéruge nụ me kpọi, kovu ma nụ nye ziyaru m. ⁴⁵ Nye ọbula ke neele m anya jowhnu nye ziyaru m. ⁴⁶ M varu m n'owa lele iwhne, ma nye ọbula ke jeekweru nụ me jáadazigidne n'ochichiri.

⁴⁷ "Nye ọbula ke joonu ikwu-ọnu m, kovu zá naabita be, m jéekpe a ikpe, kwnornu nụ m váge m o kpe ọwa ikpe, kovu ọ znohia ọwa. ⁴⁸ Nye ke zusaru m, zá naabita ikwu-ọnu m nwernu nye jeekpe a ikpe. Ikwu-ọnu me kwuru jeekpe a ikpe n'ọbochi ipne-aznụ. ⁴⁹ Kwnornu nụ m kwúge m ọka ke m, kovu Nda m nye ziyaru m nyernu m iwu nhne me jaakaa, nụ nhne me jookwu. ⁵⁰ M magwu m nhne o nyernu n'iwu bụ budnu kwó okwo. Nhne me kwuru bụ nhne Nda m karu me kwu."

**Jizōsi snurnu ọchi
ele sno apna a**

13 N'ọbochi ke bọru ọbochi Iriri Ọgawhe, Jizōsi magwu nụ ige ọ jaaghasa ọwa ka lakwnusi Nda a dulam. Ọ whnurnu ele ka ele zị n'owa n'anya. Ọ whnurnu be n'anya dụ ipne-aznụ.

² Kpa be neeri wiri anyasnu, Ekwensu yisiri a nụ mkpoma Judasi Isikarioti nnwọ Sajmoni o re Jizōsi. ³ Jizōsi magwu nụ Nda a yisilem kpakara nhne n'aka a, nụ o hi hne Chiokike zị va, ọ naalahnakwnusi Chiokike. ⁴ O lizo n'olu wiri, wopu iwo olu a, gweru akata kne n'ikwnu a. ⁵ Ọ wusi mini nụ rime agbugba, bete nosnu ọchi ele sno apna a, gweru akata o kne n'ikwnu nookwnosna be.

⁶ O va hne Sajmoni Pita zị, Pita sịkwa a, "Nyenwe aị, i jiosnu ọchi m?"

⁷ Jizōsi saru a, "Ị máa nhne me neeme kịtna, kovu omekwo, i jaamahja."

⁸ Pita kaa, "Ị jiosnu ọchi m rja rja."

Jizōsi saru a, "Ọ bụru nụ m snúge m ọchi i, me nụ ji nwéko nhne ọbula."

⁹ Pita saru a, "Ọ bụru kpam, i snú ọchi m kpọi, kovu snu ma aka m lawuru ma risi m."

¹⁰ Jizōsi saru a, "Nye hnjarnu ẹhni zị rịchna kpam kpam, o kwésile ọ snú ẹhni a berere, okwolem ọ snú ọchi a. Kpakara anụ zị rịchna, kovu ọ búo kpakara anụ." ¹¹ Kwnornu nụ Jizōsi magwu nye jeere a, bụ nhne o kwno kaa nụ kpakara be zị rịchna, okwolem otu badnụ kpọi nye zila rịchna.

¹² Nga ọ snukparu be ọchi, o woru iwo olu a berere daziri ẹli nụ hne ọ zị nụ mbom. Ọ sịkwa be, "Anụ ghohiaru nhne me mennu anụ? ¹³ Anụ noosukwu m

Nye-zni-nhne, nụ Nyenwe anụ, ọ bụ ezi ọka, kwnornu nụ ọ nhne me bụ. ¹⁴ Kịtna, me bụ Nyenwe anụ nụ Nye-zni-nhne snurnu ọchi anụ, anụ kwesiri ọ snurita ọchi ibne anụ. ¹⁵ M gesiri m anụ nhne atụ ma anụ mee kpa me mernu. ¹⁶ Me kanu anụ ezi ọka, ọ zá ọhi ke kakwo nyenwe a, ọ zá nnwọ izi ke kakwo nye dusiri a izi. ¹⁷ Mkpoma joso anụ n'onu, ọ bụru nụ anụ mahjaru nhne ka, neeme be.

¹⁸ "M zá m nookwu kwnornu kpakara anụ. M magwu m ele me hohiaru, kovu nhne ọkwukwo nsọ kwuru jeemezuri, 'Nye riri wiri m lizoru megidne m.' ¹⁹ M naakanu anụ ezi ọka kịtna sị o mee, ma nga o jeeme anụ kweru nụ m bụ m ya. ²⁰ Me kanu anụ ezi ọka, nye ọbula ke jaanabnanya nye me ziznenu, nabnanyarnu m, nye nabnanyarnu m, nabnanyarnu nye ziyaru m."

**Jizōsi kwuru ọka
gbasiri o rure a**

(Mat 26:20-25; Mak 14:17-21; Luk 22:21-23)

²¹ Nga Jizōsi kwuru ka, o gbu a igbugbu nụ mkpoma k'agida, ọ kaa, "Me kanu anụ ezi ọka, otu badnụ n'esi-lawuru anụ jeere m."

²² Ele sno apna a lehnata ẹhni be anya. Be máa nye ọ naakaa. ²³ Otu nye sno apna a Jizōsi whnurnu n'anya ke dazị Jizōsi ndundu n'ẹhni. ²⁴ Sajmoni Pita kanu a, "Sikwahia a nye ọ bụ."

²⁵ Nye sno apna wam dnabnenu nụ mkpoma Jizōsi sịkwa a, "Nyenwe aị, ọ bụ nyele?"

²⁶ Jizōsi saru a, "Ọ bụ nye me jeerusi bredi ka nụ rime wiri nyee." O gweru otu ibekala bredi, rusi a nụ wiri nyee Judasi, nnwọ Sajmoni Isikarioti. ²⁷ Ngangam Judasi gweruru bredi wam, Ekwensu bna nụ rime a. Jizōsi kanu a, "Ọ zị nhne i neeme, mee a wara wara." ²⁸ Ọ zá nye zị pji neeri wiri mahjaru nhne Jizōsi nookwu. ²⁹ Hne ọ bụ Judasi vugwu rẹkpa iwai, agwna ele sno apna Jizōsi neechi nụ Jizōsi kannu a o zne zuya nhne be jeeri n'Iriri wam, mọbu o kesi ele mboni iwai. ³⁰ Judasi narnu bredi wam, ọ whoga ngangam. Ka neeme n'abali.

Iwu ikne

³¹ Nga Judasi whogaru, Jizōsi kaa, "Kịtna, be jeenye Nnwọ ke Badnụ igwugwu, be jeenye masi Chiokike igwugwu nụ rime a. ³² Ọ bụru nụ be nyee Chiokike igwugwu nụ rime a, Chiokike jeenye Nnwọ a igwugwu n'iwuhuru a. O jeeme a kịtna.

³³ "Rumu m, me nụ anụ jáazị gbu ọkwnu. Anụ joo pio m, kovu me kanu anụ nhne me kannu ele risi ele Ju, anụ jéenwe rikne va hne me neezne.

³⁴ "M neenye anụ iwu ikne, anụ whnụ ibne anụ n'anya. Lele kpa me whnurnu anụ n'anya, anụ ji ọgwo ọ whnụ ibne anụ n'anya. ³⁵ Kpakara ele badnụ jaamahja nụ anụ bụ ele sno apna m, ọ bụru nụ anụ whnụ ibne anụ n'anya."

Jizōsi kwuru nū Pita jōogonahoru a

(Mat 26:31-35; Mak 14:27-31; Luk 22:31-34)

³⁶ Sajmoni Pita sīkwa a, “Nyenwe aī, i zne hnele?”
Jizōsi sarū a, “Anū jēenwe rikne sno m hne me neezne kītna, kōvu omekwo, anū joosno m.”
³⁷ Pita sīkwa a, “Kīni mernu me jēenwe rikne sno i kīt-na? M jōonwunu ī ẹnwu.”
³⁸ Jizōsi sarū a, “Ī jōonwu kwnornu m n'ezi? Me kanū i ezi ọka, sū okne ọchichi kwna ẹkwna, ī jōogonahoru m mgba ẹto.”

Jizōsi bụ apna

14 “Mkpoma lākwdia anū mini. Anū kweru nū Chiokike, anū kweru masī nū me. ² Agīda ọro jiri n'oro Nda m, m naala zne mekwatanū anū ọnodi. Ọ bụru ọ bụo kpam, m znernu m ọkanu anū. ³ Me zne mekwatanū anū ọnodi, m jeehiehna, kwuru anū yisi n'ẹhni m, ma me nū anū dazīri n'otu hnanūm. ⁴ Anū magwū apna hne me neezne.”
⁵ Tōmosi kanū a, “Nyenwe aī, a máa hne i neezne, ndaa kpa a jaamahīa apna a?”
⁶ Jizōsi sarū a, “Mawa bụ apna nū ezi ọka nū bụdnu. Ọ zá nye jeezne hne Nda m zī okwokọlam ma o hiri nū me. ⁷ Ọ bụru nū ī magwū m n'ezi, ī jaamahīa Nda m masī. Hite kītna anū magwū Nda m, anū whnūna a anya.”
⁸ Filipu kaa, “Nyenwe aī, gesi aī Nda ī, o joozunu aī.”
⁹ Jizōsi sarū a, “Filipu, me nū anū zī ogologo ige ka, ī máa nye me bụ? Nye ọbula ke whnūrnū m, whnūnam Nda m. Ndaa kpa ī naakaa, ‘Gesi aī Nda.’ ¹⁰ Ọ bụru nū ī kwége sa nū m zī m nū rime Nda m, Nda m zī nū rime m? Ikwu-ọnu me nookwu bụo ke m. Nda m ke zī nū rime m nọornu ẹrnu a. ¹¹ Anū kweru nga me karū nū m zī m nū rime Nda m, Nda m zī nū rime m. Ọ bụru nū ọ zá nhne berere, anū kweru kwnornu nū ẹrnu ele ka. ¹² Me kanū anū ezi ọka, nye ọbula ke kweru nū me jōornu ẹrnu me nọornu. Owe! Ọ jōornu ẹrnu ke kakwo ka kwnornu nū m naalakwnusi Nda m. ¹³ Kpakara nhne anū jōorio nū rẹwhna m, m jeeme a, ma be nyee Nda igwugwu hite nū Nnwọ a. ¹⁴ Nhne ọbula anū rjoru nū rẹwhna m, m jeeme a.

Jizōsi kweru mkwna Enine Nsọ

¹⁵ “Ọ bụru nū anū whnūrnū m n'anya, anū jaabīta nhne me nyernu n'iwu. ¹⁶ M jaarīasno Nda m, o jeenye anū Nye Ọkasi Mkpoma berere, nye jaadazīnu anū tim tōm. ¹⁷ Ọ bụ Enine ezi ọka, ke ọwa jáanahīali, kwnornu nū ele zī n'ọwa nwée rikne whnū a mọbu mahīa a. Kōvu anū magwū a, kwnornu nū o wu nū rime anū, ọ jaadazīgnenu anū. ¹⁸ M jáagharū anū etekne, m jeehiehnakwnusi anū. ¹⁹ Ige matī ọwa jōowhnu m, kōvu anū jōowhnu m. M zī m bụdnu, kam kpayarū anū jaazi masī bụdnu. ²⁰ N'ọbochi wam, anū jaamahīa nū m zī m

nū rime Nda m, anū nū rime m, lele kpa me zī nū rime anū.

²¹ “Nye ọbula ke jaabīta nhne me nyernu n'iwu, bụ nye whnūrnū m n'anya. Nye whnūrnū m n'anya bụ nye Nda m jōowhnu n'anya, m jōowhnu masī a n'anya, gweru ẹhni m gesi a.”

²² Judasī (ọ bụo Isikarīoti) kaa, “Nyenwe aī, ndaa kpa ī jeegesi aī ẹhni ī, ọ bụo ele ọwa?”

²³ Jizōsi sarū a, “Nye ọbula ke whnūrnū m n'anya, jaabīta ikwu-ọnu m. Nda m jōowhnu a n'anya, me nū Nda m jaavakwnusi a, aī nū ya joowu. ²⁴ Nye ọbula ke whnūge m n'anya, jáabīta ikwu-ọnu m. Ikwu-ọnu ke anū nūrnū bụo ke m. Be hi n'aka Nda m, nye ziyaru m.

²⁵ “M naakanū anū ka kpa me nū anū zī. ²⁶ Kōvu Nye Ọkasi Mkpoma wam, Enine Nsọ, nye Nda m jeeziyanu anū nū rẹwhna m, jeezni anū kpakara nhne. O jeeme anū chenwanya kpakara nhne me znirni anū. ²⁷ M ọe-sigbasinu anū udno, m neenye anū udno m, ọ bụo lele kpa ọwa neenye bụ kpa me neenye anū. Mkpoma lākwdia anū mini. Anū tūko ogwnu.

²⁸ “Anū nūrnū kpa me karū nū m jaala, kōvu m jeehiehnakwnusi anū. Ọ bụru nū anū whnūrnū m n'anya, anū znernu ọnwudna, kwnornu nū m naalakwnusi Nda m, kwnornu nū Nda m kakwo m. ²⁹ M kannū m anū kītna hne o yéemege, ma nga o jeeme anū kweru.

³⁰ M jáakanū anū agīda ọka berere, kwnornu nū nye nẹchi ọwa ka vawa. Kōvu o nwée rikne hne me zī.

³¹ Kōvu ọwa jaamahīa nū m whnūrnū Nda m n'anya, bụ nhne kpayarū me neeme kpakara nhne lele kpa o nyernu m iwu. Anū va ma a whọga hna.

Isisi vaīni nū nkala a

15 “Mawa bụ isisi vaīni n'ezi, Nda m bụ nye ẹrnu ẹkwu. ² Nkala ọbula ke míge mkpuru nū rime m, o gbukwama a. Ọ kwnasna nkala ọbula ke naamī mkpuru ma ọ mīnya agīda mkpuru, ma ọ zīri rīchna. ³ Anū zī rīchna hite n'ikwu-ọnu me kwuru. ⁴ Anū dazīgidne nū rime m, me nū rime anū. Ọ zá nkala ke nwernu rikne mīi mkpuru n'ẹhni a, okwolem ma ọ zī n'isisi, otu aka wam, anū nwée rikne mīi mkpuru, okwolem ma anū dazīgidnenu nū rime m.

⁵ “Mawa bụ isisi vaīni, anūwa bụ nkala a. Nye ọbula ke jaadazīgidne nū rime m, me nū rime a, jaamī agīda mkpuru, kwnornu nū anū nwée rikne meli nhne ọbula hne me zīla. ⁶ Nye ọbula ke dazīgidnene nū rime m, be jootuwu a lele nkala ke míge mkpuru. Ọ kponwu, ele badnū chīkota kponne a nū bẹkwu. ⁷ Ọ bụru nū anū dazīgidne nū rime m, ikwu-ọnu m dazīgidne nū rime anū, anū jōorio nhne ọbula zī anū mkpa, ọ jōoburu ke anū. ⁸ Ka bụ nhne neenye Nda m igwugwu, anū mīnya agīda mkpuru, ke jeegesi nū anū bụ ele sno apna m.

⁹ “Lele kpa Nda m whnūrnū m n'anya, bụ kpa me whnūrnū anū n'anya. Anū dazīgidne n'ọwhnūn'anya m.

¹⁰ Ọ bụru anū bīta nhne me nyernu n'iwu, anū jaadazīgidne n'ọwhnūn'anya m, lele kpa me bītaru nhne Nda m nyernu n'iwu, m dazīgidne n'ọwhnūn'anya a. ¹¹ M naakanū anū nhne ka ma ovu ọso n'ọnu m zīri nū rime anū, ma ovu ọso n'ọnu anū zū

ozu. ¹² Ka bụ nhne me nyernu n'iwu, anụ whnụrita ibne anụ n'anya lele kpa me whnụrnụ anụ n'anya. ¹³ Ọ zà ọwhnụn'anya ke kakwo ka, nụ badnụ tuwhuru bụdnụ a kwnornu ele enyi a. ¹⁴ Anụ bụ ele enyi m, ọ bụru nụ anụ mee nhne me nyernu n'iwu. ¹⁵ M zà m noosukwu anụ ele izi berere, kwnornu nụ nnwọ izi máa nhne nyenwe a neeme. Kọvu m sukuru m anụ ele enyi m, kwnornu nụ kpakara nhne me nurnu n'onu Nda m bụ nhne me kannụ anụ. ¹⁶ Ọ bụo anụ hōhiaru m, kọvu me hōhiaru anụ, bīta anụ ichne, ma anụ zne mīnya mkpuru, ma mkpuru anụ dazigidne. Ka jeeme, nhne ọbula anụ jōorio Nda m nụ rēwhna m, o jeenye anụ. ¹⁷ Ka bụ nhne me nyernu n'iwu, anụ whnụrita ibne anụ n'anya.

Owa snornu ele sno apna Jizōsi irno

¹⁸ “Ọ bụru n'owa sno anụ irno, anụ chenwanya nụ o beru ọsno sno m irno. ¹⁹ Ọ bụru nụ anụ bụ ke ọwa, ọwa jōowhnu anụ n'anya lele nhne ke a. Kọvu m hōhiaru m anụ hite n'owa, anụ bụo ke ọwa, ka kpayaru ọwa snornu anụ irno. ²⁰ Anụ chenwanya nhne me kanụ anụ, Ọ zà ọhi ke kakwo nyenwe a. Ọ bụru nụ be kpaknarnụ m ẹhni, be jaakpakna anụ ẹhni masi. Ọ bụru nụ be bītaru ikwu-ọnu m, be jaabīta ke anụ. ²¹ Be jeeme anụ kpakara nhne ka kwnornu nụ anụ kweru nụ rēwhna m, be máa nye ziyaru m. ²² Ọ bụru nụ m váge m kwunu be ọka, ikpe mmehie báamana be. Kītna be jeeji kīni gōhoru ẹhni be hite nụ mmehie? ²³ Nye ọbula ke snornu m irno, snornu Nda m irno. ²⁴ Ọ bụru nụ m rnūge m ẹrnu n'esilawuru be ke ọ zà nye berere nrūnu, ikpe mmehie báamana be. Kītna be whnūrnụ nhne me nrūrnụ, be sno me nụ Nda m irno. ²⁵ Ka bụ ma nhne be gbarū n'okwukwo nsọ mezu, 'Be snornu m irno hne ọ zà nhne me mernu be.' ”

²⁶ “Nga Nye Ọkasi Mkpoma wam varū, Enine ke ezi ọka, Nye me jeeziya hite nū hne Nda m zī, nye hi hne Nda m zī va, ọ jaagbanū m akebne. ²⁷ Anụ jōobu masi ele akebne m kwnornu nū me nū anụ zī hite n'opanizo.

16 “M kannū m anụ kpakara nhne ka ọ zī anụ dnahnala hite n'okwnata ovu anụ. ² Be jaachīhala anụ n'oro ọgbako ele Ju, ige vawa nga nye ọbula ke gburu anụ jeeche nū ọ nōornu ẹrnu Chiokike. ³ Be jeeme anụ nhne nū kpa kwnornu nū be máa Nda m mōbu me. ⁴ M kannū m anụ nhne ele ka, ma nga be jeeme anụ chenwanya nū m kannū m anụ nhne gbasiri be. M káge m be nū mbom kwnornu nū me nū anụ zī.

Ernu ke Enine Nsọ

⁵ “Kītna, m naalahna hne nye ziyaru m zī. Kọvu ọ zà nye n'esilawuru anụ nēesikwa m, 'Ndaa hne i neezne?' ⁶ Kītna me kannū anụ, o noogbu anụ igbugbu nū mkpoma. ⁷ Kọvu me kanū anụ ezi ọka, ọ kanū anụ mma me lahna, kwnornu nū ọ bụru m láge m, Nye Ọkasi Mkpoma wam jáavakwnusi anụ. Kọvu me la, m jeeziyanu anụ ya. ⁸ Nga ọ varū, ọ jaabanū ọwa mbna

kwnornu mmehie, nū ome mma nū ikpe. ⁹ Ọ jaabanū ọwa mbna gbasiri mmehie, kwnornu nū be kwége nū me, ¹⁰ gbasiri ome mma, kwnornu nū m naalakwnusi Nda m, anụ jōowhnuma m anya berere, ¹¹ gbasiri ikpe, kwnornu nū ikpe hieru nye risi nēchi ọwa ka.

¹² “Agida nhne zī ke me jaakanū anụ, kọvu anụ jēenwe rikne vuru be kītna. ¹³ Kọvu nga Enine ezi ọka wam varū, o jooduru anū bna nū kpakara ezi ọka. O jóokwu nhne aka ke a, kọvu kpakara nhne ọ jōonu bụ nhne ọ jaakanū anụ. Ọ jaakanū anū nhne ke jaava nū ruwhnu. ¹⁴ O jeenye m igwugwu kwnornu o jeegweru nhne me kwuru kanū anụ. ¹⁵ Kpakara nhne Nda m nwernu bụ ke m. Ọ bụ nhne me jiri kaa nū Enine Nsọ jeegweru nhne ke m kanū anụ.

Nhne igbugbu nū snarnīma

¹⁶ “Ige matī anū jōowhnu m berere, omekwo, ige matī anū jōowhnu m.”

¹⁷ Agwna ele sno apna a nēesikwarita ibne be, “Kīni bụ risi nhne ka? Ọ karū, 'Ige matī anū jōowhnu m, ige matī anū jōowhnu m,' berere, 'M naalakwnusi Nda m.' ”

¹⁸ Be nēesikwarita ibne be, “Kīni bụ ige matī? A máa nhne o nookwu ọka a.”

¹⁹ Jizōsi whnūrnụ nū be noopio ọ sīkwa a, ọ kanū be, “M karū m ige matī anū jōowhnu m, omekwo, ige matī anū jōowhnu m. Ọ bụ nhne anū nēesikwarita n'esilawuru anū? ²⁰ Me kanū anū ezi ọka, anū jaakwna ẹkwana, gba mkpe, kọvu ọwa jōonwudna. Anū jeenwe nhne igbugbu, kọvu nhne igbugbu anū jōogho ovu ọso n'onu. ²¹ Nga nyerinya nōomu nnwọ, ọ zī nū nhne igbugbu kwnornu nū rime neeme a, kọvu nga ọ mūd-narnu nnwọ, o chezu kpakara nhne igbugbu a, kwnornu snarnīma nū ọ mūrnu nnwọ ikne n'owa. ²² Kpam masi, anū nwernu nhne igbugbu kītna, kọvu m jōowhnu anū anya berere, anū jeenwe snarnīma, ọ zà nye jeenwe rikne nahoru anū ovu ọso n'onu anụ.

²³ N'ọbochi wam, anū jōorio m nhne ọbula, me kanū anū ezi ọka, Nda m jeenye anū nhne ọbula anū jōorio a nū rēwhna m. ²⁴ Tem dū kītna, ọ zà nhne ọbula anū rīoru nū rēwhna m. Anū rīo, anū jenwehīa, ma ovu ọso n'onu anū zu ozu.

Mmeri megidne ọwa

²⁵ “M ji m elulu kwunu anū ọka, ige vawa nga me jóokwunu anū ọka n'elulu berere. M jookwunu anū ọka zī snam nhne gbasiri Nda m. ²⁶ N'ọbochi wam, anū jōorio nhne nū rēwhna m, m jáakaa nū m jōorio Nda m nū risi anū. ²⁷ Kwnornu nū Nda m n'iwuru a whnūrnū anū n'anya, kwnornu nū anū whnūrnū m n'anya, anū kweru nū m hi m hne Chiokike zī va. ²⁸ M hi m hne Nda m zī va bna n'owa, kītna, m nēesigbasi ọwa naalahna hne Nda m zī.”

²⁹ Ele sno apna a kaa, “Kītna, i nookwunu aī ọka dnornu aī anya, i zà nookwu n'elulu. ³⁰ Kītna a magwū nū i magwū kpakara nhne. Ọ zà mkpa nū nye ọbula sīkwa i ajiji. Ka mernu a kweru nū i hi hne Chiokike zī va.”

³¹ Jizōsi saru be, "Anu kweru kitna? ³² Ige vawa, ige wam valēm, nga be jeechisa kpakara anu, nye obula n'oro ke a. Anu jeesigbasi me nu nsnunu m, kovu m za m nu nsnunu m, kwnornu nu me nu Nda m zi.

³³ "M kannu m anu nhne ka ma anu nwe udno nu rime m. N'owa anu jeenwe mmekpehni, kovu mkpoma si anu rikne, m megbulem owa."

Jizōsi kpennu ele sno apna a okpukpe

17 Nga Jizōsi kwukworu oka ele ka, o lelizō anya n'oligwe, kaa,

"Nda m, ige wam valēm, nyee Nnwō i igwugwu, ma Nnwō i nyee i igwugwu. ² I nyernu a iknernema nu hne kpakara ele badnu zi, ma o kesi kpakara ele ke i nyernu a budnu kwó okwo. ³ Ka bu budnu kwó okwo, ma ele badnu mahia i, i bu otu Chiokike ke bu ezi, nu Jizōsi Karaisi nye i ziyaru. ⁴ M nyernu m i igwugwu n'owa hite n'ornukpa ernu i nyernu m me rnu. ⁵ Kitna Nda m, nyee m igwugwu nu ruwhnu i, bu igwugwu ke me nweru nu sū i kpuru owa.

⁶ "M mernu ele badnu mahia rewhna i bu ele i nyernu m hite n'owa. Be bu ele ke i. Jj nyernu m be. Be bitaru ikwu-ōnu i. ⁷ Kitna, be magwu nu kpakara nhne i nyernu m hi n'aka i va. ⁸ M nyernu m be ikwu-ōnu ke i nyernu m. Be gweru a, be magwu n'ezi nu m hi m hne i zi whuya, be kweru nu ji ziyaru m. ⁹ M neekpenu be okpukpe. M za m neekpenu owa okpukpe, kovu ele wam i nyernu m, kwnornu nu be bu ke i. ¹⁰ Kpakara nhne me nweru bu ke i, kpakara nhne i nweru bu ke m masi, be bu igwugwu m. ¹¹ M zima m n'owa berere, kovu be zi n'owa, m naavakwnusi i, Nda zi nsō, bikwata be hite nu rikne ke rewhna i, rewhna ke i nyernu m, ma be ziri n'otu lele kpa a zi n'otu. ¹² Nga me nu be zi, m bitaru m be nu rewhna i, bu rewhna ke i nyernu m, m segidnernu m be. O za nye whuru owu nu rime be, okwokolam nye wam whuzne owuzne, ma nhne be gbaru n'okwukwo nsō mezu.

¹³ "M naavakwnusi i kitna, m nookwu nhne ka n'owa ma be nweru ovu oso n'ōnu m, ma ovu oso n'ōnu be zu ozu. ¹⁴ M nyernu m be ikwu-ōnu i, owa snornu be irno kwnornu nu be buo ke owa, lele kpa me buo ke owa. ¹⁵ M za m naakaa ji gweme be n'owa. Kovu m nōorio i ma i bita be zoma n'aka nye ojo wam. ¹⁶ Be buo ke owa, lele kpa me buo ke owa. ¹⁷ Bita be nsō hite n'ezi oka i, ikwu-ōnu i bu ezi oka. ¹⁸ Lele kpa i ziyaru m n'owa, bu kpa me neezizne be n'owa. ¹⁹ M kwnornu be bita ehni m nsō, ma be bita be nsō n'ezi oka.

²⁰ "M za m neekpenu be okpukpe kpōi, kovu m neekpekotanu ele jeekweru nu me hite n'ikwu-ōnu be. ²¹ M neekpe ma kpakara be ziri n'otu, Nda m, lele kpa i zi nu rime m, me nu rime i. Kpakara be ziri n'otu ma owa kweru nu ji ziyaru m. ²² M nyernu m be igwugwu ke i nyernu m, ma be ziri n'otu lele kpa a zi n'otu. ²³ Me ziri nu rime be, ji nu rime m, ma be zu ozu n'ōzi n'otu, ma owa mahia nu ji ziyaru m, nu i whnurnu be n'anya lele kpa i whnurnu m n'anya.

²⁴ "Nda m, ji nyernu m be, m noopio be daziri hne me zi, ma be whnu igwugwu m, ka bu igwugwu ke i nyernu m kwnornu nu i whnurnu m n'anya si i kpuru owa.

²⁵ "Nda ke mee mma, owa maa nye i bu, kovu m magwu m nye i bu, ele ka magwu masi nu ji ziyaru m. ²⁶ M mernu m be mahia i, m jaazi neeme kpam ma owhnun'anya ke i whnurnu m ziri nu rime be, ma me nu be buru otu."

Be nwudnernu Jizōsi

(Mat 26:47-56; Mak 14:43-50; Luk 22:47-53)

18 Nga Jizōsi kpekworu okpukpe ka, ya nu ele sno apna a whoga whe mini Kidironi. Be bna n'otu ekwu ke zi pji.

² Judasi nye reru a magwu pji, kwnornu nu Jizōsi nu ele sno apna a neezne pji ige obula. ³ Judasi chiri ele ogwnu nu ele neese Oro Nso Chiokike, ele ele risi ariohna nu ele Farisi ziznenu, be vu tonji nu owa, nu mgwna ogwnu.

⁴ Kpa Jizōsi magwu kpakara nhne jaadnakwasi a, o znekwnusi be, sikwa be, "Anu noopio nyele?"

⁵ Be kaa, "Jizōsi, nye Nazareti."

Jizōsi kaa, "O bu mawa." Judasi nye reru a nu be gwuzo. ⁶ Nga Jizōsi karu, "O bu mawa," Be lahna aznu, dna n'eli.

⁷ Jizōsi sikwa kwno be, "Ndaa nye anu noopio?"

Be kaa, "Jizōsi, nye Nazareti."

⁸ Jizōsi kanu be, "M kannu m anu nu me bu ya. O buru nu anu noopio m, anu gharu ele ka ma be la."

⁹ Ka bu ma nhne o kwuru mezu, "Kpakara ele i nyernu m, o za otu ke me tuwhuru."

¹⁰ Saimoni Pita ji ama-ogwnu, o mniohia a, gbu nye izi nye risi ariohna, bihala a nsni akarikwnunga. Rewhna nye izi wam bu Makosi.

¹¹ Jizōsi kanu Pita, "Mniohnasi ama-ogwnu i n'obo a. O bu nu m jōonwo okiko awhnuwhnu Nda m nyernu m me nwō?"

Jizōsi gwuzo nu ruwhnu Anasi

(Mat 26:57,58; Mak 14:53,54; Luk 22:54)

¹² Ele ogwnu nu nye risi be, nu ele neese Oro Nso Chiokike nwudne Jizōsi, be kne a eriri. ¹³ Be beru osno gwezne a nu ruwhnu Anasi, nda nnwerne Kayafasi, nye risi ariohna n'awha wam. ¹⁴ O bu Kayafasi nye kanu ele Ju nu o buru oma otu badnu nwuhianu kpakara be enwu.

Pita gonahoru Jizōsi

(Mat 26:69,70; Mak 14:66-68; Luk 22:55-57)

¹⁵ Saimoni Pita nu nye sno apna Jizōsi ke berere snornu Jizōsi. Nye risi ariohna magwu nye sno apna a ka, o snornu Jizōsi bna n'ederezi nye risi ariohna. ¹⁶ Kovu Pita daziri nu ngeri mgbo n'ederezi, nye sno apna wam ke nye risi ariohna magwu zne kanu nnwō rinya zi n'ōnu-mgbo, o kwubnanya Pita.

¹⁷ Nnwō rinya zi n'ōnu-mgbo kanu Pita, "I bu otu nu rime ele sno apna nwerukna ka."

Pita saru, "M búla m."

¹⁸ Iyi nōotu, ele izi nū ele neese nhne kpawhūsi bēkwnu, be gwuzoru gburugburu bēkwnu wam naakwna iyi. Pita gwuzo masi n'esilawuru be, naakwna iyi.

**Nye risi arjohna
neesikwa Jizōsi ajiji**

(Mat 26:59-66; Mak 14:55-64; Luk 22:66-71)

¹⁹ Nye risi arjohna sika Jizōsi ajiji gbasiri ele sno apna a, nū nhne o neezni.

²⁰ Jizōsi saru a, "M kwuru m oka nū ogbo ohna, kpakara nhne me znirni bū n'oro ogbako ele Ju nū n'Oro Nso Chiokike hne kpakara ele Ju naagbakō. O zá nhne me kwuru nū mgwugwa. ²¹ I sika m ajiji, sika ele nurnu nhne me kwuru. Be magwu masi nhne me kwuru."

²² Nga Jizōsi kwuru ka, otu nye neese nhne gbō a aka, kaa, "Kini mernu i nookwunu nye risi arjohna oka kpa?"

²³ Jizōsi saru a, "O buru nū m kwuru m nhne búo oma, gba akebne nhne ojo me kwuru. Kovu o buru nū m kwuru m ezi oka, kini mernu i gbōru m aka?"

²⁴ Anasi zizne a ke Kayafasi nye risi arjohna, hne o kne koriri eriri.

**Pita gonahoru Jizōsi
berere**

(Mat 26:71-75; Mak 14:69-72; Luk 22:58-62)

²⁵ Kpa Sajmoni Pita gwuzo naakwna iyi, be sika a, "I búo otu nū rime ele sno apna a sa?"

Pita go, kaa, "M búla m."

²⁶ Otu nū rime ele izi nye risi arjohna nwene nwerukna wam Pita bihalaru nsi a, gwelizo onu, sika a, "O búo ji nye me whurnu n'ekwu wam?" ²⁷ Berere kwno, Pita go, ngangam, okne ochichi kwna ekwna.

**Jizōsi gwuzo nū
ruwhnu Paileti**

(Mat 27:1,2,11-14; Mak 15:1-5; Luk 23:1-5)

²⁸ Be hi n'oro Kayafasi kwuru Jizōsi zne n'obna nye ochichi, n'onu osisi. Ele Ju bnána nū rime n'obna kwnornu nū be noopio o bita ehni be richna ma be nwe rikne ri Iriri Ogawhe. ²⁹ Paileti whokwnusi be n'ederezi sika be, "Ndaa nhne anu noobno nwerukna ka?"

³⁰ Be saru a, "O buru nū o búo nye aghorome, a znene okwuanu i ya."

³¹ Paileti kaa, "Anu kwuru a kpe a ikpe lele kpa iwu anu kwuru."

Be kaa, "A nwée rikne gbu nye obula." ³² Ka bu ma nhne Jizōsi kwuru mezu ke gbasiri okpa enwu o joonwu. ³³ Paileti lahna n'obna, sika Jizōsi, "I bu eze ele Ju?"

³⁴ Jizōsi sika a, "Ki o bu echiche i, sobu ele berere kannu nhne gbasiri m?"

³⁵ Paileti sa a, "M bu nye Ju? O bu ele ke i nū ele risi arjohna be kwuyannu m ji. I mernu kini?"

³⁶ Jizōsi kaa, "Eli-eze m búo ke owa ka. O buru nū o bu ke owa ka, ele izi m znernu olo ogwnu ma ele risi ele Ju gharu o gweru m nyee n'aka be. O zá, eli-eze m búo ke owa ka."

³⁷ Paileti sika a, "Ke bu nū i bu eze?"

Jizōsi saru a, "Jiwa karu nū m bu m eze. Ka bu risi nhne be kwnornu mu m nū nhne me kwnornu va nū rime owa, ma m gbanu m ezi oka akebne. Nye obula ke zi n'ezi oka noobnonu m nsi."

³⁸ Paileti sika a, "Kini bu ezi oka?"

Be marnu Jizōsi ikpe enwu

(Mat 27:15-31; Mak 15:6-20; Luk 23:13-25)

Paileti whokwnusi kwno ele risi ele Ju n'ederezi kanu be, "O zá nhne ojo me whurnu nū rime nwerukna ka rja rja. ³⁹ O bu omen'eli anu me sigbasinu anu otu nye ikelu n'ige Iriri Ogawhe. Anu piuru me sigbasinu anu eze ele Ju?"

⁴⁰ Kpakara be siwama, "Oza, o búo nwerukna ka, sigbasinu ai Barabasi." (Barabasi bu nye buznu.)

19 Paileti kwuru Jizōsi pnia nhne. ² Ele ogwnu kpa okpu igwnu kpusi a nū risi, be wosi a iwo odno odno. ³ Be znekwnusi a, kaa, "A bekwulem ji, Eze ele Ju." Be gbō aka nū ruwhnu.

⁴ Paileti lahna kwno hne ele risi ele Ju zi, o kanu be, "Anu le, m jookwuanu anu ya, ma anu marnu nū o zá nhne ojo me whurnu nū rime a." ⁵ Jizōsi woru iwo odno odno nū okpu igwnu whya ederezi, Paileti kanu be, "Anu le nwerukna wam."

⁶ Nga ele risi arjohna nū ele neese Oro Nso Chiokike whurnu a, be siwama, "Kpogidne a n'ogba, kpogidne n'ogba."

Paileti kanu be, "Anu kwuru a kpogidne a n'ogba n'aka anu. Kovu me kanu anu, o zá nhne ojo me whurnu nū rime a."

⁷ Ele risi ele Ju kwusi rikne, "A nwernu iwu, iwu ai kwuru nū o kwesiri enwu kwnornu nū o kanu nū o bu Nnwō Chiokike."

⁸ Nga Paileti nurnu ka, o tu ogwnu k'agida. ⁹ O lahna kwno n'obna, o sika Jizōsi, "Ndaa hne i hi va?" Kovu Jizōsi sala a oka obula. ¹⁰ Paileti kanu a, "I zá naasa m oka, o bu nū i máa nū m nwernu m rikne o sigbasi i mōbu o kpogidne i n'ogba?"

¹¹ Jizōsi kaa, "I beenwene rikne megidne m o buru nū be nyene i rikne hite n'oligwe, nye kwuru m nyee n'aka i nwe mmehie ke kakwo."

¹² Nga Paileti nurnu ka, o gbalj o sigbasi Jizōsi. Kovu ele risi ele Ju si olo, "O buru nū i sigbasi a, i búo enyi Siza. Nye obula ke neeme ehni a eze neemegidne Siza."

¹³ Nga Paileti nurnu nhne ka, o kwuhala Jizōsi ederezi, daziri eli nū ngadna nū hne be jiri akaworugwu mee, be kwu n'onu Hiburu Gabata. ¹⁴ Nhne ka mernu n'iwhehnie, n'otnu-ige ke nri nū ebo † n'obochi ojknernu Ogawhe.

Paileti kanu be "Anu le eze anu."

† Otnu-ige ke nri nū ebo: okwukwo ke mōm kwuru ige awa ke isunu

¹⁵ Be siwama, "Gwepu a, gwepu a, kpogidne a n'ogba."

Paileti síkwa be, "Me kpogidne eze anu n'ogba?"
Ele risi aríohna saru a, "A nwée eze berere kwolem Siza."

¹⁶ Paileti nyewhete be Jizosi, ma be kpogidne a n'ogba.

Be kpogidnenu Jizosi n'ogba

(Mat 27:32-44; Mak 15:21-32; Luk 23:26-43)

Ele ogwnu kwuru Jizosi. ¹⁷ Jizosi vuru ogba a, o whoga zne hne be kwu Hne Okpokoro Risi (ke bu n'onu Hiburu Golugota.) ¹⁸ Be kpogidne a n'ogba pii, ya nu ele rukna lawuru berere, otu badnu n'akarikwungu a, nye ke berere n'akarita a. Jizosi ziri n'esilawuru be.

¹⁹ Paileti gbasiri nhne be jogogwnu tukwasi a n'olu ogba a, "Jizosi, nye Nazareti, Eze ele Ju." ²⁰ Agida ele Ju gwnuru a, kwnornu nu hne be kpogidnenu Jizosi n'ogba zila ikere nu rime eli-ohna. Be gbaru nhne ogwnugwnu wam n'onu Hiburu, Latini nu Giriki. ²¹ Ele risi aríohna ele Ju kanu Paileti, "I gbasi 'Eze ele Ju,' kovu gbasí, 'Nwerukna ka karu nu o bu eze ele Ju.'"

²² Paileti saru be, "Nhne me gbaru dazim kpa me gbaru a."

²³ Nga ele ogwnu kpogidnenu Jizosi n'ogba, be gweru kpakara iwo a kerí n'esilawuru be, keme be nga eno, be gweru a otu otu. Be chirí iwo olu a ke be dowa odowa be duru hi n'olu du n'eli.

²⁴ Be kaa, "A jodowa iwo ka, kovu a joovu ogbanuchi ma a mahia nye jeenwe a." Ka bu ma nhne be gbaru n'okwukwo nsó mezu, ke kwuru,
"Be keriri kpakara iwo m n'esilawuru be,
be ji iwo m vu ogbanuchi."

Ka bu nhne ele ogwnu wam mernu.

²⁵ Ele gwuzo ndundu nu hne ogba wam zi bu nne Jizosi nu nwene rinya nne a, nu Meri nnwerne Kilopasi, nu Meri Magidalini. ²⁶ Nga Jizosi whnuru nne a nu nye sno apna a wam o whnuru n'anya, o kanu nne a, "Nwerinya, le nnwo i." ²⁷ O kanu nye sno apna a wam, "Le nne i." Hite n'ige wam, nye sno apna a wam kwuru a la n'oro a.

Enwu Jizosi

(Mat 27:45-56; Mak 15:33-41; Luk 23:44-49)

²⁸ Kpa Jizosi magwu nu be mezulem kpakara nhne, o mee ma nhne be gbaru n'okwukwo nsó mezu, o kaa, "Akpiri nookpo m bekwu." ²⁹ Otu idudu manya gbaru oka zi pii, be rusi sponji nu rime a, knesi a nu nkala hisopu, gwelizo nu mgbele-onu Jizosi. ³⁰ Kpa Jizosi nworu manya wam, o kaa, "Okwolem." O piaya risi a nwuma.

Be duru Jizosi ara nu ikpurutu

³¹ Nhne ka mernu n'obochi ojiknenu, ke bu obochi ke sno Obochi Ozukwa Inwe. O masila ele risi ele Ju o sigbasi iznu be n'olu ogba n'Obochi Ozukwa Inwe

kwnornu nu o bu okne obochi. Be riasno Paileti ma be gbaji kpakara be ochi ma be vudna iznu be n'olu ogba. ³² Ele ogwnu wam zne gbaji ochi nye ke mbom nu nye ke berere ele be kpogidnenu be nu Jizosi n'ogba.

³³ Kovu nga be vaduru hne Jizosi zi, be whnuru nu o nwunam, be gbajile ochi a. ³⁴ Otu nye ogwnu gweru ara du Jizosi nu ikpurutu, ngangam, onarna nu mini gbahia. ³⁵ Nye wam ke whnuru nhne ka gbaru akebene, akebene a bu ezi oka. O magwu nu o nookwu ezi oka ma anu kweru. ³⁶ Kpakara nhne ka mernu ma nhne be gbaru n'okwukwo nsó mezu, "Be jagbaji otu okpukpu a." ³⁷ Nhne be gbaru n'okwukwo nsó ke berere kwuru, "Ele badnu jeele anya nye wam be duru ara."

Be liri Jizosi

(Mat 27:57-61; Mak 15:42-47; Luk 23:50-56)

³⁸ Omekwo, Josefu nye Arimatiya, zne rjo Paileti ma o vuru iznu Jizosi. Josefu bu nye sno apna Jizosi nu mgwugwa, kwnornu nu o nootu ogwnu ele Ju. Paileti kweru, o va vuru iznu a whoga. ³⁹ Nikodimosi nye znekwnusiri Jizosi n'abali, snornu Josefu, o gweya mono nwernu enarna oma be gwaru nhne be kwu maa nu alosi, zi agida. ⁴⁰ Ele rukna lawuru ka vuru iznu Jizosi, whu a n'ikpe marnu mma nu mono wam, kwnornu nu kpam bu kpa ele Ju neeme iznu si be li.

⁴¹ Otu ekwu zi ndundu hne be kogburu Jizosi, otu ilili be gwuru ikne zi nu rime ekwu wam, o za nye be liru nu rime a nu mbom. ⁴² Kwnornu nu o bu obochi ojiknenu Obochi Ozukwa Inwe ele Ju, ilili wam zi masi ndundu, be lite Jizosi nu rime a.

Ilili ke o za nye zi a

(Mat 28:1-8; Mak 16:1-8; Luk 24:1-12)

20 N'onu osisi n'obochi mbom n'ikwezu, o gba koriri ochichiri, Meri Magidalini znenu ilili wam whnu nu be vumenem rugwu be jiri kpusni onu ilili wam. ² O gba eso znekwnusi Sajmoni Pita nu nye sno apna a wam Jizosi whnuru n'anya. O kanu be, "Be vumenem iznu Nyenwe ai n'ilili, a ma hne be bitaru a."

³ Pita nu nye sno apna a wam whoga, neezne n'ilili. ⁴ Be lawuru bete agba eso, kovu nye sno apna a kiyari gbawhe Pita, beru Pita osno gbadu ilili. ⁵ O whudnahie eli whnu ikpe marnu mma wam, kovu o bnage nu rime. ⁶ Sajmoni Pita va, bna nu rime ilili. O whnuru ikpe marnu mma wam dazi etekne, ⁷ n'ikpe be jiri whu risi Jizosi, ya nu ikpe be piakotaru be n'otu ichne. ⁸ Nye sno apna a wam ke beru osno va, bna nu rime ilili, o whnuru, kweru masi. ⁹ (Be ghoyage nhne be gbaru n'okwukwo nsó, nu o jeehi n'enwu lizo.) ¹⁰ Ele sno apna a wam lahna.

Jizosi gesiri Meri Magidalini ehni a

(Mat 28:9,10; Mak 16:9-11)

¹¹ Kovu Meri gwuzoru n'ederezi ilili wam naakwua ekwua. Kpa o naakwua ekwua, o whudnahie le anya nu

rime ilili wam. ¹² Ọ whnụ ele enine izi lawuru wogwu iwo abochna dazị ẹlì nù hne iznu Jizọsi zì nù mbòm, otu nù risi a, otu n'òchi a.

¹³ Be sịkwa a, "Nwerinya, kịni neeme i ẹkwana?"

Ọ kaa, "Be vumenem Nyenwe m, m máam hne be vubiri a." ¹⁴ Nga o kwuru ka, ọ tughnasna whnụ Jizọsi, kọvu ọ máa nù ọ bụ Jizọsi.

¹⁵ Jizọsi sịkwa a, "Nwerinya, kịni neeme i ẹkwana? Ndaa nye i noopio?"

Meri che nù ọ bụ nye ẹrnu ẹkwnu, ọ kaa, "Nda-aj-kwu, ọ bụru nù ọ bụ jì vumernu a, kanụ hne ì vubiri a, m jeezne vuru a."

¹⁶ Jizọsi sukwu a, "Meri."

Meri tughnasna, kete a ruwhnu, siwama n'ọnu Hiburu, "Raboni!" (ke bụ Nye-zni-nhne).

¹⁷ Jizọsi kanụ a, "Ì kpákwadia m aka, kwnornu nù m yáalakwnuznege m Nda m. Kọvu znekwnusi rọmu nda m, kanụ be m naalakwnusi Nda m nù Nda anụ, nù Chiokike m nù Chiokike anụ."

¹⁸ Meri Magidalini zne kanụ ele sno apna a nù ọ whnurnu Nyenwe aj, nù ka bụ nhne ọ kanụ a.

Jizọsi gesiri ele sno apna a ẹhni a

(Mat 28:16-20; Mak 16:14-18; Luk 24:36-49)

¹⁹ N'ogbednachi, n'òbochi mbòm wam n'ikwezu, ele sno apna a gbakọru n'otu ọro tughidne ẹhni be ọnuhna, kwnornu be nọtutu ogwnu ele risi ele Ju. Jizọsi varụ gwuzoru n'esilawuru be, kaa, "Udno zinu anụ." ²⁰ Nga o kwuru ka, o gesi be aka a lawuru nù ikpurutu a. Mkpoma sọ ele sno apna a n'ọnu kpa be whnurnu Nyenwe aj.

²¹ Jizọsi kaa kwno berere, "Udno zinu anụ, lele kpa Nda m ziyar m, ọ bụ kpa me neezni anụ." ²² Nga o kwuru ka, o nwesi be inwe, kaa, "Anụ nahọru Enine Nso. ²³ Ọ bụru nù anụ gbarunu ele badnụ mmehie be, be jaagbarunu be mmehie be, kọvu ọ bụru nù anụ jáagbarunu be, be jáagbarunu be."

Jizọsi nù Tọmosi

²⁴ Otu nù nri nù badnụ lawuru wam sno apna Jizọsi, nye rẹwhna a bụ Tọmosi, nye be kwu Didimọsi nù be zịla nga Jizọsi varụ. ²⁵ Ele sno apna a ele berere kanụ a, "A whnurnu Nyenwe aj."

Tọmosi kanụ be, "Okwolem ma m whnurnu m anunu ituru nù aka a lawuru, m yisi mkpaka aka m nù rime be, yisi aka m n'ikpurutu a, m jéekweru."

²⁶ N'ikwezu a, ele sno apna Jizọsi gbakogwu kwno n'otu ọro, tughidne ẹhni ọnuhna, Tọmosi nù be zì masi. Be tughniri ọro, kọvu Jizọsi varụ gwuzoru n'esilawuru be, kaa, "Udno zinu anụ." ²⁷ Ọ kanụ Tọmosi, "Yisi aka ì hna, le aka m lawuru, dnọsnima aka ì yisi n'ikpurutu m, i nwéma mkpoma lawuru, kweru."

²⁸ Tọmosi sarụ a, "Nyenwe m nù Chiokike m."

²⁹ Jizọsi kanụ a, "Ì kweruru kwnornu nù ì whnurnu m, ngọzi zinu ele whnuge, kọvu be kweru."

Risi ọkwukwo ka

³⁰ Jizọsi rnurnu agida ẹrnu ndu-ẹhni berere nù ruwhnu ele sno apna a ke be gbáge n'ọkwukwo ka. ³¹ Kọvu be gbarụ ka ma anụ kweru nù Jizọsi bụ Karaịsi wam, Nnwọ Chiokike, ma hite n'ọkwwnata mkpoma nù rẹwhna a, anụ jeenwe budsonu.

Jizọsi gesiri ele sno apna a ẹsau ẹhni a

21 Omekwo, Jizọsi gesiri ele sno apna a ẹhni a n'apna berere, nù ngeri Osimini Taberasi. ² Sajmoni Pita, Tọmosi nye be kwu Didimọsi, nù Nataneli nye Kana ke Galili, nù rọmu rukna Zebidi, nù ele sno apna a lawuru berere zì. ³ Sajmoni Pita kaa, "M neezne o gbu aznụ."

Be kanụ a, "A joosno i zne." Kpakara be zne bna n'otu ogbo, kọvu ọ zá nhne be gburu kpakara abali wam.

⁴ N'ọnu ọsisi, Jizọsi gwuzoru n'ọnu mini, kọvu ele sno apna a máa nù ọ bụ Jizọsi.

⁵ Ọ sịkwa be, "Rọmu takiri, ọ zì aznụ anụ gbuhjaru?" Be sa a, "Ọza."

⁶ Jizọsi kanụ be, "Anụ wusi igbo anụ n'akarikwnunga ogbo, anụ joowhnu aznụ." Be wusi igbo be, be nwée rikne dọli igbo wam kwnornu nù be gburu agida aznụ.

⁷ Nye sno apna wam Jizọsi whnurnu n'anya kanụ Pita, "Ọ bụ Nyenwe aj." Kpa Sajmoni Pita nurnu nù ọ bụ Nyenwe aj, o jeru ikpe a (kwnornu nù ọ gba ẹto) dnabna mini. ⁸ Ele sno apna a ele berere kworu ogbo, dọru igbo wam aznụ jiri va mkpomkpo ẹli. Be zá ikere nù mkpomkpo ẹli, nhne hne lele riwhu rula ẹto. ⁹ Nga be dọru mkpomkpo ẹli, be whnurnu esekere bẹkwnu nù aznụ nù zì n'olu a nù brẹdi zì pji.

¹⁰ Jizọsi kanụ be, "Anụ gweya agwna aznụ anụ gburu."

¹¹ Sajmoni Pita zne dọru igbo wam nù mkpomkpo ẹli, aznụ okpotokpo jiri a, otu riwhu nù nri isne nù ẹto, Igbo wam dọkala, ọ bụ n'ezì nù aznụ zì agida. ¹² Jizọsi kanụ be, "Anụ va ri wiri." Ọ zá nye sno apna a ke nweru rikne ọ nyipohia sịkwa a, "Ì bụ nyele?" Be magwụ nù ọ bụ Nyenwe aj. ¹³ Jizọsi gweru brẹdi wam nyee be, ya nù aznụ. ¹⁴ Ka mernu mgba ẹto Jizọsi gesiri ele sno apna a ẹhni a kpa o hi n'ẹnwu lizọ.

Jizọsi nù Pita

¹⁵ Nga be rikworu wiri, Jizọsi kanụ Sajmoni Pita, "Sajmoni nnwọ Jōni, ì whnurnu m n'anya kakwo nhne ele ka?"

Ọ sa a, "Owe, Nyenwe aj, ì magwụ nù m whnurnu m jì n'anya."

Jizọsi kanụ a, "Nyee atnurnu m wiri."

¹⁶ Jizọsi kanụ a ke mgba lawuru, "Sajmoni, nnwọ Jōni, ì whnurnu m n'anya n'ezì ọka?"

Ọ sa a, "Owe, Nyenwe aj, ì magwụ nù m whnurnu m jì n'anya."

Jizọsi kanụ a, "Nọoznu atnurnu m."

¹⁷Jizọsi kanu a ke mgba eto, "Sajmoni, nnwo Jóni, i whuru m n'anya?"

O gbu Pita igbugbu nu Jizọsi kanu ke mgba eto, "I whuru m n'anya?" O kaa, Nyenwe a, i magwu kpakara nhne, i magwu nu m whuru m ji n'anya.

Jizọsi kanu a, "Nye aturu m wiri. ¹⁸Me kanu i ezi oka, nga i bu wiko, i nosnu ajni n'ikwu i zne hne obula o masiri i. Kovu, nga i jeeme okno badnu, i jododni aka i, nye berere snusi i ajni, kwuru i zne hne masila i." ¹⁹Jizọsi kwuru ka ma o gesi kpa Pita jonwu enwu, ma o nye Chiokike igwugwu. Jizọsi kanu a, "Sno m."

Jizọsi nu nye sno apna a ke berere

²⁰Pita tinasna whu nye sno apna a wam, nye Jizọsi whuru n'anya, nye dnabneru Jizọsi nga be

neeri wiri anyasnu wam, sika a, "Nyenwe a, nyele jeere i?" ²¹Nga Pita whuru a, o kanu Jizọsi, "Nyenwe a, ndaa nhne i kwuru gbasiri nwerukna ka?"

²²Jizọsi saru a, "O bu nu m pioru m o ziri budu tem m va, o gasila i, sno m." ²³Be tusa a n'esilawuru ele sno apna Jizọsi nu nye sno apna a ka jonwu enwu. Kovu Jizọsi kala nu o jonwu enwu, kovu o karu, "O bu nu m pioru m o ziri budu tem m va, o gasila i."

²⁴Ya bu nye sno apna a ke kwuru kpakara nhne ka, nye gba masiri a n'okwukwo, a magwu nu nhne o garu bu ezi oka.

Okwukwo

²⁵Agida nhne ele berere ke Jizọsi mernu, o bu nu be gba kpakara be n'okwukwo, m che m nu kpakara owa n'iwuru a jenne rikne vuli kpakara okwukwo be jaaga.

Eru Ele Izi

Nhne gbasiri okwukwo ka

sno izi oma lele kpa Lukwu gbarụ n'okwukwo n'aznụ. Risi oka a bụ o gesi kpa ele sno apna Jizosi panizoru eru izi oma be. Enine Nso duru be gbasia Izi Oma gbasiri Jizosi hite nụ Jeruselem, nụ kpakara Judiya nụ Sameria, tem dū n'osotoma owa (1:8). Nye gbarụ okwukwo ka mernu ma ele noogwnu a mahja nū ele Chiokike (Kirisiteni) bũo otu ele nōodo oichichi ke neemegidne oichichi ele Rom.

Be kewarū okwukwo ka nga eto, ke neegesi kpa be kpōru okwo Izi Oma gbasiri Jizosi nū opanizo ogbako Chiokike. (1) Opanizo otu ele Chiokike nū Jeruselem nga Jizosi lahnarnū oligwe. (2) Ogbasa izi oma nū kpakara eli Palēsitini. (3) Ogbasa izi oma dū kpakara owa, dū Rom.

Otu nhne zī okne mkpa nū bū eru Enine Nso, nye nyernu be rikne n'obochi Pentikosi, nye zī kōriri naagba ogbako Chiokike inwe nū ele risi a. Okwukwo neegesi iknerna ikwu-ōnu Chiokike nū bũdnu ele kweru nū omekōrita ele ogbako Chiokike.

Nhne zī n'okwukwo ka

Ojiknenu o gba akebne

Nhne Jizosi nyernu n'iwu ipne-aznū nū mkwna

Nye gweruru onodi Judasi

Akebne be gbarū nū Jeruselem

Akebne nū rime Judiya nū Sameria

Eru Pōlu

Ogaghari neezni izi oma ke mbom

Ogbo ke zī nū Jeruselem

Ogaghari neezni izi oma ke ebo

Ogaghari neezni izi oma ke eto

Pōlu nye ikelu nū Jeruselem, Sizeria nū Rom

Jizosi kweru mkwna Enine Nso

¹ Tiofilosi, n'okwukwo mbom ke me gbarū, m gbarū m kpakara nhne Jizosi mernu nū nhne o znirni hite n'ige o panizoru eru a, ² tem dū n'obochi be gweruru a la n'oligwe. Sī o larū oligwe, o nyernu ele rukna wam o hōhiaru iwu hite nū rikne ke Enine Nso. ³ Nga o takworu awnūwhnu, o gesiri ele izi wam o hōhiaru ehni a, nyee be agida nhne mesiri a rikne nū o zī bũdnu. Be whnurnu a, ya nū be kwu oka gbasiri elize Chiokike nri obochi eno. ⁴ Nga be gbakōru n'otu, o nyernu be iwu ka, "Anū hīko nū Jeruselem whoga, kovu anū seru nkesi ke Nda m kweru mkwna, ke anū nurnu nhne me kwuru gbasiri a. ⁵ Jōni jiri mini wū ele badnū mini, kovu be jeeji Enine Nso nōowu anū mini nga obochi ele nū ele whemernu."

Jizosi larū oligwe

(Mak 16:19-20; Luk 24:50-53)

⁶ Nga ele izi wam gbakōru n'otu, be sīkwa Jizosi, "Nyenwe aj, i jeegweru oichichi ka nyehnata ele Izireli kītna?"

⁷ Jizosi kanū be, "Nda m ji iknerna a bīta ige nū obochi, o kwēsige anū mahja a. ⁸ Kovu nū anū jaanahja rikne nga Enine Nso wam dnakwasiri anū, anū jōobu ele akebne m nū rime Jeruselem, ma nū kpakara Judiya, nū Sameria nū hne owa sōtoru." ⁹ Nga o kwukworu oka ka, kpa be neele a anya, be gwelizo a la n'oligwe, erumeru gweme a n'anya be.

¹⁰ Kpa be zī neelegidne anya n'oligwe kpa o naala, ele rukna lawuru wogwu iwo abochna gwuzoru n'esi-lawuru be. ¹¹ Be kaa, "Ele rukna Galili, ndaa kpa anū gwuzo neele anya n'oligwe? Jizosi ka, nye be gweruru la oligwe, java berere lele kpa anū whnurnu a la oligwe."

**Matayasị gweruru
onodi Judasị**

¹² Ele izi wam lahna Jeruselem hite nụ Rugwu Olivu, nhne nụ lele izne otu Obochi Ozukwa Inwe. ¹³ Be zne Jeruselem, bna nụ rime ọro olu hne be wu. Pita, Jōni, Jemisi, nụ Anduru, Filipu nụ Tōmosi, Batolomi nụ Matiyu, Jemisi nnwọ Alifayosi, Sajmoni nye zị n'esi-lawuru ele noonwu bękwu nụ mkpoma nụ Judasị nnwọ Jemisi. ¹⁴ Kpakara be zị n'otu neekpe okpukpe ige ọbula, be nụ ele rinya wam nụ Meri nne Jizōsi nụ rụmu nne a.

¹⁵ N'ọbochi wam, Pita gwuzoru n'esilawuru ele sno apna Jizōsi, be bụ otu riwhu nụ nri lawuru. ¹⁶ Ọ kaa, "Rụmu nda m, nhne be gbarụ n'okwukwo nsọ ke Enine Nsọ kwuru hite n'onu Devidi gbasiri Judasị nye duru ele nwugwuru Jizōsi, jeemezu. ¹⁷ Judasị bụ otu badnụ nụ rime aị, be hōhiaru a ma o kehja igwe n'ernu aị." ¹⁸ (Judasị bụ nye ji iwai be kwuru a n'ernu aruru-eli a zụ otu eli, ọ dna, kpu ruwhnu n'eli, kpakara nhne zị a nụ ruwho wuhia. ¹⁹ Kpakara ele wu nụ Jeruselem nurnu a, be kwu eli wam n'ikwu-onu be, Akelidama, ke bụ Eli Ovnarna.)

²⁰ "Kwnornu nụ be gbarụ n'okwukwo Eri Oma, 'Oro a daziri etekne, ọ zá nye wu nụ rime a.' Be gba kwno a nụ nhne berere, 'Nye berere gweru onodi ernu a.' ²¹ Kịtna, ọ zị mkpa a hōru otu nyerukna n'esilawuru ele sno aị n'ige Nyenwe aị Jizōsi snornu aị whoga, bnanya masi n'esilawuru aị, ²² hite n'owu mini Jōni dū nga Jizōsi larụ n'oligwe. Nye wam jōoburu nye joosno aị gba akebne nụ Jizōsi hiri n'enwu lizọ."

²³ Be hōhia ele rukna lawuru, Josefu nye be kwu Basabasị nye rēwhna a berere bụ Jōsitosi nụ Matayasị. ²⁴ Be kpe okpukpe kaa, "Nyenwe aị, jị nye magwụ mkpoma kpakara ele badnụ, bikno, Nyenwe aị, gesi aị nye i hōhiaru n'esilawuru ele rukna lawuru ka, ²⁵ nye jeegweru onodi ernu nye izi ke Judasị ghasarụ zne hne o kwesiri." ²⁶ Be vu oghanuchi, oghanuchi wam dnakwasị Matayasị, be gwnusi a n'esilawuru ele izi nri nụ otu wam.

**Enine Nsọ varu
n'ọbochi Pēntikosi**

2 Nga ọbochi Pēntikosi zuru, kpakara be gbakoru n'otu ọro. ² Ngangam, imerne ke nụ lele okne ruwhere hiri n'oligwe va, jipiya kpakara ọro wam be zị. ³ Be whnurnu nhne nụ lele riro bękwu ke daziri n'olu risi be otu otu. ⁴ Enine Nsọ mejiharu be, be bete nookwu ọka nụ riro ele berere lele kpa Enine Nsọ wam nyernu be iknema o kwu ọka.

⁵ Agwna ele Ju ele nōotu ogwnu Chiokike wu nụ Jeruselem, ele hi nụ kpakara mba ke zị nụ mkpururu oligwe va. ⁶ Nga be nurnu mkpakpo ka, be gbakọ, ọ tūru be n'anya kwnornu nụ be nurnu kpa ele sno apna Jizōsi nookwu ọka nye ọbula nụ ikwu-onu ke a. ⁷ Èhni

nwurnu be, be kaa, "Kpakara ele ka nookwu ọka, be bụo ele Galili sa? ⁸ Ndaa kpa a nōonu be nookwu ọka n'ikwu-onu be jiri mụ aị? ⁹ Ele Patja, nụ Midia, ele Èlam, ele hi nụ Mesopotemia, Judiya nụ Kapadosia, nụ ele hi nụ Pōntosi nụ Esia, ¹⁰ ele hi nụ Firigia nụ Pamfilia, ele hi nụ Ijipiti nụ ele hi agwna eli Libiya ke zị Sirini ndundu, nụ agwna ele hi nụ Rom, ¹¹ ma ele Ju ma ele bnarnu okpukpe ele Ju, ele Kiriti nụ ele Arabu, a nurnu kpa be nookwu ọka n'ikwu-onu aị gbasiri ernu ndu-ehni Chiokike." ¹² Ọ gbagwojiri be anya, kpakara be nēsikwa, "Ka bụ kịni?"

¹³ Kọvu ele berere mernu be nhne mkpari, be kaa, "Manya noogbu ele ka."

**Pita kwunnu igbudu badnụ
ọka**

¹⁴ Pita gwuzoru ya nụ nri badnụ nụ otu wam bete nookwunu ele badnụ wam ọka n'okne nkoli, kaa, "Ele Ju ibne m nụ kpakara anụ ele wu nụ Jeruselem, anụ bnote nsni nụ nhne me nookwu gbasiri nhne anụ whnurnu. ¹⁵ Ọ zá manya noogbu ele rukna ka lele kpa anụ cheru, ọ bụ ọtnu-ige tolu ke ọsisi. ¹⁶ Kọvu ka bụ nhne nye owhnurninya Juweli kwuru ọka gbasiri a,

¹⁷ Chiokike karu kpa, 'Ka bụ nhne me jeeme n'ọbochi ipne-aznụ, m jōowukwasi Enine m n'ehni kpakara ele badnụ, rụmu anụ ele rukna nụ ele rinya jōokpo okwo ikwu-onu Chiokike, rụmu ikoro anụ jōowhnu owhnurninya, ele okno badnụ anụ jōoro mboro.

¹⁸ M jōowukwasi ele izi m rukna nụ rinya Enine m n'ọbochi wam, be jōowhnu owhnurninya. ¹⁹ M jeegesi ernu ndu-ehni n'oligwe nụ nhne elekema n'owa nụ mkpururu oligwe, ovnarna nụ bękwu nụ okne rwnurnu bękwu. ²⁰ Èhnam jaagba ọchichiri, enwa jaachna ihie ihie lele ovnarna, ka jeeme si okne ọbochi ke zị igwugwu ke Nyenwe aị va.

²¹ Be jōoznohia nye ọbula ke noosukwu rēwhna Nyenwe aị.'

²² "Ele Izireli, anụ bnote nsni n'ọka ka, Chiokike jiri kpakara ernu ndu-ehni nụ nhne tū n'anya nụ elekema ka n'esilawuru anụ gesi nụ ya ziyaru Jizōsi nye Nazarēti. Kpakara anụ magwụ kpam. ²³ Chiokike marnu ama kweru be gweru a nyega anụ, anụ gweru a nyee n'aka ele máa Chiokike, be kpoigidne a n'ogba, gbu a. ²⁴ Kọvu nụ Chiokike mernu o hi n'enwu lizọ, gweme nhne igbugbu ke enwu kwnornu nụ enwu nwée rikne nwugwu a. ²⁵ Ka bụ nhne Devidi kwuru gbasiri a,

'M whnurnu m Nyenwe aị nụ ruwhnu m kpakara ige. Ọ zị n'akarikwnunga m, ovu jáala m mini.

† ọtnu-ige tolu ke ọsisi: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke eto

²⁶ Ka kpayarụ ovu sọru m n'ọnu, riro m nwụdnarnu k'agịda,

anọ-ẹhni m jaazị bụdnu n'olile anya.

²⁷ Kwnornu nụ ị jéesigbasi mkpuru ovu m n'ilili, i jéekwe nye nsọ ke i ro oro.

²⁸ I gesiri m apna ke bụdnu, ruwhnu i mernu snarnịma jihia mkpoma m.'

²⁹ "Rumu nda m, m nookwunu anụ ọka n'anya rikne nhne gbasiri nda aị ọknani bụ Devidi, ọ nwurru ẹnwu, be li a, ilili a zị hna dụ tna. ³⁰ Ọ bụ nye ọwhnurninya, ọ magwụ nụ Chiokike kwesiri a mkwna rikne nụ ọ jeeme otu nye hi nụ avurru a daziri nụ ngadna eze a. ³¹ Ọ whnurnu nụ hne zị nụ ruwhnu, o kwu ọka gbasiri olizo n'ẹnwu Karaisi, Chiokike jéesigbasi a n'ilili, anọ-ẹhni a jóoro oro. ³² Chiokike mernu Jizosi ka hi n'ẹnwu lizo. A bụ ele akebne ezi ọka ka. ³³ Be gwelizoru a olu n'akarikwnunga Chiokike, ọ nahiaru n'aka Nda a mkwna ke Enine Nsọ bụ ke ọ wụkwasi aị, ke anụ whnurnu, nurnu masi. ³⁴ Devidi lágé olu nụ rime oligwe, kovu o kwuru,

'Nyenwe aị kanu Nyenwe m,

Daziri ẹli n'akarikwnunga m,

³⁵ tem dụ nga me jaabita ele irno i

lele nhne ị jootukwasi ọchi ị lawuru.'

³⁶ "Kam kpayarụ, kpakara ele Izireli, anụ mahia n'ezi ọka nụ ọ bụ Jizosi ka, nye anụ kpoğidnurnu n'ogba bụ nye Chiokike mernu Nyenwe aị nụ Karaisi."

³⁷ Nga be nurnu ka, o gburu be igbugbu k'agida nụ mkpoma, be kanu Pita nụ ele izi berere, "Rumu nda aị, kini bụ nhne a jeeme?"

³⁸ Pita kanu be, "Nye ọbula hi nụ mmehie a tūhnasna, ma be wu anụ mini nụ rẹwhna Jizosi Karaisi, ma Chiokike gbarunu anụ mmehie anụ. Ige wam anụ jeenwehia nkesi Chiokike ke bụ Enine Nsọ. ³⁹ Kwnornu nụ mkwna Chiokike ka zinu anụ, nụ rumu anụ, nụ kpakara ele zị ikere, ele Nyenwe aị Chiokike joosukwu."

⁴⁰ Pita ji agida ikwu-ọnu berere dọ be aka nụ nsị, kaa, "Anụ gweme ẹhni anụ awhnwhnu ke ebiri ojo ka." ⁴¹ Be wuru ele kweru izi oma ka mini. Be tūkwasiinu be pokwu badnu ẹto n'otu ọbochi.

Mmekota ke ele kweru ekwe

⁴² Be dazigidne nụ iznizni ele izi, snornu be mekota nhne, ri wiri nụ neekpe okpukpe. ⁴³ Ele izi wam rnurnu agida ẹnụ ndu-ẹhni nụ elekema ke mernu ogwu nụ ele badnu. ⁴⁴ Kpakara ele kweru ekwe dazikota n'otu, neekeri nhne n'otu. ⁴⁵ Be re ẹkwu be nụ ẹkwu be nwernu, keme iwai n'esilawuru be lele kpa mkpa kparu nye ọbula. ⁴⁶ Be dazigidne n'otu n'Ọro Nsọ Chiokike kpakara ọbochi. Be neezne n'oro nụ ọro, gweru mkpoma zị rịchna neeri wiri n'otu nụ ovu ọso n'ọnu. ⁴⁷ Be naaznarni Chiokike, neenwe ruwhnu oma nụ hne ele badnu zị. Nyenwe aị nootukwasinu be ele badnu n'ọbochi n'ọbochi ele be jooznohia.

Pita gworu nye mgworo

3 Otu ọbochi, Pita nụ Joni znernu Ọro Nsọ Chiokike n'otnu-ige ke ẹto n'iwhnehie, † ke bụ ige okpukpe. ² Otu nyerukna ke dnarnu mgworo hite nga be murnu a, ele badnu nookwuru a zne n'Ogodo Ọnuhna Marnu Mma ke Ọro Nsọ Chiokike kpakara ọbochi, ma ọ rjo nhne n'aka ele naabna Ọro Nsọ Chiokike. ³ Nga ọ whnurnu Pita nụ Joni hne be naabna Ọro Nsọ Chiokike, ọ rjo be nhne. ⁴ Pita nụ Joni legidne a anya, Pita kaa, "Le aị anya." ⁵ Nyerukna wam legidne be anya ma ọ jaanahia nhne n'aka be.

⁶ Pita kaa, "M nwée m siliva mọbu golu, kovu m jeenye i nhne me nwernu, nụ rẹwhna Jizosi Karaisi nye Nazareti, lizo, zne izne." ⁷ Ọ nwugwuru a n'akarikwnunga a, dolizo a olu, ngangam, ọchi nyerukna wam nụ ekenkele-ọchi a lawuru nwehia rikne. ⁸ Ọ wulizo olu, gwuzoru, bete neezne izne. O snornu be bna n'Ọro Nsọ Chiokike, neezne izne, nọowulizo olu, naaznarni Chiokike. ⁹ Kpakara igbudu ele badnu wam whnurnu a hne o neezne izne, naaznarni Chiokike. ¹⁰ Be mahia nụ ọ bụ nye ọrio wam naadazị n'Ogodo Ọnuhna Marnu Mma. O duru be ẹhni, tū be n'anya k'agida nụ nhne mernu.

Pita znirni izi oma n'Ọro Nsọ Chiokike

¹¹ Kpa nye mgworo wam nwugwuru Pita nụ Joni n'aka, ogwu n'otu kpakara ele badnu wam, be gbako nụ mgbemgbe ọro Solomoni. ¹² Nga Pita whnurnu be, ọ kanu be, "Ele Izireli, ndaa kpa nhne ka noodu anụ ẹhni, anụ neele aị anya lele nụ a ji rikne aka aị mọbu ọzi nsọ aị mee nyerukna ka zne izne. ¹³ Chiokike ke Ebereham, nụ ke Aziki, nụ ke Jekopu, Chiokike ke ele nda aị ọknani, nyernu Nnwọ a Jizosi igwugwu. Ya bụ nye anụ reru, anụ gọnahoru a nụ ruwhnu Paileti, ọ bụ n'ezi nụ Paileti kweru ọ sịgbasi a. ¹⁴ Anụ gọnahoru nye nsọ nụ nye mee mma, gweru nye noogbu badnu.

¹⁵ Anụ gburu nye nwe bụdnu. Kovu Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizo, a bụ ele akebne a. ¹⁶ Anụ le nwerukna ka anụ magwụ, ọ bụ ọkwata ovu nụ rẹwhna Jizosi nyernu a rikne. Ọ bụ rẹwhna Jizosi nụ ọkwata ovu nụ rẹwhna a nyernu nwerukna ka ọgwugwo zuru ozu, kpa anụ whnurnu.

¹⁷ "Kịtina, rumu nda m, m maam nụ nhne anụ nụ ele risi anụ mernu Jizosi bụ nụ anụ máa ama. ¹⁸ Kovu nụ Chiokike hiri n'ọnu kpakara ele ọwhnurninya agida ige wheru ewhe kwu nụ Karaisi jaata awhnwhnu, o mezuru nhne o kwuru. ¹⁹ Anụ tūhnasna, kete ruwhnu hne Chiokike zị, ma o kwnosnama kpakara mmehie anụ, ²⁰ ma anụ nwehia rikne ikne hite nụ ruwhnu Chiokike, ma o ziyanu anụ Jizosi bụ Karaisi nye ọ hohiannu anụ. ²¹ Ọ jaadazị n'oligwe tem ige Chiokike jeeme kpakara nhne ziri ikne, lele kpa o kweru mkwna agida ige wheru ewhe hite n'ọnu ele ọwhnurninya a zị nsọ.

† otnu-ige ke ẹto n'iwhnehie: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke tolu

²² Kwnornu nù Mozizi karù, 'Nyenwe aì Chiokike anù jeeziyanu anù nye ọwhnurninya lele me, hite nù ele ke anù, anù joobno nsnì nù kpakara nhne ọ jaakanù anù. ²³ Nye ọbula ke jóobno nsnì nù nhne nye ọwhnurninya wam kwuru, be jeekewahala a n'esilawùru ele ke Chiokike.'

²⁴ 'N'ezì ọka, kpakara ele ọwhnurninya hite nù Samèli nù ele sno a n'aznù kwuru nhne gbasìri ọbochi ele ka. ²⁵ Kpakara mkwna Chiokike hite n'ọnu ele ọwhnurninya a zìnu anù, anù nwernu igwe nù ọgba-njọ-ẹhni Chiokike gbarù ya nù ele nda anù, lele kpa ọ kanù Ebereham, 'M jọgozi kpakara ele zì n'ọwa hite avnùrnù ì.' ²⁶ Nga Chiokike gwelizọru Nnwọ a Jizọsi, o beru ọsno zìyanu anù ya, ma ọ gọzi anù, ma anù hi nù rime apna ọjo anù yahna."

Pita nù Jọni zì nù ruwgnu ele eze-ikpe

4 Kpa Pita nù Jọni zì nookwunu ele badnù ọka n'Ọro Nsọ Chiokike, ele arjohna nù nye risi ele neese Ọro Nsọ Chiokike nù ele Sadusi vakwnusiri be. ² Ovu weru be ẹhni nù ele izi lawùru wam neezni ele badnù nù Jizọsi hiri n'ẹnwu lizọ, ke neegesi nù ele nwùrnù ọnwu jeehi n'ẹnwu lizọ berere. ³ Be nwudne be, yisi be ikelu tem chi bọ, kwnornu nù ọbochi zmeminem. ⁴ Kọvu agìda ele nùrnù izi ọma be kweruru, ọnu ọgwngwgnù be bụ pokwu badnù isne.

⁵ N'ekile a, ele risi ele Ju nù ele okno badnù nù ele znì iwu ele Ju gbakọru nù Jeruselem, ⁶ be nù nye risi arjohna Anasì, nù Kayafasì, nù Jọni nù Alẹkizanda, nù ele ọro nye risi arjohna. ⁷ Be kwuya Pita nù Jọni gwuzote be nù ruwgnu be, be sịkwa be, "Ndaa rikne mọbu rẹwhna nyele hne anù jiri neeme nhne ka?"

⁸ Enine Nsọ jipihjaru nù rime Pita, ọ kaa, "Ele risi nù ele okno badnù Izireli, ⁹ anù nẹesikwa aì ajjì tna kwnornu nù nhne ọma ke be mennu nye mgworo ka nù kpa be jiri gwọ a. ¹⁰ Kpakara anù ma kpakara ele Izireli mahja, nù nyerukna ka gwuzo hna nù ruwgnu anù n'ẹhni zuru ozu, bụ nye be gwọru hite nù rikne ke zì nù rẹwhna Jizọsi Karajisi nye Nazarẹti. Anù kpoğidnèrnù a n'ọgba, kọvu Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ. ¹¹ Ya bụ

'akaworugwu ke anù ele noowu ọro juru, kiyam ghọlam risi nsụkala ọro.'

¹² "Ọznohia zì nù rẹwhna a kpoì. Kwnornu nù ọ zá rẹwhna berere nù mkpururu oligwe be nyernu ke badnù jeenwe ọznohia."

¹³ Ọnu rikne Pita nù Jọni duru ele risi ikpe ẹhni. Be mahjaru nù be bụ ele ọ zá nhne be bụ, ele muge ọkwukwo. Be mahjaru kwno nù be nù Jizọsi zìri. ¹⁴ Ọ zá nhne be nwernu rikne kwu kwnornu nù be whnùrnù nyerukna wam be gwọru gwuzo nù ngeri Pita nù Jọni.

¹⁵ Be kanù be whọga n'ọro ikpe, be gba iznuznu n'esilawùru be. ¹⁶ Be kaa, "Ndaa nhne a jeeme ele rukna ka. Kpakara ele wu nù Jeruselem magwù nù be rnùrnù okne ẹrnu ndu-ẹhni ka, a nwée rikne gọnahoru a.

¹⁷ Kọvu a jéekwe be gbasà ọtnutnu ka n'esilawùru ele

badnù, a ọọ be aka nù nsnì be kwú ọka berere nù rẹwhna Jizọsi."

¹⁸ Be sukwu ele rukna wam, kanù be, be kwúma ọka rja rja mọbu znì nhne nù rẹwhna Jizọsi. ¹⁹ Kọvu Pita nù Jọni sarù be, "Anù tule a ma ọ bọru ọma nù anya Chiokike, a bnonu anù nsnì sọbu a bnonu Chiokike nsnì. ²⁰ Kwnornu nù a nwée rikne gharù o kwu nhne a whnùrnù nù nhne a nùrnù."

²¹ Ele ikpe wam ọsi be aka nù nsnì rikne, sịgbasi be la. Be nwée nhne be jeeji ta be awhnùwhnu kwnornu nù ele badnù naaznarnì Chiokike nù nhne mernu.

²² Nyerukna be gwọru ẹrnu ndu-ẹhni ka wheru nri awha ẹno.

Ele Karajisi kperu okpukpe

²³ Nga be sịgbasiri be, Pita nù Jọni lakwnusi ele ke be, kanù be nhne ele risi arjohna nù ele okno badnù kwuru. ²⁴ Nga be nùrnù a, be yisi ọnu n'otu kwnakwu Chiokike n'okpukpe, kaa, "Nyenwe aì Chiokike, nye keru oligwe nù ọwa, nù okne osimini, nù kpakara nhne zì nù rime be. ²⁵ I jiri Enine Nsọ kwu ọka hite n'ọnu ọhì ì

Devidi, nda aì ọknani, kaa, 'Kjini vuteru ele bụo ele Ju ọnuma kịni mernu ele badnù naagba iznuznu etekne?

²⁶ Ele eze k'ọwa ka gwuzoru be nù ele nẹechi ẹchi, gba iznuznu megidne Nyenwe aì megidne nye ke a o teru mọno.' †

²⁷ N'ezì ọka, Erọdu nù Pọntiosi Pajleti gbakọru n'otu n'ẹli ka, be nù ele bụo ele Ju nù ele Izireli, megidne Nnwọ nsọ ì Jizọsi, nye ì teru mọno. ²⁸ Be gbakọru ma be mee nhne ì jiri rikne ì nù echiche ì kaa nù ọ bụ nhne be jeeme. ²⁹ Nyenwe aì, bikno, le be naakpasì aì ogwnu, nyega aì ele izi ì, ọnu rikne a jeeji znì izi ọma ì. ³⁰ Dọsnihala aka ì nù ọgwọ ẹhni igbugbu nù ọnu elekema nù ẹrnu ndu-ẹhni hite nù rẹwhna ọhì ì zì nsọ Jizọsi."

³¹ Nga be kperu okpukpe, hne be zì neekpe okpukpe znùrnù biri biri. Enine Nsọ dnakwasì kpakara be, be bete nookwu ikwu-ọnu Chiokike n'ọnu rikne.

Ele kweru neekeri kpakara nhne n'otu

³² Kpakara ele kweru ekwe bụ otu nù echiche be ma nù mkpọma be. Ọ zá nye kanù nhne o nwernu bụ ke a, kọvu be neekeri kpakara nhne be nwernu. ³³ Ele izi wam jì ọnu rikne naagba akebne olizọ n'ẹnwu Nyenwe aì Jizọsi. Chiokike tųkwasinu be agìda oru. ³⁴ Ọ zá nye ọbula n'esilawùru be nhne kọgwu. Ele nwernu ẹli mọbu ọro re be, gweya iwai be reru a, ³⁵ be nyee a ele izi, ele izi keme iwai wam lele kpa mkpa kparù nye ọbula.

³⁶ Josefù, nye Livaj be murnu nù Sajporosi, nye ele izi jiri Banabasì, ke bụ "Nnwọ ọsnuta mkpọma," ³⁷ o re ẹli o nwernu, gweya iwai a bita a n'ọchi ele izi.

† nye ke a o teru mọno: Ke bụ Mezaya, Karajisi.

Ananayasị nụ Safịra

5 Kọvu otu nyerukna rẹwhna a bụ Ananayasị, ya nụ nnwerne a Safịra, reru ẹkwu be. ² Ya nụ nnwerne a kwekọtaru ọ bīta agwna iwai, o gweya ke gwnarnu bīta n'ọchi ele izi. ³ Pita kanu a, "Ananayasị, ndaa kpa Ekwensu jihjaru mkpoma i, mee i i ghanu Enine Nso aghalaghala, i bītaru agwna iwai i reru ẹkwu. ⁴ Jiwa nwe ẹkwu su i reru a. Nga i reru a, iwai wam zi n'aka i o mee kpa o jiri masi i. Ndaa kpa i jiri ri ọriri o mee nhne nụ kpa? I ghanu Chiokike aghalaghala, ọ bụo badnu."

⁵ Nga Ananayasị nurnu oka ka, ọ dna n'eli, nwuma. Ogwnu turu kpakara ele nurnu nhne mernu. ⁶ Rumu ikoro ele rukna va whu a n'ikpe, vuru iznu a zne, lite a.

⁷ Nga nhne nụ lele awa ẹto wheru, nnwerne a varu, kovu ọ máa nhne mernu. ⁸ Pita sika a, "Kanụ m, ka ọ bu onu iwai anu reru eli wam?"

Ọ kaa, "Owe, ọ bu onu ahia a."

⁹ Pita kanu a, "Kini mernu ji nụ nzi i kwekọtaru ọ rna Enine Chiokike ọrnurna? Ele rukna ele liri nzi i gwuzo n'onu-mgbo kitna, be joovuru i zne."

¹⁰ Ngangam, ọ dna n'eli n'ochi a, nwuma. Be vuru a whoga, lite a nụ ngeri nzi a. ¹¹ Kpakara ogbako Chiokike nụ ele berere ke nurnu a turu ogwnu k'agida.

**Ele izi wam gworu
ele nrịa**

¹² Ele izi nrurnu agida ẹrnu ndu-ehni nụ ẹrnu elelema n'esilawuru ele badnu. Kpakara ele kweru naagbakọ nụ mgbemgbe ọro Solomoni. ¹³ Ọ zá nye berere nwernu rikne sno be, ọ bu n'ezị nụ ele badnu naakaa be oka oma. ¹⁴ Kovu agida ele badnu snornu ele kweru ekwe, ele rukna nụ ele rinya. ¹⁵ Ka mernu be kwuya ele naaria ehni igbugbu, dnanyita be nụ ngeri apna n'olu okpata be nụ etere be, ma kpa Pita naagawhe enine a metu agwna be. ¹⁶ Igbudu ele badnu hi n'eli gbaru Jeruselem gburugburu va kwuya ele ke be naari ehni igbugbu, ma ele renwu ojo nwugwu, be gworu kpakara be.

Be kpaknarnu ele izi ehni

¹⁷ Ige wam okwno-awuwa jihjaru nye risi arjohna nụ ele nụ ya sno, bu ele otu Sadusi, mkpoma. ¹⁸ Be nwudne ele izi, yisi be ikelu nụ ruwhnu ohna. ¹⁹ Kovu enine izi Nyenwe ai varu n'abalj, gbamanu be onuhna ikelu, kwuhja be. ²⁰ Ọ kanu be, "Anu zne gwuzoru n'Oro Nso Chiokike, kanu ele badnu kpakara izi ke budnu ikne ka."

²¹ Ele izi wam zne n'Oro Nso Chiokike ke chi boru neezni ele badnu nhne.

Nga nye risi arjohna nụ ele nụ ya sno varu, be suk-wukota ele eze-ikpe nụ kpakara ele risi Izireli, zizne izi ma be kwuhjanu be ele izi wam. ²² Ele be ziznenu ọro ikelu, whnuge be n'oro ikelu. Be lahna kanu ele dusiri be, ²³ "Nga a duru ọro ikelu, ọro turu ọtu, kpakara ele nse neese onuhna, kovu nga a gbamarnu ọro, ọ zá

nye zi nụ rime ọro." ²⁴ Nga nye risi ele neese Oro Nso Chiokike nụ ele risi arjohna nurnu a, ọ gbagwojiri be anya.

²⁵ Ige wam otu badnu va, kanu be. "Anu le, ele rukna wam anu yisiri n'ikelu zi n'Oro Nso Chiokike neezni ele badnu nhne." ²⁶ Nye risi ele neese Oro Nso Chiokike nụ ele ya nụ be neese Oro Nso zne kwuya ele izi wam, be mene be nhne rikne kwnornu nụ be notu ogwnu ele badnu jotu be akaworugwu.

²⁷ Be kwuya ele izi wam gwuzote be nụ ruwhnu ele eze-ikpe. Nye risi arjohna sika be, ²⁸ kaa, "A duru anu aka nụ nsnj anu zní nhne nụ rẹwhna Jizosi. Anu mernu kpakara eli Jeruselem jihja n'iznizni anu, anu noovukwasi ai enwu onarna Nyerukna ka."

²⁹ Pita nụ ele izi saru be, "A kwesiri o bnonu Chiokike nsnj kanu badnu. ³⁰ Chiokike ke ele nda ai mernu Jizosi hi n'enwu lizo, bu nye anu gburu, kpogidne a n'olu ogba. ³¹ Chiokike gwelizoru a olu n'akarikwnunga a ma ọ buru Nye Risi nụ Nye Oznohia, ma ele Izireli tuhna, ma Chiokike gbarunu be mmehie be. ³² A bu ele akebe nhne ele ka, ma Enine Nso, ke bu nkesi Chiokike nyernu ele noobnonu a nsnj."

³³ Nga be nurnu oka ka, ovu weru be ehni k'agida, be kpebi o gbu ele izi wam. ³⁴ Kovu otu nye Farisi rẹwhna a bu Gamalieli, nye zní iwu ele Ju, nye ele badnu noso anya, gwuzoru n'esilawuru ele ikpe, kaa ele izi wam whoga n'ederezi. ³⁵ Ọ kanu ele ikpe wam, "Ele Izireli, anya du anu eli nhne anu noopio o mee ele rukna ka. ³⁶ N'ige wheru ewhe, Tadiyosi whuyaru neeme ehni a nụ ọ bu nye zi rikne, riwhu badnu eno snornu a. Be gburu a, kpakara ele snornu a gbasaru, otu a nwurnu. ³⁷ Omekwo, Judasi nye Galili whuyaru n'ige be gwnurnu ele badnu, ọ duru agida ele badnu, be gburu a masi, kpakara ele snornu a gbasaru. ³⁸ Kitna me kanu anu, anu mee nhne obula megidne ele rukna ka. Anu sigbasi be. Ọ buru nụ nhne ka bu ẹrnu aka ke badnu, ọ joowhu. ³⁹ Kovu ọ buru nụ o hi n'aka Chiokike, anu nwée rikne megbu be. Anu joowhnu nụ anu nopolusi Chiokike ogwnu."

Be kweru nhne o kwuru bu ezi oka. ⁴⁰ Be sukwu ele izi wam, pnja be nhne, kanu be kwuma oka berere nụ rẹwhna Jizosi, be sigbasi be, be la. ⁴¹ Ele izi wam whoga nụ ruwhnu ele ikpe, ovu noso be n'onu kwnornu nụ Chiokike gwnusiri be ele kwesiri ọ ta awhnwhnu kwnornu nụ rẹwhna Jizosi. ⁴² Kpakara obochi be zi n'Oro Nso Chiokike, neezni n'oro n'oro ele badnu notokpo okwo izi oma nụ Jizosi bu Karaisi.

Ele ẹrnu ẹsau

6 N'ige wam, nga onu ogwnugwnu ele kweru ekwe zi naaba aba, odogbuta whuyaru n'esilawuru ele Ju nookwu Giriki nụ ele Ju nookwu Hiburu. Ele Ju Giriki kanu be lewhuru ele rinya be nzi be nwurnu anya nụ wiri be neeke n'obochi n'obochi. ² Ele izi nri nụ ẹbo wam sukwu kpakara ele sno apna Jizosi n'otu, kaa, "Ọ bụo oma a gharu nhne gbasiri ikwu-onu Chiokike neeke wiri. ³ Kitna, rumu nda ai, anu hohia ele rukna ẹsau n'esilawuru anu ele nwernu agwa oma, ele Enine

Chiokike n'ụ akoniche jihjaru, ma a yisi be n'ụ nhne gbasiri nhne ka. ⁴ Kọvu aila jeegweru ẹhni aị yisi n'okpukpe n'ụ okpo okwo ikwu-ọnu Chiokike."

⁵ Kpakara be kweru nhne ele izi wam kwuru. Be hohia Sitivini, nyerukna ke okwnata ovu n'ụ Enine Nso jihjaru, n'ụ Filipu n'ụ Porokorosi, Nikanọ, Timonị, Pame-nasi n'ụ Nikolasi, nye Antjoku nye bnarn'ụ okpukpe ele Ju. ⁶ Be gwuzote be n'ụ ruwhnu ele izi, be kpe okpukpe t'ukwasi be aka.

⁷ Ikwu-ọnu Chiokike neezne n'ụ ruwhnu. Ọnu ọgwnugwnu ele sno apna Jizosi n'ụ rime Jeruselem zị koriri naaba aba. Agida ele okwa arjohna kwnata Chiokike mkpoma.

Be nwudnenu Sitivini

⁸ Sitivini b'ụ nwerukna Chiokike g'oziri ke nwernu rikne ọ r'ụ ẹnu ndu-ehni n'ụ nhne elekema n'esi-lawuru ele badn'ụ. ⁹ Kọvu n'ụ agwna ele zị n'oro ọgbako ele Ju, ele be kwu Ele Nwernu Ẹhni be, n'ụ ele Ju hiri n'ụ Sirini n'ụ Alẹkizandaria, lizoru megidne a. Be n'ụ ele Ju hi n'ụ Silisia n'ụ Esia n'ụ Sitivini bete neesigha ọka.

¹⁰ Kọvu n'ụ be nwée rikne megidne Enine n'ụ akoniche ke Sitivini ji nookwu ọka. ¹¹ Be gno ele badn'ụ be kaa, "A n'uru hne ọ nookwulu Mozizi n'ụ Chiokike."

¹² Ele ka kpakne ele badn'ụ, be lizọ, be n'ụ ele okno badn'ụ n'ụ ele zni iwu, vakwnusi Sitivini, nwudne a, kwuzne a n'ụ ruwhnu ele eze-ikpe. ¹³ Be kwuya agwna ele jaagba akebe aghalaghala megidne a. Be kaa, "Nwerukna ka ziko nookwu ọka megidne Oro Nso n'ụ Iwu Mozizi. ¹⁴ A n'uru hne ọ naaka n'ụ Jizosi nye Nazareti ka jaakwnadna Oro Nso Chiokike ka, gbanwo kpakara omen'eli aị ke Mozizi nyernu aị."

¹⁵ Kpakara ele eze-ikpe legidne Sitivini anya, be whn'ụ n'ụ ruwhnu a n'ụ lele ruwhnu enine izi.

Ikwu-ọnu Sitivini

7 Nye risi arjohna s'ikwa Sitivini, "Nhne ka be nookwu megidne i, ọ b'ụ n'eziz?"

² Sitivini sar'ụ be, "Rumu nda m, n'ụ ele nda, an'ụ bnote nsnị. Chiokike ke zị igwugwu mernu Ebereham, nda aị oknani, whn'ụ a anya nga ọ zị n'eli Mesopotemia, s'ụ o znernu wuru n'ụ Haranị. ³ Ọ kan'ụ a, 'S'igbasi ezi-n'ụ-oro i n'ụ eli i, zne n'eli ke me jeegesị i.'

⁴ "Ọ s'igbasi eli Kalidia zne wuru n'ụ Haranị. Nga nda Ebereham nw'uru, Chiokike mernu o bnanya n'eli ka, hne an'ụ wu k'itna. ⁵ N'ige wam Chiokike nyéne Ebereham agwna eli ka ma ọ b'uru ke a, ọ b'ubedi otu r'enu ọchi, k'ovu Chiokike kweru a mkwna n'ụ o jeenye a eli ka, ma ọ b'uru ke a n'ụ ẹbnurnu ele joosno a n'azn'ụ. Nga Chiokike kweru mkwna ka, Ebereham nwée rumu.

⁶ Ka b'ụ nhne Chiokike kann'ụ a, 'Rumu i joowu n'eli berere, hne be j'oburu ele ọhi, be jeeme be nhne ojo riwhu awha ẹno.' ⁷ Kọvu Chiokike kar'ụ, 'M jeekpe ele wam be j'obunu ọhi ikpe, omekwo, be jeehi n'eli wam wh'uya, be j'okponu m risi eli n'ụ hna.' ⁸ Chiokike mernu ọgba-n'jọ-ehni okpa nka z'iri n'esi-lawuru ya n'ụ Ebereham. Ebereham kpar'ụ Aziki nnwọ a nka nga ọ

gbar'ụ ọbochi ẹsato kpa be m'urnu a, Aziki kpa Jek'ovu nka, Jek'ovu kpa nri n'ụ rumu a lawuru ele nda aị oknani nka.

⁹ "Ele nda aị oknani kwnosiri nwene be Josefu aw'ụwa, be rezne a Ijipiti lele ọhi, k'ovu Chiokike dagw'uru a, ¹⁰ d'ohia a n'ụ kpakara mkpa a. Nga Josefu gwuzo n'ụ ruwhnu Fero, eze Ijipiti, Chiokike nyernu a ruwhnu ọma n'ụ akoniche. Fero mernu a nye risi ọchichi kpakara Ijipiti n'ụ kpakara ọro eze.

¹¹ "N'ige wam oknunyọ dnarn'ụ n'ụ kpakara eli Ijipiti n'ụ Kenanị, ke vuyar'ụ agida aw'hn'whnu. Ele nda aị oknani nwée wiri. ¹² Nga Jek'ovu n'uru n'ụ wiri zị n'ụ Ijipiti, o zizne ele nda aị oknani p'iji n'ụ mbom. ¹³ Nga be zner-nu ke m'gba lawuru, Josefu mernu rumu nne a mah'ia a, Fero mah'ia mas'ị ezi-n'ụ-oro Josefu. ¹⁴ Nga ka mekworu, Josefu ziznenu Jek'ovu nda a izi, kan'ụ a, o kwuru kpakara ezi-n'ụ-oro a va Ijipiti, be b'ụ nri badn'ụ ẹsau n'ụ isne. ¹⁵ Jek'ovu zne Ijipiti hne ya n'ụ ele nda aị oknani zị nw'ụ. ¹⁶ Be wuru iznu be zne S'ekem hne be liri be n'ilili ke Ebereham z'nahoru avn'urnu Hamọ n'iwai.

¹⁷ "Nga ige Chiokike jeemezu mkwna o kweru Ebereham d'uru, ọnu ọgwnugwnu ele ke aị zị n'ụ Ijipiti z'lam agida. ¹⁸ N'ipne-azn'ụ, eze berere ke m'aa Josefu bete n'echi Ijipiti. ¹⁹ Ọ mernu ele nda aị oknani nhne rikne, ghọ be aghigho, mee be tuwhu rumu be, ma be nw'uma.

²⁰ "Ọ b'ụ n'ige ke n'ụ kpa b'ụ nga be m'urnu Mozizi, nnwọ marn'ụ mma n'ụ ole anya, be legidne anya n'oro nda a ẹnwa ẹto. ²¹ Nga be ghasar'ụ a n'ederezi, adna Fero kwuru a, zn'ulizo a lele nnwọ a rukna. ²² Be znirni a kpakara nhne omumu n'ụ akọ ele Ijipiti, Mozizi b'uru dikne n'ikwu-ọnu n'ụ dimkpa n'ụ rikne.

²³ "Nga Mozizi gbar'ụ nri aw'ha ẹno, o kpebi o zne lekasi rumu nda a, ele Izireli. ²⁴ O whn'ụ hne otu nye Ijipiti neeme'gbu nye Izireli, o zne megwnah'ianu nye Izireli, gbu nye Ijipiti. ²⁵ O che n'ụ ele ke a j'oghohia n'ụ Chiokike jeehi n'aka a d'ohia be, k'ovu be gh'ohiage.

²⁶ Ke chi a b'oru, ọ whn'urnu rumu Izireli lawuru n'olu ọgwnu, o zne bno be, ọ kaa, 'Le, an'ụ b'ụ rumu nwene, k'ini mernu an'ụ n'olu ọgwnu?'

²⁷ "K'ovu nye ke mej'oru nwene a kwnahala Mozizi, s'ikwa a, 'Nyele mernu i nye risi n'ụ nye ikpe aị? ²⁸ I noopio o gbu m lele kpa i gburu nye Ijipiti n'ekile sa?'

²⁹ Nga Mozizi n'uru ka, ọ gbaw'hu, zne wuru n'ụ Midia lele nye izne, hne ọ m'urnu rumu rukna lawuru.

³⁰ "Nga nri aw'ha ẹno whemernu, enine izi Chiokike mernu ọ whn'ụ a anya n'ụ riro b'ekwnu isisi mat'ị n'eli-ikpa z' Rugwu S'ajna nd'undu. ³¹ Nhne Mozizi whn'urnu a jiri anya, o znedu isisi mat'ị wam nd'undu, ọ n'uru nk'oli Nyenwe aị, ³² 'Mawa b'ụ Chiokike ele nda i oknani, Chiokike ke Ebereham, n'ụ Aziki n'ụ Jek'ovu.' Mozizi t'uru ogwnu k'agida, o nwée rikne legidne anya. ³³ Nyenwe aị kan'ụ a, 'T'uma okoro-ochi i, kwnornu n'ụ hne i gwuzo b'ụ eli nso. ³⁴ M leru m anya, whn'ụ aw'hn'whnu ele ke m n'Ijipiti. M n'uru m osnu-idne be, m hiednana m ma m zn'ohia m be. K'itna, va, m jeezizne i Ijipiti.'

³⁵ "Ka b'ụ Mozizi wam be j'uru kaa, 'Nyele mernu i nye risi n'ụ nye ikpe aị?' Ya b'ụ nye Chiokike ziznenu lele

nye risi nù nye ọznohia, hite nù oyi aka enine izi wam ke mernu ọ whnù a anya n'isisi matị wam neerne bẹk-wnu. ³⁶ O duhja be hite nù Ijipiti hne ọ nrũnu ẹrnu ndu-ẹhni nù nhne elekema, ma n'Okne Osimini Ihie, ma nù ẹli-ikpa nri awha ẹno.

³⁷ “Ọ bụ Mozizi kannù ele Izireli, ‘Chiokike jeeziyanu anù nye ọwhnurninya lele me, hite nù ele ke anù.’ ³⁸ Ọ bụ Mozizi ka bụ nye zị n'esilawuru agida ele wam n'ẹli-ikpa, ya nù ele nda aị ọknani, ma enine izi wam nye kwunnu a ọka nù Rugwu Saịna. Ọ nahjaru ikwu-ọnu ke zị bụdnu ke Chiokike, ma o nyewhete aị ya n'aka.

³⁹ “Kọvu ele nda aị ọknani bnógele a nsni, be kwnahala a n'otu nkọ, nù be jaalahna Ijipiti. ⁴⁰ Be kanù Erọni, ‘Menu aị rụmu chi berere ke joodu aị. A máa nhne mernu Mozizi wam nye kwuhjaru aị n'Ijipiti.’

⁴¹ Nga wam be mee chi lele nnwọ ehni, kwanù a arịohna, kwu ikwu iriri, kwnornu nù nhne be jiri aka be kpụ. ⁴² Kọvu Chiokike dasinnu be aznù, nyewhete be ma be kpenu mbọ ke oligwe, lele kpa be gbarù a n'okwukwo ele ọwhnurninya,

‘Ele Izireli, anù kwannù m arịohna nù nhne nkesi nri awha ẹno n'ẹli-ikpa?’

⁴³ Anù vulizọru ọro Mọlọku anù vulizọ mbọ Refani,

ke bụ chi anù kpuru, kpọnu be risi ẹli.

M jeezihala anù whe Babịloni.’

⁴⁴ “Ele nda aị ọknani vu Ọro-Èka ruwhnu Chiokike n'ẹli-ikpa. Be wuru a lele kpa Chiokike kannù Mozizi wu a, lele ọdi ke be gesiri Mozizi. ⁴⁵ Omekwo, ele nda aị ọknani ele nahọru Ọro-Èka wam n'aka ele nda be, vuru a zne be nù Josu, nahọru ele mba wam ẹli be, bụ ele Chiokike chihalaru nù ruwhnu be. Ọro-Èka wam zị tem du ige Devidi. ⁴⁶ Devidi nahjaru ruwhnu ọma n'aka Chiokike, ọ rjọ Chiokike ọ gharù a ma o wutenu Chiokike Jekọpu ọro. ⁴⁷ Kọvu Solomoni bụ nye wunnu a ọro wam.

⁴⁸ “Kọvu Nye Kakwo Nhne Dum Olu zá noowu n'ọro badnù wuru, lele kpa nye ọwhnurninya kwuru,

⁴⁹ ‘Ka bụ nhne Nyenwe aị kwuru,

Oligwe bụ ngadna eze m, ọwa bụ nhne ọtukwasi ọchi m lawuru, Ndaa ọkpa ọro ke anù joowunu m?

Ndaa hne me jeezukwa inwe?’

⁵⁰ Ọ bụo me keru kpakara nhne ka?’

⁵¹ “Anù ele risi rikne nù ele ke be kpáge nka nù mkpọma, anù mesirni nsni anù. Anù noogwuzigidne Enine Nsọ, lele kpa ele nda anù ọknani mernu. ⁵² Ndaa nyenum n'esilawuru ele ọwhnurninya ke ele nda anù kpáknana ẹhni? Be gburu ele izi Chiokike ele kwuru n'ige wheru ewhe nù nye mee mma jaava, kọvu anù reru a, gbu a. ⁵³ Anù nahọru iwu Chiokike hite n'aka ele enine izi, kọvu anù bítagele a.”

Be tũru Sitivini akaworugwu

⁵⁴ Kpa ele eze-ikpe bnornu nsni nhne Sitivini nookwu, ọnuma jihjaru be mkpọma, be ta rụkwnurnu-ize megidne a n'ovu owe ẹhni. ⁵⁵ Enine Nsọ jipiyaru Sitivi-

ni, o lelizọ anya n'oligwe whnù igwugwu Chiokike, nù Jizọsi hne o gwuzo n'akarikwnunga Chiokike. ⁵⁶ Ọ kaa, “Anù le, m whnũnu m hne oligwe kpumernu, nù Nnwọ ke Badnù hne o gwuzo n'akarikwnunga Chiokike.”

⁵⁷ Be siwama lùlo, gweru aka kpusunime nsni be, kpakara be gbagidne a. ⁵⁸ Be tọhala a n'aznù ẹli-ọhna, gweru akaworugwu lọgbu a. Ele akebne chibita iwo be n'ọchi otu nnwọ ikoro rẹwhna bụ Sọlu. ⁵⁹ Be lọgbu Sitivini, ọ kwnakwu Nyenwe aị, kaa, “Nyenwe aị Jizọsi, narnù enine m.” ⁶⁰ O gwute mpnerne ọchi, gweru okne nkọli siwama lùlo, “Nyenwe aị, bikno, i gwnù mmehie ka nù risi be.” Nga o kwuru kpa, ọ nwuma.

8 Sọlu bniasiri aka n'ẹnwu Sitivini.

Sọlu kpaknarnù ọgbako Chiokike ẹhni

N'ọbochi wam, be bete naakpakna ọgbako Chiokike ke zị nù Jeruselem ẹhni, kpakara ele kweru ekwe gbasu nù rime kpakara ẹli Judiya nù Sameria, okwolem ele izi bụ ele gwnarnù nù Jeruselem. ² Agwna ele nọtu ogwnu Chiokike zne vuru iznu Sitivini lite, be kwannanù a ẹkwana k'agida. ³ Kọvu Sọlu gbalị o lulu ọgbako Chiokike, o neezne hite n'ọro dũ n'ọro, pnũhia ele rukna nù ele rinya bụ ele kweru ekwe tũbna be n'ọro ikelu.

Filipu znirni izi ọma nù Sameria.

⁴ Kpa kpakara ele kweru nù Nyenwe aị gbasarù, be zne neezni izi ọma kpa be neezne. ⁵ Filipu zne n'ẹli Sameria kpọ okwo izi ọma Karaịsi pji. ⁶ Nga ele badnù nũnu nhne Filipu nookwu ya nù ẹrnu ndu-ẹhni ọ nọrnu, be bnotenu a nsni. ⁷ Rẹnwu ojo hiri nù rime agida ele badnù neesi okokoba, be gwọru agida ele ngeri ẹhni be dọnwurnu ọdonwu nù ele mgwọro.

⁸ Okne snarnima dnarnù nù rime Sameria.

⁹ Otu nwerukna rẹwhna a bụ Saịmoni wu nù ẹli wam, nye mernu anya ji ele Sameria hite n'ẹrnu aghigho. Ọ karù nù ọ bụ nye siri rikne. ¹⁰ Kpakara ele wu n'ẹli wam nọsobisinu a, hite nù nye matị dũ nù nye zị n'olu. Be naakaa, “Nwerukna ka bụ okne iknernema Chiokike.”

¹¹ Èrnu aghigho a bụ nhne o jiri mee anya ji be gbu ọk-wnu. ¹² Kọvu nga be kweru izi ọma Filipu znirni gbasiri ẹli-eze Chiokike nù rẹwhna Jizọsi Karaịsi, be wụ be mini, ma ele rukna ma ele rinya. ¹³ Saịmoni masị kweruru, nga be wuru a mini, ọ dazitasi Filipu ndũdu, ẹrnu elekema nù ẹrnu ndu-ẹhni ọ whnũnu jiri a anya.

¹⁴ Ele izi ele zị nù Jeruselem nũnu nù ele Sameria kweruru ikwu-ọnu Chiokike, be zizne Pita nù Jọni pji.

¹⁵ Nga be vaduru, be kpenu be okpukpe ma be nahọru Enine Nsọ. ¹⁶ Kwnornu nù Enine Nsọ yáadnakwasịla nye ọbula n'esilawuru be. Be wuru be mini nù rẹwhna Nyenwe aị Jizọsi kpọ. ¹⁷ Pita nù Jọni tũkwasi be aka nù risi, be nahja Enine Nsọ.

¹⁸ Nga Saịmoni whnũnu nù be nyernu be Enine Nsọ hite n'ọtukwasi be aka, o nyee Pita nù Jọni iwai, ¹⁹ kaa,

“Anụ nyee m rikne ka masị ma nye ọbula ke me tụt-wasiri aka m lawuru, ọ nahia Enine Nso.”

²⁰ Pita kanụ a, “Ji nụ iwai i whu n'ohia, kwnornu nụ i cheru nụ i jọzuhiali nkesi Chiokike n'iwai. ²¹ I nwée igwe nụ ẹrnu a, kwnornu nụ mkpoma i zila snam n'anya Chiokike. ²² Tuhnasna hite nụ mmụma ojo i, kpe okpukpe, ma Nyenwe aị gbarụnu i. ²³ Kwnornu nụ m whnurnu m nụ agida okwono-awụwa jiri nụ rime mkpoma i, i bụ nye ikelu ke mmehie.”

²⁴ Saịmoni kanụ Pita nụ Jōni, “Anụ kpenu m okpukpe nụ ruwhnu Nyenwe aị ma nhne anụ kwuru gharu a dnakwasị m.”

²⁵ Nga be gbarụ ama, kpọ okwo izi oma Nyenwe aị, Pita nụ Jōni lahna Jeruselem. Nụ apna kpa be naala be zni izi oma nụ ẹli-ohna zị nụ Sameria.

Filipu nụ nye chị-iwai

²⁶ Enine izi Nyenwe aị kanụ Filipu, “Lizọ, zne apna ke zị nụ ẹli ẹli ke laru Jeruselem zne Gaza apna ẹli chna chna chna.” ²⁷ Filipu lizọ, zne. Otu nwerukna Itiopia bụ okiri badnụ lazne ẹli a. Nwerukna ka bụ nye zị mkpa n'ẹli Itiopia, ọ bụ ọchi-iwai eze nyerinya Itiopia nye rewhna bụ Kandasi. O znernu o kpenu Chiokike nụ Jeruselem. ²⁸ Ọ dazị nụ rime ọgbo-ẹli a, nọogwunu ọkwukwo Azaya nye ọwhnurninya. ²⁹ Enine Nso kanụ Filipu, “Zne ndundu daziri n'ehni ọgbo-ẹli wam.”

³⁰ Filipu gba ẹso zne, nụ kpa ọ nọogwunu hite n'okwukwo Azaya nye ọwhnurninya, ọ sịkwa a, “I nọoghohia nhne i nọogwunu?”

³¹ Ọ kaa, “Ndaa kpa me jeeji nọoghohia, okwolem ma o nwernu nye jọkowanu m?” O sukwu Filipu, o pnekwnusi a, daziri ẹli nụ rime ọgbo-ẹli a. ³² Nhne be gbarụ n'okwukwo nso ọ nọogwunu bụ ka,

“Ọ nụ lele atnurnu be duru zne o gbu ogbu lele nnwọ atnurnu ke dnarnu mgbu nụ ruwhnu ele nọoko a rijini,
o kwúle ọka.

³³ Be gwednarnu a n'ẹli, be gọnahoru a n'ikpe zị snam,

Ọ zá nye jookwuli nhne gbasiri rụmu a, kwnornu nụ be gwemernu bụdnu a n'owa.”

³⁴ Nwerukna wam sịkwa Filipu, “Bikno, kanụ m, ndaa nye nye ọwhnurninya ka nookwu nhne gbasiri a? Ọ bụ ẹhni a sọbu nye berere?”

³⁵ Filipu bete nookwu ọka, hite nụ nhne be gbarụ n'okwukwo nso ka, zni izi oma gbasiri Jizọsi. ³⁶ Kpa be neezne, be vadu hne mini zị, okiri badnụ wam kaa, “Le mini, kịni jeeme be gharu ọ wụ m mini?”

[³⁷ Filipu kaa, “Be nwernu rikne wụ i mini, ọ bụru nụ i jiri kpakara mkpoma i kweru.” Ọ kaa, “M kweru m nụ Jizọsi Karaisi bụ Nnwọ Chiokike.”]

³⁸ Nwerukna wam kanụ ọgbo-ẹli a kwnusi, Filipu nụ okiri badnụ wam bna nụ rime mini, ọ wụ a mini. ³⁹ Nga be hiri nụ mini whụya, Enine Nyenwe aị vuhala Filipu. Okiri badnụ wam whnuna a berere, kovu, ọ la n'ẹli a nụ ovu ọso n'onu. ⁴⁰ Filipu whnụ ẹhni a nụ Azotosi. O zne nụ kpakara ẹli nọokpo okwo izi oma tem ọ vadu Sizaria.

Ọtuhnasna mkpoma Sọlu

(Èrnu 22:6-16; 26:12-18)

⁹ Sọlu zị kọriri neemegidne ele noosno apna Nyenwe aị, naakpasị be ogwunu o gbu be. O znekwunusi nye risi arịohna, ² nahọru a ọkwukwo o jeenye kpakara ọro ọgbako ele Ju zị nụ Damasikosi, ọ bụru nụ ọ jọowhnu nye ọbula ke noosno apna Nyenwe aị pji, ma ọ nwudne be, rukna nụ rinya, ma ọ pnurnu be va Jeruselem.

³ Kpa o neezne, ọ gwnarnu matị ọ dụ Damasikosi, ngangam, okne iwhne hiri n'oligwe mụkwasi a gburugburu. ⁴ Ọ dna n'ẹli, ọ nurnu otu akpịri naakanu a, “Sọlu, Sọlu, kịni mernu i naakpakna m ẹhni.”

⁵ Ọ sịkwa, “I bụ nyele, Nyenwe aị?”

Akpịri wam kaa, “Mawa bụ Jizọsi, nye i naakpakna ẹhni. ⁶ Kovu lizọ, bna nụ rime ẹli-ohna, hne be jaakanu nhne i jeemeriri.”

⁷ Ele rukna be nụ Sọlu sno nwée rikne kwu ọka, be nurnu akpịri wam, kovu ọ zá nye be whnurnu. ⁸ Sọlu lizọ n'ẹli, kpume anya a, kovu o nwée rikne whnụ nhne ọbula. Be duru a n'aka bna nụ rime Damasikosi. ⁹ Ọ whnuna ọsno ọbochi ẹto, o ríle wiri, ọ nwóna mini.

¹⁰ Otu nye sno apna Nyenwe aị zị nụ Damasikosi, nye rewhna a bụ Ananayasị, ọ whnurnu ọwhnurninya, hne Nyenwe aị sukwuru a, “Ananayasị.”

Ọ naakwe, “Le m, Nyenwe aị.”

¹¹ Nyenwe aị kanụ a, “Jiknenu, zne n'apna be kwu Zirikwem, nụ ọro Judasi, sịkwa otu nye be kwu Sọlu, nye Tasọsi. O neekpe okpukpe. ¹² Ọ whnurnu ọwhnurninya otu nwerukna rewhna a bụ Ananayasị, varu tụtkwasi a aka a lawuru nụ risi ma ọ whnurnu ọsno berere.”

¹³ Ananayasị kaa, “Nyenwe aị, agida ele badnụ kannu m nhne gbasiri nwerukna ka, nụ kpakara nhne ojo o mernu ele ke i nụ Jeruselem. ¹⁴ O jiri rikne ele risi arịohna va Damasikosi ma ọ nwudne kpakara ele naakwnakwu rewhna i.”

¹⁵ Nyenwe aị kanụ a, “Zne, kwnornu nụ m hōhiaru m a ma o znenu m izi, o jeeme ele bụo ele Ju nụ ele eze mahia rewhna m ma ele Izireli. ¹⁶ M jeegesi a kpakara awnụwhnu ọ jaata kwnornu rewhna m.”

¹⁷ Ananayasị zne, bna n'oro wam, tụtkwasi aka a lawuru nụ risi Sọlu, kaa, “Nwene rukna Sọlu, Nyenwe aị Jizọsi, nye mernu ma i whnụ a anya n'apna nga i naava, ziyaru m ma i whnurnu ọsno berere, ma Enine Nso jihia nụ rime i.” ¹⁸ Ngangam, nhne nụ lele rụkporo aznụ dnahnala n'anya a, o bete ọ whnụ ọsno, o lizọ, be wụ a mini. ¹⁹ Nga o riri wiri, rikne bna a n'ehni.

Sọlu znirni izi oma nụ Damasikosi

Ọ daziri ọbochi ele nụ ele ya nụ ele sno apna Jizọsi nụ rime Damasikosi. ²⁰ Ọ bna kpakara ọro ọgbako ele Ju bete neezni izi oma gbasiri Jizọsi, nụ ọ bụ Nnwọ Chiokike. ²¹ O jiri kpakara ele nurnu a anya, be neesikwa, “Ka ọ bụo nwerukna wam noogbu kpakara ele naakwnakwu rewhna ka nụ Jeruselem? Ọ bụo ma ọ

pnurnu be zne nyee ele risi arjohna bu nhne o kwnor-nu va hna?" ²² Kovu Sòlu gwuzosiri rikne neezni izi oma, neegesi nu Jizosi bu Karaisi n'ezi oka, ke gbagwo-jiri ele Ju zi nu Damasikosu anya. ²³ Nga agida obochi whemernu, ele Ju gba iznuznu o gbu a. ²⁴ Kovu Sòlu mahjaru mmuma be. Ele Ju zi neese onu-mgbo iwhnehnue nu abali ma be gbu a. ²⁵ Kovu ele noosno a jiri abali znuhala a nu rime nkita n'iketa mkpo.

Sòlu nu rime Jeruselem

²⁶ Sòlu zne Jeruselem, o gbalu ma o snornu ele sno apna Jizosi, kovu ogwnu turu be, kwnornu nu be kwéhjala nu o bu nye sno apna Jizosi. ²⁷ Banabasi varu kwuru a kwuznenu ele sno apna Jizosi, o kowanu be kpa Sòlu whurnu Nyenwe ai n'apna, nu Nyenwe ai kwunnu a oka. O kanu be kpa Sòlu znirni izi oma n'anya rikne nu Damasikosu. ²⁸ Be nu Sòlu daziri, o zne nu rime kpakara Jeruselem, gweru anya rikne nòkpo okwo izi oma nu rewhna Nyenwe ai. ²⁹ Ya nu ele Ju nookwu Giriki nòdogbuta, be pio o gbu a. ³⁰ Nga rumu nda nurnu nhne gbasiri a, be kwuru Sòlu zne Sizaria, zizne a Tasosi.

³¹ Kpakara ogbako Chiokike ke zi nu Judiya nu Galili nu Sameria zukwaru inwe n'udno. Enine Nso mernu be gwuzosi rikne, ba aba, kpa be noowu budnu nòotu ogwnu Nyenwe ai.

Pita nu rime Lida nu Jopa

³² Kpa Pita neezneghari kpakara ohna neelekasi rumu Chiokike, o zne lekasi ele zi nu Lida. ³³ O whnu otu nwerukna rewhna a bu Enyasi, nye ngeri ehni a donwurnu odonwu, nye zi n'olu okpata awha esato. ³⁴ Pita kanu a, "Enyasi, Jizosi Karaisi mernu i ehni si rikne, lizo, gbakwata okpata i." Ngangam, o lizo. ³⁵ Kpakara ele wu nu Lida nu Saroni whurnu a, tuhnasna hne Nyenwe ai zi.

³⁶ Otu nwerinya rewhna a bu Tabita (ke bu Dokasi), nye sno apna Jizosi, zi nu Jopa. O bu nye neeme nhne oma ige obula, neeyinu ele mboni aka. ³⁷ N'ige wam o rija ehni igbugbu, nwuma. Be hnja ehni a dobita n'oro olu. ³⁸ Nga ele sno apna Jizosi nurnu nu Pita zi nu Lida, Jopa zila ikere nu Lida, be zizne ele rukna lawuru, rjasno a, kaa, "Bikno, va wara wara." ³⁹ Pita jiknenu, snornu be zne. Nga o vaduru be kwuzne a n'oro olu. Kpakara ele rinya nzi be nwurnu zi naakwina ekwina, neegesi a kpakara iwo Dokasi dunnu be nga ya nu be zi.

⁴⁰ Pita chihala kpakara be ederezi, gwu mkpnerne-ochi n'eli, kpe okpukpe, o tuhnasna hne iznu wam zi, kaa, "Tabita, lizo." O sama anya a, nga o whurnu Pita, o daziri eli. ⁴¹ Pita yisinu a aka, o gwuzoru. O sukwu ele kweru ekwe nu ele rinya nzi be nwurnu, gesi be ya nu budnu. ⁴² Otnutnu gbasiri nhne ka gbasa nu kpakara Jopa, agida ele badnu kweru nu Nyenwe ai. ⁴³ Pita daziri agida obochi nu rime Jopa n'oro otu nye nornu ernu akpukpo ano be kwu Sajmoni.

Pita nu Koneliosi

¹⁰ Otu nwerukna rewhna a bu Koneliosi zi nu Sizaria, nye risi ele ogwnu Rom be kwu Otu ele Itali. ² O bu nye nòotu ogwnu Chiokike, ya nu kpakara ele oro a neekpenu Chiokike. O neeyinu ele mboni Ju aka, neekpe okpukpe nyee Chiokike kpakara ige. ³ Otu obochi, n'otnu-ige ke eto n'iwhnehnue † o whurnu enine izi Chiokike n'owhnurninya hne o vakwnusiri a, kaa, "Koneliosi."

⁴ Nga o leri anya, ogwnu turu a, o kaa, "O kini, Nyenwe ai?"

Enine izi kaa, "Chiokike nurnu okpukpe i, o chenwan-yarnu ernu oyinu ele mboni aka i. ⁵ Kitna, zizne ele badnu be zne Jopa, be sukwu otu nwerukna rewhna a bu Sajmoni Pita. ⁶ O zi n'oro otu nwerukna rewhna a bu Sajmoni nye ernu akpukpo ano, nye oro a zi nu ngeri osimini."

⁷ Nga enine izi wam ya nu a nookwu oka lahnuru, Koneliosi sukwu ele izi a lawuru, nu otu nye ogwnu ke bu otu nu rime ele izi a, nye nòotu ogwnu Chiokike. ⁸ O kanu be nhne mernu, zizne be Jopa.

⁹ N'ekile a, kpa be naavadu Jopa ndundu, Pita zne n'olu oro n'iwhnehnue † zne kpe okpukpe. ¹⁰ Nga wiri gwnurnu a, o pio nhne o jeeri, be zi neesi wiri, o whurnu owhnurninya. ¹¹ O whurnu hne oligwe kpumernu, nu nhne nu lele etere be dohnarnu nu nkala eno a du eli. ¹² Kpakara anohia obula ma agwo, ma onunu oligwe zi nu rime a. ¹³ Otu akpiri kanu a, "Pita, lizo, gbu, ri."

¹⁴ Kovu Pita saru, "Oza, Nyenwe ai, kwnornu nu m rilele m nhne obula ruru oru, mobu ke zila richna."

¹⁵ Akpiri wam kwu ke mgba lawuru, "Nhne obula Chiokike karu nu o zi richna, i kwula nhne zila richna."

¹⁶ Nhne ka mernu mgba eto, kpakara be lahna nu rime oligwe. ¹⁷ Kpa Pita zi naagbadi risi owhnurninya ka, ele rukna wam Koneliosi ziyaru mahjaru oro Sajmoni, be gwuzoru n'ogodo onuhna. ¹⁸ Be jikwa, "O bu hna hne Sajmoni Pita zi?"

¹⁹ Nga Pita zi koriri naagbadi risi owhnurninya ka, Enine Nso kanu a, "Le, ele rukna eto noopio i. ²⁰ Jikner-nu ehni i, snornu be zne, i sgha oka o sno be zne, kwnornu mawa ziyaru be."

²¹ Pita hiedna n'olu oro, kanu be, "Me bu nye anu noopio. Ndaa nhne anu kwnornu va?"

²² Be kaa, "Koneliosi nye risi neechi ele ogwnu ziyaru ai, o bu nye mee mma nu nye nòotu ogwnu Chiokike. Kpakara ele Ju nòoso a anya k'agida. Otu enine izi Chiokike kannu a o sukwu i n'oro a, ma o nurnu nhne i jookwu." ²³ Pita kwubnanya be oro, be dnanyi chi bo. N'osisi a, Pita nu agwna rumu nda ele zi nu Jopa snornu be zne.

† otu-ige ke eto n'iwhnehnue: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke tolu †† iwhnehnue: okwukwo ke mbom kwuru ige awa isunu

Pita zì n'òro Kòneliosi

²⁴ N'ekile a, ọ vadu Sizaria, hne Kòneliosi nù rùmu nwene a nù ele enyi a o sukwuru zì neese a. ²⁵ Kpa Pita naabna n'òro, Kòneliosi kwnusi a, dna n'èli n'òchi a, kponu a risi èli. ²⁶ Kọvu Pita tọlizo a, kanu a, "Lizọ, kwnornu nù m bu m badnu etekne."

²⁷ Pita nookwunu Kòneliosi ọka, be bna nù rime ọro, ọ ọwhnu agida ele badnu gbakọru. ²⁸ Ọ kanu be, "Hite n'iwu aì, anu magwu nù nye Ju nwée rikne meko nhne ya nù nye búo nye Ju mọbu zne ọro be. Kọvu nù Chiokike karu me kwú badnu nhne zila richna mọbu nhne ru ru ọru. ²⁹ Nga anu sukwuru m, m nwée m rikne sika aji. Kìtna, ndaa nhne mernu anu jiri sukwu m."

³⁰ Kòneliosi kaa, "Ọbochi ẹno wheru ewhe, m zì m neekpe okpukpe n'otnu-ige ke ẹto n'iwhehnie. † Ngangam, otu nwerukna wogwu iwo naacha va-a-a, gwuzoru nù ruwhnu m. ³¹ Ọ kaa, 'Kòneliosi, Chiokike nurnu okpukpe i, o chenwanyanu ẹrnu oyinu ele mboni aka i. ³² Zizne ele badnu Jopa be sukwu otu nyerukna rewhna a bu Sajmoni Pita, ọ bu nye izne n'oro Sajmoni nye ẹrnu akpukpo anọ, nye wu nù ngeri osimini.' ³³ M ziyannu ji izi wara wara, i mekaru nkarì va. Kìtna, kpakara aì zì nù ruwhnu Chiokike, neese ọ nurnu kpakara nhne Nyenwe aì nyernu n'iwu ji kanu aì."

Ikwu-ọnu Pita n'òro Kòneliosi

³⁴ Pita bete o kwu ọka, kaa, "M mahjaru m kìtna n'ezi ọka nù Chiokike zá neele badnu anya nù ruwhnu. ³⁵ Kọvu Chiokike nookwubnanya nye ọbula ke nọtutu ogwnu a, nye neeme mma hite nù mba ọbula. ³⁶ Anu magwu izi Chiokike ziznenu ele Izireli, nọkpo okwo izi ọma udno hite nù Jizosi Karaisi, nye bu Nyenwe kpakara badnu. ³⁷ Anu magwu nhne mernu nù kpakara Judiya hite nù Galili, kpa Joni znikworu izi ọma ọwu mini. ³⁸ Anu magwu masi nhne gbasiri Jizosi nye Nazareti, kpa Chiokike nyernu a Enine Nso nù rikne. O zneghariri nù rime kpakara eli neeme nhne ọma, nọogwo kpakara ele rewhnu ojo nwugwu, kwnornu nù Chiokike dagwunu a.

³⁹ "A bu ele akebne kpakara nhne o mernu n'eli ele Ju ma nù rime Jeruselem. Be kọgidne a n'ogba, gbu a. ⁴⁰ Kọvu Chiokike mernu ma o hi n'enuw lizo n'ọbochi ke ẹto, mee ma ọ whuya iwhe. ⁴¹ Ọ búo kpakara ele badnu whurnu a, kọvu ọ bu aìwa ele akebne Chiokike hohiaru. Aì nù a snornu ri wiri, nwọ mini nga o hiri n'enuw lizo. ⁴² O nyee aì iwu a zne zni izi ọma ka nyee ele badnu, a gba akebne nù ọ bu ya nye Chiokike hohiaru ọ buru nye ikpe kpakara ele zì budnu nù ele nwurnu ọnu. ⁴³ Kpakara ele ọwhurnunya gbaru nhne gbasiri a, nù kpakara ele jeekweru nù ya, be

† otnu-ige ke ẹto n'iwhehnie: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke tolu

jaagbarunu be mmehie be hite nù rikne ke zì nù rewhna a."

Ele búo ele Ju nahjaru Enine Nso

⁴⁴ Kpa Pita zì nookwu ọka, Enine Nso dnakwasiri kpakara ele noobno nsni nù izi ọma. ⁴⁵ Ọ gbagwojiri ele Ju kweru ekwe ele snornu Pita hi nù Jopa va anya, nù Chiokike wukwasiri ele búo ele Ju Enine Nso. ⁴⁶ Be nurnu kpa be naaznari Chiokike n'ikwu-ọnu zì ọdo n'odo.

Pita kaa, ⁴⁷ "Ele ka nahjaru Enine Nso lele aì, ọ zì nye jobnosni ọ wu be mini?" ⁴⁸ O nyee iwu be wu be mini nù rewhna Jizosi Karaisi. Be riasno Pita ma ya nù be daziri ọbochi ele nù ele.

Pita kọwaru nhne o mernu

11 Ele izi nù rùmu nda zì nù kpakara Judiya nurnu nù ele búo ele Ju nahjaru ikwu-ọnu Chiokike.

² Nga Pita znernu Jeruselem, ele be kparu nka lizo kwugidne Pita, ³ kaa, "I znernu n'oro ele be kpaige nka, ji nù be rikọ wiri."

⁴ Pita kanu be nhne mernu hite n'oziri du okwukwo, ⁵ "Kpa me zì neekpe okpukpe nù eli Jopa, m whurnu m ọwhurnunya, m whurnu nhne nù lele etere be dọdnarnu nù ngeri ẹno a hite n'oligwe, ọ kwusi hne me zì. ⁶ M lebna anya n'olu a, m whnu nù rime a anohia, nù okne anohia ojo, nù agwo nù ọnu oligwe. ⁷ M nurnu m otu akpìri naakanu m, 'Lizọ, Pita, gbu, ri.'

⁸ "Kọvu m karu m, 'Ọza, Nyenwe aì, ọ zá nhne ọbula ru ru ọru mọbu ke zila richna bnaleru m ọnu.'

⁹ "Akpìri wam kwu ke mgba lawuru, kaa, 'Nhne ọbula Chiokike karu nù ọ zì richna, i kwula nhne zila richna.'

¹⁰ Nhne ka mernu mgba ẹto, omekwo, kpakara be lah-narnu oligwe.

¹¹ "N'ige wam, ele rukna ẹto ele be ziyannu m hite nù Sizaria vaduru nù ọro wam me zì. ¹² Enine Nso kanu m me sígha ọka, kọvu me snornu be zne. Rùmu nda m isunu ka hiri nù Jopa snornu m zne Sizaria, kpakara aì bna n'oro Kòneliosi. ¹³ Ọ kanu aì kpa ọ whurnu enine izi gwuzo n'oro a, ke kannu a, 'Zizne ele badnu zne Jopa, be sukwu otu nwerukna rewhna a bu Sajmoni Pita. ¹⁴ Ọ jaakanu i ọka ke be jọznohia ji nù ezi-nu-oro i.'

¹⁵ Kpa me panizornu nookwunu be ọka, Enine Nso dnakwasiri be lele kpa ọ dnakwasiri aì n'oziri. ¹⁶ M chenwanya ikwu-ọnu Nyenwe aì kwuru, 'Jonì jiri mini wu ele badnu mini, kọvu be jeeji Enine Nso nọowu anu mini.' ¹⁷ Chiokike nyernu be nkesi wam o nyernu aì kpa a kweru nù Nyenwe aì Jizosi Karaisi. M bu nyele ke me jobnosnili Chiokike?"

¹⁸ Nga be nurnu nhne ka, be kpusni ọnu be, be znarni Chiokike, kaa, "Chiokike nyernu ele búo ele Ju obirizi ọtuhnasna mkpoma ma be ziri budnu."

Ogbako ke zị n'Antịoku

¹⁹ Kịtna, okne ọkpakna ẹhni wam ke whụyaru kwnor-nu ẹnwu Sitivini mernu ele kweru ekwe gbas a dụ Fonisia nụ Saiporosi nụ Antịoku. Be neezni ele Ju kpọi izi ọma. ²⁰ Kọvu agwna ele kweru ekwe, ele rukna hiri nụ Saiporosi nụ Sirini znernu Antịoku, be nụ ele bụo ele Ju nookwu ọka, nọkpo okwo izi ọma gbasiri Nyenwe aị Jizọsi. ²¹ Iknernema Nyenwe aị sno be, agịda ele badnụ kweru, tųhnasna hne Nyenwe aị zị.

²² Ọtnutnu ka duru ogbako ke zị nụ Jeruselem nsni, be zine Banabasị Antịoku. ²³ Nga ọ varu, whnụ ernalu Chiokike n'esilawuru ele ke a, mkpoma sora a n'onu, ọ kanu be yisi ẹhni gweru kpakara mkpoma be tukwasi nụ Nyenwe aị. ²⁴ Banabasị bụ ọmama badnụ ke nweru Enine Nso nụ ọtukwasi ovu. Agida ele badnụ kweruru nụ Nyenwe aị.

²⁵ Banabasị zne o pio Solu nụ Tasosi. ²⁶ Nga o pio-hiaru a, o kwuya a Antịoku. Be lawuru zị neezni agida ele badnụ nhne nụ Antịoku otu awha. Be sukwuru ele sno apna Jizọsi "Kirisiteni" ọziri n'Antịoku.

²⁷ N'ige wam, agwna ele ọwhnurninya hiri nụ Jeruselem zne Antịoku. ²⁸ Otu nyenum nụ rime be nye rewhna a bụ Agabosi, gwuzoru nụ rikne Enine Nso whnụ ọwhnurninya nụ okne ọknunyo jaazi nụ kpakara ọwa. (Ọknunyo ka dnarnu nga Kalaudiọsi neechi.)

²⁹ Ele sno apna Jizọsi kpebi nụ nye ọbula jeezine nhne kpa o nweru rikne yisinu rumu nda ele zị nụ Judiya aka. ³⁰ Ka bụ nhne be mernu, be bita iwai gweznenu ele risi ogbako hite n'aka Banabasị nụ Solu.

Erọdu gburu Jemisi, tų Pita ikelu

12 N'ige ka Eze Erọdu panizoru ọ kpakna agwna ele zị n'ogbako Chiokike ẹhni. ² O gweru ama-ogwnu gbu Jemisi nwene rukna Joni. ³ Nga ọ whnurnu nụ ọ sora ele Ju ovu n'onu, o zne nụ ruwhnu nwudne Pita. (Ka mernu n'ige Iriri Bredi Whuge Ọwhu.) ⁴ Nga ọ nwudnenu Pita, o yisi a n'oro ikelu, o gweru a nyewhete n'aka otu ele ogwnu ẹno ẹno. Erọdu neese o gwehia a n'ikpe ọhna nga Iriri Ogawhe whemernu. ⁵ Pita zị n'oro ikelu, kovu ogbako Chiokike neekpesi okpukpe rikne gbasiri a nụ ruwhnu Chiokike.

Pita whụyaru n'oro ikelu

⁶ N'abalị ke jọbo ọbochi Erọdu jeegweya nụ ruwhnu ele ọhna, Pita zị neezni anyarna n'esilawuru ele ogwnu lawuru ele neese a. Be turu a ijigba lawuru, ele neese nhne gwuzo n'onu-mgbo. ⁷ Ngangam, enine izi Nyenwe aị varu gwuzoru, iwhne mukwasi nụ rime oro ikelu. Enine izi wam kpatu Pita aka nụ ngeri ẹhni, ọ kanu a, "Lizo wara wara." Ijigba dnahnala n'aka Pita. ⁸ Enine izi wam kaa, "Suru ajni i, woru okoro-ochi i." Pita mee kpam, enine izi wam kanu a, "Woru iwo i, snornu m." ⁹ Pita snornu a whoga n'oro ikelu. O ma a nụ hne enine izi wam neeme bụ nhne zị ire. O che nụ ọ nọwhnu ọwhnurninya. ¹⁰ Be whe ele nse ke mbom, nụ ke ẹbo,

be va nụ ke ipne-aznu ke bụ onu-mgbo rugwe bnarnu nụ rime eli-ohna. Onu-mgbo wam gbama n'aka a. Be whoga, be neezne n'otu apna, ngangam, enine izi wam ghasa Pita.

¹¹ Pita mahia ẹhni a, ọ kaa, "Kịtna, m maam nụ ọ bụ n'ezị nụ Nyenwe aị ziyaru enine izi a, dohia m n'aka Erọdu, dohia m nụ kpakara nhne ele Ju neele anya a."

¹² Nga ọ mahiaru nhne ka, o zne nụ oro Meri nne Joni Makị. Agida ele badnụ gbakoru pij neekpe okpukpe.

¹³ Pita znu aka nụ onu-mgbo, otu nnwo rinya rewhna a bụ Roda zne ọ nakwe a. ¹⁴ Nga ọ mahiaru nkoli a, ovu ọso n'onu mernu o nwée rikne gbama oro, ọ gba ẹso zne kanu be nụ Pita gwuzogwu nụ ọnuhna.

¹⁵ Be kanu a, "Any a bụo i ọma." Kovu o kwusi a rikne, be kanu a, "Ọ bụ enine a."

¹⁶ Kovu Pita zị koriri nooznu aka n'onu-mgbo. Nga be gbamarnu oro, whnụ a, ọ gbagwojiri be anya. ¹⁷ O whenu be aka be kpusnime onu be. Ọ kanu be kpa Nyenwe aị gwehiaru a n'oro ikelu. Ọ kanu be, "Anu kanu Jemisi nụ rumu nda m ele berere." Ọ whoga zne hne berere.

¹⁸ N'osisi, o mernu ele neese nhne anya aghari k'agida nhne mernu Pita. ¹⁹ Erọdu kaa be pio a, kovu be nwée rikne piohia a, ọ kaa be sikwa ele neese nhne ajiji, o nyee iwu be gbu kpakara be. Omekwo, Erọdu hiri nụ Judiya zne nụ Sizaria daziri ige matị.

Ernu Erọdu

²⁰ Ele Taya nụ Sajdoni mernu Erọdu ovu owe ẹhni, be ziri n'otu zne ọ whnụ a, be mee ma Bilatosi nye neelekwa oro eze gbagwasinu be. Be zne rjasno Erọdu ma udno ziri, kwnornu nụ eli be neenwehia nhne oriri hite n'eli a. ²¹ N'obochi be hohiaru, Erọdu woru iwo eze a daziri nụ ngadna eze a, kwunu ele badnụ wam ọka.

²² Be siwama lulo, kaa, "Ọ bụo badnụ nookwu ọka ka, kovu ọ bụ otu chi." ²³ Ngangam, enine izi Nyenwe aị lidna Erọdu kwnornu nụ o nyéne Chiokike igwugwu. Rukpurukpuru ri a, ọ nwuma.

²⁴ Ikwu-onu Chiokike neezne nụ ruwhnu, naagbasa, nooso oso. ²⁵ Nga Banabasị nụ Solu rnukworu ernalu be, be hi nụ Jeruselem hiehna kwuru Joni Makị. †

Be zihalaru Banabasị nụ Solu

13 N'ogbako Chiokike ke zị nụ Antịoku, ele neezni nhne nụ ele ọwhnurninya zị, Banabasị, Simiọni nye be kwu Najja, Lusosi nye Sirini nụ Mane, nye ya nụ Eze Erọdu soru, nụ Solu. ² Kpa be zị neekpenu Nyenwe aị, noovu onu, Enine Nso kaa, "Anu kewamanu m Banabasị nụ Solu, ma be zne rnu ernalu me kwnornu sukwu be." ³ Nga be vukworu onu, kpe okpukpe, be tukwasi be aka nụ risi, zihala be.

† be hi nụ Jeruselem hiehna kwuru Joni Makị Okwukwo berere kwuru, be lahna Jeruselem, be nụ Joni Makị.

Nu rime Saipurōsi

⁴ Kpa Enine Nsọ zihalaru Banabasị nu Sọlu, be zne Selusia, hite nu pji zne Saiporosi. ⁵ Nga be ɖuru Salamisi, be kpọ okwo ikwu-ọnu Chiokike nu rime ọro ọgbako ele Ju, be nu Jōni Makị nye izi be. ⁶ Be zne n'ẹli ọhia esilawuru tem be ɖu ẹli-ọhna Pafōsi, be whnu otu nye ẹrnu aghigho rẹwhna a bu Ba-jizōsi, nye Ju kwuru ẹhni a nye ọwhnurninya. ⁷ Ọ bu enyi nye nẹchi ẹli ọhia esilawuru wam nye rẹwhna a bu Sajōsi Pọlosi, nye nwernu akoniche. Nye ọchichi wam sukwuru Banabasị nu Sọlu nu ruwhnu a ma ọ nurnu ikwu-ọnu Chiokike. ⁸ Kọvu nye ẹrnu aghigho ka, Ẹlimasi (ke bu rẹwhna a nu ikwu-ọnu Giriki), pioru ọ kwnama nye nẹchi ẹli wam ma ọ gharu o kweru nu Jizōsi. ⁹ Sọlu, nye rẹwhna bu Pọlu, nye Enine Nsọ jihiaru a nu rime, lekwasiri a anya, ¹⁰ kaa, "Ji nnwọ Ekwensu, nye irno kpakara nhne buru oma. Ji nye kpakara ẹrnu aghigho nu aruru-ẹli jiri nu rime. I jéesigbasi ọ gbanwo apna ziri ezi ke Nyenwe aị? ¹¹ Kịtna, le, aka Chiokike zị n'olu risi megidne i, i jookpu isni, i jọowhnu iwhe ke ọbochi ige matj."

Ngangam, Ẹlimasi whnurnu nhne nu lele rijiriji nu ọchichiri n'anya a, ọ whoga noopio nye joodu a n'aka. ¹² Nye nẹchi ẹli wam kweru nga ọ whnurnu nhne mernu, iznizni ikwu-ọnu Chiokike jiri a anya.

Nu rime Antjoku ke Pesidia

¹³ Pọlu nu ele nu ya sno kworu ọgbo hiri nu Pafōsi zne Pega nu rime Pamfilia, kọvu Jōni Makị gharuru be, lahna Jeruselem. ¹⁴ Be hi nu Pega va nu Antjoku ke Pisidia nu Ọbochi Ozukwa Inwe, be bna nu rime ọro ọgbako ele Ju daziri ẹli. ¹⁵ Nga be gwnurnu hite n'Iwu Mozizi nu nhne ele ọwhnurninya gbaru, ele risi ọro ọgbako zi be izi, "Rumu nda aị, ọ jaamasị aị ọ buru nu anu ji izi ọkwnata ovu anu jeezni ele ka."

¹⁶ Pọlu gwuzoru, whenu be aka, bete nookwu ọka, "Ele Izireli ibne m, nu kpakara ele ẹli berere neekpenu Chiokike, anu bnote m nsni. ¹⁷ Chiokike ke ele Izireli hohiaru ele nda aị ọknani, mee be okne mba nu ige be zị n'ẹli Ijipiti, Chiokike hiri n'ẹli Ijipiti kwuhja be n'aka rikne. ¹⁸ Ọ nagidnenu be nri awha ẹno n'ẹli-ikpa. ¹⁹ O luluru mba ẹsau ke ẹli Kenani, gweru ẹli be nyee ele ke a ma ọ buru ke be. ²⁰ Kpakara nhne ka mernu nhne nu lele riwhu awha ẹno nu nri isne.

"Omekwo, o nyee be ele ikpe, tem ọ ɖu ige Sameli nye ọwhnurninya. ²¹ Nga be pioru eze, Chiokike nyernu be Sọlu nnwọ Kisi, ke hi n'avnurnu Benjamini, buru eze nri awha ẹno. ²² Nga o gwemernu a, Chiokike mernu Devidi eze be, ka bu nhne Chiokike kwuru gbasiri a, 'M whnurnu m Devidi nnwọ Jesi, nye nu lele mkpoma m, nye jeeme kpakara nhne me pioru o mee.'

²³ "Hite n'avnurnu nwerukna ka, Chiokike gwelizoru Nye Oznohia Jizōsi, nyee Izireli lele kpa o kweru mkwna. ²⁴ Si Jizōsi panizoru ẹrnu a, Jōni beru ọsno kpọ okwo ma kpakara ele Izireli tuhnasa mkpoma ma be wu

be mini. ²⁵ Kpa Jōni nọornukpa ẹrnu a, ọ kaa, 'Anu neeche nu m bu m nyele? M buo m nye wam anu neele anya a. Kọvu ọ naava n'aznu m, m kwésige m owhudnahie toma eriri okoro-ochi a lawuru.'

²⁶ "Rumu nda m, ele avnurnu Ebereham nu kpakara ele ẹli berere ele neekpenu Chiokike, izi oznohia ka bu nhne be neezni aị. ²⁷ Ele wu nu Jeruselem nu ele risi be máa nu ya bu Nye Oznohia, be ghohiage ikwu-ọnu ele ọwhnurninya be nọogwnu kpakara Ọbochi Ozukwa Inwe. Kọvu be mernu nhne ele ọwhnurninya kwuru mezu nga be kperu a ikpe ẹnwu. ²⁸ Ọ bu ezi nu be nwée nhne be ji ma a ikpe ẹnwu, be kaa Pajleti gbu a. ²⁹ Nga be mezuru kpakara nhne be kwuru n'okwukwo nsọ gbasiri a, be vudna n'olu ọgba, lite a. ³⁰ Kọvu Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ. ³¹ O mernu ele snornu a hi nu Galili va Jeruselem whnu a anya. Be bu ele akadne nyee ele Izireli.

³² "A neezni anu izi oma Chiokike kweru ele nda aị ọknani mkwna. ³³ Chiokike mezunnu aị rumu be mkwna wam, hite nu ome Jizōsi hi n'ẹnwu lizọ. Lele kpa be gbaru Eri Oma ke ẹbo, 'Jiwa bu Nnwọ m, m murnu m ji tna.'

³⁴ "Nhne Chiokike kwuru gbasiri ome ma o hi n'ẹnwu lizọ, o jóoro oro, bu ka, 'M jeenye i ngozi zị nsọ ke kwesiri ọkwnata ovu me kweru Devidi mkwna.'

³⁵ O kwuru nu hne berere, 'I jéekwe ma nye nsọ ke i ro oro.'

³⁶ "Devidi mernu nhne Chiokike pioru o mee n'ige ke a, ọ nwu, be lite a nu ngeri ilili ele ke a, o ro. ³⁷ Kọvu nye wam Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ róge oro.

³⁸ "Rumu nda m, anu mahja nu ọ bu hite nu Jizōsi hne a nọokpo okwo ọgbaru mmehie. ³⁹ Hite nu ya, kpakara ele kweru jeenwernu ẹhni be hite nu kpakara mmehie. Ka bu nhne Iwu Mozizi nwée rikne mee. ⁴⁰ Anya ɖu anu ẹli, ọ zị nhne ele ọwhnurninya kwuru be mezu n'ẹhni anu,

⁴¹ 'Le, anu ele ọnu ojo, o ji anu anya, anu nwu ẹnwu, kwnornu nu nhne me jọornu n'ọbochi anu, bu nhne anu jéekweru, ọ buredi nu nye berere kanu anu.' "

⁴² Kpa Pọlu nu Banabasị nọowhoga n'oro ọgbako, be kanu be va n'Ọbochi Ozukwa Inwe berere kwunu be ọka. ⁴³ Nga ọgbako gbasaru, agida ele Ju nu ele bnarnu okpukpe ele Ju snornu Pọlu nu Banabasị. Be nookwunu be ọka ma be dazigidne n'oru ke Chiokike.

⁴⁴ N'Ọbochi Ozukwa Inwe berere, kpakara ele zị n'ẹli wam znernu ọ nurnu ikwu-ọnu Nyenwe aị. ⁴⁵ Nga ele Ju whnurnu igbudu badnu wam, ọwho-anya jihia n'ovu be, be kwu ọka megidne nhne Pọlu kwuru, kpasị a iwheerne.

⁴⁶ Kọvu Pọlu nu Banabasị jiri anya rikne kwu ọka, kaa, "Ọ zị mkpa nu a znernu ebe ọsno kwunu anu ikwu-ọnu Chiokike, kọvu hne anu juru a, gwnu ẹhni anu ele kwésile budnu kwó okwo, a jaagharu anu, znekwnusi

ele búo ele Ju. ⁴⁷ Kwnornu nù ka bú nhne Nyenwe aì nyernu n'iwu,
'M ziznenu m anù ma anù búru iwhe ke ele búo ele Ju,

ma anù búru apna ọznohia mmehie ke kpakara ọwa.' "

⁴⁸ Nga ele búo ele Ju nurnu nhne ka, mkpoma sọru be n'ọnu k'agìda, be znarnì izi ọma Nyenwe aì, ele be hòiaru kwnornu búdnú kwó okwo kweru.

⁴⁹ Ikwu-ọnu Nyenwe aì gbasarù nù kpakara ẹli.

⁵⁰ Kọvu ele Ju kpasu ele risi nù rime ẹli nù ele rinya kwu ele ẹli berere ele neekpenu Chiokike, be bete ọ kpakna Pọlu nù Banabasì ẹhni, be chíhala be n'ẹli be. ⁵¹ Ele izi wam lịsnama rịzna ọchi be megidne be, zne Aìkoniom.

⁵² Ele sno apna Jizọsì zì nù Antìọku nwúdna k'agìda, Enine Nsọ jihja be.

Nù rime Aìkoniom

14 Nù rime Aìkoniom, Pọlu nù Banabasì znenu nù rime ọro ọgbako ele Ju lele kpa be mesi, be kwu ikwu-ọnu Chiokike nù rikne ke mernu agìda ele Ju nù ele búo ele Ju ghọ ele kweru ekwe. ² Kọvu ele Ju ele kwé ekwe kpasuru ovu owe ẹhni ele búo ele Ju megidne rọmu nda aì. ³ Pọlu nù Banabasì dazìri pji gbu ọkwunu, be kwusi nhne gbasìri oru Nyenwe aì rikne. Nyenwe aì mesiri ẹrnu izi ọma be rikne hite n'ẹrnu ndu-ẹhni nù ẹrnu elekema ke be nọrnu. ⁴ Kọvu ele ẹli wam kewarù, agwna be danù ele Ju, ele berere dagwunu ele izi wam. ⁵ Ele Ju nù ele búo ele Ju gba iznuznu, be nù ele risi be mee be nhne rikne, ọ tų be akaworugwu nù o gbu ele izi wam. ⁶ Kpa ele izi wam nurnu a, be gbazne Lisitira nù Dẹbi, ẹli ele Lajkonìa, nù ẹli ke gbarù a gburugburu, ⁷ hne be zì neezni izi ọma.

Nù rime Lisitira nù Dẹbi

⁸ Otu nwerukna zì nù Lisitira nye dnarnù mgwọro n'ọchi lawuru, ọ bú nye mgwọro kpa be murnu a, o znéọlele izne. ⁹ Ọ dazì noobno nsnì nhne Pọlu nookwu, Pọlu le a anya whnù nù o nwernu ọtukwasi ovu be jì ọ gwọ a. ¹⁰ Pọlu gweru okne nkọli si okokoba kaa, "Lizọ n'ọchi jì lawuru." Nwerukna wam gbù ẹwuru, bete neezne izne.

¹¹ Nga agìda ele badnù wam whnurnu nhne Pọlu mernu, be bete esi okokoba n'ikwu-ọnu ele Lajkonìa, kaa, "Chi aì ghọlam badnù va lekasi aì." ¹² Be jita Banabasì Zusi, be jita Pọlu Hẹmisi kwnornu nù ọ bú ọnu nookwu ọka. ¹³ Nye naakwa arìọhna Zusi ke ọro a zì nù ruwhnu ẹli-ọhna gweya ehni nù igwugwere n'ọnuhna. Ya nù agìda ele badnù wam noopio ọ kwanù ele izi wam arìọhna.

¹⁴ Nga Pọlu nù Banabasì nurnu nhne be noopio o mee, be dọwa iwo be, gba ẹso bna n'esilawuru agìda ele badnù wam, neesi okokoba, ¹⁵ "Ele nwe m, ndaa nhne anù kwno neeme nhne ka? A bú badnù etekne lele anù. A varù ọ kpọ okwo izi ọma ma anù hi nù kpakara nhne ka bnána iru whuya, tųhnasnakwnusi ke Chiokike zì búdnú, nye mernu oligwe nù ọwa nù okne

osimini nù kpakara nhne zì nù rime be. ¹⁶ N'ige wheru ewhe, Chiokike gharuru kpakara ele badnù ma be zne n'apna ke be, ¹⁷ kọvu, Chiokike mernu ẹhni a whuya iwhe hite nù nhne ọma o neeme, o neenye anù mini ozuzo hite n'oligwe, nù mkpuru n'ige o kwesiri, o neenye anù wiri, mee snarnìma jihja mkpoma anù."

¹⁸ Ọ bú n'ezì nù ele izi wam kwuru ọka kpa, ọ bú nhne rarù ẹhni o mee be gharù ọ kwanù be arìọhna.

¹⁹ Agwna ele Ju hiri nù Antìọku ke Pisidia nù Aìkoniom va, be dọru igbudu ele badnù wam yisi n'ẹhni be, be tų Pọlu akaworugwu, dọhala a nù rime ẹli be, be neeche nù ọ nwunam. ²⁰ Kọvu kpa rọmu nda gbarù a gburugburu, o lizọ lahna nù rime ẹli-ọhna, ke chí bọru ya nù Banabasì zne Dẹbi.

Be lahna Antìọku nù rime Siriya

²¹ Pọlu nù Banabasì zne znì izi ọma nù Dẹbi, be nwehia agìda ele sno apna Jizọsì. Be lahna Lisitira, hite pji zne Aìkoniom, zne Antìọku nù rime Pisidia. ²² Be mee ele kweru ekwe gwuzosi rikne, kasi be mkpoma ma be dazìgidne n'ọkwnata ovu, be kaa, "A jeehi nù rime agìda awhnùwhnu bna n'ẹli-eze Chiokike." ²³ Nù rime ọgbako Chiokike ọbula, Pọlu nù Banabasì hòhia ele okno badnù, hite nù okpukpe nù ovu ọnu chete be nù ruwhnu Nyenwe aì, nye be kwnatarù mkpoma. ²⁴ Nga be znezuru ẹli Pisidia, be va nù Pamfilìa. ²⁵ Be kpọ okwo izi ọma nù rime Pega, hite pji zne Atalja. ²⁶ Be hite n'Atalja kwọru ọgbo lahna Antìọku, hne be gweru be nyewhete n'oru ke Chiokike nù ẹrnu be rnukworu † kịtna. ²⁷ Nga be vaduru nù rime Antìọku, be sukwukọta ele ọgbako Chiokike kanù be kpakara nhne Chiokike jiri be rnù, nù kpa ọ gbamanù ele búo ele Ju ọnuhna ma be kweru. ²⁸ Be nù ele kweru ekwe dazìri pji gbu ọkwunu.

Ọgbako ke zì nù Jeruselem

15 Agwna ele rukna hiri nù Judiya va Antìọku bete neezni rọmu nda, kaa, "Be nwée rikne znọhia anù okwolem ma be kparù anù nka, lele kpa Iwu Mozizi kwuru." ² Pọlu nù Banabasì nù be nọdogbuta gbasìri nhne ka, be kwekọta nù Pọlu nù Banabasì nù agwna ele zì nù Antìọku jeezne Jeruselem whnù ele izi Karaìsi nù ele okno badnù gbasìri nhne ka. ³ Ele ọgbako Chiokike zizne be, be zne nù rime Fonisia nù Sameria, be kwuhja kpa ele búo ele Ju tųhnasnakwnusiri Chiokike. Ọtnutnu ka mernu kpakara rọmu nda nwúdna k'agìda. ⁴ Nga be vaduru Jeruselem, ọgbako Chiokike, nù ele izi nù ele okno badnù nabnanyarnù be, be kanù be kpakara nhne Chiokike jiri be mee.

⁵ Kọvu agwna ele kweru ekwe ele otu ele Farisi gwuzoru, kaa, "Be jaakparìri be nka, kanù be bita Iwu Mozizi."

⁶ Ele izi nù ele okno badnù zne iznuznu ma be lebna anya nhne gbasìri ọka ka. ⁷ Nga be kwuru agìda ọka

† Gwnù Ernu Ele Izi 13:1,2.

gbu ọkwu, Pita gwuzoru, kaa, “Rumu nda m, anụ magwụ kpa n'ige wheru ewhe kpa Chiokike ọhíaru m n'esilawuru anụ, zne zni ele búo ele Ju izi ọma ma be nurnu, kweru masị. ⁸ Chiokike nye marnụ mkpoma kpakara badnụ, gbarụ akebne gbasiri be. O nyernu be Enine Nso lele kpa o nyernu aị. ⁹ Ọ kpáge ike n'esi-lawuru aị nụ be, o snusnarnu ovu be kwnornu nụ be kweruru. ¹⁰ Kịni kpayarụ anụ jaakpa Chiokike iru kịta hite n'otukwasi ele kweru ekwe ivu ke aị nụ ele nda aị ọknani nwée rikne vuli. ¹¹ Ọza, a kweruru, be znọhia aị hite n'oru Nyenwe aị Jizosi lele be masị.”

¹² Kpakara be daziri bii kpa be noobno nsnị nhne Banabasị nụ Pọlu nookwu gbasiri kpakara ẹrnu ndu-ẹhni Chiokike hiri n'aka be nñ n'esilawuru ele búo ele Ju. ¹³ Nga be kwukworu, Jemisi gwelizo ọnu kaa, “Rumu nda m, anụ bnote m nsnị n'ọnu. ¹⁴ Saịmoni karụ kpa Chiokike hiri nụ mbom gesi ele búo ele Ju ruwhnu ọma a, o mernu agwna be buru ele ke a. ¹⁵ Ikwu-ọnu ele ọwhnurninya nụ nhne ka dnakotaru n'otu, lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru,

¹⁶ ‘Nyenwe aị karụ, Omekwo, m jaalahna, m jeegwulizo ọro Devidi dnarnụ adna, m jeegweme mkpomkpo ọro a, wulizo a, m jeeme a o gwuzosi rikne berere.

¹⁷ M jeeme ka ma kpakara ele badnụ pio Nyenwe aị, kpakara ele búo ele Ju ele me sukwuru ma be buru ke m.

Ka bú nhne Nyenwe aị nye mernu kpakara nhne kwuru.

¹⁸ Ọ bú nye mernu ele badnụ mahia kpakara nhne hite nụ mbom.’”

¹⁹ Jemisi nookwuzne, “Echiche m bú ka, a kpákna ele búo ele Ju ẹhni, bú ele tųhnasnakwnusiri Chiokike.

²⁰ Kọvu a gbanụ be ọkwukwo, kanụ be, be rí wiri ọbula zila rjchna be kwarụ arjohna nyee renwu, be mékọ ọyi, be ríkọ anọ ọbula be higburu ẹhigbu, be ríkọ ọvnarna.

²¹ Kwnornu nụ be nọogwnu Iwu Mozizi agida ige wheru ewhe n'oro ọgbako be nụ kpakara Ọbochi Ozukwa Inwe, be nọokpo okwo ikwu-ọnu Mozizi nụ kpakara ẹli.”

Ele izi gbanụ ele búo ele Ju ele ọkwukwo

²² Ele izi nụ ele okno badnụ, be nụ kpakara ọgbako Chiokike, kpebi ọ ọhia agwna ele badnụ n'esilawuru be zine be Antjoku, be nụ Pọlu nụ Banabasị. Be ọhia Judasị, nye be kwu Basabasị, nụ Saịlasi, ele rukna lawuru berere ele rumu nda nọoso anya. ²³ Be gba ọkwukwo izi ka zine be,

“Aịwa ele izi Karaịsi nụ ele okno badnụ, rumu nda anụ, neebekwu kpakara rumu nda ele búo ele Ju wu nụ rime Antjoku, Siriya nụ Silisia. A bekwulem anụ.

²⁴ A nurnu nụ agwna ele rukna n'esilawuru aị varụ kpakna anụ ẹhni, mee ovu la anụ mini hite nụ nhne be kwuru, be nuna nhne ka n'ọnu aị gbasiri a. ²⁵ A gbarụ iznuznu n'otu, a kwekọrita o zianu anụ ele izi a ọhíaru, be nụ ele enyi aị a whnurnu n'anya, Banabasị nụ Pọlu, ²⁶ ele gweru búdnú be nyee nụ nhne

oze búdnú kwnornu nụ n'ẹrnu Nyenwe aị Jizosi Karaịsi. ²⁷ A ziyannu anụ Judasị nụ Saịlasi, ele jaakanụ anụ nụ ruwhnu nụ ruwhnu nhne a gbarụ n'okwukwo. ²⁸ Aị nụ Enine Nso kwekọtaru, a tųkwasi ivu berere, be gweme kpakara nhne ka zị mkpa. ²⁹ Anụ ríkọ wiri ọbula be kwarụ arjohna nyee renwu, anụ ríkọ ọvnarna, anụ ríkọ anọ ọbula be higburu ẹhigbu, anụ mékọ ọyi. O jọoburunu anụ ọma ọ buru anụ mee kpam. Anụ dazikwaru nkari.”

³⁰ Be zine ele izi wam Antjoku, nga be duru Antjoku, be sukwukọta kpakara ele kweru ekwe nyega be ọkwukwo izi wam. ³¹ Nga ele badnụ wam gwnurnu ọkwukwo izi wam, ovu sọru be n'ọnu k'agida kwnornu nụ izi ọkwnagidne wam. ³² Judasị nụ Saịlasi, ele bú masị ele ọwhnurninya, kwu ọka gbu ọkwu naagba be inwe. ³³ Be daziri ige matị, be zihnalá be n'udno znekwnusi ele ziyaru be. [³⁴ Kọvu ọ masiri Saịlasi ọ daziri pji.] ³⁵ Pọlu nụ Banabasị daziri ige matị nụ Antjoku be nụ agida ele berere, be zne kọ ọkwu ikwu-ọnu Nyenwe aị.

Pọlu nụ Banabasị kewarụ

³⁶ Omekwo, Pọlu kanụ Banabasị, “Ngwa ma a lahna, lekasi rumu nda aị nụ kpakara ẹli-ọhna hne a znirni izi ọma Nyenwe aị, whnụ kpa be naagbalj.” ³⁷ Banabasị pioru ma be nụ Jóni Makị snornu zne. ³⁸ Kọvu Pọlu kwége o snornu be, kwnornu a dazigidnege n'ẹrnu wam, kọvu ọ ghasarụ be nụ Pamfilia. ³⁹ Be dogbuta ka k'agida, be kewa ẹhni be. Banabasị kwuru Makị kwowhe mini zne Saiporosi. ⁴⁰ Pọlu ọru Saịlasi, rumu nda gweru be yisi n'oru ke Nyenwe aị, be whoga. ⁴¹ Ọ gawhe Siriya nụ Silisia naagba kpakara ọgbako Chiokike inwe.

Timoti snornu Pọlu nụ Saịlasi zne

16 Pọlu zne Dẹbi nụ Lisitira. Otu nye sno apna Jizosi zị pji, nye renwhna a bú Timoti, nne a bú nyerinya Ju ke kweru ekwe, kọvu nda a bú nye Giriki.

² Kpakara rumu nda ele zị nụ Lisitira nụ Aikoniom nookwu Timoti ọka ọma. ³ Pọlu pioru o kwuru Timoti zne, ọ kpa a nka. O mernu ka kwnornu nụ kpakara ele Ju wu n'ẹli ka maam nụ nda a búo nye Ju. ⁴ Kpa be neezne hite n'otu ẹli-ọhna dọ n'ẹli-ọhna berere, be nyee ele kweru ekwe iwu ke ele izi nụ ele okno badnụ zị nụ Jeruselem nyernu, kanụ be be bita kpakara iwu ka. ⁵ Kpakara ọgbako Chiokike gwuzosi rikne n'okwnata ovu, naabahnasị n'ọbochi n'ọbochi.

Pọlu whnurnu ọwhnurninya nụ Torasi

⁶ Be gawhe n'esilawuru ẹli Firigia nụ Galasia, kwnornu nụ Enine Nso kwéle be kọ ọkwu izi ọma nụ ẹli Esia. ⁷ Nga be duru n'ike ẹli Misia, be pio o zne ẹli Bitinia, kọvu Enine Jizosi kwéle be. ⁸ Kam kpayarụ be jiri zne Misia nụ Torasi. ⁹ Pọlu whnụ ọwhnurninya n'abalj hne ọ whnurnu otu nwerukna Masidonia, gwuzo nụ ruwh-

nu a naarijasno a, "Bikno, va Masidonia yisinu aì aka."
¹⁰ Kpa Pòlu whnurnu owhnurninya ka, ngangam a jikn-
 ernu o zne Masidonia, kwnornu nù a kweru nù
 Chiokike sukwuru aì kpò okwo izi òma pji.

Lidiya nù ele òro a

¹¹ A kwòru ògbo hite nù Torasi otu ngam zne Samoti-
 rasi, n'ekile a zne Niapolisi. ¹² A hite nù pji zne Filipai,
 èli ele Rom n'echi ke bù risi òchichi èli Masidonia. A
 daziri òbochi ele nù ele n'èli wam. ¹³ N'Òbochi Ozukwa
 Inwe a whòga n'èli-òhna zne ngeri osimini, hne a leru
 anya nù a jòowhnu hne be kpe okpukpe. A daziri èli
 bete o kwunu ele rinya ele gbakòru pji òka. ¹⁴ Otu nye
 bnoteru nsnj bù Lidiya nye hi nù Tajira, nye neere iwo
 odno odno. O bù nwerinya neekpenu Chiokike, Nyen-
 we aì kpume mkpòma a, o bno nsnj nhne Pòlu nook-
 wu. ¹⁵ Nga be wùru a mini ya nù kpakara ele òro a, o
 sukwu aì, kaa, "Ò buru nù anù kweru nù m bù m nye
 kweru nù Nyenwe aì, anù va daziri n'òro m." O kw-
 nagidne aì.

Pòlu nù Saìlasi n'òro ikelu

¹⁶ Otu òbochi kpa a neezne hne okpukpe, otu òhi
 rinya nye r'ènwu ojo nwùgwu zuru aì, nye nookwu
 nhne jeeme n'ige zì nù ruwhnu. Ò naakpanù ele nwe a
 agida iwai hite n'òwhnurninya. ¹⁷ Nnwò rinya ka snor-
 nu aì nù Pòlu neesi okokoba, kaa, "Ele rukna ka bù ele
 izi Chiokike ke Kakwo Nhne Dum Olu. Be neegesi anù
 apna anù jeenwe òznohia." ¹⁸ Ka bù nhne o neeme agi-
 da òbochi, tem ovu we Pòlu èhni, ò t'uhnasna kanù
 r'ènwu ojo wam, "M ji m r'èwhna Jizòsi Karaìsi nyee i
 iwu, hi nù rime a whùya." R'ènwu ojo wam hi nù rime a
 whùya ngangam.

¹⁹ Nga ele nwe a whnurnu nù apna be neeji naakpa
 iwai mesnirni, be pnurnu Pòlu nù Saìlasi zne n'esi-
 lawùru ahia n'aka ele n'echi èli-òhna. ²⁰ Be gwuzote be
 nù ruwhnu ele risi, kaa, "Ele rukna ka bù ele Ju, be
 neegweya mkpakpò nù rime èli-òhna aì. ²¹ Be neezni
 omen'èli ke megidnèrnù iwu aì ele Rom, ke a nwée
 rikne bìtali mòbu mee nhne be neezni."

²² Agida badnù wam yisi aka megidne be, ele risi
 òdwa iwo Pòlu nù Saìlasi, nyee iwu be pnja be nhne.
²³ Nga be pnjakworu be nhne k'agida, be t'ubna be nù
 rime òro ikelu, kanù nye risi òro ikelu o legidne be
 anya nkari. ²⁴ Nga nye risi òro ikelu nurnu iwu ka, ò
 t'ubna be nù rime rime òro ikelu, t'usi òchi be nù rime
 igwe isisi.

²⁵ N'esilawùru abalì Pòlu nù Saìlasi bete neekpe
 okpukpe, n'ògwnunu Chiokike eri òznarni, ele ikelu
 berere noobnonu be nsnj. ²⁶ Ngangam, èli t'nèrnù
 enye, ke mernu ntù-èli òro ikelu mernu imerne.
 Ngangam, kpakara ònuhna gbamarnù, ijigba dnah-
 nala n'èhni kpakara ele ikelu. ²⁷ Nye risi òro ikelu wam
 t'enyarnù n'anyarna, nga ò whnurnu kpakara òro
 ikelu gbamarnù, o che nù kpakara ele ikelu
 gbawhulem, ò mniornu ama-ògwnu a ma o gbu èhni

a. ²⁸ Kòvu Pòlu siwama okokoba, kaa, "I mékasì èhni i
 nhne, kpakara aì zì hna."

²⁹ Nye nye risi òro ikelu wam kaa be nyee a t'ònji, ò
 ghabna rime òro ikelu, ò marnù r'ururu dna n'èli n'òchi
 Pòlu nù Saìlasi. ³⁰ O kwuhja be, s'ikwa be, "Ele nwe m,
 k'ini bù nhne me jeeme ma be znòhia m?"

³¹ Be kaa, "Kweru nù Nyenwe aì Jizòsi, be jòoznohia jì
 nù ele òro i." ³² Be kwunu a izi òma Nyenwe aì, ya nù
 kpakara ele zì n'òro a. ³³ N'ige abalì wam, nye risi òro
 ikelu wam kwuru be, snù ènya be, otu ngam be wù ya
 nù ele òro a mini. ³⁴ Nye risi òro ikelu wam kwuru Pòlu
 nù Saìlasi la n'òro a, nyee be wiri, mkpòma sòru a
 n'ònu, ya nù ele òro a, kwnornu nù be kweruru nù
 Chiokike.

³⁵ N'òsisi, ele risi èli-òhna zizne ele badnù be sigbasi
 ele rukna wam la. ³⁶ Nye risi òro ikelu wam kanù Pòlu,
 "Ele risi nyèrnù iwu jì nù Saìlasi la. Anù la n'udno."

³⁷ Kòvu Pòlu kanù ele wam be duyaru, "Be mágele aì
 ikpe nhne ojo òbula, be pnja aì nhne n'ahja, hne a bù
 ele Rom. Be t'ubna aì n'òro ikelu. K'itna, be n'eesigbasi
 aì nù mgwùgwa? Óza! Ele òchichi ele risi èli-òhna jaava
 hna, gbahja aì n'òro ikelu."

³⁸ Ele wam znèrnù kanù ele risi èli-òhna nhne Pòlu
 kwuru. Nga be nurnu nù be bù ele Rom, ogwnu t'uru
 be. ³⁹ Be zne riasno be, gbahja be n'òro ikelu, kanù be
 whòga nù rime èli be. ⁴⁰ Pòlu nù Saìlasi whòga n'òro
 ikelu, zne n'òro Lidiya. Be nù r'umu nda whnù, be
 kwunu be ikwu-ònu òsnuta mkpòma, gharù be, la.

Nù rime T'èsalonika

17 Be gawhe nù rime Amfipolisi nù Apolonia, be
 vadu T'èsalonika, hne be whnurnu òro ògbako
 ele Ju. ² Lele kpa omen'èli Pòlu zì, o zne n'òro ògbako
 ele Ju, n'Òbochi Ozukwa Inwe òbochi èto, ya nù ele
 badnù kwurita òka nhne zì n'òkwukwo nsò. ³ Ò
 kòwanu be, gesi be nù Karaìsi jaata awhnùwhnu,
 omekwo, o hi n'ènwu lizò. Pòlu kanù be, "Jizòsi nye me
 n'òkpo okwo a, bù Karaìsi wam." ⁴ Agwna be kweru,
 snornu Pòlu nù Saìlasi, ma agida ele búo ele Ju
 neekpenu Chiokike nù agida ele rinya be marnù r'èwh-
 na be.

⁵ Kòvu ele Ju kwnornu awùwa, chikota agwna ele ojo
 zì n'ahja, be lizò megidne be. Okne mkpakpò dna n'èli
 wam. Be zne n'òro Jasoni ma be pnùhia Pòlu nù Saìlasi
 nyee ele wam. ⁶ Kòvu kpa be whnùge be, be pnurnu
 Jasoni nù r'umu nda berere zne nù ruwhnu ele risi èli,
 neesi okokoba, kaa, "Ele rukna ka noovuya mkpaghasi
 kpakara òhna valèm èli aì. ⁷ Jasoni bìkwataru be n'òro
 a. Be zá naabita iwu Siza, be naakaa eze berere zì, nye
 be nookwu Jizòsi." ⁸ Be ji ikwu-ònu nù kpa mee okne
 mkpakpò dna n'èli-òhna ma n'esilawùru ele risi èli.
⁹ Ele risi èli mee Jasoni nù ele ya nù be sno kwù iwu, be
 sigbasi be la.

Nù rime Beria

¹⁰ Nga chi jiri, r'umu nda zihala Pòlu nù Saìlasi zne Be-
 ria. Nga be dùru, be zne n'òro ògbako ele Ju. ¹¹ Ele zì

nụ Beria nwernu ovu ọma karụ ele zị nụ Tẹsalonika. Mkpọma be jiknenu o bno nsnị n'ikwu-ọnu ka, be nyosna rime ọkwukwo nsọ kpakara ọbochi ma be whnụ nhne Pọlu nookwu ọ bụ ezi ọka. ¹² Agịda ele Ju kweru, ma agịda ele bụo ele Ju, ka bụ ele rinya be marnụ rẹwhna be, nụ ele rukna, kweru masị.

¹³ Kọvu nga ele Ju ele zị nụ Tẹsalonika nurnu nụ Pọlu nọokpo okwo izi ọma Chiokike nụ rime Beria, be va kpakne ovu ele badnụ megidne Pọlu. ¹⁴ Ngangam, rụmu nda zihala Pọlu zne ngeri osimini, kọvu Saịlasi nụ Timoti dazigidne nụ Beria. ¹⁵ Ele rukna sno Pọlu snornu a dụ Atẹnsi. Pọlu kanụ be, be kanụ Saịlasi nụ Timoti kwnusi a wara wara. Ele rukna lahna Beria.

Nụ rime Atẹnsi

¹⁶ Kpa Pọlu neese ma Saịlasi nụ Timoti vakwnusi a n'Atẹnsi, o gburu a igbugbu kpa ọ whnurnu nụ kpakara ele ẹli wam neekpenu rẹnwu zị ọdo n'odo. ¹⁷ Ya nụ be kwurita ọka n'oro ọgbako ele Ju, ma ele Ju ma ele bụo Ju ele neekpenu Chiokike. Ya nụ kpakara ele ọ whnurnu nụ rime ahia kpakara ọbochi nookwuri-ta ọka. ¹⁸ Agwna ele zni nhne be kwu ele Epikuri nụ ele Sitoiki nụ Pọlu nọdogbuta, ele ka kaa, "Ndaa nhne nye iwhnirniwhno ka nookwu?" Ele berere kaa, "O nookwu nhne gbasiri chi ikne." Be kwuru ka kwnornu nụ Pọlu nọokpo okwo izi ọma gbasiri Jizọsi nụ kpa o hiri n'ẹnwu lizọ. ¹⁹ Be kwuru Pọlu zne n'ogbo ele Arjopagosi, kaa, "A pioru ọ mahia nhne gbasiri iznizni ikne i nookwu. ²⁰ Agwna nhne i nookwu bụ nhne ikne nụ nsnị aj, a pioru ọ mahia risi ọka ka." ²¹ (Kpakara ele Atẹnsi nụ ele ẹli berere wu nụ Atẹnsi nootuwhu ige be noobno nsnị nụ ọtnutnu ikne ọbula varụ.)

²² Pọlu gwuzoru nụ ruwhnu ọgbako ele Arjopagosi, kaa, "Ele rukna Atẹnsi, m whnurnu m nụ anụ nwernu ovu okpukpe n'apna ọbula. ²³ Kpa me neezne izne nụ rime ẹli anụ, m whnurnu m nhne zị ọdo n'odo anụ neekpenu, m whnurnu m masị otu ojo arjohna be gbasiri nhne n'olu a, 'Nye Chi ke a máa.' Nye wam anụ neekpenu, ọ bụ n'ezị nụ anụ máa, bụ nye me nookwu ọka gbasiri a. ²⁴ Chiokike ke keru ọwa nụ kpakara nhne zị nụ rime a, bụ Nyenwe oligwe nụ ọwa, o wú n'oro okpukpe ke ele badnụ jiri aka be wu. ²⁵ Nhne badnụ mernu nyee a zịla mkpa, hne ọ bụ ya neenye badnụ bụdnu nụ inwe nụ kpakara nhne. ²⁶ Hite nụ otu badnụ o keru kpakara mba zị n'ọwa, mee be wuru nụ kpakara ọwa. O jiri aka a kpa ike ige kwesiri nụ hne ele badnụ joowu n'ọwa. ²⁷ O mernu ka ma ele badnụ pio a, dna ndịdna gbasiri, pohia a. Kọvu Chiokike zịla ikere hne a zị. ²⁸ Lele kpa otu badnụ kwuru, 'A zị bụdnu, neezne izne nụ rime a.' Agwna ele nkari ọkwukwo anụ karụ, 'A bụ rụmu a masị.'

²⁹ "Hne a bụ rụmu Chiokike, a chékọ nụ Chiokike nụ lele nhne ọbula be pñjornu ọpnio lele golu mọbu sili-va, mọbu akaworugwu ke badnụ jiri nkari aka a nụ akoniche a pñjo. ³⁰ Chiokike lewhuru ige badnụ máa nhne anya, kọvu, kịtna, o nyernu iwu kpakara ele badnụ hi nụ nhne ojo be whuya. ³¹ Kwnornu nụ ọ bitaru otu ọbochi o jeeji ikpe zị snam kpe kpakara ọwa ikpe,

hite n'aka otu badnụ o hohiaru. O mernu ka whuya iwhne kwnornu nụ o mernu o hi n'ẹnwu lizọ."

³² Nga be nurnu Pọlu kwuru nhne gbasiri olizọ n'ẹnwu, agwna be mee a nhne rụmu, kọvu agwna be kaa, "A pioru ọ nurnu nhne ka n'ọnu i berere." ³³ Pọlu whoga nụ rime ọgbako be. ³⁴ Agwna ele rukna snornu Pọlu kweru, n'esilawuru be bụ Dionisiosi nye otu ele Arjopagosi. Otu nwerinya rẹwhna a bụ Damarisi nụ ele berere kweru masị.

Nụ rime Kọrinti

18 Nga ka wheru, Pọlu whoga nụ Atẹnsi zne Kọrinti. ² Ọ whnurnu otu nye Ju, rẹwhna a bụ Akwila, nye be murnu nụ Pọtosi, nye hiri n'Itali va, ya nụ nnwerne a Prisila, kwnornu Kalaudiọsi nye nẹchi nyernu iwu kpakara ele Ju whoga nụ rime Rom. Pọlu zne ọ whnụ be. ³ Ya nụ be wuru, o snornu be rñ ẹnru ome tẹnti, kwnornu nụ be nwernu otu aka ẹnru. ⁴ O nookwu ọka n'oro ọgbako ele Ju kpakara Ọbochi Ozukwa Inwe, naakanụ ele Ju nụ ele Giriki ọka.

⁵ Nga Saịlasi nụ Timoti hiri nụ Masidonia va, Pọlu gweru kpakara ige yisi nụ ọkpo okwo izi ọma, naagba ama nụ Jizọsi bụ Karaisi nyee ele Ju. ⁶ Nga be lizọru megidne Pọlu, kparị a, ọ lịsnama iwo a kanụ be, "Ọv-narna anụ dazim nụ risi anụ, aka m zị rịchna. Hite kịtna, m jeeznekwusi ẹli ele bụo ele Ju."

⁷ Ọ gharụ be, zne wuru n'oro otu nye bụo nye Ju neekpenu Chiokike, rẹwhna a bụ Tajtosi Jositosi, nye ọro a n'oro ọgbako ele Ju gba. ⁸ Nye risi ọro ọgbako ele Ju wam, nye rẹwhna a bụ Kirisiposi, kweru nụ Nyenwe aj, ya nụ ele ọro a, nụ agida ele berere nụ rime Kọrinti nurnu izi ọma, kweru, be wụ be mini. ⁹ Pọlu whnurnu ọwhnurninya n'otu abali, Nyenwe aj kanụ a, "Ogwnu túko i, nọokpo okwo, i kpúsni ọnu i. ¹⁰ M dagwunu m ji, ọ zá nye jeenwe rikne mekasi i nhne, m nwernu m agida ele badnụ n'ẹli ka." ¹¹ Pọlu daziri n'ẹli wam otu awha n'ẹnwa isunu, neezni ele badnụ ikwu-ọnu Chiokike.

¹² Nga Galio bụ nye nẹchi Akaya, ele Ju gbakoru n'otu mee mkpakpọ megidne Pọlu, be kwuru a zne n'oro ikpe. ¹³ Be kaa, "Nwerukna ka neezni ele badnụ kpa be jeekpenu Chiokike ke megidnenu iwu aj."

¹⁴ Pọlu noopio o kwu ọka nga Galio kanụ ele Ju, "Ọ bụru nụ ka bụ nhne ojo ke megidnenu iwu ẹli, m joobnonu anụ nsnị. ¹⁵ Kọvu hne ọ bụ nhne gbasiri rẹwhna, n'ọka ke iwu anụ, anụ lebna anya nụ rime a, m jéenwe rikne kpe ikpe gbasiri a." ¹⁶ Ọ chihala be n'oro ikpe. ¹⁷ Be nwudne Sositenis, nye risi ọro ọgbako ele Ju, lị a nhne nụ ruwhnu ọro ikpe. Kọvu o gbásila Galio rja rja.

Pọlu lahnarnụ Antjoku nụ rime Siriya

¹⁸ Pọlu nụ rụmu nda daziri nụ Kọrinti agida ọbochi, ọ whoga, Prisila nụ Akwila snornu a zne Siriya. Ọ kọ rukeri-ize a nụ Kẹnkiria, kwnornu mkwna o kweru ige wheru ewhe. ¹⁹ Be dụ Efesosi, Pọlu ghasa Prisila nụ Akwila. Ọ bna nụ rime ọro ọgbako ele Ju, ya nụ ele Ju

kwurita òka. ²⁰ Be kanụ a, ọ daziri gbu ọkwnu, ọkọvụ o kwéle. ²¹ Nga ọ naala, ọ kanụ be, “Ọ bụrụ ọ masị Chiokike, m jeehiehnakwnusi anụ.” Ọ kwọrụ ọgbo whọga nụ Efesọsi. ²² Nga ọ dọrụ Sizaria, o zne Jeruselem bekwu ọgbako Karaịsi, hite pji zne Antiọku. ²³ Ọ daziri ige matị pji, ọ whọga zne nụ rime Galasia nụ Firigia, naagba kpakara ele kweru ekwe inwe.

Pọlu nụ rime Efesọsi

²⁴ Otu nye Ju rẹwhna a bụ Apọlosi, nye be mụrnu nụ Alẹkizandaria varụ Efesọsi, ọ bụ nye nkari ọka, nye marnụ nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ nkari. ²⁵ Be znurru a n'apna ke Nyenwe aị. O ji onwunwu bekwu mkpọma zni nhne gbasiri Jizọsi nụ kpa o kwesiri, ọkọvụ o magwụ nhne gbasiri ọwu mini Jọni kpọi. ²⁶ O bete nookwu ọka n'anya rikne n'oro ọgbako ele Ju. Nga Prisila nụ Akwila nurnu a, be kwuru a la n'oro be, znikwata a n'apna Chiokike nkari.

²⁷ Apọlosi kpebi o zne Akaya, rụmu nda ele zị n'Efesọsi gba ọkwukwo ma rụmu nda ele zị n'Akaya nabnanya a. Nga ọ dọrụ, o znekwnusi ele kwehjaru hite n'oru Chiokike, o yinu be aka. ²⁸ Hite n'anya rikne ke ọka a, o mernu ele Ju kpusni ọnu n'ohna, o mernu be mahja hite n'ọkwukwo nsọ nụ Jizọsi bụ Karaịsi.

Pọlu nụ rime Efesọsi

19 Kpa Apọlosi zị nụ Korinti, Pọlu gawheru nụ rime ẹli vadu Efesọsi. Ọ whnurnu agwna ele sno apna Jizọsi pji. ² Ọ sịkwa be, “Anụ nahjala Enine Nsọ kpa anụ kweruru?”

Be kaa, “A nuna rja rja ma ọ zị nhne be nookwu Enine Nsọ.”

³ Pọlu sịkwa be, “Nda kpa be wuru anụ mini?”

Be kaa, “Hite n'owuwu mini Jọni.”

⁴ Pọlu kaa, “Jọni wuru ele tūhnasarnu nụ nhne ojo be mini, ọ kanụ ele Izireli be kweru nụ nye naava n'aznụ a, nye wam bụ Jizọsi.” ⁵ Nga be nurnu a, be wụ be mini nụ rẹwhna Nyenwe aị Jizọsi. ⁶ Pọlu tūkwasi be aka nụ risi, Enine Nsọ dnakwasị be, be kwu ọka nụ riro ikne, kwusa izi ọma Chiokike. ⁷ Be hna lele ele nri ele rukna lawuru.

⁸ Pọlu zne n'oro ọgbako ele Ju, ẹnwa ẹto ya nụ be nọdogbuta, o jiri anya rikne kwu ọka gbalị ọ kanụ ele Ju nhne gbasiri ẹli-eze Chiokike. ⁹ Ọkọvụ agwna be mernu risi rikne, be kwéle o kweru, be kwu ọka ojo megidne apna Nyenwe aị nụ ruwhnu agida ele badnụ. Pọlu gharụ be, kwuru ele sno apna Jizọsi, ya nụ be nookwurita ọka kpakara ọbochi n'oro ọmumu ọkwukwo Tajranosi. ¹⁰ Be mernu nhne ka awha lawuru ke mernu kpakara ele wu n'eli Esia nurnu ikwu-ọnu Nyenwe aị, ma ele Ju nụ ele bụo ele Ju.

¹¹ Chiokike nrurnu ẹrnu elekema zị n'ichne hite n'aka Pọlu. ¹² Hite n'ehni a be neegwepiya wepe nụ nkiti nhne gweznenụ ele nriria zị ọdo n'odo ji, be gwọ be, rẹnwu ojo hi n'ehni be whọga.

¹³ Agwna ele Ju ele naagghari nẹchihala rẹnwu ojo pio o ji rẹwhna Jizọsi mee kpam. Be kanụ rẹnwu ojo,

“M neenye i iwu nụ rẹwhna Jizọsi nye Pọlu nọokpo okwo a.” ¹⁴ Rụmu rukna ẹsau otu nye Ju, nye risi arjohna rẹwhna a bụ Sikeva, mernu kpa. ¹⁵ Ọkọvụ rẹnwu ojo wam kanụ be, “M maam Jizọsi, m maam Pọlu, ọkọvụ anụ bụ ele kele?” ¹⁶ Nwerukna wam rẹnwu ojo wam wu nụ rime a bna be, megbu kpakara be, mekasi be ehni. Be hi nụ rime ọro wam vuru ọru, gbarụ ẹto gbawhu.

¹⁷ Kpakara ele Ju nụ ele bụo ele Ju wu nụ Efesọsi nurnu nhne ka, ogwnu tū kpakara be. Be sọbisinu rẹwhna Nyenwe aị Jizọsi k'agida. ¹⁸ Agida ele kweru ekwe varụ kwuhja nhne be mernu nụ ruwhnu ele badnụ. ¹⁹ Agida ele amusu vuyarụ kpakara ọkwukwo be, kpọ be bekwunụ nụ ruwhnu ele badnụ. Be gwnukota ọnu ahja be, pokwu mkpuru iwai siliva isne. ²⁰ Kpam ikwu-ọnu Chiokike gbasarụ, ji iknema gwuzosi rikne.

²¹ Nga nhne ka mekworu, Pọlu kpebi ọ gawhe Masidonia nụ Akaya zne Jeruselem. Ọ kaa, “Me znekwo, m jeezne Rom.” ²² O zizne ele neeyinu a aka izi, Timoti nụ Erasitosi, zne Masidonia. Ọ daziri ige matị n'eli Esia.

Èli ghara ghara n'Efesọsi

²³ Okne ẹli ghara ghara dnarnu n'Efesọsi kwnornu n'apna Nyenwe aị. ²⁴ Otu nye nọokpu siliva, nye rẹwhna a bụ Demetirisi, nye nọokpu ọro igbudu Djana, chi ele Efesọsi, nye mernu ele ẹrnu a nwe mbnarna k'agida. ²⁵ O sukwukọta ele ẹrnu a nụ kpakara ele nụ ya nwernu otu aka ẹrnu, ọ kanụ be, “Anụ magwụ nụ a neenwehja agida iwai hite n'ẹrnu aị. ²⁶ Anụ nọowhnu, nọonu nhne badnụ ka be kwu Pọlu neeme. Ọ karụ nụ chi be jiri aka kpu bụo chi rja rja. O mernu agida ele badnụ kweru ọka a, nụ hna n'Efesọsi ma nụ kpakara ẹli Esia. ²⁷ Ọ bụo nụ ẹrnu aị joowhu dai, ọkọvụ ogwnu nọotu aị nụ ọro okne chi aị Djana jọoburu nhne etekne, igwugwu a whu, bụ chi ke kpakara ele Esia nụ kpakara ọwa nọokponu risi ẹli.”

²⁸ Nga agida ele badnụ wam nurnu a, ọnuma jihja be mkpọma, be bete neesi okokoba, “Djana ele Efesọsi bụ dikne.” ²⁹ Mkpakpọ wam gbasia kpakara ẹli-ohna. Agida ele badnụ wam nwudne Gayosi nụ Arisitakosi, ele rukna Masidonia be nụ Pọlu sno neezne izi, pnurnu be zne ọgbakoro ẹli-ohna. ³⁰ Pọlu pioru ma o zne nụ ruwhnu ele badnụ wam, ọkọvụ ele kweru ekwe kwéle a. ³¹ Agwna ele nẹchi ẹchi ele enyi Pọlu zi izi, naariasno a, o gésikọ ehni a n'ọgbakoro.

³² Ọkọvụ nụ mkpakpọ zị nụ rime ọro ọgbako wam, agwna badnụ neesi otu nhne, ele berere neesi nhne berere, ele kakwo n'esilawuru be máa nhne be kwnornu gbakọ. ³³ Agwna be kaa nụ Alẹkizanda bụ nye risi mkpakpọ wam, ele Ju gwuzote a nụ ruwhnu ohna. Alẹkizanda whenu be aka ma o nwernu rikne kwu ọka, ma ọ gọhoru ọnu nụ ruwhnu ele badnụ.

³⁴ Ọkọvụ nga be mahjaru nụ ọ bụ nye Ju, be si okokoba n'otu ọnu lele awa lawuru, kaa, “Djana ele Efesọsi bụ dikne.” ³⁵ N'ipne-aznụ, nye gba ọkwukwo ẹli-ohna mee be daziri bii, ọ kaa, “Ele rukna Efesọsi, ele badnụ magwụ nụ ẹli Efesọsi bitaru ọro Djana nụ igbudu a ke hiri n'olu dna. ³⁶ Badnụ nwée rikne gọnahoru nhne ka. Anụ daziri bii, anụ mee nhne bụo ọma. ³⁷ Anụ kwuyaru

ele rukna ka hna, ọ bụ n'ezì nù be znúge buznu n'ọro Djana, mọbu kparị chi aị. ³⁸ Ọ bụru nù Demetirisi nù ele ẹrnu a noobno nye ọbula nhne, ọbochi ikpe zì, ele risi ikpe zìmako, be kpe ẹhni be ikpe nù ruwhnu ele ikpe. ³⁹ Ọ zì nhne berere anù pioru, be jookwu a n'ọro ọgbako ikpe lele kpa iwu kwuru. ⁴⁰ Kwnornu nù ogwnu nọotu aị nù be jaakaa nù a mernu mkpakpọ nù nhne mernu tna. A nwée rikne kowali risi mkpakpọ ka mọbu kaa nhne vuyarụ a." ⁴¹ Nga o kwukworu kpa, ọ gbasa ọgbako wam.

Pọlu znernu Masidonia nù Girisi

20 Nga mkpakpọ wam biri, Pọlu sukwukọta ele kweru ekwe n'otu, kwunu be ọka ọsnuta mkpọma, ọ kanụ be, be dazikwaru nkari, o whọga zne Masidonia. ² O zne nù rime kpakara ẹli wam nookwu agida ikwu-ọnu ọsnuta mkpọma tem ọ vadu Girisi. ³ Ọ daziri pij ẹnwa ẹto. Ele Ju naagba iznuznu nhne be jeeme a kpa o pioru o zne Siriya, o kpebi ọ lahna hite nù Masidonia. ⁴ Sopata nnwọ Pirọsi nye Beria snornu a zne, ma Arisitakosi nù Sekundosi hi nù Tẹsalonika, Gayọsi hi nù Dẹbi, Tajikikosi nù Tirofimoịsi ele hi n'Esia, nù Timoti. ⁵ Ele ka beru ọsno neese aị nù Torasi. ⁶ Nga Iriri Brẹdi Whúge Qwhu whemernu, a hi nù Filipaị kwọru ọgbo zne ke ọbochi isne wheru dụ Torasi. A daziri otu ikwezu.

Pọlu znernu Torasi

⁷ N'ọbochi mbọm n'ikwezu, kpakara aị gbaqọru ma a ri wiri n'otu, Pọlu bete nookwunu ele badnụ ọka tem dụ n'esilawuru abali, hne ọ bụ nù ọ naala n'osisi. ⁸ Agida tọnji noonwu n'ọro olu hne a zì n'ọgbako. ⁹ Otu nnwọ ikoro rukna rẹwhna a bụ Yutikọsi dazigwu ẹli n'olu mgbo-wekpeke. O bete neezni anyarna kpa Pọlu zì kọriri nookwu ọka, o hi n'olu ọro ke ikwunu ẹto dna n'ẹli n'anyarna. Be vulizọ a, kọvu ọ nwunam. ¹⁰ Pọlu gbadna ẹli, dnagidne a, bnagidne a, ọ kaa, "Ogwnu tũko anụ, ọ zì bụdnu." ¹¹ Ọ lahna nù rime ọro olu, nyawa brẹdi, ri, kpa o kwukworu ọka gbu ọkwunu tem ẹhnam wasi, ọ la. ¹² Be kwula nnwọ ikoro rukna wam ọro nù bụdnu, be snuta be ovu k'agida.

Hite nù Torasi zne Miletọsi

¹³ A bna ọgbo kwọru zne Asọsi, hne a jookwuru Pọlu n'ọgbo. Ọ kannụ aị a mee kpam, o jeeji ọchi zne pij. ¹⁴ Kpa o kwnusiri aị nù Asọsi, a vuru a n'ọgbo zne Mitelini. ¹⁵ N'ekile a, a hi nù pij kwọru ọgbo zne nhne zì Kjosì ndundu. N'ọbochi ke sno a, a dụ Samọsi n'ọbochi ke berere, a dụ Miletọsi. ¹⁶ Pọlu kpebiri ọ kwọru ọgbo whe Efesọsi ma ọ gharụ o tuwhu ige n'Esia. Ọ zì a wara wara ọ dụ Jeruselem, ọ bụru nù o jeekwe o mee n'ọbochi Pẹntikosi.

Pọlu kwunnu ele okno badnụ Efesọsi ọka

¹⁷ Pọlu zizne izi hite nù Miletọsi zne Efesọsi kanụ ele okno badnụ ọgbako whnụ a. ¹⁸ Nga be vaduru, ọ kanụ be, "Anụ magwụ kpa me tuwhuru ige me nù anụ zì, hite n'ọbochi me varụ ẹli Esia. ¹⁹ M ji m ovu hieru ẹli nù anya-mini ẹkwna rnụ ẹrnu lele nnwọ izi Chiokike, ọ bụ n'ezì nù ele Ju ji mmụma ọjo be kpakna m ẹhni. ²⁰ Anụ magwụ nù ọ zá nhne ke jaabnanụ anụ iru ke me tugwannu anụ kpa me neezni anụ izi ọma, kọvu m znirni m nhne nù ruwhnu ọhna nù hite n'ọro anụ zì ichne ichne. ²¹ Ma ele Ju ma ele bụo ele Ju, m dọru m anụ aka nù nsni, ma anụ hi nù nhne ọjo anụ tųhnasnakwnusi Chiokike, kweru nù Nyenwe aị Jizọsi. ²² Hite n'obno nsni nhne Enine Nsọ kwuru, m jeezne Jeruselem, m máam nhne jaadnakwasị m pij. ²³ Kọvu m magwụ m nù rime kpakara ẹli-ọhna, Enine Nsọ dọru m aka nù nsni, nù ikelu nù ọkpagbu neese m. ²⁴ Kọvu nù kpakara nhne ka zá naakpa m, m zá m nọogwnu bụdnu m nù nhne zì mkpa, ma m rnụkwo m ẹrnu Nyenwe aị Jizọsi nyernu m me rnụ. Ẹrnu wam bụ ọ kpo okwo izi ọma oru Chiokike.

²⁵ "M zneghariri m n'esilawuru anụ zni izi ọma ẹli-eze Chiokike. M magwụ m nù anụ jọowhnu m anya berere. ²⁶ Me kanụ anụ tna, nù ọ zá nye ikpe ọvnarna a jaama m. ²⁷ Kwnornu nù ọ zá nhne bụ echiche Chiokike ke me bítaru, gharụ ọ kanụ anụ. ²⁸ Anya dụ anụ ẹli n'ẹhni anụ, anụ legidne rụmu atnurnu Chiokike ke Enine Nsọ yisiri n'aka anụ. Anụ znụ rụmu atnurnu ọgbako Chiokike jiri ọvnarna Nnwọ a zuru. ²⁹ M magwụ m nù me la, edu wanọhia jaava n'esilawuru anụ, be jọodonu rụmu atnurnu wam obirizi. ³⁰ Ige vawa nga ele zì n'esilawuru anụ joolulu ezi ọka wam ma be duwhu ele kweru ekwe, mee be snornu be. ³¹ Anya dụ anụ ẹli, anụ chenwanya nù m ji m agida anya-mini ẹkwna iwhnehnne nù abali neezni anụ nhne awha ẹto.

³² "Kítna, m neeyisi anụ n'aka Chiokike nù ezi ọka ke ikwu-ọnu oru a, ke nwernu rikne o wulizọ anụ olu lele ọro, nyee anụ ngọzi nhne okehia ke a n'esilawuru ele ọ bítaru nsọ. ³³ M nwége m ọwho-anya nù hne siliva mọbu golu mọbu iwo nye ọbula zì. ³⁴ Anụ magwụ nù aka m lawuru rnụhiaru kpakara nhne ke zì m mkpa, nù ke me nù ele sno m. ³⁵ M gesiri m anụ nù hite n'ẹrnu aka aị, a jeeyisinu ele zá rikne aka. Anụ chenwanya ikwu-ọnu Nyenwe aị, 'Ọwa ọma zinu nye neekesi nhne kakwo nye nanahọru nhne.' "

³⁶ Nga Pọlu kwukworu ọka ka, ya nù be gwute mpnerne ọchi n'ẹli kpe okpukpe. ³⁷ Kpakara be naakwana ẹkwna kpa be bnakwnusiri a, snutu a ọnu ipne-aznụ. ³⁸ Ẹhni nwurnu be n'ikwu-ọnu wam o kwuru nù be jọowhnu a anya berere, Kpakara be snornu a zne, ọ bna n'ọgbo.

Pọlu znernu Jeruselem

21 Nga aị nù be gbasarụ, a kwọru ọgbo zne Kjosì otu ruwhnu, n'ekile a, a dụ Rodisi, hite pij a zne

Patara.² A whnurnu otu ogbo neezne Fonisia, a bna ogbo kworu whoga.³ Nga a duru hne a noowhnu Sai-porosi, a gharu a n'akarita zne Siriya. A hiedna nu Taya hne ogbo wam noovume ivu a.⁴ A whnurnu agwna ele kweru ekwe pii, ai nu be daziri otu ikwezu. Hite nu rikne Enine Chiokike, be kanu Polu o znekọ Jeruselem.⁵ Kovu nga ige ai zuru, a whoga. Kpakara be nu nnwerne be, nu rumu be snornu ai whoga n'eli-ohna. Kpakara ai gwute mpnerne ochi nu ngeri osimini kpe okpukpe.⁶ A bekwurita ehni ai, a bna n'ogbo, be lahna oro.

⁷ A kworu ogbo ai hite nu Taya zne Pitolimasi, a zne bekwu rumu nda ai, ai nu be daziri otu obochi.

⁸ N'obochi ke sno a, a vadu Sizaria. A bna n'oro otu nye nookpo okwo izi oma Chiokike, nye rewhna a bu Filipu, a daziri n'oro a. Filipu bu otu nu rime ele izi esau wam be hohiaru nu Jeruselem.¹⁹ Filipu nwernu rumu oknornokno eno ydogbola izi ele nookpo okwo izi oma Chiokike.

¹⁰ Kpa a dazi n'oro a agida obochi, otu nye owh-nurninya be kwu Agabosi hiri nu Judiya va.¹¹ O vakwnusi ai, gweru ajni Polu, kne ehni a ochi n'aka, o kaa, "Ka bu nhne Enine Nso kwuru, 'O bu kpa be ele Ju jeekne nye nwe ajni ka nu Jeruselem, gweru a nye-whete a n'aka ele buo ele Ju.'"

¹² Nga a nurnu a, ai nu ele eli wam rjasno Polu o znekwadia Jeruselem.¹³ Polu kaa, "Ndaa kpa anu naakwna ekwna neeme ma inwe gwu mkpoma m? Be jeekne m eriri kpai nu Jeruselem, kovu m kwelem o nwu enwu kwnornu rewhna Nyenwe ai Jizosi."¹⁴ Kpa a nwée rikne mee o gbanwo ovu a, a gweme aka ai, kaa, "Chiokike mee nhne bu echiche a."

¹⁵ Nga a daziri ige matj pii, a jiknornu o zne Jeruselem.¹⁶ Agwna ele sno apna Jizosi ele zi nu Sizaria snornu ai, be duru ai zne n'oro otu nyerukna nye be kwu Masoni, nye Saiporosi, nye sno apna Jizosi gbu okwnu, a daziri nu n'oro a.

Polu vaduru Jeruselem

¹⁷ Nga a vaduru Jeruselem, rumu nda ai kwubnanya ai nkari nkari.¹⁸ Ke chi boru, ai nu Polu snornu zne o whnu Jemisi, kpakara ele okno badnu ogbako Chiokike zi masj pii.¹⁹ Polu bekwu be, kanu be otu otu kpakara nhne Chiokike mernu n'esilawuru ele buo ele Ju hite n'ernu izi oma a.

²⁰ Kpa be nurnu a, be znarni Chiokike. Be kanu Polu, "Nwene ai, agida pokwu ele Ju kweru ekwe, be zi koriri neerne bekwu nu mkpoma be, naabita Iwu Mozizi.

²¹ Agwna ele badnu kannu be nu i neezni kpakara Ju ele wu n'eli ele berere be sigbasi Iwu Mozizi, nu i neezni be kpa rumu be nka, be sno omen'eli ele Ju.

²² Be jonu nu i varu, ndaa kpa a jeeme?²³ Bikno mee nhne a karu ji mee. Ele rukna eno zi n'esilawuru ai, ele kweru mkwna,²⁴ snornu be zne mee mmemem obita ehni be richna, kwu ogwo nhne be mewhuru, ma be nwernu rikne koma risi be. Kpakara badnu jeeji ka mahia nu nhne be kwuru gbasiri i buo ezi oka, nu ji

n'iwihuru i naabita Iwu Mozizi.²⁵ Kovu ele buo ele Ju ele kweru ekwe, a ziznenu be okwukwo izi, kanu be nhne a kpebiri, be riko wiri be kwaru arjohna nyee renwu, mobu onarna, mobu ano obula be higburu ehigbu, be meko oyi."

²⁶ Polu kwuru ele rukna wam, n'ekile a, ya nu be mernu mmemem obita ehni be richna. O bna n'Oro Nso Chiokike, kanu ele badnu obochi be jeemezu o bita ehni be richna, kwa masj arjohna nu risi kpakara be.

Be nwudnornu Polu n'Oro Nso

²⁷ O gwnarnu matj obochi esau obita ehni be richna zute, agwna ele Ju hiri n'Asia whnurnu Polu n'Oro Nso. Be kpakne igbudu badnu wam, be nwudne Polu.²⁸ Be siwama okokoba, "Ele Izireli, anu yisi aka, ka bu nwerukna wam naagagharj kpakara ohna neezni ele badnu nhne megidne ele Izireli, megidne Iwu Mozizi, ma Oro Nso ka. Kitna, o kwubnarnu ele buo ele Ju n'Oro Nso, meru hna zi nso."²⁹ Ka bu kwnornu nu be whnurnu Tirofimosi nye Efesosi hne ya nu Polu sno nu rime eli-ohna, be che nu Polu kwubnarnu a Oro Nso.

³⁰ Okne mkpakpo dna nu kpakara eli-ohna, ele badnu gbakota n'otu, nwudne Polu, dghala a nu rime Oro Nso, gbasni mgbo.³¹ Igbudu badnu wam pioru o gbu Polu, kovu izi duru nye risi ele ogwnu Rom nsnj nu kpakara Jeruselem neeme mkpakpo.³² Ngangam, nye risi ogwnu ele Rom chiri ele neechi otu riwhu ele ogwnu nu ele ogwnu be, gbazne n'esilawuru igbudu badnu wam. Nga be whnurnu a, ya nu ele ogwnu a, be sigbasi o li Polu nhne.

³³ Nye risi ogwnu wam znekwnusi Polu nwudne a, nyee iwu be tu a ijigba lawuru. O sika be, "Nyele bu nwerukna ka, kini bu nhne o mernu?"³⁴ Agwna ele zi n'igbudu badnu wam neesi otu nhne, ele berere neesi nhne berere. Okne mkpakpo dnarnu ke mernu nye risi ogwnu wam nwée rikne mahia risi nhne mernu. O kanu ele ogwnu be kwubna Polu rime hne ele ogwnu wu.³⁵ Ya nu be snornu du mgbamgba ochi oro, †† ele ogwnu wam kwuru a, o zi ele badnu wam mekasi nhne kwnornu onarna chnarnu be n'anya.³⁶ Be gbasnornu a, neesi okokoba, "Gbu nwerukna ka."

Polu goruru onu a

³⁷ Kpa be nookwubna Polu nu rime hne ele ogwnu wu, o kanu nye risi ogwnu, "Me kanu i oka sa?"

Nye risi ogwnu wam sika a, "I jeenwe rikne kwu Giriki?"³⁸ I buo nye Ijipiti wam nye n'ige wheru ewhe vuyaru omegidne, nye duru pokwu badnu eno ele ogbu badnu bna n'eli-ikpa?"

³⁹ Polu kaa, "M bu m nye Ju, be murnu m nu Tasosi nu eli Silisia, m bu m nye eli ke zi okne mkpa. Bikno, me kwunu ele badnu ka oka."

⁴⁰ Nye risi ogwnu wam nyee a rikne, Polu gwuzoru nu olu mgbamgba ochi oro, whenu ele badnu wam

† Èrnu Ele Izi 6:1-6

†† mgbamgba ochi oro: Ka bu hne be pne neezne oro olu.

aka. Nga be daziri bii, Pọlu kwunu be ọka ikwu-ọnu ele Hiburu.

22 Ọ kaa, "Ele rukna, rọmu nda, nọ ele nda, bikno, anọ bno nsni kpa me nọogoru ọnu m nọ ruwhnu anọ." ² Nga be nọrnu kpa o nookwu ọka n'ọnu ele Hiburu, be daziri bii k'agida, Pọlu zne nọ ruwhnu kaa, ³ "M bọ m nye Ju, be mọrnu m nọ Tasọsi n'ẹli Silisia, kọvu m soru m hna nọ rime Jeruselem, lele nnwọ ọkwukwo ke Gamaliẹli znọkwaru nkarị n'iwu ele nda aj, m ji m mkpọma orne bẹkwnu rọnu Chiokike ẹrnu lele kpa anọ zị tna. ⁴ M kpaknarnọ m ele sno apna ka ẹhni dọ n'ẹnwu. M nwudnenu m ele rukna nọ ele rinya tọbna be n'oro ikelu. ⁵ Nye risi arịohna nọ kpakara ele eze-ikpe magwọ nọ m nookwu ezi ọka. M naahjaru m n'aka be ọkwukwo izi be gbaznennu rọmu nda ele Ju zị nọ Damasikosi, m neezne pij ma m nwudne m ele badnọ, tọ be ijigba, pnọrnu be va Jeruselem ma be ta be awhnọwhnu.

Pọlu kwuru nhne gbasiri ọtuhnasna a
(Èrnu 9:1-19; 26:12-18)

⁶ "Kpa me neezne, ọ gwnarnọ matị m dọ Damasikosi, n'iwhehnie, nọ ibiri, okne iwhe hiri n'oligwe mukwasi m. ⁷ M dna n'ẹli, otu akpiri kannu m, 'Sọlu, Sọlu, kiji mernu i naakpakna m ẹhni?"

⁸ "M sịkwa, 'I bọ nyele, Nyenwe aị?"

"Ọ kaa, 'M bọ m Jizọsi nye Nazareti, nye i naakpakna ẹhni.' ⁹ Ele rukna me nọ be sno whnọrnu iwhe wam, kọvu be nuge akpiri nye nookwunu m ọka. ¹⁰ M sịkwa, 'Ndaa nhne me jeeme, Nyenwe aị?"

"Nyenwe aị kaa, 'Lizọ, zne nọ rime Damasikosi, be jaakanu i kpakara nhne Chiokike karu ji mee.' ¹¹ Isni kpuru m kwnornu okne iwhe wam, ele me nọ be sno tọru m n'aka, duru m zne Damasikosi.

¹² "Otu nye rẹwhna a bọ Ananayasi, nye nọotu ogwnu Chiokike lele kpa iwu aị kwuru, nye kpakara ele Ju wu nọ Damasikosi nọso anya, ¹³ ọ vakwnusi m, gwuzoru n'ẹhni m, kaa, 'Nnwọ nda Sọlu, whnọrnu ọsno,' ngangam, m whnọrnu m ọsno, le a anya.

¹⁴ "Ọ kaa, 'Chiokike ke ele nda aj, họhiaru i ma i mahia echiche a, ma i whnọ Nye Izi a ke mee mma, ma i nọrnu kpa o nookwunu i ọka n'akpiri ke a. ¹⁵ I jọobu nye akebne a, ma i kanu ele badnọ nhne i whnọrnu nọ nhne i nọrnu. ¹⁶ Kịtna, i dazima, lizọ, ma be wu i mini, ma be snọsnama mmehie i hite n'okpokwu rẹwhna a.'

Pọlu, nye izi ele bọ ele Ju

¹⁷ "M lahna nọ rime Jeruselem, kpa me neekpe okpukpe n'oro Nso, m whnọrnu m ọwhnurninya. ¹⁸ M whnọrnu m Nyenwe aị, ọ kaa, 'Lizọ, wara wara, whoga nọ rime Jeruselem, kwnornu be jeeke akebne i gbasiri m.'

¹⁹ "M kaa, 'Nyenwe aị, be magwọ nọ m znenu m n'otu oro ọgbako ele Ju dọ n'oro ọgbako, nwudne ele kweru nọ rẹwhna i, li be nhne yisi be n'ikelu. ²⁰ Nga be gburu Sitivini nye akebne i, m gwuzo m yisi aka n'ẹnwu a, m legidnenu m iwo ele gburu a.'

²¹ "Ọ kaa, 'Whoga, kwnornu m jeezine i hne zị ikere, nọ ẹli ele bọ ele Ju.' "

Pọlu bọ nye Rom

²² Ele badnọ wam bnonu a nsni tem Pọlu kwu ka, be bete neesi okokoba n'okne nkọli, kaa, "Gweme nwerukna ka n'owa, o kwesile ọ zị bọdnu." ²³ Be neesi okokoba, neewhe iwo be n'olu risi be, nọobolizo ruznurnuznu. ²⁴ Nye risi ọgwunu wam nyee ele ọgwunu a iwu be kwubna Pọlu rime hne ele ọgwunu wu, be pnia a nhne ma be mahia nhne ele Ju kwno neesi okokoba megidne a. ²⁵ Kpa be knernu a eriri ma be pnia nhne, Pọlu kanu nye wam neechi otu riwhu ele ọgwunu gwuzo pij, "O kwesiri n'iwu ọ pnia nye Rom nhne, nye be kpege ikpe nhne ojo o mernu?"

²⁶ Nga nye ọgwunu wam nọrnu a, ọ znekwnusi nye risi ọgwunu kanu a, "Any a dọ ẹli nhne i neeme, nwerukna ka bọ nye Rom."

²⁷ Nye risi ọgwunu wam znekwnusi Pọlu sịkwa a, "Kanu m, i bọ nye Rom?"

Pọlu kaa, "Owe."

²⁸ Nye risi ọgwunu wam kaa, "M kwuru m agida iwai si me ghoru nye Rom."

Pọlu kaa, "M bọ m nye be mọrnu lele nye Rom."

²⁹ Ngangam, ele rukna wam noopio ọ sịkwa Pọlu aiji sịgbasi a, ogwnu tọru nye risi ọgwunu nga ọ nọrnu nọ Pọlu bọ nye Rom, nọ ọ tọru a ijigba.

Pọlu nọ ruwhnu ele eze-ikpe

³⁰ Nye risi ọgwunu piuru ọ mahia nhne bọ ezi ọka ele Ju kwno noobno Pọlu nhne, ke chi bọru, ọ tọma Pọlu ijigba, kanu ele risi arịohna nọ kpakara ele eze-ikpe be gbako. O kwupiya Pọlu, gwuzote a nọ ruwhnu be.

23 Pọlu lebna anya n'esilawuru ele eze-ikpe wam, kaa, "Rọmu nda m, oву m zị snam nọ ruwhnu Chiokike kpakara bọdnu m dọ tna." ² Nye risi arịohna be kwu Ananayasi kanu ele gwuzo Pọlu ndundu be gbọ Pọlu aka n'ọnu. ³ Pọlu kanu a, "Chiokike jọogbo i aka, ji mkpọ be teru nznu. I dazị ẹli neekpe m ikpe lele kpa iwu kwuru, i noolulu iwu naakaa be gbọ m aka."

⁴ Ele rukna gwuzo Pọlu ndundu kaa, "I naakaja nye risi arịohna Chiokike?"

⁵ Pọlu saru be, "Rọmu nda m, m maam nọ ọ bọ nye risi arịohna Chiokike. Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, 'I kwu nhne ojo megidne nye risi ele ke i.' "

⁶ Nga Pọlu whnọrnu nọ agwna ele eze-ikpe wam bọ ele Sadusi, ele berere bọ ele Farisi, o siwama, "Rọmu nda m, m bọ m nye Farisi, ele nda m ọknani bọ ele Farisi. Be kwuyaru m n'ikpe hna kwnornu ọkwnata mkpọma me nwernu n'olizọ n'ẹnwu ke bọdnu." ⁷ Kpa o kwuru ka, ele Farisi nọ ele Sadusi bete nọdugbuta, ọgbako iznuznu ikpe wam kewa. ⁸ (Kwnornu nọ ele Sadusi karu nọ ele nwọrnu ọnwu jeeleziọ n'ẹnwu, enine izi zila, nọ enine zila masi, kọvu ele Farisi kweru nọ ẹto wam zị.) ⁹ Ọgbugbo naala olu k'agida, agwna ele zni iwu ele otu Farisi gwuzoru kwusi ọka rikne, kaa, "O zá

nhne ojo a whnurnu nu rime nwerukna ka, o buru nu enine mōbu enine izi kwunu a oka." ¹⁰ Odogbuta wam laru olu k'agida ke mernu ogwnu turu nye risi ogwnu nu be joodogbu Pōlu. O nyee ele ogwnu a iwu be zne n'esilawuru be gweme Pōlu, kwubna a nu rime hne ele ogwnu wu.

¹¹ N'abalị ke sno a, Nyenwe aị gwuzoru n'ehni Pōlu, kaa, "Ogwnu tuko i, kpa i gbaru akebne m hna nu Jeruselem, bu kpa i jaagba akebne m nu Rom masi."

Be gbaru izuznu o gbu Pōlu

¹² N'osisi, ele Ju gbakoru n'otu gba izuznu. Be duru risi nu be jeri wiri mōbu nwō nhne obula tem be gbu Pōlu. ¹³ Be kakwo nri ele rukna eno ele snornu gba izuznu be gbu Pōlu. ¹⁴ Be znekwnusi ele risi arjohna nu ele okno badnu, kaa, "A duru risi n'otu nu a jeri nhne obula tem a gbu Pōlu. ¹⁵ Kitna, bikno, ji nu ele eze-ikpe ziznenu nye risi ogwnu ele Rom izi, ma o kwuhia Pōlu, anu mee lele nu anu jaasikwahia nhne bu risi oka. A joogbu a su o vadu hna."

¹⁶ Nnwō rukna nwene rinya Pōlu nurnu izuznu wam, o zne bna nu rime hne be bitaru Pōlu, kanu a. ¹⁷ Pōlu sukwu otu nye ogwnu nechi otu riwhu ele ogwnu, kanu a, "Kwuru nnwō ikoro ka znekwnusi nye risi ogwnu, o nwernu nhne o jaakanu a."

¹⁸ Nye ogwnu wam kwuru a, duzne a nu hne nye risi ogwnu zi, kaa, "Pōlu nye ikelu sukuru m, kaa me kwuya nnwō ikoro ka hne i zi, kwnornu nu o nwernu nhne o jaakanu i."

¹⁹ Nye risi ogwnu wam toru a n'aka whoga, sikwa a, "Kini bu nhne i jaakanu m?"

²⁰ O kaa, "Ele risi ele Ju kwekotaru nu be jaakanu i kwuhianu be Pōlu nu ruwhnu ele eze-ikpe ekile, be noogho aghigho, nu ele ikpe jaasikwahia nhne bu risi oka gbasiri a. ²¹ Kovu i bnó be nsni, kwnornu nu nhne nu lele nri ele rukna eno jootugwa neese a. Be duru risi nu be jeri wiri mōbu nwō mini tem be gbu Pōlu. Be jiknenu o mee kpam, be neese nhne i jeekpebi."

²² Nye risi ogwnu wam kaa, "O za nye i kanu nu i ntusin m." O zihala nnwō ikoro wam.

Be ziznenu Pōlu znekwnusi Felikisi

²³ Nye risi ogwnu wam sukwu ele ogwnu a lawuru nechi otu riwhu ele ogwnu, kanu be, "Anu jiknenu riwhu ele ogwnu lawuru o zne Sizaria, nu ele gba iyinya nri esau, ele ama-ogwnu riwhu lawuru, be jiknenu o zne notnu-ige ke tolu n'abalị. ²⁴ Anu gweya iyinya Pōlu jaagba, anu kwuzne a n'udno ke nye ochichi Felikisi."

²⁵ Nye risi ogwnu wam gba okwukwo izi nu kpa,

²⁶ Hite n'aka Kalaudiōsi Lisiasi, nyee Nye zi Ogwnu, nye ochichi Felikisi, m bekwulem ji.

²⁷ Ele Ju nwudnenu nwerukna ka noopio o gbu a, m nurnu m nu o bu nye Rom, m chiri ele ogwnu

† otu-ige tolu n'abalị: okwukwo ke mbom kwuru ige awa ke eto n'abalị

dohia a n'aka be. ²⁸ M pioru m o mahia nhne be noobno a, m kwuru a zne nu ruwhnu ele eze-ikpe be. ²⁹ M whnurnu m nu o za nhne o mernu be jeeji noogbu a mōbu tu a ikelu, nhne be noobno a bu nhne gbasiri iwu be. ³⁰ Nga be kannu m nu agwa ele Ju naagba izuznu megidne a, m kpebi o zianu i ya. M kanu ele noobno a nhne be va gwnu iwu be megidne a nu ruwhnu i.

³¹ Ele ogwnu wam mee kpa be nyernu be iwu. Be kwuru Pōlu n'abalị wam zne Antipatirisi. ³² N'ekile a, ele ogwnu ji ochi hiehna oro, be sigbasi ele gba iyinya ma be kwuru Pōlu zne. ³³ Be kwuru a zne Sizaria, nyee nye ochichi okwukwo izi wam, nyewhete a Pōlu masi. ³⁴ Nye ochichi wam gwnu okwukwo izi wam, o sikwa Pōlu eli o hi. Nga o whnurnu nu o hi nu Silisia, ³⁵ o kaa, "M jonu onu i nga ele noobno i nhne varu." O nyee iwu be bita Pōlu n'obna Erōdu hne be jeeze a nse.

Pōlu nu ruwhnu Felikisi

24 Nga obochi isne whemernu, nye risi arjohna Ananayasi nu agwna ele okno badnu nu otu nye noogwnu iwu be kwu Tetulasi znenu Sizaria. Be gwuzo nu ruwhnu Felikisi, gwnuhia nhne be noobno Pōlu.

² Be sukwu Pōlu, Tetulasi bete noobno Pōlu nhne nu ruwhnu Felikisi, kaa, "Nye zi Ogwnu, hite n'ochichi i nu akoniche i, a nwernu udno gbu okwunu, i mernu agida nhne oma n'eli ai. ³ A nakweru ka, n'ige obula nu kpakara ohna ai hite n'otu mmamma a notunu i. ⁴ M chioje m o tuwhu ige i, m naarjasno i, i gweru ovu oma i bno nsni nu nhne a nookwu ige mati.

⁵ "A whnurnu nwerukna ka nu o bu nye naakpakna ele badnu ehni, o noovuya mkpakpo n'esilawuru ele Ju nu kpakara owa, o bu nye risi otu nye Nazareti. ⁶ O pioru o meru Oro Nso ai, a nwudne a. [A pioru o kpe a ikpe lele kpa iwu ai kwuru. ⁷ Kovu nye risi ogwnu Lisiasi varu gweru anya rikne dohoru a n'esilawuru ai.

⁸ Lisiasi nyee iwu ele noobno nhne va nu ruwhnu i.] O buru nu i sikwa a ajji, i jaamahia hite notnu a kpakara nhne a noobno a."

⁹ Kpakara ele Ju yisi onu noobno Pōlu nhne nu o bu ezi oka nhne Lisiasi kwuru.

Pōlu goru onu a nu ruwhnu Felikisi

¹⁰ Nye ochichi wam whenu Pōlu aka, o kwu oka. Pōlu kaa, "M magwu m nu i bu nye ikpe eli ka agida awha. Mkpoma noso m notnu o goru onu m nu ruwhnu i.

¹¹ I jeenwe rikne pohia nu o kkwole nri obochi nu ebo me znenu nu Jeruselem o kpō risi eli. ¹² Ele Ju whnuge me nu nye obula noogbuta nu rime Oro Nso, be whnuge hne me naakpakne mkpoma ele badnu mōbu n'oro ogbako mōbu nu hne berere nu rime eli-ohna.

¹³ Be nwée rikne kahia nhne be kwno noobno m nhne.

¹⁴ Kovu m nookwu ka nu ruwhnu i, m neekpenu Chiokike ke ele nda ai hite nu osno apna be karu nu o buo ezi apna. M kwuru m nu kpakara nhne be gbaru n'Iwu Mozizi nu okwukwo ele ohnurninya. ¹⁵ M nwer-

nu m otu olile anya nù Chiokike kpa ele ka nwernu, nù ele mee mma ma ele ojo jeehi n'ènwu lizò. ¹⁶ Kwnornu nù m nwernu m olile anya ka, m naakpakna èhni m èhni ma m nwernu m ovu zì snam nù ruwhnu Chiokike ma nù ruwhnu badnù ige òbula.

¹⁷ "Agìda awha m zìla m nù Jeruselem, m va gweyanù ele ke m iwai, kwa masì arìohna. ¹⁸ Kpa me neeme ka n'Oro Nso, be whnùrnù m kpa me mezuru mmemem òbita èhni m rìchna, be whnùge m hne me nù ele badnù zì, ò zà mkpakpò me naakpakne. ¹⁹ Kòvu agwna ele Ju hi n'Esia va zì pji, be n'iwihuru be kwesiri ò zì hna nù ruwhnu i bno m nhne ò bürù nù o nwernu nhne be ji megidne m. ²⁰ Mòbu ele rukna ka zì hna kahja nhne ojo be piohàru nù rime m nga me gwuzoru nù ruwhnu ele eze-ikpe, ²¹ okwolem otu nhne me kwuru nga me gwuzoru nù ruwhnu be, 'Anù neekpe m ikpe tna nù ruwhnu anù kwnornu nù m kweru m nù ele nwùrnù ònwu jeelizò n'ènwu bna nù bñdnu.' "

²² Felikisi nye magwù nhne gbasìri apna ka, mesni ikpe, kaa, "M jaawa ikpe nga nye risi ògwnu Lisiasi varù." ²³ O kanù nye ògwnu wam nèchi otu riwhu ele ògwnu o legidne Pòlu anya, kòvu o nyee a oghere, kweru ele enyi a znenu a izi.

**Pòlu nù ruwhnu
Felikisi nù Durusila**

²⁴ Nga òbochi ele wheru, Felikisi nù nnwerne a Durusila nyerinya Ju varù. O dusi be sukwu Pòlu ma o bno nsnì kpa o jookwu nhne gbasìri òkwnata ovu nù Karajsi Jizòsi. ²⁵ Kpa Pòlu nookwu nhne gbasìri ome mma, badnù ojikwaru èhni a, nù ikpe ke jaava, ògwnu tùru Felikisi, ò kaa, "Bikno, la kìtna, m joosukwu i nga me nwernu oghere." ²⁶ O leru anya nù Pòlu jeenye a iwai, o noosukwu a ige òbula ya nù a nookwurita òka.

²⁷ Kpa awha lawùru whemernu, Pokjosi Fesitòsi gweru ònodi Felikisi lele nye òchichi. Felikisi mernu ma mkpòma sò ele Ju n'ònu, ò sigbasi kòriri Pòlu n'òro ikelu.

**Pòlu kweru o zne
nù ruwhnu Siza**

25 Kpa Fesitòsi varù, ke òbochi èto whemernu, o hi nù Sizaria zne Jeruselem. ² Ele risi arìohna nù ele risi ele Ju bno Pòlu nhne nù ruwhnu Fesitòsi. Be rjasno a ³ o menu be nhne òma, o mee ma Pòlu va Jeruselem. Be kwuru kpa kwnornu nù be gbalam iznuznu o gbu a n'apna. ⁴ Fesitòsi kaa, "Pòlu zì n'ikelu nù Sizaria, m jaalahna pji ige matì. ⁵ Ele risi anù snornu m zne Sizaria bno nwerukna ka nhne ò bürù nù o mernu nhne ojo."

⁶ Fesitòsi dazì òbochi èsato mòbu nri berere, lahna Sizaria. N'òbochi ke sno a, ò dazìri nù ngadna ikpe, kaa be kwuya Pòlu. ⁷ Nga Pòlu varù, ele Ju hi nù Jeruselem varù gwuzoru a ndùndu, bete noobno a agìda nhne tù ògwnu be nwée rikne gwuzote nkari.

⁸ Pòlu gòru ònu a, "Ò zà nhne ojo me mernu megidne iwu ele Ju, mòbu Oro Nso Chiokike mòbu Siza."

⁹ Fesitòsi ma o mee nhne jòoso ele Ju n'ònu, ò sikkwa Pòlu, "Ò jaamasì i o zne Jeruselem ma m kpe ji ikpe nù nhne be noobno i nù ruwhnu m pji?"

¹⁰ Pòlu kaa, "M gwuzo m nù ruwhnu òro ikpe Siza, hne be kwesiri o kpe m ikpe. Ò zà nhne ojo me mernu ele Ju ke ji n'iwihuru i magwù. ¹¹ Ò bürù nù m luluru m iwu, mòbu mee nhne me kwesiri ènwu, m kwerulem ò nwù ènwu. Kòvu nù nhne be noobno m bürò ezi òka, ò zà nye jeenwe rikne kwuru m nyee be, m jeezne nù ruwhnu Siza."

¹² Fesitòsi nù ele neezni a ezni gba iznuznu, ò kaa, "Ì karù nù i jeezne nù ruwhnu Siza, i jeezne nù ruwhnu Siza."

**Pòlu nù ruwhnu
Agìripa nù Bènsi**

¹³ Kpa òbochi ele nù ele wheru, Eze Agìripa nù nwene a rinya Bènsi varù Sizaria va o bekwu Fesitòsi. ¹⁴ Kpa be dazìri agida òbochi, Fesitòsi kanù eze nhne gbasìri Pòlu, "Ò zì otu nwerukna Felikisi sigbasiri n'ikelu hna.

¹⁵ Nga me znernu Jeruselem, ele risi arìohna ele Ju nù ele okno badnù bnornu Pòlu nhne, kaa, me kpe a ikpe ènwu. ¹⁶ Kòvu m kannù m be nù ele Rom zà neekpe nye òbula ikpe ènwu hna be béle òsno mee ya nù ele noobno a nhne whnùta ruwhnu nù ruwhnu, ma o nwernu oghere gòru ònu a. ¹⁷ Nga be varù hna, m gbùgele m òkwnu, ke chi bòru m dazìri nù òro ikpe, kaa be kwuya nwerukna wam. ¹⁸ Ele noobno a nhne nwée rikne bno a nhne ojo òbula me neeche be joobno a. ¹⁹ Kòvu be nù Pòlu nòdogbuta nhne gbasìri òkwa Chiokike be, nù otu nwerukna rèwhna a bür Jizòsi, nye nwùrnù ònwu, kòvu Pòlu naakaa nù ò zì bñdnu.

²⁰ M máam nhne me jeeme dna ndìdna gbasìri òka ka, m sikkwa Pòlu ma ò jaamasì a o zne Jeruselem, ma m kpe m a ikpe kwnornu nhne be noobno a. ²¹ Kòvu Pòlu karù be bìa a n'ikelu ma Siza kpe a ikpe. M nyee iwu be bìa a n'ikelu tem m zizne a ke Siza."

²² Agìripa kanù Fesitòsi, "M jeeji nsnì m nurnu nwerukna ka."

Fesitòsi kaa, "Ì jòonu a n'ekile."

**Pòlu nù ruwhnu
Eze Agìripa**

²³ N'ekile a, Agìripa nù Bènsi jiri okne tne eri nù dudugna bnanya òro ògbako, ma ele risi ele ògwnu nù ele risi èli. Fesitòsi kaa be kwuya Pòlu, be kwuya Pòlu.

²⁴ Fesitòsi kaa, "Eze Agìripa, nù kpakara ele aì nù be zì hna, anù whnùrnù nwerukna ka nye kpakara ele Ju zì hna nù Jeruselem dnarnù ikpo gbasìri a nù ruwhnu m. Be siwama okokoba nù o kwésile ò zì bñdnu neezne nù ruwhnu. ²⁵ Kòvu nù m pìohjàla m nhne o mernu ke kwesiri be ji kpe a ikpe ènwu. Ò kaa nù o jeezne nù ruwhnu Siza, m kaa nù m jeezizne a. ²⁶ Kòvu m nwée m risi nhne me jaagbznenu Siza òkwukwo gbasìri a. Ò

bụ nhne mernu me kwuhjaru a nụ ruwhnu anụ, ke kakwo nụ ruwhnu i, Eze Agiripa, ma a dna ndidna ọka ka, m jeenwe risi nhne me jaagba n'okwukwo.
²⁷ Kwnornu nụ m kwésile m o zizne nye ikelu hne me nwée rikne kahja risi nhne be noobno a."

Pọlu nọgoru ọnu nụ ruwhnu Agiripa

26 Agiripa kanụ Pọlu, "Ka bụ oghere i nwernu i jookwu ọnu i."

Pọlu dnọsnima aka a, gọru ọnu a, ² "Eze Agiripa, m gwnurru m ẹhni m nye ruwhnu ọma nụ m jọgoru ọnu m nụ ruwhnu i tna, hite nụ kpakara nhne ele Ju noobno m. ³ Ke kakwo, kwnornu nụ i magwụ kpakara omen'ẹli ele Ju nụ nhne a kwno nọdogbuta, m naarjasno, bikno, nwe ndidi, bnote m nsni n'ọnu. ⁴ Kpakara ele Ju magwụ kpa bụdnu m zị hite nga me bụ nnwọ ikoro. Be magwụ hite nụ mbom kpa me wuru kpakara bụdnu m nụ rime ẹli m ma nụ Jeruselem. ⁵ Be magwụ, ọ bụru be jeekwe agba akebne, nụ hite nụ mbom m bụ m nye otu siri rikne nụ okpukpe aj, m bụ m nye Farisi. ⁶ Kịtna, m gwuzogwu m n'ikpe kwnornu nụ m nwernu m olile anya nụ mkwna Chiokike kweru ele nda aj. ⁷ Ka bụ mkwna ke Chiokike kweru kpakara nri avnurru nụ ẹbo ke aj, kpa be neekpenu Chiokike iwhnehnne nụ abali. Ọ bụ kwnornu ọkwonata ovu ka, Eze Agiripa, nhne ele Ju kwno noobno m nhne. ⁸ Ndaa kpa anụ nwée rikne kwe nụ Chiokike neeme ele nwurru ọnu hi n'ẹnwu lizọ?
⁹ "Me n'iwhuru m cheru nụ m jeenwe rikne mee nhne megidne rẹwhna Jizọsi nye Nazarẹti. ¹⁰ Ọ bụ nhne me mernu nụ Jeruselem. M nahjaru m rikne n'aka ele risi arjohna yisi agida ele Chiokike n'ikelu, nga be noogbu be, m yisiri m aka m megidne be. ¹¹ Agida ige m znernu m hite n'otu ọro ọgbako ele Ju dụ berere ta be awhnụwhnu, mee ma be gọnahoru rẹwhna Jizọsi, m vuru okne ọnuma ke mernu m zne n'ẹli ele berere kpakna be ẹhni.

Ọtuhnasna mkpoma Pọlu
 (Èrnu 9:1-19; 22:6-16)

¹² "Ka bụ nhne me kwno neezne Damasikosi nụ rikne nụ iwu ele risi arjohna. ¹³ N'apna n'esilawuru iwhnehnne, Eze, m whnurru m okne iwhne kpakpa iwhne ẹhnam hiri n'oligwe mukwasi me nụ ele nụ me sno. ¹⁴ Kpakara aj dna n'ẹli, m nurru m otu nkoli kanụ m n'ọnu ele Hiburu, 'Sọlu, Sọlu, ndaa nhne i kwno naakpakna m ẹhni, i nwée rikne gba ọchi n'igwnu.'
¹⁵ "M sịkwa, 'I bụ nyele, Nyenwe aj?'
 "Nyenwe aj kaa, 'M bụ m Jizọsi nye i naakpakna ẹhni. ¹⁶ Lizọ, gwuzoru n'ọchi i lawuru. M mernu m ma i whnụ m anya, ma m hohia m ji bụru nye izi m, i jaakanụ ele berere nhne i whnurru tna, nụ nhne me jeegesi i nụ ruwhnu. ¹⁷ M jodohia i n'aka ele Izireli ma n'aka ele bụo ele Ju ele me jeezizne i. ¹⁸ M jeezizne i ma i kpume anya be, mee be hi n'ọchichiri bna n'iwhne, hite nụ rikne Ekwensu tūhnasna hne Chiokike zị. Ngam, Chiokike jaagbarunu be mmehie be, ma be nwehja

oghere n'esilawuru ele Chiokike bítaru nsọ hite n'okw-nata ovu nụ me.'

Pọlu tñurru ọtnutnu ẹrnu a

¹⁹ "Eze Agiripa, m méne m risi rikne n'ọwhnurninya wam hiri n'oligwe va. ²⁰ Hite nụ rime Damasikosi, Jeruselem nụ kpakara Judiya, dụ ele bụo ele Ju, m kpọru m okwo be hi nụ nhne ọjo be tūhnasna, vakwnusi Chiokike, mee nhne neegesi nụ be hiri nụ mmehie be whụya. ²¹ Ka bụ nhne mernu ele Ju nwugwuru m n'Ọro Nsọ, ma be gbu m. ²² Kọvu Chiokike yinu m aka dụ tna, m gwuzo m hna naagba akebne nyee ele ezi nụ ele matị. Nhne me nookwu bụ nhne ele ọwhnurninya nụ Mozizi kwuru jeeme. ²³ Be karụ nụ Karajisi jaatariri awhnụwhnu, kọvu ọ jọbu nye mbom jeehi n'ẹnwu lizọ, gesi ele Ju iwhne ke ọznohia ma ele bụo ele Ju."
²⁴ Kpa Pọlu zị nọgoru ọnu a kpa, Fesitọsi gweru okne nkoli si okokoba, kaa, "Pọlu, ẹra naachna i, okne ọmumu ọkwukwo i neeme ẹra naagba i."
²⁵ Pọlu kaa, "Ọ zá ẹra naagba m, Fesitọsi Nye zị Ogwnu. Nhne me nookwu bụ ezi ọka nụ ọka nye anya dnornu. ²⁶ Eze, i magwụ kpakara nhne me ji m ọnu nookwu. M magwụ m nụ i magwụ kpakara be, kwnornu nụ ọ zá nhne be mernu nụ hne zị mgwugwa. ²⁷ Eze Agiripa, i kwegwu nụ nhne ele ọwhnurninya kwuru? M magwụ m nụ i kwegwu."
²⁸ Agiripa kanụ Pọlu, "N'ige matị ka, i nwernu rikne mee m bụru nye kweru nụ Karajisi?"
²⁹ Pọlu saru a, "N'ige matị mọbu ke kwu, okpukpe m hne Chiokike zị bụ ma ji nụ kpakara ele noobno m nsni tna bụru nhne me bụ, ọ bụo n'ijigba ka."
³⁰ Eze nụ nye ọchichi nụ Bẹnisi nụ kpakara ele nụ be dazị lizọ. ³¹ Be whọga, zne nookwu n'esilawuru be, be kaa, "Ọ zá nhne ọjo nwerukna ka mernu be jeeji gbu a mọbu tū a ikelu." ³² Agiripa kanụ Fesitọsi, "Ọ bụru nụ nwerukna ka kwúle nụ o jeezne nụ ruwhnu Siza, be znernu sịgbasi a, ọ la."

Pọlu kwọru ọgbo zne Rom

27 Nga be kpebiri nụ a jeezne Itali, be gweru Pọlu nụ agwna ele ikelu berere yisi n'aka otu nye nẹchi otu riwhu ele ọgwnu rẹwhna a bụ Jiljosi, nye ọgwnu ele otu Ọgositosi. ² A bna ọgbo hite n'Adiramitium ma a zne n'apna ẹli Esia, a kwọru ọgbo zne. Arisitakosi nye Teshalonika n'ẹli Masidonia snornu ai.
³ Ke chi bọru, a dụ Saịdoni. Hite n'ovu ọma, Jiljosi sịgbasi Pọlu o zne whnụ ele enyi a, be nyee nhne zị a mkpa. ⁴ A hite nụ pji zne, kọvu ruwhere neewhegidne aj, a kwọru ọgbo whe aznụ ẹli ọhia esilawuru Saiporosi. ⁵ A kwọwhe osimini Silisia nụ Pamfilia, vadu Mira nụ rime Lisia. ⁶ Nye nẹchi ele ọgwnu whnurru otu ọgbo hi nụ Alẹkizandaria ke neezne Itali, o yisi aj n'ọgbo wam. ⁷ A kwọru wọhnerne agida ọbochi, hite nụ nhne osi rikne a vadu n'ẹli Sinidusi, ruwhere kwéle a zne nụ ruwhnu, a kwọru ọgbo whe aznụ ẹli Kiriti whe Salimone. ⁸ A nọkwo ọgbo nụ ngeri ẹli. Hite nụ nhne osi

rikne a dū hne be kwu “Ọnu Mini Udno,” ke zá ikere nū ẹ̀lì-ọ̀hna Lasia.

⁹ Kpa a tuwhuru agída ige, a whnurnu nū ọ kwọ ọgbo kịtna nū lele nhne aghom, kwnornu nū Ọbochi Okpusni Mmehie † gawhelem. Pọlu zni be ezni, ¹⁰ “Ele nwe m, m whnurnu m nū izne mini aị ka hite kịtna jọoburu nhne aghom, ivu nū ọgbo joolulu, ma bụdnu ele badnu.” ¹¹ Kọvu nye nẹchi ele ọgwu gneru nsni nhne nye ọokwo ọgbo nū nye nwe ọgbo kwuru karu nhne Pọlu kwuru. ¹² Ẹlì ngeri osimini wam búo ọma ọ daziri n’ige okirika, agída ele kakwo kweru be kwoma ọgbo bna osimini ma be zne Fonikisi. Hna bụ ọnu mini n’ẹlì Kiriti ke keteru ruwhnu nū nkala lawuru nū ọdidna ẹnam.

Abaka-mini osimini

¹³ Ruwhere matị hite nū ẹlì ẹlì bete neewhe, ele rukna wam neeche nū be jeeme kpa be kwuru, be dọlizo nkno ọgbo kworu ọgbo neezne nū ngeri Kiriti. ¹⁴ Ọ gbúle ọkwu ruwhere siri rikne be kwu rugwu ọbosi ẹhnam bete ewhe hite n’ẹlì ọhia esilawuru wam. ¹⁵ Ọ whekwasị ọgbo wam, a nwée rikne knekwali ọgbo wam, a sigbasi a ma ruwhere vuru a neezne. ¹⁶ A kworu ọgba whe aznu ẹlì ọhia esilawuru matị be kwu Kauda. Ọ rarụ ẹhni o vubna ọgbo matị aị nū rime ọgbo aị. ¹⁷ Nga be vuru ọgbo matị wam, be gweru eriri knegidne ọgbo aị gburugburu. Be ọotu ogwunu ọ zị be dnabna nū rime rịzna ọto nū ngeri Libiya, be gwedna bala ọgbo, sigbasi ọgbo ma ruwhere vuru a neezne. ¹⁸ Okne abaka-mini bete ewhe, ke chi bọru be bete nootuwu ivu zị n’ọgbo nū rime mini. ¹⁹ N’ọbochi ke sno a, be gweru aka be túbna nhne be ji ọokwo ọgbo osimini. ²⁰ Agída ọbochi, a whnúna ẹhnam mọbu mbọ, ruwhere zị kọriri neewhesi rikne. A nwéma ntụkwasi ovu nū o nwernu nye be jọoznohia.

²¹ Ele rukna wam dazị agída ọbochi, ríle wiri, Pọlu gwuzoru nū ruwhnu be, kaa, “Ele nwe m, anụ bnóné nsni nhne me kwuru, a znékele ọkwohala ọgbo hite nū Kiriti, a znékele owu mwhu kpakara nhne ka. ²² Kịtna, anụ nwe ovu siri rikne, ọ zá nye ọbula n’esilawuru anụ jootuwu bụdnu a, okwolem ọgbo joowhu. ²³ Kwnornu nū enine izi Chiokike nye nwe m, nū nye me neekpenu gwuzoru nū ngeri m abalị tna. ²⁴ Ọ kaa, ‘Pọlu, ogwunu tú j, i joogwuzoriri nū ruwhnu Siza, Chiokike hite n’oru a nyenem jị kpakara bụdnu ele jị nū be zị n’ọgbo.’ ²⁵ Ele nwe m, anụ nwe ovu siri rikne, kwnornu nū m kw-natarnu m Chiokike mkpoma nū o jeeme kpa ọ kanu m. ²⁶ Kọvu a jaakpotasi n’otu ẹlì ọhia esilawuru n’osimini.”

Ọgbo wam kpuru

²⁷ N’ọbochi ke nri nū ẹno n’abalị, abaka-mini noovughari aị nū osimini Adiratiki. N’esilawuru abalị ele ọokwo ọgbo neeche nū a zị ndundu ngeri ẹlì.

²⁸ Be gwedna eriri whnu nū mini zị otu riwhu nū nri

lawuru rula ẹlì ẹlì, ige matị be tū kwno a berere whnu nū ọ bụ nri tolu. ²⁹ Be ọotu ogwunu n’ọgbo aị jọokpotasi nū rugwu, be gwedna nkno ẹno hite n’aznu ọgbo, neekpe okpukpe ma iwhe whuya. ³⁰ Ele ọokwo ọgbo noopio ma be gbawhu n’ọgbo, be gwedna ọgbo matị nū mini ọogho aghigho lele be neezne bítan nkno nū ruwhnu ọgbo. ³¹ Kọvu Pọlu kanu nye nẹchi ele ọgwu nū ele ọgwu, “Ọ buri ele ọokwo ọgbo dázila nū rime ọgbo, be jọoznohia anụ.” ³² Ele ọgwunu wam gbubi eriri knegwu ọgbo matị wam, sigbasi a, o wheru zne.

³³ Kpa chi ọobo, Pọlu rjasno be ri wiri, “Anụ neese ka bụ nri ọbochi nū ẹno, anụ ríle nhne ọbula kpakara ige ka. ³⁴ Bikno, anụ ri wiri, ọ zị mkpa ma anụ ziri bụdnu, otu rukeri-ize anụ jáadnahala nū risi anụ.” ³⁵ Kpa o kwukuru ka, Pọlu gweru brẹdi, tūnu Chiokike mmamma nū ruwhnu kpakara be, nyawa a, bete neeri. ³⁶ Be yisi ẹhni, nye ọbula n’esilawuru be ri wiri. ³⁷ A zị riwhu badnu lawuru nū nri ẹsau nū isunu nū rime ọgbo. ³⁸ Kpa be rikworu wiri, be túbna kpakara jkpa zị n’ọgbo ma ọgbo ziri ewheke n’olu mini.

³⁹ Nga chi bọru, ele ọokwo ọgbo máa ẹlì ka, kọvu be whnurnu otu ọnu mini rịzna rịzna, be kaa, ọ buri o jeekwe omume be jọokwo ọgbo n’olu rịzna. ⁴⁰ Be gbuhala nkno, sigbasi ọ dnabna nū rime osimini, be kneme eriri kne nhne be jeeji ọ kwọ ọgbo. Be gwelizo bala nū ruwhnu ọgbo, ma ruwhere whekwasị a nū ruwhnu, be neezne nū mkpomkpo ẹlì. ⁴¹ Ọgbo dnakwasị olu rịzna, mii nū rịzna, ruwhnu ọgbo takwnusi nwée rikne whuya, aznu a gbaja mpekele mpekele hite n’abaka-mini. ⁴² Ele ọgwunu pioru ma be gbu kpakara ele ikelu, ọ zị otu badnu gwu mini gbawhu. ⁴³ Kọvu nye nẹchi ele ọgwunu pioru ọ bítan Pọlu bụdnu, kwéle be mee kpam. Kọvu ọ kanu kpakara ele rukna wam ele marnu o gwu mini be dnabna mini, beru ọsno gwuru mini zne mkpomkpo ẹlì. ⁴⁴ Ọ kanu ele berere snornu be, knernu aka n’isisi mọbu mpekele ọgbo, kpakara aị mernu kpa dū olu ẹlì.

N’ẹlì Malịta

28 Nga a dūru n’ẹlì n’udno, a nurnu nū ẹlì ọhia esilawuru wam be kwu a Malịta. ² Ele nwe ẹlì wam gesiri aị ovu ọma k’agída, kpa mini noozo, iyi ọotu, be kpawhisi bẹkwu kwnornu aị. ³ Pọlu chikota nkala isisi ọotubna be nū rime bẹkwu, otu okpu-ẹlì bẹkwu chihiaru gbakwnusi Pọlu n’aka. ⁴ Ele nwe ẹlì whnurnu hne agwọ wam gbakwnusiri Pọlu n’aka, be kwu n’ẹhni be, “Nwerukna ka bụ nye noogbu badnu, ọ bụ n’ezi nū ọ whuyaru nū rime ọgbo, nhne ojo a noosno a.” ⁵ Kọvu Pọlu kpabna agwọ wam nū rime bẹkwu. Ọ zá nhne mernu a. ⁶ Be neese, neele anya nū ọ jaaza, mọbu dna n’ẹlì nwuma. Be se gbu ọkwu, ọ zá nhne búo ọma be whnurnu, be gbanwo mkpoma be kaa, “Ọ bụ chi.”

⁷ Hne zila ikere bụ agída ẹlì nye risi ẹlì wam be kwu Pubiliọsi. O kwubnanyarnu aị nkarị, ọbochi ẹto a zị n’oro lele ele izne. ⁸ Nda Pubiliọsi dnanyi ẹlì naarija ẹhni igbugbu ogori nū ruwho ọwuwu. Pọlu zne nū rime ọro hne ọ zị, kpenu a okpukpe, tųkwasi a aka a lawuru,

† Ọbochi Okpusni Mmehie mọbu ọwhaji-ẹlì Ọkwukwo ke mbom kwuru ọbochi ovu ọnu

gwọ a. ⁹ Nga ka mernu, kpakara ele berere n'eli wam naarija ehni igbugbu varu, Pọlu gwọ kpakara be. ¹⁰ Be nyee aị agida nkesi, nga a bnarnu ogbo panizo izne mini aị, be nyee aị agida nhne zị aị mkpa.

Hite nọ Malịta dọ Rom

¹¹ Ke ẹnwa ẹto wheru, a kwọru ogbo hi nọ Alẹkizandaria be kwu "Rumu Ejima." Ogbo ka daziri hna n'okirika. ¹² A vadu ẹli Sırakosi daziri pji obochi ẹto. ¹³ Hite nọ pji, a kwọru ogbo zne ẹli Regium, ke chi a bọru, ruwhere bete neewhe hite nọ ẹli ẹli, n'obochi lawuru a vadu ẹli Puteoli. ¹⁴ A whnurnu agwna rumu nda, be rjasno aị daziri otu ikwezu pji. Ka bu kpa a jiri vadu Rom. ¹⁵ Rumu nda ele zị nọ Rom nurnu nhne gbasiri aị, be va hne zị ikere lele Ahia Apjusi nọ Oro Ẹto Ele Izne, kwnusi aị. Nga Pọlu whnurnu be, ọ tunu Chiokike mmamma, mesi mkpoma rikne.

Pọlu nọ rime Rom

¹⁶ Nga a vaduru Rom, be kweru Pọlu wuru ke a ichne ya nọ nye ogwnu neese a.

¹⁷ Kpa obochi ẹto wheru, Pọlu sukwukota ele risi Ju ikwu. Nga be gbakoru, ọ kanu be, "Rumu nda m, ọ bu n'ezi nọ ọ zá nhne ojo me mernu megidne ele ke aị mọbu omen'eli a nahiaru n'aka ele nda aị, be mernu m nye ikelu nọ rime Jeruselem, gweru m nyewhete n'aka ele Rom. ¹⁸ Be sịkwaru m ajiji, be pioru ọ sigbasi m kwnornu nọ be whnurnu nọ ọ zá nhne ojo me mernu ke kwesiri ẹnwu. ¹⁹ Nga ele Ju kwéle, be mernu m, m kaa nọ m jeezne nọ ruwhnu Siza, ọ bu n'ezi nọ ọ zá nhne me noobno ele ke m. ²⁰ Ọ bu nhne me kwno pio ma me nọ anu kwurita oka, kwnornu be turu m ijigba ka kwnornu nọ nhne wam kpakara ele Izireli neele anya a."

²¹ Be saru Pọlu, "Ọ zá okwukwo izi obula a whnurnu hite nọ Judiya gbasiri i, ọ zá rumu nda aị vuyaru otnutnu mọbu oka ojo obula gbasiri i. ²² Kọvu a jonu nhne i jookwu, kwnornu nọ kpakara ele badnu nookwu oka megidne otu wam i noosno."

²³ Be nọ Pọlu yi igba, agida be varu n'obochi wam hne Pọlu zị. Hite n'osisi dọ abali o znirni be izi oma ẹli-eze Chiokike. Ọ gbalị ma be jeekweru nhne gbasiri Jizosi. Pọlu kanu be kpakara nhne be gbaru n'Iwu Mozizi nọ nhne ele owhnurninya gbaru n'okwukwo nsọ.

²⁴ Agwna be kweru ikwu-onu a, kọvu ele berere kwéle.

²⁵ Kpa be naala, okewa ziri n'esilawuru be, Pọlu kwuru otu nhne ka, "Enine Nsọ kwuru nkarị hite n'onu Azaya nye owhnurninya nyee ele nda anu,

²⁶ 'Zne kanu ele ka,

Anu jaazi nonu kpoi, kovu anu joooghohia.

Anu jaazi neele anya, kovu anu jooowhnu osno.

²⁷ Kwnornu ovu ele ka zị rinya,

nsni nynonu be,

anya be kpuru isni,

ọ zị be whnu n'anya be,

nsni be nurnu,

echiche be ghohia, be tuhnasna mkpoma,

m gwọ ehni igbugbu be.' "

²⁸ Pọlu kwukwo oka a, kaa, "Anu mahia nọ oznohia Chiokike bu nhne be gweznenu ele buo ele Ju. Be joobno nsni." [²⁹ Kpa Pọlu kwukworu oka, ele Ju la, nọdogbuta n'anya rikne n'esilawuru ehni be.]

³⁰ Awha lawuru Pọlu wuru n'oro ke a, nọkwu ogwo oro, nanabnanya kpakara ele naavakwnusi a. ³¹ Ọ kpo okwo izi oma ẹli-eze Chiokike, zni nhne gbasiri Nyenwe aị Jizosi Karaisi hite n'onu rikne, ọ zá nye noobnosni a.

Ele Rom

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

bụ ma be jikneru o nabnanya Pọlu nụ Rom. Echiche a bụ ma o rnu ernalawuru be ige matị, hite n'oyi aka be, o zne Sipeni. Okwukwo izi ele Rom neegesi kpa Chiokike nógwunu ele badnụ ele ikpe mána, mee ya nụ be ziri n'udno. Chiokike mernu ele badnụ nụ a ziri n'udno hite n'okwnata mkpoma ke zị nụ Jizosi Karaisi. Nye Karaisi obula nwernu udno kwnornu nụ Chiokike mernu badnụ nwernu ẹhni a, whoga nụ rikne ke mmehie nụ ẹnwu. Pọlu kwuru nụ ele Ju nụ ele bụo ele Ju nwernu igwe n'oru Chiokike hite nụ Jizosi Karaisi.

Nhne zị n'okwukwo ka

Opanizo

Oznohia hite nụ mmehie zị mkpa

Apna Chiokike kwnornu oznohia

Budnu ikne nụ rime Karaisi

Izireli zị nụ mmuma Chiokike

Agwa nye Karaisi

Okwukwo nụ obekwu ikwu

¹ Mawa Pọlu, nye izi Karaisi Jizosi, nye Chiokike sukuru, ma m bụru m nye izi Jizosi, hohia masi a ma m bụru m nye zni izi oma a, naagba okwukwo izi ka. ² Ka bụ izi oma Chiokike kweru mkwna ogologo ige wheru ewhe hite n'onu ele owhnurninya, lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ. ³ Izi oma ka gbasiri Nnwọ a, Nyenwe aị Jizosi Karaisi, nye ghọru badnụ, be mụ a n'avnurnu Devidi. ⁴ Chiokike gesiri nụ Jizosi Karaisi bụ Nnwọ a, nga o mernu o hi n'ẹnwu lizọ hite nụ rikne ke Enine Nsọ. ⁵ Hite n'aka a, Chiokike nyernu aị oru o bụru ele izi kwnornu Karaisi, ma a sukwu kpakara mba ma be kweru nụ ya, bno a masi nsị. ⁶ Kpakara anụ ele zị nụ Rom, zị n'esilawuru ele Chiokike sukuru ma be bụru ke Jizosi Karaisi. ⁷ M naagbanụ anụ ele zị nụ Rom okwukwo, ele Chiokike whnurnu n'anya, sukwu ma be bụru ele ke a,

Oru nụ udno ke Chiokike Nda aị nụ Nyenwe aị Jizosi Karaisi dazinu anụ.

Okpukpe otu mmamma

⁸ Ke mbom, m nọtunu Chiokike mmamma hite nụ Jizosi Karaisi kwnornu anụ, nụ okwnata mkpoma anụ gazuru owa. ⁹ Chiokike, nye me ji kpakara mkpoma m naakwanụ, hite n'okpo okwo izi oma Nnwọ a, bụ nye akebne m, nụ m neechenwanya anụ ige obula. ¹⁰ Ige obula me neekpe okpukpe, m nọorio Chiokike ma hite n'echiche oma a, o nyee m oghere me va lekasi anụ.

¹¹ Kwnornu nụ m pioru m o whnụ anụ anya ma me nụ anụ keru ngozi ke enine, ke jeeme anụ gwuzosi rikne. ¹² Ke bụ me va, a kasirita ẹhni aị ovu, okwnata

ovu m jaakasi anụ ovu, okwnata anụ jaakasi m ovu.

¹³ Rumu nda m, m pioru anụ mahja nụ agida ige, m pioru m o va lekasi anụ, kovu m nwée m rikne dụ kịtna. M pioru m o rihja mkpuru ovu n'esilawuru anụ lele kpa me rihjaru mkpuru ovu n'esilawuru ele bụo ele Ju.

¹⁴ Kwnornu nụ m ji m kpakara ele badnụ ogwo okpo okwo izi oma, ma ele Giriki, ma ele bụo ele Giriki, ele nwernu akọ, ma ele nwée akọ. ¹⁵ Ke bụ nụ o zị m mkpa o zni anụ ele zị nụ Rom izi oma.

Iknerne ma ke izi oma

¹⁶ Iwhnerne izi oma ka zá nọtun m, o bụ rikne Chiokike dụ oznohia kpakara ele kweru, ele Ju ke mbom, nụ ele bụo ele Ju. ¹⁷ Kwnornu nụ ome mma ke Chiokike whuyaru iwhne n'izi oma, hite n'okwnata ovu dụ okwnata ovu, lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ, "Nye mee mma jeehi nụ okwnata ovu a ziri budnu."

Onuma Chiokike megidne badnụ

¹⁸ Kwnornu nụ ovu owe ẹhni Chiokike hiri n'oligwe whuya iwhne megidne kpakara ele máa Chiokike, ele hi nụ risi rikne aruru-eli be naakpagidne ezi oka.

¹⁹ Chiokike neewe ẹhni megidne be, kwnornu nụ nhne be kwesiri o mahja gbasiri Chiokike whuyaru iwhne. O bụ Chiokike n'iwuru a gesiri be ẹhni a. ²⁰ Hite n'okike owa, nhne be whnụ anya gbasiri Chiokike, nụ rikne a zị okwnukokwnu, nụ oyiyi a zị nsọ bụ ke badnụ whnurnu anya, be whnurnu be nụ kpakara nhne Chiokike keru, ke bụ nụ badnụ nwée nhne o ji gonahoru ẹhni a.

²¹ Be marnu Chiokike, kovu be nyéne a igwugwu kwesiri a, be tũ mmamma, kovu echiche be bu nhne etekne, mkpoma iwhnirniwhno be jihjaru n'ochichiri. ²² Be kaa nu be bu ele nwernu akoniche, be bu ele iwhnirniwhno. ²³ Tnũnuma be jaakwanu Chiokike ke nwũ onwu, be nokpo risi eli nyee nhne be pnjornu onpio lele badnu ke nonwu onwu, nu onunu, nu anohia nu agwo.

²⁴ Chiokike gweru be nyewhete n'aka nhne zila richna hite nu ome nhne ovu ojo be pioru, be gweru ehni be mee nhne tu iwhnerne n'esilawuru ehni be. ²⁵ Be gweru aghalaghala gbanwo ezi oka Chiokike, be nokpo risi eli nyee nhne be keru eke tnũnuma nye keru nhne n'iwhuru a, nye nwe oznarni okwnukokwnu. Amim.

²⁶ Kam kpararu, Chiokike nyernu be n'aka ome nhne tu iwhnerne. Ele rinya gharu o mee nhne lele kpa omen'eli omekorita nyerukna nu nyerinya zi, be be neemekorita. ²⁷ Kpam masi, ele rukna sigbasiri o dnanyi ele rinya, be naadnanyitaru ehni be. Be neeme nhne tu iwhnerne n'esilawuru be, be naata awhnũwhnu nhne ojo be mernu.

²⁸ Kpa be kwéle o marnu Chiokike nu mkpoma be, Chiokike nyewhete be n'aka ovu ruru oru, ma be mee nhne be kwésile o mee. ²⁹ Aruru-eli zi odo nu odo jihjaru mkpoma be, mmehie, owho-anya, okne nhne ojo, ntaknarnama ovu, ogbu badnu, olu ogwnu, aghigho, nu osno irno, ozno izno. ³⁰ Ele naakaja ehni be, be snornu Chiokike irno, ele so anya, ele noolu onu, ele neechehia apna ikne kpa be jeeme nhne ojo, ele za noobnonu ele murnu be nsni, ³¹ ele nwéle oggho-hia, ele za naabita ogba-njo-ehni, ele nwéle ovu oma, ele za nonodonu ele berere obirizi. ³² Be magwu nu iwu Chiokike kwuru nu ele neeme nhne ojo ka jonwu enwu, o buo nu be neeme nhne ele ka kpoi, kovu be naadasinu ele neeme nhne ele ka n'ikwnu.

Ikpe zi snam ke Chiokike

2 Ji badnu, i nwéle rikne gonahoru ehni i, ji nye neekpe nye berere ikpe, kwnornu nu hne i zi neekpe nye berere ikpe bu hne ikpe zi naama i, kwnornu nu i neeme otu nhne wam. ² A magwu nu Chiokike neekpe ikpe zi snam nu risi ele neeme kpakara nhne ka. ³ Ji badnu etekne ke neeme nhne ke i kwno neekpe ele berere ikpe, i che nu i jaagbanahoru ikpe Chiokike sa? ⁴ Mbu i neeledna okne ovu oma Chiokike anya, nu onabnanya a, nu ogologo onuta ovu a? N'ezí, Chiokike neemenu i nhne oma ka ma o dubna i nu otuhasna ovu. ⁵ Kovu hite nu ovu rikne nu ovu kwéle oniaji i, i naabitau ehni i awhnũwhnu ke kakwo n'obochi ovu owe ehni Chiokike nu okpume ikpe a zi snam. ⁶ Chiokike jpokwu nye obula ogwo lele kpa ernu a jiri zi. ⁷ Ele gwuzosi rikne neeme nhne oma, noopio igwugwu nu osobisi, nu nkoli budnu, Chiokike jeenye be budnu kwó okwo. ⁸ Kovu, ele noopio nhne ke aka be, ele kwéle ezi oka, ele noosno nhne ojo, Chiokike jowukwasi be ovu owe ehni a nu onuma a. ⁹ Okne awhnũwhnu nu nhne igbugbu jaazinu kpakara ele

neeme nhne ojo, ke mbom ele Ju, ma ele buo ele Ju.

¹⁰ Kovu igwugwu, osobisinu nu udno jaazinu nye obula neeme nhne oma, ke mbom ele Ju, nu ele buo ele Ju.

¹¹ Kwnornu nu Chiokike za neele badnu anya nu ruwhnu.

¹² Kpakara ele mernu mmehie hne be nwéle Iwu Mozizi jonwu hne Iwu zila, ele mehieru hne Iwu zi, Iwu jeekpe be ikpe. ¹³ O buo ele nonu Iwu bu ele zi snam nu ruwhnu Chiokike, kovu ele neeme nhne Iwu kwuru.

¹⁴ Nga ele buo ele Ju ele nwéle Iwu hiri n'ovu be mee nhne Iwu kwuru, kam bunu be Iwu, o bu n'ezí nu be nwéle Iwu. ¹⁵ Budnu be neegesi nu be gbagwu Iwu n'ovu be, ovu be naagbanu be akebne, noobno be nhne, mbu nonogomanu be. ¹⁶ Ka jobu n'obochi Chiokike jeekpe nhne tugwaru otugwa ke badnu ikpe, hite n'aka Karaísi Jizosi lele kpa izi oma me neezni kwuru.

Ele Ju nu Iwu

¹⁷ I noosukwu ehni i nye Ju, notukwasi ovu n'Iwu, neeji Chiokike naanya risi. ¹⁸ I magwu echiche a, i nahoru nhne ke kakwo mma, kwnornu nu i muiaru a n'iwu. ¹⁹ I kwnataru ovu nu i bu nye noodu nye isni, iwhne ele zi n'ochichiri, ²⁰ nye neezni ele iwhnirniwhno nhne, nye neezni rumu takiri nhne, nye nwegwu akoniche zuru ozu, nu ezi oka. ²¹ Ji nye neezni ele berere nhne, i zní ehni i nhne sa? I neezni o za nye znu buznu, ji n'iwuru i znú buznu sa? ²² I kaa, "O za nye mee oyi," jiwa, i méé oyi sa? I snornu chi berere irno, kovu i znú buznu nu ruwhnu renwu? ²³ Ji nye ji iwu Chiokike noolu onu, o bu i za neeme Chiokike nhne iwhnerne hite n'olulu iwu a? ²⁴ Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsó, "Ele buo ele Ju naakaja renwha Chiokike kwnornu anu ele Ju."

²⁵ O buru nu i bita iwu, okpa nka i bu nhne, kovu o buru nu i bitage iwu, okpa nka i bu nhne etekne. ²⁶ O buru nu ele buo ele Ju be kpage nka, bita Iwu, be jeegweru be lele ele be kparu nka. ²⁷ Nye be kpage nka n'anogehni kovu o bitaru Iwu jaama i ikpe, ji nye nwegwu Iwu be gbaru n'okwukwo nu nye be kparu nka, kovu i za naabita Iwu. ²⁸ Badnu buo nye Ju n'anogehni kpoi, okpa nka buo masi ke anogehni kpoi. ²⁹ Nye Ju n'ezí bu nye Ju n'ovu. Okpa nka bu ke be kparu n'ovu hite n'enine Chiokike, o buo n'Iwu be gbaru n'okwukwo. Oznarni badnu wam híge n'aka badnu, kovu n'aka Chiokike.

Chiokike kwesiri o kwnata ovu

3 Kini bu nhne ele Ju nwernu kakwo ele buo ele Ju? O zi mbnarna zi nu okpa nka? ² Owe! K'agida n'apna obula. Ke mbom, Chiokike nyernu ele Ju ikwu-onu a. ³ O buru nu agwna be nwéle okwnata ovu? O jeeme Chiokike buru nye kwésile o tukwasi ovu? ⁴ Oza rja rja! Chiokike joburiri nye ezi oka, o bubedi nu kpakara badnu joburu ele aghalaghala. Lele kpa okwukwo nsó kwuru,

“Ma i gesi nù ì bụ nye nookwu ezi ọka,
Ikpe jáama ì nga be neekpe i ikpe.”

⁵ Ọ bụru nù a mernu nhne búo ọma, ke jeegesi ome mma Chiokike ke zì snam, kịni bụ nhne a jookwu? Nù Chiokike mernu nhne ojo nù ọ ta aì awhnụwhnu nù ovu owe ẹhni sa? (M nookwu lele badnụ etekne.) ⁶ Ọza rịa rịa! Ọ bụru nù Chiokike búo nye mee mma, ndaa kpa o jeeji kpe ọwa ikpe? ⁷ Ọ bụru nù aghalaghala m jeenye Chiokike igwugwu hite nù ome ezi ọka a whụya iwhe, ndaa kpa be jaama m ikpe lele nye mmehie? ⁸ Ọ bụru nù anụ neche kpam, anụ jaaka, “Ngwa ma a mee nhne ojo ma nhne bụru ọma va”? Agwna ele badnụ nyernu m mkparị, noobno m nù ka bụ nhne me neezni ele badnụ. Be jaama be ikpe lele kpa o kwesiri.

Nye mee mma zá

⁹ Ndaa, a ka ele búo ele Ju mma? Ọza rịa rịa. M karu m nù ele Ju ma ele búo ele Ju n'otu zì nù mkpururu mmehie. ¹⁰ Lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru,

“Ọ zá nye bụ nye mee mma, ọ bụbedi otu.

¹¹ Ọ zá nye nwernu akoniche,

ọ zá nye noopio Chiokike.

¹² Kpakara ele badnụ dasịnnu Chiokike aznụ,

ọ zá iru be bnarnụ,

ọ zá nye neeme nhne ọma

ọ bụbedi otu.

¹³ Ọnu be nù lele ilili gberu anya,

riro be nookwu ọka aghigho,

ọka ojo lele njulu agwọ neehi nù mgbele-ọnu be whụya.

¹⁴ Ọvu ọnu nù okne ọnu ojo jihiaru be nù mkpọma.

¹⁵ Ọchi be zì snarna snarna n'owusa ọvnarna.

¹⁶ Olulu nhne nù nhne anya-mini noosno be n'apna be.

¹⁷ Be máa apna udno.

¹⁸ Ogwnu Chiokike zá be n'anya.”

¹⁹ Kịtna a magwụ nù kpakara nhne Iwu kwuru zinu ele zì nù mkpururu Iwu, ma be kpusni kpakara ọnu ele badnụ, ma kpakara ọwa bna n'ikpe Chiokike. ²⁰ Kwnornu nù ọ zá nye mee mma n'anya Chiokike hite nù ome nhne Iwu kwuru, kọvu Iwu neeme ele badnụ mahia nù be mehieru.

Ome mma hite n'ọkw nata mkpọma

²¹ Kọvu ome mma Chiokike whụyaru iwhe hne Iwu zịla, ọ bụ ezi ọka nù Iwu nù ele ọwhnurninya naagbanụ a akebne. ²² Ome mma Chiokike ka hiri n'ọkw nata ovu nù Jizọsi Karaịsi zinu kpakara ele kwehjaru, kwnornu nù ọkpa ike zịla nù rime a rịa rịa. ²³ Kwnornu nù kpakara ele badnụ mehieru, be nwée rikne dụ igwugwu Chiokike. ²⁴ Kọvu nkesi ke oru Chiokike mernu kpakara badnụ bụru ele ikpe mámana hite n'ogbahia aì ke hi n'aka Karaịsi Jizọsi. ²⁵ Chiokike nyernu a lele nkesi ọwhaji-ẹli hite n'ọkw nata ovu, ka bụ ma Chiokike gesi ome mma a. N'ige wheru ewhe Chiokike jiri ogol-ogo ọsnuta ovu lewhuru mmehie ke badnụ anya. ²⁶ O

mernu kam ma o gesi ikpe a zì snam n'ige ka, ma ọ bụru nye mee mma nga ọ neegweru badnụ lele nye ikpe mámana hite n'ọkw nata ovu nù Jizọsi.

²⁷ Ọ bụru kpam, ndaa hne mpako zì? Ọ zịla! Kịni kpararụ a? Ọ bụ nù hite n'ọbita nhne Iwu kwuru? Ọza! Kọvu a kwnatarụ ovu. ²⁸ A nookwusi a rikne nù be neegweru badnụ lele nye ikpe mámana hite n'ọkw nata ovu, ọ búo hite n'ernu ke Iwu. ²⁹ Chiokike, ọ bụ Chiokike ke ele Ju kọi? Ọ búo Chiokike ke ele búo ele Ju sa? Owe! Ọ bụ ya. ³⁰ Hne ọ bụ otu Chiokike, ọ jọgwunu ele be kpararụ nka lele ele ikpe mámana hite n'ọkw nata ovu be, nù ele be kpála nka hite n'ọkw nata ovu be. ³¹ A jaaka nù ka neegesi n'Iwu bnáge nù nhne hite n'ọkw nata ovu ka? Ọza rịa rịa, kọvu a neeme Iwu gwuzosi rikne.

Ọkw nata ovu Ebereham

⁴ Ndaa nhne a jaaka gbasiri Ebereham nda aì? Kịni bụ nhne o piohjaru? ² Ọ bụru nù be hiri n'ernu Ebereham gwnụsi a nù nye mee mma, o znernu anyaa risi nù ka. Kọvu o nwée rikne mee oknomokno nù ruwhnu Chiokike. ³ Ọkwukwo nsọ kwuru kịni? “Ebereham kweruru Chiokike, Chiokike gwnụsinu a nù ọ bụ nye mee mma.” ⁴ Nye be kwuru ọgwọ ẹnu a, ọgwọ ẹnu a búla nkesi, kọvu nhne ọ rnhiaru n'ernu. ⁵ Kọvu nye rnúge ẹnu, ke kwnatarụ Chiokike, nye nọgwunu ele ojo lele ele ikpe mána ovu, Chiokike ji ọkw nata ovu a gwnụ a nye mee mma. ⁶ Ka bụ nhne Devidi kwuru gbasiri nye ọwa ọma, nye Chiokike híge n'ernu a gwnụ nù nye mee mma,

⁷ “Nye ọwa ọma bụ nye Chiokike gbarunu mmehie, nye be kpusnirni aruru-ẹli a.

⁸ Nye ọwa ọma bụ nye Chiokike zá nọgwunu mmehie a megidne a.”

⁹ Ngọzi ka, ọ zinu ele be kpararụ nka kọi sa? Ọza, ma ele be kpála nka. Kwnornu nù a karu nù Ebereham kweruru Chiokike, Chiokike gwnụsinu a nù ọ bụ nye mee mma. ¹⁰ Ndaa hne nhne ka mernu? Ọ nga be kpararụ a nka, sụ ọ bụ nga be kpála a nka? Ọ bụ nga be kpála nka. ¹¹ Be kpararụ a nka ma ọ bụru nhne elekema ke ome mma nù ọ kwnatarụ Chiokike ovu nga be kpála a nka, ma ọ bụru nda kpakara ele kweru, ma be gwnụsi be n'ele mee mma, ọ bụ n'ezì nù be kpála be nka. ¹² Ọ bụ masị nda ele be kpararụ nka, ọ búla nù be kpararụ be nka kọi, kọvu nù be noowu bụdnụ ọkw nata ovu lele nda aì Ebereham wuru sụ be kpararụ a nka.

Mkwana Chiokike

¹³ Mkwana Chiokike kweru Ebereham nù avnurnu a nù be jeekehia ọwa búo hite n'ọbita Iwu, kọvu ome mma ke hiri n'ọkw nata. ¹⁴ Ọ bụru nù ele zì nù mkpururu Iwu jeekehia mkwana wam, ọkw nata ovu bụ nhne etekne, mkwana Chiokike kweru bnána iru. ¹⁵ Iwu neegweya ovu owe ẹhni Chiokike. Hne Iwu zịla, ọ zá nye jaadna Iwu.

¹⁶ Mkwana wam hiri n'ọkw nata mkpọma. O mernu o hite n'oru gwuzoru kwem nù rime kpakara rụmu

Ebereham. Ọ bụo ele zị n'Iwu kpọi, kọvu ma ele sno ọkwnata ovu Ebereham, kwnornu nụ ọ bụ nda kpakara aị. ¹⁷ Lele kpa be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, "M mernu m jị nda agịda mba." Ọ bụ nda aị n'anya Chiokike, nye ọ kwnataru ovu, Chiokike ke naakpatne nye nwurru ọnwu, nye neeme nhne zigele a whuya iwhe.

¹⁸ Nga olile anya zila a, Ebereham kwnataru ovu, ọ buru nda agida mba, lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, "Mkpuru i jaazi agida kpa." ¹⁹ Ọkwnata ovu a dnage adna, nga ọ whurru nụ anọ-ehni a bụ nhne nwurru ọnwu, hne ọ bụ otu riwhu awha, nụ rekpa-nnwọ Sera nwurru ọnwu. ²⁰ Kọvu ọkwnata ovu a dnage adna hite nụ okwe ekwe mọbu onwe mkpoma lawuru gbasiri nhne Chiokike kweru a mkwna, ọkwnata ovu a mernu o gwuzosi rikne naaznari Chiokike. ²¹ Ovu siri a rikne nụ Chiokike nwernu rikne o mezu nhne o kweru mkwna. ²² Kam kpayaru, "Chiokike gwnusinu a nụ ọ bụ nye mee mma." ²³ Nụ be gwnusiri a nụ nye mee mma, bụo nhne ke zinu a kpọi. ²⁴ Ọ zị masinu aị ele be joogwnusi n'ele mee mma, ele kweru nụ nye wam mernu Jizosi Nyenwe aị hi n'ẹnwu lizọ. ²⁵ Be nyernu a ma ọ nwu kwnornu mmehie aị, o hiri n'ẹnwu lizọ ma Chiokike gwnusi aị lele ele ikpe mamana.

Snarnima nụ udno

5 Kịtna, hne Chiokike gwnurru aị lele ele ikpe mana hite n'ọkwnata ovu, a nwernu udno nụ Chiokike hite n'aka Nyenwe aị Jizosi Karaịsi. ² Jizosi bụ nye a hiri n'aka a, hite n'ọkwnata ovu gwuzoru n'oru Chiokike. A nonwudna onwudna nụ a nwernu olile anya nụ a jeekehja igwugwu Chiokike. ³ Ọ bụo kam kpọi, a nonwudna nụ rime awnwhnu, kwnornu nụ awnwhnu neegweya ọsnuta ovu, ⁴ ọsnuta ovu neegweya agwa oma, agwa oma gweya olile anya. ⁵ Olile anya aị jọobu nhne etekne, kwnornu nụ Chiokike wukwasiri aị ọwhnun'anya a n'ovu aị hite n'Enine Nsọ, ke o kesiri aị.

⁶ Kwnornu nụ nga a nwée rikne, Karaịsi nwurru kwnornu aị ele ojo máa Chiokike. ⁷ Ọ bụ nhne siri rikne nụ badnụ jookwno nye oma nwu ẹnwu. Kọvu badnụ eleghi anya jeenwe rikne kwnornu nye mee mma nwu. ⁸ Kọvu Chiokike gesiri aị ọwhnun'anya a ke bụ nụ Karaịsi kwnornu aị nwuma kpa a zị koriri nụ rime mmehie.

⁹ Be hiri n'ovnarna a gwnu aị lele ele ikpe mana, ọ jooznohia aị n'ovu owe ehni Chiokike. ¹⁰ Kwnornu nụ a bụ ele irno Chiokike nụ mbom, kọvu aị nụ Chiokike mernu udno hite n'ẹnwu Nnwọ a. Kịtna, a bụ ele enyi Chiokike, ọ jooznohia a hite nụ budnu Nnwọ a. ¹¹ Ọ bụo kam kpọi, kọvu a nonwudna onwudna nụ rime Chiokike hite nụ Nyenwe aị Jizosi Karaịsi, nye mernu aị nụ Chiokike ziri n'udno.

Adam nụ Karaịsi

¹² Lele kpa mmehie hiri n'aka otu badnụ bna nụ rime ọwa, mmehie vuyaru ẹnwu, ẹnwu wam zuru kpakara

ọwa, kwnornu nụ kpakara badnụ mehieru. ¹³ Mmehie zị n'ọwa sụ be nyernu Iwu, kọvu mmehie zila ire nga Iwu zila a. ¹⁴ Ẹnwu hiteru n'Adam dū n'ige Mozizi neechi kpakara badnụ, ma ele méhie lele kpa Adam mehieru. Adam bụ nye bítala nhne Chiokike nyernu n'iwu.

Adam bụ oyiyi nye wam jaava. ¹⁵ Kọvu nkesi wam nuna lele mmehie. Kwnornu ọ buru nụ agida badnụ nwurru hite nụ mmehie otu badnụ, oru nụ nkesi Chiokike zị agida kakwo, ke gazuru kpakara ele badnụ hite n'oru otu nye wam bụ Jizosi Karaịsi. ¹⁶ Nkesi Chiokike zị ichne nụ hne mmehie otu badnụ zị. Ikpe snornu otu mmehie wam ke vuyaru omuma ikpe, kọvu nkesi wam sno agida mmehie ke vuyaru ogwnusi badnụ lele nye ikpe mamana. ¹⁷ Mmehie otu badnụ ka, Adam, mernu ẹnwu neechi ọwa, kọvu kpakara ele nahjaru nkesi oru zị agida ke Chiokike nụ ome mma a, jeemegbu mmehie nụ ẹnwu hite nụ otu badnụ wam ke bụ Jizosi Karaịsi.

¹⁸ Owe! Otu mmehie Adam vuyaru omuma ikpe nū risi kpakara ele badnụ, kọvu, otu ẹnwu ome mma Karaịsi mernu ele badnụ buru ele ikpe mamana n'anya Chiokike, ke nyernu be budnu. ¹⁹ Hite nū risi rikne otu badnụ kpakara ele badnụ ghọru ele mmehie, otu aka wam masi, obno nsni otu badnụ jeeme kpakara ele badnụ buru ele mee mma.

²⁰ Iwu varu ma nhne ojo zị agida, kọvu hne mmehie zị agida, oru Chiokike baru aba k'agida. ²¹ Hne mmehie neechi hite n'ẹnwu, oru Chiokike neechi hite n'ome mma ke noodubna nū budnu kwó okwo hite nū Jizosi Karaịsi Nyenwe aị.

Nwu nū mmehie, ziri budnu nū Karaịsi

6 Kini bụ nhne a jaaka? Ọ bụ ma a zị koriri nū neeme mmehie ma oru Chiokike ba ọba? ² Ọza rja rja! Ndaa kpa aị ele nwurru ọnwu nū rime mmehie jaazi koriri budnu nū rime a? ³ Ọ bụ nū anu máa sa, be wuru aị mini ma aị nū Karaịsi Jizosi buru otu, nū be wuru aị mini ma aị nū Karaịsi buru masi otu n'ẹnwu a? ⁴ Hite nū mini be wuru aị, be likotaru aị nū Karaịsi n'ẹnwu a, ma a nū lele Karaịsi nga o hiri n'ẹnwu lizọ hite n'igwugwu ke Nda, a joowu budnu ikne.

⁵ Kwnornu nū ọ buru nū aị nū a bụ otu n'ẹnwu a, kpa masi, aị nū a joooburu otu n'olizọ n'ẹnwu a. ⁶ A magwu nū ehni oknani aị bụ ke be kpogidnenu ya nū Karaịsi n'olu ogba a, ma be lulu ehni mmehie, ma a gharu ọ buru ọhi ke mmehie. ⁷ Kwnornu nga badnụ nwurru, mmehie nwéma iknerna n'ehni a berere. ⁸ Ọ buru a snornu Karaịsi nwu ẹnwu, a kweru nū a joosno a ziri budnu. ⁹ A magwu nū Chiokike mernu Karaịsi hi n'ẹnwu lizọ, ọ joonwu kwno berere, ẹnwu nwéma iknerna hne ọ zị berere. ¹⁰ Ẹnwu ọ nwurru, ọ nwurru kwnornu mmehie otu mgba, ọ zị budnu kịtna, ọ zinu Chiokike budnu.

¹¹ Kpa masi, anu gwnu ehni anu lele ele nwurru ọnwu kwnornu mmehie, kọvu ele zị budnu nyee Chiokike hite nū Karaịsi Jizosi. ¹² Anu kwé mmehie

nęechi anọ-ęhni anụ, neeme anụ noobno nsnị nhne ojo anọ-ęhni noopio. ¹³ Anụ kwéko o gweru ęhni anụ nyee mmehie ma ọ bụru nhne ęrnu ke risi rikne. Kọvu anụ gweru ęhni anụ nyee Chiokike, lele ele hiri n'ęnwu bna nụ bụdnu, anụ gweru kpakara ęhni anụ nyee ma be bụru nhne ęrnu ke nhne ọma. ¹⁴ Kwnornu nụ mmehie zá nęechi anụ, anụ zíla nụ mkpururu Iwu, kọvu nụ mkpururu oru ke Chiokike.

Ele ọhi ke ome mma

¹⁵ Kịni bụ ka? A jaazi neeme mmehie kwnornu nụ a zá nụ mkpururu Iwu, kọvu mkpururu oru ke Chiokike? Óza rja rja. ¹⁶ Anụ magwụ nụ nye anụ noobno nsnị nhne o nookwu, anụ bụ ele ọhi nye anụ noobno nsnị. Anụ bụ ọhi ke mmehie ke noodubna n'ęnwu, mọbu ọhi obno nsnị ke noodubna n'ome mma. ¹⁷ Kọvu ọz-narni zjnu Chiokike, kwnornu nụ mbom anụ bụ ọhi ke mmehie, kọvu anụ bnornu nsnị hite nụ mkpoma anụ bna n'ezi ọka wam anụ nahjaru. ¹⁸ Be dọhiaru anụ nụ mmehie anụ, ma anụ bụru ọhi ke ome mma.

¹⁹ M nookwu lele badnụ, kwnornu nụ anụ zá rikne. Nụ mbom, anụ gweru ęhni anụ nyee nhne zíla rịchna nụ risi rikne o mee nhne ojo, kpam masi, anụ gweru ęhni anụ bụru ọhi ome mma bna n'ęrnu zj nsọ. ²⁰ Nga anụ bụ ọhi ke mmehie, anụ nwée igwe n'ome mma. ²¹ Ndaa mbnarna anụ nwehjaru hite nhne kam nọtutu iwhnerne? Risi kpakara nhne kam, bụ ęnwu. ²² Kọvu kịtna, be dọhiaru anụ nụ rime mmehie, anụ bụru ele ọhi ke Chiokike, mbnarna anụ jeenwehja jeeme anụ zjri nsọ ke joodubna nụ bụdnu kwó okwo. ²³ Kwnornu nụ ọgwo ęrnu mmehie bụ ęnwu, kọvu nkesi ke Chiokike bụ bụdnu kwó okwo hite nụ Karaịsi Jizọsi Nyenwe aị.

Nhne atụ ke ọlulu nzi nụ nnwerne

7 Rụmu nda m, m nookwunu anụ ọka lele ele magwụ Iwu, anụ magwụ nụ Iwu jigwu badnụ hne nye wam zj bụdnu. ² Nyerinya nwernu nzi zj n'iwu nga nzi a zj bụdnu, kọvu ọ bụru nzi a nwụ, ọ zíma iwu jigwu a lele nye zj nụ nzi. ³ Ka neegesi, ọ bụru nụ nzi a zj bụdnu, nyerinya wam gbọ nzi berere, be jookwu a nye neeme ọyi. Kọvu ọ bụru nụ nzi a nwurnu ọnwu, iwu jígele a, ọ bụru nụ ọ gbọru nzi berere. O méne ọyi.

⁴ Rụmu nda m, otu aka wam, bụ kpa ọ zjnu anụ. Anụ nwurnu ọnwu n'Iwu hite n'ęhni Karaịsi. Anụ bụ ke nye wam hiri n'ęnwu lizọ, ma anụ bụru mgwna ęrnu ke bnarnụ iru n'aka Chiokike. ⁵ Nga a zj bụdnu n'anọ-ęhni, nhne ojo ke Iwu Mozizi vuyarụ bụ nhne a noosno, kpakara nhne a mernu dubnarnụ aị n'ęnwu. ⁶ Kọvu kịtna, a nwernunem ęhni aị n'Iwu, kwnornu nụ a agbụru-lam n'iwu wam jigwu aị, a kpenu Chiokike n'apna ikne ke Enine, ọ bụo n'apna ọknani ke Iwu be gbarụ n'ọkwukwo.

Iwu nụ mmehie

⁷ Kịni bụ nhne a jookwu? Iwu wam ọ bụ mmehie sa? Óza rja rja. Kọvu iwu mernu m mahja mmehie. M znégele m amahja nhne bụ a ọwho-anya ọ bụru n'Iwu kwúle, "I nwéko ọwho-anya." ⁸ Kọvu mmehie hite nụ nhne be nyernu n'iwu nwehjaru oghere ọ kpakne ọwho-anya zj ichne ichne. Kwnornu nụ mmehie nwurnu ọnwu hne iwu zíla. ⁹ M zj m bụdnu hne iwu zíla, kọvu nga nhne be nyernu n'iwu varụ, mmehie zjri bụdnu nụ rime m, m nwuma. ¹⁰ Nhne be nyernu n'iwu ke kwesiri o gweya bụdnu, vuyanu m ęnwu.

¹¹ Mmehie hite nụ nhne be nyernu n'iwu duwhuru m, hite nhne be nyernu n'iwu, gbu m. ¹² Iwu wam zj nsọ, nhne be nyernu n'Iwu zj masi nsọ, ọ zj kwem, ọ bụru ọma. ¹³ Ka o neegesi nụ nhne bụru ọma vuyanu m ęnwu? Óza rja rja. Ọ bụ mmehie ke kpayarụ a. Mmehie gweruru nhne bụru ọma mee a o vuyanu m ęnwu, ma mmehie whuya iwhne nụ ọ bụ mmehie n'ezi. Hite nụ nhne be nyernu n'iwu be jeegesi nụ mmehie bụo ọma rja rja.

¹⁴ A magwụ nụ Iwu bụ nhne enine. Kọvu m bụ m badnụ etekne, nye be reru lele ọhi ke mmehie. ¹⁵ M máam nhne me neeme, kwnornu nụ nhne me noopio o mee, m nwée m rikne mee a, kọvu nhne me píole o mee, bụ nhne me neeme. ¹⁶ Nga me neeme nhne me píole o mee, ka neegesi nụ Iwu wam bụru ọma.

¹⁷ Kọvu ọ bụo me neeme nhne ka, kọvu ọ bụ mmehie ke wu nụ rime m. ¹⁸ M magwụ m nụ ọ zá nhne ọma ọbula zj nụ rime m (ke bụ n'anọ-ęhni m). Kwnornu nụ ọ naamasị m o mee nhne bụru ọma, kọvu m nwée m rikne o mee a. ¹⁹ M méé m nhne ọma me pioru o mee, kọvu nhne bụo ọma me píole o mee, bụ nhne me neeme. ²⁰ Ọ bụru nụ me mee nhne me píole o mee, ka neegesi nụ ọ bụo me bụ nye neeme a, kọvu ọ bụ mmehie wam ke wu nụ rime m.

²¹ M magwụ m nụ iwu nọrnu ęrnu, nga me pioru o mee nhne bụru ọma, nhne ojo zj nụ ruwhnu m. ²² Nụ rime enine m, m noopio iwu Chiokike. ²³ Kọvu m nọowhnu iwu berere nọrnu ęrnu nụ rime m, iwu ke nọolusi iwu ke ovu ọgwnu. O neeme m bụru ọhi iwu ke mmehie ke nọrnu ęrnu nụ anọ-ęhni m. ²⁴ M bụ m badnụ ke nọowhnuji anya. Nyele joodohia m n'anọ-ęhni ke ęnwu ka? ²⁵ A nọtunu Chiokike mmamma hite nụ Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi.

Hite n'echiche m, m bụ m ọhi ke iwu ke Chiokike, kọvu, anọ-ęhni m bụ ọhi iwu ke mmehie.

Bụdnu hite n'Enine

8 Kịtna, ọ zá ikpe naama ele zj nụ rime Karaịsi Jizọsi. ¹² Kwnornu nụ iwu ke Enine ke neegweya bụdnu nụ Karaịsi Jizọsi, mernu m whoga n'ọhi iwu ke mmehie nụ ęnwu. ³ Nhne Iwu nwée rikne meli kwnornu nụ anọ-ęhni badnụ zíla rikne, Chiokike mernu a, o ziyaru Nnwọ a lele badnụ ke mmehie ma ọ bụru

† Agwna ọkwukwo ọknani kwuru: ele zá noowu bụdnu lele kpa mmehie pioru, kọvu lele kpa enine noopio.

arịọhna mmehie. Hite nụ ya ọ ma bụdnu mmehie ke badnụ ikpe. ⁴ Chiokike mernu ka ma nhne ziri ezi ke Iwu zu ozu nụ rime aị ele noowu bụdnu lele kpa Enine noopio, ọ bụo kpa anọ-ẹhni noopio. ⁵ Ele noowu bụdnu n'anọ-ẹhni neeme nhne anọ-ẹhni noopio, ele noowu bụdnu n'Enine neeme nhne Enine noopio. ⁶ Nye anọ-ẹhni nẹchi nwurnu ọnwu, kọvu nye Enine nẹchi nwernu bụdnu nụ udno. ⁷ Kwnornu nụ nye anọ-ẹhni nẹchi bụ nye irno Chiokike, o nwée rikne bítata iwu Chiokike, n'ezí, o jéenwe rikne bítata a. ⁸ Ele anọ-ẹhni nẹchi jéenwe rikne mee nhne jọoso Chiokike n'ọnu.

⁹ Anọ-ẹhni zá nẹchi anụ, kọvu Enine, ọ bụru nụ Enine Chiokike wu nụ rime anụ. Nye ọbula ke nwée Enine Karajisi, bụo ke Karajisi. ¹⁰ Ọ bụru nụ Karajisi zị nụ rime anụ, ọ bụ n'ezí nụ anọ-ẹhni anụ nwurnu ọnwu kwnornu mmehie, kọvu enine anụ zị bụdnu kwnornu ome mma. ¹¹ Ọ bụru nụ Enine Chiokike ke mernu Jizọsi hi n'ẹnwu lizọ wuru nụ rime anụ, nye wam ke mernu Karajisi hi n'ẹnwu lizọ jeeme anọ-ẹhni anụ ziri bụdnu hite n'Enine a ke wu nụ rime anụ.

¹² Kam kpayarụ, rụmu nda m, a jigwu ọgwo o wu bụdnu aị, ọ bụo kpa anọ-ẹhni noopio. ¹³ Kwnornu nụ ọ bụru nụ anụ wu lele kpa anọ-ẹhni anụ noopio, anụ jọonwu ẹnwu, kọvu ọ bụru nụ anụ jeehi n'enine gbu kpakara ẹrnu ojo ke anọ-ẹhni, anụ jaazi bụdnu.

¹⁴ Kpakara ele Enine Nsọ Chiokike nẹchi bụ rụmu Chiokike. ¹⁵ Kwnornu nụ Enine Chiokike nyernu anụ méne anụ ele ọhi, ke neeme anụ bụru ele ogwnu. Kọvu Enine neeme anụ bụru rụmu Chiokike, anụ jeenwe rikne kwnakwu a, "Papa, Nda m." ¹⁶ Enine Nsọ Chiokike naagbanụ enine aị akebne nụ a bụ rụmu Chiokike. ¹⁷ Ọ bụru nụ a bụ rụmu Chiokike, a bụ ele neekehija mkpe, ele neekehija mkpe Chiokike, ele be nụ Karajisi neekerikọta mkpe. Ọ bụru a snornu a ta awhnụwhnu, a jọosno a kehija igwugwu a masi.

Igwugwu ke zị nụ ruwhnu

¹⁸ M whnurnu m nụ awhnụwhnu ke ige ka bụ nhne a jeeji tusinụ igwugwu ke be jookpumenu aị. ¹⁹ Kpakara nhne be keru eke ji olile anya siri rikne neese nga be jeegesi rụmu Chiokike. ²⁰ Kwnornu nụ nhne be keru eke ghoru nhne etekne, ọ bụo nụ rikne aka ke be, kọvu kpa Chiokike mernu be, be zị kọriri neele anya, ²¹ nụ nhne be keru eke jeenwernu ẹhni be whọga n'ẹhni oro oro, kehija igwe nụ o nwernu ẹhni zị igwugwu ke be bítannu rụmu Chiokike.

²² A magwụ dụ kítina nụ kpakara nhne be keru eke nọosnu idne lele nye rime ọmumu nnwọ neeme. ²³ Kọvu ọ bụo nhne be keru eke kpọi, ma aị masi ele nwernu Enine ke bụ nkesi mbom ke Chiokike, a nọosnu idne nụ rime ovu aị, neese nga Chiokike jeeme a bụru rụmu a, ma ọ gbahija anọ-ẹhni aị. ²⁴ Kwnornu be znọhiaru aị hite n'olile anya, kọvu ọ bụru a whnụ nhne a neele anya a, ọ bụma olile anya n'ezí. Ọ zá nye neele anya nhne ke ọ whnụgwu anya. ²⁵ Kọvu ọ bụru a neele anya nhne a zá nọowhnu anya, a jeeji nkasi ovu neese a.

²⁶ Kpam masi, Enine Nsọ neeyinu aị aka, ọ bụ ezi nụ a zá rikne. Kwnornu nụ a máa kpa a jeekpe okpukpe, kọvu Enine Nsọ Chiokike neekpehianu aị, hite n'ọsnu idne ke ọnu jóokwuli. ²⁷ Kwnornu nụ Chiokike nye noonyosna mkpoma badnụ magwụ echiche Enine, ọ bụ Enine Nsọ nọorio arịrio nụ risi ele nsọ lele kpa echiche Chiokike jiri zị.

A kakwo ele mmeri

²⁸ A magwụ nụ Chiokike neeme kpakara nhne nọornuko ẹrnu ọma n'otu kwnornu ele whnurnu Chiokike n'anya, ele o sukwuru ma be mee echiche a. ²⁹ Kwnornu nụ ele Chiokike mahjamarnu, ọ bítaru be ichne, ma be nụ lele Nnwọ a, ma Nnwọ wam bụru Ọpnarna n'esi-lawuru agida rụmu nda. ³⁰ Ele Chiokike bítaru ichne, o sukwuru be, ele o sukwuru, o mee be ele ikpe mámana, ele o mernu ikpe ele mámana, o mernu be kehija igwugwu a.

³¹ Ndaa nhne a jookwu nụ kpakara nhne ka? Ọ bụru nụ Chiokike dasi aị n'ikwnu, nyele jeemegidne aị? ³² Nye wam ke bítala Nnwọ a, kọvu kesi aị ya, ndaa kpa o jéenye aị kpakara nhne? ³³ Nyele jooobno ele Chiokike hohiaru nhne? Ọ bụ Chiokike bụ nye neeme ele badnụ ele ikpe mámana. ³⁴ Nyele bụ nye naama aị ikpe? Ọ bụo Karajisi Jizọsi, nye nwurnu ẹnwu, nye hiri n'ẹnwu lizọ, daziri n'akarikwnunga Chiokike nọorionu aị arjio. ³⁵ Nyele jeekewa aị n'ọwhnun'anya ke Karajisi? Ọ bụ mkpa, sọbu nhne osi rikne sa, sọbu okne okpagbu, sọbu oknunyo, sọbu ọgba-eto, sọbu aghom, sọbu ama-ogwnu? ³⁶ Lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ, "Kwnornu anụ, ẹnwu neechi aị aka nụ ruwhnu kpakara ọbochi,

be nọopnughari aị lele atnurnu be noogbu ogbu." ³⁷ Óza! A nwernu omeri nụ kpakara nhne ka hite nụ nye wam ke whnurnu aị n'anya. ³⁸ Kwnornu nụ m magwụ m nụ ẹnwu mọbu bụdnu, mọbu enine izi, mọbu rẹnwu ojo, mọbu nhne ke zị kítina, mọbu nhne ke jaava, mọbu rikne ọbula, ³⁹ mọbu olu mọbu nhne zị nụ rime ẹli, mọbu nhne berere be keru eke, jéenwe rikne kewama aị n'ọwhnun'anya ke Chiokike ke zị nụ rime Karajisi Jizọsi.

Chiokike nụ ele ke ọ hohoruru

9 M nookwu ezi ọka nụ rime Karajisi, ọ bụo aghalaghala, Enine Nsọ naagbanụ ovu m akebne nụ m zá m naagha aghalaghala. ² Anya-mini zị m nụ mkpoma, nhne igbugbu zị m nụ mkpoma kpakara ige. ³ Ọ jaamasị m, ọ bụru nụ Chiokike vuru m ọnu, kewama m nụ hne Karajisi zị, kwnornu rụmu nda m, ele ẹli m, ⁴ ele Izireli. Chiokike mernu be bụru rụmu a, o okpumennu be igwugwu a, ya nụ be gbarụ njọ-ẹhni, o nyernu be Iwu, be nwernu okpukpe ọma, nụ kpakara mkwna Chiokike, ⁵ be bụ avnurnu kwu ele nda oknani, Karajisi hiri n'avnurnu be va n'anọ-ẹhni. Ọznarni zinu Chiokike ke nẹchi kpakara nhne okwnukokwnu. Amim. ⁶ Ọ bụo nụ Chiokike mézule ikwu-ọnu a, kwnornu nụ ọ bụo

kpakara ele hi n'avnurnu Izireli bu rumu Izireli n'ezì.
⁷ Kpakara be búo rumu Ebereham n'ezì, o búbedi nù be hi n'avnurnu Ebereham. Kwnornu nù òkwukwo nsò kwuru, "Kòvu be jòogwnu rumu ì hite n'Aziki."⁸ Ka bu nù o búo rumu be murnu n'anò-èhni bu rumu Chiokike, kòvu ele be murnu lele kpa Chiokike kweru Ebereham nù mkwna bu rumu a n'ezì.⁹ Kwnornu nù ka bu nhne mkwna wam kwuru, "N'ìge be karù aka, m jeehieha, Sera jòomu nnwò rukna."

¹⁰ O búo ka kpòì, rumu Ribeka nwernu otu nda, ke bu nda òknani aì Aziki.¹¹ Sù o murnu rumu ejima rukna lawuru wam, nga be mége nhne òma mòbu ke ojo, ma nhne Chiokike kwuru gwuzosi rikne,¹² o búo hite n'èrnu kòvu kwnornu nù o sukwu ikwu a, Chiokike kannu Ribeka, "Nye ke okno badnu jeeznenu nye ke matì izi."¹³ Lele kpa be gbarù a n'òkwukwo nsò, "M whnurnu m Jekòpu n'anya, sno Isò irno."

¹⁴ Ndaa nhne a jookwu? O bu nù Chiokike bu nye ndala sa? Óza rìja rìja.¹⁵ Kwnornu nù o kannu Mozizi, "M jòdonu nye me jòdonu obirizi, obirizi, mee masìnu nye masìri m oru."

¹⁶ Ka neegesi nù o búo hite nù nhne badnu noopio mòbu nhne be òornu, kòvu o bú obirizi Chiokike.

¹⁷ Kwnornu nù òkwukwo nsò kannu Fero, "Ka bu nhne me kwno gwuzote ì, ma m gesi m iknerna m n'èhni ì, ma kpakara òwa mahja rèwhna m."¹⁸ Chiokike nòdonu nye masìri a obirizi, neemenu nye o pioru ma o knesni mkpòma, knesni mkpòma a.

Ikpe nù obirizi Chiokike

¹⁹ Otu badnu jaakanu m, "Ndaa kpa Chiokike naama aì ikpe? Nyele nwernu rikne o gwuzogidne echiche a?"

²⁰ Jì badnu etekne, ì bu nyele naasa Chiokike òka? Nhne be kpuru òkpu o jaasikwa nye kpuru a ajiji, "Ì kwno kìni kpù m kpa?"²¹ O bu nye nòokpu ite o nwée rikne n'èhni otu orura wam kpù ite lawuru, otu bna n'èrnu zì okne mkpa, ke berere be jì a rnù èrnu kpakara ige?

²² O zì Chiokike n'aka o gesi ikpe nù iknerna a, kòvu, o zì kwno a n'aka o gesi ogologo òsnuta ovu n'èhni ele o neekpe ikpe, bu ele o bítaru ma o la be n'iyi.²³ O zì masì n'aka a o wùkwasi òkwnamarna igwugwu a nù búdnu ele o bítannu obirizi a.²⁴ Kwnornu nù a bu ele o sukuru, o búo hite n'avnurnu ele Ju kpòì, kòvu ma hite n'èli ele búo ele Ju.²⁵ Ka bu nhne o kwuru n'òkwukwo Hosiya,

"M jookwu be ele ke m, ele wam búo ele ke m, ele wam me whnúge n'anya, m jookwu be ele me whnurnu n'anya.

²⁶ O jòobu nù hne be zì kaa, nù be búo ele ke m, jòobu hne be jookwu be rumu Chiokike ke zì búdnu."

²⁷ "Azaya siri okokoba gbasìri rumu Izireli, kaa, O bu n'ezì nù rumu Izireli nù lele rìzna ke ngeri osimi-ni,

ele be jòoznohia jaazì matì k'agida.

²⁸ Kwnornu nù Jihova jeekpebi ikpe òwa wara wara n'ome mma."

²⁹ Lele kpa Azaya kwuru nù mbòm, "O búru nù Chiokike ke Meli Nhne Dum dónu aì obirizi ghasanù aì agwna rumu, a znernu ònu lele Sòdom, a znernu ònu lele Gòmora."

Ele Izireli kwéle o nabnarnu izi òma

³⁰ Ndaa nhne a jookwu? O bu nù ele búo ele Ju ele zá noosno ome mma Chiokike, nwehjaru ome mma ke hi n'òkwunata mkpòma?³¹ Kòvu ele Izireli, noosno iwu ome mma nwée nhne iwu ome mma karù, be píohjala a.³² Kìni kpayaru ka? Kwnornu nù be jíge òtukwasi ovu pio a, kòvu lele nù o bú n'èrnu. Be dna n'òlu rugwu nòokpobi òchi.³³ Lele kpa be gbarù a n'òkwukwo nsò, kaa,

"Le, m bítaru m otu akaworugwu nù rime Zayòni ke jeeme ele badnu kpòbi òchi, rugwu ke jeeme be dna.

Kòvu nye òbula ke tükwasiri a mkpòma, be jéekwe iwernerne tù a."

10 Rumu nda m, nhne nòogwnu m nù mkpòma, m neekpe masìnu Chiokike gbasìri ele ke m bu Izireli, bu ma be znòhia be.² M jaagbanu be akebne nù be nwegwu mkpòma o kpenu Chiokike, kòvu be nwée òghohia.³ Kwnornu nù be máa ome mma ke Chiokike, be bete noogwuzote ome mma ke be, be bíjala èhni be nù mkpururu ome mma Chiokike.⁴ Karaìsi bu mbi-mambi Iwu, nye òbula ke tükwasiri a mkpòma, jeen-wehja ome mma.

Òznohia zìnu kpakara badnu

⁵ Ka bu nhne Mozizi kwuru gbasìri ome mma ke hi n'Iwu, "Nye òbula ke bítaru Iwu jaazì búdnu nù rime be."⁶ Kòvu ome mma ke hiri n'òtukwasi mkpòma karù kpa, "Ì kwúkò nù mkpòma ì, 'Nyele jeezne oligwe?' (zne gwedna Karaìsi).⁷ Mòbu, 'Nyele jeezne nù rime èli?' (zne gwelìzò Karaìsi n'ènwu)."⁸ Kòvu ndaa nhne o kwuru? "Ìkwu-ònu wam zì ì ndundu, o zì n'ònu ì ma n'ovu ì." Kam bu ikwu-ònu òtukwasi ovu ke a nòokpo okwo.⁹ O búru nù ì jeeji ònu ì kwuhja nù Jizòsi bu Nyenwe aì, gweru mkpòma ì kweru nù Chiokike mernu o hi n'ènwu lizò, be jòoznohia ì.¹⁰ Kwnornu nù badnu jì ovu a kweru, be gwnùsi a nù nye ikpe mána, o jì ònu a kwuhja, o nwehja òznohia.¹¹ Òkwukwo nsò kwuru kpa, "Iwhnerne zá nòotu ele kwnataru a ovu."¹² O zá nhne zì ichne hne nye Ju nù nye búo nye Ju zì. Chiokike bu Nyenwe kpakara badnu, nòowukwasi ngozi a nù risi ele naakwnakwu a.¹³ Kwnornu nù be jòoznohia kpakara ele noosukwu rèwhna Nyenwe aì.

¹⁴ Kòvu ndaa kpa be joosukwu a, o búru nù be kwéle nù ya? Ndaa kpa be jeekweru, o búru nù be nùna nhne gbasìri a sa? Mòbu ndaa kpa be jòonu, hne o zá nye nòokpo okwo izi òma?¹⁵ Ndaa kpa be jòokpo okwo hne o zá nye ziznenu be? Lele kpa be gbarù a n'òkwukwo nsò, kaa, "Le kpa òchi be marnu mma bu ele

neezni izi oma." ¹⁶ Kọvu, ọ búo kpakara be kweru izi oma wam, kwnornu nù Azaya karù, "Nyenwe aì, nyele kweru izi a ziri?" ¹⁷ Ka neegesi nù ọkwnata mkpọma jeehi nù ọnurnu izi oma va, ọnurnu jeehi n'ọkpo okwo izi oma Karaìsì. ¹⁸ Kọvu m nẹesikwa, ọ bú ezi nù be nù-na izi oma wam? Be nurnu a. Lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru,

"Nkọli be gazuru kpakara ọwa,
ikwu-ọnu be dọru hne ọwa sọtoru."

¹⁹ M nẹesikwa kwno, ọ bú nù ele Izireli máa? Mozizi n'iwhuru a beru ọsno kaa,

"M jeeji ele mba ọ zá nhne be bú mee anù nwe anyakwu,

m jeeji mba ke nwée akọnìche kpasu anù iwe."

²⁰ Azaya kwusiri a rikne kaa,

"Ele zá noopio m, piohjaru m,
m mernu m ele zá nẹesikwa ajiji gbasiri m whnù m anya."

²¹ Ka bú nhne o kwuru gbasiri Izireli,

"Kpakara ọbochi, m gbasarù m aka m lawuru o kwubnanya

ele risi rikne nù ele zá noobno nsni."

Chiokike ghásala ele ke a

11 M síkwa kwno, ọ bú nù Chiokike ghasarù ele ke a sa? Óza! Ma n'iwhuru m bú nye Izireli, ke avnurnu Ebereham, eriri rùwho Bẹnjamini. ² Chiokike ghásala ele ke a ọ mahjamarnu nù mbọm. Anù magwu nhne ọkwukwo nsọ kwuru nù hne Ẹlajia naarjasno Chiokike megidne Izireli, ³ "Nyenwe aì, be gburu ele ọwhnurninya ì, be kwnadna ojo arìohna ì, me nù nsnùnu m gwnarnù, be noopio o gbu m." ⁴ Kìni bú nhne Chiokike kannù a? "M bitannu m ẹhni m pokwu ele rukna ẹsau, ele kpónna Balì risi ẹli." ⁵ Kpam masì, n'ige ka, Chiokike, hite n'oru a hòhiaru ele ke gwnarnù. ⁶ Kwnornu nù ọ bú oru a, ọ búo n'ẹrnu, ọ búru nù ọ bú hite n'ẹrnu, oru búma oru.

⁷ Kìni kwno? Ele Izireli píohjala nhne be noopio, kọvu ele wam ọ hòhiaru piohjaru a, ovu kọru ele berere bẹkwnu. ⁸ Lele kpa be gbarù n'ọkwukwo nsọ, kaa,

"Chiokike nyernu be enine iwhnirniwhno
be nwernu anya, kọvu be whnú ọsno,
be nwernu nsni, kọvu be nù nhne,
dù tna."

⁹ Devidi karù,

"Triri be ghọ mbịta nù nhne joogbu be,
be dna n'olu a, ta awhnùwhnu.

¹⁰ Isni kpù be, be whnú ọsno,
ivu rinya nyigbu be ọkwukokwnu."

Ọznohia ele búo ele Ju

¹¹ M nẹesikwa, ele Izireli be dnarnù ma be la n'iyi sa? Óza rja rja. Kwnornu nù mmehie be, ele búo ele Ju nwehjaru ọznohia, ke jeeme ele Izireli nwe anyakwu.

¹² Ọ búru nù mmehie be mernu kpakara ọwa nwe ngozi, be dnarnù mboni ma ele búo ele Ju nwehja

ngozi, kpakara ọwa jeenwe agida ngozi nga be jeekweru nù Karaìsì.

¹³ M nookwunu anù ọka kítna ele búo ele Ju. Hne me bú nye izi ele búo ele Ju, m jeeji ẹrnu m kpa ngangá.

¹⁴ Nyele ma, m nwernu rikne mee ele ẹli m nwe anyakwu, ma m nwernu m rikne znọhia agwna be.

¹⁵ Kwnornu nù nga Chiokike ghasarù be, kpakara ọwa nù Chiokike mernu udno. Kìni jeeme nga Chiokike jookwubnanya be? Ọ jọbu nù ele nwurnu ọnwu jaazì bọdnu. ¹⁶ Ọ búru nù mpekele brẹdi mbọm be nyernu Chiokike zì nsọ, kpakara ke gwnarnù zì nsọ. Ọ búru nù ẹgwnugwnu isisi zì nsọ, kpakara nkala a zì masì nsọ.

¹⁷ Ọ búru nù be o gbukwahalarù agwna nkala olivu, be gweru anù bú nkala olivu ọhia nyakwnusi a, anù neeri nhne oma ke hi n'isisi olivu wam. ¹⁸ Anù ménu nkala wam oknomokno, chenwanya nù ọ búo anù vu ẹgwnugwnu, kọvu ẹgwnugwnu vugwu anù. ¹⁹ Kọvu kwu kpa, "Be gbukwahalarù nkala isisi gweru aì nyakwnusi." ²⁰ Owe! Be gbukwahalarù be kwnornu nù be kwé ekwe, kọvu, anù gwuzo kwnornu nù anù tųkwasiri ovu. Anù vúlizo ẹhni anù olu, tnunuma, anù tų ogwnu.

²¹ Kwnornu nù ọ búru nù Chiokike gharùla ọ ta nkala isisi olivu ke ruhjaru awhnùwhnu, ọ jáagharù ọ ta anù awhnùwhnu.

²² Le mkpọma oma nù nhne rikne ke Chiokike, nù o mesiri ele dnarnù adna rikne, kọvu ọ donu anù obirizi, ọ búru nù anù jaadazìgidne nù mkpọma oma a. Ọ búru nù anù jáadazìgidne nù mkpọma a, o joogbukwahala anù. ²³ Ọ búru nù ele Ju jeehi n'ókwe ekwe be whuya, Chiokike jaanyakwnusi be berere, kwnornu nù Chiokike nwernu rikne ọ nyakwnusi be. ²⁴ Anù bú nkala isisi olivu ọhia, ke Chiokike nyakwnusiri n'ẹhni isisi olivu be znurnu ọznu, lele kpa o kwésile. Ọ búru nù Chiokike mernu kpa, anù mahja nù o nwernu rikne nyakwnuhnasi nkala isisi olivu be znurnu ọznu n'ẹhni isisi olivu kam be zì.

Obirizi Chiokike zìnu kpakara badnu

²⁵ Rọmu nda m, o nwernu nhne omimi me noopio anù mahja, ma anù gharù eche nù anù bú ele akọ n'anya anù. Nhne omimi kam bú nù risi rikne rọmu Izireli jáazì ọkwukokwnu. Kọvu ọ jaazì tem ọnu ọgwnugwnu ele búo ele Ju ele jaavakwnusi Chiokike zute.

²⁶ Kpam masì, be jọznohia kpakara ele Izireli, lele kpa be gbarù a n'ọkwukwo nsọ,

"Nye Ọznohia jeehi nù Zayọni va,
o joovume kpakara mmehie rọmu Jekọpu.

²⁷ Me nù be jaagba njọ-ẹhni,
nga me vumernu mmehie be."

²⁸ Ele Ju bú ele irno izi oma. Ka bú mbnarna ke anù ele búo ele Ju. Kọvu be bú ele ọ hòhiaru, whnù be n'anya kwnornu ele nda be ọknani. ²⁹ Chiokike zá naagbanwo echiche a n'ẹhni ele ọ hòhiaru, gozi masì.

³⁰ Hne anù ele búo ele Ju zì, anù bnóge Chiokike nsni nù mbọm, kọvu kítna, anù nwernu obirizi Chiokike kwnornu ele Ju ele bnóge nsni. ³¹ Kpam masì, anù nwehjaru obirizi Chiokike mernu ele Ju bnóge Chiokike

nsnị ma be nwehịa masị obirizi Chiokike. ³² Kwnornu nụ Chiokike mernu kpakara ele badnụ bụru ele risi rikne ma be nwehịa obirizi a.

Ọznarni zịnu Chiokike

³³ A! Le kpa ẹkwunu nụ akoniche nụ nhne ọmuma Chiokike hna omimi.

Kpa a nwée rikne nyosna a echiche a, badnụ nwée rikne pihịali apna a.

³⁴ “Nyele magwụ mkpoma Nyenwe a? Nyele nwernu rikne zni a ezni?”

³⁵ “Nyele nyeleru Chiokike nhne, ma Chiokike kwụ a ọgwo?”

³⁶ Ya keru kpakara nhne, kpakara nhne ke zị bụ ke a, ya nwe kpakara nhne.

Ọznarni zịnu a ọkwukokwunu. Amịm.

Budnu nye ọrnụ Chiokike

12 Rụmu nda m, kam kpayarụ, m ji m obirizi Chiokike naariaso anụ, anụ gweru ẹhni anụ yisi n'aka Chiokike lele arịohna zị budnu, zị nsọ, ke nọso Chiokike n'ọnu, bụ ke anụ kwannụ Chiokike n'ezị. ² Anụ n'ụko lele ele ọwa ka, kọvu Chiokike gbanwo echiche anụ ma ọ ziri ikne ikne, ma anụ mahia nhne bụ echiche Chiokike, echiche ọma a, ke nọso a n'ọnu, ke zuru ozu. ³ Kwnornu nụ oru Chiokike nyernu m, me kanụ anụ, ọ zá nye vulizọ ẹhni a olu n'oriri a karụ kpa o kwesiri, kọvu anya dno anụ nụ risi n'okpe ẹhni anụ ikpe. Anụ gweru ọkwunata ovu Chiokike tịsinnu anụ kpe ẹhni anụ ikpe. ⁴ Lele kpa a nwernu agịda nhne ke zị ẹhni, ke ọbula nwernu ọrnụ ke a. ⁵ Kpam masị, ọ bụ n'ezị nụ a zị agịda, a bụ otu nụ rime Karaịsi, be knekọtaru aị n'otu lele nhne zị ọdo nụ ọdo n'otu anọ-ẹhni. ⁶ Nye ọbula nwernu nkesi ke a lele kpa oru Chiokike nyernu a. Ọ bụru nụ nkesi otu badnụ bụ whnụ ọwhnurninya, nye wam gweru ọtukwasi ovu mee a. ⁷ Ọ bụru nụ nkesi a bụ o zne izi, o zne a, ọ bụru o zni nhne, o zni nhne. ⁸ Ọ bụru ọ gba ele badnụ inwe, o mee kpam. Nye neekesi ele berere nhne, o mee a nụ mkpoma ọma, nye noodu ele badnụ, ọ rnụsi ọrnụ a rikne. Nye nọodo obirizi, o gweru mkpoma ọma mee a.

Iznizni gbasiru ọwhnun'anya

⁹ Ọwhnun'anya kwesiri ọ zị snam. Anụ sno nhne ojo irno, anụ knekwaru nhne ọma aka rikne. ¹⁰ Anụ gweru ọwhnun'anya rụmu nda whnụ ibne anụ n'anya nụ rime Karaịsi, anụ sọbisinu ibne anụ karụ ẹhni anụ. ¹¹ Anụ bụo ele ime mgwụ, anụ rnụsi ọrnụ rikne, anụ gweru mkpoma zị snam neeznenu Nyenwe aị izi. ¹² Anụ nwudna n'olile anya, anụ snụta mkpoma nụ rime ọkpagbu, neekpe okpukpe kpakara ige. ¹³ Anụ nụ ele nwée nhne kerita ẹkwunu anụ, anụ lekọta ele izne.

¹⁴ Anụ nọogozi ele naakpagbu anụ, anụ nọogozi, anụ v'uko be ọnu. ¹⁵ Anụ snornu ele nọonwudna ọnwudna, nwudnahoru, anụ snornu ele naagba mkpe, gba

mkpe. ¹⁶ Nhne gbasiri ele berere metụ anụ nụ mkpoma. Anụ b'uko ele oknomokno, anụ snornu ele ovu d'uru ẹli mekọ nhne. Anụ b'uo ele akọ n'anya anụ.

¹⁷ Anụ jikọ nhne ojo kwụ nye mernu anụ nhne ojo ogwo. Anụ mee nhne bụru ọma n'anya ele badnụ.

¹⁸ Anụ nụ kpakara ele badnụ ziri n'udno, ọ bụru nụ o kwe omume, kpa anụ nwernu rikne. ¹⁹ Ele me whnurnu n'anya, anụ mégwnarnụ, kọvu gharụ ọnuma Chiokike nụ ọrnụ a, kwnornu nụ ọkwukwo nsọ kwuru, nụ Nyenwe aị kwuru, “Mawa nwe mmegwnahia, m jeemegwnarnụ.”

²⁰ Kọvu lele nhne ọkwukwo nsọ kwuru,

“Ọ bụru nụ wiri nọogwnu nye irno i, nyee a wiri,

ọ bụru nụ akp'iri nọokpo a b'kwunu, kwute a mini, o nwornu,

kpam, i naaghakwasị esekere b'kwunu n'olu risi a.”

²¹ Anụ kwé nhne ojo megbu anụ, kọvu anụ gweru nhne ọma megbu nhne ojo.

Mkpururu ele ọchichi

13 Nye ọbula b'ita ẹhni a nụ mkpururu ọchichi, kwnornu nụ ọ zá ele n'echi ọchichi ke Chiokike b'itala, Chiokike b'itaru kpakara ele n'echi ọchichi. ² Nye ọbula ke neemegidne ọchichi neemegidne nhne Chiokike b'itaru, nye mernu kpam jeegweyanụ ẹhni a ikpe. ³ Ele neeme nhne ọma zá n'ọtutu ogwnu ele ọchichi, kọvu ele neeme nhne ojo jootu ogwnu. I pioru ogwnu ele n'echi ẹchi gharụ ọ t'ụ? Mee nhne b'uru ọma, be jaaznarni j. ⁴ Kwnornu nụ ọ bụ nnwọ izi Chiokike neeme nhne ọma. Kọvu ọ b'uru nụ i mee nhne ojo, ogwnu a t'ụ j, kwnornu nụ o v'ule ama-ogwnu a etekne. Ọ bụ nnwọ izi Chiokike, neemegwnahianu a ovu owe ẹhni a n'ẹhni ele neeme nhne ojo. ⁵ Kam kpayarụ, i joobno nsnị ele ọchichi, ọ b'uo kwnornu nụ ovu owe ẹhni Chiokike kp'oi, kọvu kwnornu nụ mkpoma j. ⁶ Ke b'uru anụ jootu nt'ụ-ẹli, kwnornu nụ ele ọchichi b'uru r'umu izi Chiokike n'ornu ọrnụ z'inu be, ele ji kpakara ige be n'echi ọchichi. ⁷ Anụ kwụ ọgwo anụ ji be, t'ụ nt'ụ-ẹli ọ b'uru anụ ji ọgwo nt'ụ-ẹli, t'ụ nt'ụ ahia ọ b'uru n'ụ anụ ji ọgwo nt'ụ ahia, sọ nye kwesiri anya, bisinu nye kwesiri.

Whnụ ibne anụ n'anya

⁸ Anụ j' nye ọbula ọgwo, kọvu anụ whn'urita ẹhni anụ n'anya. Nye ọbula ke n'owhnu badnụ ibne a n'anya mezuru Iwu. ⁹ Iwu wam, “I mekọ ọyi, i gb'uko badnụ, i zn'uko buznu, i nw'ekọ ọwho-anya.” Ka n'ụ kpakara iwu berere jik'ogwu aka n'otu iwu ka, “Whn'ụ nye agbatibi i n'anya lele ẹhni j.” ¹⁰ Nye ọbula ke whnurnu nye agbatibi a n'anya j'eme a nhne ojo. Ọwhnun'anya b'uru o mezu kpakara Iwu.

¹¹ Anụ mee kpa, anụ magwụ nhne ige ka b'uru. Ka b'uru ige anụ jeetnanya n'anyarna, kwnornu nụ ọznohia aị z'ị ndundu k'itna kar'ụ nga a kweru n'ụ mb'om. ¹² Chi jiminem, chi ọbubo z'ị mas'ị ndundu, a ghar'ụ ọrn'ụ ọchichiri, woru mgwna ọgwnu ke iw'ne. ¹³ Ngwa ma a kpa agwa lele ele z'ị n'iw'ne ke ọbochi, ọ b'uo ele okne

iriri nù ele ẹra manya naagba, ọ búo nù nhne rune nù nhne tù iwħnerne, ọ búo ọlu ọgwnu, nù anya-kwu.
¹⁴ Kọvu anù woru Nyenwe aì Jizọsì Karaisì lele iwo, anù nyée anọ-ẹhni anù oghere o mee nhne ọjo ke nọog-wnu a.

Anù kpé rùmu nda anù ikpe

14 Anù kwubnanya nye zá rikne nù ọkwnata ovu, kọvu anù nù a dọgbuta kwnornu nhne o kweru.
² Ọkwnata ovu otu badnù kweru a, o ri kpakara nhne, kọvu nye berere, ọkwnata ovu a zá rikne, neeri ọkwukwo ọhia kpọi.
³ Nye ke neeri kpakara nhne lédna nye zá neeri anya, nye zá neeri kpakara nhne kpé nye neeri kpakara nhne ikpe kwnornu nù Chiokike nakweruru a.
⁴ Ì bụ nyele ke neekpe ọhi nye berere ikpe? Ọ bụ nyenwe a jaakaa ma ọ mekwahjaru mọbu o mékwahjala. O jeemekwahja, kwnornu nù Nyenwe aì jeeme a o gwuzoru kwem.

⁵ Otu badnù kanù otu ọbochi zì mkpa k'agida n'esi-lawuru ọbochi berere, nye berere jaakaa nù kpakara ọbochi bụ otu. Echiche nye ọbula jì a rùwho.
⁶ Nye karù nù otu ọbochi zì mkpa k'agida neeme a nọsobisinu Nyenwe aì, nye neeri nhne ọbula nọsobisinu Nyenwe aì, kwnornu nù ọ nọtunu Chiokike mmamma nù wiri wam. Nye zá neeri agwna nhne nọsobisinu Nyenwe aì, nọtunu Chiokike mmamma.
⁷ Ọ zá nye zìnu ẹhni a bụdnù kpọi, ọ zá nye nọonwunu ẹhni a ẹnwu.
⁸ Ọ bụru nù a zì bụdnù, a zìnu Nyenwe aì bụdnù, a nwurnu ẹnwu, a nwunu Nyenwe aì, ma a zì bụdnù ma a nwurnu ẹnwu, a bụ ke Nyenwe aì.

⁹ Kwnornu nù Karaisì nwurnu, hi n'ẹnwu lizọ ma ọ bụru Nyenwe ele zì bụdnù nù ele nwurnu ẹnwu.
¹⁰ Jìwa, i kwno kìni neekpe nnwọ nda ì ikpe? I kwno kìni neeledna nnwọ nda ì anya? Kpakara aì joogwuzo nù ruwhnu ngadna ikpe Chiokike.
¹¹ Lele kpa be gbarù a n'ọkwukwo nsọ,

"Nyenwe aì kwuru kpa, 'Kpa me zì bụdnù kpakara mpnerne ọchi joogbunu m n'ẹli, kpakara riro jookwupiya nù mawa bụ Chiokike.'"

¹² Kpakara aì n'otu n'otu jaakahja nhne a mernu nù ruwhnu Chiokike.

¹³ A gharù o kpe ẹhni aì ikpe, tñunuma, ì bfta nhne jọokpo nnwọ nda ì ọchi, mọbu nhne jeeme ọ dna.
¹⁴ M magwù m nù hite nù mmekorita ke me nù Nyenwe aì Jizọsì, ọ zá nhne ke zìla rìchna, ọ bụru nù badnù kaa nù otu wiri zìla rìchna, ọ zìla rìchna hne ọ zì.
¹⁵ Ọ bụru nù nhne i riri jeemekasi nnwọ nda ì ẹhni, ì zá neezne izne n'owħnun'anya. I kwéko nhne i riri lulu nye Karaisì kwnornu nwù ẹnwu.
¹⁶ I kwéko be kaa nù nhne ọma ì bụ nhne ọjo.
¹⁷ Kwnornu nù ẹli-eze Chiokike búo nhne oriri nù ọnwunwo, kọvu ọ bụ ome mma, udno nù snarnìma nù rime Enine Nsọ.
¹⁸ Kwnornu nù nye neeznenu Karaisì izi kpa neeme nhne nọoso Chiokike n'ọnu ma nù ruwhnu ele badnù.
¹⁹ Ngwa ma a neeme nhne jeegweya udno, nù ke joowuli aì olu lele ọro.
²⁰ I kwnó wiri lulu ẹnru aka Chiokike. Kpakara wiri zì rìchna, kọvu ọ búo ọma o ri nhne jeeme badnù dna.
²¹ Ọ bụru

ọma ì gharù o ri wiri, mọbu nwo manya, mọbu mee nhne ọbula ke jeeme nnwọ nda ì dna.

²² Kpakara nhne i kweru nù rime nhne ele ka, dazinum jì nù Chiokike. Nye ikpe máge nù nhne o kweru bụ nye ọwa ọma.
²³ Kọvu ọ bụru nù mkpọma badnù marnù a ikpe nù nhne o riri, Chiokike jaama a ikpe ma o ri a, kwnornu nù ọ kwnátala mkpọma nù nhne o neeme. Nhne ọbula ke híge n'ọkwnata mkpọma bụ mmehie.

Mee nhne jọoso ele berere n'ọnu

15 Aì ele zì rikne nù ọkwnata mkpọma kwesiri o vuru ekperi ele zá rikne. Ọ búo neeme nhne nọoso aì n'ọnu.
² Nye ọbula menu badnù ibne a nhne bụru ọma, ke jọoso a n'ọnu, ma o wulizọ a olu lele ọro.
³ Kwnornu nù Karaisì méne nhne jọoso ẹhni a n'ọnu, lele kpa be gbarù a n'ọkwukwo nsọ, "Nhne iwħnerne ele naakpasì ì iwħnerne dnakwasìri m."
⁴ Kpakara nhne be gbarù n'ọkwukwo nsọ n'ọbochi wheru ewhe zìnu aì, neezni aì nhne, ma a nwernu olile anya hite n'ndidi nù ọgba inwe ke ọkwukwo nsọ nyernu aì.

⁵ Chiokike ke neenye ndidi nù ọgba inwe mee anù nwernu enine ọziri n'otu kpa anù noosno Karaisì Jizọsì,
⁶ ma kpakara anù n'otu jeegweru otu ọnu znarnì Chiokike nù Nda Nyenwe aì Jizọsì Karaisì.

⁷ Anù kwubnanya ibne anù lele kpa Karaisì kwubnanyanù anù ma anù znarnì Chiokike.
⁸ M naakanù nù Karaisì ghọru nnwọ izi ele Ju ma o gesi ezi ọka Chiokike, mezu mkwna o kweru nda be ọknani,
⁹ ma ele búo ele Ju nyee Chiokike igwugwu kwnornu obirizi a, lele kpa be gbarù a n'ọkwukwo nsọ,

"Ka bụ nhne me kwno znarnì ì n'esi-lawuru ele búo ele Ju,

m jọogwnunu rẹwhna ì eri."

¹⁰ Ọ kaa, berere,

"Anù snornu rùmu Chiokike nwùdna, anù ele búo ele Ju."

¹¹ Ọ kaa, berere,

"Anù ja Nyenwe aì, kpakara ele búo ele Ju, kpakara ele badnù gwnunu a eri ọznarnì."

¹² Berere kwno, Azaya karù,

"Otu Badnù jeehi n'ẹbnurnu Jesi va, o jeelizọ chí kpakara mbam, ele búo ele Ju jeelekwasì a anya."

¹³ Kìtna, Chiokike ke olile anya gweru ovu ọso nù udno mejite ọkwnata mkpọma anù nù rime a, ma olile anya anù nooso oso hite nù rikne Enine Nsọ.

Pọlu nye izi ele búo ele Ju

¹⁴ Rùmu nda m, m magwù m nù nhne ọma zì nù mkpọma anù. Anù magwù kpakara nhne ka nkari nkari, ke jeeme anù nwernu rikne neeznitaru ẹhni anù nhne.
¹⁵ M jì m anya siri rikne gbanù anù ọkwukwo, ma anù chenwanya agwna nhne, kwnornu nù oru Chiokike nyernu m.
¹⁶ Chiokike mernu m nye izi Karaisì Jizọsì, nye nọornunu ele búo ele Ju ẹnru, nye naakwa

arijohna, n'okpo okwo izi oma Chiokike, ma ele buo ele Ju buru nhne arjohna Chiokike jeegweru, ke Enine Nso bitaru nso.

¹⁷ Kam kpayaru, m ji m ernu m naanya risi nu rime Karaisi Jizosi nhne gbasiri Chiokike. ¹⁸ M jookwu nhne berere karu nhne Karaisi mernu hite n'aka m, o duru ele buo ele Ju be buru ele noobnonu Chiokike nsnj hite n'ikwu-onu m nu ernu m. ¹⁹ Hite nu rikne nhne ogba akebne nu ernu ndu-ehni ke Enine Chiokike hite nu Jeruselem du Ilirikom, m n'okpo okwo izi oma gbasiri Karaisi n'apna zuru ozu.

²⁰ O bu nhne zi nu mkpoma m o zni izi oma hne be nuna nhne gbasiri Karaisi, ma m gharu m o wu oro n'olu ntu-eli oro nye berere. ²¹ Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nso,

"Ele be kannu be nhne gbasiri a jowhurnu, ele nuna nhne gbasiri a joghohia."

²² Kam kpayaru, be kwéle me vakwnusi anu.

Polu marnu mmuma o zne Rom

²³ Kovu kitna, o za nhne me jorunu nu kpakara eli ka, o n'ogwnu m o whnu anu anya agida awha ka. ²⁴ M jeeme kpa kitna, m jowhnu anu kpa me neezne Sipeni. Anu jeeyinu m aka n'izne m, ma me nu anu dazikwole ige matj. ²⁵ Kovu kitna, m neezne Jeruselem kwnornu ele ke Chiokike zi pji. ²⁶ Kwnornu nu o masiri ogbako Chiokike ke zi nu Masidonia nu Akaya o gweya nhne be jeekesi ele mboni zi n'esilawuru rumu Chiokike ke zi nu Jeruselem. ²⁷ O masiri be o yinu be aka, kovu ezi oka zi a bu ka, o bu ernu zinu be o yinu ele mboni wam aka, kwnornu nu ele Ju nu ele buo ele Ju neekerita ngozi ke enine, ele buo ele Ju kwesiri o ke-si ele Ju ngozi ke ekwnu be. ²⁸ Nga me rnukparu ernu ka, nyega be nhne be tuiaru, m jowhnu anu nga me neezne Sipeni. ²⁹ M magwu m nu nga me jaava, m jeeji agida ngozi Karaisi va.

³⁰ M naariasno anu, rumu nda m, hite nu Nyenwe aj Jizosi Karaisi nu owhnun'anya ke Enine Nso, anu snornu m kpesi okpukpe rikne nu ruwhnu Chiokike kwnornu nhne me n'owhnu. ³¹ Anu kpe okpukpe ma be d'ohia m n'aka ele kwé ekwe zi nu Judiya, ma ele Chiokike zi nu Jeruselem nabnarnu ernu m n'esilawuru be, ³² ma hite n'echiche Chiokike, m jeeji snarnima vakwnusi anu, ma me nu anu dazirikota nu mkpoma oma. ³³ Chiokike ke udno dazinu kpakara anu. Amim.

Obekwu ikwu Polu

16 M neegesi anu nwene aj rinya Febi, ke n'or-nunu ogbako Chiokike ke zi nu Kenkiria ernu. ² Anu bikno nabnanya a nu rehna Nyenwe aj lele kpa rumu Chiokike kwesiri, anu yisinu a aka nu nhne obula zi mkpa, kwnornu nu o bu nye ovu oma neeyinu agida ele berere aka ma me masj.

³ Anu bekwu Prisila nu Akwila, ele ernu ibne m, ele me nu be sno n'or-nunu Karaisi Jizosi ernu. ⁴ Be gweru budnu be bita nu nhne oze budnu nu risi m, m notnu

be mmamma, o buo me nu nsnunu m kpai, kovu kpakara ogbako Chiokike zi n'eli ele buo ele Ju notu masinu be mmamma. ⁵ Anu bekwu ogbako Chiokike zi n'oro be. Anu bekwu enyi m me whnurnu n'anya Epenetusi, nye mbom ke hi n'Asia kweru nu Karaisi.

⁶ Anu bekwu Meri nye rnunu anu agida ernu.

⁷ Anu bekwu Andronikusi nu Juniasi, ele Ju ibne m me nu be zi n'ikelu, be bu ele badnu marnu nkarj nkarj n'esilawuru ele izi, be beru m osno mahia Karaisi.

⁸ Anu bekwu Ampilatusi, nye me whnurnu n'anya nu rime Nyenwe aj. ⁹ Anu bekwu Uribanusu nye ernu ibne aj n'ernu Karaisi, nu Sitakisi enyi oma m.

¹⁰ Anu bekwu Apesesi nye be kparu iru, o whe nu Karaisi.

Anu bekwu ezi-nu-oro Arisitobulosi.

¹¹ Anu bekwu Erodoni nye Ju ibne m. Anu bekwu ele ezi-nu-oro Nakisosi, ele zi nu rime Nyenwe aj.

¹² Anu bekwu Terifenu nu Terifosa ele ernu nu rime Nyenwe aj, nu nye me whnurnu n'anya bu Pesisu nye ernu nu rime Nyenwe aj.

¹³ Anu bekwu Rufosi, nye ernu Nyenwe aj hohiaru. Anu bekwu nne a, nye bu masj nne m.

¹⁴ Anu bekwu Asikiritosi, Filegoni, Hemisi, Patirobasi, Hemasi nu kpakara rumu nda anu nu be zi.

¹⁵ Anu bekwu Filologosi nu Julija, nu Nerusi nu nwene a rinya, nu Olimpasi nu kpakara rumu Chiokike be nu be zi. ¹⁶ Anu gweru obekwu ikwu nso ke rumu nda bekwurita ehni anu. Kpakara ogbako Chiokike neebekwu anu.

Ezni ipne-aznu Polu

¹⁷ Rumu nda m, anu bikno, anya du anu eli gbasiri ele neegweya okewa nu naakpahie okwnata ovu ele badnu anya, ele neezni nhne ke neemegidne iznizni anu nahjaru. Anu neeze be. ¹⁸ Kwnornu nu ele nu kpa za n'or-nunu Karaisi ernu, kovu ruwho be. Hite n'onu biri biri be nu oka so n'onu, be nooduwhu ele zi snam nu mkpoma. ¹⁹ Kpakara ohna nurnu obno nsnj anu, ke mernu mkpoma so m n'onu k'agida kwnornu anu. Kovu m pioru m anu buru ele nwernu akoniche hne nhne oma zi, ele ikpe mana hne nhne ojo zi.

²⁰ N'ige matj Chiokike ke udno joozogbu Ekwensu nu mkpururu ochi anu. Oru ke Nyenwe aj Jizosi dazinu anu.

²¹ Timoti nye ernu ibne m neebekwu anu, ya nu Lusosi, nu Jasoni nu Sosipata ele Ju ibne m.

²² Mawa, Tetiosi, nye gbaru okwukwo ka neebekwu anu nu rime Nyenwe aj.

²³ Gayosi nye me zi n'oro a, nye ogbako Chiokike zi n'oro a, neebekwu anu. Ochi-iwai ohna bu Erasitosi nu nwene aj rukna Kwatusi neebekwu anu. [²⁴ Oru ke Nyenwe aj Jizosi Karaisi dazinu kpakara anu. Amim.]

²⁵ Ozarni zinu Chiokike nye nwernu rikne mee anu gwuzoru lele kpa izi oma me neezni kwuru, nu okpo okwo Jizosi Karaisi, lele kpa okpume nhne gwnarnu agwna ke zi omimi ogologo ige wheru ewhe. ²⁶ Kovu be kpumernu a hite nu nhne ele owhnurninya gbaru n'okwukwo hite n'iwu Chiokike zi okwnukokwnu. O

mernu kpakara mbam mahja, ma be kweru bnonu a
nsnj. ²⁷ Ọznarni zjnu Chiokike nye nọ nsunu a bọ nye
akọ hite nọ Jizọsi Karajisi ọkwonokwunu. Amjm.

1 Ele Kọrinti

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

neelebna anya nọ bụdnu nọ ọkwunata mkpoma ke nye Karaịsi. O nookwu ọka gbasiri mkpa ke zị nọ ọgbako Chiokike ke zị nọ Kọrinti ke Pọlu miteru. Nụ ige wam, Kọrinti bụ ẹli-ọhna ke zị mkpa n'ẹli Giriisi, ke bụ risi ọchichi ẹli Rom n'odoru-ẹli wam. Ele ẹli ka bụ ele be marnụ rẹwhna be n'ahia, ele mkpako, nọ ele agwa ọjọ, ele nọokponu chi zị ichne ichne risi ẹli.

Pọlu nookwu gbasiri okewa nọ agwa ọjọ ke zị nọ rime ọgbako Chiokike pji. O kwuru nhne gbasiri bụdnu ọgbako Chiokike nọ okpukpe, olizọ n'ẹnwu, ọlulu nzi nọ nnwerne. O kwuru nọ Izi Ọma nwernu ọsisa kpakara ajiji ele ka.

Nụ risi 13, Pọlu gesiri nọ ọwhnun'anya bụ ngọzi ke kakwo mma Chiokike nyernu ele badnụ.

Nhne zị n'ọkwukwo izi ka

Ọpanizo

Okewa nọ rime ọgbako

Agwa ọma nọ bụdnu ezi-nụ-oro

Ele Karaịsi nọ ele naakwa rẹnwu

Bụdnu ọgbako nọ okpukpe Chiokike

Olizọ n'ẹnwu Karaịsi nọ ke ele kweru ekwe

Nkesi ele Karaịsi nye ele zị nọ Judiya

Mmuma Pọlu nọ okwukwo

1 Mawa, Pọlu, nye Chiokike sukuru hite n'echiche ma ọ bụru nye izi Karaịsi Jizọsi nọ nnwọ nda aj Sọsitenisi, ² naagbaznenu anụ, ọgbako Chiokike ke zị nọ Kọrinti ọkwukwo. Anụ bụ ele Chiokike sukuru ma anụ be bụru ele ke a zị nsọ nọ Karaịsi Jizọsi, anụ nọ kpakara ele zị nọ hne ọbula be nọokpokwu rẹwhna Nyenwe aj Jizọsi Karaịsi, Nyenwe be nọ Nyenwe aj.

³ Oru nọ udno ke Chiokike Nda aj nọ Nyenwe aj Jizọsi Karaịsi dazinu anụ.

Ọtu mmamma

⁴ M nọotunu Chiokike m mmamma ige ọbula nọ risi anụ, o nyernu anụ oru hite nọ Karaịsi Jizọsi. ⁵ O mernu anụ ba aba nọ rime Karaịsi nọ kpakara nhne, ma nọ ikwu-ọnu nọ nhne ọmuma anụ. ⁶ Izi gbasiri Karaịsi gwuzosiri rikne nọ rime anụ. ⁷ Kam kpayaru, ọ zá nkesi ke enine kọgwu anụ kpa anụ neese ige be jookpume Nyenwe aj Jizọsi Karaịsi. ⁸ O jeeme anụ gwuzoru kwem dọ ọsoto, ma anụ bụru ele nwée ọru n'ọbochi Nyenwe aj Jizọsi Karaịsi. ⁹ Chiokike, nye sukuru anụ ma anụ nọ Nnwọ a Jizọsi Karaịsi Nyenwe aj nwekọta nhne, bụ nye kwesiri ọkwunata ovu.

Okewa nọ rime ọgbako Chiokike

¹⁰ Rụmu nda m, m ji m rẹwhna Nyenwe aj Jizọsi Karaịsi naariasno anụ, anụ bikno, anụ kwekọrita n'otu nhne anụ nookwu, okewa zoma n'esilawuru anụ. Anụ ziri n'otu n'echiche ma nọ nhne anụ neeme. ¹¹ Rụmu nda m, agwna ele hi n'ezinụ-oro Kilo kannu m kpa o dnornu m anya, nọ okno ọka zị n'esilawuru anụ. ¹² Ka bụ nhne me naakaa, otu badnụ naakaa, "M bụ m ke Pọlu," nye berere kaa, "M bụ m ke Apọlosi," nye berere kwno kaa, "M bụ m ke Pita," nye berere masi kaa, "M bụ m ke Karaịsi."

¹³ Be kewaru Karaịsi sa? Be kọgidnenu Pọlu n'olu ọgba kwnornu anụ? Be wuru anụ mini nọ rẹwhna Pọlu sa? ¹⁴ M nọotunu Chiokike mmamma nọ ọ zá nye me wuru mini kwekọlam Kirisiposi nọ Gayosi. ¹⁵ Ọ zá nye jaakaa si nọ me wuru a mini nọ rẹwhna m. ¹⁶ (Owe, m wuru m ezi-nụ-oro Stefanasi mini, be gweme kpam, m máam ma m wuru m nye berere mini.) ¹⁷ Karaịsi ziyage m me wu mini, kovu o zni izi ọma. Ọ bụo hite n'ikwu-ọnu ke akoniche badnụ, ọ zị ẹnwu Karaịsi n'olu ọgba bụru nhne etekne.

Karajisi bụ akoniche nụ iknernema Chiokike

¹⁸ Kwnornu nụ izi gbasiri ogba bụ nhne etekne hne ele nnonwu onwu zi, kovu hne ele be noznohia zi, o bụ iknernema Chiokike. ¹⁹ Be gbarụ a n'okwukwo nsọ, kaa,

“M joolulu akoniche ke ele akọ,
tuwhu ogghohia ke ele marnu nhne.”

²⁰ Ndaa hne nye akọ zi? Ndaa hne nye okne okwukwo zi? Ndaa hne nye agirigo ke owa ka zi? Chiokike mernu akoniche ke owa buru nhne iwhnirniwhno.

²¹ Kwnornu nụ hite n'akoniche Chiokike o kwéle owa mahja nye o bụ hite n'akoniche ke owa. O sọru Chiokike n'onu o hite n'whnirniwhno ke okpo okwo izi oma znohia ele kweru ekwe. ²² Ele Ju noopio nhne elekema, ele Giriki noopio akoniche. ²³ Kovu a nokpo okwo nụ be kpo gidneru Karajisi n'olu ogba, ke bunu ele Ju rugwu okpobi ochi, hne ele buo ele Ju zi, o bụ nhne iwhnirniwhno. ²⁴ Kovu hne ele Chiokike sukwuru zi, ele Ju ma ele buo ele Ju, Karajisi bụ iknernema Chiokike nụ akoniche Chiokike. ²⁵ Kwnornu nụ iwhnirniwhno Chiokike kakwo akoniche ke badnu, rikne ogwugwu Chiokike kakwo iknernema ke badnu.

²⁶ Rumu nda m, anu chenwanya nhne anu bu sụ Chiokike sukwuru anu. Agida anu bu ele owa karu nụ be nwée akoniche, agida anu bu ele owa máa, agida anu bu ele híge ezi-nu-oro eze whuya. ²⁷ Kovu Chiokike hohiaru nhne iwhnirniwhno ke owa ma iwhnerne tu ele akọ. Chiokike hohiaru nhne ele owa karu nụ o zila rikne ma iwhnerne tu ele zi rikne. ²⁸ Chiokike hohiaru nhne ele owa lednaru anya nụ nhne zá nhne o bụ, mee nhne ke be kwuru nhne buru nhne etekne. ²⁹ O mernu ka ma badnu obula gharu o mee oknomokno nụ ruwhnu Chiokike. ³⁰ Chiokike mernu anu nụ Karajisi Jizosi buru otu, nye burunu aị akoniche nụ rime Chiokike. Ya bụ ome mma aị nụ ozi nsọ aị nụ ogbahia aị. ³¹ Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ, “Nye obula ke jeeme oknomokno, o mee oknomokno nụ nhne Nyenwe aị nruru.”

Izi oma gbasiri Karajisi nụ ogba a

2 Rumu nda m, nga me vakwnusiri anu, m jile m okne oka mọbu akoniche ke badnu va kpo okwo nhne tugwaru otugwa ke Chiokike. ² Kwnornu nụ m piole m o marnu nhne obula kpa me nụ anu zi, kwekolam nhne gbasiri Jizosi Karajisi, nye be kpo gidneru n'ogba. ³ M ji m oza rikne nụ ogwnu nụ ehni oznu biri biri va. ⁴ Nhne me znirni nụ izi m buo hite nụ nkarị oka ke akoniche ke badnu, kovu o gesi Enine nụ iknernema a n'esilawuru anu, ⁵ ma anu buru ele kweru ekwe, o buo kwnornu nụ akoniche ke badnu, kovu n'iknernema Chiokike.

Akoniche Chiokike

⁶ Kovu n'esilawuru ele sozuru osozu bụ hne a nookwu oka akoniche, o buo akoniche ke owa ka, mọbu ke ele neechi owa ka. Ige matị, o zá nhne be jobu. ⁷ A nookwu nhne gbasiri akoniche Chiokike ke tugwaru otugwa, ke Chiokike hohiaru kwnornu igwugwu aị tu-tu sụ owa panizoru. ⁸ Ele ochichi ke owa ka máa akoniche ka. Kwnornu nụ o buru nụ be marnu a, be bọ kpo gidene Nyenwe igwugwu n'olu ogba. ⁹ Kovu kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ,

“Anyá whnúlele,
nsnị núlele,
o bnána n'ovu badnu rja rja,
nhne Chiokike bitannu ele whuru a n'anya.”

¹⁰ Kovu Chiokike hiri n'Enine a kpumenu aị nhne o tugwaru otugwa, kwnornu nụ Enine noonyosna kpakara nhne, ma nhne miri emi ke Chiokike. ¹¹ O zá nye magwu echiche ke mkpoma badnu, o kwolem enine ke zi nụ rime badnu. Kpam masi, o zá badnu ke magwu echiche Chiokike, okwolem Enine Chiokike magwu kpakara nhne gbasiri Chiokike. ¹² A náhjáge enine ke owa ka, kovu a nahjaru Enine Chiokike ziyaru ma a mahja kpakara nhne Chiokike hiri n'ovu oma a kesi aị. ¹³ Ka bụ nhne a nookwu, o buo hite nụ nhne ke badnu znirni aị nụ akoniche ke badnu, kovu nhne Enine znirni aị. A nokowa ezi oka ke enine hne ele nwernu Enine Chiokike zi. ¹⁴ Badnu ke nwée Enine Chiokike nwée rikne kweru nhne hi n'Enine Chiokike va, kwnornu nụ be bunu a nhne iwhnirniwhno, o nwée rikne nahja be kwnornu nụ Enine Chiokike nokowanu ele nwernu Enine. ¹⁵ Badnu ke nwernu Enine Chiokike neekpe kpakara nhne ikpe, kovu o zá nye jeekpe a ikpe. ¹⁶ Lele kpa be gbaru a n'okwukwo nsọ,
“Nyele magwu echiche Nyenwe aị,
ma nye wam zni a ezni?”
Kovu a nwernu echiche ke Karajisi.

Ele ernalu Chiokike

3 Rumu nda m, m nwée m rikne kwunu anu oka lele ele nwernu Enine, kovu m nookwunu anu oka lele badnu etekne, lele rumu takiri nụ rime Karajisi. ² M jeeji mini-remá noznu anu, o buo wiri siri rikne, kwnornu nụ anu jéenwe rikne ri be. Tem dụ kítna, anu nwée rikne ri wiri siri rikne. ³ Anu zi koriri n'anọ-ehni, kwnornu nụ okwno-awuwa nụ okno oka zi n'esilawuru anu, ka o zá neegesi nụ anu zi n'anọ-ehni? Anu neeme lele badnu etekne. ⁴ Otu badnu naakaa, “M bụ m ke Pọlu.” Nye berere kaa, “M bụ m ke Apọlosi.” Anu zá neeme lele badnu etekne?

⁵ Nyele bụ Pọlu? Nyele bụ Apọlosi? A bụ ele ernalu, ele anu hiri n'aka be kweru. Nye obula noornu ernalu ke Nyenwe aị nyernu a. ⁶ Mawa kpasiri mkpuru, Apọlosi wusi a mini. Kovu Chiokike mernu mkpuru wam so oso. ⁷ Nye wam kpasiri mkpuru nụ nye wam wusiri a mini bụ nhne etekne. Chiokike zi mkpa kwnornu nụ o bụ ya mernu mkpuru wam so oso. ⁸ Nye wam kpasiri

mkpuru nū nye wam wụsiri a mini bụ otu. Nye ọbula jaanarnū ọgwo ọrnu a lele kpa ọrnu a hna. ⁹ Kwnornu nū aị nū Chiokike nọornuko ọrnu n'otu, anū bụ ẹkwu Chiokike. Anū bụ ọro Chiokike noowu.

¹⁰ Hite nū oru Chiokike nyernu m, m nọornu ọrnu lele nye nka-owu ọro. M tūru m ntụ-ẹli ọro, nye berere noowukwasị ọro n'olu a. Kọvu anya dū nye noowu ọro n'olu a ẹli. ¹¹ Kwnornu nū ọ zá ntụ-ẹli berere badnū jeenwe rikne tū, kakwo ke Chiokike tūru, ke bụ Jizọsi Karaịsi. ¹² Ọ bụru nū badnū ọbula jeeji golu, mọbu sili-va, mọbu akaworugwu zị okne ọnu ahia, mọbu isisi, mọbu rụhiara, mọbu isisi ikpa wukwasị ọro n'olu ntụ-ẹli ka, ¹³ ọrnu a jọowhuya iwhe, kwnornu nū ọbochi Karaịsi jookpume a. Be jeeji bẹkwu kpa ọrnu nye ọbula iru, bẹkwu jeegesi nhne nye ọbula jiri wu ọro a. ¹⁴ Ọ bụru nhne badnū jiri wu ọro n'olu ntụ-ẹli wam gwuzogidne bẹkwu, ọ jaanahia ọgwo ọrnu. ¹⁵ Kọvu ọ bụru nū bẹkwu rne ọrnu a, nhne whuru a, kọvu be jooznohia a, kọvu lele nye hi nū bẹkwu whuya. ¹⁶ Anū máa nū anū bụ Ọro Nsọ Chiokike, nū Enine Chiokike wu nū rime anū? ¹⁷ Ọ bụru nye ọbula lulu Ọro Nsọ Chiokike, Chiokike joolulu a. Ọro Nsọ Chiokike zị nsọ, anū bụ Ọro Nsọ a.

¹⁸ Ọ zá nye duhie ẹhni a, ọ bụru nū nye ọbula neeche nū o nwernu akọ nū nhne ke ọwa ka, ọ ghọ nye iwhe-nirniwhno ma ọ bụru nye nwernu akoniche. ¹⁹ Kwnornu nū akoniche ke ọwa ka bụ nhne iwhe-nirniwhno n'anya Chiokike. Lele kpa be gbarū a n'okwukwo nsọ, "O jidnenu ele akọ n'aghigo be." ²⁰ Be gba kwno a n'okwukwo nsọ, kaa, "Nyenwe aị magwụ echiche ele akọ nū ọ bụ nhne etekne." ²¹ Ọ zị badnū ke ji nhne badnū etekne nwernu rikne mee nyaa risi. Kwnornu nū kpakara nhne bụ ke anū, ²² Pọlu mọbu Apọlosi, mọbu Pita, ọwa ka, bụdnū nū ẹnwu, nhne zị kịtna mọbu ke zị nū ruwhnu, kpakara be bụ ke anū, ²³ anū bụ ke Karaịsi, Karaịsi bụ ke Chiokike.

Ele izi Karaịsi

4 Ele badnū kwesiri ọ gwnū aị lele ele izi Karaịsi, ele Chiokike nyernu nhne tugwaru otugwa ke ezi ọka a n'aka. ² Nhne be pioru n'aka nye neelegidne nhne ọbula bụ be whnū a nū ọ bụ nye kwesiri okwnata ovu. ³ Nhne anū nookwu gbasiri m zá m mkpa, mọbu ikpe nye berere neekpe m, m jéekpe ẹhni m ikpe. ⁴ Ovu m zị snam, kọvu ka zá neegesi nū m bụ m nye ikpe mána. Nyenwe aị bụ nye neekpe m ikpe. ⁵ Kam kpayarū, anū kpé nhne ọbula ikpe hne ige yóoduge, seru tem Nyenwe aị va, o jeeme kpakara nhne tugwaru otugwa n'ochichiri whuya iwhe. Ọ jaakahia kpakara nhne zị n'ovu badnū. Ige wam nye ọbula jaanahia ọznarni a n'aka Chiokike.

⁶ Rumu nda m, m gweru m kpakara nhne ka tūsinu ẹhni m nū ẹhni Apọlosi kwnornu anū, ma anū jiri aị mụhia nhne ele badnū nookwu, "Ọ zá nye mee nhne be gbáge n'okwukwo." Ọ zá nye ji otu badnū nyaa risi megidne ibne a. ⁷ Nyele mernu i, i ziri ichne hne ele berere zị? Kịni bụ nhne i nwernu ke be késige i? Ọ bụru

nū nhne i nwernu bụ nkesi, ndaa kpa i jeeji a nyaa risi lele nū ọ bụo nkesi?

⁸ Kịtna, rụwho jihjaru anū. Anū balam aba. Anū ghọlam eze, ọ bụ n'ezi a bụo ele eze. Ọ jaama mma ọ bụru nū anū bụ ele eze, ma a snornu anū bụru masị eze. ⁹ M che m nū Chiokike beteru aị ele izi aznū, lele ele be joogbu ogbu, nhne olekiri nyee ọwa, ma hne ele enine izi nū hne ele badnū zị. ¹⁰ A bụ ele iwhe-nirniwhno kwnornu Karaịsi, kọvu anū bụ ele nwernu akọ nū Karaịsi. A nwée rikne, kọvu anū nwernu rikne. Be led-narnū aị anya, kọvu anū nwernu igwugwu. ¹¹ Tem dū kịtna, wiri nọogwnu aị, akpiri nọokpo aị bẹkwu, a gba ẹto, be mejoru aị, a nwée hne a bita risi. ¹² A nọdogbu ẹhni aị n'ọrnu, a ji aka aị nọornu nhne a neeri. Be nọovu aị ọnu, a nọogozị, nga be kpagburu aị, a snuta ovu. ¹³ Nga be kpajarū aị, a ji ovu ọma sa ọka. A nū lele nhne mkpomkpo ke ọwa ka, tem dū kịtna, ele ọwa kwúge aị nhne ọbula.

¹⁴ M zá m naagba okwukwo ka ma iwheerne tū anū, kọvu ma m zni m anū ezni lele rumu ke m me whnūru n'anya. ¹⁵ Kwnornu nū ọ bụru nū anū nwernu nri pokwu ele noodu anū nū rime Karaịsi, anū nwernu otu nda. M bụ m nda anū nū rime Karaịsi Jizọsi kwnornu nū m gweyanū m anū izi ọma. ¹⁶ M naariasno anū snornu rēnu ọchi m. ¹⁷ Kam kpayarū, me neeziyanu anū Timoti. Ọ bụ nnwọ m me whnūru n'anya ke kwesiri be kwnata a ovu nū rime Nyenwe aị. Ọ jeechen-wanyanu anū kpa me noowu bụdnū m nū rime Karaịsi Jizọsi, kpa me neezni nū rime kpakara ọgbako Chiokike ke zị nū hne ọbula.

¹⁸ Agwna anū bụ ele oknomokno, anū neeche nū m jáava lekwa anū. ¹⁹ Ọ bụru nū Nyenwe aị kweru, m jaa-va kwnusi anū wara wara, m jaamahia nhne ele oknomokno wam jeeme. Ọ bụo nhne be jookwu kpọi, ma rikne be nwernu masị. ²⁰ Kwnornu nū ẹli-eze Chiokike bụo n'agida ikwu-ọnu kpọi, kọvu iknernema. ²¹ Ndaa nhne anū pioru? Me gweru mbini bini va, sụ ọ bụ ovu ọwhnūn'anya nū enine zị wọhnerne?

Anū gweme nnwọ nda ke zịla rịchna

5 M nọonu nū ome ọyi zị n'esilawuru anū, ke zịla n'esilawuru ele máa Chiokike, nū badnū nookwu-ru nnwerne nda a. ² Ndaa kpa anū neeme oknomokno nū kpa? Anū kwesiri ọ kwna ẹkwna, nwe ovu ojo, anū kwesiri ọ chihala nyerukna ke mernu nhne ka n'esilawuru anū. ³ Ọ bụ n'ezi m zị m ikere hne anū zị n'anọ-ẹhni, kọvu me nū anū zị n'enine, m marnū m nye mernu nhne ojo ka ikpe lele nū me nū anū zị. ⁴ Kpa anū gbakoru nū rẹwhna Nyenwe aị Jizọsi, m joosno anū gbakọ n'enine, rikne Nyenwe aị Jizọsi jaadazinu aị masị. ⁵ Anū gweru nye wam yisi n'aka Ekwensu ma o lulu anọ-ẹhni a, ma be znọhia enine a n'ọbochi Nyenwe aị.

⁶ Anū méma oknomokno, kwnornu nū nhne whū brẹdi matị neeme kpakara brẹdi whū ọwhu. ⁷ Anū gweme mmehie ke nū lele nhne whū brẹdi ọknani ma anū ziri rịchna. Nga wam, anū jọonu lele brẹdi ikne ke

nwée nhne whụ brẹdi, lele kpa anụ kwesiri. Kwnornu nụ be jiri Karaịsi Nnwọ Atnurnu Ọgawhe aị kwanụ aị arịohna. ⁸ Ngwa ma a bīta Iriri ka, ọ bụo hite nụ nhne whụ brẹdi ke mmehie ọknani nụ risi rikne, kọvu brẹdi ke nwée nhne whụ brẹdi nụ rime a, brẹdi ke zị rịchna ke nwernu ezi ọka nụ rime a.

⁹ M gbannu m anụ ọkwukwo, anụ nụ ele neeme oyi mékọta nhne. ¹⁰ M zá m nookwu gbasiri ele neeme oyi k'owa, ele ọwho-anya nụ ele buznu nụ ele naakwa renwu. Ọ bụru kpam, anụ jowhoga n'owa. ¹¹ Kọvu m naagbanu anụ kịtna, naakaa, anụ nụ nye ọbula ke kwuru ẹhni a nnwọ nda, kọvu o neeme oyi, ke nwernu ọwho-anya, nye naakwa renwu, mọbu nye naakaja badnu, nye okne manya, mọbu nye buznu mékọta nhne. Anụ nụ nye wam dazikota ẹli ri wiri.

¹² Ọ zá m mkpa me kpe ele zị n'ederezi ikpe. Ọ bụo anụ kwesiri o kpe ele zị n'esilawuru anụ ikpe?

¹³ Chiokike jeekpe ele zị n'ederezi ikpe. Lele kpa ọkwukwo nso kwuru, "Anụ chihala badnu ojo wam n'esilawuru anụ."

O kwuru badnu zne oro ikpe

6 Ọ bụru nụ otu badnu nwernu nhne megidne nnwọ nda, i ga ọla gba nnwọ nda i ọkwukwo n'oro ikpe, ele máa Chiokike kpe be ikpe, tñnuma, o jookwuru a zne n'esilawuru rụmu Chiokike? ² Anụ máa nụ rụmu Chiokike jeekpe ọwa ikpe sa? Ọ bụru nụ anụ jeekpe ọwa ikpe, anụ nwée rikne kpe ikpe ọka matị n'esilawuru anụ? ³ Ọ bụ nụ anụ máa nụ a jeekpe ele enine izi ikpe? Ọ kọ bụru nhne ke bụdnu ka. ⁴ Ọ bụru nụ ọka dnarnu ke gbasiri bụdnu ka, kịni mernu anụ neekwe ele zị n'ederezi kpe anụ ikpe? Ele ikpe ka bụ ele nwée ọso anya n'ogbako Chiokike. ⁵ Iwhnerne tu anụ. M kweru m nụ otu badnu ke nwernu akoniche zị n'esilawuru anụ, nye jeenwe rikne kpe ikpe n'esilawuru rụmu nda. ⁶ Tñnuma, otu nnwọ nda jookwuru nnwọ nda berere zne n'oro ikpe ma ele kwé ekwe kpe be ikpe.

⁷ Anụ naagbarita ẹhni anụ ọkwukwo n'oro ikpe, ka neegesi nụ anụ dnarnu adna. O jáaka mma nụ i bụ nye be mejoru? Ọ jáaka mma nụ nhne whunahoru i? ⁸ Tñnuma, anụ neeme ibne nhne ojo, anụ znunahoru nnwọ nda anụ nhne. ⁹ Ọ bụ nụ anụ máa nụ ele ojo jéekheja ẹli-eze Chiokike? Anụ dúwhu ẹhni anụ, ele naagba ewhere, mọbu ele naakwa renwu, mọbu ele neeme oyi, ele rukna naadnanyi ele rukna ibne be, ¹⁰ mọbu ele buznu, mọbu ele ọwho-anya, mọbu ele okne manya, mọbu ele naakaja badnu, mọbu ele nọoghogbu ele badnu jéekheja ẹli-eze Chiokike. ¹¹ Agwna anụ nụ kpam nụ mbom. Kọvu be snumarnu mmehie anụ, be gweru anụ nyewhete n'aka Chiokike. Be mernu anụ nụ Chiokike ziri n'udno hite nụ rẹwhna Nyenwe aị Jizosi Karaịsi nụ Enine ke Chiokike aị.

Kwasinu Chiokike igwugwu

¹² "M nwernu m rikne mee kpakara nhne." Kọvu ọ bụo kpakara nhne naabna mbnarna. "M nwernu m rikne mee kpakara nhne." Kọvu m jọbu ọhi nhne ọbula. ¹³ "Wiri zinu rụwho, rụwho zị masinu wiri." Kọvu Chiokike joolulu kpakara be. Be jéji ẹhni badnu neeme oyi, kọvu kpenu Nyenwe aị, Nyenwe aị jeeme ẹhni badnu nwehja nhne zị mkpa. ¹⁴ Chiokike nye mernu Nyenwe aị hi n'ẹnwu lizo, o jeeme masi anọ-ẹhni aị hi n'ẹnwu lizo hite n'iknema a. ¹⁵ Ọ bụ nụ anụ máa nụ ẹhni anụ bụ nhne zị n'ẹhni Karaịsi? M jeegweru nhne zị n'ẹhni Karaịsi mee be bụru nhne zị n'ẹhni nyerinya ewhere? Ọza rja rja. ¹⁶ Ọ bụ nụ anụ máa nụ nye gweru ẹhni a yisi n'ẹhni nye ewhere, ya nụ a gholam otu anọ-ẹhni? Kwnornu nụ ọkwukwo nso kwuru, "Be lawuru jọburu otu anọ-ẹhni." ¹⁷ Kọvu nye gweru ẹhni a yisi nụ Nyenwe aị, ya nụ Nyenwe aị gholam otu n'enine.

¹⁸ Anụ gbanahoru ome oyi. Kpakara mmehie berere badnu mernu zị n'olu ẹhni, kọvu nye neeme oyi megidnenu ẹhni a mmehie. ¹⁹ Ọ bụ nụ anụ máa nụ ẹhni anụ bụ Ọro Nso ke Enine Nso, nye wu nụ rime anụ, ke Chiokike nyernu anụ? Anụ nwée ẹhni anụ, Chiokike nwe anụ. ²⁰ O jiri onu ahja gbahja anụ. Anụ gweru ẹhni anụ kwasinu Chiokike igwugwu.

Ajiji gbasiri ọlulu nzi nụ nnwerne

7 Nhne gbasiri nhne anụ gbaru n'okwukwo, "Ọ bụru oma nụ nyerukna nụ nyerinya dnanyi lele nzi nụ nnwerne." ² Kọvu kwnornu nụ agida ele neeme oyi zị n'esilawuru anụ, ọ bụru oma nyerukna ọbula luru nnwerne ke aka a, nụ nyerinya gbọru nzi ke aka a. ³ Nyerukna ọbula mee nhne kwesiri a lele nzi hne nnwerne a zị, nyerinya ọbula mee nhne kwesiri a lele nnwerne hne nzi a zị. ⁴ Nnwerne nwée rikne hne ẹhni a zị, kọvu nzi nwernu, kpam masi nzi nwée rikne hne ẹhni a zị, kọvu nnwerne a nwernu. ⁵ Anụ gónahoru ẹhni anụ ẹhni anụ, okwolem ma ọ bụ ige matị kpa anụ kwekotaru, ma anụ vu onu nụ kpe okpukpe. Omekwo, anụ ziri n'otu berere ma Ekwensu gharu ọ rna anụ ọrnurna, kwnornu nụ anụ nwée rikne jikwaru ẹhni anụ. ⁶ Ka bụ rikne me neenye anụ, ọ bụo iwu. ⁷ N'ezị ọka, ọ jaamasị m nụ kpakara badnu jaadazi lele me. Kọvu nye ọbula nwernu nkesi ke Chiokike kesiri, otu nyenum kpa, nye berere nkesi berere.

⁸ Kịtna, m naakanu ele luge nnwerne mọbu ele gboge nzi, mọbu ele rinya nzi be nwurnu, ọ jaaka mma anụ daziri etekne, lele kpa me daziri. ⁹ Kọvu ọ bụru nụ anụ jéenwe rikne jikwaru ẹhni anụ, anụ luru nnwerne mọbu gbọru nzi. Ọ ka mma ọ luru nnwerne mọbu gbọru nzi, tñnuma ẹhni anụ jeerne bkwunu.

¹⁰ Ele nwernu nzi mọbu nnwerne, m neenye anụ iwu Nyenwe aị, ọ bụo ke m. Nnwerne gbakwadia nzi a

nnam. ¹¹ Kọvu, o mee kpam, ọ jaadaziri etekne mọbu ọ lahna ke nzi a, nzi gbákwadia nnwerne a nnam.

¹² M naakanu ele ke gwnarnu, ọ búo Nyenwe aị, ọ bụru nọ nye Karaịsi ọbula nwernu nnwerne ke kwé ekwe, kọvu o kweru ya nọ a wugidne, ọ gbála a nnam.

¹³ Ọ bụru nọ nyerinya Karaịsi ọbula nwernu nzi ke kwé ekwe, kọvu nzi a kweru ma be wugidne n'otu, ọ gbála a nnam. ¹⁴ Kwnornu nọ Chiokike nabnanyarnu nzi ke kwé ekwe kwnornu nnwerne a ke kweru ekwe. Chiokike naabanyarnu nnwerne ke kwé ekwe kwnornu nzi a ke kweru ekwe. Ọ bụru nọ ọ búo kpam, rọmu takiri anu jọoburu ele zila richna, kọvu be zị nsọ kịtna.

¹⁵ Kọvu ọ bụru nọ ọ masiri nye ke kwé ekwe ọ gba nnam, o mee kpam. Ọ zá iwu ke ji nye Karaịsi, nzi mọbu nnwerne, n'ọnodi nọ kpa. Chiokike sukwuru aị ma a wuru n'udno. ¹⁶ Ndaa kpa i jiri mahja, ji nnwerne ke kweru ekwe, nọ i jọoznohia nzi i? Mọbu ji nzi ke kweru ekwe, ndaa kpa i jiri mahja nọ i jọoznohia nnwerne i?

Daziri n'ọnodi Chiokike sukwuru i

¹⁷ Kọvu nye ọbula daziri n'ọnodi ọ zị nga Chiokike sukwuru a, bụ ke Chiokike nyernu a. Ka bụ nhne me neezni nọ rime kpakara ọgbako Chiokike. ¹⁸ Ọ bụru nọ nye be kparu nka nurnu ikwu Chiokike, o gwépuke nhne atụ ọkpa nka a. Ọ bụru masi nọ nye be kpáge nka nurnu ikwu Chiokike, be kpála a nka. ¹⁹ Ọkpa nka nọ be kpáge nka zá nhne ọ bụ, nhne zị mkpa bụ ọbita iwu Chiokike. ²⁰ Badnu ọbula daziri n'ọnodi ọ zị nga Chiokike sukwuru a. ²¹ I zị n'ohi nga Chiokike sukwuru i? O mékpa i ẹhni, kọvu ọ bụru nọ i nwernu oghere ọ whoga n'ohi, mee kpam. ²² Kwnornu nọ nye bụ ọhi nga Nyenwe aị sukwuru a bụ nye nwernu ẹhni a nọ rime Nyenwe aị. Kpam masi, badnu ke nwernu ẹhni a nga Nyenwe aị sukwuru bụ ọhi Karaịsi. ²³ Chiokike ji onu ahja gbahja anu, anu ghọko ọhi ke badnu. ²⁴ Rọmu nda m, badnu ọbula daziri n'anya Chiokike n'ọnodi ọ zị nga Chiokike sukwuru a.

Ele nwée nzi mọbu nnwerne

²⁵ Nhne gbasiri ele rinya máa nyerukna, mọbu ele rukna máa nyerinya, m nwée m nhne Nyenwe aị nyernu n'iwu, kọvu m neenye anu nhne bụ echiche m, nye hite n'obirizi ke Nyenwe aị m kwesiri m ọtukwasi ovu. ²⁶ Mkpa karilam n'owa kịtna, m che m nọ ọ bụru ọma ọ bụru nọ badnu daziri kpa ọ zị. ²⁷ Ọ bụru nọ i nwernu nnwerne? I ghásala a. I nwée nnwerne sa? I lúko nnwerne. ²⁸ Ọ bụru nọ i luru nnwerne ọ zá mmehie i mernu. Ọ bụru nyerinya máa nyerukna gbọ nzi, ọ zá nhne ojo ọ bụ. Kọvu ele nwernu nnwerne mọbu nzi jeenwe agida mkpa n'owa ka, m noopio ọ dọhia anu nọ nhne ka.

²⁹ Rọmu nda m, nhne me nookwu bụ ka, ige wam zị ndundu, hite kịtna ele nwernu nnwerne ziri lele nọ be nwée nnwerne, ³⁰ ele naakwina ẹkwana lele nọ be zá

n'anya-mini, ele nọomu rọmu lele nọ ovu zá nọoso be n'onu, ele nọozu ahja lele nọ ọ zá nhne be zuhiaru, ³¹ ele ji nhne ọwa ka lele nọ ọ zá be mkpa. Kwnornu nọ ọwa ka n'ọnodi a jaagawhe.

³² M noopio ma nhne ọbula gharu ọ kpakna anu ẹhni. Nyerukna ọbula ke nwée nnwerne neeche echiche gbasiri ẹrnu Nyenwe aị, kwnornu nọ o pioru o mee nhne jaamasị Nyenwe aị. ³³ Kọvu nyerukna ke nwernu nnwerne neeche echiche gbasiri nhne ke ọwa ka, kwnornu nọ o pioru o mee nhne jaamasị nnwerne a, ³⁴ ke nọodoghari a n'apna lawuru. Nyerinya ke nwée nzi mọbu ke máa nyerukna neeche echiche gbasiri ẹrnu Nyenwe aị, kwnornu nọ o pioru o gweru ẹhni a nọ enine a nyee Nyenwe aị. Kọvu nyerinya ke nwernu nzi neeche echiche gbasiri nhne ke ọwa ka, kpa o jeeme nhne jaamasị nzi a. ³⁵ M nookwu nhne ka ma ọ bnanu anu iru. M zá m noobnosni anu. Kọvu m pioru m ma anu mee nhne bụru ọma nọ ke kwesiri ekwesị, ma anu gweru kpakara ẹhni anu yisi n'ẹrnu Nyenwe aị, gharu o le anya n'aznu.

³⁶ Nhne ke gbasiri ele kwekọtaru olulu, ọ bụru nọ badnu ọbula whnurnu nọ ọ zá naakpakwa agwa nkarị hne nyerinya o kweru ọ lụ zị, ọ bụru n'awha neezne, ọ luru a, be mége mmehie. ³⁷ Kọvu hne badnu kpebiri n'ovu a, ọ zá nye naamagidne a nọ ọ jọolu nnwerne, o nwernu rikne gharu ọ lụ nnwerne wam, o mernu nhne kwesiri. ³⁸ Nye ke luru nnwerne mernu nhne ọma, kọvu nye ke lúge rja rja mekakworu nọ nhne ọma.

³⁹ Nyerinya gbọru nzi zị n'iwu kpa nzi a zị budson, kọvu hne nzi a nwurnu, ọ zá iwu ji a ma ọ gbọru nzi berere. Kọvu ọ jọobu nye magwu Nyenwe aị. ⁴⁰ Kọvu n'echiche m, ovu jọoso a n'onu ọ bụru ọ daziri etekne. M che m nọ m nwernu m Enine Chiokike.

Wiri be jiri kwanu renwu arjohna

8 Nhne ke gbasiri wiri be jiri kwanu renwu arjohna, ọ bụ n'ezị nọ, "Kpakara aị nwernu nhne omuma." Kọvu nhne omuma neegweya badnu vulizo ẹhni a olu. Ọwhnun'anya noowulizo badnu olu lele ọro. ² Ọ bụru nọ badnu ọbula neeche nọ ọ magwu nhne, ọ máa kpa o kwesiri ọ mahja. ³ Kọvu Chiokike magwu ele whnurnu a n'anya.

⁴ Nhne gbasiri wiri be jiri kwanu renwu arjohna, a magwu nọ ọ zá nhne renwu ke ọwa ka bụ, kwnornu nọ chi berere zá, okwolem Chiokike kpọi. ⁵ Ọ bụbedi nọ agida nhne be nookwu "chi" zị n'oligwe mọbu n'owa, ọ bụ n'ezị nọ be zị agida "chi" nọ "nyenwe," ⁶ kọvu hne a zị, otu Chiokike kpọi nye bụ Nda. O keru kpakara nhne, a zinu a budson. Otu Nyenwe aị Jizosi Karaịsi zị, nye be hiri n'aka a ke kpakara nhne, nye a zị budson n'aka a.

⁷ Kọvu ọ búo kpakara badnu magwu ezi oka ka. Agwana badnu yiri risi nọ renwu dụ kịtna, nga be riri wiri kị, be neeche nọ be ji a kwanu renwu arjohna. Echiche ovu be zá rikne, wiri be riri kparu be. ⁸ Kọvu wiri jeeme aị nọ Chiokike ziri ndundu. A rife wiri, ọ zá nhne o

neegweme n'ehni aị, a ri wiri ọ zá nhne o neeyisi ẹhni aị.

⁹ Kam kpayarụ, anya dū anụ ẹli, i kwékwadia oghere i nwernu nū ome kpa ọ masịri i mee ele zá rikne n'okwnata ovu dnabna nū mmehie. ¹⁰ Ọ bụru nū otu badnū ke mkpoma síle rikne whnurnu i hne i dazị ẹli neeri wiri n'oro rẹnwu, kwnornu nū i nwernu "nhne ọmu-ma," o jéenyé a mkpoma siri rikne o ri nhne be jiri kwanū rẹnwu arịohna? ¹¹ Nnwọ nda wam zá rikne, nye Karaisi kwnornu nū a nwụma, joowhu etekne kwnornu nū nhne ọmuma i. ¹² Kpam, anụ mehieru nnwọ nda anụ wam zá rikne, lulu ovu a, anụ mehielem Karaisi masị. ¹³ Ọ bụru nū wiri me jeeri jeeme nnwọ nda m mmehie, m jéeri ọkpna rịa rịa kpa me zị bụdnu, ọ zị me mee nnwọ nda m dnabna nū rime mmehie.

Rikne nū ẹrnu ke nye izi

9 Ọ bụ nū m nwée m ẹhni sa? Me búo nye izi sa? Me whnúge Jizọsi Nyenwe aị anya? Anụ búo nhne me rñuhiaru n'ẹrnu Nyenwe aị? ² Ọ bụru nū ele berere whnúge m lele nye izi, anụ magwū nū m bụ m nye izi. Anụ bụ nhne atụ ke neegesi nū m bụ m nye izi Nyenwe aị.

³ Nhne me naakanū ele nookwulu m bụ ka, ⁴ a nwée rikne ri wiri mọbu nwọ mini n'ẹrnu aị sa? ⁵ A nwée rikne mee nhne ele izi berere neeme? A nwée rikne luru otu nnwọ rinya Karaisi lele nnwerne, o snornu aị zne izi lele ele izi ele berere nū rụmu nne Nyenwe aị nū Pita? ⁶ Okwokọla me nū Banabasị kwesiri ọ rñu ẹrnu sị a ri wiri?

⁷ Ndaa nye ọgwu ke nọolu ọgwu hite n'iwai ke hi nū rẹkpa a whýya? Ndaa nye jọornu ẹkwu, ma o jéeri mkpuru hi nū rime ẹkwu a? Ndaa nye nọoznu atnurnu ma ọ zá nnonwo mini-rẹma atnurnu a? ⁸ Me nookwu lele badnū etekne sa? Ọ búo nhne Iwu aị kwuru sa? ⁹ Kwnornu nū be gbarū n'okwukwo Iwu Mozizi, "I knés-ni ọnu ehni ke nọozosna i kpa." Chiokike o nookwu nhne gbasiri ehni kpọi? ¹⁰ O kwuru nhne ka kwnornu aị. Be gbarū a n'okwukwo kwnornu aị, nū nye nọotu ọnu-ẹli nū nye nọozosna mkpuru nwernu okwnata ovu nū be jeeri mkpuru hiri n'ẹkwu. ¹¹ A kpasiri mkpuru ke enine nū rime anụ, ọ búo nhne kwesiri nū a jọoghoru mkpuru etekne n'ehni anụ? ¹² Ọ bụru nū ele berere nwernu rikne kpa hne anụ zị, ọ bụ ayila jéenwe rikne karukwo hne anụ zị?

Kọvu a mége kpam, a nwernu ndidi nū kpakara nhne, ọ zị a bíta nhne ọkpobi ọchi n'apna izi ọma Karaisi. ¹³ Ọ bụ nū anụ máa nū ele nọornu ẹrnu n'Oro Nsọ neeri nhne hi n'Oro Nsọ whýya? Ọ bụ nū anụ máa masị nū ele nọornu ẹrnu n'ọjo arịohna neeri agwna nhne be jiri kwa arịohna? ¹⁴ Kpam masị, Chiokike nyernu iwu nū ele neezni izi ọma be ri wiri hiri n'izi ọma whýya.

¹⁵ Kọvu m mége m kpam. M zá m naagba okwukwo ka ma m nwernu rikne mee kpam. Kwnornu nū ọ jaakanū m mma me beru ọsno nwụma ẹnwu tna, ọ zá nye mee igwugwu m nhne etekne. ¹⁶ M nwée m rikne nyaa risi nū m neezni izi ọma. Mkpá naakpa m bụ o zni

izi ọma. Owe! Ọvu ọnu zinu m ọ bụru nū m zníge m izi ọma. ¹⁷ Ọ bụ me gweru mkpoma m zni izi ọma ka, m nwernu m ọgwọ ẹrnu, kọvu ọ bụru nū jíge m mkpoma m zni izi ọma, m nọornu ẹrnu Chiokike yisiri m n'aka. ¹⁸ Ọ bụru kpam, kịni bụ ọgwọ ẹrnu m? Ọ bụ oghere o zni izi ọma gharū ọ whnū ọnu ahia, gharū o gweru rikne me nwernu n'izi ọma mee nhne.

¹⁹ Ọ bụ n'ezí nū m búo m ọhi nye ọbula, m nwernu m ẹhni, kọvu m mernu m ẹhni ọhi kpakara badnū ma m rihia m agida badnū n'iru. ²⁰ Hne ele Ju zị, m bụ m nye Ju ma m rihia m ele Ju. Hne ele zị nū mkpururu iwu zị, m ziri lele nū m zị m nū mkpururu iwu (ọ bụ n'ezí nū m zá m nū mkpururu iwu), ma m rihia m be n'iru. ²¹ Hne ele zá nū mkpururu iwu, m ziri lele nye zá nū mkpururu iwu (ọ bụ n'ezí nū m léwhule m iwu Chiokike anya, m zị nū mkpururu iwu Karaisi), ma m rihia m be n'iru. ²² N'esilawuru ele zá rikne n'okwnata ovu, m nū m lele be, ma m rihia m be n'iru. M bụ m kpakara nhne hne ele badnū zị, m neeme kpa me nwernu rikne, ma m rihia m agwna be n'iru. ²³ M neeme kpakara nhne ka kwnornu izi ọma, ma m kehia m igwe nū ngozi a.

²⁴ N'ezí ọka, anụ magwū nū ele naagba ẹso naagba ẹso n'otu, kọvu otu badnū kpọi naagbahia nhne ẹso. Anụ gba ẹso, ma anụ gbahia nhne n'eso.

²⁵ Nye ọbula ke naagba ẹso jooknekwaru ẹhni a nkari, ma be kpusi a okpu ọ gbahiaru n'eso ke jáazí ọkwokwunu, kọvu a naagba ẹso ma a nwehia okpu-eze ke jaazí ọkwokwunu. ²⁶ Ka kphiaru m zá m naagba ẹso lele nye ọ zá nhne o vu nū mkpoma, m zá m nọolo igbakwu lele nye nọolo ruwhere igbakwu. ²⁷ M naata ẹhni m awhnūwhnu ma m nwernu m rikne nẹchi a, ọ zị me znikpa ele berere izi ọma, m bụru nye kwésile okpu-eze wam.

Ọ dọ aka nū nsñi gbasiri okwa rẹnwu

10 Rụmu nda m, m pioru m anụ mahia, nhne mer-nu ele nda aị ọknani ele snornu Mozizi kpa be zị nū mkpururu erumeru, kpakara be gawheru Osimini Ihie. ² Be wuru be mini nū rime erumeru nū osimini ke neegesi nū be sno Mozizi. ³ Kpakara be riri otu wiri enine wam. ⁴ Kpakara be nwornu otu mini enine wam, kwnornu nū be nwornu mini enine ke hiri nū rugwu wam snornu be, rugwu wam bụ Karaisi. ⁵ Kọvu nhne gbasiri agwna be sóge Chiokike ovu n'ọnu, iznu be wusaru n'ẹli-ikpa wam.

⁶ Kpakara nhne ka bunnu aị nhne atụ ke nọodo aị aka nū nsñi. Nhne ọjọ gwnúko aị lele kpa ọ gwnurnu be. ⁷ Anụ kwákọ rẹnwu lele kpa agwna be kwarū, lele kpa okwukwo nsọ kwuru, "Ele wam daziri ẹli ri nhne, nwọ nhne ọnwunwo, be lizọ tne eri." ⁸ A mékọ oyi, lele kpa agwna be mernu, nri pokwu lawuru nū pokwu ẹto nwụ otu ọbochi. ⁹ A kpákọ Nyenwe aị iru, lele kpa agwna be mernu, agwọ tagbu be. ¹⁰ Anụ támu, lele kpa agwna be tamurnu, enine izi ke ẹnwu gbu be.

¹¹ Kpakara nhne ka mernu be nū lele nhne atụ, be gba be n'okwukwo nsọ, ma be bụru nhne jeezni aị ezni, aị ele zị bụdnu n'okwukwo ọwa ka. ¹² Nye ọbula

ke neeche nù o gwuzogwu kwem, ledu anya, ọ zị ọ dna. ¹³ Ọ zà ọrnurna ke vakwnusiri anụ ke vákwnusilele badnụ. Kọvu Chiokike kwesiri be kwnata a ovu, o jéekwe ọrnurna ke anụ nwée rikne gwuzoli vakwnusi anụ. Kọvu nga be naarna anụ ọrnurna, Chiokike jeenye anụ rikne o gwuzo, gbamanụ anụ apna anụ jeeji whụya nù rime a.

¹⁴ Nhne atụ ele ka neegesi, ele me whnurnu n'anya, ma anụ ghanahọru ọkwa rẹnwu. ¹⁵ M nookwunu anụ ọka lele ele nwernu akoniche, anụ tulekọm nhne me nookwu. ¹⁶ Okiko Iri Nsọ wam ke a nọtunu Chiokike mmamma, ọ bụo ọvnarna Karaịsi nhne a neekeri nga a nọonwo nhne hi n'okiko wam? Brẹdi wam a naanyawa, a zà neekeri anọ-ẹhni Karaịsi nga a neeri brẹdi wam? ¹⁷ Kwnornu nù otu brẹdi zịnu kpakara aị. Ọ bu n'ezị nù a zị agịda, kọvu a bụ otu anọ-ẹhni, a neeri otu brẹdi wam.

¹⁸ Anụ tule ele Izireli, ele neeri nhne be jiri kwa arịohna, neekerikọta nhne n'otu n'ọjo arịohna Chiokike. ¹⁹ Ndaa nhne me nookwu? Ọ bụ nù rẹnwu mọbu wiri be kwanụ rẹnwu arịohna bụ nhne ọbula? ²⁰ Ọza! Nhne me naakaa bụ nù nhne ele naakwanụ rẹnwu kwarụ arịohna bụ nhne be kwannu ele rẹnwu ọjo. Ọ bụo Chiokike. M chjoge m anụ nù ele rẹnwu ọjo neekeri nhne n'otu. ²¹ Anụ jéenwe rikne nwọ okiko Nyenwe aị, nwọ kwno okiko ele rẹnwu ọjo. Anụ jéenwe rikne ri wiri n'ikpechi Nyenwe aị, ri kwno n'ikpechi rẹnwu ọjo. ²² Anụ noopio o mee Nyenwe aị kwno awụwa? A nwernu iknernema karụ a sa?

²³ "A nwernu rikne mee kpakara nhne," kọvu ọ bụo kpakara nhne bụru ọma. "A nwernu rikne mee kpakara nhne," kọvu ọ bụo kpakara nhne nọowulizo badnụ olu lele ọro. ²⁴ Ọ zà nye lebna anya nù nhne ke a, kọvu nù nhne ọma ke jeenyinu ele berere aka.

²⁵ Anụ ri nhne ọbula be neere n'ahja, anụ sịkwa ajiji kwnornu mkpuru ovu anụ. ²⁶ Ọkwukwo nsọ kwuru, "Chiokike nwe ọwa nù kpakara nhne zị nù rime a."

²⁷ Ọ bụru nù nye kwé ekwe sukuru anụ ma anụ ri wiri, ọ masị anụ o zne, anụ ri nhne ọbula ọ bitaru nù ruwhnu anụ, anụ sịkwa ajiji ọbula kwnornu mkpuru ovu anụ. ²⁸ Kọvu ọ bụru nù otu badnụ kanụ anụ, "Be jiri wiri ka kwanụ rẹnwu arịohna," anụ ríkọ wiri wam kwnornu nù nye wam kannụ anụ kpam, ma kwnornu masị mkpuru ovu. ²⁹ Ọ bụo kwnornu mkpuru ovu anụ, kọvu mkpuru ovu nye berere wam. Ndaa kpa rikne me nwernu o mee nhne jiri gbasị mkpuru ovu nye berere? ³⁰ Ọ bụru nù me ri wiri tųnu Chiokike mmamma, kịni mernu nye berere jaama m ikpe nù wiri me tųru mmamma?

³¹ Kọvu, nhne ọbula anụ neeme, anụ neeri wiri mọbu anụ nọonwo mini, anụ mee kpakara nhne kwnornu igwugwu Chiokike. ³² Anụ mékọ nye ọbula dna, mọbu nye Ju mọbu nye bụo nye Ju, mọbu ọgbako Chiokike, ³³ lele kpa me naagbalị o mee kpakara nhne jaamasị kpakara badnụ. M zà m neeche nhne gbasị nhne ọma ke m, kọvu nhne ọma agịda badnụ ma be znọhia be.

11 Anụ snornu m lele kpa me noosno Karaịsi.

Okpukpe nù ọgbako Chiokike

² M naaja anụ mma kwnornu nù anụ neechenwanya m, naabjta kpakara nhne me znirni anụ. ³ Kjtna, m pi-oru m anụ ghọhia nù Karaịsi bụ risi nyerukna ọbula, nzi bụ risi nnwerne, Chiokike bụ risi Karaịsi. ⁴ Nyerukna ọbula ke neekpe okpukpe mọbu nọokpo okwo izi ọma Chiokike kpusnime risi a, bụ nhne iwhnerne nyee Karaịsi. ⁵ Nyerinya ọbula ke neekpe okpukpe mọbu nọokpo okwo izi ọma Chiokike, gbesa risi a anya, neeme risi a nhne iwhnerne, ọ nù lele ọ kọpuru rukerize risi a. ⁶ Ọ bụru nù nyerinya kpúsni risi a, ọ kọma rukerize a. Kọvu ọ bụ nhne iwhnerne nù nyerinya jọoko rukerize a, o kpusi risi a. ⁷ Nyerukna kpúsni risi a kwnornu nù ọ bụ oyiyi ke neegesi igwugwu Chiokike. Kọvu nyerinya neegesi igwugwu ke nyerukna. ⁸ Kwnornu nù Chiokike híge nù nyerinya kpụ nyerukna, kọvu hiri nù nyerukna kpụ nyerinya. ⁹ Ọ kpúge nyerukna kwnornu nyerinya, kọvu ọ kpuru nyerinya kwnornu nyerukna. ¹⁰ Kam kpayarụ, kwnornu ele enine izi, nyerinya kwesiri o kpusni risi a, ke neegesi ọ zị nù mkpururu nzi a.

¹¹ Lele kpa bụdnu nù rime Nyenwe aị zị, nyerinya zị nyerukna mkpa, nyerukna zị masị nyerinya mkpa. ¹² Kwnornu kpa be kpuru nyerinya hite nù nyerukna, kpam masị, nyerinya murnu nyerukna. Kpakara nhne hi n'aka Chiokike va. ¹³ Anụ kpekọm ma ọ bụru ọma nù nyerinya jeekpe okpukpe gbesa risi a anya. ¹⁴ Iwu okike kwuru nù nyerukna ke nwernu ogologo rukerize bunu a nhne iwhnerne. ¹⁵ Kọvu ọ bụru nù nyerinya ke nwernu ogologo rukerize, ọ bụ igwugwu a, kwnornu nù rukerize a bụ nhne Chiokike nyernu, o jeeji nookpusni risi a. ¹⁶ Kọvu ọ bụru nù nye ọbula kwége kpam, nhne me jaakaa bụ, aị mọbu ọgbako Chiokike nwée omen'ẹli berere karụ kpam.

Wiri Anyasnu Nyenwe aị

(Mat 26:26-29; Mak 14:22-25; Luk 22:14-20)

¹⁷ Gbasị nhne ke a nookwu kjtna, m jáaja anụ mma. Nhne anụ neeme nù rime ọgbako anụ bụ nhne ọjo, ọ bụo ọma rja rja. ¹⁸ Ke mbọm, be kannụ m nù agịda okewa zị n'esilawuru anụ, m neekweru agwna a. ¹⁹ O dnornu m anya nù okewa jaaziri n'esilawuru anụ ma nye zị snam whụya iwhne. ²⁰ Nga anụ vakotaru n'otu, anụ váge o ri Wiri Anyasnu Nyenwe aị. ²¹ Kpa anụ neeri, nye ọbula neeri, ọ zà nye neese ibne a. Kam kpayarụ wiri nọogwnu agwna badnụ nga manya noogbu ele berere. ²² Anụ nwée ọro, hne anụ jeeri wiri, nwọ manya? Anụ neeledna ọgbako Chiokike anya, kpasị ele nwée nhne iwhnerne? Ndaa nhne anụ pioru me kwu gbasị nhne ka? Me ja anụ mma sa? Ọza! M jáaja anụ mma rja rja.

²³ M nahjaru m nhne me znirni anụ n'aka Nyenwe aị Jizọsi. N'abalị wam be reru a, Nyenwe aị Jizọsi gweruru

brẹdi, ²⁴ tūnu Chiokike mmamma, nyawa a, kaa, “Ka bụ anọ-ẹhni m ke zīnu anụ, anụ neeme ka neechenwanya m.” ²⁵ Kpam masị, nga wiri anyasnu whemernu, o gweru okiko, kaa, “Ka bụ okiko ọgba-njọ-ẹhni ikne ke ọvnarna m. Nga ọbula anụ nọonwo a, anụ neeme ka neechenwanya m.” ²⁶ Kpa anụ neeri brẹdi ka, nọonwo okiko ka, anụ nookwusa ẹnwu Nyenwe aị tem ọ va.

²⁷ Ka neegesi nụ ọ bụru nụ nye ọbula ri brẹdi Nyenwe aị mọbu nwọ nhne hi n'okiko, kpa o kwésige, ikpe anọ-ẹhni Nyenwe aị nụ ọvnarna a naama a. ²⁸ Nye ọbula beru ọsno nyosnama ẹhni a sụ o ri brẹdi wam mọbu nwọ nhne hi n'okiko wam. ²⁹ Kwnornu nụ nye ọbula ke jeeri mọbu nwọ nhne hi n'okiko wam hne ọ máa anọ-ẹhni Nyenwe aị, neeri, nọonwo ikpe nụ risi a. ³⁰ Kam kpayarụ, agịda anụ zị nụ nrịria, agịda anụ zá rikne, ele berere nwunam. ³¹ Ọ bụru a beru ọsno nyosnama ẹhni aị, Chiokike jéekpe aị ikpe. ³² Kọvu Nyenwe aị neekpe aị ikpe, naata aị awhnụwhnu, ma a gharụ o sno ele zị n'ọwa bụru ele ikpe marnụ.

³³ Rụmu nda m, nga anụ gbakọru n'otu neeri wiri Nyenwe aị, anụ sete ibne anụ. ³⁴ Ọ bụru nụ wiri nọogwunu nye ọbula, o ri wiri n'oro a, ọ zị ikpe Chiokike ma anụ kpa anụ gbakọru n'otu.

M jeemkwata nhne ke berere nga me varụ.

Nkesi ke Enine Nsọ

12 Rụmu nda m, nhne gbasịri nkesi zị ọdo n'odo ke Enine Nsọ, m pioru m anụ mahja nhne gbasịri be. ² Anụ magwụ nụ nga anụ bụ ele naakwa rēnwu ke dnarnụ mgbu, be duru anụ hie apna. ³ M neeme ma anụ mahja nụ ọ zá nye Enine Nsọ Chiokike noodu jeenwe rikne kaa, “Kọsna Jizọsi.” Ọ zá nye jeenwe rikne kaa nụ, “Jizọsi bụ Nyenwe aị,” okwokọlam ma Enine Nsọ hiri n'onu a kwu kpam.

⁴ Agịda nkesi enine zị ọdo n'odo, kọvu otu Enine Nsọ. ⁵ Agịda apna be jeezne izi, kọvu otu Nyenwe aị. ⁶ Agịda ẹrnu zị ọdo n'odo, kọvu otu Chiokike wam neenye rikne be jeeji nọornu ẹrnu.

⁷ Enine Nsọ nyernu badnụ ọbula nkesi ma ọ bụru mbnarna kpakara badnụ. ⁸ O nyernu otu badnụ izi akoniche, nyee nye berere izi ọghohia nhne hite n'otu Enine wam. ⁹ Otu Enine wam nyee nye berere ọkwnata ovu, o nyee nye berere rikne ọ gwọ nrịria. ¹⁰ Enine wam masị nyee otu badnụ rikne ọ rñụ ẹrnu ndu-ẹhni, nyee nye berere rikne ọ kpọ okwo izi ọma, nyee nye berere rikne ọ mahja nhne zị ichne nụ hne enine zị ichne ichne, nyee nye berere rikne o kwu ọka nụ riro zị ichne ichne, nyee nye berere rikne ọ tūhnasna ikwu-ọnu. ¹¹ Kọvu ọ bụ otu Enine wam nọornu kpakara nhne, o neenye badnụ ọbula nkesi zị ọdo n'odo lele kpa o jiri masị a.

¹² Ẹhni badnụ bụ otu. Kọvu o nwernu agịda nhne zị ọdo n'odo ke knekọtaru a n'otu. Ọ bụ masị kpa ọ zị n'anọ-ẹhni Karaịsi. ¹³ Kwnornu nụ be jiri otu Enine wu aị mini bna n'otu anọ-ẹhni. A bụ ele Ju, ma a bụ ele búo ele Ju, ọhi mọbu nye búo ọhi, be mernu a nwọ otu Enine wam.

¹⁴ Ọ búo otu nhne zị n'ẹhni badnụ, be zị agịda. ¹⁵ Ọ bụru nụ ọchi jaakaa, “Kwnornu nụ m búla m aka, m búla m nhne zị n'ẹhni,” kị jéeme a ọ gharụ ọ bụru nhne zị n'ẹhni badnụ. ¹⁶ Ọ bụru nụ nsnị kaa, “Kwnornu nụ m búla m anya, m búla m nhne zị n'ẹhni,” kị jéeme a ọ gharụ ọ bụru nhne zị n'ẹhni badnụ. ¹⁷ Ọ bụru nụ kpakara ẹhni bụ anya anya, ndaa kpa ọ jọonu nhne? Ọ bụru nụ kpakara ẹhni bụ nsnị nsnị, ndaa kpa ọ jọonu ẹknarna nhne? ¹⁸ Kọvu Chiokike yisiri kpakara nhne zị n'ẹhni badnụ lele kpa o jiri masị a. ¹⁹ Ọ bụru nụ kpakara be bụ otu nhne, ndaa hne ẹhni jaazị? ²⁰ Kịtna, agịda nhne zị n'otu ẹhni badnụ.

²¹ Kam kpayarụ, anya jáakanụ aka, “Ị zá m mkpa.” Mọbu risi kanụ ọchi, “Ị zá m mkpa.” ²² N'ezị, a jéenwe rikne gwuzoli ọ bụru nụ nhne ke zị n'ẹhni ke a neeche nụ be zá rikne zịla. ²³ Nhne ke zị n'ẹhni aị ke a neeche nụ be nwée igwugwu, bụ ke a neeledu anya gbasịri be, ele ke tū iwhnerne bụ ele ke a ji iwo nookpusni. ²⁴ Ngeri ẹhni aị ke marnụ mma a zá neeledu a anya. Chiokike n'iwhuru a yisiri ẹhni aị n'otu, o nyernu nhne zị n'ẹhni ke nwée igwugwu, igwugwu ke kakwo. ²⁵ Oke-wa kwésile ọ zị n'ẹhni, kọvu kpakara nhne zị ọdo n'odo n'ẹhni magwụ nhne gbasịri ibne be. ²⁶ Ọ bụru n'otu nhne zị n'ẹhni nọowhnu awhnụwhnu, kpakara ele ke berere sno a whnụ awhnụwhnu. Ọ bụru be znarni otu, kpakara be sno a nwe ovu ọso n'onu.

²⁷ Kpakara anụ bụ ẹhni Karaịsi, anụ n'otu n'otu bụ nhne zị n'ẹhni Karaịsi. ²⁸ Chiokike bítaru kpakara nhne kpa o kwesiri n'ogbako a. Ọ bítaru ke mọm, ele izi, ke ẹbo, ele nọokpo okwo, ke ẹto, ele zni nhne, ele nọornu ẹrnu ndu-ẹhni sno be, nụ ele nwernu nkesi ọgwo nrịria, mọbu ele neeyinu ele berere aka, ele nẹchi ẹchi, nụ ele nookwu ọka nụ riro zị ọdo n'odo.

²⁹ Kpakara be búo ele izi, kpakara be búo ele nọokpo okwo, mọbu ele neezni nhne. Ọ búo kpakara be nwer-nu rikne rñụ ẹrnu ndu-ẹhni, ³⁰ mọbu gwọ nrịria zị ọdo n'odo, mọbu kwu ọka nụ riro zị ọdo n'odo, mọbu ọ tūhnasna ikwu-ọnu. ³¹ Kọvu nkesi ke kakwo mma gwnụ anụ lele wiri.

Kọvu me gesi anụ apna ke kakwo mma.

Ọwhnun'anya

13 Ọ bụru m nwernu m rikne kwu ọka nụ riro ele badnụ nụ ke enine izi, kọvu m nwée m ọwh-nun'anya, ọka m jooburu ọgbugbo etekne mọbu igele warụ-awa. ² Ọ bụru m nwernu m nkesi ke ọkpo okwo izi ọma, nụ ọghohia kpakara nhne zị omimi, nụ kpakara nhne ọmuma, ọ bụru nụ m nwernu m kpakara ọkwnata ovu ke joovume rugwu, kọvu m nwée m ọwhnun'anya, ọ zá nhne me bụ. ³ Ọ bụru me nyee ele mboni kpakara nhne me nwernu, mọbu nyee ẹhni m be gba bẹkwu, kọvu m nwée m ọwhnun'anya, ọ zá ọgwo ẹrnu me jeekehja.

⁴ Ọwhnun'anya nwernu ọsnuta ovu, nụ ovu ọma. Ọwhnun'anya kwnó awụwa, o méé oknomokno, ọ kpá nganga. ⁵ Ọwhnun'anya méé nhne búo ọma n'anya. Ọ pío nhne ke aka ke a, o nwée ovu owe ẹhni. Ọwh-nun'anya zá nọogwnu nhne ojo be mernu a. ⁶ Ọwh-

nun'anya zá nnonwudna nù nhne ojo, kovu ezi oka neeme ovu oso a n'onu. ⁷ Inwe zá nnonwudu owhnun'anya. O neekweru kpakara nhne, o nwernu olile anya nù kpakara nhne, o needi kpakara nhne.

⁸ Owhnun'anya zì okwnukokwunu. Okpo okwo jeebi, riro zì ọdo n'odo jookwusi. O buri ọghohia, be jaagawhe. ⁹ Oghohia aì nù okpo okwo aì zú ozu. ¹⁰ Nga nhne ke zuru ozu varu, nhne ke zuge ozu jaagawhe. ¹¹ Nga me bu watakiri, m nookwu oka lele watakiri, m naari oriri lele watakiri, m ghohiaru m nhne lele watakiri, kovu nga me sozuru nù badnu, m gweme kpakara agwa watakiri n'ehni m. ¹² Kwnornu nù kitna, a nonwhnu nhne nù nynu ke notu ewheke, kovu nga wam a jowhnu ruwhnu nù ruwhnu. Kitna, m maam agwa nhne, nga wam m jaamakwo kpakara nhne lele kpa Chiokike magwu m.

¹³ Kitna, nhne eto ka zì, okwnata ovu, olile anya, nù owhnun'anya. Kovu owhnun'anya kakwo kpakara be.

Okpo okwo nù riro ikne

14 Anu snornu apna owhnun'anya, nkesi ke Enine nonogwnu anu lele wiri, ke kakwo ibne a, nkesi ke okpo okwo izi oma. ² Nye nookwu oka nù riro zì ichne ichne zá nookwunu badnu, kovu Chiokike. Kwnornu nù o zá nye nonoghohia nhne o nookwu, nhne o nookwu bu nhne tugwaru otugwa hite nù rikne Enine. ³ Kovu nye nonokpo okwo izi oma nookwunu ele badnu oka, noowulizo ele badnu olu lele oro, neezni nhne, naakasi mkpoma. ⁴ Badnu ke nookwu oka nù riro zì ichne ichne noowulizo ehni a olu lele oro, kovu nye nonokpo okwo izi oma noowulizo ogbako Chiokike olu lele oro.

⁵ O jaamasì m o buri nù kpakara anu jookwu oka nù riro zì ichne ichne. Kovu o ka mma, o buri nù kpakara anu kpọ okwo izi oma Chiokike. Kwnornu nù nye nonokpo okwo izi oma Chiokike zì okne onu ahia kakwo nye nookwu oka nù riro ichne ichne, okwolem ma o zì nye jootuhnasnanu ogbako Chiokike nhne o nookwu, ma be wulizo ogbako Chiokike olu lele oro. ⁶ O buri me vakwnusi anu nookwu oka nù riro ichne ichne, mbarna kiji nhne anu jeenwe n'aka m, okwolem ma m nookwu nhne Chiokike kpumennu m mọbu nhne omuma mọbu okpo okwo izi oma mọbu zni nhne?

⁷ Nhne ke nwée budnu lele opi mọbu obo, o zá nye jaamahia nhne o nonogwnu n'eri o buri nù be gbugele a kpa o buri oma. ⁸ O buri nù nye nonogbu okwodu gbugele a nkari, o zá nye jeejknernu o zne ogwnu.

⁹ Kpam masì, o buri nù i kwukwala oka nkari, o zá nye joghohia nhne i nookwu, o buri nù i kwu oka nù riro zì ichne ichne. Ruwhere joovu oka i. ¹⁰ O bu n'ezì n'agida ikwu-onu zì n'owa. O zá ke nwée nhne o naakasi.

¹¹ O buri nù m ghohiage m nhne badnu nookwu, m bunu m nye wam nye eli berere, nye wam masì bunu m nye eli berere. ¹² O bu masì kpa o zinu anu. Hne nkesi ke Enine nonogwnu anu, anu gbalì nwehia masì nkesi ke jeewulizo ogbako Chiokike olu lele oro.

¹³ Nye nookwu oka nù riro zì ichne ichne, kpe okpukpe ma o tuhnasna ikwu-onu a. ¹⁴ O buri me kpe

okpukpe kpa nù riro zì ichne ichne, enine m neekpe, kovu echiche m nwée igwe nù rime a. ¹⁵ Ndaa nhne me jeeme? M jeeji enine m nù echiche m kpe okpukpe, m jeeji masì enine m nù echiche m gwnu eri. ¹⁶ Kpa i naaznarni Chiokike nù rime enine, nye izne ke zì nù rime ogbako jeenwe rikne kwe Amim, kwnornu nù o máa nhne i nookwu. ¹⁷ I notunu Chiokike mmamma nkari nkari, kovu nhne i neeme zá noowulizo nye wam olu lele oro.

¹⁸ M notunu Chiokike mmamma kwnornu nù m nookwu oka nù riro zì ichne ichne kakwo kpakara anu. ¹⁹ Kovu nù rime ogbako Chiokike, o buri oma me kwu mkpuru oka isne ke ele badnu joghohia, zni be nhne, karu o kwu nri pokwu oka o zá nye joghohia.

²⁰ Rumu nda m, anu ghọ rumu takiri nù n'oriri anu, kovu anu buri rumu takiri nù hne mmehie zì, anu buri dimkpa nù ọghohia anu. ²¹ Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa,

"M jeeji ikwu-onu ele eli berere,

kwunu ele ka oka,

m jeeji masì mgbele-onu ele eli berere

kwunu ele ka oka,

kovu be kwéle o bnonu m nsni."

Ka bu nhne Nyenwe aì kwuru.

²² Riro zì ichne ichne bu nhne elekema ele kwé ekwe, o buo ke ele kweru ekwe. Okpo okwo izi oma Chiokike bu ke ele kweru ekwe, o buo ke ele kwé ekwe. ²³ O buri nù kpakara ogbako Chiokike gbako n'otu, kpakara anu nookwu oka nù riro zì ichne ichne, o buri ele izne mọbu ele kwé ekwe va n'esilawuru anu, be jáakaa nù kpakara anu bu ele era? ²⁴ Kovu o buri kpakara anu nonokpo okwo izi oma Chiokike, nye kwé ekwe mọbu nye izne va n'esilawuru anu, be jootu a mmehie a n'anya, kpakara nhne o nurnu jaama a ikpe. ²⁵ Nhne tugwaru otugwa ke zì n'ovu a jowhnuya iwhne. O jaadna kpọ risi eli nyee Chiokike, kwuhia, "N'ezì oka nù Chiokike zì n'esilawuru anu."

Okpenu Chiokike n'ahiri n'ahiri

²⁶ Rumu nda m, nhne me nookwu bu ka, nga anu gbakoru n'otu, anu ji ogwnu eri, anu ji iznizni, nye berere jigwu nhne be kpumennu a, nye berere ji riro zì ichne ichne, nye berere notuhnasna nhne be nookwu. Kpakara nhne bu ma be wulizo ogbako Chiokike olu lele oro. ²⁷ O buri nye obula kwu oka nù riro zì ichne ichne, be jaazi badnu lawuru, mọbu ke kakwo eto. Otu kwukwo, ibne a kwu, otu badnu tuhnasna nhne be nookwu. ²⁸ O buri nù o zá nye jootuhnasna nhne be nookwu, nye wam nookwu nù riro zì ichne ichne daziri bii, nye wam kwunu ehni a oka, kwu masinu Chiokike oka. ²⁹ Badnu lawuru mọbu eto kpọ okwo izi oma Chiokike, ele berere tule nhne be neezni. ³⁰ Kovu o buri nù otu dazigwu eli nù rime ogbako nwehjaru izi n'aka Chiokike, nye nookwu oka daziri bii. ³¹ Kpakara anu jeenwe rikne kpọ okwo izi oma Chiokike otu n'otu, ma kpakara anu mughia nhne, kpakara anu nwehia nkasi ovu. ³² Enine nye nonokpo

okwo noobnonu nye nọokpo okwo nsnj. ³³ Kwnornu n'ụ Chiokike b'ụo nye ẹyiriya, kọvu nye udno.

Lele kpa ọ zị n'ụ kpakara ọgbako Chiokike, ³⁴ ele rinya daziri bii n'ụ rime ọgbako Chiokike. Be kw'ụ ọka, be b'ụo ele risi lele kpa Iwu kwuru. ³⁵ Ọ b'uru n'ụ be pioru ọ mahja nhne ọbula, be sịkwa nzi be n'oro. Ọ b'ụ nhne iwhnerne n'ụ nyerinya jookwu ọka n'ụ rime ọgbako Chiokike.

³⁶ K'ini masi? Ikwu-ọnu Chiokike ọpanizoru nhne an'ụ zị sa? Mọbu ọ b'ụ an'ụ kp'oi b'ụ ele ọ vakwnusiri? ³⁷ Ọ b'uru n'ụ nye ọbula neche n'ụ ọ b'ụ nye nọokpo okwo izi ọma, mọbu nye nwernu nkesi enine, nye wam marn'ụ n'ụ nhne me naagban'ụ an'ụ n'okwukwo b'ụ nhne Nyenwe a'ị nyernu n'iwu. ³⁸ Nye bn'oge nsnj n'ụ nhne ka, an'ụ bn'onu a nsnj.

³⁹ R'umu nda m, kam kpayar'ụ, ọkpo okwo izi ọma Chiokike n'ogw'nu an'ụ lele wiri, an'ụ bn'osni ele nookwu ọka n'ụ riro ichne ichne. ⁴⁰ An'ụ gweru ovu d'uru ẹli mee kpakara nhne kwesiri n'apna b'uru ọma, ma n'ah'iri n'ah'iri.

Olizọ n'ẹnwu Karaịsi

15 K'itna, r'umu nda m, m neechenwanyan'ụ an'ụ izi ọma wam me znirni an'ụ, ke an'ụ nahjaru, b'ụ ke an'ụ gwuzogwu n'olu a. ² Chiokike zn'ohiaru an'ụ hite n'izi ọma ka, ọ b'uru n'ụ an'ụ b'ita nhne me znirni an'ụ, okwolem ma an'ụ kweru n'etekne.

³ M nyernu m an'ụ nhne me nahjaru, ke zị okne mkpa, n'ụ Karaịsi nw'urnu kwnornu mmehie a'ị, lele kpa be gbar'ụ a n'okwukwo nsọ. ⁴ Be liri a, Chiokike mernu o hi n'ẹnwu lizọ n'obochi ke ẹto, lele kpa be gbar'ụ a n'okwukwo nsọ. ⁵ O mernu Pita whn'ụ a anya, omekwo, ele izi nri n'ụ ẹbo wam whn'ụ a anya. ⁶ Omekwo, o mernu nhne n'ụ lele ele kakwo riwhu badn'ụ isne whn'ụ a anya otu mgba, ele b'ụ r'umu nda a'ị. Agwna be zị b'udnu d'uru tna, kọvu agwna be dnarn'ụ n'anyarna ẹnwu. ⁷ Omekwo, Jemisi whn'ụ a anya, n'ụ kpakara ele izi.

⁸ N'ipne-azn'ụ, o mernu m m whn'ụ a anya, me nye be m'urnu lele nnwọ ká aka. ⁹ M b'ụ m nye zikakworu mat'ị n'esilaw'uru ele izi, m kwésile m be sukwu m nye izi, kwnornu n'ụ m mekpar'ụ m ọgbako Chiokike ẹhni.

¹⁰ Kọvu hite n'oru Chiokike, m b'ụ m nhne me b'ụ. Oru o nyernu m b'ụo n'etekne. Kọvu m d'oligburu m ẹhni m n'ernu kakwo kpakara ele izi, ọ b'ụ n'ezi n'ụ ọ b'ụo me n'ornu, kọvu oru Chiokike n'ornu ẹnu n'ụ rime m.

¹¹ Kam kpayar'ụ, ọ b'ụ me, mọbu be, a znirni izi ọma, kam b'ụ nhne an'ụ kweru.

Olizọ n'ẹnwu ele nw'urnu ẹnwu

¹² Ọ b'uru n'ụ izi ọma a'ị b'ụ n'ụ Karaịsi hiri n'ẹnwu lizọ, ndaa kpa agwna an'ụ naakaa n'ụ ele nw'urnu ẹnwu zá neelizọ n'ẹnwu? ¹³ Ọ b'uru n'ụ ele nw'urnu ẹnwu zá neelizọ n'ẹnwu, o neegesi n'ụ Karaịsi híge n'ẹnwu lizọ. ¹⁴ Ọ b'uru n'ụ Karaịsi híge n'ẹnwu lizọ, izi ọma a znirni an'ụ b'ụ nhne etekne, ọkwnata ovu an'ụ b'ụ masi nhne etekne. ¹⁵ T'ukwasi n'olu a, a b'ụ ele akebne aghalagha-

la megidne Chiokike, a naagba akebne megidne Chiokike n'ụ o mernu Karaịsi hi n'ẹnwu lizọ, nye o méne o hi n'ẹnwu lizọ, ọ b'uru n'ụ ele nw'urnu ẹnwu jéelizọ n'ẹnwu. ¹⁶ Kwnornu n'ụ ọ b'uru n'ụ ele nw'urnu ẹnwu jéelizọ n'ẹnwu, Karaịsi híge n'ẹnwu lizọ. ¹⁷ Ọ b'uru n'ụ Karaịsi híge n'ẹnwu lizọ, ọkwnata ovu an'ụ b'ụ nhne etekne, an'ụ zị k'oriri n'ụ mmehie an'ụ. ¹⁸ Kam neegesi n'ụ ele dnarn'ụ n'anyarna ẹnwu b'ụ ele kweru n'ụ Karaịsi whuru etekne. ¹⁹ Ọ b'uru n'ụ okwok'lam n'ụ b'udnu ka a zị b'ụ hne a nwernu ọkwnata ovu n'ụ Karaịsi, a b'ụ ele be kwesiri ọ d'onu obirizi kakwo kpakara ele wu n'owa.

²⁰ N'ezi ọka, Chiokike mernu Karaịsi hi n'ẹnwu lizọ, b'ụ mkp'uru mb'om ke ele nw'urnu ẹnwu. ²¹ Kpa ẹnwu hiri n'aka badn'ụ va, k'pam masi, olizọ n'ẹnwu hiri n'aka badn'ụ va. ²² Kwnornu n'ụ kpakara badn'ụ nw'urnu ẹnwu n'ụ rime Adam, k'pam masi, Chiokike jeeme kpakara badn'ụ z'iri b'udnu n'ụ rime Karaịsi. ²³ Kọvu nye ọbula n'ige ke a, Karaịsi b'ụ mkp'uru mb'om, omekwo, kpakara ele kweru n'ụ Karaịsi nga ọ jaava. ²⁴ Omekwo, okwukwo kpakara nhne jaava, nga Karaịsi l'ugburu kpakara rikne, n'ụ ele n'echi ẹchi, n'ụ kpakara iknerne-ma, o jeenyewhete Chiokike Nda ẹli-eze a. ²⁵ Kwnornu o jaach'ị tem ọ b'ita kpakara ele irno n'ụ mkp'ururu ọchi a. ²⁶ Nye irno ipne-azn'ụ o joolulu b'ụ ẹnwu. ²⁷ Kwnornu n'ụ okwukwo nsọ kwuru, "Chiokike b'itaru kpakara nhne n'ụ mkp'ururu ọchi a." A magw'ụ n'ụ Chiokike zá n'esilaw'uru kpakara nhne ka, nye b'itaru kpakara nhne n'ụ mkp'ururu Karaịsi. ²⁸ Nga kpakara nhne daziri n'ụ mkp'ururu Karaịsi, Karaịsi jaadaz'ị n'ụ mkp'ururu nye wam b'itaru kpakara nhne n'ụ mkp'ururu a, ma Chiokike b'uru nye n'echi kpakara nhne.

²⁹ Ọ b'uru n'ụ ele nw'urnu ẹnwu zá neelizọ n'ẹnwu, mb'narna k'ini b'ụ nhne ele be n'owu mini kwnornu ele nw'urnu ẹnwu jeenwe? K'ini kpayar'ụ be n'owu be mini kwnornu ele nw'urnu ẹnwu? ³⁰ Ndaa nhne mernu a neeze b'udnu ige ọbula? ³¹ M z'ị m n'onu ẹnwu kpakara ọbochi. R'umu nda m, m nookwu ka kwnornu n'ụ m j'ị m an'ụ naanya risi, an'ụ z'ị n'ụ rime Karaịsi Jiz'osi Nyenwe a'ị. ³² Ọ b'uru lele badn'ụ etekne me n'ụ an'ohia ojo l'uru ogw'nu n'ụ Efes'osi, ndaa nhne me jeenweh'ia? Ọ b'uru n'ụ ele nw'urnu ẹnwu zá neelizọ n'ẹnwu,

"Ngwa ma a ri, nwọ tna,
kwnornu ekile a j'onwu."

³³ An'ụ kwé be duwhu an'ụ. "Ele enyi ojo noolulu agwa ọma." ³⁴ Anya dno an'ụ n'ụ risi, an'ụ mée mmehie. Agwna an'ụ máa Chiokike. M nookwu ka ma iwhnerne t'ụ an'ụ.

Anọ-ẹhni a jeenwe

³⁵ Kọvu agwna an'ụ jaakaa, "Ndaa kpa ele nw'urnu ẹnwu jeelizọ? Ndaa anọ-ẹhni be jeenwe?" ³⁶ J'ị nye iwh-nirniwhno. Nga j'ị k'pas'iri mkp'uru n'ẹli, o j'ofu okwolem ma ọ beru ọsno nw'ụ. ³⁷ Nhne j'ị k'pas'iri n'ẹli b'ụ mkp'uru etekne, mkp'uru j'kpa, mọbu mkp'uru berere, ọ b'ụo isisi. ³⁸ Chiokike jeenye mkp'uru wam ẹhni ke mas'iri a. O neenye mkp'uru ọbula ẹhni ke a. ³⁹ Kpakara anọ-ẹhni b'ụo otu, badn'ụ nwernu anọ-ẹhni, an'ohia nwernu anọ-ẹhni ke berere, ọnuu nwernu anọ-ẹhni ke berere,

aznū anọ-ẹhni berere. ⁴⁰ Anọ-ẹhni ke oligwe zị, anọ-ẹhni ke ọwa zị masị, ọma mma ke oligwe zị, ọma mma ke ọwa zị masị. ⁴¹ Mma ke ẹhnam zị ichne, ẹnwa nwernu ọma mma ke a, mma ke mbọ zị ichne, mma ke mbọ zị ọdo n'ọdo.

⁴² Kpam masị bụ kpa olizọ n'ẹnwu zị, anọ-ẹhni ke be kpasiri n'ẹnwu nwernu rikne ro oro, nga Chiokike gwelizọru a, o jóoro oro. ⁴³ Be kpasiri a n'iwahnerne, Chiokike gwelizọ a n'igwugwu, be kpasiri a n'inwe ọgwugwu, Chiokike gwelizọ a n'iknerna. ⁴⁴ Be kpasiri a anọ-ẹhni etekne, Chiokike gwelizọ a n'anọ-ẹhni ke enine. Anọ-ẹhni ke etekne zị, anọ-ẹhni ke enine zị masị. ⁴⁵ Kwnornu be gbarū n'okwukwo nsọ, "Adam badnū mbom bụ badnū ke zị bụdnū." Kọvu Adam ke ipne-aznū bụ Enine ke neenye bụdnū. ⁴⁶ Anọ-ẹhni ke enine bége ọsno, kọvu anọ-ẹhni etekne, omekwo, ke enine sno a. ⁴⁷ Adam ke mbom bụ rịzna ke ọwa, Adam ke ẹbo hi n'oligwe va. ⁴⁸ Lele badnū be jiri rịzna kpū, bụ kpa ele ke rịzna bụ, ele ke oligwe nū lele nye wam hi n'oligwe va. ⁴⁹ Lele kpa a vuru oyiyi ke badnū ke rịzna, kpam masị bụ kpa a joovuru ke oligwe lele badnū wam hi n'oligwe va.

⁵⁰ Rụmu nda m, ka bụ nhne me nookwu, kwnornu anọ-ẹhni nū ọvna n'jékehia ẹli-eze Chiokike. Nhne joonwu ọnwu jékehia nhne joonwu ọnwu. ⁵¹ Le, me kanū anū nhne miri emi, ọ bụo kpakara a joonwu ẹnwu, kọvu be jaagbanwo kpakara a j, ⁵² n'ige matị, n'otu nsnabi anya, nga okwodu ipne-aznū dnarnū. Kwnornu nū be jooogu okwodu, ele nwurnu ọnwu jeelizọ róge oro, be jaagbanwo a j. ⁵³ Kwnornu nū anọ-ẹhni ke jooro oro jooworu anọ-ẹhni ke jóoro oro, anọ-ẹhni ke joonwu ẹnwu jooworu anọ-ẹhni ke joonwu ẹnwu. ⁵⁴ Nga anọ-ẹhni ke jooro oro wokparu anọ-ẹhni ke jóoro oro, anọ-ẹhni ke joonwu ọnwu woru anọ-ẹhni ke joonwu ọnwu, nhne be gbarū n'okwukwo nsọ jeemezu, "Be megburu ẹnwu."

⁵⁵ "Enwu, ndaa hne mmeri i zị?"

Enwu, ndaa hne nhne ọgbugba i zị?"

⁵⁶ Nhne ọgbugba ẹnwu bụ mmehie, iknerna mmehie bụ iwu. ⁵⁷ Kọvu a ọotunu Chiokike mmamma nye neenye a j mmeri hite nū Nyenwe a j Jizosi Karaịsi.

⁵⁸ Rụmu nda m, ele me whnurnu n'anya, anū gwuzosi rikne, anū kwéko be whome anū, anū gweru kpakara mkpoma anū ọonru ẹnru Nyenwe a j ige ọbula, hne anū magwū nū ẹnru anū nū rime Nyenwe a j jóowhu etekne.

Ọtu iwai ke rụmu Chiokike

16 Gbasiri iwai be jootunu rụmu Chiokike ke zị nū Judiya, anū mee kpa me kannū ọgbako Chiokike

ke zị nū Galasia. ² N'ọbochi mbom ke ikwezu, nye ọbula bīta iwai ichne lele kpa o nwernu, ọ bītakwata a nkarị ma anū zoma ọ tū iwai nga me jaava. ³ Nga me varū m jaagba okwukwo izi nyee ele anū ọhīaru, m zizne be gwezne nkesi anū nū Jeruselem. ⁴ Ọ buri nū ọ buri ọma, me nū be joosno zne.

Ọriasno Pọlu

⁵ Nga me zne zuru Masidonia, m jaavakwnusi anū, kwnornu m jeezne Masidonia. ⁶ Me nū anū jaadazị ige matị mọbu tem okirika whe, ma anū yinu m aka m zne hne ọbula me jeezne. ⁷ M píole m ọ whnū anū ige matị, kọvu m pioru m me nū anū daziri gbu okwū, ọ buri nū Chiokike kwe. ⁸ Kọvu m jaadazị hna nū Efesosi dū ọbochi Pēntikosi. ⁹ Kwnornu nū be gbamannū m okne ọnuhna ẹnru izi ọma hna, kọvu agida ele neemegidne m zị masị.

¹⁰ Ọ buri nū Timoti va, anū kwéko ogwū tū a kpa ọ zị n'esilawuru anū, kwnornu nū ọ ọonru ẹnru Nyenwe a j lele me. ¹¹ Ọ zá nye ledna a anya, anū yinu a aka ma o lizọ izne a n'udno, vakwnusi m. M neele anya ya nū rụmu nda a j.

¹² Nhne gbasiri nwene a j rukna Apolosi, m rjasnornu m a agida ige ma ya nū rụmu nda a j va lekasi anū, kọvu o jiknene ọ va kītna. Ọ jaava nga o nwehīaru oghere.

¹³ Anū sama anya anū, anū gwuzosi rikne n'okwnata ovu, ovu si anū rikne, anū ghọ ele dikne. ¹⁴ Anū gweru ọwhnūn'anya rñū kpakara ẹnru anū.

¹⁵ Anū magwū nū ele ọro Stefanasi bụ ele mbom ghọru ele Karaịsi nū Akaya. Be ji kpakara nhne be nwernu ọonru ele Chiokike ẹnru. M naariasno anū, ¹⁶ anū bīta ẹhni anū nū mkpururu ele nū kpa nū nye ọbula ke ji mkpoma be snornu be ọonru ẹnru. ¹⁷ Ovu sọru m n'ọnu nga Stefanasi nū Fotonatosi nū Akajosi varū, be mesirni owu anū ke kọru m. ¹⁸ Be vulizọru ovu m nū ovu anū masị. Ele nū kpa kwesiri be hnata be ama.

¹⁹ Ọgbako Chiokike ke zị nū Esia neebekwu anū. Akwila nū Prisila nū ọgbako Chiokike zị n'oro be ji rēwhna Nyenwe a j neebekwu anū k'agida. ²⁰ Kpakara rụmu nda ele zị hna neebekwu anū. Anū bekwurita ibne anū lele rụmu nda.

²¹ Mawa, Pọlu, ji aka m naagba obekwu ikwu ka.

²² Be vū nye ọbula ke whnūge Nyenwe a j n'anya ọnu. Nyenwe a j, vaa.

²³ Oru ke Nyenwe a j Jizosi dazinu anū.

²⁴ Ọwhnūn'anya m nū rime Karaịsi Jizosi dazinu kpakara anū.

2 Ele Kọrinti

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

bụ ke Pọlu gbarụ nga ọgbako Chiokike ke zị nụ Kọrinti nụ Pọlu zị nụ mkpa. Agwa ele zị nụ rime ọgbako wam bnornu Pọlu nhne, kọvu Pọlu noopio ma ya nụ be mee udno.

Nụ rime nhne mbom Pọlu gbarụ n'ọkwukwo, o nookwu ọka nhne gbasiri ọgbako Chiokike ke zị nụ Kọrinti, nọokowa nụ mkpoma nọoso a n'onu k'agida kwnornu nụ be tūhnasarnu mkpoma. Ọ naariasno ọgbako Chiokike gbalị gweru mkpoma be gweya nhne be jeekesi ele Karaịsi zị nụ Judiya. Nụ ipne-aznụ, Pọlu nọogoru onu a lele ọmamarna nye izi Karaịsi, megidne agwa ele kwuru ẹhni be ọmamarna ele izi. Be naakaa nụ Pọlu bụ nye izi aghalaghala.

Nhne zị n'ọkwukwo ka

Ọpanizo

Pọlu nụ ọgbako Chiokike zị nụ Kọrinti

Nkesi be nyernu ọgbako Chiokike zị nụ Judiya

Pọlu gọru onu a lele nye izi

Obekwu ikwu ipne-aznụ

1 Mawa Pọlu, nye izi Jizọsi Karaịsi lele kpa ọ masiri Chiokike, nụ nnwọ nda aị Timoti, gbaznenu ọgbako Karaịsi ke zị nụ Kọrinti nụ kpakara ele ke Chiokike zị nụ kpakara Akaya ọkwukwo. ² Oru nụ udno ke Chiokike Nda aị nụ Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi dazinu anụ.

Pọlu nọotunu Chiokike mmamma

³ Ọznarni zinu Chiokike bụ Nda Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi, Nda ke obirizi, Chiokike ke nkasi ovu, ⁴ nye naakasi aị ovu nụ rime kpakara awhnụwhnu aị, ma a nwernu rikne kasi ele berere zị n'awhñwhnu ọbula ovu hite n'okasi ovu a nwehjaru n'aka Chiokike. ⁵ Lele kpa a snornu Karaịsi takọ agida awhnñwhnu a, ọ bụ masi kpa Karaịsi naakasi aị ovu k'agida. ⁶ Ọ bụru nụ a zị nụ mkpa, ọ bụ ma be snuta ovu anụ, znohia masi anụ. Ọkasi aị ovu bụ nkasi ovu anụ masi, ọkasi ovu wam nọornusi ẹrnu rikne neegwehja ndidi nụ rime awhñwhnu wam a nọwhnuzu. ⁷ Olile anya aị nụ hne anụ zị, zị chim chim, kwnornu nụ a maam nụ kpa anụ sno aị ta awhñwhnu anụ joosno masi aị nwe nkasi ovu.

⁸ A pioru anụ mahja nhne dnakwasiri aị n'Esia, nhne zị ogwnu ke dnakwasiri aị kakwo aị rikne, a nwema olile anya bñdu. ⁹ A neechi nụ be joogbu aị. Kọvu ka gesiri aị nụ a kwésile ọ tükwasiri ẹhni aị mkpoma, kọvu a tükwasiri Chiokike ovu, nye neeme nye nwurnu onwu hi n'ẹnwu lizọ. ¹⁰ Ọ dọhjaru aị n'aka ẹnwu tų ogwnu, nọdohia aị kọriri, a kwnataru ovu nụ hne ọ zị nụ

ọ jaazi kọriri nọdohia aị, ¹¹ kpa anụ zị neekpenu aị okpukpe. Agida ele badnu jootunu Chiokike mmamma kwnornu nụ ruwhnu ọma o jeenye aị, ọ jaaza okpukpe agida ele badnu.

Pọlu gbanwornu mmuma a

¹² Ka bụ nhne a ji naanya risi, nhne mkpoma aị naagba akebe, a wuru bñdu zị snam, zị masi nsọ ke hi n'aka Chiokike. Ọ bño kpa akoniche ke badnu pioru, kọvu hite n'oru ke Chiokike, a wuru bñdu aị nụ rime ọwa, ke kakwo nụ hne anụ zị. ¹³ A gbála ọkwukwo nhne anụ jdogwnuli mọbu jdoghohiali, kọvu nhne anụ jdoghohiali. M neele anya nụ anụ jdoghohiazu a, ¹⁴ lele kpa anụ ghohiaru aị matị, ma a kpa nganga kwnornu anụ, anụ kpa masi nganga kwnornu aị n'ọbochi Nyenwe aị.

¹⁵ Ka bụ olile anya me vu nụ mkpoma nụ mbom kpa me marnu mmuma ọ va, ma anụ nwehja ngozi okpukpu lawuru. ¹⁶ M marnu m mmuma ọ vakwnusi anụ kpa me neezne Masidonia nụ nga me jeehi Masidonia hiehna. Anụ znernu eyinu m aka m zne Judiya. ¹⁷ Nga me neeme ka, m mernu m a ewheke ewheke sa? M marnu m mmuma kwnornu nhne anọ-ẹhni m pioru, ọ kaa, "Owe, owe" nụ "Ọza, ọza"?

¹⁸ Kọvu kpa Chiokike bụ nye ezi ọka, izi me znirni anụ bño izi "Owe" nụ "Ọza." ¹⁹ Kwnornu nụ Jizọsi Karaịsi Nnwọ Chiokike nye Saịlasi nụ Timoti nụ me gbasaru n'esilawuru anụ bño nye "Owe" nụ "Ọza." Kọvu kpakara nhne bụ "Owe" hne ọ zị. ²⁰ Jizọsi neeji "Owe" neemezu kpakara mkwna Chiokike kweru. Hite nụ

rime Jizọsi a naakaa, "Amim" neenye Chiokike igwugwu. ²¹ Ọ bụ Chiokike nye neeme aị nụ anụ gwuzosi rikne nụ rime Karaịsi, Chiokike jiri aka a hōhia aị, ²² nye bnjasiri aka nyenwe nụ risi aị, nye kesiri aị Enine Nso nụ rime mkpoma aị neemesi nhne ọ bitannu aị rikne.

²³ M noosukwu Chiokike nye akebne m, ọ magwụ mkpoma m, nhne mernu me vála Kọrinti bụ m gharu o bigbo anụ. ²⁴ A zá neeme ẹhni aị lele nụ ọ bụ aị nwe anụ, ele naakanu anụ nhne anụ jeekweru. Tnụnuma, aị nụ anụ nọornuko ẹrnu ma ovu so anụ n'onu. Anụ gwuzoru kwem n'okwnata mkpoma anụ.

2 Ka bụ nhne me kpebiri nụ mkpoma m, m jáavakwnusi anụ berere mee nhne joogbu anụ igbugbu. ² Ọ bụru me mee nhne gbu anụ igbugbu, nyele jeeme ovu so m n'onu? Okwolem nye wam me mernu nhne gbu a igbugbu. ³ Kam kpayarụ, me gbannu anụ okwukwu nụ mbom, ọ zị nga me varu, ele wam kwesiri o mee ovu so m n'onu mee m nhne gbu m igbugbu. Kwnornu nụ m maam nụ anụ joosno m nwudna. ⁴ M zị m n'awhnuwhnu k'agida kpa me ji igbugbu mkpoma nụ agida anya-mini gbanu anụ okwukwu, ọ bụo ma o gbu anụ igbugbu, kovu o gesi nụ m whnurnu m anụ n'anya k'agida.

Ọgbarunu nye mmehie

⁵ Ọ bụru nụ nye obula mernu nhne igbugbu, o méne me kpọi, kovu nhne gburu kpakara anụ igbugbu matị, me kwú k'agida. ⁶ Awhnuwhnu nye wam taru n'aka agida ele badnu zulem. ⁷ Bikno, anụ gbarunu a, kasi a mkpoma, ọ zị igbugbu a nyigbu a, mee mkpoma dna mba. ⁸ Anụ mee a ma ọ mahia nụ anụ whnurnu a n'anya n'ezị. ⁹ Ka bụ nhne me kwno gbanu anụ okwukwu, ma m mahia m ma anụ gwuzosiri rikne, noobno nsnj kpakara nhne me kannu anụ. ¹⁰ Ọ bụru nụ anụ gbarunu badnu nhne o mernu, m gbarulam masi. M gbarulam, ọ bụru nụ ọ zị nhne obula ke zị nụ ọ gbarunu, ka bụ nhne me mennu anụ nụ ruwhnu Karaịsi, ¹¹ ma Ekwensu gharu o megbu aị, kwnornu nụ a magwụ kpakara aghigho a.

Mkpoma ọla mini Ọlu nụ Torasi

¹² Nga me vaduru Torasi o zni izi oma Karaịsi, Nyenwe aị gbamannu m onu-mgbo izi oma. ¹³ Kovu nụ enine m kwé ozukwa inwe kwnornu nụ m whnuna m nnwọ nda m Tajosi, m ghasaru m be zne Masidonia.

Omegbu hite nụ Karaịsi

¹⁴ Kovu Chiokike nwe kpakara mmamma, nye mernu a snornu Karaịsi tne eri omeri a. O ji aị mee ele badnu mahia Karaịsi, nhne ke nụ lele ẹknarna oma ke noozute penupe obula. ¹⁵ Kwnornu nụ a bụ nhne ẹknarna oma Karaịsi ke neeznekwnusi Chiokike n'esi-lawuru ele be nọoznohia nụ ele noowhu owu. ¹⁶ Nụ hne ele noowhu owu zị, a bụ ẹknarna ẹnwu, hne ele be nọoznohia zị, a bụ ẹknarna bụdnu. Nyele jounuli ẹrnu ka hna rikne kpa? ¹⁷ A bụo ele ji izi oma Chiokike

nọozu ahia lele agida ele berere, kovu a bụ ele ezi, nookwu ezi ọka Karaịsi nụ ruwhnu Chiokike lele ele Chiokike ziyaru.

Ele ẹrnu ọgba-njo-ẹhni ikne

3 A naanya risi nụ rime ẹhni aị berere sa? A neeme lele ele berere, noopio okwukwu ọ kahia nhne a bụ ke a jeenye anụ, mọbu ke hi n'aka anụ? ² Anụ n'iwuru anụ bụ okwukwu izi aị, be gbaru anụ nụ mkpoma aị ke ele badnu magwụ, nọogwnu masi. ³ Ka neegesi nụ anụ bụ okwukwu izi ke Karaịsi ke hi n'aka aị. Be jile nki gba a n'olu rugwu, kovu be ji Enine Chiokike zị bụdnu gbasị anụ n'anọ-ẹhni ke mkpoma.

⁴ Ka bụ okne otukwasi ovu aị nụ Chiokike hite nụ Karaịsi. ⁵ Ọ bụo nụ a nwernu rikne nụ rime aị ke a kwesiri ọ rnu ẹrnu ka, kovu ozu ozu aị hi n'aka Chiokike va. ⁶ Chiokike mernu aị a bụru ele zuru ozu n'ẹrnu ọgba-njo-ẹhni ikne, ọ bụo ke mkpuru okwukwu, kovu ke enine, kwnornu nụ mkpuru okwukwu neegweya ẹnwu, kovu enine neenye bụdnu.

Igwugwu ke ọgba-njo-ẹhni ikne

⁷ Ọ bụru nụ ẹrnu ke ẹnwu be gbakwasiri n'olu rugwu vuru igwugwu va, ke mernu rumu Izireli nwée rikne legidne Mozizi anya nụ ruwhnu, ọ bụ n'ezị nụ igwugwu a jaagawhe, ⁸ ndaa kpa igwugwu ke ẹrnu Enine jaahna? ⁹ Ọ bụru nụ ẹrnu ke noovuya ẹnwu nwernu igwugwu, le kpa ẹrnu ke neegweya ome mma jaahna n'igwugwu karukwo. ¹⁰ N'ezị, nhne ke nwernu igwugwu nwema igwugwu kwnornu nụ nhne ke kakwo n'igwugwu whuyaru iwhe. ¹¹ Ọ bụru nụ nhne ke jaazị ige matị vu igwugwu, le kpa nhne ke jaazị okwnukokwnu jaahna n'igwugwu karukwo.

¹² Kwnornu nụ a nwernu olile anya ke nụ kpa, a nwernu onu rikne nookwu ọka. ¹³ A nụ lele Mozizi nye jiri ikpe kpusni ruwhnu a ma ele Izireli gharu ọ whnu okwukwu ogbu marna marna ke naagawhe agawhe. ¹⁴ Mkpoma be zị koriri n'ochichiri, tem du tna. Ikpe wam be jiri kpusni zị koriri nga be nọogwnu ọgba-njo-ẹhni oknani. Be kpumene ikpe wam, Karaịsi kpọi nweru rikne o kpume a. ¹⁵ Du tna, ige obula be nọogwnu Iwu Mozizi, ikpe wam nookpusni mkpoma be. ¹⁶ Kovu ige obula nye obula znekwnusiri Nyenwe aị, be jeegweme ikpe wam. ¹⁷ Nyenwe aị bụ Enine, hne obula Enine Nyenwe aị zị, badnu jeenwernu ẹhni a. ¹⁸ Kovu kpakara aị, ji ruwhnu be jile ikpe kpusni neele igwugwu ke Nyenwe aị lele nhne a nọowhnu nụ nyno, a naagbanwo hite n'otu igwugwu bna n'igwugwu berere. Enine Nyenwe aị neeme nhne ka.

Ẹkwnu ke zị nụ rime ite rızna

4 Kam kpayarụ, hne Chiokike nyernu aị ẹrnu ka hite n'obirizi a, a jeeke inwe gwu aị. ² Tnụnuma, a sigbasiri kpakara nhne ke tugwaru otugwa ke tu

iwhnerne. A zá nọogho aghigho mọbu mee ikwu-ọnu Chiokike aghalaghala. A gwuzo nọ ruwhnu Chiokike nookwu ezi ọka, neegesi ele badnụ nọ a bụ ele ezi ọka. ³ Ọ bụru nọ be tugwaru izi ọma a nọokpo okwo a otugwa, ọ bụ n'anya ele noowhu owu. ⁴ Chi ke ọwa ka mernu mkpọma ele ke kwé ekwe gba ọchichiri. O mernu be whnúna iwhne ke izi ọma nọomukwasi be, bụ izi ọma igwugwu Karaịsi, nye bụ oyiya ke Chiokike n'ezí. ⁵ Kwnornu nọ a zá nọokponu ẹhni aị okwo, kọvu a nọokpo okwo Jizọsi Karaịsi bụ Nyenwe aị, aị n'iwhuru aị bụ ele izi anụ kwnornu Karaịsi. ⁶ Chiokike wam ke karụ, "Iwhne mụ n'ọchichiri," bụ otu Chiokike wam ke mernu iwhne a mụkwasi nọ mkpọma aị, ma a mụhia igwugwu Chiokike ke a nọowhnu nọ ruwhnu Karaịsi.

⁷ A nwernu ẹkwu ka nọ rime ite rịzna, ke neegesi nọ rikne ke kakwo rikne hi nọ Chiokike, ọ bụo nọ rime aị. ⁸ Be naakpakna aị ẹhni n'apna ọbula, kọvu inwe zá nọogwu aị, a neenwe mkpọma lawuru, kọvu inwe zá nọogwu aị. ⁹ Ele irno naakpakna aị ẹhni, kọvu Chiokike ghásala aị etekne. Be mekasi aị ẹhni, kọvu a nwúna. ¹⁰ A vu n'ẹhni aị ẹnwu Jizọsi ige ọbula, ma bụdnu Jizọsi whúya iwhne nọ rime aị. ¹¹ Aị ele zị bụdnu zị n'ọnu ẹnwu ige ọbula kwnornu Jizọsi, ma bụdnu a whúya iwhne n'anọ-ẹhni aị ke nọonwu ọnwu. ¹² Kam kpayarụ, ẹnwu nọornu ẹnru nọ rime aị, kọvu bụdnu zị nọ rime anụ.

¹³ Be gbarụ n'ọkwukwo nsọ, kaa, "M kwuru m ọka kwnornu nọ m kweru m." A ji otu enine ọkwnata ovu wam kwu ọka kwnornu nọ a kweru ekwe. ¹⁴ A magwụ nọ Chiokike wam ke mernu Jizọsi hi n'ẹnwu lizọ, jeeme a snornu Jizọsi hi n'ẹnwu lizọ masi, mee aị nọ anụ gwuzoru nọ ruwhnu a. ¹⁵ Kpakara nhne ka bụ kwnornu anụ, ma oru ke naabanụ anụ ọba dūnu agida ele badnụ, ma be tūnu Chiokike mmamma k'agida, neenye a igwugwu.

¹⁶ Kam kpayarụ, inwe zá nọogwu aị, ọ bụ n'ezí nọ a naata ẹhni n'anọ-ẹhni aị, kọvu badnụ ke enine aị zị ikne ikne hite n'ọbochi dū n'ọbochi. ¹⁷ Awhnụwhnu matị ka a naata neegweyanụ aị okne igwugwu ke zị ọkwnukokwnu ke kakwo kpakara awhnụwhnu. ¹⁸ A zá neele anya nhne a nọowhnu anya, kọvu nhne a whnú anya. Kwnornu nọ nhne a nọowhnu anya zị ige matị, kọvu nhne a zá nọowhnu anya zị ọkwnukokwnu.

Ọro aị n'oligwe

5 A magwụ nọ ọ bụru nọ ọro-ẹka ke ọwa ka, ke bụ ẹhni aị dnarnụ, Chiokike wunnu aị ọro berere n'oligwe ke jaadazigidne, ke be jile aka badnụ wu, ke jaazị tim tọm. ² Kam kpayarụ, a nọosnu idne k'agida, ọ nọogwu aị ma a wuru nọ rime ọro aị ke zị n'oligwe, ³ ma a woru a lele iwo, a jọbu ele gba ẹto. ⁴ Hne a zị kọrirí n'anọ-ẹhni ka, a zị nọosnu idne nọ rime awhnụwhnu, ọ bụo nọ a pioru ọ whọga n'anọ-ẹhni ka, kọvu ma be wosi aị anọ-ẹhni ke oligwe, ma Chiokike gbanwo anọ-ẹhni aị ke nọonwu ọnwu nọ anọ-ẹhni ke zị ọkwnukokwnu. ⁵ Chiokike n'iwhuru a kpuru aị ma a jiknenu ọ gbanwo ka, o nyernu aị Enine a ma ọ bụru nhne neemesi kpakara nhne jaava rikne.

⁶ Kam kpayarụ, mkpọma siri aị rikne ige ọbula. A mahjaru nọ nga a zị n'oro aị n'anọ-ẹhni, a zila hne Chiokike zị. ⁷ Kwnornu nọ a noowu bụdnu hite n'okwnata mkpọma, ọ bụo nọ nhne anya nọowhnu. ⁸ Mkpọma siri aị rikne, ọ jaamasị aị a whọga n'anọ-ẹhni ka, wuru hne Nyenwe aị zị. ⁹ Ke kakwo, a pioru o mee nhne jaamasị Chiokike, ma a wu hne Nyenwe aị zị, mọbu a zị n'ọwa ka. ¹⁰ Kwnornu nọ kpakara aị joogwuzo nọ ruwhnu ngadna ikpe Karaịsi, ma nye ọbula nahọru ọgwo ẹnru kpakara nhne a nrnru nga a zị bụdnu, mọbu nhne ọma mọbu nhne bụo ọma.

Badnụ nọ Chiokike ziri n'udno

¹¹ Hne a mahjaru ọ tū ogwunu Chiokike, a naarjasno ele badnụ be vakwnusi Chiokike. Chiokike mazuru aị, m neele anya nọ anụ mazuru aị masi n'echiche anụ. ¹² A zá naaja ẹhni aị n'anya anụ berere, kọvu a neenye anụ oghere ma anụ gweru aị nyaa risi, ma anụ mahia nhne anụ jaasa ele ji nhne be nọowhnu nọ ruwhnu badnụ naanya risi kakwo nhne zị nọ mkpọma badnụ. ¹³ Anụ neechi nọ a bụ ele ẹra naagba? Ọ bụ kwnornu Chiokike. Kọvu ọ bụru nọ a bụ ele anya dnornu, ọ bụ kwnornu anụ. ¹⁴ Ọwhnun'anya Karaịsi neeme a mee kpa a neeme. A magwụ nọ otu badnụ nwuhianu kpakara badnụ ẹnwu, ka gesiri nọ kpakara badnụ snornu a n'ẹnwu. ¹⁵ Ọ nwuhianu kpakara badnụ ẹnwu, ma ele zị bụdnu gharu o wunu ẹhni be bụdnu, kọvu wunu Nyenwe aị nye nwuhianu be ẹnwu, ke hiri n'ẹnwu lizọ masi.

¹⁶ A zá neele badnụ anya nọ ruwhnu lele kpa ele berere neele, ọ bụ n'ezí nọ ọ bụ kpa a leru Karaịsi nọ mbom. Kọvu a zá neeme kpaam kịtna. ¹⁷ Ọ bụru nọ nye ọbula zị nọ rime Karaịsi, ọ bụ nye be kpughariri ikne, nhne ọknani whelem, be gholam nhne ikne. ¹⁸ Kpakara nhne ka hi n'aka Chiokike va, nye hiteru nọ Karaịsi mee ma aị nọ ya ziri n'udno, nyee masi aị ẹnru ma a mee ya nọ ele badnụ ziri n'udno. ¹⁹ Chiokike hiteru nọ Karaịsi neeme ma ya nọ kpakara ele badnụ ziri n'udno. Chiokike zá nọogwunu mmehie be megidne be. O nyernu aị ẹnru a mee ya nọ ele badnụ ziri n'udno. ²⁰ A bụ ele naadnasni anya Karaịsi, Chiokike zị nọ rime aị naarjasno. A ji Karaịsi naarjasno anụ, anụ mee ma anụ nọ Chiokike ziri n'udno. ²¹ Karaịsi méne mmehie, kọvu Chiokike mernu a o bụru mmehie kwnornu aị, ma a hite nọ rime a kehia igwe nọ ome mma ke Chiokike.

6 Lele ele be nọ Chiokike sno nọornu ẹnru, a naarjasno anụ kwé oru Chiokike anụ nahjaru bụru nhne etekne. ² Ka bụ nhne Chiokike kwuru, "M nrnru m anụ n'ige o gesi anụ ruwhnu ọma, m yinu m anụ aka n'ọbochi ọznohia." Anụ bno nsni, kịtna bụ ige ọ nahọru ruwhnu ọma Chiokike, kịtna bụ ọbochi ọznohia. ³ A píole badnụ ọbula piohia nhne ojo n'ẹnru aị, kpayarụ a kwéle ọ bita nhne jọokpobi badnụ ọchi n'ogodo apna.

⁴ Kọvu nọ kpakara nhne a neeme, a neegesi ẹhni aị lele ele ẹnru Chiokike hite n'osnuta mkpọma nọ rime awhnụwhnu, nọ nhne siri rikne, nọ nhne igbugbu,

⁵ ma ọli nhne, ma nọ ọro ikelu, nọ mkpakpọ, nọ ẹrnu rikne, ma nọ ọka anyarna abali, ma nọ ọgwun wiri, ⁶ ma nọ ọzi rịchna, ma nọ nhne ọmuma, nọ ndidi, ma nọ ovu ọma, hite n'Enine Nso, n'ezị ọka ọwhnun'anya, ⁷ hite n'okwu ezi ọka nọ rikne Chiokike, ya nọ mgwna ọgwun ke ome mma nọ akarikwnunga ma nọ akarita. ⁸ A nwernu ọson'anya agwna ige, agwna ige be ledna aị anya, agwna ige ele badnọ kpari aị, agwna ige be znarni aị. Be neeme aị ele aghalaghala, kọvu a bụ ele kwu ezi ọka. ⁹ A bụ ele be máa, kọvu kpakara ele badnọ magwu aị. A nọ lele ele nọowu ọnwu, kọvu a zị kọriri bụdnọ, awnụwhnu a naata nwée rikne gbu aị. ¹⁰ A bụ ele mkpọma sọ n'ọnu, kọvu a nwernu snarni-ma, ele mboni, kọvu neeme ele berere ele eze. Ọ zá nhne a nwernu, kọvu kpakara nhne bụ ke aị. ¹¹ Anọ ele Kọrinti, a kpumernu mkpọma aị kwunu anọ ezi ọka. ¹² Anọ kpusnirni mkpọma anọ megidne aị, ọ bụo aị megidne anọ. ¹³ Anọ menu aị kpa a mennu anọ, m nookwu lele nọ anọ bụ rọmu m, anọ kpume mkpọma anọ.

Ọdo aka nọ nsni gbasiri ele kwé ekwe

¹⁴ Anọ nọ ele kwé ekwe knékọta ẹhni anọ n'otu. Kini bụ nhne ome mma nọ arọru-eli nwekọru? Ndaa ọzi n'otu ke iwhne n'ọchichiri nwekọru? ¹⁵ Mọbu ndaa nhne Karaisi nọ Ekwensu neekẹkọ? Kini bụ nhne nye Karaisi nọ nye kwé ekwe nwekọru n'otu? ¹⁶ Ndaa okw-erikọta ke Ọro Nso Chiokike nọ rẹnwu nwernu? Kwnornu nọ a bụ Ọro Nso Chiokike ke zị bụdnọ, lele kpa Chiokike kwuru,
“M joosno be wuru, zne izne n'esilawuru be.
M jọobu Chiokike be,
be jọobu ele ke m.”
¹⁷ Kam kpayarọ, “Anọ hi nọ rime be whuya, ziri ichne, anọ kpátu nhne zila rịchna aka,
m jaanabnanya anọ,” ka bụ nhne Nyenwe aị kwuru.
¹⁸ “M jọoburu Nda anọ,
anọ jọoburu rọmu m rukna nọ rọmu m rinya.
Ka bụ nhne Nyenwe aị ke Meli Nhne Dum kwuru.”
7 Ele me whnurnu n'anya, hne a nwernu kpakara mkwna ka, a mee ẹhni aị ma a ziri rịchna ma n'anọ-ẹhni ma nọ rime enine, whoga nọ kpakara nhne ke neemeru emeru, ma a ziri nso kpam kpam noowu bụdnọ ke nọotu ọgwun Chiokike.

Ovu ọso n'ọnu Pọlu

² Anọ gweru aị kwnornu nọ ọ zá badnọ ọbula a mejọru, mọbu lulu, mọbu megbu n'apna ọbula. ³ Nhne me kwno nookwu ka bụo ma ikpe ma anọ, lele kpa me kwuru nọ mbom, anọ zị aị mkpa nọ mkpọma, ma a snornu anọ ziri bụdnọ mọbu a snornu anọ nwu ẹnwu. ⁴ M tųkwasiri m anọ mkpọma k'agida, m ji m anọ noolu ọnu. Anọ mernu mkpọma neesi m rikne, mkpọma nọoso m n'ọnu nọ rime awnụwhnu. ⁵ Nga a vaduru Masidonia, a nwée ozukwa inwe n'anọ-ẹhni, be kpakarnu aị ẹhni n'apna ọbula, ọgwun

n'ederezi, ọgwun nọ mkpọma. ⁶ Kọvu Chiokike ke naakasi ele inwe gwuru mkpọma kasiri aị mkpọma nga Tajtosi varu. ⁷ Ọ bụo kwnornu nọ Tajtosi varu kpoi, kọvu nkasi mkpọma anọ nyernu a. Ọ kannu aị nhne gbasiri obirizi anọ, nọ nhne igbugbu nọ nhne gbasiri m meturu anọ nọ mkpọma. Ka mernu mkpọma sọ m n'ọnu k'agida.

⁸ Ọ bụrubedi nọ ọkwukwo izi me gbaru vuteru anọ nhne igbugbu, m nwée m mkpọma lawuru nọ me gbaru a. Nọ mbom, o mernu m mkpọma lawuru, nga me whnurnu nọ ọkwukwo me gbaru vuteru anọ nhne igbugbu ige matị. ⁹ Kịtna, mkpọma nọoso m n'ọnu, ọ bụo nọ m vuteru anọ nhne igbugbu, kọvu kwnornu nọ nhne igbugbu anọ mernu anọ tųhnasna mkpọma. Chiokike jiri nhne igbugbu anọ rnu ẹrnu, ka neegesi nọ ọ zá nhne ojo a mernu anọ. ¹⁰ Kwnornu nọ nhne igbugbu ke Chiokike noodubna badnọ ọ tųhnasna mkpọma dọ oznohia, ka nwée mkpọma lawuru. Kọvu nhne igbugbu ke ọwa noodubna n'ẹnwu. ¹¹ Anọ le kpa nhne igbugbu ke Chiokike kpařaru anọ jiknenu ọ gọru ọnu anọ. Nhne ka kpařaru ovu owe ẹhni, o ji anọ anya, o neerne anọ lele bekwun, o meturu anọ nọ mkpọma, anọ jiknenu ọ ta nye mmehie awnụwhnu. Anọ gesiri ẹhni anọ lele ele ikpe mána. ¹² Ọ bụ n'ezị nọ me gbaru ọkwukwo izi wam, ọ bụo kwnornu nye mernu nhne ojo mọbu nye o mejọru. Kọvu m gbaru m ma anọ mahia nọ ruwhnu Chiokike kpa anọ noobnonu aị nsni. ¹³ Ka mernu mkpọma si aị rikne.
Ọ bụo nọ mkpọma siri aị rikne kpoi, Tajtosi mernu mkpọma sọ aị n'ọnu, kpa anọ mernu a ọ nwudna nga ọ vakwnusiri anọ. ¹⁴ M ji m anọ noolu ọnu nọ ruwhnu a. Anọ kpásiła m iwhnerne. A nookwunu anọ ezi ọka ige ọbula, kpam masi, a jiri Tajtosi luu ọnu nọ ruwhnu anọ, anọ whnurnu nọ ọ bụ ezi ọka. ¹⁵ Ka mernu ọwhnun'anya o nwernu hne anọ zị si rikne, nga o neechenwanya anọ noobno nsni, kpa anọ jiri ọgwun nọ ọznu biri biri nabnanya a. ¹⁶ Mkpọma nọoso m n'ọnu nọ m nwernu rikne tųkwasi anọ mkpọma.

Nkesi ke nye Karaisi

8 Rọmu nda m, a pioru ma anọ mahia nhne Chiokike jiri oru a rnu n'ogbako Chiokike ke zị nọ Masidonia. ² Ọ bụ n'ezị nọ be gawheru agida ọkpagbu, kọvu okne mkpọma ọso n'ọnu mernu be gweya agida nkesi, ọ bụ n'ezị nọ be bụ ele ọwa nyirni. ³ M naagbanu be akebne nọ be nyernu kpa be nwernu rikne, n'ezị, kakwo kpa be nwernu rikne, hite nọ mkpọma be. ⁴ Be riasnosi aị rikne ma be nwernu oghere yisi aka be n'oyinu ele Chiokike ke zị nọ Judiya aka. ⁵ Be mernu nhne a túla anya a, be beru ọsno gweru ẹhni be nyega Nyenwe aị, nyee kwno aị hite n'echiche Chiokike. ⁶ Kam kpayarọ, a riasno Tajtosi nye panizoru ẹrnu ka, rnu a zne nọ ruwhnu mee anọ rnu ẹrnu ọwhnun'anya ka. ⁷ Anọ nwernu kpakara nhne, ọkwunata ovu, nọ ikwu-ọnu, nọ nhne ọmuma, nọ ezi ọka zuru ozu nọ ọwhnun'anya anọ nwernu hne a zị. Anọ buri masi ele zuru ozu nọ oru ke nkesi.

⁸ M zá m neenye anụ iwu. Kọvu m kannụ m anụ kpa ele berere nwernu mkpọma o kesi be nhne, ma m mahja m ezi ọka ke ọwhnun'anya anụ hite nụ nhne anụ jeenye be. ⁹ Anụ magwụ oru ke Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi, ọ bụ n'ezị nụ ọ bụ nye eze, kọvu o mernu ẹhni a wọmboni kwnornu anụ, ma o mee anụ bụru ele eze hite n'ọdna mboni a.

¹⁰ Ka bụ ezni me neezni anụ, ọ jọoburu ọma ọ bụru nụ anụ rnuzne ẹrnu anụ panizoru otu awha wheru ewhe. Anụ bụ ele mbom panizoru ẹrnu wam, ma ele mbom jiknenu ọ rnụ a. ¹¹ Anụ zne nụ ruwhnu nọornu a, rnukwo a masị. Anụ ziri gnarnagnarna nụ ọ rnukwo ẹrnu wam hite nụ nhne anụ nwernu, lele kpa ọ zị nga anụ marnụ mmụma a. ¹² Ọ bụru nụ anụ nwernu mkpọma nkesi, Chiokike jaanarnụ nkesi anụ hite nụ nhne anụ nwernu, ọ bụo hite nụ nhne anụ nwée.

¹³ A zá nookwu ma ele berere nwedna inwe ozukwa inwe, anụ bụru ele zị nụ mkpa, kọvu ma nye ọbula hnata n'otu. ¹⁴ Kịtna, agida nhne anụ nwernu anụ jeenye be nụ mkpa be. Ige berere, be jeenwe nhne be jeenye anụ nụ mkpa anụ, ma nye ọbula hnata n'otu.

¹⁵ Lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ,
“Nye chikataru agida nwée kakwo
nye wam ke chikataru matị, ke ọ chikataru zunnu a.”

Be ziznenu Taiṭosi Kọrinti

¹⁶ M nọotunu Chiokike mmamma nye yisiri nụ mkpọma Taiṭosi, nhne gbasiri anụ lele kpa ọ zị nụ mkpọma m. ¹⁷ O kwerruru, ọ bụo kwnornu nụ a kannụ a, kọvu o jiknenu hite nụ mkpọma a ọ va. ¹⁸ A neeziya ya nụ otu nnwọ nda ke nwernu igwugwu nụ kpakara ọgbako Chiokike n'okpo okwo izi ọma. ¹⁹ Tụkwasi nụ ka, ọgbako Chiokike hōhiaru a ma o snornu aị vuru nkesi ka zne Judiya. Ẹrnu ka neenye Nyenwe aị igwugwu, neegesi nụ a nwernu mkpọma o yisi aka n'ẹrnu ka. ²⁰ A neeze ẹhni aị ọ zị badnụ ọbula ma aị ikpe kpa a neeke agida nkesi. ²¹ A naagbalị o mee nhne kwesiri ekwesi, ọ bụo n'anya Chiokike kpọi, kọvu ma n'anya ele badnụ.

²² A neeziya otu nnwọ nda berere yisinu be, bụ nye a kparụ iru agida ige, whnụ nụ a nwernu rikne kwnata a mkpọma. Nụ olu ka, kịtna, o jiknenu o yinu anụ aka, ke kakwo kpa ọ tükwasiri anụ mkpọma. ²³ Nhne gbasiri Taiṭosi, ọ bụ nye me nụ a nọornu ẹrnu, neenyinu anụ aka. Rụmu nda ele ya nụ be sno bụ ele dnasni anya ọgbako Chiokike, be bụ igwugwu Karaịsi. ²⁴ Anụ gesi be ọwhnun'anya anụ ma kpakara ọgbako Chiokike whnụ nhne kpayarụ a jiri anụ luu ọnu n'ezị.

O yinu ele Karaịsi aka

⁹ Ọ zá mkpa nụ me jaagbanụ anụ okwukwo gbasiri o yinu ele Chiokike ele zị nụ Judiya aka. ² M maam nụ anụ jiknenu o yinu be aka, m ji m anụ lunu ele zị nụ Masidonia ọnu. M kanụ m be nụ rụmu nda aị ele zị nụ Akaya jiknenu o yi aka hite n'awha ke wheru ewhe. Nga be nurnu nụ anụ jiknenu o kesi nhne, mkpọma be kwnalizọru o mee kpam. ³ Kọvu m neeziya rụmu

nda ka, ma ọnu a jiri anụ luu gharụ ọ bụ nhne etekne. Lele kpa me kwuru, anụ bita nhne nkesi anụ, ⁴ ọ zị ele Masidonia snornu m va whnụ nụ anụ jiknennune, ọ jọobunu aị nhne iwhnerne, ke kakwo iwhnerne jootu anụ k'agida. ⁵ Kam kpayarụ, me rjasno rụmu nda ele ka be beru ọsno va, ma be whnụ anụ jaabita nkesi anụ kweru mkwna sụ me va. Ka jeegesi nụ anụ nyernu hite nụ mkpọma anụ, ọ bụo nụ be kwnagidnenu anụ.

⁶ Anụ chenwanya nụ nye kpasiri mkpuru matị jọoghohia mkpuru matị, nye wam ke kpasiri agida mkpuru jọoghohia agida mkpuru. ⁷ Nye ọbula nyee lele kpa o kpebiri nụ mkpọma a, ọ bụo nụ mkpọma lawuru kwnornu nụ be karụ be nyee. Chiokike whnurnu nye wam jiri mkpọma ọma a nyee n'anya.

⁸ Chiokike nwernu rikne o nyee anụ karukwo kpa ọ zị anụ mkpa, ma anụ nwernu nhne kpakara ige, nụ karukwo kpa anụ jeeji o mee nhne bụru ọma. ⁹ Lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ, kaa,
“O neenye ele mboni k'agida,
ome mma a jaazi okwnukokwnu.”

¹⁰ Chiokike, nye neenye nye ẹrnu ẹkwu mkpuru okpukpa nụ wiri ele badnụ jeeri, jeeme kpakara mkpuru anụ so oso, mịnya agida mkpuru hite nụ nkesi anụ nyernu hite nụ mkpọma ọma anụ. ¹¹ O jeeme anụ ba agida nụ kpakara nhne, ma anụ bụru ele jeekesi ele badnụ nhne ige ọbula, ke jeeme ele badnụ tūnu Chiokike mmamma kwnornu anụ.

¹² Ẹrnu ọma ka anụ nọornu zá neeme ele Chiokike riji rụwho kpọi, kọvu o neeme ele badnụ nọotunu Chiokike mmamma k'agida. ¹³ Lele kpa ẹrnu ọma ka neegesi nụ anụ bụ ele ezi ọka, ele badnụ jaaznarni Chiokike kwnornu nụ anụ noobno nsni izi ọma Karaịsi ke anụ kwuhjaru, anụ neeji mkpọma ọma neekesi be nụ ele berere nhne. ¹⁴ Be jeeji mkpọma ọwhnun'anya be kpenu anụ okpukpe kwnornu oru Chiokike ke zị agida hne anụ zị. ¹⁵ Ngwa ma a tūnu Chiokike mmamma kwnornu nkesi a ke ọnu jọokowali.

Pọlu gọru ọnu ẹrnu a

¹⁰ Mawa Pọlu, naarjasno anụ, me nye be karụ nụ m bụ m nye mési rikne nga me zị nụ ruwhnu anụ, kọvu nye nwernu anya rikne hne anụ zila. M ji m ozi wōhnernerne nụ mkpọma ọma Karaịsi, naarjasno anụ, anụ bikno, ² anụ mée m, m bụru nye anya rikne hne anụ zị nga me varụ, kwnornu nụ m nwernu m rikne nwe anya rikne n'ẹhni ele nookwu nụ a noowu bụdnu lele kpa ele ọwa noowu. ³ Ọ bụ n'ezị nụ a zị n'ọwa, kọvu a zá nọolu ọgwu lele kpa ele ọwa nọolu. ⁴ Kwnornu nụ mgwna ọgwu aị bụo ke badnụ, kọvu ọ zị rikne nụ Chiokike ke naakwnadna hne be wusiri rikne. A naakwnadna kpakara agirigo ⁵ nụ kpakara nhne ke noovulizọ ẹhni a olu megidne ọmahia Chiokike, a nọodoru kpakara echiche n'ogwuu mee be bnonu Karaịsi nsni. ⁶ Nga anụ ghọru ele bnazuru nsni, a jeejiknenu ọ ta kpakara nye ọbula ke zá noobno nsni awhnūwhnu.

⁷ Anụ neele kpakara nhne anya n'olu kpọi. Ọ zị nye ọbula n'esilawuru anụ ke neeche nụ ọ bụ nye Karaịsi?

Nye wam che kwno echiche, kwnornu nū a bụ ele Karaịsi lele nye wam. ⁸ Ọ bụrubi nū me gweru rikne Nyenwe aị nyernu aị mee oknomokno k'agida, iwħnerne jootu m. Nyenwe aị nyernu aị rikne o wulizọ anū olu lele ọro, ọ bụo rikne ọ kwnadna anū akwnadna. ⁹ M pío m o ji ọkwukwo izi me gbannū anū kpasị anū ogwnu. ¹⁰ Otu badnū jaakaa, "Ọkwukwo Pọlu naagba siri rikne, nọtutu ogwnu, kovu, nga aị nū a zịri, o nwée rikne, ikwu-ọnu a bụ nhne etekne." ¹¹ Nye wam mahịa nū ọ zá nhne zị ichne nū nhne a gbarū n'ọkwukwo nga a zị ikere nū nhne a jeeme nga aị nū anū zị.

¹² Kwnornu nū a zá nọogwnu ẹhni aị n'esilawūru ele ji ẹhni be nọtutu nhne zị olu k'agida. Ele ji ẹhni be nọtutu n'ẹhni be, neekpe ẹhni be ikpe n'iwu ke be nyernu, bụ ele nwée akoniche. ¹³ Kovu nū oknomokno aị zá neewhe hne a nwernu rikne, oknomokno aị bụ n'ẹrnu Chiokike nyernu aị, bụ ke dūru nū hne anū zị. ¹⁴ Hne ọ bụ nū ẹrnu aị zị n'esilawūru anū, a gáwhele a. A vuru izi ọma Karaịsi vakwnusi anū. ¹⁵ A zá neeji ẹrnu ele berere nrūru naanya risi. Ẹrnu kam wheru hne Chiokike nyernu. Kovu a neele anya nū ọkwnata mkpoma anū jooso oso, ma a nwe rikne nrū agida ẹrnu n'esilawūru anū dū hne Chiokike nyernu aị. ¹⁶ Nga wam, a jeenwe rikne kpo okwo izi ọma nū mba berere whe anū. Kovu a jeeji ẹrnu ele berere nrūru nyaa risi.

¹⁷ Lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru, "Nye ọbula ke jeeme oknomokno, o mee oknomokno nū nhne Nyenwe aị nrūru." ¹⁸ Kwnornu nū nye naaja ẹhni a mma bụ nhne etekne, kovu nye wam Nyenwe aị naaja mma bụ nhne.

Pọlu nū ele izi aghalaghala

11 Ọ jaamasị m ọ bụru nū anū jeenwe rikne nagidne iwħnirniwħno m, bikno, anū gweru m. ² Mkpoma m zị nū hne anū zị lele Chiokike, anū nū lele nyerinya máa nyerukna zị snam me kweru ọ nịsi otu badnū, ke bụ Karaịsi. ³ Kovu ogwnu nọtutu m nū be joolulu mkpoma anū, lele kpa agwọ wam jiri aghigho rnawhu Ivu, mee anū gharū o gweru kpakara mkpoma anū kpenu Karaịsi. ⁴ Kwnornu nū anū jiri ẹso nahoru nye wam ke znirni anū Jizosi berere bụo Jizosi ke a znirni anū, nū enine berere nū izi ọma berere ke bụo ke a znirni anū.

⁵ Kovu ọ bụo nū m zị m matị kakwo ele izi ka anū kaa nū be ka m mma. ⁶ Nyele ma, m máam kpa be kwu ọka sọ n'ọnu, kovu m magwū m nhne, a mernu ka whuya iwħne hne anū zị ige ọbula ma nū ọnodi ọbula.

⁷ M náge m anū nhne ọbula nga me znirni anū izi ọma Chiokike, m gwednarnū m ẹhni m ẹli ma anū bụru ele be gwelizọru olu. Kị ọ bụ nhne ojo me mernu sa? ⁸ M nahịaru m ọgbako Chiokike berere nhne me jiri nọornu ẹrnu n'esilawūru anū. ⁹ Ige me nū anū zị, m kpáknage m anū ẹhni nū iwai nga me zị nū mkpa, rụmu nda ele hi nū Masidonia va gweyarū kpakara nhne zị m mkpa. Lele kpa me neeme, m jọbu ivu nyee anū tna mọbu ekile. ¹⁰ Hite n'ezị ọka Karaịsi ke zị nū rime m, ọ zá badnū ọbula ke zị n'Akaya jeenwe rikne kpusni ọnu m, kpa me naanya risi. ¹¹ Ndaa nhne me jiri kwu

kpa? Me whnūge anū n'anya sa? Chiokike magwū nū m whnūru m anū n'anya.

¹² M jaazị kọriri neeme kpa me neeme, ma ele izi ka gharū o nwe oghere be noopio gweru luu ọnu, kaa nū be nū aị neeme otu nhne. ¹³ Be bụ ele izi aghalaghala, be bụo ezi, be ji ẹrnu be naagha ọgha, ma be nū lele ele izi Karaịsi n'ezị. ¹⁴ O jí anū anya, Setani n'iwħuru a gbanwornu ẹhni a lele enine izi ke iwħne. ¹⁵ Ọ bụo okne nhne ọ bụru nū ele ẹrnu a gbanwornu ẹhni be ma be nū lele ele ẹrnu ome mma. Be jeeji aka ẹrnu be kwū be ọgwọ ẹrnu.

Awhnūwhnu Pọlu lele nye izi Karaịsi

¹⁶ M nookwu kwno a berere, ọ zá nye kwu m nye iwħnirniwħno. Ọ bụru nū ọ bụ nhne me bụ, anū gweru m kpam, ma m gweru m nhne matị luu ọnu. ¹⁷ Nhne me nookwu kịta bụo nhne Nyenwe aị piuru me kwu, ke gbasiri olu ọnu ka, m nookwu lele nye iwħnirniwħno. ¹⁸ Agida ele badnū noolu ọnu lele kpa ele badnū noolu, m jeeme kpam. ¹⁹ Anū bụ ele ji ovu ọso n'ọnu nagidne ele iwħnirniwħno, ọ bụ n'ezị nū anū bụ ele nwernu akoniche. ²⁰ Anū nagidnenu ele mernu anū lele ọhi, nahoru anū nhne, kwnagharj anū, gwuzote ẹhni a, gbọ anū aka nū nti. ²¹ Ka nọtutu m iwħnerne nū a nwée rikne mee anū kpam.

Kovu ọ bụru nū nye ọbula luu ọnu nhne ọbula, m jeeme masị kpam. M nookwu lele nye iwħnirniwħno. ²² Be bụ ele Hiburu? M bụ m masị. Be bụ ele Izireli? M bụ m masị. Be bụ ele hi n'avnūru Ebereham? M bụ m masị. ²³ Be bụ ele ẹrnu Karaịsi? Ẹra naagba m sa? M bụ m nye ẹrnu Karaịsi kakwo be. M nọornu ẹrnu kakwo be. M lala m ikelu agida ige kakwo be, be pñarnu m nhne k'agida kakwo be, agida ige ọ gwnarnū matị m nwū. ²⁴ Mgba isne ele Ju pñarnu m nri ẹto nū tolu ọnu mbịnibini. ²⁵ Ele Rom liri m isisi mgba ẹto, be tūru m akaworugwu otu mgba, ọgbo me zị nū rime a kpuru mgba ẹto, m daziri m nū rime mini iwħnehnne nū abalj. ²⁶ Kpa me neezne izne ige ọbula, m neeze būdnu nū rime mini, ma n'aka ele buznu, m neeze būdnu n'aka ele Ju ma n'aka ele bụo ele Ju. Nhne oze būdnu nū rime ẹli-ọhna, ma nū rime ẹli-ikpa, neeze būdnu n'okne abaji, neeze būdnu n'aka rumu nda aghalaghala. ²⁷ M nọornu ẹrnu, nọodoli ndoli, ma n'ọka anyarna abalj, ma wiri ọgwngwnu nū akpiri ọkpo bẹkwnu, m dazila m agida ige nwée wiri o riri, ma nū iyi ọtutu, m nwée m iwo o kpusni ẹto. ²⁸ Be gweme kpakara nhne ka, nhne naakpa m kpakara ọbochi bụ nhne gbasiri ọgbako Chiokike. ²⁹ Ndaa nye rikne gwūru ke rikne gwūlam? Ndaa nye dnabnarnū nū mmehie ke mkpoma lala m mini, neerne m bẹkwnu?

³⁰ Ọ bụru nhne be luu ọnu, m jeeji kpakara nhne neegesi nū m bụ nye nwée rikne noolu ọnu. ³¹ Chiokike nū Nda Nyenwe aị Jizosi, nye nwe ọznarni ọkwnukokwnu, magwū nū m nookwu ezi ọka. ³² Nga me zị nū Damasikosi, nye neechi ẹli, nye zị nū mkpururu Eze Aretasi, bitaru ele neese ọnu-mgbo ẹli-ọhna, be nwudne m. ³³ Kovu be yisiri m nū rime nkita garu

n'ọnunu zị nụ mkpọ ẹli-ọhna kwuhala m n'ẹli a, ọ bụ kpa me jiri gbawhunahọru a.

Ọwhnurninya Pọlu

12 M joolu ọnu, ọ bụ n'ezi nụ ọ zá nhne zị nụ rime a. Kọvu m jookwu ọka gbasiri nhne me whnurnu nụ nhne Nyenwe aị kpumennu m. ² M maam otu nye Karaisi nri nụ awha ẹno wheru ewhe, nye be gwelizọru zne oligwe k'ẹto. (Ọ bụru nụ ọ bụ n'anọ-ẹhni mọbu ọ bụo n'anọ-ẹhni, m máam, Chiokike kpọi ma. ³ Berere, m máam ma ọ bụ n'anọ-ẹhni ma ọ bụo n'anọ-ẹhni, Chiokike kpọi ma.) Nhne me magwụ bụ nụ ⁴ be gwelizọru badnụ ka zne Paradasị. Ọ nurnu nhne ke be jáagbali n'ọkwukwo, nhne ọnu badnụ jéenwe rikne kwu. ⁵ M jeeji nyerukna ka nọlu ọnu, m jeeji ẹhni m noolu ọnu, okwolem nhne neegesi nụ m bụ m nye nwée rikne. ⁶ Ọ bụru nụ me luu ọnu m jọobu nye iwahnirniwhno, kwnornu nụ m nookwu ezi ọka. Kọvu m joolu ọnu, ọ jáamasị m badnụ ọbula gweru m kakwo kpa o gweruru m hite nụ nhne ọ whnurnu me mernu nụ ke ọ nurnu me kwuru. ⁷ Lele kpa ọ bụo ọma me vulizọ ẹhni m olu kwnornu okne nhne me whnurnu, be nyernu m nhne igbugbu n'ẹhni m. Ọ bụ nye izi ke Setani, ma ọ kpakna m ẹhni ma m gharu m o luu ọnu. ⁸ M rjoru m Nyenwe aị nhne gbasiri a mgba ẹto, ma o gweme a n'ẹhni m. ⁹ Ka bụ nhne ọ saru m, "Oru m zunem ji, iknernema m zuru ozu nga i nwée rikne." Kam kpayaru, mkpoma nọso m n'ọnu me luu ọnu nụ m nwée m rikne, ma rikne Karaisi whuya iwhe nụ rime m. ¹⁰ Kam kpayaru, m bụ m nye nwée rikne. Ele badnụ naakpasị m iwahnerne, be ta m awahnwhnu, be kpagburu m. Kpakara nhne igbugbu me gawheru kwnornu Karaisi jiri m ruwho. Nga me nwée rikne, iknernema zị m n'ẹhni.

Ele Kọrinti meturu Pọlu nụ mkpoma

¹¹ Anụ mernu m mee lele nye iwahnirniwhno. Anụ bụ ele kwesiri o kwu nhne ọma gbasiri m, kwnornu nụ ele izi anụ wam, ke anụ kaa nụ be ka m mma, béle m ọsno. Ọ bụ n'ezi nụ ọ zá nhne me bụ. ¹² Kwnornu n'ezi, nhne neegesi nhne nye izi whuyaru iwhe n'esilawuru anụ. Be bụ ẹnu elekema, nụ ẹnu ndu-ẹhni nụ ẹnu rikne zị ọdo nụ ọdo me jiri ndidi rnụ. ¹³ Ndaa nhne me mernu ọgbako Chiokike ele berere ke me méne hne anụ zị? Ọ bụ nụ m kwéle m ọ bụru nhne ivu rinya hne anụ zị? Anụ gbarunu m nhne ojo ka.

¹⁴ Ka jọobu mgba ẹto me jiknenu ọ vakwnusi anụ. M jọoburu ivu rinya hne anụ zị. Anụ zị m mkpa, ọ bụo nhne anụ nwernu. Ọ bụo rumu naakpabitanu ele murnu be ẹkwu, kọvu ele nda nụ nne naakpabitanu rumu be ẹkwu. ¹⁵ Ọ jáamasị m o nyega anụ nhne me nweru. Owe! M jeenye iwuru m nụ risi anụ ma m yisinu m anụ aka. Ka o jeeme anụ bọ whnu m n'anya, lele kpa me whnurnu anụ n'anya k'agịda? ¹⁶ Anụ jeekweru, nụ m bụo m ivu rinya nyee anụ. Hne me bụ nye aghigho, m ji m aghigho nwudne anụ. ¹⁷ Ndaa? Ele me

ziyannu anụ, m jiri be nahọru anụ nhne sa? ¹⁸ M rjasnornu m Taịtosi ọ va, ya nụ nye Karaisi berere, anụ jaakaa nụ Taịtosi nahọru anụ nhne? Me nụ ya a jile otu enine mee nhne lele nụ a bụ otu badnụ?

¹⁹ Anụ neeche nụ a noopio ọ gọru ẹhni aị nụ hne anụ zị? Ọza! A nookwu ọka nụ ruwhnu Chiokike lele ele Karaisi, kpakara nhne a neeme bụ ma anụ bụru ele zị kwem lele ele a whnurnu n'anya. ²⁰ Ogwnu nọtu m nụ me vadu n'esilawuru anụ, m jọowhnu nụ anụ zị ichne, ke bụo nhne me leru anya a. Anụ jọowhnu masi nụ m zị m ichne, ke bụo nhne anụ leru anya a. Ogwnu nọtu m nụ m jọowhnu oknorno nụ okwno-awụwa, mkpoma bẹkwu nụ okewa, ọnu-ojo, izno, oknomokno nụ mkpakpọ. ²¹ Ogwnu nọtu m nụ me va berere nụ Chiokike m jeegwedna m ẹli nụ ruwhnu anụ, m jaakwa ẹkwna kwnornu agida ele mernu mmehie ke kwéle ọ tũhnasna, hite nụ nhne zá rịchna be mernu, ke bụ ome oyi n'apna tū iwahnerne.

Ọdo aka nụ nsni ipne-aznụ

13 Ka jọobu mgba ẹto me naava lekasi anụ. "Kpakara nhne be bnornu badnụ, jeenweriri ele akebe lawuru mọbu ẹto," lele kpa ọkwukwo nsọ kwuru. ² Lele kpa me kannu anụ nga me varu ke mgba lawuru, ele mehieru n'ige wheru ewhe, nụ kpakara ele berere, m nookwu a berere kpa me zị ikere, me va kwno, kpakara be jaata awahnwhnu mmehie be. ³ Hne anụ noopio nhne ke neegesi nụ Karaisi ji m nookwu ọka, ọ bụo nye nwée rikne n'esilawuru anụ kọvu o jee-gesi iknernema a hne anụ zị. ⁴ Ọ bụ n'ezi nụ be gburu a n'énwe rikne, kọvu ọ zị budson hite nụ iknernema Chiokike. A bụ ele nwée rikne nụ rime Karaisi, kọvu hne anụ zị a joosno a ziri budson n'iknernema Chiokike.

⁵ Anụ nyosnama ẹhni anụ lekasi ma anụ zị kọriri budson n'okwnata mkpoma. Ọ bụ nụ anụ máa Karaisi Jizosi wu nụ rime anụ? Okwolem ma anụ dnarnu adna. ⁶ M kweru m nụ anụ jaamahia nụ a bụo ele dnarnu adna. ⁷ A naariasno Chiokike, anụ méé nhne ojo. Ọ bụo ma ele badnụ kaa nụ a bụ ele ọma, kọvu ma anụ mee nhne ke kwesiri, ọ bụbedi nụ a nụ lele ele dnarnu adna. ⁸ A jéenwe rikne mee nhne megidne ezi ọka, kọvu dasinu ezi ọka n'ikwnu. ⁹ Mkpoma nọso aị n'ọnu nga a nwée rikne, kọvu nụ anụ nwernu rikne. A neekpe ma anụ bụru ele zuru ozu. ¹⁰ Kam kpayaru, me naagbanu anụ ọkwukwo ka kpa me zị ikere, ma ọ bụru me va, m jéeme anụ nhne rikne hite n'iknernema Nyenwe aị nyernu m, rikne o wulizọ anụ olu lele ọro, ọ bụo ọ kw-nadna anụ akwnadna.

Obekwu ikwu ipne-aznụ

¹¹ N'ipne-aznụ, rumu nda m, anụ dazikwaru nkari. Anụ gbalị dū ozuzu. Anụ bno nsni nụ nhne me nọorio anụ, anụ bụru ele nwernu otu mkpoma, anụ wuru n'udno. Chiokike ke ọwhnun'anya nū udno dazigid-nenu anụ.

¹² Anụ bekwurita ibne anụ lele rumu nda. ¹³ Kpakara ele nsọ Chiokike neebekwu anụ. ¹⁴ Oru ke Nyenwe aị

Jizōsi Karajisi, ọwhnun'anya ke Chiokike, nụ owugidne ke Enine Nsọ dazịnu kpakara anụ.

Ele Galasia

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Hite n'opanizo okwukwo izi Pọlu gbaznenu ogbako Chiokike ke zị nụ Galasia, o mernu be mahia nhne lawuru ke zị mkpa. Ke mbom, bu ma be mahia nụ o bu ezi nye izi Karaịsi, ke ebo bu nụ izi oma o nọokpo okwo a bu ezi oka. Ka bu kwnornu nụ agida ele badnụ naakaa nụ Pọlu bu nye izi aghalaghala nụ nye nọokpo okwo izi oma aghalaghala.

Pọlu bu nye izi Karaịsi n'ezi oka, nye Nyenwe aị nyernu ernalu o zni ele buo ele Ju izi oma. Pọlu kannu Pita nụ o bu nye ruwhnu lawuru, kwnornu nụ o kwemana o snornu ele buo ele Ju ele za naabita Iwu Mozizi ri wiri nga o whuru ele hi nụ Jeruselem va.

Pọlu kwusiri a rikne nụ okwolem hite n'okwnata mkpoma nhne Chiokike jeeji znohia badnụ. Ka whuru iwhe nụ budnu Ebereham, nye naharu mkwna Chiokike hite n'okwnata mkpoma.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Ezi nye izi nụ ezi izi oma

Chiokike hohiaru Pọlu lele nye izi Karaịsi

Pọlu naagbanu izi oma akebe

Oznohia kwolem hite n'okwnata mkpoma

Ele Enine Nso nụ owhnun'anya noodu

Odo aka nụ nsni ipne-aznu

1 Mawa, Pọlu, nye izi Karaịsi ke híge n'aka badnụ mọbu nụ rikne ke badnụ, kovu hite nụ Jizosi Karaịsi nụ Chiokike Nda, nye mernu Jizosi hi n'enwu lizo, ² nụ kpakara rumu nda ele me nụ be zị naagbaznenu kpakara ogbako Chiokike ke zị nụ Galasia okwukwo.

³ Oru nụ udno ke Chiokike Nda aị nụ ke hi n'aka Nyenwe aị Jizosi Karaịsi dazinu anu. ⁴ Karaịsi gweru budnu a nyee kwnornu mmehie aị ma o dōhia aị n'ige ojo ka lele kpa echiche Chiokike Nda aị pioru. ⁵ Ozarni zinu a okwnukokwnu. Amim.

Izi oma berere zila

⁶ O gbagwojiri m anya nụ anu ghasaru nye wam sukuru anu bna n'oru ke Karaịsi, zne izi oma berere.

⁷ N'ezi, izi oma berere zila, kovu agwna ele badnu naakpahie anu anya, noopio o gbanwo izi oma Karaịsi.

⁸ Kovu o buru aị mọbu enine izi hi n'oligwe va zni anu izi oma berere ke buo ke a znirni anu, Chiokike vu a onu okwnukokwnu. ⁹ Lele kpa a kwuru nụ mbom, m nookwu kwno a berere, o buru nụ nye obula zni anu izi oma ke zị ichne nụ ke anu naharu, Chiokike vu a onu okwnukokwnu.

¹⁰ Ka o neegesi nụ m noopio ruwhnu oma ke badnu, buo ke Chiokike? M noopio nhne jaamasị badnu sa? O buru nụ m noopio ruwhnu oma ke badnu, m jōbu nye izi Karaịsi.

Chiokike sukuru Pọlu

¹¹ Me kanu anu, rumu nda m, izi oma me nọokpo okwo a buo nhne hi n'aka badnu. ¹² M nahige m a n'aka badnu, o buo badnu znirni m a, kovu Jizosi Karaịsi kpumernu a nyee m.

¹³ Anu nurnu kpa me wuru budnu nụ mbom n'okpukpe ele Ju, nụ kpa me kpaknarnu ogbako Chiokike ehni k'agida, gbalị ma o whu. ¹⁴ M be m ele Ju ibne m osno ele me nụ be bu ebiri n'okpukpe ele Ju, m ji m kpakara mkpoma yisi n'omen'eli ele nda aị oknani. ¹⁵ Kovu Chiokike bitaru m ichne hite nụ ruwho nne m, o sukuru m hite n'oru a. Nga o masiri a, ¹⁶ o kpumernu m Nwọ a, ma m nwernu m rikne zni ele buo ele Ju izi oma gbasiri a. Ige wam, m znege ma me nụ badnu obula tnu otntnu gbasiri a. ¹⁷ M znege m Jeruselem zne o whnu ele be m osno buru ele izi, kovu m znernu m Arebia, m lahna Damasikosi.

¹⁸ Nga awha eto whemernu, m znernu m Jeruselem zne mahia Pita, me nụ a daziri nri nụ obochi isne. ¹⁹ M whnuge m nye izi berere okwolem Jemisi nwene Nyenwe aị Jizosi. ²⁰ Nhne me gbannu anu n'okwukwo bu ezi oka, Chiokike magwu nụ o buo aghalaghala. ²¹ Omekwo, m zne n'eli ke zị nụ rime Siriya nụ Silisia. ²² O za nye Karaịsi ke zị nụ ogbako Chiokike ke zị nụ Judiya magwu nye me bu ruwhnu nụ ruwhnu. ²³ Kovu nụ be nurnu otntnu, "Nye wam ke naakpakna aị ehni

neezni izi ọma ọkwnata mkpọma wam ọ gbaljiri o mee ma o whu nọ mbọm.”²⁴ Be znarni Chiokike kwnornu m.

Ele izi berere nabnanyarnu Pọlu

2 Nga nri nọ awha ẹno whemernu, m lahma m Jeruselem, me nọ Banabasi, m kwuru Tajtosi zne. ² M znernu m kwnornu nọ Chiokike kpumennu m me zne. N'iznuznu ke me nọ ele risi gbaru ichne, m kọwaru m izi ọma me znirni ele buo ele Ju, ọ zị ẹrnu me nrurnu mọbu ke me nọornu kịtna bọ bu nhne etekne. ³ Tajtosi nye me nọ a sno, ọ bu n'ezi nọ ọ bu nye Giriki, be kwnágidnene a ọ kpa nka. ⁴ Agwna rọmu nda aghalaghala gbebnarnu va o nyosna kpa a jiri nwernu ẹhni aị nọ rime Karaịsi Jizọsi, be pioru ma a buru ọhi iwu ele Ju. ⁵ A nyége be oghere rja rja ma a bitannu anu ezi ọka ke izi ọma chim chim.

⁶ Agwna ele nọ lele be bu ele risi. Nhne ọbula be bu zá m mkpa, kwnornu nọ Chiokike lé badnu anya nọ ruwhnu n'ikpe. Ọ zá nhne ele ka tųkwasi nọ izi me znirni. ⁷ Kọvu be whnrnu nọ Chiokike nyernu m izi ọma me zni ele buo ele Ju, lele kpa o nyernu Pita ẹrnu o zni ele Ju izi ọma. ⁸ Chiokike wam ke nọornu ẹrnu n'izi ọma Pita znirni ele Ju lele nye izi, bu masị nye nọornu ẹrnu n'izi ọma me znirni ele buo ele Ju lele nye izi. ⁹ Nga Jemisi nọ Pita nọ Joni, ele nọ lele ele risi whnrnu nọ Chiokike nyernu m ẹrnu ka zị ichne, be gbasiri me nọ Banabasi akarikwnunga ke neegesi nọ a bu otu. Be kweru a zne zni ele buo ele Ju izi ọma, be zne zni ele Ju izi ọma. ¹⁰ Nhne be nọorio kpọi bu, a chenwanya ele mboni, kị bu nhne me mernu wara wara.

Pọlu bigbọru Pita n'Antjoku

¹¹ Nga Pita vaduru Antjoku, m bigbọru m a nọ ruwhnu ọhna kwnornu nọ ọ dnahieru. ¹² Sọ ele Jemisi ziyaru va, Pita nọ ele buo ele Ju neeriko wiri. Kọvu nga be vaduru, o kwéle o sno be ri wiri, kwnornu nọ ogwnu ele be kparu nka tųru a. ¹³ Ele Ju ke gwnarnu snornu a kpa ichne ichne kwnornu nọ ruwhnu lawuru a, ke kparu Banabasi sno be nọ ruwhnu lawuru be.

¹⁴ Nga me whnrnu nọ be méne lele ezi ọka ke izi ọma, m kanu Pita nọ ruwhnu kpakara be, “I bu nye Ju, kọvu i noowu budnu lele ele buo ele Ju, ọ buo lele nye Ju. Ndaa kpa i naakwnagidne ele buo ele Ju be snornu omen'ẹli ele Ju?”

Ọznohia bu hite n'oru

¹⁵ N'ezi, a bu ele Ju hite n'omumu aị, a buo ele mmehie lele kpa be nookwu ele buo ele Ju. ¹⁶ Kọvu a magwu nọ badnu nọ Chiokike mernu udno hite n'okwnata mkpọma nọ Jizọsi Karaịsi, ọ buo n'ome nhne iwu kwuru. A kweru nọ Karaịsi Jizọsi ma aị nọ Chiokike ziri n'udno hite n'okwnata mkpọma nọ Karaịsi. Ọ buo

n'ome nhne iwu kwuru, kwnornu nọ ọ zá nye ọbula bu nye ọma hite n'ome nhne iwu kwuru.

¹⁷ Ọ buru nọ nga a noopio ma aị nọ Karaịsi ziri n'udno, a whnu ẹhni aị nọ a bu ele mmehie lele ele berere, ka o neegesi nọ Karaịsi naadasị mmehie n'ikwnu? Chiokike kwé. ¹⁸ Ọ buru nọ me panizo noowu nhne me kwnadnarnu akwnadna, ka neegesi nọ m bu m nye noolulu iwu. ¹⁹ Kwnornu nọ hite n'iwu m nwurnu ẹrnu hne iwu zị, ma m ziri m budnu nọ rime Chiokike. ²⁰ Be gweru m yisinu Karaịsi kpogidne aị n'olu ọgba a, m zá m budnu ke m, kọvu Karaịsi wu nọ rime m. Budnu ke me zị n'anọ-ẹhni bu ke me zị n'okwnata mkpọma ke Nnwọ Chiokike, nye whnrnu m n'anya gweru budnu a nyee kwnornu m. ²¹ M zá m neelewhu oru Chiokike anya, kwnornu nọ ọ buru nọ ome mma bu hite n'iwu, ẹrnu Karaịsi nwurnu bu nhne etekne.

Iwu mọbu ọkwnata mkpọma

3 Anu ele Galasia iwhnirniwhno, nyele kpahieru anu anya? Nu ruwhnu anu bu hne me gesiri anu nọ be kpogburu Jizọsi Karaịsi n'ogba. ² M pioru m ọ mahja otu nhne n'aka anu. Anu nahjaru Enine Nso hite n'ome nhne iwu kwuru, sọbu hite n'okweru nhne anu nrnu? ³ Anu bu ele iwhnirniwhno kpa? Anu panizoru n'Enine ke Chiokike, anu naagbalị o wu budnu kịtna hite nọ rikne ke aka anu? ⁴ Kpakara awhnuwhnu anu taru ọ bu nhne etekne? N'ezi, ọ bu kwnornu nọ nhne etekne? ⁵ Chiokike nyernu anu Enine a, rnu ẹrnu ndu-ẹhni n'esilawuru anu. Ọ bu kwnornu nọ anu mernu nhne iwu kwuru sọbu nọ anu kweru nhne anu nrnu? ⁶ Lele kpa Ebereham “kweruru Chiokike, Chiokike gwnusinu a nọ ọ bu nye mee mma.” ⁷ Anu mahja nọ kpakara ele nwernu ọkwnata mkpọma bu rọmu Ebereham. ⁸ Ọkwukwo nsọ kwuru nọ hne zị nọ ruwhnu nọ Chiokike jeeme ma ya nọ ele buo ele Ju ziri n'udno hite n'okwnata mkpọma, znirni Ebereham izi ọma, kaa, “Hite nọ rime i, m jọgozi kpakara mba ke ọwa.” ⁹ A whnrnu nọ Chiokike nọgozi kpakara ele ke jeekweru lele kpa Chiokike gọziri Ebereham, nye kweru nọ ya.

¹⁰ Ọvu onu zinu kpakara ele neeché nọ Chiokike jọgwnu be lele ele ikpe mána kwnornu nọ be naabita Iwu. Be gbaru a n'okwukwo nsọ, kaa, “Ọvu onu zinu kpakara ele zá naabita kpakara nhne be gbaru n'Iwu, neeme masị be.” ¹¹ O dnornu aị anya nọ ọ zá nye ya nọ Chiokike zị n'udno hite n'Iwu, kwnornu nọ okwukwo nsọ kwuru, “Nye mee mma jeehi n'okwnata mkpọma a ziri budnu.” ¹² Kọvu Iwu knóge aka n'okwnata mkpọma, lele kpa okwukwo nsọ kwuru, “Nye neeme kpakara nhne ka jaazi budnu nọ rime be.” ¹³ Karaịsi gbahjaru aị hite n'aka ọvu onu ke iwu, ọ ghonu aị ọvu onu. Okwukwo nsọ kwuru, “Be vuru nye ọbula be kpokwnusiri n'olu isisi onu.” ¹⁴ Karaịsi mernu ka ma ngọzi wam Chiokike kweru Ebereham mkwna buru ke ele buo ele Ju hite nọ Karaịsi Jizọsi, ma a hite n'okwnata mkpọma nahoru mkwna Enine Chiokike.

Iwu nụ mkwna

¹⁵ Rụmu nda m, m jeeji nhne anya n̄owhnu noogbu esni. Ọ z̄a nye nwernu rikne o lulu n̄j̄o-ẹhni badnụ lawuru gbarụ, m̄obu t̄ukwasi nhne n'olu a. ¹⁶ K̄itna, Chiokike kweru Ebereham n̄u nnw̄o a mkwna wam. Ọkwukwo ns̄o kw̄úge agida r̄umu, k̄ovu "nnw̄o i," ke bu otu badnụ, nye bu Karaisi. ¹⁷ Nhne me nookwu bu ka, iwu wam ke be nyernu riwhu awha ẹno n̄u nri ẹto kpa mkwna Chiokike kweru Ebereham whemernu, nwée rikne lulu mkwna Chiokike kweru m̄obu mee a ọ gharu ọ z̄i ire. ¹⁸ Kwnornu n̄u ọ b̄uru n̄u nhne okeh̄ia ka kno aka n'iwu, ọ b̄uma mkwna, k̄ovu Chiokike kwnornu n'oru a, o nyernu a Ebereham hite n̄u mkwna.

¹⁹ K̄ini bu nhne be kwno nyee iwu? Be nyernu a kwnornu ọdnahie ke badnụ tem d̄u nga Nnw̄o wam jaava bu nye mkwna wam n̄otou aka. Chiokike nyernu iwu hite n'aka ele enine izi, o nyee a nye ibno. ²⁰ Nye ibno z̄a mkpa hne otu badnụ z̄i, Chiokike bu otu.

²¹ Ka o neegesi n̄u iwu megidn̄ernu mkwna Chiokike? Ọza r̄ia r̄ia! Kwnornu n̄u ọ b̄uru n̄u be nyernu iwu ke jeenye b̄udnu, ome mma j̄oburu hite n'iwu. ²² K̄ovu ọkwukwo ns̄o kwuru n̄u kpakara ọwa bu ọhi mmehie, ma nhne Chiokike kweru mkwna o nyee hite n'okwnata mkp̄oma n̄u Jiz̄osi Karaisi b̄uru ke ele kweru ekwe.

²³ T̄utu s̄u ọkwnata mkp̄oma varu, a bu ele ikelu ke iwu, be gbagidn̄ernu āj̄ ọnuhna d̄u nga be kpumernu ọkwnata mkp̄oma. ²⁴ Iwu wam bu nye neelegidne āj̄ anya, kwuru āj̄ vakwnusi Karaisi, ma āj̄ n̄u Chiokike z̄iri n'udno hite n'okwnata mkp̄oma. ²⁵ Kpa ọkwnata mkp̄oma varu, a z̄ima n̄u mkpururu nye neelegidne āj̄ anya, ke bu iwu.

A bu r̄umu Chiokike

²⁶ Kpakara an̄u bu r̄umu Chiokike hite n'okwnata mkp̄oma n̄u Karaisi Jiz̄osi. ²⁷ Kpakara an̄u ele be wuru mini bna n̄u Karaisi j̄ooworu b̄udnu ikne Karaisi lele iwo. ²⁸ Ọ z̄a nhne z̄i ichne n̄u hne nye Ju n̄u nye Giriki z̄i, m̄obu hne ọhi n̄u nye b̄uo ọhi z̄i, m̄obu hne nyerukna n̄u nyerinya z̄i. Kpakara an̄u bu otu n̄u rime Karaisi Jiz̄osi. ²⁹ Ọ b̄uru n̄u an̄u bu ele Karaisi, an̄u bu r̄umu Ebereham, ele jeekeh̄ia mkwna wam Chiokike kweru Ebereham.

4 Nhne me nookwu bu k̄oriri ka, nye ọbula ke jeeri mkpe nda a hne ọ bu watak̄iri, ọ z̄a nhne z̄i ichne hne ya n̄u nye ọhi z̄i, ọ bu n'ezi n̄u ya nwe kpakara nhne. ² Ele berere jaaz̄i neelegidne a anya, neezni a nhne, tem d̄u ige nda a karu. ³ Kpam masi, nga a bu r̄umu tak̄iri, a bu ọhi r̄enwu ọj̄o mat̄i mat̄i ke ọwa. ⁴ K̄ovu nga ige d̄uru, Chiokike ziyaru Nnw̄o a, nye nyerinya m̄urnu n̄u mkpururu Iwu Mozizi, ⁵ ma ọ gbah̄ia ele z̄i n̄u mkpururu iwu, ma a b̄uru r̄umu Chiokike. ⁶ Kwnornu n̄u an̄u bu r̄umu a, Chiokike ziyaru Enine Nnw̄o a n̄u rime mkp̄oma āj̄, Enine ke naakwna, "Papa, Nda m." ⁷ Kam kp̄ayar̄u i b̄uma ọhi, k̄ovu nnw̄o, hne i bu nnw̄o, Chiokike mernu i b̄uru nye jeeri mkpe a.

Nhne meturu Ọlu n̄u mkp̄oma

⁸ N̄u mb̄om, nga an̄u m̄aa Chiokike, an̄u bu ọhi nhne b̄uo chi. ⁹ K̄ovu k̄itna, an̄u magwu Chiokike, m̄obu Chiokike magwu an̄u. Ndaa kpa an̄u jaalhnakwnusi r̄enwu ọj̄o mat̄i mat̄i ke nwée rikne, ọ z̄a nhne be ji be neeme? K̄ini kp̄ayar̄u an̄u j̄oburu kwno ọhi be berere? ¹⁰ K̄ini kp̄ayar̄u an̄u naab̄ita ọbochi z̄i ichne, ma ẹnwa, ma ige n̄u awha? ¹¹ Ogwnu an̄u n̄otou m. Ọ j̄obu n̄u ẹrnu m n̄u risi an̄u bu nhne etekne sa?

¹² R̄umu nda m, m naariasno an̄u, an̄u bu lele me, m n̄u m lele an̄u ele b̄uo ele Ju. Ọ z̄a nhne ọj̄o ọbula an̄u mernu m nga me znirni an̄u izi ọma n̄u mb̄om. ¹³ An̄u chenwanya ọ bu ẹhni igbugbu mernu me daz̄iri zni an̄u izi ọma n̄u mb̄om. ¹⁴ Ọ bu n'ezi n̄u ẹhni igbugbu m b̄unnu an̄u nhne ọrnurna, an̄u lédnage m anya m̄obu z̄usa m. K̄ovu an̄u kwubnanyarnu m lele n̄u m bu m enine izi Chiokike, lele n̄u m bu m Karaisi Jiz̄osi n'iwuru a. ¹⁵ K̄ini mernu ovu ọso n'onu ke an̄u nwernu n̄u mb̄om? M jaagbanu an̄u akebne, ọ b̄uru n̄u o kweru o mee, an̄u znernu ahnah̄ia mkp̄uru anya an̄u lawuru ch̄ita m be. ¹⁶ M gh̄ola nye irno an̄u kwnornu n̄u m kannu m an̄u ezi ọka sa?

¹⁷ Kpakara ele neegesi n̄u nhne gbas̄iri an̄u neemetu be n̄u mkp̄oma, be z̄a neeme a kwnornu nhne ọma an̄u. Nhne be noopio bu ma be gweme an̄u hne a z̄i, ma an̄u menu be kpa be neemenu an̄u. ¹⁸ Ọ b̄uru ọma o gweru mkp̄oma an̄u neeme nhne b̄uru ọma ige ọbula, ọ b̄uo nga me n̄u an̄u z̄i kp̄oi. ¹⁹ R̄umu tak̄iri m, ele rime neeme m kwnornu be lele kpa rime neeme nyerinya n̄omumu nnw̄o. M z̄i m n̄u nhne igbugbu ka tem oyiyi Karaisi z̄iri n̄u rime an̄u. ²⁰ Ọ kanu m mma ọ b̄uru n̄u me n̄u an̄u z̄i k̄itna, m znernu m amah̄ia kpa me znernu ọbita ọnu kwunu an̄u ọka. Kwnornu n̄u mkp̄oma naala m mini hne an̄u z̄i.

Haga n̄u Sera

²¹ An̄u kanu m, an̄u ele noopio ọ z̄i n̄u mkpururu iwu, an̄u m̄aa nhne iwu wam kwuru? ²² Kwnornu n̄u be gbaru a n'okwukwo ns̄o, kaa n̄u Ebereham nwernu r̄umu rukna lawuru, nnwerne ọhi m̄urnu otu, nnwerne ke b̄uo ọhi m̄urnu ke berere. ²³ Nnw̄o ke nnwerne ọhi m̄urnu bu ke ọ m̄urnu kpa be m̄urnu ele berere. K̄ovu nnw̄o ke nnwerne ke b̄uo ọhi m̄urnu bu nnw̄o Chiokike kweru mkwna a.

²⁴ Ka bu nhne ọma at̄u, ele rinya lawuru ka bu ọgbanj̄o-ẹhni lawuru. Otu bu Haga, ke hi n̄u rugwu Saina, nye r̄umu a bu ele ọhi. ²⁵ Haga n̄u lele rugwu Saina ke z̄i n̄u Arebia, ọ n̄u kwno lele ẹli Jeruselem tna, ke ya n̄u kpakara r̄umu a bu ọhi n̄u mkpururu iwu. ²⁶ K̄ovu Jeruselem ke z̄i n'olu b̄uo ọhi, ọ bu nne āj̄. ²⁷ Kwnornu n̄u be gbaru a n'okwukwo ns̄o, kaa, "Nwudna, ji nyerinya ke nwée nnw̄o, ji nye m̄úge nnw̄o, gweru okne nk̄oli siwama l̄ulo, mkp̄oma s̄o i n'onu, ji nye rime nnw̄o mélele,

kwnornu nù nyerinya ke be ghasarù jeenwe agìda rùmu,

kakwo nyerinya ke nwernu nzi."

²⁸ Kìtna, rùmu nda m, lele Aziki, anù bụ rùmu Chiokike kweru nù mkwna. ²⁹ N'ìge wam, nnwọ wam be m̀rnu lele kpa be m̀rnu ele berere kpaknarnù nnwọ wam be m̀rnu hite nù rikne Enine ẹ̀hni. Ọ zì k̀riri kpam k̀tna.

³⁰ Kọvu k̀ni bụ nhne ọkwukwo nsọ kwuru? "Chìhala ọ̀hi nyerinya wam nù nnwọ a, kwnornu nù nnwọ nnwerne ọ̀hi nù nnwọ nnwerne ke b̀io ọ̀hi jéeri otu mkpe." ³¹ Ke bụ nù, rùmu nda m, a b̀io rùmu nnwerne ọ̀hi, kọvu a bụ rùmu nnwerne ke b̀io ọ̀hi.

A nwernu ẹ̀hni aì nù rime Karaìsi

5 Karaìsi mernu a nwernu ẹ̀hni aì. Kam kpayarù, anù gwuzosi rikne, anù kwé anù b̀ru kwno ọ̀hi berere.

² Anù bnote nsni, mawa Pọlu naakanù anù, anù kwé be kpa anù nka, kwnornu nù anù mee kpam, ọ zà mbnarna Karaìsi bnannù anù r̀a r̀a. ³ Me kwu kwno a berere, nye ọ̀bula ke kweru be kpa a nka jaab̀tariri kpakara iwu. ⁴ Anù ele noopio be nù Chiokike z̀ri n'udno hite n'iwu, anù kewahalaru ẹ̀hni anù hne Karaìsi z̀i. Anù z̀ma n'oru Chiokike. ⁵ Kọvu a neele anya nù aì nù Chiokike jaazì n'udno hite n'okwnata ovu. Ka bụ nhne a neese hite n'Enine. ⁶ Kwnornu nù rime Karaìsi Jizọsi, ọ zà nhne z̀i ichne nù ọkpa nka nù ọkpáge nka, kọvu ọkwnata ovu aì ke nọornu ẹ̀rnu n'ọwhnun'anya bụ nhne z̀i mkpa.

⁷ Anù neemekwa nkarì nù mbọm, nyele kpahieru anù anya, kaa, anù bnó nsni nhne ezi ọka nookwu? ⁸ Nhne nù kpa híge n'aka nye wam sukwuru anù. ⁹ "Nhne whù brèdi matì neeme kpakara brèdi whù ọwhu." ¹⁰ M t̀kwasiri m Nyenwe aì mkpọma nù anù jéekwe anya hie anù, anù mee nhne berere. Kọvu nye ọ̀bula ke naakpakna anù ẹ̀hni jeeri nhne ọ kpasìri, nye ọ masìri a ọ b̀ru. ¹¹ Rùmu nda m, ọ b̀ru nù m z̀i k̀riri m neezni nù ọkpa nka z̀i mkpa, k̀ni kpayarù be naakpakna m ẹ̀hni? Ọ b̀ru nù m z̀i m nookwu nù ọkpa nka z̀i mkpa, izi gbasìri ọgba Karaìsi j̀oburu rugwu ọkpobi ọchi. ¹² Ọ jaamasì m ọ b̀ru nù ele wam naakpakna anù ẹ̀hni j̀owhoga, mee ẹ̀hni be okiri badnù.

¹³ Rùmu nda m, Chiokike sukwuru anù b̀ru ele nwernu ẹ̀hni be. Kọvu anù kwékwadia o nwernu ẹ̀hni anù mee, anù mee nhne anọ-ẹ̀hni anù noopio. Kọvu anù gweru ọwhnun'anya znenu ibne anù izi. ¹⁴ Kpakara nhne be nyernu n'iwu ch̀kotaru risi n'otu nhne ka, "Ì j̀owhnu nye agbatibi i n'anya, lele ẹ̀hni ì." ¹⁵ Ọ b̀ru nù anù jaazì naatagbu, nọdoka ibne anù, anya d̀ anù ẹ̀li ọ z̀i anù gbukwo ẹ̀hni anù.

Anù kweru Enine nẹechi anù

¹⁶ Nhne me naakaa bụ ka, anù wuru b̀dnu n'Enine, anù jéemezu nhne anọ-ẹ̀hni noopio. ¹⁷ Kwnornu nù

nhne anọ-ẹ̀hni noopio neemegidne nhne Enine Chiokike noopio. Nhne Enine Chiokike noopio neemegidne nhne anọ-ẹ̀hni noopio. Be neemegidne ibne be, anù gharù o mee nhne anù noopio. ¹⁸ Kọvu, ọ b̀ru nù Enine noodu anù, anù zà nù mkpururu iwu.

¹⁹ Ẹ̀rnu ke anọ-ẹ̀hni wh̀yaru iwhe, ke bụ, ome ọyi, ọgba ikoro, nhne z̀la r̀chna, ²⁰ ọkwa r̀nwu nù amusu, irno, ọlu ọgwnu, ọkpa ichne ichne, okwno-aẁwa, ọnuma, aka-nchni, ọbna otu, ²¹ ọwho-anya, okne manya, okne otne eri, nù nhne nù kpa. Ka bụ nhne me nọdọ anù aka nù nsni k̀tna, lele kpa me d̀oru anù nù mbọm, kaa nù ele neeme nhne nù kpa, jéekheja igwe n'ẹ̀li-eze Chiokike.

²² Kọvu mkpuru ke Enine neegweya bụ ọwhnun'anya, snarnjma, udno, ovu ọma, ọburu ọma, okwesi ọkwnata mkpọma, ²³ ọzi wòhnerne, badnù nwùkwaru ẹ̀hni a, ọ zà iwu ke megidnenu nhne nù kpa.

²⁴ Ele ke Karaìsi Jizọsi bụ ele gweru anọ-ẹ̀hni be nù nhne nọogwnu be kpogidne n'olu ọgba. ²⁵ Ọ b̀ru nù a z̀i b̀dnu nù rime Enine, ngwa ma a zne izne nù rime Enine. ²⁶ Ngwa ma a gharù oknomokno, gharù naakpasu ibne aì ovu owe ẹ̀hni, gharù enwe ọwho-anya hne ibne aì z̀i.

A vurita ivu ibne aì

6 Rùmu nda m, ọ b̀ru nù badnù ọ̀bula mee mmehie, anù ele gwuzosiri rikne nù rime enine gweru wòhnerne znikwata a nkarì. Anya d̀ masì anù ẹ̀li, ọ z̀i anù dnabna n'òrnurna. ² Anù vurita ivu ibne anù. Ọ b̀ru nù anù neeme kpam, anù jeemezu iwu Karaìsi.

³ Ọ b̀ru nù badnù ọ̀bula neeche nù ọ bụ nhne nga ọ zà nhne ọ b̀ru, o nooduwu ẹ̀hni a. ⁴ Nye ọ̀bula tule ẹ̀rnu a, ige wam, o jeenwe rikne mee oknomokno n'ẹ̀rnu a. Ọ zà nye ji ẹ̀rnu a t̀ n'ẹ̀rnu nye berere, ⁵ kwnornu nù nye ọ̀bula j̀ornu ẹ̀rnu z̀inu a.

⁶ Nye ọ̀bula be znirni izi ọma ke Karaìsi whnù nù ya nù nye znirni a nhne kehjaru nhne b̀ru ọma.

⁷ Anù dúwhu ẹ̀hni anù. Kwnornu nù ọ zà nye j̀okpoli Chiokike mgbaì. Mkpuru ọ̀bula badnù kpasìri bụ nhne ọ j̀oghuru. ⁸ Nye ọ̀bula ke kparù mkpuru n'anọ-ẹ̀hni a, jeehite n'anọ-ẹ̀hni a ghọru ẹ̀nwu, kọvu nye kparù mkpuru n'Enine, jeehi n'Enine a ghọru b̀dnu kwó okwo lele mkpuru.

⁹ Anù kwéko rikne gwù anù n'ome nhne b̀ru ọma, kwnornu nù ige wawa nga a j̀oghuru mkpuru, ọ b̀ru nù rikne gwùge aì. ¹⁰ Kam kpayarù, lele kpa a nwernu oghere, a z̀ri neemenu kpakara ele badnù nhne b̀ru ọma, ke kakwo, ele z̀i n'ezì-nù-oro ke ọkwnata mkpọma.

Ọdo aka nù nsni ipne-aznù

¹¹ Kìtna, m ji m aka m naagba ọkwukwo izi. Le kpa mkpuru ọkwukwo me naagba hna ezi.

¹² Ele neeme oknomokno n'anọ-ẹ̀hni bụ ele naakaa be kpa anù nka. Ka bụ ma be gharù ọ kpakna be ẹ̀hni kwnornu ẹ̀nwu n'ọgba Karaìsi. ¹³ Ọ b̀bedi be ele be kparù nka zà naab̀ta iwu. Be noopio be kpa anù nka

ma be mee oknomokno nụ nhne zị n'anọ-ẹhni anụ.

¹⁴ Chiokike kwéko me mee oknomokno hne ọ búo n'ogba Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi, nye be kwnornu ẹhni a kpogidne ọwa n'ogba hne me zị, kpogidne masị m n'ogba hne ọwa zị. ¹⁵ Kwnornu nụ ọkpa nka nụ ọkpáge nka búo nhne. Nhne bú nhne bú búdnu ikne. ¹⁶ Udno

nụ obirizi zịnu kpakara ele noosno iwu ka nụ búdnu be, be nụ kpakara ele bú Izireli ke Chiokike.

¹⁷ Hite kịtna zne ruwhnu, ọ zá nye kpakna m ẹhni berere, kwnornu nụ m vu m n'ẹhni m ẹnya ke neegesi nụ m bú m nye izi Jizọsi.

¹⁸ Rụmu nda m, oru ke Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi dazịnu enine anụ. Amịm.

Ele Efesosi

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Nu o naakanu ogbako Chiokike nhne gbasiri olile anya be nwernu. Risi ikwu-onu Polu bu nu Karaishi nwernu enwu n'olu ogba ma o znohia aji hite nu mmehie. Kovu nu Chiokike mernu o hi n'enwu lizo, o daziri eli n'akarikwnunga Chiokike n'oligwe, hne o zi neechi owa. O jeechi masi owa ke vazne nu ruwhnu.

Karaishi mernu ele Ju nu ele buo ele Ju buru otu, kwnornu nu o kwnadnarnu mkpo irno ke kewaru be (2:14). Ka neegesi nu Chiokike jeehite n'Enine a mee mkpoma ele Karaishi buru otu, mee be ziri n'udno n'esilawuru be, (4:3), ma ele Karaishi buru otu. Ka bu nhne zi mkpa n'okwukwo izi, ka mernu Polu gbaru a k'agida neegesi nu o buru oma ma ele Karaishi ziri n'otu. A nwernu otu Nyenwe aji, okwnata mkpoma aji bu otu, owuwu mini aji bu otu, ke neeme ele Karaishi ghoto ano-ehni.

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu

Karaishi nu ogbako a

Budnu ikne hite nu Karaishi

Ibekwu ipne-aznu

Obekwu ikwu

1 Mawa, Polu, nye izi Karaishi Jizosi hite n'echiche Chiokike, naagbaznenu ele Chiokike ke zi n'Efesosi okwukwo, ele kwnagwu mkpoma nu Karaishi Jizosi.

² Oru nu udno ke hi n'aka Chiokike Nda aji nu Nyenwe aji Jizosi Karaishi dazinu anu.

Ngosi ke enine

³ A notunu Chiokike nu Nda Nyenwe aji Jizosi Karaishi mmamma, nye jiri kpakara ngosi ke oligwe kesi aji n'enine nu rime Karaishi. ⁴ Chiokike beru osno horukwo aji ma a buru ele ke a kwnornu Karaishi, su o kpuru owa, ma a buru ele zi nsu, ele nwée oru nu ruwhnu a kwnornu owhnun'anya a. ⁵ O beru osno horu aji, o kwubnanya aji lele rumu a hite nu Jizosi Karaishi lele kpa o jiri masi a. ⁶ Ngwa ma a ja Chiokike kwnornu agida oru a ke o nyernu aji etekne hite nu Nnwu a o whnurnu n'anya. ⁷ Chiokike gbaharu aji hite n'ovnarna Karaishi wusiri, nu o gbaru mmehie aji kwnornu n'oru a zi agida, ⁸ bu ke o nyernu aji n'okwnamarna, ya nu akoniche nu oghohia a. ⁹ Chiokike mernu a mahja nhne miri emi ke echiche a lele kpa o jiri masi a hite nu Karaishi. O marnu mmuma ¹⁰ o mezu echiche a ka nga ige a duru. Ka bu ma o gwebnanya kpakara nhne zi n'oligwe n'owa n'otu nu mkpururu risi Karaishi.

¹¹ Chiokike horukwo aji ma a buru ele ke a nu rime Karaishi, hne o beru osno kpebi kpakara nhne lele kpa echiche a jiri zi. ¹² Chiokike mernu ka ma a znarni a

kwnornu igwugwu a. A bu ele mbom neele anya Karaishi. ¹³ Anu bu masi ele Karaishi nga anu nurnu ezi oka wam, ke bu izi oma ke oznohia anu. Anu kweru nhne anu nurnu, Chiokike hnjasiri anu iri Enine Nso nu anu bu ke a lele kpa o kweru mkwna. ¹⁴ Enine Nso wam zi nu rime aji, a maam nu Chiokike jeenyeriji aji kpakara nhne buru oma nga Chiokike jaagbahakwo ele ke a. N'ige wam, a jaaznarni Chiokike kwnornu igwugwu a.

Okpukpe Polu

¹⁵ Kam kpayaru, nga me nurnu nhne gbasiri okwnata mkpoma anu nu Nyenwe aji Jizosi, ya nu owhnun'anya anu nwernu hne rumu Chiokike zi, ¹⁶ m gwepugam aka nu o tunu Chiokike mmamma nu risi anu. M zi m neekpenu anu okpukpe kpakara ige. ¹⁷ M naariasno Chiokike ke Nyenwe aji Jizosi Karaishi, Nda ke igwugwu, o mee anu nwehja enine akoniche, kpumenu anu ehni a ma anu mahja a nkarj nkarj. ¹⁸ M noorio masi ma Chiokike kpume anya ke ovu anu, ma anu ghohia olile anya o nyernu ele o sukwuru, nu ekwnu ngosi zi igwugwu o kweru ele ke a nu mkwna. ¹⁹ M noorio masi ma anu mahja iknerna a ke nwée atu bu ke o nyernu aji ele kweru nu Karaishi. O bu okne iknerna ka ²⁰ ke Chiokike jiri mee Karaishi hi n'enwu lizo, mee o daziri eli n'akarikwnunga Chiokike n'oligwe, ²¹ hne kakwo kpakara ochichi nu rikne nu iknerna nu ele nwe. Rwhna a kakwo kpakara nhne ke nwernu rwhna, o buo n'ige ka kpoi, kovu n'ige ke jaava. ²² Chiokike bitaru kpakara nhne nu mkpururu ochi Karaishi, mee a o

būru risi kpakara nhne ma oḡbako Chiokike naahja ngozi. ²³ Oḡbako Chiokike bụ ẹhni Karaḡsi, Karaḡsi ji-hjaru n'ogbako Chiokike. Karaḡsi bụ nye mezuru kpakara nhne n'apna obula.

Hite n'ẹnwu bna nụ bụdnu

2 Nụ mbom, anụ nụ lele ele nwurru onwu, ele be kewamarnụ hne Chiokike zị kwnornu nụ anụ bnóne nsnj, mee nhne ojo. ² N'ige wam anụ wuru bụdnu ojo lele ele zị n'owa. Anụ snornu badnụ ojo wam ke neechi kpakara renwu ojo n'owa. Setani bụ renwu ojo wam ke nornu ẹnu nụ mkpoma ele zá noobnonu Chiokike nsnj kịtna. ³ Kpakara aḡ wuru bụdnu n'esilawuru be n'ige wheru ewhe lele kpa nhne nōogwnu anọ-ẹhni aḡ. A snornu ele berere mezu nhne echiche ojo aḡ pioru, kam kpayarụ, a bụru ele ke ovu owe ẹhni Chiokike dnakwasiri.

⁴ Kovu Chiokike bụ nye obirizi k'agida. Owhnun'anya a zị agida hne a zị. ⁵ O bụ n'ezị nụ a bụ ele nwurru onwu nụ rime mmehie, kovu Chiokike mernu aḡ nụ Karaḡsi ziri bụdnu nga o mernu Karaḡsi hi n'ẹnwu lizọ. Chiokike znohiaru anụ kwnornu nụ oru a. ⁶ Chiokike mernu a snornu Karaḡsi hi n'ẹnwu lizọ. O mee aḡ nụ Karaḡsi Jizosi daziri ẹli nụ hne kakwo n'oligwe.

⁷ Chiokike mernu ka ma kpakara ele badnụ mahja n'ige vazne nụ ruwhnu ẹkwu ke oru a ke nwée atụ ke o jiri ovu oma a gesi aḡ nụ rime Karaḡsi Jizosi. ⁸ Kwnornu nụ Chiokike jiri oru a znohia anụ hite n'okwnata mkpoma nụ Karaḡsi. O bụo kwnornu nhne obula ke anụ mernu. Oznohia anụ bụ nkesi hi n'aka Chiokike. ⁹ O bụo ẹnu oma obula anụ nrurru, o zá nye ji a mee oknomokno. ¹⁰ A bụ ẹnu aka Chiokike. O kpuru aḡ ma aḡ nụ Karaḡsi Jizosi ziri n'otu rnụ ẹnu oma Chiokike beru osno kwabitanu aḡ.

A bụ otu nụ Karaḡsi

¹¹ Anụ chenwanya nụ mbom anụ ele bụo ele Ju hite nụ omumu anụ. Anụ bụ ele ke ele Ju be kparụ nka neeledna anya, nookwu anụ ele be kpáge nka. Okpa nka bụ ke be jiri aka kpa n'anọ-ẹhni. ¹² N'ige wam, be kewamarnụ anụ hne Karaḡsi zị, anụ bụo ele Izireli, ke kpayarụ, anụ nwée igwe nụ mkwna Chiokike kweru o znohia Izireli. Anụ wuru bụdnu n'owa ka lele ele nwée olile anya, anụ máa Chiokike nụ mbom. ¹³ Anụ bụ ele be kewamarnụ hne Chiokike zị nụ mbom, kovu kịtna, Chiokike mernu anụ nụ Karaḡsi ziri n'otu, mee masị anụ va nụ ruwhnu a hite n'ovnarna Karaḡsi wusiri kwnornu anụ.

¹⁴ Karaḡsi mernu udno ziri n'esilawuru ele Ju nụ ele bụo ele Ju nga o mernu ele Ju nụ ele bụo ele Ju otu badnụ. O mernu ka nga o jiri anọ-ẹhni a kwnadna mkpoma irno ke kewamarnụ ele Ju nụ ele bụo ele Ju.

¹⁵ Karaḡsi luluru iwu ele Ju hite n'ẹnwu a ma o gweru ele Ju nụ ele bụo Ju ele kweru mee otu badnụ ikne, mee ma udno ziri n'esilawuru be. ¹⁶ Karaḡsi mernu ele Ju nụ ele bụo ele Ju nụ Chiokike ziri n'udno hite n'ẹnwu o nwurru n'olu oḡba, mee be bụru otu badnụ. Ka gwe-

meru irno n'esilawuru ele Ju nụ ele bụo ele Ju.

¹⁷ Karaḡsi varu zni anụ izi oma udno, anụ ele bụo ele Ju nụ aḡ ele Ju masi. ¹⁸ Hite nụ Karaḡsi, kpakara aḡ nwernu oghere o znekwunusi Chiokike Nda aḡ hite n'otu Enine.

¹⁹ Kam kpayarụ, anụ ele bụo ele Ju buma ele izne, kovu anụ gholam rumu Chiokike nụ ele ezi-nu-oro Chiokike. ²⁰ O wukwasiri anụ lele oro n'olu ntụ-ẹli ele izi nụ ele owhnurninya, hne Karaḡsi Jizosi n'iwhuru a bụ risi nsukala oro. ²¹ Ya bụ ngalaba jigwu oro n'otu, oro wam noosopiya bụru Oro Nso be bitaru nso nyee Nyenwe aḡ. ²² Be wukotarụ anụ n'otu nụ rime Karaḡsi, ma anụ bụru Oro Nso hne Enine Chiokike wu.

Polu nye ẹnu ele bụo ele Ju

3 Kam kpayarụ, mawa Polu, m bụ m nye ikelu kwnornu Karaḡsi Jizosi nụ kwnornu risi anụ ele bụo ele Ju neekpenu Chiokike. ² N'ezị, anụ nrurru nhne gbasiri kpa Chiokike nyernu m ẹnu o mee anụ ele bụo ele Ju mahja oru a. ³ Chiokike mernu m mahja nhne miri emi ke badnụ máa nụ mbom, lele kpa me gbarụ a n'okwukwo matị nụ mbom.

⁴ Nga anụ gwnurru ka anụ jowhnu nụ Chiokike mernu m ghohia nhne miri emi gbasiri Karaḡsi. ⁵ N'ige wheru ewhe, Chiokike kpumene ele badnụ nhne ka, kovu kịtna Enine Chiokike kpumenu a ele izi nụ ele owhnurninya ele o hohiaru. ⁶ Nhne miri emi wam bụ anụ ele bụo ele Ju ele kweru nụ ele Ju ele kweru ghoru otu anọ-ẹhni. Anụ joosno masi ele Ju kehja nhne Chiokike kweru be nụ mkwna hite nụ Karaḡsi Jizosi kwnornu nụ izi oma.

⁷ Chiokike nyernu m ẹnu ke o zni izi oma ka kwnornu ovu oma a. O mernu ka hite nụ rikne a nornu ẹnu nụ rime m. ⁸ O bụ n'ezị nụ m kwésile m, kovu Chiokike nyernu m oru a n'esilawuru ele ke a, o zni anụ ele bụo ele Ju izi oma ke okne nhne gbasiri Karaḡsi ke ele badnụ nwée rikne ghohiali. ⁹ O nyee kwno m ẹnu o mee kpa ele badnụ jaamahja kpa o jeeme nhne miri emi ka. Chiokike nye keru kpakara nhne kpusnirni nhne miri emi ka n'anya ele badnụ agida ige wheru ewhe. ¹⁰ Echiche a bụ ma kpakara rikne ke neechi ẹchi n'oligwe mahja akoniche Chiokike ke hna ezi hite n'ogbako a.

¹¹ Ka bụ nhne Chiokike vu nụ mkpoma sụ o kpuru owa. Kịtna, o mezuru a hite nụ Karaḡsi Jizosi Nyenwe aḡ.

¹² Aḡ nụ Karaḡsi bụ otu, a kweru nụ ya, kam kpayarụ, a nwernu mkpoma siri rikne o zne nụ ruwhnu Chiokike, ẹnwe ogwnu. ¹³ M naariasno anụ, anụ bikno kwé rikne gwụ anụ kwnornu awhnwhnu me naatanụ anụ, ke jeegweyanụ anụ igwugwu.

Karaḡsi whnurru aḡ n'anya

¹⁴ Kam kpayarụ, me gwu mpnerne ochi kpenu Chiokike Nda, ¹⁵ nye jiri kpakara ezi-nu-oro ke zị n'oligwe nụ owa rewhna be. ¹⁶ M nōorio Chiokike ma o hite n'ekwunu ke ngozi a, nyee anụ iknerna hite n'Enine a ma mkpoma anụ si rikne, ¹⁷ ma Karaḡsi hite n'okwnata

ovu wuru nū rime mkpoma anū, ma anū gba ẹgwunugwnu, gwuzoru chīm chīm n'owhnun'anya a. ¹⁸ M nōorio masi ma anū nū kpakara ele Chiokike mahja ọwhnun'anya Karaṣi nwernu hne a zi, kpa ọ hna nū rude, nū ogologo a, nū kpa ọ hna n'olu, nū omimi a, ¹⁹ ma anū mahja ọwhnun'anya ka ke kakwo nhne badnū etekne nwernu rikne ghohiali. M nōorio ma Chiokike mejihja anū nū kpakara nhne Chiokike bụ.

²⁰ A ja Chiokike, nye nwernu rikne o mee kakwo kpa a nwernu rikne rjọ mọbu rj hite nū iknerna a ke nōornu ẹrnu nū rime a. ²¹ Ngwa ma a ọgbako Chiokike ele o mernu a nū Karaṣi Jizosi buri otu, ja Chiokike hite n'otu ebiri dū n'ebiri berere, ọwa kwnurnu ọwa. Amim.

A bụ otu nū rime Karaṣi

4 Mawa, nye ikelu kwnornu Nyenwe a, naariasno anū, anū wu budo kwesiri ikwu Chiokike sukuru anū. ² Nhne obula anū neeme, anū gweru ovu hieru eli nū ozi wohnernerne nū ndidi naabnanya ibne anū kwnornu anū whnurnu ẹhni anū n'anya. ³ Anū gbalj ọ bita ozi n'otu ke Enine hite noowu n'udno n'esilawuru anū. ⁴ Ele Chiokike bụ otu anọ-ẹhni, a nahjaru otu Enine, lele kpa Chiokike sukuru anū n'otu olile anya. ⁵ A nwernu otu Nyenwe a, ọkwnata mkpoma a bụ otu, ọwuwu mini a bụ otu. ⁶ A neekpenu otu Chiokike bụ Nda kpakara badnū, nye nẹchi kpakara badnū, ọ nōornu ẹrnu hite nū kpakara badnū, nye zi nū rime kpakara badnū.

⁷ Karaṣi nyernu nye obula nū rime a rikne ọ rnu ẹrnu lele kpa o kpebiri a. ⁸ Lele kpa be gbarū a n'okwukwo nsọ,

“Nga ọ larū olu,

ọ dōru agida ele irno a n'ohi, be snornu a n'aznū, o nyee ele badnū nkesi.”

⁹ Kiji bụ n'okwukwo nsọ kwuru nū ọ larū n'olu? Ọ bụ nū Karaṣi beru osno hiedna n'owa ka. ¹⁰ Nye wam hiednarnū n'owa bụ masi nye larū hne kakwo n'olu n'oligwe, ma o jihja kpakara nhne. ¹¹ Karaṣi bụ nye wam, nye nyernu ele badnū rikne ọ rnu ẹrnu, mernu agwna badnū ele izi, ele berere ele ọwhnurninya, ele berere ele naagghari nōokpo okwo izi oma, ele berere ele nōoznu atnurnu nū ele neezni nhne. ¹² O mernu ka ma o jiknerna ele Chiokike ma be rnūnu a ẹrnu, ma ọgbako Chiokike nooso, gwuzosi rikne, ¹³ tem a dū n'ozu n'otu ke ọkwnata ovu, nū ọ mahja Nnwọ Chiokike, ma a buri ele sozuru nū badnū, ele dūru nū nhne otutu ke zuru ozu nū rime Karaṣi.

¹⁴ Ige wam a jōbuma rumu takiri. Ele aghigho nū ele nooduwhu ele badnū jéegweru iznizni aghalaghala obula ruwhere noovughari duwhu a, lele kpa abakamini nū ruwhere noovughari ogbo n'olu mini.

¹⁵ Tnūnuma, a gweru ọwhnun'anya nookwu ezi oka, ma a nooso lele Karaṣi Nyenwe a nū nhne obula.

¹⁶ Karaṣi neeknekota ele ke a n'otu, lele kpa ruknani jikotaru kpakara nhne zi n'ẹhni badnū n'otu. Ọ buri nhne obula zi n'ẹhni nōornu ẹrnu a, kpakara ẹhni jōoburu nhne gwuzosiri rikne n'owhnun'anya.

Budo ikne nū rime Karaṣi

¹⁷ Kam kparyu, m ji m rewhna Nyenwe a nōodo anū aka nū nsni, anū wuma budo lele ele ma Chiokike, hite n'ori ọriri ke nwée mbarna. ¹⁸ Ele ka nwée rikne ọ ghohia nhne gbasiri Chiokike. Be kewamarnū be hne Chiokike zi kwnornu nū be ma Chiokike, be bụ ele risi rikne. ¹⁹ Iwhnerne o mee nhne budo oma tū be. Be bụ ele neeme nhne ojo ke gwnurnu be, ma be neeme nhne so ize n'anya lele kpa ọ nōogwnusi be rikne.

²⁰ Kovu ki budo nhne anū muhiaru gbasiri Karaṣi. ²¹ N'ezu, anū nurnu nhne gbasiri a, be znirni anū ezi oka zi nū Jizosi. ²² Be znirni anū sigbasi budo ọknani wam anū noowu. Badnū ọknani wam neeji kpakara nhne nōogwnu anū nooduwhu anū, noolulu masi budo anū. ²³ Kitna, anū gharu Chiokike ma ọ gbanwo echiche anū. ²⁴ Anū wuru budo ikne ke Chiokike nyernu anū, ma anū buri ele ke Chiokike, ele mee mma, ele zi masi nsọ n'ezu.

²⁵ Kam kparyu, anū ghama aghalaghala, nye obula kwunu ibne a ezi oka, kwnornu nū a nū lele nhne zi n'otu ẹhni. ²⁶ Ọ buri nū ovu we anū ẹhni, anū méko mmehie, anū kwéko ovu owe ẹhni anū daziri tem ẹhnam dna. ²⁷ Anū nyéko Ekwensu oghere nū budo anū ọ rnawhu anū. ²⁸ Nye buznu znuma buznu, o gweru aka a rnu ẹrnu kwesiri ma o yinu ele zi nū mkpa aka.

²⁹ Anū kwé oka budo oma hi n'onu anū whuya, kovu anū kwu oka buri oma ke jeeme badnū gwuzosi rikne n'okwnata mkpoma a. Ige obula, anū kwu nhne buri oma nū nsni ele badnū ma be wulizo be olu lele ọro. ³⁰ Anū mee Enine Nso Chiokike ovu owe ẹhni, bụ ke Chiokike jiri hnasi anū iri nū anū bụ ke a tem dū n'ige anū jeenwernukwo ẹhni anū. ³¹ Anū gweme kpakara mkpoma nlulu, nū onuma, nū ovu owe ẹhni, ya nū olu ogwnu nū okaja nū irno mkpoma. ³² Kovu anū nwe ovu oma, whnū ibne anū n'anya, naagbarunu ibne anū lele kpa Chiokike gbarunu anū kwnornu Karaṣi.

5 Lele rumu Chiokike whnurnu n'anya, anū wu budo lele Chiokike. ² Anū wuru budo ọwhnun'anya, lele kpa Karaṣi whnurnu a n'anya, gweru budo a kwanu Chiokike arjohna ke nwernu ẹknarna oma kwnornu a.

³ Anū kwé be whnū ewhere, mọbu nhne zila richna, mọbu anya-kwu n'esilawuru anū. Nhne ele ka kwésile ele Chiokike zi nsọ. ⁴ Anū kwú oka tū iwhnerne, mọbu oka iwhnirniwhno, mọbu oka bnána nū nhne, ke kwésile, tnūnuma, anū tūnu Chiokike mmamma.

⁵ Kwnornu nū anū magwu nū ọ zá nye naagba ewhere, mọbu nye zila richna, mọbu nye anya-kwu, ke nū lele okwa renwu, nwernu igwe nū nhne oma ke eli-eze Karaṣi nū Chiokike.

⁶ Anū kwéko badnū obula gweru oka etekne rnawhu anū. Chiokike jaata ele zá noobnonu a nsni awhnūwhnū kwnornu nū nhne nū kpa. ⁷ Kam kparyu, anū nū ele nū kpa méko nhne.

⁸ Anū zi n'ochichiri nū mbom, kovu kitna anū barnu n'iwhe Nyenwe a, anū wu budo kwesiri ele zi

n'iwhne. ⁹ Ele zị n'iwhne naami mkpuru oma ke ovu oma, ome mma nụ ezi oka. ¹⁰ Anụ piohia, neeme masi nhne jaakpasu Nyenwe aị ovu oso n'onu. ¹¹ Anụ snó ẹrnu ọchichiri ke nwernu mkpuru bnáge nụ nhne kekọ nhne, kovu anụ bigbọ be, ma nhne ojo be mernu whuya iwhe. ¹² Kwnornu nụ ọ nọtou iwheerne o kwu nhne ele zá noobnonu Chiokike nsni neeme nụ mgwugwa. ¹³ Kovu iwhe jeeme kpakara nhne whuya iwhe. ¹⁴ Kwnornu nhne obula ke iwhe kpumernu búma nhne zị nụ mgwugwa. Kam kpayarụ, be karụ, "Tnya, jị nye neezni anyarna, jị nye nụ lele nye nwurnu onwu, lizo, Karaịsi jomukwasi j iwhe a."

¹⁵ Anya dụ anụ ẹli kpa anụ noowu budnu anụ. Anụ wú budnu lele ele iwhnirniwhno, kovu lele ele nwernu akoniche. ¹⁶ Anụ gweru oghere obula anụ nwernu nny ẹrnu oma, kwnornu nụ ele badnu noornu ẹrnu ojo k'agida n'ige ka. ¹⁷ Anụ búo ele iwhnirniwhno, tnyuma, anụ yisi ẹhni piohia, neeme masi nhne Nyenwe aị pioru. ¹⁸ Anụ nwó manya ke naabna n'anya, ke joolulu budnu anụ. Tnyuma, anụ gharụ Enine Chiokike ma o mejihia ovu anụ. ¹⁹ Anụ gweru eri oma, eri oznarni nụ eri mkpoma oso n'onu kanụ ibne anụ oka, gweru kpakara mkpoma anụ gwnunu Nyenwe aị eri, ²⁰ nootunu Chiokike bú Nda mmamma ige obula kwnornu kpakara nhne nụ rẹwhna Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi. ²¹ Ele Chiokike bita ẹhni be nụ mkpururu ibne anụ kwnornu nụ anụ nosobisinu Nyenwe aị Karaịsi.

Nzi nụ nnwerne

²² Ele bú nnwerne anụ bita ẹhni anụ nụ mkpururu nzi anụ lele nụ anụ bitaru ẹhni anụ nụ mkpururu Nyenwe aị. ²³ Kwnornu nụ nzi bú risi nnwerne lele kpa Karaịsi bú risi ogbako Chiokike. Ogbako Chiokike nụ lele anọ ẹhni Karaịsi. Karaịsi bú Nye Oznohia ogbako a. ²⁴ Lele kpa ogbako Chiokike zị nụ mkpururu Karaịsi, kpam masi, nnwerne obula bita ẹhni a nụ mkpururu nzi a nụ kpakara nhne.

²⁵ Ele bú nzi, anụ whnụ nnwerne anụ n'anya lele kpa Karaịsi whnurnu ogbako a n'anya nwụ kwnornu a, ²⁶ ma o mee a ọ ziri nsọ, o gweruru ikwu-onu Chiokike nụ mini snụ a, mee a, ọ ziri rịchna. ²⁷ Karaịsi mernu ka ma o chetenu ogbako wam n'ẹhni a, lele nhne zị igwugwu, nwée rune, mọbu ruwhnu doliri odili, mọbu nhne ojo berere, tnyuma, ogbako ke zị nsọ, ke nwée ọtna. ²⁸ Kpam masi, nzi kwesiri ọ whnụ nnwerne a n'anya lele kpa ọ whnurnu ẹhni a. Nye obula ke whnurnu nnwerne a n'anya whnurnu ẹhni a n'anya. ²⁹ Ọ zá badnu obula ke snornu ẹhni a irno, kovu o nooznu, neelekwa ẹhni a anya nkari. Ọ bú masi kpa Karaịsi neelekwa ogbako Chiokike, ³⁰ a bú nhne zị n'ẹhni Karaịsi. ³¹ Kam kpayarụ, nyerukna jaagharu nda a nụ nne a, takwnusi n'ẹhni nnwerne a, be lawuru ghọ otu badnu. ³² Ka bú nhne miri emi k'agida, kovu m nookwu gbasiri Karaịsi nụ ogbako Chiokike. ³³ Nyerukna obula n'esilawuru anụ, whnụ nụ o whnurnu nnwerne a n'anya lele kpa ọ whnurnu ẹhni a, nnwerne masi, whnụ nụ ọ nooso nzi a anya.

Rumu takiri nụ ele murnu be

⁶ Rumu takiri, anụ noobnonu ele murnu anụ nsni lele kpa Nyenwe aị pioru, kwnornu nụ ọ buru oma o mee kpam. ² Lele kpa be gbarụ a n'okwukwo nsọ, "Sobisinu nda j nụ nne i." Ke bú nhne mbum ke Chiokike nyernu n'iwu ke nwernu mkwna. ³ I mee kpam, nhne jaagakwanụ j nkari, ma j ziri budnu ogologo n'owa. ⁴ Ele bú nda, anụ mee nhne jaakpasu rumu anụ ovu owe ẹhni. Tnyuma, anụ gweru ikwu-onu Chiokike nooznu, neezni be.

Ele ohi nụ ele nwe be

⁵ Ele ohi, anụ noobnonu ele nwe anụ nsni, anụ sọ be anya, nootu ogwnu be. Anụ gweru mkpoma anụ neeme a lele anụ neemenu a Karaịsi. ⁶ Anụ bonu be nsni, ọ búo ke anya noowhnu kpọi lele ele neeme nhne naamasị badnu, kovu noobnonu be nsni lele ele ohi Karaịsi, ele neeme nhne Chiokike pioru hite nụ mkpoma anụ. ⁷ Anụ gweru ovu oma noornu ẹrnu lele nụ anụ bú ohi Nyenwe aị, búo ke badnu. ⁸ Kwnornu nụ anụ magwụ nụ Nyenwe aị jookwu nye obula ogwo ẹrnu oma a, ma ohi mọbu nye búo ohi.

⁹ Kpam masi, anụ ele nwe ohi, anụ mee masi ele ohi anụ kpam. Anụ kpasị be ogwnu, hne anụ mahjaru nụ Nyenwe anụ nụ be zị n'oligwe. Ọ zá neele badnu anya nụ ruwhnu.

Mgwana ogwnu Chiokike

¹⁰ Ka bú oka ipne-aznụ m, anụ gbasị rikne nụ Nyenwe aị nụ okne iknernema ke a. ¹¹ Anụ woru kpakara mgwana ogwnu Chiokike nyernu anụ, ma anụ nwernu rikne o gwuzogidne kpakara nhne ke Ekwensu neeziya. ¹² Kwnornu nụ a zá noolu ogwnu megidne ele badnu etekne. Kovu a noolu ogwnu megidne kpakara ele ọchichi, megidne kpakara rikne, megidne kpakara ele nwe owa ke ọchichiri ka, megidne ele renwu ojo ke zị n'olu. ¹³ Kam kpayarụ, anụ woru kpakara mgwana ogwnu Chiokike nyernu anụ ma anụ nwernu rikne o gwuzo n'obochi ojo, nga anụ mezuru kpakara nhne, o gwuzoru chim chim.

¹⁴ Anụ jiknenu ọ lụ ogwnu, anụ suru ezi oka n'ikwnu anụ ke nụ lele ajni. Anụ woru ome mma ke nụ lele mbo nụ mkpoma anụ. ¹⁵ Anụ gweru masi ojiknenu ọ kpọ okwo izi oma ke udno woru n'ochi lele okoro-ochi. ¹⁶ Tụkwasi n'olu ka, anụ gweru okwnata mkpoma nụ Chiokike ke nụ lele ekpeke anụ jeeji mesni kpakara mkpakwụ bkwnu ke Ekwensu naagba megidne anụ. ¹⁷ Anụ kpuru oznohia nụ risi anụ ke nụ lele okpu-ogwnu. Anụ gweru ama-ogwnu ke Enine neenye, ama-ogwnu wam bú ikwu-onu Chiokike. ¹⁸ Anụ neekpe okpukpe lele kpa Enine noodu anụ ige obula n'onodi obula. Anụ neese nse kpa anụ neekpe okpukpe, anụ gwuzosi rikne kpa anụ neekpenu kpakara ele Chiokike okpukpe.

¹⁹ Anụ neekpenu m okpukpe masị ma Chiokike nyee m ikwu-ọnu ke me kwesiri o kwu ige ọbula me kpumernu ọnu m, ma m gweru ọnu rikne mee ele badnụ mahja nhne miri emi ke izi ọma, ²⁰ ke me bụ nye izi a n'oro ikelu. Anụ kpenu m okpukpe ma m kpọ m okwo izi ọma énwe ogwnu lele kpa me kwesiri.

Obekwu ikwu ipne-aznụ

²¹ Tajikosi bụ nnwọ nda aị a whnurnu n'anya nye be kwesiri ọ kwnata mkpoma n'ernu Nyenwe aị jaakanụ

anụ kpakara nhne gbasiri m, ma anụ mahja kpa me nụ, nụ nhne me neeme. ²² Ka bụ nhne me kwno neeziyanu anụ ya, ma anụ mahja kpa a nụ, ma ọ kasi anụ mkpoma.

²³ Udno ke Chiokike Nda aị nụ Nyenwe aị Jizosi Karaịsi dazinu ele kweru nụ Karaịsi, o mee anụ whnụ ibne anụ n'anya kpa anụ naakwnata mkpoma nụ Karaịsi. ²⁴ Oru ke Chiokike dazinu kpakara ele whnurnu Nyenwe aị Jizosi Karaịsi n'anya n'ezi.

Ele Filipaj

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Polu gbarụ okwukwo izi ka nga o zi n'ikelu notunu ogbako Chiokike ke zi nu Filipaj mmamma kwnornu nkesi nu okpukpe be. Ogbako Chiokike ke zi nu Filipaj bu ogbako mbom Polu miteru n'eli ele Iropu. O kannu ele Karaisi zi nu Filipaj nu be kwesiri o ta awnwhnu lele kpa Karaisi taru, nu kpa Polu naata awnwhnu ige wam. O buru kpam, ele Filipaj gweru a lele ngozi be nahiaru hite n'okwnata mkpoma be nwernu nu Karaisi. Agwna ele zi nu Filipaj nookwu nu ele badnu kwesiri o bita Iwu Mozizi, o buo kpam, nu be nwée oznohia. Polu kanu be neeze ele nu lele nkita (3:2-11). Snarnima nu ovu oso n'onu jihiaru okwukwo izi ka, kwnornu nu Polu muiharu kpa o gweru onodi obula o whnru eñni a mee nhne buru oma. Ovu sori a n'onu k'agida kpa o chenwanyarnu ovu oma ogbako Chiokike zi nu Filipaj gesiri a. Polu kaa nu ele ke Chiokike kwesiri o wu n'udno, neeche echiche lele kpa Karaisi neeche.

Nhne zi n'okwukwo izi ka
 Obekwu ikwu nu okpukpe
 Nhne budnu bunu Polu
 Nhne atụ ke Karaisi
 Nhne gbasiri Timoti nu Epafroditusi
 Ele Chiokike nabnanyarnu
 Polu notnu ele Filipaj mmamma
 Obekwu ikwu ipne-aznu

1 Polu nu Timoti, ele izi Jizosi Karaisi, naagbaznenu kpakara rumu Chiokike ke zi nu Karaisi Jizosi ele wu nu Filipaj, be nu ele neelekota be, nu ele ernu okwukwo. ² Oru nu udno ke hi n'aka Chiokike Nda ai nu Nyenwe ai Jizosi Karaisi dazinu anu.

Okpukpe nu otu mmamma

³ M notunu Chiokike mmamma ige obula me chenwanyarnu anu. ⁴ M ji m snarnima neekpenu kpakara anu okpukpe ige obula ⁵ kwnornu nu me nu anu bu ele ernu n'izi oma hite n'obochi mbom tem du kinta. ⁶ M kwnataru m ovu nu ka, nu nye wam ke panizoru ernu oma nu rime anu, joruzuru ernu wam tem du n'obochi Karaisi Jizosi jaava.

⁷ O kwesiri me vuru nhne ka nu mkpoma gbasiri anu, hne anu zi nu ovu m, ma m zi m n'ikelu, ma m zi naagbanu izi oma akebne, mobu naakwnagidne a, kpakara anu neekheja igwe n'oru Chiokike nyernu m. ⁸ Chiokike bu nye akebne m, kpa o notogwu m o whnu anu anya hite n'owhnu'anya Karaisi Jizosi.

⁹ Ka bu okpukpe m, ma owhnu'anya anu n'ehni ibne anu naaba aba, hite nhne omuma nu oghohia, ¹⁰ ma anu nwernu rikne o mahja nhne ke kakwo mma, ma anu ziri snam, nwée otna tem du n'obochi Karaisi jaava. ¹¹ Mkpuru ke ome mma ke hi nu Jizosi Karaisi va ji-

hja nu rime anu, ma igwugwu nu oznarni buru ke Chiokike.

Ikelu Polu mernu izi oma gbasia

¹² Rumu nda m, m pioru ma anu mahja nu nhne obula ke dnakwasiri m, mernu izi oma gbasia. ¹³ Kpakara ele nse zi n'oro eze nu kpakara ele berere mahjaru nu m zi m n'ikelu kwnornu Karaisi. ¹⁴ Ikelu be taru m mernu ele kakwo n'esilawuru rumu nda ai nu Nyenwe ai nwe onu rikne o kwu ikwu-onu Chiokike n'ovu siri rikne, be nwée ogwu.

¹⁵ O bu n'eziz nu agwna be notkpo okwo izi oma n'owho-anya nu omegidne, kovu ele berere notkpo okwo izi oma Karaisi kwnornu ovu oma. ¹⁶ Ele ipne-aznu neeme kpam n'owhnu'anya, kwnornu nu be magwu nu m zi m hna kwnornu izi oma. ¹⁷ Ele ke mbom notkpo okwo Karaisi kwnornu nhne be jeerihia nu rime a, o buo n'eziz oka, ma be mee nhne joogbu m igbugbu kpa me zi n'ikelu. ¹⁸ Kini mee? Ma be kporu okwo izi oma n'eziz oka mobu n'aghigho, nhne zi mkpa bu be notkpo okwo Karaisi. Ka bu risi nhne me kwno notwudna.

M jaazikoriri notwudna. ¹⁹ M maam nu kpa anu neekpenu m okpukpe, hite n'oyi aka ke Enine Jizosi Karaisi, kpakara nhne dnakwasiri m joburu nhne

jeeme m whuya n'ikelu. ²⁰ Ka bu nu olile anya m siri rikne, nu iwhnerne jootu m n'apna obula, kovu m jeenwe ovu siri rikne ma kitna ma ige obula nu be jeegwelizo Karaïsi olu n'ehni m, hite nu budnu mobu n'enuwu. ²¹ Kwnornu nu kpa me zi budnu, m bu m ke Karaïsi, me nwu, o bu mbnarna. ²² O buru me ziri budnu n'anogehni, o joooburu ernu ke jaami mkpuru. Ndaa ke me jeegweru? M maam ke ka mma. ²³ Nhne lawuru ka zi noodoka m, o noogwnu m me la ma me nu Karaïsi daziri, bu ke kakwo mma. ²⁴ Kovu o zi mkpa me daziri budnu kwnornu anu. ²⁵ Ka dnornu m anya, m magwu m nu m jaadaziri, me nu anu jaazigidne, ma anu so oso, nwe snarnima n'okwnata ovu anu. ²⁶ Ka bu me nu anu ziri, ovu oso n'onu anu nu rime Karaïsi jaazi agida kwnornu m.

²⁷ Nhne nu nhne obula mene, anu wu budnu ke kwe-siri izi oma Karaïsi. Me va o whnu anu mobu m vage m, mobu m nurnu m nhne gbasiri anu hne me zi, m jaamahia nu anu gwuzosiri rikne n'otu enine, noolu ogwnu lele otu badnu kwnornu okwnata ovu ke izi oma. ²⁸ Anu kwé ele neemegidne anu kpasj anu ogwnu n'apna obula. Ka jooobu nhne jeegesi be nu Chiokike joolulu be, kovu Chiokike jooznohia anu. ²⁹ Kwnornu nu Chiokike nyernu anu oghere, o buo o kweru nu Karaïsi kpoi, kovu o tanu a awhnwhnu. ³⁰ Me nu anu noolu otu ogwnu. Anu whnurnu kpa me luru ogwnu wam n'ige wheru ewhe, kitna anu noonu nu m zi koriri m naagba otna.

Badnu ogwedna ehni a eli

2 O buru nu ogba inwe zinu ai nu Karaïsi, o buru nu osnuta mkpoma hite n'owhnun'anya a, o buru nu omekorita zi n'Enine Nso, o buru nu ovu oma obula nu obirizi, ² anu mee ma ovu oso n'onu m zu ozu, anu nwe otu echiche, otu owhnun'anya, anu ziri n'otu enine nu echiche. ³ O za nye obula mee nhne kwnornu nhne o jeenwehia mobu ovu ojo, kovu hite nu badnu ogwedna ehni eli, nye obula kweru nu nye berere ka a mma. ⁴ O za nye obula ke lebna anya nu nhne ke a kpoi, kovu nu nhne gbasiri ele berere.

⁵ Nye obula nwe ovu ke Karaïsi Jizosi.

⁶ Nye, o bu n'ezizi nu o bu Chiokike méne a lele nhne anya rikne nu ya nu Chiokike hna.

⁷ O sigbasiri kpakara nhne o nwernu, o gweru onodi ke nnwo izi, be mee a lele badnu etekne.

⁸ O whuya iwhne lele badnu etekne, o gwedna ehni a eli, o bno nsni du n'enuwu, bu enwu ke olu ogba.

⁹ Kam kpayaru, Chiokike jiri gwelizo a olu kakwo kpakara nhne,

nyega a rewhna ke kakwo kpakara rewhna, ¹⁰ ke bu nu rewhna Jizosi kpakara mpnerne ochi joogbu,

nhne ke zi n'oligwe, ma n'owa, ma nu mkpururu owa,

¹¹ kpakara riro jookwuhia nu Jizosi Karaïsi bu Nyenwe ai, ma be nyee Chiokike Nda igwugwu.

Noonwu lele mbọ

¹² Kam kpayaru, ele me whnurnu n'anya, anu noobno nsni lele kpa anu neeme, o buo nu ruwhnu m kpoi, ke kakwo, nga me zila ndundu. Anu gweru ogwnu nu oznu biri biri rnuhia oznohia anu. ¹³ Kwnornu nu o bu Chiokike nye noornu ernu nu rime anu, nye neeme anu kweru hite nu mkpoma anu, neeme nhne lele kpa echiche a jiri zi.

¹⁴ Kpa anu neeme kpakara nhne, anu gweme otamu nu agjirigo, ¹⁵ ma anu buru ele nwée otna, ele zi snam, rymu Chiokike ele nwée oru nu rime ebiri ele ojo ka hiri aghi, hne anu noonwu lele mbọ n'owa. ¹⁶ Anu jikwaru ikwu-onu ke budnu ka aka rikne, ma m gweru m anu mee oknomokno n'obochi Karaïsi, ke jeegesi nu m gbage m eso etekne, mobu o dogbu ehni m n'ernu buo nhne etekne. ¹⁷ O bubedi nu be jooowusi onarna budnu m lele arjohna manya n'omezu arjohna, lele kpa ernu okwnata ovu anu bu arjohna anu kwannu Chiokike, ovu nooso m n'onu, m sno m anu noonwudna. ¹⁸ Anu n'iwuhuru anu snornu m nwe ovu oso n'onu nu onwudna.

Nhne gbasiri Timoti nu Epafroditusi

¹⁹ M neele anya nu Nyenwe ai jeekwe me ziyanu anu Timoti ige matj, ma ovu so m n'onu nga me joonu izi gbasiri anu. ²⁰ M nwée m nye berere nu lele ya, nye nhne gbasiri anu neemetu nu mkpoma n'ezizi. ²¹ Kwnornu nu nye obula neele anya nu nhne ke a, o buo ke Karaïsi Jizosi. ²² Kovu anu magwu nu Timoti gesiri ehni a lele nnwo nu nda a, o znenu m izi, snornu m rnu ernu izi oma. ²³ M neele anya nu m jeeziya a ige matj kpa nhne jaaganu hna me zi. ²⁴ M kwnataru m Chiokike ovu nu me n'iwuhuru m jaava whnu anu ige matj.

²⁵ Kovu m whnurnu m nu o buru oma me zihnahie Epafroditusi, nnwo nda m, nu nye ernu nu nye ogwnu ibne m, nye bu masj nye izi anu, nye anu ziyannu m o lebna anya nu mkpa naakpa m. ²⁶ O noogwnusi a rikne o whnu anu anya, kwnornu nu anu nurnu nu o rjaru ehni igbugbu. ²⁷ N'ezizi, o rjaru ehni igbugbu, o gwarnu matj o nwu. Kovu Chiokike donnu a obirizi, o buo ya kpoi, kovu ma me, o zi me nwe nhne igbugbu n'olu nhne igbugbu. ²⁸ Kam kpayaru, ovu nooso m n'onu k'agida o ziya a. Nga anu jooowhnu a, ovu joooso anu n'onu, mkpoma jaala m mini berere. ²⁹ Anu gweru okne ovu oso n'onu nabnanya a nu rewhna Nyenwe ai, anu so ele nu lele ya anya k'agida. ³⁰ Kwnornu nu o gwarnu matj o nwu nu ernu Karaïsi. O gweruru budnu a n'aka a noornu ernu kpa anu nwée rikne rnu.

Ezi ome mma

3 N'ipne-aznụ, rụmu nda m, anụ nwudna ọnwudna nụ Nyenwe aị. Ọ zà noogbu m igbugbu ọ gbanụ anụ otu nhne ka berere, ka bụ ma ọ bụnu anụ ọma.

² Anụ neezeru ẹhni anụ kwnornu rụmu nkịta, ele aruru-ẹli wam, ele noogbuja anọ-ẹhni. ³ Kwnornu nụ aị ele be kparụ nka n'ezị, bụ ele neekpenu Chiokike hite n'Enine a, ele ji Karaịsi Jizọsi naanya risi, ele zà nọtukwasi anọ-ẹhni mkpọma.

⁴ Ọ bụ n'ezị nụ m nwernu m nhne nụ lele ka me ji nọtukwasi mkpọma. Ọ bụru nụ badnụ ọbula nwernu nhne o jiri tükwasi mkpọma n'anọ-ẹhni, m nwernu m karukwo. ⁵ Be kparụ m nka nga me gbarụ n'ọbochi ẹsato, nye Izireli, nye avnurnu Benjamini, m bụ m nye Hiburu n'ezị. Nụ nhne gbasiri iwu, m bụ m nye Farisi, ⁶ nye nwernu bekwnu nụ mkpọma, naakpakna ọgbako Chiokike ẹhni. Nụ nhne gbasiri ome mma ke hi n'iwu, m nwée m ọtna.

⁷ Kọvu kpakara nhne ke bnannụ m iru, bụ nhne me gwnurnu nụ nhne etekne kwnornu Karaịsi. ⁸ Owe! M gwnurnu m kpakara nhne lele nhne etekne ma m mahja m nhne ke kakwo bụ ọ mahja Karaịsi Jizọsi Nyenwe m, nye me kwnornu nụ a whu mwhu kpakara nhne. M gwnurnu m be lele nhne bnána nụ nhne ma m rihja m Karaịsi nụ iru, ⁹ ma me nụ ya bụru otu, hne me nwée ome mma ke aka m ke hiri n'iwu, kọvu ome mma ke hiri n'okwnata ovu nụ Karaịsi, ka bụ ome mma ke hi n'aka Chiokike hite n'okwnata ovu. ¹⁰ M pioru m ọ mahja Karaịsi nụ iknernema olizọ n'ẹnwu a, ma m kehja m igwe n'awhnywhnu a, nụ lele ya n'ẹnwu a, ¹¹ ọ bụru nụ o jeekwe omume, ma m dụ m n'olizọ n'ẹnwu ke ele nwurnu ọnwu.

Ọgbazne nụ ruwhnu

¹² Ka zà neegesi nụ m nwehjala m kpakara nhne ka, mọbu nụ m dula m ozu ozu. Kọvu m naagbalị ma m nwudne m nhne wam, ke bụ nhne Karaịsi kwno nwudne m. ¹³ Rụmu nda aị, m zà m nọogwnu ẹhni m nụ m ji m a n'aka. Kọvu ka bụ nhne me neeme, m neechezu kpakara nhne ke zị m n'aznụ, nọodosni aka m nụ nhne ke zị m nụ ruwhnu. ¹⁴ M naagbalị neezne nụ ruwhnu, ma m gbahja m nhne n'eso, ke bụ nhne Chiokike kwno sukwu m zne oligwe kwnornu Karaịsi Jizọsi.

¹⁵ Kam kpararụ, kpakara aị ele sozuru lele ele Karaịsi nwernu mkpọma ka. Ọ bụru nụ nye ọbula n'esilawuru anụ rị nhne zị ichne, Chiokike jeeme a o dno anụ anya nkarị nkarị. ¹⁶ Ngwa ma a yisi ẹhni jikwaru kpakara nhne a nwernu nkarị.

¹⁷ Rụmu nda m, anụ snornu ele sno nhne atụ m, anụ hnata ele noowu bụdnụ lele kpa a znirni anụ ama.

¹⁸ Lele kpa me kannụ anụ agida ige, kpa me ji anya-mi ni ẹkwna naakanụ anụ kịtna, agida ele badnụ noowu bụdnụ lele ele irno ke ọgba Karaịsi. ¹⁹ Okwukwo bụdnụ be bụ mwhu, chi be bụ rụwho be, nhne iwchnerne bụ igwugwu be. Kpakara mkpọma be tükwasiri nụ nhne zị

n'owa. ²⁰ Kọvu a bụ rụmu oligwe. A zị neese Nye Ọznohia aị ke jeehi n'oligwe va, nye bụ Karaịsi Jizọsi. ²¹ O jeegweru iknernema wam o jiri megbu kpakara nhne, bita be nụ mkpururu ọchi a, gbanwo anọ-ẹhni aị ka ke nwée rikne, mee a ọ nụ lele ke a n'igwugwu.

4 Rụmu nda m, anụ bụ ele me whnurnu n'anya, ele ọ nọogwnu m ọ whnụ anya, anụ bụ ovu ọso n'ọnu m nụ ọgwo ẹrnu m. Anụ gwuzosi rikne nụ Nyenwe aị, ele me whnurnu n'anya.

Ezni

² M naariasno Udia nụ Sintike, be ziri n'udno, kwnornu nụ anụ ele ke Nyenwe aị. ³ M naariasno masi j, nye ẹrnu ibne m, yinu ele rinya ka aka ma be ziri n'udno. Kwnornu nụ be sno m dogbu ẹhni be n'ẹrnu ọkpo okwo izi ọma, be nụ Kilementi nụ ele ẹrnu ibne m ele berere, ele be gbarụ rẹwhna be n'okwukwo ke bụdnụ.

⁴ Anụ nwudna ọnwudna nụ Nyenwe aị ige ọbula. M kwu kwno a berere, anụ nwudna ọnwudna. ⁵ Anụ mee ma kpakara ele badnụ mahja ovu ọma anụ. Nyenwe aị zị ndundu. ⁶ Mkpọma lá anụ mini kwnornu nhne ọbula, kọvu anụ gweru okpukpe nụ ọtu mmamma chete kpakara nhne naakpa anụ nụ ruwhnu Chiokike. ⁷ Udno Chiokike ke kakwo kpakara ọghohia chekwata ovu anụ nụ echiche anụ nụ rime Karaịsi Jizọsi.

⁸ N'ipne-aznụ, rụmu nda aị, anụ naari ọriri nhne bụ ezi ọka, nhne ọbula bụ nhne nwernu igwugwu, nhne ọbula ke bụru ọma, nhne ọbula ke zị richna, nhne ọbula ke be whnurnu n'anya, nhne ọbula ke nwernu ọtnutnu ọma, ọ bụru nhne ọbula ke ka mma, ke kwesiri ọznarni. ⁹ Kpakara nhne anụ mụhiaru, ke anụ nahjaru nụ ke anụ nurnu n'ọnu m, mọbu ke anụ whnurnu nụ rime m, anụ neeme be. Chiokike ke udno jaadazinu anụ.

Pọlu tūnu ele Filipaj mmamma

¹⁰ M nọonwudna ọnwudna nụ Nyenwe aị kwnornu nụ anụ gwnaknurnu ẹrnu anụ ke gbasiri m. Nhne gbasiri m neemetu anụ nụ mkpọma, kọvu anụ nwée oghere o gesi a. ¹¹ M zà m nookwu ka kwnornu nụ mkpa naakpa m, kọvu nụ m maam kpa ọ daziri nụ rụwho ojiji n'ọnodi ọbula me whnurnu ẹhni m. ¹² M magwụ m kpa ọ zị nụ mkpa, m magwụ m kpa ọ zị nụ ige me nwejiri nhne. M mụhiaru m nhne tugwaru otugwa ke rụwho ojiji n'ọnodi ọbula, mọbu agwnu wiri mọbu nụ rụwho jiri eji, o nwernu agida nhne mọbu lele nye nhne kọgwu. ¹³ M jeemeli kpakara nhne hite nye wam ke neeme m gbasị rikne.

¹⁴ Ọ bụru ọma nụ anụ snornu m kehja igwe n'awhnywhnu m. ¹⁵ N'ezị, okwolem anụ ele Filipaj bụ ele yinu m aka nga me panizoru neezni izi ọma. Nga me hi nụ Masidonia nọowhuya, ọ zà ọgbako Chiokike ọbula ke snornu m nụ nhne gbasiri okesi nụ ọnahoru nhne, okwolem anụ. ¹⁶ Ọ bụbedi nga me zị nụ Tẹsalonika, anụ gweyanu m nkesi ige ọbula me zị nụ mkpa. ¹⁷ Ka zà neegesi nụ m noopio nkesi, kọvu m noopio nhne

jeeme anụ nwehja nhne bụru oma. ¹⁸ M nahjaru m kpakara nhne anụ ziyaru, tųkwasi kwno n'olu a. Anụ gweyannụ m kpakara nhne ke zị m mkpa, ke me nahjaru m n'aka Epafroditusi. Kpakara be bụ nhne nwernu ẹknarna oma, arịohna ke nọoso Chiokike ovu n'onu ke ọ nahoru. ¹⁹ Chiokike m jeenye anụ kpakara nhne ke zị anụ mkpa, hite n'agjida ẹkwnu a ke zị igwugwu nụ Karaịsi Jizọsi.

²⁰ Chiokike Nda aị nwe igwugwu dụ ọkwnuokwnu. Amim.

Obekwu ipne-aznụ

²¹ Anụ bekwu kpakara ele ke Chiokike ke zị nụ Karaịsi Jizọsi. Rumu nda ele me nụ be zị neebekwu anụ.

²² Kpakara ele Chiokike zị nsọ neebekwu anụ, ke kakwo ele zị n'ezinụ-oro Siza.

²³ Oru ke Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi dazinu enine anụ. Amim.

Ele Kọlosi

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Kọlosi bụ ẹli-ọhna ke zị mkpa nụ rime Esia Matị. Pọlu nye gbarụ ọkwukwo izi ka znélele Kọlosi, kọvu ọ nurnu nụ ele Karaịsi zị pji gwuzosiri rikne n'ọkwnata ovu be (1:3-7; 2:6,7). Be nurnu izi oma hite n'ọnu otu nye be kwu Epafarasị nye wu pji (1:7; 4:12,13), kọvu ya nụ Pọlu zị nụ ikelu (Failemoni 23) n'ige Pọlu gbarụ ọkwukwo izi ka (1:14; 4:3,10,18).

Agịda ele zị nụ ọgbako Chiokike ke zị nụ Kọlosi b'ọo ele Ju (1:27), ke kpayarụ agịda okpukpe zị ichne ichne nụ omen'ẹli noopio o megbu be. Pọlu pioru be mahia nụ Karaịsi zị n'oligwe n'echi kpakara rikne ke zị n'owa (3:1). Ka neegesi nụ be jeekpenu Karaịsi kpọi.

Karaịsi bụ oyiyi ke Chiokike, nye be whnụ anya.

Karaịsi bụ nye risi kpakara nhne Chiokike keru.

Ọ masiri Chiokike o mee kpakara nhne wuru nụ rime Karaịsi.

O mernu ka ma ya nụ kpakara nhne ziri n'udno (1:15,19,20a).

Nhne zị n'ọkwukwo izi ka

Obekwu ikwu

Ọtu mmamma

Badnụ nụ ẹrnu Karaịsi

Budnu ikne nụ rime Karaịsi

Obekwu ikwu ipne-aznụ

¹ Mawa, Pọlu, nye izi Karaịsi Jizọsi lele kpa echiche Chiokike jiri zị, nụ nnwọ nda aj Timoti, ² naagbaz-nenu rụmu Nda aj ele zị nsọ, ele kwesiri ọkwnata mkpọma nụ Karaịsi, ele ke zị nụ Kọlosi ọkwukwo. Oru nụ udno ke Chiokike Nda aj dazinu anụ.

Pọlu t̄uru mmamma

³ A nọtunu Chiokike mmamma, Nda Nyenwe aj Jizọsi Karaịsi, neekpenu anụ okpukpe ige ọbula.

⁴ Kwnornu nụ a nurnu nhne gbasiri ọkwnata mkpọma anụ nụ Karaịsi Jizọsi nụ ọwhnun'anya anụ nwernu hne kpakara ele nsọ Chiokike zị. ⁵ Olile anya ke be bitannu anụ n'oligwe neenye anụ ọkwnata mkpọma nụ ọwhnun'anya ka. Anụ nurnu nhne gbasiri olile anya ka n'ezi ọka ke izi oma, ⁶ bụ izi oma ke vakwnusiri anụ. Izi oma ka naamiya mkpuru, nooso masi nụ kpakara ọwa, lele kpa o neeme n'esilawuru anụ hite n'ọbochi anụ nurnu a, ghohia masi oru Chiokike n'ezi. ⁷ Anụ nurnu izi oma ka n'ọnu Epafarasị nye izi ibne aj a whnurnu n'anya, nye bụ nye ẹrnu Karaịsi nye kwesiri ọkwnata mkpọma n'onodi aj. ⁸ Ọ kannụ aj nhne gbasiri ọwhnun'anya anụ ke Enine Chiokike nyernu anụ.

⁹ Kam kpayarụ, hite n'ọbochi a nurnu nhne gbasiri anụ, a zị neekpenu anụ okpukpe, nọorio Chiokike ma anụ mahia echiche a nkarị nkarị hite nụ kpakara akoniche nụ ọghohia ke Enine Chiokike neenye. ¹⁰ A

nọorio ma anụ wuru budnu ke jeegweyanụ Nyenwe aj igwugwu, neeme nhne jaamasị Nyenwe aj n'apna ọbula, naami mkpuru oma zị ọdo n'odo. Ka jeeme anụ nooso, naamahia Chiokike nkarị nkarị. ¹¹ Anụ buru ele gbasiri rikne hite nụ kpakara rikne nụ iknernema ke zị igwugwu Nyenwe aj ma anụ nwehia ọsnuta mkpọma nụ ndidi. Anụ gweru ovu ọso n'ọnu ¹² nọtunu Nda aj mmamma, nye mernu anụ nwernu igwe n'esilawuru rụmu Chiokike zị nsọ n'ẹli-eze ke iwhne. ¹³ Kwnornu nụ Chiokike dọhiaru aj n'aka nye wam n'echi nụ rime ọchichiri, kwubnanya aj n'ẹli-eze ke Nnwọ a, nye ọ whnurnu n'anya. ¹⁴ O nyernu aj ọgbahia ke bụ ọgbaru mmehie.

Karaịsi kakwo kpakara nhne

¹⁵ Karaịsi bụ oyiyi ke Chiokike, nye be whnụ anya. Karaịsi bụ nye risi kpakara nhne Chiokike keru.

¹⁶ Chiokike keru kpakara nhne hite n'aka a, kpakara nhne ke zị n'oligwe nụ ọwa, nhne anya n'owhnu nụ nhne anya zá n'owhnu, be bụ ele dazị nụ ngadna eze, mọbu ele nwernu rikne nụ ele n'echi ẹchi nụ ele nwernu iknernema. Chiokike keru kpakara nhne hite n'aka a, ma kpakara nhne nyee a igwugwu. ¹⁷ Ọ zị t̄tu nhne ọbula, kpakara nhne jikotaru n'otu nụ rime a.

¹⁸ Ya bụ risi ẹhni a, ke bụ ọgbako Chiokike. Ya bụ

o panizo n'ụ mkpuru mbom ke ele hiri n'enuw lizo, ma o buru nye risi kpakara nhne. ¹⁹ Kwnornu n'ụ o masiri Chiokike o mee ma kpakara nhne o bu, wuru n'ụ rime Karaṣi. ²⁰ O mernu ka ma ya n'ụ kpakara nhne ziri n'udno, ma nhne ke zi n'owa ma nhne ke zi n'oligwe, ma ya n'ụ be mee udno hite n'ovnarna a ke o wusaru n'olu oḡba.

²¹ N'ụ mbom, an'ụ bu ele zi ikere hne Chiokike zi n'ụ ele irno n'ovu an'ụ kwnornu n'enuw oḡba. ²² Kovu kitna, o mernu an'ụ n'ụ ya ziri n'udno hite n'enuw Karaṣi nwurnu n'an'ụ-ehni, ma o gweru an'ụ chete n'ụ ruwhnu a, ele zi ns'ụ, nwée oḡba n'ụ be bnornu be, ²³ o buru n'ụ an'ụ gwuzosi rikne n'okwnata ovu, ele gwuzo kwem, an'ụ kwé nhne obula gweme an'ụ n'olile anya izi oḡba ke an'ụ kweru. Ka bu izi oḡba ke an'ụ nurnu, be kporu okwo a n'ụ kpakara mkpururu oligwe, ke me P'olu bu nye izi a.

Enu P'olu

²⁴ M nonwudna onwudna kitna kwnornu awn'ụwhnu me taru n'ụ risi an'ụ, m ji m an'ụ-ehni m mezu nhne ke gwnarnu gbasiri awn'ụwhnu Karaṣi taru, kwnornu ehni a, ke bu oḡbako Chiokike. ²⁵ M ḡoru m nye izi oḡbako Chiokike hite n'enuw Chiokike nyernu m me zni an'ụ ikwu-onu Chiokike n'ozuzu oke a. ²⁶ Ikwu-onu Chiokike ka bu nhne ke tugwaru otugwa agida ige n'ụ agida ebiri, kitna, o kpumennu a ele ns'ụ a. ²⁷ O masiri Chiokike o mee ele ke a mahja nhne tugwaru otugwa ke bu n'ụ ekwnu ke zi igwugwu bu ke ele buo ele Ju. Ekwnu ka bu Karaṣi n'ụ rime an'ụ, bu olile anya n'ụ an'ụ jeekehja igwe n'ebube a.

²⁸ A nookpo okwo gbasiri Karaṣi, noodo ele badnu aka n'ụ nsni, neezni nye obula hite n'akoniche Chiokike nyernu aj, ma a gweru nye obula chete n'ụ ruwhnu Chiokike n'ụ ozu oke kwnornu Karaṣi. ²⁹ Kam kparu, m ji m kpakara rikne Karaṣi nyernu m ke nonnusi enu rikne, m noodogbu ehni m n'enuw ka.

2 M pioru m an'ụ mahja kpa me noodogbu ehni m n'enuw kwnornu an'ụ n'ụ ele zi n'ụ Laodisia, n'ụ kpakara ele wh'ulele m anya. ² Ka bu ma be kw-nagidne be n'ovu, ziri masi n'otu n'owhnu'anya, ma be nwehja kpakara ekwnu ke oghohia ke zuru ozu, ka jeeme be mahja nhne tugwaru otugwa ke Chiokike, ke bu Karaṣi. ³ Kpakara nhne ke tugwaru otugwa zi n'ụ rime a, ke bu akoniche n'ụ nhne omuma. ⁴ M naakanu an'ụ ka, an'ụ kwé nye obula duwhu an'ụ hite n'ikwu-onu ke nooso n'onu. ⁵ O bu n'ezi n'ụ me n'ụ an'ụ zila n'an'ụ-ehni, kovu me n'ụ an'ụ zi n'ụ enine. O nooso m kpa me noowhnu n'ụ an'ụ noowu budnu lele kpa o kwesiri, noogwuzo kwem n'okwnata ovu ke zi n'ụ Karaṣi.

Karaṣi neegweya budnu n'ezi

⁶ Lele kpa an'ụ nahjaru Karaṣi Jizosi lele Nyenwe aj, an'ụ dazigidne noowu budnu n'ụ rime a. ⁷ An'ụ gba egwugwu n'ụ rime a, an'ụ wulizo ehni an'ụ lele oḡba kpa

o bu n'ụ-eli oḡba, gbasiri rikne n'okwnata ovu lele kpa be znirni an'ụ, oḡba mmamma jihja ovu an'ụ.

⁸ An'ụ kwé badnu obula duwhu an'ụ hite n'ụ ikwu-onu etekne n'ụ aghigho ikwu-onu bnana n'ụ nhne, ke knosiri aka n'omen'eli ke ele badnu n'ụ renwu oḡba matj matj ke owa ka, buo ke Karaṣi.

⁹ Kwnornu n'ụ kpakara nhne Chiokike bu wu n'ụ rime Karaṣi n'an'ụ-ehni a. ¹⁰ Chiokike mernu an'ụ sozu n'ụ badnu n'ụ rime Karaṣi, nye bu risi kpakara ele nwernu rikne n'ụ ele ochichi. ¹¹ Be kparu an'ụ nka n'ụ rime a, ke bu ogweme mmehie an'ụ, o buo nka ke be jiri aka ele badnu kpa, kovu nka ke Karaṣi n'iwuhuru a kparu.

¹² Hne be likotaru an'ụ n'ụ ya n'owuwu-mini, be gwelizokota an'ụ hite n'okwnata ovu an'ụ n'iknema Chiokike, nye mernu Karaṣi hi n'enuw lizo.

¹³ An'ụ bu ele nwurnu onwu n'ụ rime mmehie, an'ụ bu ele buo ele Ju be kpala nka. Kovu Chiokike mernu an'ụ snornu Karaṣi ziri budnu, kpa o gbarunu aj kpakara mmehie aj. ¹⁴ O dokaru kpakara okwukwo be gbaru n'ụ kpakara iwu ke megidnenu aj, o gweme be, kpoḡidne be n'ogba Jizosi. ¹⁵ Chiokike nahoru kpakara ele ochichi n'ụ ele nwernu rikne iknema, kpasj be iwahnerne n'ụ ruwhnu ohna, neegesi n'ụ o megburu be hite n'ogba Jizosi.

¹⁶ Kam kparu, an'ụ kwé nye obula gweru nhne an'ụ neeri m'ovu nhne an'ụ nonwo, m'ovu n'ụ an'ụ za naabita mmemem okpukpe, m'ovu enwa ikne, m'ovu Obochi Ozukwa Inwe, kpe an'ụ ikpe. ¹⁷ Kpakara nhne ka bu enine nhne ke jaava, kovu risi nhne bu Karaṣi. ¹⁸ An'ụ kwé nye obula ke o naamasj o gwedna ehni a eli n'ụ okpenu ele enine izi mee an'ụ buru ele kwésile, o bu n'ezi n'ụ nye wam ka n'ụ o whnurnu owhnurninya gbasiri be, ovu ke badnu a mernu a o buru nye nganga n'etekne. ¹⁹ Nye wam bu nye gwemernu ehni a n'ụ Karaṣi, nye bu risi ehni, nye mernu kpakara ruknani n'ụ rekpu ochi n'ụ aka knekota n'otu. Kpa o nonnu kpakara ehni, o nooso lele kpa Chiokike neeme a nooso.

²⁰ An'ụ snornu Karaṣi nwu enwu, o mernu an'ụ nweru ehni an'ụ whoga n'ụ rikne renwu oḡba matj matj ke owa ka. Kini mernu an'ụ noowu budnu lele n'ụ an'ụ bu ke owa, naabita iwu be? ²¹ Bu ke karu, "An'ụ kpá ka aka, an'ụ ratu a riro, an'ụ kpá kiyari aka." ²² Kpakara iwu ka gbasiri nhne ke joowhu kpa ele badnu jiri be n'ụ enu m'ovu rikwo be, iwu ele ka kno aka n'ụ nhne ele badnu nyernu n'iwu n'ụ iznizni be. ²³ Kpakara iznizni n'ụ kpa n'ụ lele nhne nwernu akoniche, ke bu okpenu Chiokike lele kpa badnu karu be kpenu a, ogwedna ehni be n'eli, n'ụ ome an'ụ-ehni nhne rikne, kovu be nwée rikne bnosni echiche oḡba ke ovu.

Owu budnu zi ns'ụ

3 Hne o bu n'ụ an'ụ n'ụ Karaṣi hiri n'enuw lizo n'otu, an'ụ bita ovu an'ụ n'ụ nhne zi n'olu, hne Karaṣi dazi n'eli n'akarikwnunga Chiokike. ² An'ụ neeche echiche n'ụ nhne zi n'olu, o buo n'ụ nhne zi n'owa. ³ Kwnornu n'ụ an'ụ nwurnu onwu, budnu an'ụ n'ụ Karaṣi bu nhne tugwaru otugwa n'ụ rime Chiokike. ⁴ Nga Karaṣi nye bu

budnu anụ jọowhuya iwhne, anụ joosno a whuya iwhne, kehija igwe n'igwugwu a.

⁵ Anụ mee ma kpakara nhne ke bụ nhne ọwa nwụ ẹnwu, kpakara ome oyi, ọzi rịchna, ẹgwunru nhne ojo, echiche ojo nụ anya-kwu, ke nụ lele okwa ẹnwu.

⁶ Kam kpayarụ, ovu owe ẹhni Chiokike naadnakwasị kpakara ele zá noobno nsni. ⁷ Ka bụ kpa anụ wuru budnu nga anụ bụ ele ke ọwa. ⁸ Kọvu kịtna, anụ gweme kpakara nhne ka nụ rime anụ, ovu owe ẹhni, ọnuma, irno ovu, okaja, nụ ikwu-ọnu zila rịchna nụ mgbele-ọnu anụ. ⁹ Ọ zá nye ọbula ghanụ ibne a aghalaghala, hne anụ gwemernu badnụ oknani wam nụ kpakara ẹnụ ojo a. ¹⁰ Anụ worulem badnụ ikne lele iwo. Chiokike neeme anụ ziri ikne ma anụ mụhia nhne gbasiri nye kpuru anụ. ¹¹ Ọ zá nhne zi ichne nụ hne nye Giriki mọbu nye Ju zi, nye be kparụ nka nụ nye be kpage nka, nye izne, nye nụ lele anohia, † ọhi mọbu nye buo ọhi, kọvu Karaisi bụ kpakara nhne, nye zi masi nụ rime kpakara badnụ.

¹² Kam kpayarụ, lele kpa ele Chiokike hohiaru, ele nsọ a, ele ọ whnuru n'anya, anụ woru obirizi, ovu ọma, ogwedna ẹhni anụ eli, ọzi wohnernerne nụ ọsnu-ta ovu lele iwo. ¹³ Anụ naagidne ibne anụ, gbarunu ibne anụ nhne ọbula be mehieu anụ. Anụ gbarunu ibne anụ lele kpa Chiokike n'iwuru a gbarunu anụ. ¹⁴ Tụkwasi n'olu kpakara nhne ka ọwhnun'anya, bụ nhne ke neeknegidne kpakara be n'otu n'apna ke zuru ozu.

¹⁵ Anụ kweru ma udno ke Karaisi nechi ovu anụ, lele ele bụ otu badnụ, ele Chiokike sukuru bna n'udno. Anụ ọtutu mmamma. ¹⁶ Anụ kweru ma ikwu-ọnu Karaisi gweru ẹkwu a wuru nụ rime anụ, kpa anụ ji akoniche neezni ibne anụ nhne, neezni be ezni. Anụ ọnogwnu eri ọma, eri ọznarni, nụ eri mkpoma ọso n'ọnu, gweru ovu anụ ọtutunu Chiokike mmamma. ¹⁷ Nhne ọbula anụ neeme, ọ bụ n'ikwu-ọnu mọbu nhne aka neeme, anụ mee kpakara nhne nụ ẹnwhna Nyenwe aji Jizosi, ọtutunu Chiokike Nda mmamma hite nụ a.

Ezi-nụ-oro nye Karaisi

¹⁸ Ele bụ nnwerne, anụ bita ẹhni anụ nụ mkpururu nzi anụ, kpa o kwesiri ele noosno Nyenwe aji.

¹⁹ Ele bụ nzi, anụ whnụ nnwerne anụ n'anya, anụ mee be nhne rikne.

²⁰ Ele bụ rumu, anụ noobnonu ele muru anụ nsni nụ kpakara nhne, ka bụ nhne Nyenwe aji noopio.

²¹ Ele nda, anụ meko rumu anụ ovu owe ẹhni, ọ zi in-be gwu be.

²² Ele ọhi, anụ noobnonu ele nwe anụ n'owa nsni nụ kpakara nhne, anụ neeme be, ọ buo nga be neele anụ anya ma anụ buru ele ọma be, kọvu ma nga be zá neele anụ anya. Anụ gweru ovu anụ ọoso be anya n'ezu, ọtutu ogwnu Nyenwe aji. ²³ Nhne ọbula anụ neeme, anụ gweru kpakara ovu anụ mee be lele ele ọtornunu Nyenwe aji ẹnụ, ọ buo lele ele ọtornunu

ele badnụ ẹnụ. ²⁴ Anụ magwu nụ anụ jeekehija mkpe n'aka Nyenwe aji lele ogwo ẹnụ, hne ọ bụ Karaisi bụ nye anụ ọtornunu ẹnụ. ²⁵ Nye ọbula ke ọtornu ẹnụ ojo jaanahija ogwo ẹnụ ojo n'aka Chiokike. Chiokike zá neele badnụ anya nụ ruwhnu.

4 Ele nwe ele ọhi, anụ mee ọhi anụ nhne buru ọma nụ nhne kwesiri, kwnornu nụ anụ nwernu Nyenwe anụ ke zi n'oligwe.

Agida ezni

² Anụ gweme aka n'okpe okpukpe, neese nse, ọtutu mmamma. ³ Anụ kpenu aji okpukpe masi, ma Chiokike gbamanu aji ọnuhna o zni izi ọma, ma a kpo okwo nhne tugwaru otugwa ke Karaisi. Ka bụ nhne mernu me zi n'ikelu. ⁴ Anụ kpe okpukpe ma m kpo m okwo izi ọma ka kpa ele badnụ joghohia a, ka bụ ẹnụ me kwesiri ọ rnu. ⁵ Anụ gweru akọ kpa agwa ọma n'esi-lawuru ele buo ele Karaisi. Anụ gweru oghere ọbula anụ nwernu mee nhne. ⁶ Anụ mee ma ọturita ọtutunu anụ buru nhne nwernu ovu ọma, ke ọoso n'ọnu lele arua, ma anụ mahija nhne anụ jaasa nye ọbula.

Obekwu ikwu ipne-aznu

⁷ Taijikosi, nnwo nda a whnuru n'anya nụ nye ẹnụ Nyenwe aji ke kwesiri okwnata ovu, nye izi ibne aji, jaakanu anụ kpakara nhne gbasiri m. ⁸ M neeziyanu anụ ya ma anụ mahija kpa a zi, ma o mee ovu si anụ rikne. ⁹ Ya nụ Onesimosi sno naava, nye bụ nnwo nda a whnuru n'anya kwesiri okwnata ovu, nye bụ masi otu nụ rime anụ. Be jaakanu anụ kpakara nhne ke neeme hna.

¹⁰ Arisitakosi, nye me nụ a zi n'ikelu neebekwu anụ, ma Makji, nnwo nwene Banabasi. Anụ nuru nhne gbasiri a, anụ nabnanya a nga ọ varu. ¹¹ Jizosi, nye be kwu Jositosi neebekwu anụ. Ka kwolem ele Ju ibne m me nụ be sno ọtornu ẹnụ eli-eze Chiokike, be neeme ovu si m rikne.

¹² Epafarasi, nye bụ otu nụ rime anụ nụ nye izi Karaisi Jizosi neebekwu anụ. Ọ zi naagba ọtna n'okpukpe nụ risi anụ, naarjasno Chiokike ma anụ gwuzosi rikne n'ome nhne bụ echiche a, buru masi ele sozuru nụ badnụ. ¹³ M naagbanu a akebne nụ ọ ọtornusi ẹnụ rikne kwnornu anụ nụ ele zi nụ Laodisia nụ Hirapolisi.

¹⁴ Enyi aji Lukwu wodibia a whnuru n'anya, nụ Demasi neebekwu anụ. ¹⁵ Anụ bekwunu m rumu nda ele zi nụ Laodisia, nụ Nimfa, ma ogbako Chiokike zi n'oro a.

¹⁶ Kpa anụ gwnuru okwukwo izi ka, anụ whnụ nụ be gwnuru a n'ogbako Chiokike ke zi nụ Laodisia. Anụ gwnu masi okwukwo izi me gbannu ele Laodisia.

¹⁷ Anụ kanu Akiposi, "Whnụ nụ i nrukworu ẹnụ i naahjaru n'aka Nyenwe aji."

¹⁸ Mawa, Pulu, ji aka m gba obekwu ikwu ka. Anụ chenwanya nụ m zi m n'ikelu. Oru Chiokike dazinu anụ.

† nye nụ lele anohia okwukwo ke mbom kwuru: nye Sikitia

1 Ele Teshalonika

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Polu panizoru ogbako Chiokike ke zi nu Teshalonika (2:13,14) nga o noornu ernu o ji nooznu ehni a. Nu rime elihna ka zi mkpa nu rime Girisi bu hne agida ele naakwa renwu ghoru ele Karaisi (1:9). Be bu ele kwesiri okwnata mkpoma, ke mernu izi oma Nyenwe ai gbasaru nu kpakara eli wam (1:8). Eleghi anya okwukwo izi ka joburu okwukwo izi mbom Polu gbaru, mobu okwukwo mbom be gbaru nu Tesitamenti Ikne.

Nga agida ele badnu lizoru megidne Polu, o gbazne Atensi. Omekwo, o zizne Timoti zne lekwa kpa ele Karaisi nooso (3:6-10). Nga Timoti hiehnarnu, o nyernu Polu onutnu buru oma gbasiri ele Karaisi zi nu Teshalonika. Kpa be zi neese ovuva Nyenwe ai, agwna be zima noornu ernu. Mkpoma naala ele berere mini kwnornu nu agwna be nwurnu, kovu Nyenwe ai yavage. Polu gbalj o mee ma be mahja nhne jeeme nga Nyenwe ai jaava (4:13-15), nu kpa be kwesiri o wu budnu be (5:1-11).

Nhne zi nokwukwo izi ka

Obekwu ikwu

Nhne atu ke okwnata mkpoma ele Teshalonika

Budnu ke noso Chiokike ovu nonu

Nhne be jeele anya a nga Nyenwe ai jaava

Ezni ipne-aznu nu obekwu ikwu

1 Mawa, Polu nu Sailasi nu Timoti naagba okwukwo gbaznenu ogbako Chiokike ke zi nu Teshalonika nu rewhna ke Chiokike Nda nu Nyenwe ai Jizosi Karaisi.

Udno nu oru dazinu anu. ² A notunu Chiokike mmamma nu risi kpakara anu ige obula, neekpenu anu okpukpe. ³ A neechenwanya ernu anu ige obula nu okwnata ovu anu nu ruwhnu Chiokike Nda ai, nu ernu owhnun'anya anu, nu osuta mkpoma anu ke hi nu olile anya anu nwernu nu Jizosi Karaisi.

Nhne atu ke okwnata ovu

⁴ Ele me whurnu n'anya, Chiokike whurnu anu n'anya, ka kpararu o jiri horu anu buru ele ke a. ⁵ Kwnornu nu izi oma a znirni anu vage n'ikwu-onu etekne, kovu o ji iknernema nu okwnagidne ke Enine Nso mee anu mahja ezi oka. Anu magwu kpa a wuru budnu ai n'esilawuru anu. ⁶ Anu ghoru ele muhiaru nhne hite n'ole ai nu Nyenwe ai anya. O bu n'ezini nu anu taru agida awhnuwhnu, kovu anu jiri ovu oso nonu nabnanya izi a znirni anu hite n'Enine Nso. ⁷ Kam kpararu, anu jiri buru ele be ji gbu atu n'esilawuru ele kweru ekwe nu kpakara Masidonia nu Akaya. ⁸ Ikwu-onu Chiokike hiri nonu anu gazu kpakara ohna, o buo nu Masidonia nu Akaya kpoi. Okwnata ovu anu nu Chiokike zuru kpakara owa, o za nhne berere a jookwu gbasiri a. ⁹ Be nookwu nu anu nabnanyarnu ai nkari, nu kpa anu sigbasiri o kwanu renwu neekpenu

Chiokike ke zi budnu nu ezi oka. ¹⁰ Anu zi neese Nnwọ a ke hi n'oligwe, nye o mernu o hi n'ernu lizo, Jizosi nye dhiaru ai n'ovu owe ehni Chiokike ke naava.

Ernu Polu nu Teshalonika

2 Rumu nda ai, anu magwu nu ige ai nu anu dazikotaru n'otu buo nhne etekne. ² O bu n'ezini nu a taru awhnuwhnu nu nhne iwhnerne nu Filipai kpa anu magwu, kovu Chiokike yinu ai aka o zini izi oma a megidne okne okpagbu. ³ Nhne a noorio anu buo hite nu nhne ojo mobu echiche ojo, a za noopio o ghoru anu aghigho. ⁴ Tnnuma, a nookwu oka lele ele Chiokike kwnataru ovu yisi izi oma n'aka ai. A za noopio o mee nhne jaamasj ele badnu, kovu a neeme nhne joso Chiokike ovu nonu, nye magwu nhne zi n'ovu ai. ⁵ Anu magwu nu a jile ikwu-onu ke jeeme badnu tne eri, a kpusnine ruwhnu ai n'aghigho, ma a rigbu ele badnu, Chiokike bu nye akebne ai. ⁶ A za noopio ele badnu znarni ai, mobu anuwa mobu ele berere.

O bu n'ezini nu a bu ele izi Karaisi, kovu a kwela o buru ivu rinya nyee anu. ⁷ Kovu a nu lele nyerinya neechi nnwo rema n'esilawuru anu, nye anya duru eli, ji wohnerne nooznu rumu a. ⁸ Owhnun'anya a nwernu hne anu zi kpararu, o masiri ai anu snornu ai kehja igwe, o buo n'izi oma Chiokike kpoi, kovu o buru nu o kwe omume, nu budnu ai masi kwnornu nu anu zi ai mkpa. ⁹ Rumu nda m, m magwu m nu anu jeechen-

wanya, kpa a jiri aka aị lawuru nụ ęnu iwhehnie nụ abalı, ma a gharu o buru ivu rinya hne anu zi kpa a nọkpo okwo izi oma Chiokike n'esilawuru anu.

¹⁰ Chiokike bu nye akebe aị ma anuwa masi, kpa a wuru budnu zi nsọ, nụ ome mma ke nwée ọru n'esi-lawuru anu ele kweru ekwe. ¹¹ Anu magwu nụ a mes-nornu anu lele kpa nda neemesno rumu a. ¹² A zi naakwnagidne anu, nọosnuta anu ovu ma anu noowu budnu lele kpa ele Chiokike sukwuru, ma anu bna n'eli-eze a nụ igwugwu a.

¹³ Kam kpararu, a nọtunu Chiokike mmamma ige ọbula kwnornu nụ anu nahuru ikwu-onu Chiokike ke anu nurnu n'onu aị. Anu gwerule a lele nụ o bu ikwu-onu ke badnu, kovu o bu ikwu-onu Chiokike ke nornu ęnu nụ rime anu ele kweru ekwe. ¹⁴ Anu buru ele sno ọchi ọgbako Chiokike ke zi nụ Judiya, ele ke Karaisi Jizosi. Anu taru awnwhnu n'aka ele ęli anu lele kpa ọgbako Chiokike taru awnwhnu n'aka ele Ju. ¹⁵ Ka bu ele gburu Nyenwe aị Jizosi nụ ele ọwhnurninya, chihala aị. Be mejoru Chiokike mee masi ele badnu nhne rikne. ¹⁶ Ka bu ma a gharu o kwunu ele buo ele Ju ikwu-onu Chiokike, ma Chiokike znohia be. Be zi nọtukwasi mmehie nụ risi be, tem ovu owe ęhni Chiokike dnakwasị be.

Ọ nọogwnu Polu o zne Tęsalonika

¹⁷ Kovu rumu nda aị, nga a whogaru hne anu zi ige matị n'anọ-ęhni, o buo nụ echiche, o nọogwnusi aị rikne o whnu anu anya. ¹⁸ O masiri aị o vakwnusi anu, agida ige, mawa Polu pioru o va, kovu Ekwensu bnosnirni aị. ¹⁹ Anu bu olile anya nụ igwugwu nụ ovu ọso n'onu a nwernu nga Nyenwe aị Jizosi jaava, ²⁰ N'ezi, anu bu igwugwu nụ ovu ọso n'onu aị.

³ Kpa a nwée rikne naagidne a berere, a kpebi o daziri nụ Atęsi n'iwuhuru aị. ² Kam kpararu, a ziyaru Timoti nnwo nda aị nụ nye sno aị nornu ęnu Chiokike naagbasa izi oma Karaisi, ma o kwnagidne anu, mee masi ma okwnata ovu anu si rikne. ³ Anu kwé nhne ọrnurna mee nye ọbula whoga n'onodi a. Anu magwu nhne ọrnurna joodonu nye Karaisi ọbula. ⁴ Nga aị nụ anu zi, a kannu anu nụ be jaakpakna aị ęhni. Anu whnurnu nụ ka mezuru. ⁵ Kam kpararu, kpa me nwée rikne gwuzoli nụ mkpoma m nụ nhne gbasiri anu, m ziya Timoti ma m mahja m kpa anu nụ n'okwnata ovu. Ovu laru m mini ma nye ọrnurna wam o kwnamana anu n'okwnata ovu, ma ęnu aị nụ risi anu buru nhne etekne.

Izi nkasi ovu Timoti gweyaru

⁶ Nga Timoti hi hne anu zi hiehna, gweyannu aị ọnutnu oma gbasiri okwnata ovu nụ ọwhnun'anya anu, o kannu aị nụ anu neechenwanya nhne buru oma gbasiri aị ige ọbula, nụ o nọogwnu anu o whnu aị anya lele kpa o nọogwnu masi aị o whnu anu anya. ⁷ Kam kpararu, rumu nda aị, a nwernu okasi ovu nụ rime

awnwhnu aị kwnornu okwnata ovu anu. ⁸ N'ezi oka, a nwernu budnu ikne kwnornu nụ anu gwuzo kwem nụ rime Nyenwe aị. ⁹ A jęnwe rikne tunu Chiokike mmamma kpa o kwesiri kwnornu nụ ovu ọso n'onu a nwernu nụ ruwhnu Chiokike nụ risi anu. ¹⁰ A zi neekpe okpukpe iwhehnie nụ abalı ma a nwe rikne whnu anu anya ma a nyee anu nhne ke zi anu mkpa n'okwnata ovu.

¹¹ Kiti, a neekpe Chiokike Nda aị n'iwuhuru a nū Nyenwe aị Jizosi gbamanu aị apna ma a vakwnusi anu. ¹² Nyenwe aị mee ma ọwhnun'anya anu ba aba k'agida nū risi nye ọbula, lele kpa ọwhnun'anya aị zi nū risi anu. ¹³ Chiokike gba anu inwe ma anu ziri snam, ziri masi nsọ nū ruwhnu Chiokike Nda aị nga Nyenwe aị Jizosi nū ele nsọ a jaava.

Budnu ke joso Chiokike ovu n'onu

⁴ Ke ipne-aznu, rumu nda aị, a rjasno anu wuru budnu ke joso Chiokike ovu n'onu, lele kpa a noowu. Bikno, anu neeme kpa neezne nū ruwhnu kwnornu Nyenwe aị Jizosi. ² Anu magwu nhne a znirni anu bu hite nū rwhna Nyenwe aị Jizosi.

³ Ka bu nhne Nyenwe aị noopio ma o bita anu nsọ, ma anu whoga nū nhne ọbula ke zila richna lele ome oyi, ⁴ ma nye ọbula mphia kpa o jeejikwaru ęhni a † nū apna ke zi nsọ nū igwugwu, ⁵ o buo ome nhne tu iwhehnerne ke nọogwnu be lele kpa ele ma Chiokike neeme. ⁶ O za nye meju nwene a nū nhne nū kpa mọbu ghogbu a. Nyenwe aị jaata kpakara ele neeme nhne ojo ka awnwhnu lele kpa a kannu anu, do masi anu aka nū nsni. ⁷ Anu magwu nū Chiokike sukwule aị ma a buru ele zila richna, kovu ma a wuru budnu zi nsọ. ⁸ Kam kpararu, nye ọbula ke juru ọdo aka nū nsni ka jula badnu, kovu Chiokike nye nyernu anu Enine Nso a.

⁹ Nū nhne gbasiri ọwhnun'anya ke rumu nda, o zila mkpa a gbanu anu okwukwo, kwnornu nū anu magwu nū Chiokike znirni anu whnu ibne anu n'anya. ¹⁰ N'ezi, anu whnurnu kpakara rumu nda ele zi nū Masidonia n'anya. A naarjasno anu neemeko kpa neezne nū ruwhnu.

¹¹ Anu gbalı noowu budnu zi wohnernerne, neeme nhne ke gbasiri anu, anu rnusi ęnu rikne lele kpa a znirni anu, ¹² ma ele buo ele ke Chiokike noso anu anya, anu gharu o dnakwaru n'ęhni nye ọbula.

Nyenwe aị vawa

¹³ Rumu nda aị, o buo oma anu ziri nū oma ama nū nhne gbasiri ele nwurnu onwu, ma o gharu gbu anu igbugbu lele ele nwée olile anya. ¹⁴ A kweru nū Jizosi nwurnu ęnwu, hi masi n'ęnwu lizo, kpa masi, a kweru nū Chiokike jeeme ele nwurnu onwu nū rime Jizosi joosno a va. ¹⁵ Lele kpa ikwu-onu Nyenwe aị kwuru, nū aị ele zi budnu, tem du ige Nyenwe aị jaava, jęnwe rikne beru ele nwurnu onwu osno. ¹⁶ Kwnornu nū Nyenwe aị n'iwuhuru a jeegweru okne nkoli hi n'olig-

† kpa o jeejikwaru ęhni a mọbu, kpa ya nū nnwerne a joowu

we hiedna, nū nkoli nye risi enine izi, nū odidna okwodu Chiokike. Ele nwurnu nū rime Karaṣi jeebe oso lizo. ¹⁷ Omekwo, be jeegwelizo aṣi ele zṣi budnu neese a nū be nū rime erumeru znekwnusi Nyenwe aṣi n'olu. Aṣi nū Nyenwe aṣi jaazṣi kpam okwnukokwnu. ¹⁸ Kam kpayarṣu, anṣu gweru ikwu-onu ka naakasitaru ibne anṣu mkpoma.

Jiknornu kwnornu obochi Nyenwe aṣi

5 Kṣitna, rṣumu nda aṣi, o zṣila mkpa o gbanṣu anṣu okwukwo gbasiri ige nū obochi nga nhne ele ka jeeme, ² kwnornu nū anṣu magwṣu nkarṣi nkarṣi nū obochi Nyenwe aṣi jaava lele nye buznu n'abalṣi. ³ Nga ele badnṣu neeche "Udno nū eli-oji-iyi," aghom jaavakwnusi be n'ibiri, lele kpa rime neeme nnwerne zṣi rime, be jeeuwe rikne gbanahoru a. ⁴ Kovu anṣu zṣila nū rime ochichiri rṣumu nda aṣi, ke jeeme obochi wam vakwnusi anṣu n'ibiri lele nye buznu. ⁵ Hne anṣu bu rṣumu ke iwhne nū rṣumu ke obochi, a wu budnu ke abalṣi mōbu ke ochichiri. ⁶ Kam kpayarṣu, a nū lele ele berere, ele neezni anyarna, kovu a bu ele tnegwṣu etne nū ele anya duru eli. ⁷ Kwnornu nū ele anyarna neezni anyarna n'abalṣi, ele manya, manya noogbu be n'abalṣi. ⁸ Kpa a bu rṣumu ke iwhne, a buru ele anya duru eli, ele wogwu okwnata ovu nū owhnun'anya lele mbno mkpoma, a gweru olile anya oznohia kpuru nū risi lele okpu-ogwnu. ⁹ Kwnornu Chiokike sukwule aṣi ma a ta awhnṣuwhnu ke ovu owe ehni a, kovu ma a nwehia oznohia hite Nyenwe aṣi Jizosi Karaṣi. ¹⁰ Jizosi Karaṣi nwurnu enwu nū risi aṣi, ma a snornu a zṣiri budnu, a tne etne mōbu a zṣi n'anyarna.

¹¹ Kam kpayarṣu, anṣu naakasi ibne anṣu ovu, noowu ibne anṣu lele oro lele kpa anṣu neeme n'ezṣi.

Ezni ipne-aznṣu ke Polu

¹² Kṣitna rṣumu nda aṣi, a naarṣasno anṣu, anṣu sobisinu kpakara ele noornu enu n'esilawuru anṣu, bu ele nooznu anṣu nū rime Nyenwe aṣi. ¹³ Anṣu nyee be igwugwu ke agida, anṣu whnṣu be n'anya kwnornu enu be. Anṣu wuru n'udno n'esilawuru ehni anṣu. ¹⁴ Rṣumu nda aṣi, anṣu gbalṣi do ele ime mgwṣu aka nū nsni, anṣu kw-nagidne ele nootu iwhnerne, anṣu yinu ele nwée rikne aka, anṣu gweru enwerne ovu mesno kpakara badnṣu nhne. ¹⁵ O za nye ji nhne ojo kwuhnata nhne ojo. Kovu anṣu gbalṣi ma anṣu nwe mkpoma oma n'ehni ibne anṣu ma kpakara ele badnṣu ige obula.

¹⁶ Anṣu nwudna ige obula. ¹⁷ Anṣu kpe okpukpe ige obula. ¹⁸ Anṣu nootu mmamma n'onodi obula, kwnornu nū ka bu nhne Chiokike noopio n'aka anṣu nū rime Karaṣi Jizosi.

¹⁹ Anṣu mesni bekwnu ke Enine Nso. ²⁰ Anṣu ledna izi owhnurninya anya. ²¹ Anṣu tule kpakara nhne, anṣu nwukwaru nhne ke buru oma aka rikne, ²² kovu zeru kpakara nhne ke buo oma.

²³ Chiokike ke udno n'iwhuru a jaabita anṣu nsu n'apna ke zuru ozu. Chiokike bita enine anṣu, nū mkpuru ovu nū an-ehni anṣu n'apna nwée oru tem du ige Nyenwe aṣi Jizosi Karaṣi jaava. ²⁴ Nye wam sukwuru anṣu bu nye kwesiri okwnata ovu, o jeeme nhne ka.

²⁵ Rṣumu nda aṣi, anṣu bikno, kpenu aṣi okpukpe. ²⁶ Anṣu bekwutaru ehni anṣu lele ele sno Karaṣi. ²⁷ M ji m rewhna Nyenwe aṣi naakaa anṣu gwnṣu okwukwo izi ka nū nsni kpakara rṣumu nda.

²⁸ Oru ke Nyenwe aṣi Jizosi Karaṣi dazigidnenu anṣu.

2 Ele Teshalonika

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Polu panizoru notunu Chiokike mmamma kwnornu okwnata mkpoma nu owhnun'anya ele Teshalonika ke nooso oso ige obula (1:3). O bu n'ezi nu be naagawhe agida mmekepèhni, Polu naakanu be nu Chiokike notule okwnata mkpoma be nwernu nu hne o zi, o za naata be awnhwhnu (1:4,5).

Be whnuru okwukwo izi ke otu badnu karu nu Polu gbaru, ke nookwu nu Nyenwe ai valèm (2:2). Kovu Polu notodo be aka nu nsni be kwèko nye obula duwhu be, kwnornu nu Nyenwe ai java tem "nye ojo wam" whuya iwhe (2:3).

Polu jiri okpukpe mesni okwukwo izi ka (3:16).

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu

Otu mmamma nu okpukpe

Nyenwe ai yavave

Buru nye be kwesiri okwnata mkpoma

Kpe okpukpe, ru masi eru

Okpukpe ipne-aznu

¹ Mawa, Polu, nu Sajlasi nu Timoti naagba okwukwo gbaznenu ogbako Chiokike ke zi nu Teshalonika, anu ele Chiokike Nda ai nu Nyenwe ai Jizosi Karaisi. ² Oru nu udno ke hi n'aka Chiokike Nda ai nu Nyenwe ai Jizosi Karaisi dazigidnenu anu.

Otu mmamma nu okpukpe

³ A kwesiri notunu Chiokike mmamma nu risi anu ige obula, ke kakwo kwnornu nu okwnata ovu anu nooso oso kpakara obochi lele kpa owhnun'anya anu nooso masi oso n'ehni ibne anu. ⁴ A ji anu noolu onu n'esilawuru ogbako Chiokike kwnornu nu okwnata ovu anu gwuzo kwem nu ruwhnu okpakna ehni nu nhne ornuna anu naagawhe.

⁵ Ka negesi nu ikpe Chiokike zi snam, ke kpararu, be jogwnusi anu nu ele kwesiri o bna eli-eze Chiokike ke anu kwno naata awnhwhnu. ⁶ Chiokike bu nye zi snam. O jaakpakna ele naakpakna anu ehni. ⁷ O jeeme anu ele be naakpakna ehni zukwaru inwe, ma aila masi. Ka jobu nga Nyenwe ai Jizosi java hite n'oligwe, ya nu ele enine izi a zi rikne nu lele bekwnu noowu va-a-a. ⁸ O jaata kpakara ele ma Chiokike awnhwhnu nu ele za noobno nsni izi oma gbasiri Nyenwe ai Jizosi. ⁹ O jaata be awnhwhnu okwnukokwnu, chima be nu ruwhnu Nyenwe ai nu igwugwu ke iknema a.

¹⁰ N'obochi o java, ele ke a zi nsu nu kpakara ele kweru nu ya jeenye a igwugwu, jaa a mma. Anu joosno ele kweru ekwe kwnornu nu anu kweru izi oma a znirni anu.

¹¹ Ka bu nhne a vu n'ovu neekpenu anu okpukpe ige obula, ma Chiokike ai gwnusi anu ele kwesiri osukwu ikwu a, hite n'iknema a mee kpakara nhne oma anu vu n'echiche mezu nu kpakara nhne anu neeme buru nhne hi n'okwnata ovu. ¹² Ka bu ma be znarni rehna Nyenwe ai Jizosi kwnornu nu anu, ma anu kwnornu ya, hite n'oru Chiokike ai nu Nyenwe ai Jizosi Karaisi.

Badnu wam ke noolulu Iwu

² Nhne gbasiri ovu ke Nyenwe ai Jizosi Karaisi nu kpa a jeeznkwnusi a, a naariasno anu rumu nda ai, ² mkpoma lak o anu mini, ogwnu tuko anu kwnornu agwna izi owhnurninya, mobu izi berere, mobu okwukwo izi be naakaa nu a gbaru, ke naakaa n'obochi Nyenwe ai jeehieha whelem. ³ Anu kwè nye obula duwhu anu n'apna obula, kwnornu nu obochi Nyenwe ai jeehieha java tem okne olulu wam nu nye wam noolulu iwu va. Nye wam bu nye Chiokike jaata awnhwhnu okwnukokwnu, ⁴ O joovulizo ehni a olu megidne kpakara chi ele badnu neekpenu. O joogwuzote ehni a n'Oro Nso Chiokike kaa nu o bu Chiokike.

⁵ Anu chenwanya nu m kannu m anu nhne ka nga me nu anu zi. ⁶ Anu magwu nhne noobnosni a ma o gharu o whuya iwhe kitna, kovu be jeegesi nye ojo wam n'ige kwesiri. ⁷ Kwnornu nu rikne nye wam noolulu iwu notunu eru nu mgwugwa kitna, kovu nye wam ke noobnosni a jaazi koriri noobnosni a tem be

gweme a n'apna. ⁸ Ige wam be jookpume nye wam noolulu iwu, nye Nyenwe aḡ Jizōsi jeeji inwe ke ọnu a gbu nḡ hite n'onwu va-a-a ke ọvuvu a. ⁹ Nga nye wam noolulu iwu jaava, Ekwensu jeegesi ẹnu ndu-ẹhni ọ kpahie anya zḡ ọdo n'ọdo nḡ nhne elekema nḡ ẹnu tḡ n'anya, ¹⁰ nḡ kpakara ẹnu ojo o jeeji nooduwhu ele nḡonwu ọnwu. Be whu etekne kwnornu nḡ be kwéle o kweru ezi ọka ma Chiokike znḡhia be. ¹¹ Kam kpayarḡ, Chiokike ziznenu be rikne o mee nhne búo ọma ma be kweru aghalaghala, ¹² ka bḡ ma kpakara ele kwéle o kweru ezi ọka, ele whnḡrnu arḡru-ẹli n'anya bḡru ele ikpe Chiokike marnḡ.

Gwuzosi rikne

¹³ Kọvu a nḡotunu Chiokike mmamma ige ọbula kwnornu anḡ rḡmu nda aḡ, ele Nyenwe aḡ whnḡrnu n'anya. Hite n'ọpanizo, Chiokike hḡhiaru anḡ ma ọ znḡhia anḡ hite n'ẹnu Enine Nsḡ ke neeme anḡ zḡri nsḡ, kwnornu nḡ anḡ kweruru ezi ọka. ¹⁴ Kam kpayarḡ, o sukwuru anḡ hite n'izi ọma aḡ, ma anḡ kehḡa igwe n'igwugwu Nyenwe aḡ Jizōsi Karaḡsi. ¹⁵ Rḡmu nda aḡ, anḡ gwuzoru kwem, anḡ jikwasi nhne a znirni anḡ rikne, hite n'ikwu-ọnu mḡbu ọkwukwo izi a gbarḡ.

¹⁶ Kḡtna, Nyenwe aḡ Jizōsi Karaḡsi n'iwhuru a nḡ Chiokike Nda aḡ, nye whnḡrnu aḡ n'anya, hite n'oru o nyernu aḡ nḡ olile anya bḡru ọma, mee a gwuzosi rikne, ¹⁷ gba anḡ inwe, mee anḡ gbasḡ rikne nḡ kpakara ẹnu ọma nḡ ikwu-ọnu.

Anḡ kpenu aḡ okpukpe

3 Ke ipne-aznḡ, rḡmu nda aḡ, anḡ kpenu aḡ okpukpe ma izi Nyenwe aḡ gbasḡ k'agḡda, nwernu masḡ igwugwu a lele kpa ọ zḡ n'esilawḡru anḡ. ² Kpe masḡ ma Chiokike dḡhia aḡ n'aka ele ojo nḡ ele arḡru-ẹli, kwnornu nḡ ọ búo kpakara badnḡ nwernu ọkwnata ovu. ³ Kọvu Chiokike bḡ nye kwesiri ọkwnata ovu, o jeenye anḡ rikne, kpusni anḡ hite n'aka nye ojo wam. ⁴ A tḡkwasiri Nyenwe aḡ mkpḡma nḡ anḡ zḡ kḡriri

neeme neezne nḡ ruwhnu kpakara nhne a nyernu anḡ n'iwu. ⁵ Nyenwe aḡ duru mkpḡma anḡ dḡ n'owh-nun'anya Chiokike nḡ ọsnuta mkpḡma ke zḡ nḡ rime Karaḡsi.

Ọ dḡ aka nḡ nsni gbasḡri ime mgwḡ

⁶ Rḡmu nda aḡ, a ji rḡwhna Nyenwe aḡ Jizōsi Karaḡsi neenye anḡ iwu, anḡ zero nnwḡ nda ọbula ke bḡ nye ime-mgwḡ, nye zá noowu bḡdnu lele kpa nhne a znirni anḡ. ⁷ Kwnornu nḡ anḡ magwḡ kpa anḡ kwesiri o snornu nhne atḡ aḡ. A búo ele ime-mgwḡ nga aḡ nḡ anḡ zḡ. ⁸ A rḡge wiri nye ọbula ke a kwḡla ọgwo. Tnḡnuma, a dḡgburu ẹhni aḡ n'ẹnu iwhnehnie nḡ abali, nḡornu ẹnu ma a gharḡ ọ bḡru ivu rḡnya nyee anḡ. ⁹ Ka búo nḡ a nwé rikne nahḡru anḡ nhne, kọvu ma a bḡru ele anḡ ọjomuhia nhne n'aka be. ¹⁰ Nga aḡ nḡ anḡ zḡ, a znirni anḡ nhne ka, "Ọ bḡru nḡ nye ọbula jḡornu ẹnu, o rḡ wiri."

¹¹ A nḡonu nḡ agwna ele badnḡ dazḡ etekne, be mée nhne ọbula, ele nookwu ọka gbásḡla be. ¹² A ji rḡwhna Nyenwe aḡ Jizōsi Karaḡsi neenye be iwu, be gbasḡ rikne, rnḡhia nhne be jeeri. ¹³ Rikne gwḡ anḡ rḡmu nda aḡ n'ome nhne bḡru ọma.

¹⁴ Nye ọbula ke zá naabḡta nhne a gbarḡ n'ọkwukwo izi ka, anḡ hnata nye wam ama. Anḡ nḡ nye wam mékḡ nhne ọbula, ma iwhnerne tḡ a. ¹⁵ Kọvu anḡ mée be ele irno anḡ, anḡ zni be ezni lele rḡmu nda.

Obekwu ikwu ipne-aznḡ

¹⁶ Kḡtna, Nyenwe aḡ ke udno n'iwhuru a nyee anḡ udno ige ọbula n'apna ọbula. Nyenwe aḡ dazḡidnenu kpakara anḡ.

¹⁷ Mawa, Pḡlu, ji aka m gba obekwu ikwu ipne-aznḡ ka. Ka bḡ nhne neegesi nḡ mawa gbarḡ obekwu ikwu ipne-aznḡ ke me gbarḡ.

¹⁸ Oru Nyenwe aḡ Jizōsi Karaḡsi dazḡidnenu kpakara anḡ.

1 Timoti

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Timoti snornu Pọlu zne izne, nọ masị ọrnu izi ọma Karaịsi. Timoti nọ Pọlu nwernu otu okwnata mkpọma, kam kpayarọ, Timoti nọ lele nnwọ ke Pọlu mọrnu (1:2). Timoti bụ nye ọrnu ke Pọlu kwnatarọ mkpọma k'agịda. Ọ bụ n'ezị nọ Pọlu gbaznennu Timoti okwukwo izi ka, kọvu o kwuru agịda nhne ke gbasiri kpakara ogbako Chiokike. Pọlu kahjara kpa be jeeji nọohoru ele risi ogbako Chiokike. Ọ kaa nọ ele Karaịsi kwesiri neekpenu ibe be okpukpe. A nwernu otu Chiokike nọ Karaịsi Jizọsi, nye nwernu rikne o kwuru aị znekwnusi Chiokike.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Obekwu ikwu

Budnu ogbako Chiokike

Nhne tugwaru otugwa ke okpukpe aị

Pọlu znirni Timoti ezni

1 Mawa, Pọlu, nye izi Karaịsi Jizọsi lele kpa Chiokike Nye Oznohia aị nyernu n'iwu nọ ke Jizọsi Karaịsi nye bụ olile anya aị.

² M naagbaznenu Timoti nnwọ m n'ezị n'okwnata ovu okwukwo.

Chiokike Nda aị, nọ Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi nyee i oru, obirizi nọ udno.

Anọ zeru iznizni aghalaghala

³ Lele kpa me kannọ i nga me neezne Masidonia, daziri n'Efesọsi ma i bnosni ele zni iwu aghalaghala ma be kwọsi o zni nhne nọ kpam. ⁴ Be tųwhuma ige o zni ọtutnu ruwhere nọ osnusno omumu kwó okwo. Kpakara nhne ka, tųnuma be jeeme ọrnu Chiokike ke hi n'okwnata ovu neezne nọ ruwhnu, be noovuya oke-wa. ⁵ Ka bụ ma i zni ele badnọ be whnurita n'anya hite nọ mkpọma zị snam nọ ovu bọru ọma nọ ezi okwnata ovu. ⁶ Agwna ele badnọ kpawhulem, snornu ikwu-ọnu etekne. ⁷ Be noopio ọ bọru ele zni iwu, kọvu be máa nhne be nookwu, ọ bụ n'ezị be nookwusi a rikne.

⁸ A magwọ nọ iwu bọru ọma, ọ bọru badnọ mekwa a nkarị. ⁹ A magwọ nọ be kwnóge ele mee mma bįta iwu, kọvu ele noolulu iwu nọ ele risi rikne, ma ele máa Chiokike, nọ ele mmehie, ele zřla rįchna, ele tų ogwnu Chiokike, ma ele noogbu badnọ, ele noogbu nne nọ nda be, ¹⁰ ele neeme ọyi, nọ omekọrita nyerukna nọ ibne a, nọ omekọrita nyerinya nọ ibne a, ele neerne ọhi, ele aghalaghala, ele kwú ezi ọka n'ikpe, nọ kpakara nhne ọbula ke neemegidne iznizni ka zị snam. ¹¹ Iznizni ka bụ izi ọma wam ke zị igwugwu ke hi n'aka Chiokike nye nwe ngọzi. Chiokike nyernu m izi ọma ka n'aka me bįta.

Oru Nyenwe aị nyernu Pọlu

¹² M nọotunu Karaịsi Jizọsi Nyenwe aị mmamma nye nyernu m rikne, nye gwnusiri m nye kwesiri okwnata ovu, mee m bọru nye nọornu a ọrnu. ¹³ Ọ bụ n'ezị nọ m bụ m nye nookwulu a nọ mbọm nọ nye kpaknarnọ ele ke a ẹhni, nọ nye mee nhne rikne, kọvu ọ dọnu m obirizi kwnornu nọ m mernu m kpakara nhne ka nọ ọma ama nọ ókwe ekwe. ¹⁴ Nyenwe aị wųkwasiri m oru a zị agịda nọ okwnata ovu nọ ọwhnun'anya a ke zị nọ rime Karaịsi Jizọsi.

¹⁵ Ka bụ ikwu-ọnu ke kwesiri okwnata ovu, ke nye ọbula kwesiri o kweru, Karaịsi Jizọsi varọ n'ọwa ọ znọhia ele mmehie, me bụ nye risi ele mmehie. ¹⁶ Ka bụ nhne kpahjara Chiokike jiri dọnu m obirizi, me nye risi ele mmehie ma Karaịsi Jizọsi gesi ọsnuta ovu a zị ogologo ma m bọru m nhne atų nyee ele jeekweru nọ ya ma be nwehįa budnu kwó okwo. ¹⁷ Kįtna, eze ke zị okwnukokwnu, nye nwú ọnwu, nye be whnų anya, nye ya nọ nsnunu a bụ Chiokike, ya nọ nsnunu a nwe igwugwu nọ ọson'anya tim tọm. Amįm.

¹⁸ Timoti nnwọ m, m neenye i iwu ka lele kpa ọwhnurninya be whnurnu gbasiri i n'ige wheru ewhe, snornu nhne be kwuru gbasiri i, ma i nwernu rikne lų ogwnu ọma lele nye Karaịsi. ¹⁹ Jikwasi okwnata ovu i rikne nọ ovu zị snam. Agwna ele badnọ ghasarọ be, ke kpahjara ogbo okwnata ovu be kpuru. ²⁰ N'esilawuru be bụ Hąjmenousi nọ Alẹkizanda ele me sigbasiri n'aka Setani ma be mųhia gharọ o kwulu Chiokike.

Kpa be kpe okpukpe

2 Ke mbom, m naakaa, anụ kpe okpukpe nụ risi kpakara ele badnụ, nọorio arjio, nọtunu Chiokike mmamma. 2 Anụ kpenu ele eze nụ kpakara ele zị n'ochichi okpukpe, ma a wuru bụdnu udno nụ bụdnu bụru oma, nọtutu ogwnu Chiokike. 3 Ka bụ nhne bụru oma, ke nọoso Chiokike Nye Ọznohia aị mkpoma n'onu, 4 kwnornu nụ Chiokike noopio ma ọ znohia kpakara ele badnụ, ma be mahja ezi oka.

5 Otu Chiokike zi, otu nye ibno zị n'esilawuru Chiokike nụ badnụ. Nye ibno wam bụ Karaịsi Jizosi, 6 nye gweru eñni a nyega ma ọ bụru nhne ogbahia ke kpakara badnụ. Chiokike gesiri aị ka n'ige kwesiri. 7 Ka bụ nhne mernu Chiokike hohiaru m ma m bụru nye nọokpo okwo nụ nye izi. Ka bụ ezi oka, ọ bụo aghalaghala, Chiokike hohiaru m ma m bụru m nye zni nhne ke ezi oka okwnata ovu ke ele bụo ele Ju.

8 M noopio nụ rime ogbako obula ele rukna chilizo aka lawuru zị nsọ n'okpukpe énwé ovu owe eñni nụ agigo.

9 M noopio ele rinya masị yiri eji lele kpa o kwesiri, ke bụru oma n'anya. Ele rinya kpá risi gburu okne onu, mọbu tūru golu mọbu pali, mọbu woru iwo gburu okne onu, 10 kovu rñu ẹrnu oma, bụ ke kwesiri ele rinya ele ka nụ be neekpenu Chiokike.

11 Ele rinya kwesiri ọ daziri bii, mụhia nhne hite n'orube risi. 12 M kwéle m nyerinya zni nhne mọbu ziri nụ risi nyerukna, o kwesiri ọ daziri bii. 13 Kwnornu nụ Chiokike beru osno kpụ Adam, omekwo, ọ kpụ Ivu.

14 Setani dúhiele Adam, kovu o duhieru nyerinya wam, ọ ghọ nye mmehie. 15 Kovu Chiokike jooznohia ele rinya hite n'omumu nnwọ † ọ bụru nụ be jeenwe okwnata ovu, nụ owhnun'anya, nụ ọzi nsọ nụ anya udno.

Ele risi ogbako Chiokike

3 Ka bụ ikwu-onu ke kwesiri be kwnata ovu. Ọ bụru nụ nye obula ke pioru ọ bụru nye risi ogbako Chiokike, o noopio nhne bụru oma. 2 Kịtna, nye risi ogbako Chiokike jọburu nye nwée ọtna, nye nwernu otu nnwerne, nye anya udno, nye mkpoma dūru ẹli, nye be nọosonu anya, nye nookwubna ele izne, nye nweru rikne o zni nhne, 3 nye nwọ okne manya, nye mee nhne rikne, enwerne badnụ, nye zá nookno oka, nye whnuge iwai n'anya.

4 Nye risi ogbako Chiokike jọburiri nye nwernu rikne chikwa ezi-nu-oro a nkari, rumu a jọburu ele noobnonu a nsñi, nọoso a anya. 5 (Ọ bụru nụ nye obula nwée rikne chikwa oro a nkari, ndaa kpa o jeenwe rikne legidne ogbako Chiokike anya?) 6 Ọ jọburu nye varu ikne n'ogbako Chiokike, ọ zị o mee oknomokno, dnabna n'otu ikpe omuma wam lele Ekwensu. 7 Ọ jọburu nye nwernu rẹwhna oma n'ederezi, ọ zị ọ dnabna nụ nhne iwhnerne nụ mbjta Ekwensu.

8 Ele dikneni masị jọburu ele be nọosonu anya, ele ezi oka, ele nwọ okne manya, ele zá noopio iru zife ezi.

† hite n'omumu nnwọ mọbu nụ omumu nnwọ

9 Be jeeji mkpoma bụru oma jidnesi ezi oka ke Chiokike nyernu aị rikne gbasiri okwnata ovu. 10 Be jeebe osno kpa be iru, ọ bụru nụ ọ zá nhne ke megidneru be, be bụru dikneni ogbako Chiokike.

11 Ele nnwerne be masị jọburu ele nwernu oson'anya, ele zá nookwu oka etekne, kovu ele ovu oma, ele be kwesiri ọ tükwasi ovu nụ kpakara nhne.

12 Nye dikneni jọburiri nye nwernu otu nnwerne, nye neechikwa rumu a nụ ezi-nu-oro a nkari. 13 Ele nọrnu ẹrnu be nkari jeenwehia ovulizo n'olu bụru oma, be joogwuzosi rikne n'okwnata ovu ke zị nụ rime Karaịsi Jizosi.

Nhne tugwaru otugwa ke okpukpe aị

14 M naagbanu i okwukwo ka, ọ bụ n'eziri nụ m neele anya nụ m jaava wara wara. 15 Kovu ọ bụru me gbu okwnu, m naagba ma i mahja kpa ele badnụ jaabjta eñni be nụ ezi-nu-oro Chiokike ke bụ ogbako Chiokike ke zị bụdnu, ke bụ nsnusnu oro nụ ntu-eli ezi oka. 16 A zá neesigha oka, nhne tugwaru otugwa ke okpenu Chiokike zị agida,

Jizosi whuyaru iwhne n'anọ-eñni,

Enine Nsọ gbaru akebe n a,

ele enine izi whnurnu a,

be kpuru okwo a n'esilawuru kpakara mba,

ele badnụ kweru a n'owa,

Chiokike kwuru a la n'oligwe n'igwugwu.

Polu znirni Timoti ezni

4 Enine Nsọ kwuru kpa o dnornu anya nụ ige ipneaznụ nụ ele badnụ joowhoga n'okwnata ovu snornu enine ke nooduwhu nụ nhne ele renwu ojo neezni.

2 Ka bụ iznizni ke ele ruwhnu lawuru neezni n'aghalaghala, ele jiri rugwe bekwnu da akoniche be. 3 Be kwéle ele badnụ lu nnwerne mọbu gbọ nzi, be kanu ele badnụ be ri agwna wiri, ke Chiokike keru ma ele kweru ekwe gweru ọtu mmamma ri, bụ ele mahjaru ezi oka. 4 Kwnornu nụ kpakara nhne Chiokike keru bụru oma, ọ zá ke badnụ jéeri, ọ bụru nụ o gweru a, tu mmamma. 5 Be ji ikwu-onu nụ okpukpe Chiokike bita wiri nsọ.

6 Ọ bụru nụ i kanu rumu nda kpakara nhne ka, i jọburu nye izi Karaịsi Jizosi oma, nye be jiri ezi oka ke okwnata ovu nụ iznizni oma ke i snornu znụ. 7 Ọ zá nhne i ji ọtnutnu ruwhere etekne nụ oka ele nnwerne okno badnụ mee, znuhia eñni i ma i bụru nye nọtutu ogwnu Chiokike. 8 Kwnornu nụ ọznuznu ke anọ-eñni nwernu iru matị, kovu omahia Chiokike bnarnu iru nụ kpakara nhne, o vugwu mkwna ke bụdnu ka nụ bụdnu ke jaava.

9 Ka bụ ikwu-onu ke be kwesiri ọ tükwasi ovu, ke badnụ kwesiri o kweru. 10 Ka bụ risi nhne a kwno nọdoli n'ẹrnu, naagba ọtna, nụ olile anya aị zị nụ Chiokike ke zị bụdnu, Nye Ọznohia ke kpakara badnụ, ke kakwo ke ele kweru ekwe.

¹¹ Zni kpakara nhne ka, nyee iwu ma ele badnụ mee nhne i neezni. ¹² I kwé nye ọbula ledna ị anya kwnornu nụ ị bụ nnwọ ikoro. Kọvu bụru nhne atụ ke ele kweru ekwe, ma n'ikwu-ọnu, nụ bụdnụ, nụ ọwhnun'anya, nụ ọkwnata ovu, nụ ọzi snam. ¹³ Tem m va, gweru ẹhni ị yisi nụ ọgwunu nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ nụ rime ọgbako Chiokike, nọkpo okwo, neezni nhne. ¹⁴ I léwhu nkesi i anya, ke be nyernu hite n'izi ọwh-nurninya wam nga ele okno badnụ tükwasiri ị aka nụ risi.

¹⁵ Anya dụ ị ẹli gbasiri kpakara nhne ka, gweru ẹhni ị yisi neeme be ma kpakara ele badnụ whnụ nụ i nooso oso. ¹⁶ Ledu anya nụ bụdnụ ị nụ kpakara nhne i neezni. Gbalị neeme kpakara nhne ka, kwnornu nụ i mee kparam, ị jooznohia ẹhni ị ma ele nọonu nhne i neezni.

Kpa a jeemesno ele badnụ

5 I bígbo nye okno badnụ rikne rikne, kọvu kwunu a ọka lele nụ ọ bụ nda ị. Mesno rụmu ikoro lele rụmu nwene. ² Mesno ele rinya okno badnụ lele nụ be bụ nne i, gweru ọzi rịchna sọ rụmu oknornokno anya lele rụmu nwene i rinya.

³ Lekọta ele rinya nzi be nwurnu ele zị nụ mkpa anya nkarị. ⁴ Kọvu ọ bụru nụ nyerinya nzi a nwurnu nwernu rụmu mọbu rụmu rụmu a, rụmu be beru ọsno mụhia kpa be kpenu Chiokike, hite n'olekasi ele murnu be anya, lele kpa ele murnu be jiri lekasi be. Ka bụ nhne nọoso Chiokike ovu n'ọnu. ⁵ Nyerinya nzi a nwurnu ke nwée badnụ ọbula neelekwasi Chiokike anya, neekpe okpukpe iwhnehnie nụ abalị ma Chiokike yisinu a aka. ⁶ Kọvu nyerinya nzi a nwurnu ke noowu bụdnụ ke nọoso a n'ọnu nwurnu ọnwu kpa ọ zị bụdnụ. ⁷ Kanụ be mee kpakara nhne ka, ma be mee nhne bụru ọma. ⁸ Ọ bụru nụ nye ọbula nwée rikne legidne ele ọro a, ke kakwo ele ezi-nụ-ọro a, nye wam gọnahorulam ọkwnata ovu, nye máa Chiokike ka nye wam mma.

⁹ Nyerinya ke nzi a nwurnu ke gbarụ nri awha isunu, be gwnụsi a n'esilawuru ele nzi be nwurnu, nye kwesiri nzi a kwnata a ovu, ¹⁰ nye be jiri ọnu ọma a mahja, nye nọoznu rụmu a nkarị, neelekọta ele izne nkarị, snornu ele nsọ snụ ọchi be, nye neeyinu ele zị nụ mkpa aka, nọonu agịda ọnu ọma.

¹¹ Kọvu ị gbásị rẹwhna oknornokno nye nzi a nwurnu n'ọkwukwo. Kwnornu nụ nga anọ-ẹhni kpalizọru be, be jéenwe rikne gwuzonu Karajisi, be pio ọ gbọru nzi berere. ¹² Be bụru ele ikpe marnụ, kwnornu nụ be lulu-ru mkwna be kweru nụ mbom. ¹³ Tükwasị n'olu ka, be bụru ele nwée nhne be mee, be neezne n'oro n'oro noozno izno, nookwu nhne gbásịla be, nookwu nhne be kwésile o kwu. ¹⁴ Kam kpayarụ, m neeznikwa ele oknornokno ele nzi be nwurnu, be gbọru nzi berere, mụhia rụmu, legidne ọro be anya ọ zị be nyee nye irno wam oghere ọ kaja be nụ ọgbako Chiokike. ¹⁵ Agwna ele rinya wam snornulem Setani.

¹⁶ Ọ bụru nụ nyerinya ọbula nwernu nnwerne nzi a nwurnu n'oro a, o yinu be aka, o kwé ọgbako Chiokike vuru ivu nye wam, kọvu ma ọgbako Chiokike lebna

anya n'oyinu ele rinya nzi be nwurnu ele zị nụ mkpa aka.

¹⁷ Ele okno badnụ, ele neelegidne ọgbako Chiokike anya kwesiri be sọnu be anya okpukpu lawuru, ke kakwo ele nọkpo okwo izi ọma, neezni nhne. ¹⁸ Kwnornu nụ ọkwukwo nsọ kwuru kpa, "Ị knésni ọnu ehni ke nọozosna ịkpa," nụ "Nye ọnu kwesiri ọgwo ọnu a."

¹⁹ Ị kwékọ nhne ọbula be bnornu nye okno badnụ, okwolem ma be nwernu ele akebne lawuru mọbu ẹto.

²⁰ Bigbo nye okno badnụ ọbula mernu mmehie nụ ruwhnu ọhna, ma ele berere mụhia nhne.

²¹ M noogwuzo nụ ruwhnu Chiokike nụ Karajisi Jizosi nụ ele enine izi Chiokike hōhiaru neenye i iwu ka, bita kpakara nhne ka me nyernu ị, ị lé badnụ anya nụ ruwhnu kpa ị neeme be.

²² I mée wara wara nọtukwasi ele badnụ aka, ị snó ele berere nụ mmehie be. Kọvu bita ẹhni ị nsọ.

²³ Ị nwọma mini kpọi, kọvu nwọ manya matị kwnornu nụ rụwho i nụ ẹhni igbugbu ị naaria ige ọbula.

²⁴ Mmehie agwna ele badnụ kpumernu, beru be ọsno neezne n'ikpe, kọvu mmehie agwna ele berere sno be n'aznụ. ²⁵ Kparam masị, ọnu ọma whuyaru iwhe, ọ bụru nụ be whóge iwhe, be nwée rikne kpusni be.

6 Nye ọbula ke bụ ọhi whnụ nụ ọ nọoso nye nwe a anya lele kpa o kwesiri, ma be gharu ọ kaja rẹwhna Chiokike nụ iznizni a. ² Ele ọhi ke ele nwe be kweru nụ Chiokike lédna be anya, kwnornu nụ be bụ rụmu nda. Tnụnuma, be rnụnu be ọnu ka mma kwnornu nụ ele neerihia mbnarna n'ọnu be bụ ele kweru ekwe, ele be whnurnu n'anya. Ka bụ nhne i kwesiri neezni, ma be neeme masị be.

Ọwhnu iwai n'anya

³ Ọ bụru nụ nye ọbula neezni iznizni aghalaghala, ke kwéle nụ n'iznizni ke nọtụ ogwnu Chiokike nụ iznizni ke zị snam ke Nyenwe a Jizosi Karajisi, ⁴ nye wam bụ nye oknomokno. Kọvu ọ máa nhne ọbula. Echiche a bụo ọma, ka noodubna nụ okno ọka, nụ ọwho-anya, ọlu ọgwunu, ọka ọjo, ⁵ ọdogbuta zị n'esi-lawuru ele ovu ọjo, ele tuwhuru ezi ọka. Be neeché nụ okpenu Chiokike bụ apna be jeeji neenwehia iru ke be.

⁶ Kọvu okpenu Chiokike nụ rụwho ojiji bnarnụ mbnarna k'agida. ⁷ Kwnornu nụ ọ zá nhne a vuru va n'owa, a nwée masị rikne vuru nhne ọbula whoga nụ rime a. ⁸ Kọvu ọ bụru nụ a nwernu wiri oriri nụ iwo o kpusni ẹto a, ka kwesiri o ji a rụwho. ⁹ Ele noopio ọ bụru ele eze naadnabna nụ rime ọrnurna nụ mbita, nụ agida nhne iwhnirniwhno ke naakpakna be ẹhni, ke noodubna ele badnụ nụ mwhu. ¹⁰ Kwnornu nụ ọwhnun'anya iwai bụ mgbaregwunugwnu kpakara nhne ọjo zị ọdo nụ ọdo. Agwna ele noopio iwai k'agida kpawhuru n'okwnata ovu, gweru agida nhne igbugbu mekasi ẹhni be ẹhni.

Lụ ọgwụ ọma
ke ọkwnata ovu

¹¹ Kọvu, jị badnụ ke Chiokike, gbanahọru kpakara nhne ka. Tnụnuma, snornu ome mma, ọtu ogwụ Chiokike, ọkwnata ovu, ọwhnun'anya, ndidi nụ ọzi wọhnerne. ¹² Lụ ọgwụ ọma ke ọkwnata ovu. Jikwasi bụdnu kwó okwo aka ke Chiokike nyernu i nga i kwuhjaru ọkwnata ovu i nkarị nụ ruwhnu agịda ele akebne. ¹³ Nụ ruwhnu Chiokike nye neenye kpakara nhne bụdnu, nụ Karajisi Jizọsi, nye gbarụ akebne ọma nụ ruwhnu Pọtiosi Pajleti, m neenye i iwu, ¹⁴ b́ta nhne ka ma i gharụ o nwe ntụpo nụ ọtna tem Nyenwe a Jizọsi Karajisi va, ¹⁵ nye Chiokike jeegweya n'ige ke a, nye nwe ngọzi, nye nęechi kpọi, Eze kakwo ele eze, nụ Nyenwe kakwo ele nwe. ¹⁶ Chiokike ke zị bụdnu ọkwnukokwụ, nye wu n'iwhe ke ọ zá nye nwernu rikne vadu ndundu, nye ọ zá nye whnụleru anya, mọbu wh-

nụli a anya, ọson'anya nụ rikne bụru ke a tim tọm. Amim.

¹⁷ Dọ ele eze ke ọwa ka aka nụ nsnị be b́o ele oknomokno, be t́kwasi ẹkwu be ovu, ke jáazị tim tọm, kọvu be t́kwasi Chiokike ovu nye naasama aka a neenye a j kpakara nhne bụru ọma ke a neeri. ¹⁸ Dọ be aka nụ nsnị, be mee nhne bụru ọma, be bụru ele barụ aba n'ome nhne bụru ọma, ele ovu ọma ke neekesi ele badnụ nhne be nwernu. ¹⁹ Be mee kpam, be ọotu ntụ-ẹli bụru ọma ke zị kwem n'ige naava, ma be nwehja bụdnu ke bụ ezi.

²⁰ Timoti, legidne nhne be yisiri i n'aka anya nkarị. Whọga nụ nhne ọbula ke neegweya ikwu-ọnu ke neemegidne ogwụ Chiokike nụ ọka iwhnirniwhno ke nụ lele nụ o nwernu akoniche, kọvu o nwée. ²¹ Agwna ele badnụ snornu a kpawhu n'ọkwnata ovu.

Oru Chiokike dazinu anụ.

2 Timoti

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Nu , bu ke o gbaru lele okwukwo izi nda naagbanu nnwo o whuru n'anya (1:2,3), Polu pioru ma Timoti buru nye ogwnu oma ke Karaishi, o nwe ndidi nga o naata awnuruwhnu lele nye Karaishi (2:1,3). Polu gbadiyaru nne Timoti nu nne nne a, ele nwenu okwnata mkpoma nu Karaishi. Polu karu Timoti chenwanya nu ya Polu tukwasiri a aka a lawuru nu risi, ke neegesi nu Enine Chiokike noodu a nu eru a. Agwna ele kweru nu Nyenwe a dhabnaru nu mbita nye irno, kovu Polu doru Timoti aka nu nsu o gbanahoru kpakara onurna ke nooduwhu rumu ikoro (2:20-26; 3:1-9). O karu Timoti o ziri kwem neezni izi oma, o bu n'ezu nu agida ele badnu jeekweru (4:2).

Polu magwu nu ige matu o jounwu enwu kwnonu okwnata ovu a, kovu o nwenu ogwo eru (4:6-8). O buru nu a sno Karaishi nwu enwu, a jousno a ziri budnu, o buru nu a nwe ndidi, a jousno a chi lele eze (2:11,12a).

Nhne zi nokwukwo ka

Obekwu ikwu nu okpukpe o kpenu Timoti
Iwhnerne Nyenwe a tuko i
Buru nye ogwnu oma Karaishi
Kpa ele badnu jowu budnu be n'ige ipne-aznu
Buru nye be kwesiri okwnata mkpoma
Eznu ke aka Polu nu obekwu ikwu ipne-aznu

1 Mawa, Polu, nye izi Karaishi Jizosi hite n'echiche Chiokike, o ziyaru m me zni ele badnu gbasiri mkwna budnu ke zi nu Karaishi Jizosi.

² M naagbaznenu Timoti nnwo m me whuru n'anya okwukwo.

Oru, obirizi nu udno ke hi n'aka Chiokike Nda a nu Nyenwe a nu Jizosi Karaishi dazinu i.

Iwhnerne Nyenwe a tuko i

³ M notunu Chiokike mmamma, nye me neekpenu hite n'ovu zi snam lele kpa ele nda m kpenu a, neekpe okpukpe iwhnerne nu abali, neechenwanya i nokpukpe m. ⁴ Me chenwanya anya-mini ekwna i, o notogwnu m o whuru i anya ma ovu so m notu. ⁵ M neechenwanya okwnata ovu i n'ezu, ke beru osno ziri nu rime nne nne i, Loisi, nu nne i Unisi, m kweru m nu o zi masi kpa nu rime i. ⁶ Kam kpayaru, gwakne bekwnu ke nkesi Chiokike, ke o nyenu i nga me tukwasiri i aka m nu risi. ⁷ Kwnonu nu Chiokike nyege a enine ke ogwnu, kovu enine ke iknernema nu whuru n'anya nu anya udno.

⁸ Bikno, iwhnerne okpo okwo nhne gbasiri Nyenwe a tuko i, mobu iwhnerne me nye ikelu a. Kovu snonu m ta awnuruwhnu n'izi oma hite n'iknernema Chiokike nyenu i. ⁹ Chiokike zohiaru a, sukwu a ma a wuru budnu zi nsu. Ka buo hite nu nhne obula ke a mernu, kovu o bu mmuma a hite notu a. Ka bu oru ke o nyer-

nu a nu Karaishi Jizosi su owa panizoru. ¹⁰ Kitna, o mernu ka whuru iwhne nga Nye Onohia a Karaishi Jizosi whuru iwhne, nye megburu enwu gweyanu a budnu ke kwokwo, ke noonwu n'iwhe ke izi oma. ¹¹ Me jiri buru nye notkpo okwo izi oma ka, nu nye izi nu nye zni nhne. ¹² Kam kpayaru, me naata awnuruwhnu nu rime ikelu. Kovu iwhnerne za notu m, kwnonu nu m magwu m nye me kweru nu ya, m magwu m masi nu o nwenu rikne o bita nhne me yisiri a n'aka † du obochi wam.

¹³ Hite nokwnata ovu nu whuru n'anya Karaishi Jizosi, bita kpakara nhne i uru n'onu m, ma be buru nhne atu ke iznizi zi snam. ¹⁴ Enine Nso yinu i aka bita nhne oma wam be yisiri i n'aka.

¹⁵ I magwu nu kpakara ele zi nu Esia ghasaru m, ma Figelusi nu Hamogenisi.

¹⁶ Nyenwe a notu ezi-nu-oro Onesiforosi obirizi kwnonu nu o mesiri m ovu rikne, ijigba be uru m za notu a iwhnerne. ¹⁷ Nga o zi nu Rom, o piosiri m rikne tem o piohia m. ¹⁸ Nyenwe a notu a obirizi nobochi ikpe. I magwu nkaru nkaru kpa o yinu m aka n'apna zi odo notu n'Efesosi.

Nye ogwnu oma ke Jizosi

2 Timoti nnwo m, gbasiri rikne notu ke Karaishi Jizosi. ² Kpakara nhne i uru me kwuru nu ruwhnu agi-

† nhne me yisiri a n'aka mobu nhne Chiokike yisiri n'aka m

da ele akebne, zni ele kwesiri be kwnata be ovu, ele jeenwe rikne zni masị ele berere. ³ Nwe ọkasi ovu n'awhñwhnu lele nye ọgwu ọma ke Karaịsi Jizọsi. ⁴ Ọ zá nye ọbula ke bụ nye ọgwu ke neeme nhne nye búo nye ọgwu neeme, ma o mee nhne jọosno nye risi a ovu n'ọnu. ⁵ Kpam masị, ọ zá nye naagba ẹso ke jeenwe rikne kpuru okpu mmeri ọ bụru nụ ọ gbáge ẹso lele kpa iwu ẹso kwuru. ⁶ Nye ẹrnu ẹkwu ke nọor-nu ẹrnu nkari kwesiri o beru ọso ri mkpuru mbom ke hi n'ẹkwu a whụya. ⁷ Tule nhne me nookwu, Nyenwe aị jeenye i ọghohia nụ kpakara nhne.

⁸ Chenwanya nụ ka bụ izi ọma m, Jizọsi Karaịsi nye hiri n'avnurnu Devidi, hiri n'ẹnwu lizọ. ⁹ Kwnornu nụ izi ọma ka, m naata awñwhnu dụ kpa be tūru m ijigba lele nye noolulu iwu, kovu be tūge ikwu-ọnu Chiokike ijigba. ¹⁰ Ka bụ nhne mernu me neenwe nkasi ovu kwnornu ele wam Chiokike hohiaru, ma be nwehija ọznohia ke zị nụ Jizọsi Karaịsi nụ igwugwu kwó okwo.

¹¹ Ka bụ ikwu-ọnu ke kwesiri ọkwnata ovu,
 Ọ bụru nụ a snornu a nwụ,
 a jooosno a ziri bụdnu.

¹² Ọ bụru nụ a nwe ndidi,
 a jooosno a chị lele eze.

Ọ bụru nụ a gonaahoru a,
 ọ jooonaahoru aị.

¹³ Ọ bụru nụ a nwée ọkwnata ovu,
 o jeekwesi koriri ọkwnata ovu,
 kwnornu nụ ọ jooonaahoru ẹhni a.

Nye ẹrnu ke Chiokike naakweru

¹⁴ Chenwanyanụ be kpakara nhne ka. Dọ be aka nụ nsni nụ ruwhnu Chiokike gbasiri ọdogbuta n'ikwu-ọnu, ọ zá mbnarna ọbula zị a, o noolulu ele noobno nsni. ¹⁵ Gbalị gweru ẹhni i gesi nụ ruwhnu Chiokike lele nye ẹrnu Chiokike nakweru, nye iwhnerne zá nọotu, nye nwernu rikne zni ikwu-ọnu ke ezi ọka nkari.

¹⁶ Zeru ọka iwhnirniwhno nụ ọka etekne, kwnornu nụ ele nookwu a neegweme ẹhni be hne Chiokike zị.

¹⁷ Iznizni be naagbasa lele bekwnu ọkochi, † ke Haijnousi nụ Filetusi zị n'esilawuru ele neezni a. ¹⁸ Ka bụ ele kpawhuru n'ezi ọka. Be nookwu nụ olizọ n'ẹnwu ele nwurnu ọnwu whelem, be naakwnadna ọkwnata ovu agwna ele badnụ. ¹⁹ Kpa ọ zị, ntụ-ẹli Chiokike gwuzo kwem, ke nwernu akara ka, "Chiokike magwụ ele ke a," nụ "Nye ọbula ke noosukwu rẹwhna Nyenwe aị, hi nụ nhne ojo whụya."

²⁰ N'oro hna okpotokpo, ọ búo agbụgba wiri golu nụ agbụgba wiri siliva bụ nhne zị a kpọi, kovu okiko isisi nụ rịzna, agwna be ji nọornu ẹrnu zị mkpa, agwna be ji nọornu ẹrnu zịla okne mkpa. ²¹ Kovu ọ bụru nụ badnụ ọbula snụsnama ẹhni a nkari, be jeeji a nọornu ẹrnu zị mkpa, ke zị nsọ, be jiknenu a, Nyenwe a jeeji nọornu ẹrnu ọma ọbula. ²² Gbanahoru kpakara nhne ojo ke nọogwnu ele ikoro. Gbasnornu ome mma, nụ ọkwnata ovu, nụ ọwhnun'anya nụ udno, ji nụ kpakara ele neekpenu Nyenwe aị nụ mkpoma zị rịchna. ²³ I kwú

† mọbu lele mbam mbam

ọka ọbula ke iwhnirniwhno nụ agirigo nwée risi, kwnornu nụ be noovuya okno ọka. ²⁴ Nye izi Nyenwe aị jọoburu nye nookno ọka, tnunuma, ọ joooburiri nye neegesi nye ọbula ovu ọma, nye nwernu rikne zni nhne, nye nwernu ndidi. ²⁵ O jeegweru wohnernerne neezni ele neemegidne a nhne, neele anya nụ Chiokike jeeme be tūhnasna, o dubna be n'ezi ọka, ²⁶ ma be mahja nhne, gbanahoru mbita Ekwensu sninu be, kpa o gidnenu be ma be mee nhne o pioru be mee.

Ọbochi ipne-aznụ

3 Kovu hnata ka ama, ige tū ogwnu k'agjida wawa n'ọbochi ipne-aznụ. ² Ele badnụ joooburu ele whnurnu ẹhni be n'anya, ele whnurnu iwai n'anya, ele oknomokno, ele nganga, ele noolulu ele badnụ, ele zá noobnonu ele murnu be nsni, ele nwée ovu ọtu mmamma, ele zá nsọ, ³ ele nwée ọwhnun'anya, ele zá naagbarunu ele badnụ nhne be mernu be, ele nookwulu, ele nwée rikne jikwaru ẹhni be, ele nụ lele anohia, ele nhne bụru ọma zá naamasị, ⁴ ele neere ele badnụ, ele risi rikne, ele nọowhu nụ nganga, ele whnurnu nhne sọ n'ọnu n'anya karu ọ whnụ Chiokike n'anya, ⁵ ele nwernu ọdi ogwnu Chiokike kovu be gonaahoru rikne a. Ji nụ be nwékọ nhne ọbula.

⁶ Be bụ ele ji aghigho nooduwhu ezi-nụ-oro, duwhu ele rinya nwée rikne, ele rinya mmehie noovughari lele ele nwornu manya nụ ẹgwurnu nhne ojo. ⁷ Ele rinya nụ kpa zị nọomu nhne, kovu be nwée rikne mụhia ezi ọka. ⁸ Lele kpa Janisi nụ Jambirisi gwuzogidnenu Mozizi, ele ka neemegidne ezi ọka, ele mkpoma be nwurnu ọnwu, ele ọkwnata ovu be bụ nhne etekne. ⁹ Kovu be jéenwe rikne zne nụ ruwhnu, lele kpa iwhnirniwhno ele wam whuyaru iwhne, ọ bụ masị kpa iwhnirniwhno ele ka jooowhuya iwhne.

Pọlu znirni Timoti ezi ipne-aznụ

¹⁰ Kịtna, Timoti, i magwụ kpakara nhne me znirni nụ kpa me wuru bụdnu m. I magwụ nhne me neeme nụ nhne me kweru nụ ya, nkasi ovu m, nụ ọwhnun'anya m, nụ ndidi, ¹¹ nụ kpa me nagidnenu ọkpagbu, nụ awñwhnu. I magwụ kpakara nhne me whnurnu n'Antjoku, nụ Aikoniom, nụ Lisitira, kpa me nagidneru ọkpagbu. Kovu Nyenwe aị dọhiaru m nụ rime kpakara be. ¹² Me kanu i ezi ọka, nye ọbula ke jooowu bụdnu ke nọotu ogwnu Chiokike nụ rime Karaịsi Jizọsi jaata awñwhnu. ¹³ Kovu ele ojo nụ ele ka nụ be bụ nhne be búla, jaazị nọojokari bújo, nooduwhu ele badnụ, be nooduwhu masị be. ¹⁴ Kovu dazigidne nụ nhne me znirni i nụ nhne i kweru, hne i magwụ nye i mụhiaru nhne n'aka a. ¹⁵ Hite n'ige i bụ nnwọ matj, i magwụ nhne ọkwukwo nsọ kwuru, ke nwernu rikne mee i i bụru nye nwernu akoniche. Ka joodubna i n'ọznohia hite n'ọkwnata ovu ke zị nụ Karaịsi Jizọsi. ¹⁶ Kpakara nhne be gbaru n'ọkwukwo nsọ hi n'echiche Chiokike whụya, be bụru ọma n'ogweru zni nhne, big-

bọ, dọ aka nụ nsñi nụ ọznuznu ke ome mma, ¹⁷ ma badnụ ke Chiokike bụru nye zuru ozu, nye be jiknenu nọornu kpakara ọnu ọma.

4 M gwuzo m nụ ruwhnu Chiokike nụ Karaịsi Jizọsi nye jeekpe ele zị bụdnu nụ ele nwurru ọnuw ikpe nga ọ jaava lele eze, neenye i iwu ka. ² Kpọ okwo izi ọma, ziri gnarnagnarna n'ige kwesiri nụ ige kwésige, bna mbna, bigbọ, kwnalizọ mkpọma, gweru agida ndi nụ anya duru ẹli neezni nhne. ³ Kwnornu nụ ige jaa-va nga ele badnụ jéekweru iznizni bụru ọma. Tnunu-ma, be jaachikota ele neezni nhne, ele jeezni be nhne ke nsñi nọoko be ẹko noopio. ⁴ Be jéekwe o bno nsñi n'ezị ọka, kọvu snornu ọnutnu ruwhere. ⁵ Kọvu bụru nye anya duru ẹli ige ọbula, naagidne awnwhnu, rnụ ọnu nye nọokpo okwo izi ọma, rnụ kpakara ọnu ke kwesiri nye izi Chiokike.

⁶ Kịtna, ige be jọwusi bụdnu m lele arjohna manya dulum, ige me jọonwu ọnuw valẹm. ⁷ M lụkwolem ọgwnu ọma wam, m gbazulem ẹso wam, m bitala m ọkwnata ovu wam. ⁸ Kịtna, Nyenwe aị bitannu m okpu-eze ke ome mma, ke nye ikpe ziri ezi jeenye m n'ọbochi wam, o jéenye me nụ nsñunu m, kọvu o jeenye kpakara ele noopio ọ whnụ a anya nga ọ jọwhuya iwhe.

Iznuznu Pọlu nụ Timoti

⁹ Me wara wara va. ¹⁰ Demasị whnurnu nhne ọwa n'anya, ọ ghasa m zne Tẹsalonika. Kireşkensi znenu

Galasia, Tajtosi zne Dalimatia. ¹¹ Me nụ Lukwu kpọi zị. Nga i jaava kwuru Makị va, kwnornu nụ o jeenyinu m aka n'ọnu me nọornu. ¹² M ziznenu m Tajkikosi Efesosi. ¹³ Nga i jaava chiyanu m iwo me chisaru n'oro Kaposi nụ Torasi, nụ ọkwukwo, ke kakwo mkpa ọkwukwo.

¹⁴ Alẹkizanda nye ọnu rugwe mernu m nhne ọjo k'agida. Nyenwe aị jọokwu a ọgwo ọnu a. ¹⁵ Anya dọ ẹli hne ọ zị, kwnornu nụ ọ bụ nye neemegidne izi aị.

¹⁶ Nga me gwuzo n'ikpe n'ọziri nọogoru ọnu m, ọ zá nye ọbula ke sno m, kpakara ele badnụ gbanahọru m. Chiokike bikno, gwnuko nhne ka megidne be. ¹⁷ Kọvu Nyenwe aị dagwunu m, nyee masị m rikne, me jiri kpọ okwo izi ọma nụ nsñi kpakara ele bụo ele Ju. Be dọhiaru m n'ọnu odum. ¹⁸ Nyenwe aị jọdohia m nụ kpakara nhne ọjo, duru m n'udno bna n'ọchichi ẹli-eze oligwe. Ya nwe igwugwu ọkwnukokwnu. Amim.

Obekwu ipne-aznụ ke Pọlu

¹⁹ Bekwu Prisila nụ Akwila nụ ezi-nụ-oro Onesiforosi. ²⁰ Erasitosi daziri nụ Kọrinti, Tirofimosi naarija ẹni igbugbu, m ghasa a nụ Miletosi. ²¹ Gbalị va sụ okirika dọ. Ebulusi neebekwu i, ma Pudesi, Lajnosi, nụ Kalaudja nụ kpakara rumu nda.

²² Nyenwe aị dazinu i. Oru Chiokike dazinu anụ.

Tajtosi

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Polu kwuru nhne gbasiri Tajtosi nu hne zi ichne ichne nu rime okwukwo izi o gbaru. O karu nu ya nu Tajtosi sno rnu ernu izi oma nu Esia Matj nu Girisi (2 Korinti 2; Galasia 2:3). Polu kannu a, o hohia ele risi nu ele jeelekota ogbako Chiokike anya nu Kiriti.

Polu kannu Tajtosi o whnu ele risi nu ele neelekota ogbako Chiokike bu ele, ele badnu nookwu oka oma (1:5-9). Kpakara ele sno Nyenwe aj jobu ele bitaru ehni be snam, ele za neesigha oka (1:10-2:9).

Polu kwuru oka gbasiri ele zi ichne ichne nu rime ogbako Chiokike ke zi nu Kiriti. O karu nu a nwernu rikne o wu budnu ikne kwnornu nu Chiokike ziyaru Jizosi Karaishi, Chiokike zohiaru aj, snuma aj hite nu rikne Enine Nso, mee aj a panizo budnu ikne ke nwernu olile anya budnu kwó okwo. Chiokike zohiaru aj kwnornu nu o bu nye obirizi, o buo kwnornu nhne oma obula a mernu.

Nhne zi nokwukwo izi ka

Obekwu ikwu nu okpukpe Polu kpenu Tajtosi

Ezni ele risi ogbako Chiokike

Ezni ke Ogbako Chiokike

Ezni ke o znirni Tajtosi nu obekwu ikwu ipne-aznu

1 Mawa, Polu nye izi ke Chiokike nu nye izi Jizosi Karaishi. Ernu m bu o mee ele Chiokike hohiaru nwe okwnata ovu, ma be mahja ezi oka ke noodubna n'otu ogwnu Chiokike, ² ma be nwehia olile anya budnu kwó okwo, hne Chiokike za naagha aghalaghala, bu ke o kweru mkwna su owa panizoru. ³ O mernu ikwu-onu a whuya iwhe n'ige ke a hite nu ogbasa izi oma, bu ke o yisiri n'aka m lele nhne Chiokike Nye Oznohia aj nyernu n'iwu. ⁴ M naagbanu i Tajtosi nnwo m n'ezini nokwnata ovu ke a kwekotaru okwukwo.

Oru, nu udno ke hi n'aka Chiokike Nda aj nu Jizosi Karaishi, Nye Oznohia aj.

Ernu Tajtosi nu rime Kiriti

⁵ Nhne mernu me gharuru i nu Kiriti bu ma i bikwata nhne ke kwesiri obikwa, hohia ele okno badnu nu rime eli-ohna obula, lele kpa me kannu i. ⁶ Nye okno badnu kwesiri o bu nye nwée otna, nye lu otu nnwerne, nye nwernu rumu be tukwasiri mkpoma, nye kpahie agwa, ele mee risi rikne. ⁷ Kwnornu nu nye risi jobu nye nwée otna lele nye izi Chiokike, nye mee n'iche ovu a, we ovu ehni wara wara, nye za nonwo manya gbu ogbu, nye mee nhne rikne, nye nwée owho-anya. ⁸ O jobu nye neelekota ele izne, nye whnurnu nhne oma n'anya, nye za neemewhe nhne ike, nye zi snam, ziri nsó, nye neejikwaru ehni a. ⁹ O jikwaru oka wam ke kwesiri okwnata ovu rikne lele kpa be znirni a, ma o

mesi ele berere ovu rikne hite n'iznizni a zi snam, gesi masi ele neemegidne a nhne ojo be.

¹⁰ Agida ele kwé ekwe nooduwu ele berere hite nu ikwu-onu etekne, ke kakwo ele knesnigwu omen'eli ele Ju aka rikne. ¹¹ Be kwesiri o mee be kpusni onu be, ele noolulu agwna ezi-nu-oro, ele neezni nhne be kwésile o zni, kwnornu iwai. ¹² Otu nye owhnurninya be, nye Kiriti, karu kpa, "Ele Kiriti bu ele aghalaghala, ele ovu ojo lele anohia, ele ime-mgwu, nu ele okne nkoli."

¹³ Nhne o kwuru bu ezi oka, ka kpayaru bigbosi be rikne, ma be gwuzosi rikne nokwnata ovu, ¹⁴ ma be gharu iznizni aghalaghala ele Ju nu iwu ele badnu ke hi n'aka ele whogaru n'ezini oka. ¹⁵ Kpakara nhne zi richna n'anya ele zi richna, kovu nye ruru oru nu nye kwé ekwe, o za nhne zi richna, kwnornu nu akoniche be nu echiche be ruru oru. ¹⁶ Be karu nu be magwu Chiokike, kovu ernu be neegesi nu be noogonahoru a. Ele so ize, ele risi rikne, ele nwée rikne mee nhne oma obula.

Iznizni zi snam

2 Gbalj zni iznizni zi snam. ² Ele okno badnu nweru nu anya udno, ele nwernu oso n'anya, ele za neemewhe nhne ike, ele zi kwem nokwnata ovu be, nu owhnun'anya nu ndidi. ³ Ele okno badnu ele rinya masi wuru budnu lele ele zi nsó, ele za noobno ele berere nhne, ele za nonwo manya gbu ogbu, ele neezni nhne buru oma, ⁴ ma be zni ele nnwerne ikne anya udno, whnu nzi be nu rumu be n'anya. ⁵ Be kwesiri o buru ele za neemewhe nhne ike, ele zi richna, ele

rinya neelegidne ọro be anya nkari, ele noobnonu nzi be nsnj, ma ele badnu gharu o kaja ikwu-onu Chiokike.

⁶ Kpam masi, neezni rumu ikoro ma be buru ele za neemewhe nhne ike. ⁷ Nu kpakara nhne i neeme, gesi ehni i nye oma atu n'ernu oma. Nu nhne i neezni gwuzosi rikne nu rime a, nye anya duru eli. ⁸ Ikwu-onu buru oma ma nye obula ke neemegidne i tu iwhnerne hne be nwée nhne ojo be jeeji nookwugidne ai.

⁹ Zni ele phi be bonu ele nwe be nsnj nu kpakara nhne, neeme nhne joso be n'onu, be sa oka nga be nookwunu be oka. ¹⁰ Be znu nhne ele nwe be, kovu be gesi nu be jootukwasi be mkpoma, neegesi nhne oma ke zi nu iznizni Chiokike Nye Oznohia ai nu kpakara nhne.

¹¹ Oru Chiokike ke neegweya oznohia whuyaru iwhne hne kpakara ele badnu zi, ¹² neezni ai a sigbasi nhne nogwnu ano-ehni ai n'owa, nu budnu ke za notu ogwnu Chiokike, a wuru budnu ele za neemewhe nhne ike, ome mma, notu ogwnu Chiokike nu rime owa ka. ¹³ A nwernu olile anya zi ngozi, bu o whuya iwhne igwugwu ke Chiokike hna ezi nu Nye Oznohia ai Jizosi Karaisi. ¹⁴ O bu nye gweru ehni a nyee n'onodi ai ma o gbahja ai nu rime nhne ojo, bitannu ehni a ele ke a, ele zi richna, ele ovu neerne bekwnu n'ernu oma. ¹⁵ Zni kpakara nhne ka, naakwnagidne, bna mbna nu kpakara rikne i nwernu. I kwe badnu obula ledna i anya.

Budnu nye Karaisi

3 Chenwanyanu ele badnu be bita ehni be nu mkpururu ele risi nu ele neechi ehni, noobno nsnj, jiknenu o rnu ernu oma, ² be kwuko oka ojo megidne badnu obula, be buru ele udno, ele agwa oma, ele ovu hieru eli hne kpakara ele badnu zi.

³ N'ige mbom, a bu ele iwhnirniwhno, ele za noobno nsnj, ele be duwhuru, noosno agida nhne ojo zi odo nu odo ke nogwnu ai, a wuru budnu ojo, kwno awuwa, be snornu ai irno, aila sno masi be irno. ⁴ Kovu nga ovu oma nu owhnun'anya Chiokike Nye Oznohia ai whuyaru iwhne, ⁵ o znohia ai, o buo kwnornu ernu oma a rnurnu, kovu kwnornu obirizi a. Hite n'osnusnu ke omu berere, Enine Nso nyernu ai budnu ikne.

⁶ Chiokike wukwasiri ai Enine Nso k'agida hite nu Jizosi Karaisi Nye Oznohia ai. ⁷ Hne o gwnurnu ai lele ele mee mma hite n'oru, a buru ele neekehja olile anya budnu kwoko. ⁸ Ka bu oka kwesiri okwnata ovu. M naakaa, ji kwusi a rikne ma ele kweru nu Chiokike buru ele anya duru eli, neeme nhne buru oma. Kpakara nhne ka buru oma naabna iru hne ele badnu zi.

⁹ Kovu zeru ajiji iwhnirniwhno, nu ogwnu rewhna eb-nurnu, oknorno, olo ogwnu kwnornu iwu, be bna iru, be bu nhne etekne. ¹⁰ Do nye obula ke neegweya okewa aka nu nsnj mgbalawuru, i mekwo, gharu a. ¹¹ I magwu nu badnu ki bu nye aghorome, nye mmehie, o bu nye naama ehni a ikpe.

Ezni ipne-aznu

¹² Nga me jeeziya Atemasi nu Tajkikosi, hna anu zi, gbalj vakwnusi m nu Nikopolisi, kwnornu nu m jaadazi pi n'ige okirika. ¹³ Gbalj yisinu Zenasi nye ogwnu iwu nu Apolosi aka n'izne be, whnu nu be nwehjaru nhne obula be pioru. ¹⁴ Ele ke ai mphia kpa be jeeji ige be rnu ernu oma, rnphia nhne zi mkpa, be wuko badnu bna nu nhne. ¹⁵ Kpakara ele me nu be zi neebekwu i. Bekwu kpakara ele whnurnu ai n'anya nu rime okwnata ovu. Oru Chiokike dazinu kpakara anu.

Filemōni

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

Filemōni bụ otu nye zị mkpa n'ogbako Chiokike ke zị nụ Kọlosi, nye nwe ọhi ke rewhna a bụ Ọnesimosi. Ọhi ka hiri n'oro nye nwe a gbawhu. Kpa ọ kpawhuru, ya nụ Pọlu nye zị n'ikelu whnataru. Hite n'aka Pọlu, Ọnesimosi ghọ nye Karaịsi. Pọlu gbaznennu Filemōni ọkwukwo izi ka naariasno a, ọ kwubnahnarnu ọhi a, nye Pọlu neezih-nahienu a. Pọlu naariasno a, ọ naabnarnu a lele nnwọ nda nụ rime Karaịsi, ọ bụo lele ọhi.

Nhne zị n'ọkwukwo izi ka

Ọpanizo

Ọwhnun'anya Filemōni nụ ọkwnata ovu a

Ọriasno nụ risi Ọnesimosi

Okwukwo

1 Mawa, Pọlu, nye ikelu kwnornu Karaịsi Jizọsi, nụ nwene aị rukna Timoti, naagbaznenu enyi aị nụ nye ẹrnu ibne aị, Filemōni, ọkwukwo izi. ² A naagbaznenu masinu nwene aị rinya Afja nụ nye ọgwu ibne aị Akiposi nụ ọgbako ke zị n'oro i. ³ Oru nụ udno ke Chiokike Nda aị nụ Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi dazinu anụ.

Pọlu nọtunu Chiokike mmamma

⁴ M nọtunu Chiokike mmamma ige ọbula me neechenwanya i n'okpukpe m, ⁵ kwnornu nụ m nọonu nhne gbasiri ọwhnun'anya i hne kpakara rumu Chiokike zị nụ ọkwnata ovu i nụ Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi. ⁶ M neekpe ma ọkwnata ovu i nọornusi ẹrnu rikne n'esilawuru rumu nda ma i mahja kpakara nhne ọma ke a nwernu a ji nọornu ẹrnu nụ rime Karaịsi. ⁷ Ọwhnun'anya i nyernu m mkpoma ọso n'ọnu k'agida sụ nwene m rukna, bụ ke mernu ovu ele nsọ ziri bụdnu ikne, gbata kwno m inwe.

Pọlu rjasornu nụ risi Ọnesimosi

⁸ M nwernu m anya rikne nụ rime Karaịsi ọ kanu i mee nhne ke kwesiri. ⁹ Kọvu ọwhnun'anya mernu me rjasno i, lele ọkpa badnu me bụ, Pọlu nye okno badnu, kọvu kịtna, nye ikelu kwnornu Jizọsi Karaịsi. ¹⁰ M nọorio i kwnornu Ọnesimosi nnwọ m rukna nụ rime Karaịsi, nye ghọru nnwọ m kpa me zị n'ikelu. ¹¹ Nụ mbom, ọ bnáge nụ nhne ọbula nyee i, kọvu kịtna ọ bnarnu iru nyee i, ma mawa masi.

¹² M neeziyanu i ya hite n'ovu m, lele nye zị m okne mkpa. ¹³ O znernu amasi m ọ bita a hna me zị ma o yinu m aka n'ónodi i kpa me zị n'ikelu kwnornu izi ọma. ¹⁴ Kọvu m jéeme nhne ovu i kwéle, kpa nhne ọma ọbula i jeeme jeehi n'ovu i whuya, ọ bụo nhne be kw-nagidnernu i mee. ¹⁵ Ọ jọobu nụ Ọnesimosi whogaru ige matị, ma i kwubnanya a n'ehni i ọkwnukokwnu. ¹⁶ Ọ buma lele ọhi, o kakwo ọhi, kọvu lele nnwọ nda be whnurnu n'anya. Ọ zị m mkpa k'ezi, kọvu ọ zị i mkpa kakwo lele badnu nụ lele nnwọ nda nụ rime Nyenwe aị.

¹⁷ Ọ buru nụ i kwuru m nye ẹrnu ibne i, kwubnanya a lele kpa i jeegweru m. ¹⁸ Ọ buru nụ o nwernu nhne ọjo ọbula mọbu ọgwo ke o ji i, gwnusi a nụ risi m. ¹⁹ Mawa Pọlu, ji aka m naagba nhne ka, m jọokwu i be. I magwu nụ ji n'iwuru i jigwu m ọgwo bụdnu i. ²⁰ Bikno, nwene m rukna, menu m nhne ka kwnornu nụ Nyenwe aị, mee ovu sọ m n'ọnu lele nwene rukna nụ Karaịsi. ²¹ M tųkwasiri m mkpoma nụ i jọobno nsni kpa me naagba ọkwukwo ka nụ i jeeme kakwo nhne me nọorio i.

²² Kpam masi, bitanu m otu onu ọro, kwnornu m neele anya nụ Chiokike jaaza kpakara okpukpe anụ mee m hiehnakwnusi anụ berere.

Obekwu ikwu ipne-aznu

²³ Epafarasi nye me nụ a zị n'ikelu kwnornu Karaịsi Jizọsi neebekwu i, ²⁴ ma ele ẹrnu ibne m Maki, Arisi-takosi, Demasi nụ Lukwu. ²⁵ Oru ke Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi dazinu enine anụ.

Ele Hiburu

Nhne gbasiri ọkwukwo izi ka

bụ ke be gbaznennu ele Karaịsi ele be neemegidne, ele zị nụ ogwnu nụ be jaaghasa ọkwukwo mkpoma nụ Karaịsi. Nye gbarụ ọkwukwo ka naakanụ be nụ Jizọsi Karaịsi bụ ezi oyiyi Chiokike n'iwuhuru a. O neegesi nhne ka, ke mbom, Jizọsi bụ Nnwọ Chiokike ke zị ọkwukwokwunu, nye mụhiaru obno nsị hite n'awhụwhnu ọ gawheru. Lele Nnwọ Chiokike, Jizọsi kakwo kpakara ele ọwhnurninya ke Tẹsitamenti Ọknani, ma ele enine izi, ma Mozizi n'iwuhuru a. Ke ẹbo, Chiokike karụ nụ Jizọsi bụ nye arịohna, nye ọbula ke kweru nụ ya, jeenwehja ọznohia nụ mmehie.

Nye gbarụ ọkwukwo izi ka kwuru ọka gbasiri ele dikne ke ọkwukwo ovu, ele gwuzoru kwem dū n'ẹnwu. Be lekwasiri Jizọsi anya, nū ruwhnu awhnūwhnu nū ọkpagbu be kpagburu be. O jiri ọdo aka nū nsị nū ezni mesni ọkwukwo izi a.

Nhne zị n'ọkwukwo izi ka
 Karaịsi bụ oyiyi Chiokike zuru ozu
 Karaịsi kakwo ele enine izi
 Karaịsi kakwo Mozizi nū Josua
 Karaịsi bụ nye risi arịohna kakwo
 Ogba-njọ-ẹhni Karaịsi kakwo
 Arịohna Karaịsi kakwo
 Ọkwukwo mkpoma bụ risi nhne
 Mee nhne jọoso Chiokike n'ọnu
 Okpukpe nū ọka ipne-aznū

Nnwọ a kakwo ele ọwhnurninya

1 N'ige wheru ewhe, Chiokike kwunnu ele nda aị ọknani ọka agida ige hite n'ọnu ele ọwhnurninya n'apna zị ichne ichne. ² Kọvu kịtna, n'ọbochi ipne-aznū ka, o kwunnu aị ọka hite n'ọnu Nnwọ a Jizọsi, bụ nye ọ hōhiaru ma ọ bụru nye jeeri kpakara mkpe, nye o hiri n'aka a kpụ ọwa. ³ O nwernu igwugwu Nda a. Nnwọ wam bụ nhne Nda a bụ. O ji ikwu-ọnu a ke nwernu iknema jigidne kpakara nhne. O jiri aka a snusna-ma mmehie ọwa. Nga o mekworu ka, ọ daziri ẹli n'akarikwnunga Chiokike n'oligwe, nye kakwo kpakara nhne n'olu.

Nnwọ Chiokike kakwo ele enine izi

⁴ Nnwọ wam kakwo ele enine izi lele kpa rẹwhna a "Nnwọ," ke Chiokike nyernu a kakwo rẹwhna be.
⁵ Kwnornu nū ọ zá enine izi ọbula ke Chiokike kannū,
 "Ji bụ Nnwọ m.
 M ghọlam Nda i tna."
 Mọbu, ọ zị masị enine izi ke Chiokike kannū,
 "M jọoburunu i Nda,

i jọoburu Nnwọ m."

⁶ Nga Chiokike neeziya Nnwọ a nū rime ọwa, ọ kaa,
 "Kpakara ele enine izi Chiokike kpọnu a risi ẹli."

⁷ Ka bụ nhne Chiokike kwuru gbasiri ele enine izi,
 "Chiokike mernu ele enine izi a lele ruwhere,
 ele izi a lele bẹkwunu neerne erne."

⁸ Kọvu nhne gbasiri Nnwọ wam, Chiokike karụ,
 "Chiokike, ngadna eze i jaazị tim tọm,
 Mkpara ẹli-eze i bụ ikpe zị snam.

⁹ I whnurnu nhne oma n'anya, sno nhne ojo irno,
 kam kpararū, Chiokike, bụ Chiokike i teru i mọno
 ovu ọso n'ọnu,

bịta i nū hne kakwo kpakara ele ibne i."

¹⁰ O kaa,

"Ji Jihova, i tūru ntū-ẹli ọwa hite nū mbom.

I ji aka i lawuru kpụ oligwe.

¹¹ Kpakara be joowhu, kọvu i jaazị ọkwukwokwunu.
 Be jaaka bụka lele iwo.

¹² I jaapiakota be lele iwo olu,

be jaagbanwo be lele ikpe,

kọvu i zị kpa i zị nū mbom,

ọnu ọgwugwunu awha i jéebi ebi."

¹³ O zá enine izi ọbula ke Chiokike kannū,

"Daziri ẹli n'akarikwnunga m
 tem dū nga me jaabita ele irno i

lele nhne i jootukwasi ochi i lawuru.”
¹⁴ Ele enine izi, kpakara be buo ele o ziyaru o yinu ele jeekehja oznohia aka sa?

Okne oznohia wam

2 Kam kpayaru, a jigidne ezi oka wam a nuru aka rikne, o zi be vume ai lele kpa mini noovume ogbo. ² O buru nu ikwu-onu ele enine izi kwuru gwuzosiri rikne, kpakara mmehie nu risi rikne nahjaru ogwo eru awhnurwhnu kwesiri be, ³ ndaa kpa a jaagbanahoru, o buru nu a lewhuru okne oznohia hna kpa anya? O bu ke Nyenwe ai n'iwuhuru a beru osno zni, ele nuru a kannu ai nu o bu ezi oka. ⁴ Chiokike gbannu be akebe hite nu eru elekema zi ichne ichne ke rikne, nu eru ndu-ehni, nu eru rikne zi ichne ichne. O gba masiri akebe nga o nyernu ele badnu nkesi ke Enine Nso lele kpa o masiri a.

Jizosi nu lele rumu nne a

⁵ Berere kwno, Chiokike bitage ele enine izi ele jaachi owa ke jaava, bu owa ke a nookwu oka a. ⁶ Kovu be kwuru n'otu hnenum n'okwukwo nso,

“Kini bu nhne badnu etekne bu, ke i naari oriri gbasiri a,
 nu nnwo ke badnu ke i neelekota a?

⁷ I mernu a o hietu eli mati karu ele enine izi.
 I jiri igwugwu nu oson'anya kpusi a nu risi lele okpu-eze.

⁸ I mernu a nye risi kpakara nhne.”
 Ka neegesi nu o za nhne o sigbasiri o bita nu mkpururu ochi a. Kovu kitna, a whnuge nu kpakara nhne ka zi nu mkpururu ochi a. ⁹ Kovu a whnurru Jizosi, nye o mernu hietu eli mati karu ele enine izi. O jiri igwugwu nu oson'anya kpusi a nu risi lele okpu-eze kwnornu nu o nwurru enwu. Hite n'oru Chiokike, o raturu enwu riro kwnornu kpakara badnu.

¹⁰ Chiokike nwe kpakara nhne, ya ke masiri kpakara nhne hite n'iknerna a. O mernu nhne kwesiri nga o mernu Jizosi zu ozu hite n'awhnurwhnu, ma o znohia agida rumu Chiokike, mee be snornu a kehja igwe n'igwugwu a. ¹¹ Kwnornu nu nye bitaru be nso nu ele be bitaru nso bu otu oro. Kam kpayaru, o sukwu be rumu nda a za notu a iwhnerne. ¹² O karu,

“M jookwupiya rewhna i n'esilawuru rumu nda m,
 m jaaznari i n'esilawuru ogbako Chiokike.”

¹³ Berere kwno,
 “M jootukwasi a ovu,”

o kwu kwno,
 “Le me nu rumu Chiokike nyernu m.”

¹⁴ Lele rumu o sukuru vugwu ano-ehni nu onarna, Jizosi ghoru badnu ke vugwu ano-ehni nu onarna ke nwernu rikne nwu enwu, ma hite n'enwu a, o megbu nye wam bu Ekwensu ke nwernu rikne enwu, ¹⁵ ma o dokia ele zi n'ohi kpakara budnu be n'ogwnu enwu.

¹⁶ Kwnornu n'ezi, Jizosi vage o yinu ele enine izi aka, kovu rumu avnurru Ebereham. ¹⁷ Kam kpayaru, o zi mkpa Jizosi nu lele rumu nda a nu apna obula, ma o

buru nye risi arjohna ke nwernu mkpoma obirizi kwesiri okwnata ovu nu ruwhnu Chiokike, o buru masi nye mernu badnu nu Chiokike ziri n'udno hite nu ogbaru mmehie. ¹⁸ Kwnornu nu o taru awhnurwhnu nga be rnarnu a ornurna, o nwernu rikne yisinu ele be naarna ornurna aka.

Jizosi kakwo Mozizi

3 Kam kpayaru, rumu nda m, ele zi nso, ele vu osukwu ikwu oligwe, anu ri oriri nhne gbasiri Jizosi, nye izi, nu nye risi arjohna ke okwnata ovu ai. ² O bu nye kwesiri okwnata ovu nyee nye hohiaru a, lele kpa Mozizi buri nye be tukwasiri ovu nu kpakara eru a n'oro Chiokike. ³ Jizosi kwesiri o nwe igwugwu ke kakwo igwugwu Mozizi lele kpa nye wuru oro nwernu igwugwu karu oro o wuru. ⁴ Kwnornu nu kpakara oro nwernu nye wuru a, kovu Chiokike wuru kpakara nhne. ⁵ Mozizi, lele nnwo izi be kwesiri o tukwasi ovu nu kpakara oro a, gbaru akebe nhne be jookwu nu ruwhnu. ⁶ Kovu Karaishi kwesiri okwnata ovu lele nnwo n'oro Nda a. A bu oro a, o buru a bita mkpoma siri rikne ai, gwuzosi masi rikne nu nhne a neele anya a.

Ozukwa inwe ke rumu Chiokike

⁷ Lele kpa Enine Nso karu,
 “Tna, o buru nu anu nuru nkoli a,
⁸ anu mee ovu anu si rikne,
 lele kpa ele Izireli mernu nga be gwuzogidnenu Chiokike,
 ige ornurna n'eli-ikpa.

⁹ Nga ele nda anu oknani kparu m iru, kphia m,
 be whnurru eru m nri awha eno.

¹⁰ Ovu weru m ehni kwnornu ebiri kam,
 m kaa, ‘Mkpoma be noowhu apna,
 be kwege o bita iwu m.’

¹¹ Kam kpayaru, m ji m ovu owe ehni du risi, kaa,
 ‘Be jabna hne me jeenye be ozukwa inwe.’”

¹² Rumu nda m, anya du anu eli, o za nye obula n'esilawuru anu ke jeenwe ovu mmehie ke kwe ekwe ke jeeme a o whoga nu hne Chiokike ke zi budnu zi.

¹³ Kovu anu kwnagidne ibne anu hnebuo obochi be kwuru “Tna.” O za nye kwe aghigho ke mmehie mee ovu a si rikne megidne Chiokike. ¹⁴ Kwnornu nu o buru a jidne okwnata mkpoma a nwernu nu mbom du okwukwo, ai nu Karaishi jeekekho nhne. ¹⁵ Lele kpa be gbaru n'okwukwo nso,

“Tna, o bu nu anu nuru nkoli a,
 anu meko ovu anu si rikne
 lele kpa ele Izireli mernu nga be gwuzogidnenu Chiokike.”

¹⁶ Ndaa ele nuru nkoli Chiokike mee risi rikne? O buo ele Mozizi hiri n'eli Ijipiti duhja sa? ¹⁷ Ndaa ele Chiokike wesanu ovu ehni nri awha eno? O buo ele mehieru, bu ele iznu be dnarnu n'eli-ikpa? ¹⁸ Ndaa ele Chiokike duru risi nu be jabna nu hne o jeenye be ozukwa inwe? O buo ele bnoge nsi? ¹⁹ A whnurru nu

be bnáge hne o jeenye be ozukwa inwe kwnornu nù ókwe ekwe be.

4 Chiokike kweru aì mkwna ò bna n'ozukwa inwe a, mkwna wam noogwuzo kwem, anù ngwa ma a tù ogwnu, ò zì otu nyenum n'esilawùru anù ba adna nù ò bna nù rime a. ² Kwnornu nù be znirni aì izi òma lele kpa be znirni be. Kòvu izi be znirni be bnágene be nù nhne, kwnornu nù ele nùrnù a jíle òkwnata ovu naahòru a. ³ Kìtina aì ele kweru bnarnù n'ozukwa inwe a lele kpa Chiokike kwuru,

"M jí m ovu owe èhni dù risi,

be jáabna hne me jeenye be ozukwa inwe."

O kwuru ka, ò bụ n'èzi nù èrnù wam kwolem kpa ò tùru ntù-èli òwa. ⁴ O kwuru òka gbasìri òbochi ke èsau n'otu hnanum, "Chiokike zukwaru inwe n'òbochi ke èsau nù kpakara èrnù a." ⁵ Nù hnam kwno, ò kaa, "Be jáabna n'ozukwa inwe m."

⁶ A whnùrnù nù ozukwa inwe zìnu ele ke Chiokike. Kòvu, ele nùrnù izi òma wam nù mbòm bnáge n'ozukwa inwe wam kwnornu n'ókwe ekwe be. ⁷ Chiokike bítaru òbochi berere ele badnù jí naabna n'ozukwa inwe a, kwu a "Tna." Nga agìda awha whemernu, o hi n'ònu Devidi kwu lele kpa o kwuru nù mbòm,

"Tna, ò bùru nù anù nùrnù nkòli a, anù mée ovu anù si rikne."

⁸ Kwnornu nù ò bùru nù Josù duru be bna n'ozukwa inwe, Chiokike bó kwule òka gbasìri òbochi ozukwa inwe berere. ⁹ Ka neegesì nù ozukwa inwe berere zìnu rùmu Chiokike lele kpa Chiokike zukwaru inwe kpa o kekworu òwa n'òbochi ke èsau. ¹⁰ Nye òbula ke bnarnù n'ozukwa inwe ke Chiokike, noozukwa inwe nù kpakara èrnù a lele kpa Chiokike zukwaru inwe n'èrnù a. ¹¹ A yisi èhni ma a bnazne n'ozukwa inwe a, ò zì nye òbula ba adna kwnornu nù ókwe ekwe lele kpa rùmu Izireli dnarnù.

¹² Ikwu-ònu Chiokike zì bùdnu nòornusi èrnù rikne. Ò zì bùko kakwo ama-ògwnu ruwhnu lawùru. Ò nòdubna, neekewa mkpùru ovu nù enine, ma òkpukpu nù òmio. Ò nòtupiya echiche ovu nù agwa ke badnù.

¹³ Ò zá nhne be keru eke ke tugwaru otugwa n'anya Chiokike, kpakara nhne gbe anya n'anya nye wam a jaasa ajiji gbasìri èhni aì.

Jizòsi bụ nye risi arìohna

¹⁴ Hne a nwernu nye risi arìohna hna ezi kpa, nye beru òsno zne nù ruwhnu Chiokike n'oligwe, Jizòsi Karaìsi Nnwò Chiokike, a jidnesi okwuhja ke òtukwasi ovu aì aka rikne. ¹⁵ Kwnornu nù a nwée nye risi arìohna ke nhne gbasìri aì zá neemetù n'ovu, kòvu a nwernu nye risi arìohna nye be kparù iru n'apna òbula lele aì, kòvu o méne mmehie. ¹⁶ Ngwa ma a gweru ovu siri rikne vadu ngadna oru ke Chiokike ma a nahja obi-rizi nù oru jeeyinu aì aka n'ige mkpa.

5 Nye risi arìohna òbula bụ nye be hòhiaru n'esi-lawùru ele badnù, be bítà a ichne ma ò dnasni anya badnù nù ruwhnu Chiokike, naakwanù be arìohna nù nkesi kwnornu mmehie. ² O nwernu rikne gweru ovu òma mesno ele nwée rikne nù ele máa

nhne n'apna òbula, kwnornu nù ya n'iwuhuru a zá rikne. ³ Kam kparyarù, ò naakwa arìohna kwnornu mmehie ke a, nù ke ele berere. ⁴ Ò zá nye gweru igwugwu o chni èhni a nye risi arìohna, kòvu nye Chiokike sukwuru lele kpa o sukwuru Eròni. ⁵ Kpam masì, Karaìsi nyége èhni a igwugwu ke nye risi arìohna. Kòvu Chiokike kwuru nhne gbasìri a,

"Jí bụ Nnwò m,

M ghòlam Nda ì tna."

⁶ Chiokike kwu kwno nù hne berere,

"Ì bụ nye arìohna òkwnukokwnu, n'ahìri ke Mèkizedeki."

⁷ Nga Karaìsi zì bùdnu n'òwa, o jí okne èkwana nù anya-mini rìo arìriò a n'òkpukpe nyee Chiokike, bụ nye nwernu rikne ò dòhia a n'ènwu. Ò nùrnù òkpukpe a, kwnornu nù ò gwednarnù èhni a èli. ⁸ Ò bụ n'èzi nù Jizòsi bụ Nnwò Chiokike, kòvu, ò muhiaru obno nsni hite n'awhnùwhnu ò tarù. ⁹ Nga be mernu a ò zìri snam, ò ghòru nye risi òznohia òkwnukokwnu ke kpakara ele joobno nsni. ¹⁰ Chiokike mernu a ò bùru nye risi arìohna n'ahìri Mèkizedeki.

Òdnahala aznù

¹¹ A nwernu agìda nhne a jookwu gbasìri Karaìsi nye risi arìohna n'ahìri Mèkizedeki, kòvu a jóokwu a kwnornu nù anù jéenwe rikne ghòhia be. ¹² Kìtina, anù kwe-siri ò bùru ele jeezni nhne, kòvu ò zì kòriri mkpa be neezni anù nhne mbòm ke ikwu-ònu Chiokike. Ò bùru nù mini-rèma bụ nhne anù zì kòriri nòonwo, ò bùo wiri siri rikne. ¹³ Kwnornu nù nye òbula ke nòonwo mini-rèma bụ watakìri, o nwée rikne mahja nhne òma nù nhne bùo òma. ¹⁴ Wiri siri rikne bụ ke ele soru oso, bụ ele be znrùru ò mahja nhne zì ichne nù hne nhne òma nù nhne òjo zì.

6 Ngwa ma a zne ruwhnu, a sigbasi iznizni mbòm ke Karaìsi zne nù ozu ozu, a zòma ò tù ntù-èli òtuhnasna nù mmehie berere hite n'ome nhne ke neegweya ènwu, kweru nù Chiokike. ² Ka bụ iznizni ke òwu mini nù ke òbniakwasi aka nù risi, nù ke ohi n'ènwu lizò, nù ke ikpe zì òkwnukokwnu. ³ Chiokike kwe, a jeeme nhne ka. ⁴ Ò bụ nhne kwé omume nù ele mahjaru iwuhne ke Chiokike dnahnala, jeehiehna, bụ ele ratùru nkesi oligwe riro, bụ ele kehjaru igwe nù rime Enine Nsò. ⁵ Ele ka bụ ke ratùru nhne òma ke ikwu-ònu Chiokike riro ya nù iknernema ke òwa ke jaa-va, ⁶ be hi nù ya dnahnala. Ò bụ nhne jéekwe omume o kwuhnaya be, ò nù lele be nòokpogidne Nnwò Chiokike n'olu ògba berere, naakpasì a iwuhnerne nù ruwhnu òhna.

⁷ Èli ke nwòrnù mini ke noozokwasi a, naamìpiya mkpùru ke bnannù ele èkwu iru, ò nahja ngozi Chiokike. ⁸ Kòvu èli ke nooru igwnu nù akìkara bnáge iru òbula. Be jòovu a ònu, n'ipne-aznù, bèkwu jeerne a.

⁹ Kòvu ele me whnùrnù n'anya, ò bụ n'èzi a nookwu kpa, a tükwasiri ovu nù nhne kakwo mma gbasìri anù, bù ngozi ke òznohia nù mmehie. ¹⁰ Chiokike zá neeme nhne òjo. O jéechezu èrnù anù ya nù òwhnun'anya

anụ gesiri ɾɛwhna a, zị ƙoriri neegesi hne ele ke Chiokike zị. ¹¹ A noopio ma nye ɔbula mee ƙoriri ƙpam dū okwukwo, ma olile anya anụ ziri kwem. ¹² A ƙirole anụ bụru ele ime-mgwu, ƙovu anụ nū lele ele ƙweru ekwe nwe masị ndidi tem dū ọ nahja mkwna Chiokike ƙweru.

Mkwna Chiokike zị kwem

¹³ Nga Chiokike ƙweru Ebereham mkwna, o jiri ɛhni a dū risi kwnornu nū ọ zá nye berere kakwo a. ¹⁴ Ọ kaa, "N'ezị ọka, m jọgozi i, nyee i ɔbuba masị." ¹⁵ Ebereham jiri ogologo nkasi ovu nwehja mkwna wam Chiokike ƙweru a.

¹⁶ Ele badnū neejị nye kakwo be dū risi, neemesi ọka be rikne, kam bụru mbimambi ọka nū ɔdogbuta.

¹⁷ Chiokike, ma o gesi ele jeekehja mkwna, nū ọ jáagbanwo mkwna wam, jiri ɾɛwhna a dū risi. ¹⁸ Chiokike nyernu aị mkwna a nū ọ dū risi a, nhne lawuru ka gbánwo agbanwo kwnornu nū Chiokike jáagha aghalaghala, aị ele gbaznenu jigidne olile anya ke zị nū ruwhnu aị aka ọ zị inwe gwu aị. ¹⁹ A nwernu olile anya ka lele nkno ke mkpuru ovu, ke zị jii nū kwem, ke dubnarnū aị n'aznū ikpe obnosni nū rime hne zị nsọ, ²⁰ hne Jizọsi beru aị ɔsno bnazne, bụru nye risi arịohna ọkwnukokwnu n'ahjiri Mɛkizedeki.

Mɛkizedeki, nye arịohna

7 Mɛkizedeki ka bụ eze Salɛm, nye arịohna ke Chiokike ke Kakwo Nhne Dum Olu. O zuteru Ebereham nga o hiri ɔgwnu ke o gburu ele eze neehiehna, ọ gozi Ebereham. ² Ebereham nyee a otu nga nū nri nga ƙpakara nhne o gweyarū. ɾɛwhna a ke mbom bụ "Eze Ome Mma," ke ɛbo bụ "Eze Salɛm," ke bụ "Eze Udno." ³ Ọ zá ɔnutnu gbaka gbasiri nda a mọbu nne a, mọbu avnurnu a, ɔmumu a, mọbu ɛnwu a, lele Nnwọ Chiokike, ọ bụ nye arịohna ọkwnukokwnu.

⁴ Le nye kwu ka, ke nda aị Ebereham nyegarū a otu nga nū nri nga ƙpakara nhne ọ luhiaru n'ogwnu. ⁵ N'ezị ọka, iwu karū rumu Livai ele arịohna nahoru rumu nda be otu nga nū nri nga. Ọ bụ n'ezị nū be bụ rumu Ebereham. ⁶ Ƙovu Mɛkizedeki híge nū avnurnu Livai, ƙovu ọ nahoru Ebereham otu nga nū nri nga, gozi masị nye wam nahjaru mkwna Chiokike. ⁷ N'ezị, nye wam ke goziri kakwo nye wam ọ goziri. ⁸ Hna, badnū etekne ke joonwu ɔnwu nanarnū otu nga nū nri nga. Ƙovu hne berere, Mɛkizedeki nye be gbarū akebe nū ọ jaazị tem nanarnū otu nga nū nri nga. ⁹ A jaakaa nū nga Ebereham kwuru otu nga nū nri nga, nū Livai nye nanahoru otu nga nū nri nga kwuru ke a masị nū rime Ebereham, ¹⁰ kwnornu nū Livai zị nū ruwho Ebereham nda a nga Mɛkizedeki zuteru Ebereham.

Jizọsi bụ nye arịohna lele Mɛkizedeki

¹¹ Be nyernu ele Izireli iwu hite n'ele arịohna Livai. Ọ bụru nū iwu ke mernu rumu Livai bụru ele arịohna

mernu badnū zu ozu, ọ zá mkpa nū nye arịohna berere jaava n'ahjiri Mɛkizedeki, bụo n'ahjiri Eroni.

¹² Kwnornu nū kpa be gbanwornu ele arịohna, ƙpam masị bụ kpa be jiri gbanwo iwu kam. ¹³ Nye a nookwu ọka bụ Nyenwe aị, nye hiri n'avnurnu berere, ọ zá nye ɔbula ke hiri n'avnurnu kam bụ nye ọkwa arịohna. ¹⁴ A magwu nū Nyenwe aị hiri nū avnurnu Juda whuya, bụ ele Mozizi kwúge nhne ọkwa arịohna gbasiri be.

¹⁵ Ka dnornu aị anya nkarị nkarị, kwnornu nū nye arịohna berere whuyaru lele Mɛkizedeki. ¹⁶ Ọ bụo nye arịohna hite n'iwu ke osnusno ɔmumu ke badnū, ƙovu ọ bụ nye arịohna hite nū iknernema budsonu ke kwó okwo. ¹⁷ Kwnornu nū ọkwukwo nsọ karū kpa,

"I bụ nye arịohna ọkwnukokwnu,
n'ahjiri Mɛkizedeki."

¹⁸ Be sigbasiri iwu ɔknani kwnornu nū ọ zá rikne, ọ bnáge iru ɔbula, ¹⁹ kwnornu nū ọ zá nhne ke iwu mernu ozu ozu. Ƙovu a nwernu olile anya ke ka mma ke a jeeji vadu Chiokike ndundu. ²⁰ Chiokike dūru risi gbasiri a, ele berere bụru ele arịohna hne be dúge risi. ²¹ Jizọsi bụ nye arịohna Chiokike dūnnu risi, kwu masị nhne gbasiri a,

"Jihova dūru risi,
ọ jáalahna aznū,
I bụ nye arịohna ọkwnukokwnu."

²² Kwnornu ɔdu risi ka, Jizọsi bụ mbimambi ke ɔgbanjọ-ɛhni ke kakwo mma.

²³ Ele arịohna wam zị agida kwnornu nū be nwurnu ɔnwu ke mernu be nwée rikne dazigidne lele ele arịohna. ²⁴ Ƙovu Jizọsi zị budsonu ọkwnukokwnu, ɛnu ke nye arịohna a zá naagbanwo agbanwo. ²⁵ Kam ƙparyarū, o nwernu rikne ọ znohia ƙpam ƙpam bụ ele hiri n'aka a vakwnusi Chiokike, kwnornu nū ọ zị budsonu ọkwnukokwnu nɔorionu be arjio nū ruwhnu Chiokike.

²⁶ A nwernu nye risi arịohna nū kpa, nye zị nsọ, nwée ntubo, nye mmehie zila nū rime, nye zị ichne hne ele badnū ele mmehie zị, nye be gwelizoru olu kakwo ƙpakara oligwe. ²⁷ Jizọsi nuna lele ele risi arịohna ele berere, ọ zá naakwa arịohna ƙpakara ɔbochi kwnornu mmehie ke a nū ke ele Izireli. Ƙovu ọ kwarnū otu arịohna ƙpọi ke zuru ɔhna nga o gweru ɛhni a kwa arịohna. ²⁸ Kwnornu nū iwu mernu ele badnū ele zúge ozu ele risi arịohna, ƙovu ikwu-ɔnu wam Chiokike jiri dū risi ke sno iwu wam n'aznū mernu Nnwọ wam nye zuru ozu ọkwnukokwnu.

Jizọsi bụ nye risi ɔgba-njọ-ɛhni ikne

8 Ka bụ risi ƙpakara nhne a nookwu, a nwernu nye risi arịohna nū kpa, nye dazị n'akarikwnunga ngadna eze Chiokike n'oligwe. ² Nye arịohna nū kpa zị nɔornu ɛnu nye arịohna nū Hne Kakwo Nsọ n'oligwe, bụ ezi Ọro-Ẹka Nsọ ke Nyenwe aị wuru, ọ búla badnū. ³ Nye risi arịohna ɔbula jaakwa arịohna nū nkesi nū ruwhnu Chiokike, ọ zị mkpa nū nye ka jeenweriri nhne o jeeji kwa arịohna. ⁴ Ọ bụru nū ọ zị n'owa, ọ jọbu nye arịohna rja rja, kwnornu nū agida ele arịohna zị ele naakwa arịohna lele kpa Iwu Mozizi kwuru. ⁵ Be

neezne izi n'Oro Nso ke nhne atụ lele ke zị n'oligwe. Lele kpa Chiokike kannụ Mozizi nga o noowu Oro-Èka Nso, "Whnụ nụ i mernu kpakara nhne lele kpa be gesiri i be n'olu rugwu." ⁶ Kọvu ẹrnu ọkwa arịohna ke Jizọsi kakpa ke ele rnurru ẹrnu nụ mkpururu iwu ọknani. Ọgba-njọ-ẹhni ke ọ gbarụ n'esilawuru Chiokike nụ ele badnụ kakwo mma, kwnornu nụ o gwuzogwu n'olu mkwna ke kakwo mma.

⁷ Ọ bụru nụ ọgba-njọ-ẹhni ke mbom zuru ozu, mkpa ke ẹbo be znéne akpa aị. ⁸ Kọvu Chiokike whnrnu nụ ele badnụ zúge ozu, ọ kaa,

"Obochi vawa, bụ nhne Jihova kwuru,
nga me nụ ọro Izireli nụ ọro Juda,
jaagba njọ-ẹhni ikne.

⁹ Ọ jọonu lele njọ-ẹhni,
me nụ ele nda be gbarụ,
n'obochi me jiri be n'aka m
dọhia be n'eli Ijipiti,

be kwnátala ovu nụ njọ-ẹhni wam me nụ be gbarụ,
m lemernu m be anya,
bụ nhne Jihova kwuru.

¹⁰ Kịtna, ka bụ njọ-ẹhni me nụ ele Izireli jaagba
nụ ọbochi ke jaava, bụ nhne Jihova kwuru.

M jeeyisi iwu m nụ rime echiche be,
m jaagbakwasị be n'olu mkpoma be,
m jọoburu Chiokike be,
be jọoburu ele ke m.

¹¹ Ọ zá nye n'esilawuru be ke jeezni ibne a,
mọbu kanụ nwene a, 'Mahia Jihova,'
kwnornu nụ kpakara be jaamahia m,
hite nụ nye zị matị dụ nye ezi.

¹² M jaagbarunu be ọgahie be,
m jéechenwanya mmehie be berere."

¹³ Hne o nookwu ọka ọgba-njọ-ẹhni ikne, Chiokike mernu ma ke mbom ziri ọknani, nhne ọbula mernu ọknani jọodoka ọdoka, whume masi.

Okpenu Chiokike n'owa

9 Ọgba-njọ-ẹhni ke mbom ke Chiokike nụ rumu Izireli gbarụ nwernu iwu osnusno okpukpe n'oro nsọ ke ọwa.

² Be wuru ọro okpukpe ke mbom ke bụ hne zị nsọ. Nụ rime ọnu ọro ke mbom, nhne zị nụ rime a bụ nhne be bita tọnji nụ ikpechi nụ brẹdi arịohna Chiokike.

³ N'aznụ ikpe obnosni ke ẹbo bụ hne be kwu Hne Kakwo Nso. ⁴ Nhne zị nụ rime a bụ ojo golu ke isensi, nụ Igbe Ọgba-Njọ-ẹhni be wọru golu. Nụ rime igbe wam, nhne zị a bụ otu ite golu mana, nụ mkpara Eroni ke warụ ọkwukwo nụ mbadamba akaworugwu lawuru ke be gbakwasiri iwu wam n'olu be. ⁵ N'olu igbe, ele enine izi be wuru ọwu zị igwugwu be kwu Cherubim gbasarụ akankwu be kpusnirni ikpechi oru. A jéenwe rikne kọwa kpa be kịtna.

⁶ Nga be bita kworu kpakara nhne, ele arịohna naabna nụ hne zị nsọ kpakara ọbochi nọornu ẹrnu be.

⁷ Kọvu okwolem nye risi arịohna naabna nụ Hne Kakwo Nso n'aznụ ikpe obnosni wam otu mgba n'awha. O jeeji ọvnarna ke o jeeji kpusni mmehie ke a nụ mme-

hie ele Izireli mernu nụ ọma ama. ⁸ Enine Nso neegesi kpa Oro-Èka Nso ke mbom nụ omen'eli a gwuzo koriri, apna be jeeji naabna nụ rime Hne Kakwo Nso mesnirni emesni. ⁹ Ka bụ nhne neegesi n'ige ka, nụ nkesi nụ arịohna be jiri kwanụ Chiokike arịohna jéenwe rikne mee ele neegweya nkesi arịohna zu ozu. ¹⁰ Ka bụ wiri nụ manya nụ mmemem ke ọsnusna, kpakara omen'eli ele ka bụ nhne anya nọowhnu joogwuzo tem dụ ige Chiokike jaagbanwo be.

Ọvnarna Karaịsi

¹¹ Kọvu Karaịsi varụ lele nye risi arịohna nhne ke ka mma ke zị hna, Oro-Èka Nso ke ọ nọornu ẹrnu nụ rime a kakpa, zu masi ozu. Ọ bụo ke be jiri aka wu, ọ bụo ke be keru eke n'owa ka. ¹² Nga Karaịsi bnaznenu nụ rime Hne Kakwo Nso, ọ bnarnụ otu mgba kpọi. O jile ọvnarna owu mọbu ke nnwọ ehni kwa arịohna, kọvu o ji ọvnarna ke a gbahia kpakara aị ọkwnukokwunu. ¹³ Ọvnarna owu nụ ehni nụ nnwọ ehni nụ rẹtnu ke be wekwasiri ele zila richna mernu be ziri richna n'olu ehni.

¹⁴ Ọ kọ bụru ọvnarna Karaịsi, nye hiri n'Enine Nso ọkwnukokwunu gweru ehni a kwa arịohna nwée ọru nụ ruwhnu Chiokike, jọosnusnama akoniche aị whoga n'ẹrnu ojo ke jaakpaya ẹnwu, ma a kpenu Chiokike ke zị bụdnu.

¹⁵ Kam kpayarụ, Karaịsi jiri bụru nye agbata ke ọgba-njọ-ẹhni ikne, ma ele Chiokike sukwuru nwehija mkwna o kehia nhne kwó okwo. Kwnornu nụ ọ nwurru ẹnwu ma ọ zị kpa ọ gbahia be nụ rime awhnwhnu ke mmehie be mernu nụ mkpururu ọgba-njọ-ẹhni ke mbom.

¹⁶ Hne iwu oke mkpe zị, be jeegesiri nụ nye wam gbarụ a nwurru ọnwu. ¹⁷ Kwnornu nụ iwu oke mkpe bụ nhne etekne hne nye gbarụ a zị bụdnu, kọvu ọ jaabna n'ẹrnu nga nye gbarụ a nwurru ẹnwu. ¹⁸ Ka bụ nhne kpayarụ nụ ọgba-njọ-ẹhni ke mbom jiri ọwusi ọvnarna gwuzosiri rikne. ¹⁹ Kwnornu nụ nga Mozizi kannụ ele Izireli kpakara nhne iwu wam kwuru, o gweru ọvnarna nnwọ ehni gwagidne a mini, gweru hisopu nụ wuulu ihie whesi n'okwukwo iwu wam nụ kpakara ele badnụ. ²⁰ Ọ kaa, "Anụ bno nsni, ka bụ ọvnarna ọgba-njọ-ẹhni ke anụ nụ Chiokike gbarụ, anụ bita a."

²¹ Kpam masi, o whesiri Oro-Èka Nso ọvnarna nụ kpakara agbugba nụ nhne be ji zne izi. ²² N'ezị ọka, ọ gwnarnụ matị ọvnarna mee kpakara nhne ziri snam n'iwu, kwnornu nụ hne be wúsage ọvnarna, ọgbaru mmehie zila.

Arịohna Karaịsi noovume mmehie

²³ Kam kpayarụ, Oro-Èka Nso ke ọwa ka nụ kpakara nhne zị nụ rime a, bụ oyiyi nhne zị n'oligwe, bụ nhne be jeeji ọvnarna nọosnu, kọvu nhne ke oligwe n'iwuru a pioru arịohna ke kakwo mma karụ ọvnarna anọhia. ²⁴ Kwnornu nụ Karaịsi bnáge nhne zị nsọ be jiri aka wu, ke bụ oyiyi ke ọkwnamarna nhne. Kọvu ọ bnaznenu oligwe hne o gwuzo nụ ruwhnu Chiokike

nụ risi aj. ²⁵ Nye risi arịohna ele Ju naabna Hne Kakwo Nso otu mgba n'awha gweru ọvna n'arịohia. Kọvu Karaisi znége o ji ẹhni a kwa arịohna agịda ige. ²⁶ Ọ bụru kpam, Karaisi znernu ata awghnụwhnu agida ige hite n'ọpanizo okike ọwa. Kọvu ọ whụyaru otu mgba kpọi kwnornu aj n'okwukwo ige ka, gweru ẹhni a kwa arịohna ma o vume mmehie. ²⁷ Ka bụ ezi ọka, badnụ joonwuriri otu mgba, omekwo, ikpe Chiokike sno a. ²⁸ Kpam masị, be jiri Karaisi kwa arịohna otu mgba o vume mmehie agịda ele badnụ, ọ jaava ke mgba lawuru znọhia ele neele anya a hne mmehie zila a.

Karaisi kwaru arịohna zuru ọhna otu mgba

10 Iwu wam bụ enine nhne ọma ke jaava, ọ bụo nhne wam, kam kpayaru, o nwée rikne hite n'arịohna ke be naakwa ige ọbula mee ele naava ọ kpọ risi eli zu ozu. ² Ọ bụru n'ụ ele neekpenu Chiokike zị rịchna n'ụ rime ovu, ikpe mmehie ba mana be. Kpakara ọkwa arịohna znernu okwome. ³ Kọvu kpakara arịohna wam bụ nhne ke neechenwanyanụ be mmehie be hite n'awha d'ụ n'awha. ⁴ Kwnornu n'ụ ọvna n'arịohia ehni n'ụ owu nwée rikne vume mmehie.

⁵ Kam kpayaru nga Karaisi varu n'ọwa, ọ karu, "Arịohna n'ụ nkesi ruwhnu ọma masige i, kọvu i bitannu m anọ-ẹhni o bnonu i nsni.

⁶ Ovu zá nọso i n'ọnu kwnornu arịohna ọkporne bẹkwu mọbu arịohna mmehie.

⁷ M kaa, 'Chiokike, le, m valẹm o mee nhne i pioru me mee, lele kpa be gbaru nhne gbasiri m n'okwukwo nso.' "

⁸ Ke mbom, ọ karu, i pirole arịohna n'ụ nkesi ruwhnu ọma, mọbu arịohna ọkporne bẹkwu mọbu arịohna mmehie, ọ b'ụ n'ezị n'ụ iwu wam karu be mee kpam.

⁹ Ọ kaa, "Chiokike, le, m valẹm o mee nhne i pioru me mee." O gwemernu nhne ke mbom ma ọ zị kpa o gwuzote nhne ke ẹbo. ¹⁰ Kwnornu n'ụ Jizosi Karaisi mernu nhne Chiokike pioru o mee, ọ snusnamarnu mmehie aj hite n'arịohna ke o jiri ẹhni a kwa otu mgba ke zuru ọhna. ¹¹ Nye ọkwa arịohna ọbula noogwuzo kpakara ọbochi n'ọnu ọnu a, naakwa otu arịohna agịda ige. Kọvu kpakara arịohna ka nwée rikne noovume mmehie. ¹² Kọvu nga nye arịohna ka kwaru arịohna ke zị ọkwukokwunu kwnornu mmehie, ọ daziri eli n'akarikwununga Chiokike. ¹³ Hite n'ige wam, ọ zị neese ige Chiokike jaabita ele irno a lele nhne ọgbakwasị ọchi a. ¹⁴ Hite n'ụ otu arịohna, o mernu ele zị snam hite n'ụ mmehie zu ozu ọkwukokwunu.

¹⁵ Enine Nso naagbanu aj akebne ka hite n'ụ nhne o kwuru n'ụ mbom,

¹⁶ "Ka b'ụ n'ọ-ẹhni ke me n'ụ be jaagba, n'ọbochi ke jaava, b'ụ nhne Jihova kwuru, m jeeyisi iwu m n'ụ rime ovu be, m jaagbakwasị be n'echiche be."

¹⁷ Ọ kaa kwno berere, "M jeechenwanya aruru-eli be, n'ụ mmehie be berere."

¹⁸ Kịtna, ọ gbarunnu be kpakara mmehie be, arịohna berere zá kwnornu mmehie. ¹⁹ Kam kpayaru, rumu nda m, a nwernu ovu siri rikne ọ bnazne n'ụ Hne Kakwo Nso hite n'ọvna n'arịohia. ²⁰ Ọ gbamannu aj apna ikne ke zị b'udnu hite n'ikpe obnosni wam ke b'ụ anọ-ẹhni a. ²¹ A nwernu nye risi arịohna ke kakwo, nye neelegidne ọro Chiokike anya. ²² Ngwa ma a gweru mkpoma zị rịchna n'ụ ezi ọkwunata ovu, n'ụ ovu ikpe mana vakwnusi Chiokike, ya n'ụ ẹhni be jiri mini zị rịchna snusnama. ²³ Ngwa ma a knetasị olile anya ke ọkwunata ovu aj aka rikne, kwnornu n'ụ nye kweru aj mkw-na jaabita mkw-na o kweru. ²⁴ A gbalị mee nhne joovulizọ ọwhnun'anya n'ovu ibne aj hite n'ọnu ọnu ọma. ²⁵ A ghása ọgbako rumu nda n'otu lele kpa agw-na ele badn'ụ neeme. Kọvu a kwnagidne ibne aj ke kakwo kpa ọbochi wam naava ndundu.

²⁶ Ọ b'ụru n'ụ a jaazị k'oriri neeme mmehie hne a n'ur-nu ezi ọka wam, ọ zá arịohna berere be jaakwa kwnornu aj. ²⁷ Kọvu nhne ke gwnarnu b'ụ olile anya ke t'ụ ogw-nu ke ikpe, ya n'ụ ke okne b'ekwunu ke jeerne ele neemegidne Chiokike. ²⁸ Nye ọbula ke dnarnu Iwu Mozizi nw'uru ọnu hne badn'ụ lawuru mọbu ẹto gbagidn'ernu a akebne, be d'onnu a obirizi. ²⁹ An'ụ le kpa ikpe wam jaazị rikne b'ụ awghnụwhnu nye wam jaata b'ụ nye lednarnu Nnwọ Chiokike anya, nye kp'oge ọvna n'arịohia n'ọ-ẹhni ke Chiokike nhne, ke snusnamarnu mmehie a, nye lednarnu Enine Nso ke oru anya. ³⁰ Kwnornu n'ụ a magwu nye karu, "Mawa nwe mmegwnahja, m jeemegwnarnu." Jihova kwuru berere, "Jihova jeekpe ele ke a ikpe." ³¹ Ọ b'ụ nhne t'ụ ogw-nu ọ dnabna n'aka Chiokike ke zị b'udnu.

³² An'ụ chenwanya ọbochi ele ke wheru ewhe kpa an'ụ sn'uru ovu kpa iw'ne Karaisi mukwasiri an'ụ n'ụ rime kpakara awghnụwhnu. ³³ Agw-na ige an'ụ b'uru ele be kpasiri iw'nerne n'ọhna, ige berere an'ụ dasiri ele berere be neemegbu emegbu n'ikwunu. ³⁴ An'ụ d'onnu ele zị n'ikelu obirizi. Nga be nah'uru an'ụ nhne an'ụ nwernu, ovu s'uru an'ụ n'ọnu kwnornu n'ụ an'ụ magwu n'ụ an'ụ nwernu ẹkwunu ke jaazị ọkwukokwunu n'oligwe.

³⁵ An'ụ t'uw'hu ovu osi rikne an'ụ, o jeenwe ọgw'ọnu zị agịda. ³⁶ An'ụ sn'uta ovu ma an'ụ nwernu rikne mee nhne Chiokike pioru, nahja masị nhne o kweru n'ụ mkw-na. ³⁷ Kwnornu,

"Ige matj, nye wam jaava b'ụ nye jaava, o j'ogbu ọkwunu.

³⁸ Kọvu, nye mee mma ke m jeehi n'okwunata ovu ziri b'udnu,

ọ b'uru n'ụ nye ọbula lahna aznu, nhne gbasiri a j'oso m ovu n'ọnu."

³⁹ Kọvu a b'uo ele naalahna aznu, whu etekne, a b'ụ ele kweru d'ụ n'oznohia mkpuru ovu.

Ele dikne ke ọkwunata ovu

11 Ọkwunata ovu b'ụ ọdnabn'ernu n'ụ nhne a neele anya, n'ụ ọtukwasi ovu n'ụ nhne ke a wh'uge anya zị. ² Hite n'okwunata ovu, ele gbaka nahjaru ruwhnu ọma n'aka Chiokike.

³ Hite n'okwnata ovu, a ghohiaru n' Chiokike jiri ikwu-onu a ke owa, ke kpayaru, nhne a noowhnu anya hi n' nhne a whnuge anya whuya.

⁴ Ebeli jiri okwnata ovu kwanu Chiokike arjohna ke ka arjohna Keni nwene a mma. Hite n'okwnata n'ovu a, Chiokike gbaru akebe n' n' o bu nye mee mma kwnornu n' Chiokike nahoru nkesi a. Hite n'okwnata n'ovu a, o zi koriri nookwu oka o bu n'ezi n' n' o nwurnu onwu.

⁵ Hite n'okwnata ovu, Inoku nwuna onwu, kovu Chiokike kwururu a n' budnu, be whnuna a, kwnornu n' Chiokike kwururu a. Kovu su Chiokike kwururu a, be gbaru akebe a n' o mernu nhne s'oru Chiokike ovu n'onu. ⁶ Hne okwnata ovu zila, be nwée rikne mee nhne j'oso Chiokike ovu n'onu. Kwnornu n' nye jaavakwnusi Chiokike jeekweriri n' Chiokike zi, n' n' o bu nye nokwu ele noopiosi a rikne ogwo ernu.

⁷ Hite n'okwnata ovu, Noa t'uru ogbo nga Chiokike doru a aka n' n' nsni nhne ke zi n' ruwhnu, o whnuna anya, o tu ogbo o jiri znohia ele oro a. O marnu owa ikpe, kehja ome mma hite n'okwnata ovu.

⁸ Hite n'okwnata ovu, Eberham bnornu nsni nga Chiokike sukuru a zne eli ke o jeekehja n' mkwna, o whoga neezne hne o ma. ⁹ Hite n'okwnata ovu, o wuru n'eli Chiokike kweru a mkwna lele nye izne. O wuru n'oro-eka, ya n' Aziki n' Jekopu, ele ya n' be kehjaru otu mkwna wam. ¹⁰ Kwnornu n' Eberham neele anya eli ke nwernu nt'eli, ke Chiokike bu nye nka n' nye wuru a.

¹¹ Hite n'okwnata ovu, Sera nahjaru rikne o tu rime nga o wheru ige, o bu n'ezi n' n' nwée nnwo † kwnornu o karu n' o bu nye kwesiri okwnata ovu bu nye kweru mkwna. ¹² Hite n'otu badnu ka, Eberham, o bu n'ezi o n' lele nye nwurnu onwu, hne avurnu a hna lele mb' ke oligwe n' lele r'zna ke zi n' ngeri osimini hna ke nwée onu ogwnugwnu.

¹³ Kpakara ele ka nwurnu n' rime okwnata ovu. Be nahjage nhne Chiokike kweru mkwna, kovu be whnurnu be hite n' hne zi ikere, gweru be, kwuhja n' be bu ele izne n' ele neewhe ewhe n'owa. ¹⁴ Nga ele badnu nookwu kpa, ka neegesi n' be neele anya eli ke aka be. ¹⁵ N'ezi oka, o buru n' be naari oriri gbasiri eli ke be hiri whuya, be znernu alahna aznu. ¹⁶ K'itna, be neele anya eli ke ka mma, eli ke oligwe. Kam kpayaru, iwhnerne za neeme Chiokike ma be sukuru a Chiokike be, kwnornu n' o bitannu be otu eli.

¹⁷ Hite n'okwnata ovu, Eberham gweru Aziki kwa arjohna nga Chiokike kparu a iru. Nye wam nahjaru mkwna wam jiri otu nnwo k'oi o nwernu kwa arjohna. ¹⁸ O bu n'ezi n' Chiokike karu, "Hite n' Aziki, i jeenwe agida rumu." ¹⁹ Eberham kweru n' Chiokike nwernu rikne mee Aziki hi n'enwu lizo, n'ezi oka, o nahoru nnwo a lele nye hi n'enwu lizo.

²⁰ Hite n'okwnata ovu, Aziki goziri Jekopu n' Iso, nookwu oka gbasiri ngozi ke zi n' ruwhnu. ²¹ Hite n'okwnata ovu, Jekopu goziri rumu Josefu lawuru nga o

noowhnu onwu. O dnabnenu n' mkpara a k'oi risi eli nyee Chiokike.

²² Hite n'okwnata ovu, Josefu nga o noowhnu onwu kwuru nhne gbasiri okwnehala ke rumu Izireli n'eli Ijipiti, nyee be iwu gbasiri okpuku a.

²³ Hite n'okwnata ovu, ele murnu Mozizi tugwaru a enwa eto kwnornu n' o bu nnwo zi ichne, ogwnu iwu eze tula be.

²⁴ Hite n'okwnata ovu, Mozizi, nga o sopiyaru n' badnu, kwéle be sukuru a nnwo adna Fero. ²⁵ O snornu rumu Chiokike ta awhnwhnu kanu a mma kakwo o nwe ovu oso n'onu ke mmehie ige matj. ²⁶ O gwnurnu nhne iwhnerne ke Kara'isi nhne zi okne onu ahja kakwo kpakara ekwnu ke Ijipiti, kwnornu n' o neele anya ogwo ernu ke zi n' ruwhnu. ²⁷ Hite n'okwnata ovu, o sigbasiri eli Ijipiti, o tula ogwnu ovu owe ehni ke eze, kwnornu n' o gwuzoru kwem lele nye whnurnu Chiokike wam be whnu anya.

²⁸ Hite n'okwnata ovu, o miteru Iriri Ogawhe n' onwanna be wesaru ma enine izi enwu wam ke gburu kpakara nnwo mbom be murnu gharu o gbu nnwo mbom ele Izireli. ²⁹ Hite n'okwnata ovu, rumu Izireli wheru Osimini Ihie lele eli etekne, nga ele Ijipiti pioru ma be whe, mini riri be.

³⁰ Hite n'okwnata ovu, oghiri mk'oi Jeriko dnarnu, nga ele Izireli gbaru a gburugburu obochi esau.

³¹ Hite n'okwnata ovu, nwerinya ewhere Rehabu ziri budnu, be gbukotala ya n' ele irno Chiokike, kwnornu n' o tugwaru ele znernu o nyokahja eli wam.

³² Ndaa nhne me jookwu, kwnornu n' ige zila me jookwu nhne gbasiri Gidioni, n' Baraki, n' Samsini, n' J'efita, n' Devidi n' Sameli, n' kpakara ele owhnurninya. ³³ Ele hiri n'okwnata ovu lugbu eli-eze, rnu ernu oma, nahja mkwna, kpusni onu odum, ³⁴ kpachni bekwnu noonwu onwu, gbanahoru ama-ogwnu, be nwée rikne, kovu be ghoru ele dikne, ele dikne n'ogwnu, chihala ele ogwnu eli berere. ³⁵ Ele rinya nahjaru ele ke be hiri n'enwu lizo. Be taru ele berere awhnwhnu, kovu be kwéle be d'ohia be, ma be lizo n'enwu ke ka mma. ³⁶ Be mernu ele berere nhne rumu, pnja be hna, owe, be knernu ele berere eriri, yisi be n'ikelu.

³⁷ Be t'uru be akaworugwu, be kwobiri be ebo, be jiri ama-ogwnu gbu be, be woru akpukpo owu n' atnurnu gbagharj, be gh' ele mboni, be kpakna be ehni, megidne be.

³⁸ Ele owa kwésile ele ka. Be gagharj lele ele nwée oro n'eli-ikpa n' rugwu matj, be wuru n' rime mkpewu n' onunu eli.

³⁹ Kpakara ele ka nwernu otnutnu oma kwnornu n'okwnata ovu be, kovu be nahjage mkwna wam.

⁴⁰ Chiokike bitannu aj nhne ka mma. Chiokike mernu ma aj n' be zukota, ma a buru ele zuru ozu n'otu.

Chiokike naapnja rumu a nhne

12 Kam kpayaru, hne a nwernu agida ele akebe gbaru aj gburugburu, a tuwhu kpakara nhne ke noobnosni aj n' mmehie ke naatakwnusi n'ehni aj, ma

† m'obu hite n'okwnata ovu, Eberham gh'oru nda, o bu n'ezi o mernu okno badnu, Sera n'iwuru a nwée nnwo

a gweru okasi mkpoma gba eso ke zi aj nu ruwhnu. ² A neelegidne Jizosi anya, nye turu ntụ-eli nu nye mekwakworu okwnata ovu aj. Nye kwnornu ovu oso n'onu ke zi a nu ruwhnu li nhne igbugbu ke ogba, gweme iwahnerne, o daziri eli kitna n'akarikwungu ngadna eze Chiokike. ³ Anụ tule nhne gbasiri nye wam ke liri nhne igbugbu ke ogba nu omegidne ke ele mmehie, rikne bo gwu anụ, anụ dna n'apna. ⁴ Nu rime ogwunu anụ noolu megidne mmehie, anụ yooluge ogwunu du n'owusa onarna anụ n'enwu. ⁵ Anụ chezuru ikwu-onu okasi ovu wam ke Chiokike nookwu anụ lele rumu, "Nnwọ m, i lédna odo aka nu nsni ke Jihova anya, ovu lakkwadia anụ mini nga o bigboru anụ.

⁶ Kwnornu nu Jihova naata ele o whnuru n'anya awnhwuhnu,

naapnia nye obula o kwuru nnwo a nhne."

⁷ Anụ nabnarnu awnhwuhnu anụ naata lele odo aka nu nsni ke nda nodo rumu a. Anụ whnulele nnwo ke nda a zá nodo aka nu nsni sa? ⁸ O buru nu Chiokike zá nodo anụ aka nu nsni lele ele berere, anụ buo rumu a, kovu anụ bu rumu oyi. ⁹ Nda aj k'owa nodo aj aka nu nsni, a noobnonu be nsni. A kwesiri o bnonu Nda aj ke enine aj nsni karukwo ma a ziri budnu.

¹⁰ Nda aj k'owa naapnia aj nhne ige matị n'ovu oso n'onu be, kovu Chiokike naapnia aj nhne kwnornu mbnarna ke aj, ma a snornu a kehja ozi nsọ a. ¹¹ O zá odo aka nu nsni obula ke nososo oso n'ige wam, kovu o zi igbugbu. Omekwo, o mipiya ezi mkpuru ke ome mma nu udno nu rime ele gawheru nu rime a.

¹² Kam kpayaru, anụ mee aka ke dnarnu adna lizo nu mkpnerne ochi ke nwée rikne gwuzoru kwem. ¹³ Anụ zne izne n'apna ke snirni asni o zi ele nwée ochi ba dna n'apna, tnuma, be gwọ be.

O do aka nu nsni

¹⁴ Gbalị ma ji nu kpakara ele badnu ziri n'udno, ziri masi nsọ, kwnornu nu o zá nye jowwhnu Chiokike anya su o zila nsọ. ¹⁵ Anụ whnu nu o zá nye dnahalaru n'oru ke Chiokike. O zi nye nu lele egwnugwunu luga nlulu n'esilawuru anụ ke joovuyanu anụ mkpa, hite nu a mejo agida badnu. ¹⁶ Anụ whnu nu o zá nye neeme oyi mọbu nye zá nosonu Chiokike anya lele Iso, nye kwnornu otu mgbawiri re onodi onarna a. ¹⁷ Anụ mahjaru, omekwo, o pioru o nahoru ngozi nda a, oghere zila kwnornu nu o nwée rikne gbanwo nhne o mernu, o bu n'ezini nu o jiri anya-mini ekwuna piosi ngozi wam rikne.

¹⁸ Anụ vāduge nu rugwu ke anụ jeemetu aka, lele rugwu Saina ke neerne bekwnu, nu ochichiri, okne ogwunu nu okne ruwhere, ¹⁹ nu odidna ke okwodu nu odidna nkoli ke ele nurnu a, riasno nkoli wam kwuma berere. ²⁰ Kwnornu nu be gwuzolige iwu wam ke karu, "O bubedi anohia vadu rugwu wam metu a aka, be gweru ara tugbu a." ²¹ Nhne Mozizi whnuru nu zi okne ogwunu, o kaa, "Ogwunu turu m, ehni nooznu m biri biri."

²² Kovu anụ vaduru rugwu Zayoni, bu Jeruselem ke oligwe, eli-ohna ke Chiokike ke zi budnu, nu ele enine

izi, o zá nye noogwnuli onu, ele neetne eri onwudna.

²³ Anụ vadulem ogbako Chiokike ke rumu be beru osno mu, ele be gbaru rehna be n'oligwe, vakwnusi masi Chiokike, nye neekpe kpakara ele badnu ikpe, nu enine ke ele ome mma zuru ozu. ²⁴ Anụ vakwnusiri Jizosi, nye ibno ke ogba-njo-ehni ikne, nu onarna ke owhesa, ke nookwu nhne ke ka mma kakwo onarna Ebelj.

²⁵ Anya du anụ eli, anụ whnu nu anụ gharu o nurnu nhne nye wam nookwu. O buru nu ikpe marnu ele wam bnone nsni nhne nye wam zi nodo be aka nu nsni n'owa kwuru, ndaa kpa a jaagbanahoru, o buru nu a bnone nsni nhne nye wam zi n'oligwe nodo aj aka nu nsni nookwu? ²⁶ Nkoli a mernu owa znu biri biri n'ige wam, kovu kitna, o kweru mkwaa kaa, "Berere kwno, m jeeme o buo owa kpo znu biri biri, kovu oligwe masi." ²⁷ "Berere kwno" neegesi nu o jeegweme kpakara nhne nooznu biri biri bu nhne be keru eke, ma nhne ke zá nooznu biri biri gwuzosi rikne.

²⁸ Hne a nanahoru eli-eze ke zá nooznu biri biri, a tunu Chiokike mmamma, kwnakwu a kpa o joso a n'onu, nu ogwunu nu oso anya. ²⁹ Kwnornu nu Chiokike bu bekwnu neerne erne.

Kpa be wu budnu jaamasị Chiokike

13 Anụ noowhnu ehni anụ n'anya lele rumu nda. ² Anụ chézu elekota ele izne, kwnornu nu agwna badnu lekotaru enine izi hne be máa. ³ Anụ chenwanya ele zi n'ikelu lele nu anụ nu be zi n'ikelu. Anụ chenwanya ele naata awnhwuhnu lele nu anụ nu be sno naata awnhwuhnu.

⁴ Anụ sobisinu olulu nzi nu nnwerne. Anụ méru okpata nzi nu nnwerne kwnornu nu Chiokike jeekpe ele neeme oyi nu ele ewhere ikpe. ⁵ Anụ kwé ohnun'anya iwai neechi mkpoma anụ, nhne anụ nwernu ji anụ ruwho, kwnornu nu Chiokike karu,

"M jáaghasa anụ rja rja,
m jáasa anụ aka rja rja."

⁶ Kam kpayaru, a ji ovu siri rikne kaa,

"Jihova bu nye neenyinu m aka,
ogwunu zá nootu m nhne badnu jeeme m."

⁷ Anụ chenwanya ele risi anụ wheru ewhe, ele kwunnu anụ ikwu-onu Chiokike, kpa be wuru budnu be, kpa be nwurnu enwu, anụ snornu okwnata ovu be. ⁸ Jizosi Karaisi zi kpa o zi, ekile, tna, du okwnukokwunu.

⁹ Anụ kwékwadia iznizni ikne obula zi ichne ichne kwnapu anụ n'apna. O ka mma mkpoma aj gwuzosi rikne n'oru Chiokike, o buo nu omen'eli wiri zi ichne ichne ke zá naabnanu ele neeri a mbnarna obula. ¹⁰ A nwernu ojo ke ele naakwa arjohna n'Oro-Eka Nso nwée rikne ri nhne zi nu olu a.

¹¹ Kwnornu nu nye risi arjohna neegwebna onarna anohia be gburu lele arjohna mmehie nu rime Hne Kakwo Nso, kovu be nokporne okpna anohia wam bekwnu n'aznu eli-ohna. ¹² Kam kpayaru, Jizosi taru awnhwuhnu n'aznu eli-ohna ma o gweru onarna a bita ele badnu nsọ. ¹³ Ngwa ma a znekwnusi a n'aznu eli-

ọhna vuru masị ihwernerne a. ¹⁴ Kwnornu nụ a nwée ẹli-ọhna ke jaadazigidne hna, kọvu a neele anya ẹli ke naava nụ ruwhnu.

¹⁵ Ngwa ma a znarnị Chiokike ige ọbula, ma ọ bụru arịohna hite nụ Jizọsi, ka bụ nhne nkesi ke hi aị n'ovu, hite n'ọnu nookwuhia nụ ọ bụ Nyenwe aị. ¹⁶ Anụ chenyanya, neeme nhne ọma ya nụ neekesi ele badnụ nhne anụ nwernu, kam bụ arịohna ke nọso Chiokike ovu n'ọnu. ¹⁷ Anụ bno nsnị, anụ bita ẹhni anụ nụ mkpururu ele risi anụ, kwnornu nụ be neelegidne anụ anya lele ele jaasa ajiji nụ ruwhnu Chiokike, ma be rnụ ẹrnu be n'ovu ọma, ọ bụo nụ ovu owe ẹhni, ke zá bnanụ anụ mbnarna ọbula.

Obekwu ikwu ipne-aznụ

¹⁸ Anụ kpenu aị okpukpe. A magwụ nụ ovu aị zị rịch-na kwnornu nụ a pioru o mee nhne bụru ọma ige ọbu-

la. ¹⁹ M naariasno anụ kpenu m okpukpe ma m vakwnusi m anụ wara wara.

²⁰ Kịtna, Chiokike udno nye mernu Nyenwe aị Jizọsi hi n'ẹnwu lizọ, nye bụ Okne Nye Znụ Atnurnu wam, hite n'ọvnarna ọgba-njọ-ẹhni kwó okwo, ²¹ nyee anụ kpakara nhne bụru ọma o mee echiche a. O gweru masị aị mee nhne masịri a, hite nụ Jizọsi Karaịsi nye nwe igwugwu ọkwnukokwnu. Amịm.

²² Rụmu nda m, anụ bno nsnị n'ikwu-ọnu ezni ke me kwuru, kwnornu nụ ọkwukwo me gbarụ zá ogologo.

²³ Anụ mahia nụ nnwọ nda aị Timoti whụyalam n'ikelu. Ọ bụru ọ va ngwa ngwa, me nụ a joosno va lekasi anụ.

²⁴ Anụ bekwu kpakara ele risi anụ nụ kpakara rụmu Chiokike. Ele İtali neebekwu anụ.

²⁵ Oru Chiokike dazinu kpakara anụ.

Jemisi

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

jiharu n'agida ezni o nyernu kpakara rumu Chiokike gbasaru nu "rime kpakara owa." Jemisi ji agida nhne anya n'owhnu n'obochi neezni nhne ke enine, neegesi kpa nye Kara isi kwesiri o ji akoniche wu budnu n'owa. Jemisi kwuru oka gbasiri o ba eze, owa, ornurna, agwa oma, okewa, okwnata mkpoma, riro, akoniche, okno oka, oknomokno, ozi wohnernerne, okpe ele berere ikpe, nganga, ndidi nu okpukpe. Okwukwo izi ka nookwu mkpa o zi nu badnu nwernu okwnata mkpoma nu nhne obula o neeme, lele kpa o kwesiri nye neekpenu Chiokike.

Nhne zi n'okwukwo izi ka

Opanizo

Okwnata mkpoma nu akoniche

Odna owa nu eze

Ornurna

Onurnu nu omume

Odo aka nu nsni gbasiri okewa

Okwnata mkpoma nu ernu

Nye Kara isi nu riro a

Nye Kara isi nu owa

Ezni zi odo nu odo

¹ Mawa, Jemisi, nye izi ke Chiokike nu ke Nyenwe a Jizosi Kara isi, neebekwu kpakara ele ke Chiokike, ke bu avnurnu nri nu ebo ele Chiokike zi nu rime kpakara owa.

Okwnata ovu n'ige ornurna

² Rumu nda m, o buru nhne snarnima ige obula anu dnabnarnu nu nhne ornurna zi odo n'odo. ³ Kwnornu nu o bu okpa okwnata ovu iru jeegweya ndidi. ⁴ Ndidi rnuzu ernu a, ma anu buru ele zuru ozu, o za nhne kogwu. ⁵ O buru nu o zi nye nwée akoniche, nye wam rjo n'aka Chiokike, nye neenye kpakara badnu hite nu mkpoma oma a, o za naakpasí iwernerne. O jeenye a. ⁶ Nye wam jeeji okwnata ovu n'orio, o nwéko mkpoma lawuru. Nye nwernu mkpoma lawuru nu lele abaka-mini osimini, nga ruwhere neewhe, o notulizo a olu. ⁷ Nye ki chéko nu o jeenwehia nhne obula n'aka Nyenwe a. ⁸ O bu nye mkpoma lawuru, o gwúzole kwem nu kpakara apna a.

Odna owa nu eze

⁹ Nwọ nda ke bu nye mboni nwudna nga Chiokike gwelizoru a olu. ¹⁰ Nwọ nda ke bu nye kwu nwudna nga Chiokike gwednarnu a eli. Kwnornu nu nye kwu jaagawhe lele igwugwere oha. ¹¹ Nga ehnam wasiri n'orne bekwnu a, o chnagbu achara, igwugwere a

dnahnala, mma a kwome masi. Kpam masi, nye eze jaagawhe nu kpakara ernu a.

Ornurna

¹² Ngozi jaazinu nye wam ovu a siri rikne nu ige ornurna, kwnornu nu o megbu ornurna, o jeenwehia budnu kwó okwo ke Chiokike kweru ele whnurnu a n'anya mkwna. ¹³ Nga be naarna anu ornurna, nye wam kákwadia, "Chiokike naarna m ornurna," kwnornu nu o za nye nwernu rikne rna Chiokike ornurna, Chiokike rna badnu ornurna. ¹⁴ Kovu be naarna badnu ornurna nga nhne ojo ke mkpoma nototo a, ma o duwhu a. ¹⁵ Nga nhne ojo ke mkpoma wam turu rime, o mughia mmehie, mmehie masi sopiya, o mughia enwu.

¹⁶ Rumu nda m me whnurnu n'anya, anu kwé be duwhu anu. ¹⁷ Kpakara nkesi oma nu nhne buru oma neehi n'oligwe naava, n'aka Nda ke keru iwhe, nye za naagbanwo lele kpa enine naagbanwo. ¹⁸ Chiokike pi-oru o gweru ikwu-onu ke ezi oka a mughia ai, ma a buru mkpuru mbom ke kpakara nhne o keru eke.

Onurnu nu omume

¹⁹ Rumu nda m me whnurnu n'anya, anu mahia ka, kpakara badnu ziri gnarnagnarna n'onurnu, kovu o buo n'okwu oka. O wé masi ehni wara wara. ²⁰ Nye ovu owe ehni nwée rikne mee nhne jaamasí Chiokike.

²¹ Kwnornu nụ ka, anụ gweme kpakara rune nụ kpakara agwa ojo ke jipihjuru mkpoma anụ. Anụ gweru ẹhni anụ b́ta nụ mkpururu Chiokike, nahoru oka wam ke nwernu rikne o znohia mkpuru mkpoma anụ.

²² Anụ buru ele neeme nhne oka wam kwuru, anụ búko ele nonu onu kpọi, needuwu ẹhni anụ. ²³ Nye obula ke nonu ikwu-onu wam kpọi, kovu o zá neeme eme, nụ lele badnụ ke neelekiri ruwhnu a nụ nyno, whnụ ruwhnu a kpa o nụ, ²⁴ o lekirkwo ẹhni a, ngangam, o whoga, chezume okpa badnụ o bụ.

²⁵ Kovu nye obula ke neelegidne anya n'iwu wam zuru ozu ke neeme badnụ nwernu ẹhni a, ke naadazigidne nụ rime a, o búo nye nonu onu nechezu masi, kovu nye neeme nhne iwu wam kwuru, Chiokike joggozi nye wam n'ernu a.

²⁶ O buru nụ nye obula bụ nye neekpenu Chiokike, kovu o knésige riro a eriri, o nooghonu mkpoma a aghigho, okpenu Chiokike a bụ nhne etekne.

²⁷ Okpenu Chiokike ke zị snam, ke be mérula emeru nụ ruwhnu Chiokike bụ Nda aị, bụ ka, o chenwanya rumu nwée nda nụ nne, nụ ele rinya nzi be nwurnu nụ mmekpẹhni be, nụ badnụ o b́ta ẹhni a rịchna hite nụ nhne ojo k'owa ka.

Ole badnụ anya nụ ruwhnu

2 Rumu nda m, lele ele kweru nụ Nyenwe aị Jizosi Karaisi, nyenwe igwugwu, anụ lékọ badnụ anya nụ ruwhnu hite nụ ya naakpa ike. ² O buru nụ nye kwu ke gbagwu ari mkpaka golu, woru iwo marnu mma va n'ogbako anụ, nye mboni ke wogwu nkukara iwo va masi, ³ o buru nụ anụ sobisinu nye wam wogwu iwo marnu mma, kanu a, "Daziri nụ ngadna ka," kovu kanu womboni wam, "Gwuzoru hna, mọbu daziri n'eli etekne n'ochi m," ⁴ anụ kpála ike, buru masi ele ikpe oriri ojo marnu?

⁵ Anụ bnote nsni, rumu nda m me whurnu n'anya, Chiokike horulam ele mboni ke owa ka, mee be buru ele kwu n'okwnata ovu be, be buru masi ele o jeenye eli-eze wam o kweru ele whurnu a n'anya mkwna.

⁶ Kovu anụ lednarnu womboni anya. O búo ele kwu wam neemegbu anụ? O búo be noopnurnu anụ zne oro ikpe? ⁷ O búo ele kwu noolulu rewhna oma nye wam nwe anụ?

⁸ O buru anụ b́ta iwu Eze aị ke oligwe ke be gbaru n'okwukwo nsọ, "Whnụ nye agbatibi i n'anya lele ẹhni i," anụ mekwaru nkarị. ⁹ Kovu o buru nụ anụ le badnụ anya nụ ruwhnu, anụ mehielem. Iwu jeegesi nụ anụ dnarnu iwu. ¹⁰ Nye obula ke jaabita kpakara iwu, kovu dna otu kpọi, o dnam kpakara iwu wam. ¹¹ Kwnornu nụ nye wam karu, "I mékọ oyi," kamasiri, "I gbúko badnụ." O buru nụ i méne oyi, kovu i gburu badnụ, i bụ nye dnarnu iwu. ¹² Anụ kwu, mee masi lele ele Chiokike jeeji iwu ke neeme badnụ nwernu ẹhni a kpe ikpe. ¹³ Kwnornu nụ nye nwée mkpoma obirizi, Chiokike jodonu a obirizi nga o jeekpe a ikpe. Obirizi nonwudna n'ikpe omuma.

Okwnata ovu nwée ernu bụ nhne etekne

¹⁴ Rumu nda m, ndaa mbnarna obnarnu o buru nụ nye obula kaa, "M nwernu m okwnata ovu," kovu ernu a gésile a? Okwnata ovu kpọi o jooznohia a? ¹⁵ O buru nụ rumu nne rukna mọbu rumu nne rinya nwée iwo, mọbu wiri oriri, ¹⁶ mbnarna kịni bụ nhne o bnarnu, o buru nụ otu badnụ n'esilawuru anụ kanu a, "Lekwaru anya, o nyee i iwo i joowo, chi i iyi, nụ wiri i jeeji riji ruwho," kovu o nyéne a nhne ke zị anọ-ẹhni mkpa. ¹⁷ O bụ masi kpa okwnata ovu ke nwée ernu bụ nhne nwurnu onwu.

¹⁸ Kovu otu nyenum jaakaa, "Otu badnụ nwernu okwnata ovu, nye berere nwernu ernu oma." Gesi m okwnata ovu i ke nwée ernu, m jeegesi i ernu oma m hite nụ okwnata ovu m. ¹⁹ I kweru nụ otu Chiokike, o buru oma. Ele renwu ojo kwe masiri, be naama rururu tu ogwu. ²⁰ Ji nye iwhnirniwhno! I pioru o mahia nụ okwnata ovu ke nwée ernu bụ nhne etekne? ²¹ Gweru Ebereham nda aị nụ nhne atụ. Be gwnsiri a nụ nye mee mma hite n'ernu oma a, nga o jiri Aziki nnwọ a rukna kwa arjohna n'olu ojo arjohna. ²² I whurnu nụ okwnata ovu a nụ ernu a rnukotaru ernu. Okwnata ovu a zuru ozu hite n'ernu oma a. ²³ Nhne be gbaru n'okwukwo nsọ mezuru ke kwuru, "Ebereham kweruru Chiokike, Chiokike gwnsinu a nụ o bụ nye mee mma." Be sukwu a enyi ke Chiokike. ²⁴ Anụ whurnu nụ be gwnurnu badnụ nụ nye mee mma hite n'ernu oma a, o búo hite nụ okwnata ovu kpọi.

²⁵ Kpam masi, gweru Rehabu nwerinya ewhere nụ nhne atụ. Be gwnurnu a nụ nye mee mma hite n'ernu oma, nga o kwubnanyarnu ele varu o dna ndidna hi n'eli Izireli, zihala be n'apna berere. ²⁶ Lele kpa anọ-ẹhni bụ nhne nwurnu onwu hne enine zila, kpam masi, okwnata ovu bụ nhne nwurnu onwu hne ernu zila.

Ledu riro i anya

3 Rumu nda m, kpakara anụ búko ele zni nhne. Kwnornu nụ anụ magwu nụ ele zni nhne jeenwe agida ikpe kakwo ele berere. ² Kpakara aị naadnahie n'agida nhne. Nye zá naadnahie nụ ikwu-onu bụ nye zuru ozu, nwe masiri rikne o chikota kpakara ẹhni a. ³ A neekne onu iyinya eriri ma be mee nhne a pioru be mee, zne masi hne a pioru be zne. ⁴ A gweru ogbo mini lele nhne atụ, o bụ n'ezini nụ o zị okpotokpo, okne ruwhere noovughari a, kovu nụ nye risi ogbo ji amarana matị nootughari ogbo penupe obula nye risi ogbo pioru. ⁵ Kpam masi, riro bụ nhne matị zị n'ẹhni aị, o nootu oka k'agida. Le kpa igbogo hna ezi bụ ke bkwunu matị mernu o nwuzọ bkwunu. ⁶ Riro bụ bkwunu. O jihjuru nụ agida nhne ojo n'esilawuru nhne zị aị n'ẹhni. Riro bụ nhne neemeru badnụ, noomusi budnu bkwunu hite nụ bkwunu eli renwu.

⁷ Badnụ nwernu rikne znu, znu masilam kpakara nhne be keru eke, mọbu anohia ke zị ogwnu zị ichne ichne, nụ onunu obula, mọbu aznu zị nụ mini, nhne

ọbula nọpnu ọpnu. ⁸ Kọvu nụ ọ zá nye nwernu rikne zny riro. Ọ bụ nhne ojo ke zá naadazị bidim. Nhne gbu badny zị nụ rime a. ⁹ A ji riro naaznarni Nyenwe aị nụ Nda aị Chiokike. A ji masị a nọovu badny ọnu bụ nye be kpuru n'oyiyi ke Chiokike. ¹⁰ Ọtu mmamma nụ ọvu ọnu neehi nụ otu ọnu wam nọowhuya. Rụmu nda m, o búo ọma ọ zị kpam. ¹¹ Be tũhia mini sọ n'ọnu nụ mini lu nlulu n'otu ọmi? ¹² Rụmu nda m, isisi figi o nwernu rikne mĩnya mkpuru isisi olivu? Mọbu isisi vaịni o nwernu rikne mĩnya mkpuru isisi figi? Mini arụa, o nwernu rikne gbahịa mini so n'ọnu?

Akọniche zị ichne ichne

¹³ Ọ bụru nụ o nwernu nye zị n'esilawuru anụ ke nwernu akọniche nụ ọghohia, o gesi a hite nụ bụdnu a, hite masị nụ agwa ọma nụ ogwedna ẹhni a ẹli ke hi n'akọniche. ¹⁴ Kọvu ọ bụru nụ mkpoma anụ jihiaru nụ okwno-awụwa, nụ ovu nlulu, nụ aka-nchni, anụ kpá nganga. Anụ mée ezi ọka ghọ aghalaghala. ¹⁵ Akọniche ke nụ kpam híge n'oligwe va, ọ bụ ke ọwa. Enine Chiokike zịla nụ rime a. Ọ bụ nhne ke rẹnwu ojo neezni. ¹⁶ Hne okwno-awụwa nụ okewa zị, ọgba aghara ghara jaaziri. ¹⁷ Kọvu akọniche ke hi n'oligwe va, beru ọsno ziri rịchna, omekwo, o nwe udno, o nwernu mkpoma ọma, naadnakọta n'otu, o nwernu obirizi nụ ẹrnu ọma, o nwée aghigho, ọ kwu ezi ọka. ¹⁸ Ele neeme udno naakpa mkpuru udno. Be jọghohia mkpuru ke imerne ọma.

Enyi ke ọwa

4 Ọ bụ kịni noovuya ọlu ogwnu nụ ọdogbuta n'esilawuru anụ? Be hi nụ nhne ojo ke nọogwnu mkpoma anụ, ke nọolu ogwnu nụ rime anụ. ² Anụ pi-oru nhne, kọvu anụ nwéhiala a, anụ jiknenu o gbu badny. Anụ piosi nhne rikne, anụ nwée rikne nwehịa be, anụ jiknenu nọdogbuta, nọolu ogwnu. Anụ nwée nhne anụ pioga kwnornu nụ anụ rịola n'aka Chiokike. ³ Anụ nọorio, kọvu anụ zá nanahịa kwnornu n'oriri ojo ke mkpoma anụ, ma anụ gweru a mee kpa o jiri masị anụ.

⁴ Anụ ele kwé be tũkwasi anụ ovu! Anụ máa nụ nye ọbula ke whnurnu nhne ọwa n'anya k'agịda nye wam bụ nye irno ke Chiokike? Nye ọbula ke pioru ọ bụ enyi ke ọwa neeme ẹhni a nye irno ke Chiokike. ⁵ Anụ chékọ nụ nhne be gbarụ n'ọkwukwo nsọ bụ etekne, "Chiokike neelegidne Enine Nsọ a o yisiri nụ rime anụ anya k'agịda." ⁶ Kọvu Chiokike neenye aị oru k'agịda. Lele kpa be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, "Chiokike noogwuzogidne ele oknomokno, kọvu o neenye rụmu mboni oru."

⁷ Anụ bíta ẹhni anụ nụ mkpururu Chiokike. Anụ nyigidne Ekwensu, ọ jaagbawhu hne anụ zị. ⁸ Anụ kpayabetụ Chiokike ndundu, ọ jaakpayabetụ anụ ndundu. Anụ kwnosnama aka anụ, anụ ele arụru-ẹli. Anụ snusnama mkpoma anụ, anụ ele mkpoma lawuru. ⁹ O gbu anụ igbugbu, anụ ru ọwa, anụ gba mkpe! Rụmu anụ ghọ ẹkwana. Snarnima anụ ghọ ọ

gbarụ ruwhnu. ¹⁰ Anụ gwedna ẹhni anụ nụ ruwhnu Chiokike, o jeegwelizọ anụ olu.

Anụ kpéko ibne anụ ikpe

¹¹ Rụmu nda m, anụ kája ibne anụ. Nye ọbula ke naakaja nnwọ nda a, mọbu neekpe a ikpe, ọ naakaja iwu, neekpe masị iwu ikpe. Ọ bụru nụ i bụ nye neekpe iwu ikpe, ngam, i búo nye naabita iwu, kọvu nye ikpe iwu. ¹² Chiokike kpọi bụ nye neenye iwu nụ nye ikpe. Ya nụ nsnunu a nwernu rikne znọhia aị mọbu gbumekwo aị. I bụ nyele ke neekpe badny ibne i ikpe?

Anụ lúu ọnu nhne ekile jọbu

¹³ Anụ bnote nsni, anụ ele naakaa, "Tna mọbu ekile, a jeezne mba ka mọbu mba kiyari daziri pji otu awha, gba mgbama ahia, kpa agida iwai." ¹⁴ Anụ máa nhne jeeme ekile. Ndaa nhne bụdnu anụ bụ? Bụdnu anụ nụ lele iknorno-mini ke whuyaru, dazị ige matị, omekwo, o whume n'anya. ¹⁵ Ka bụ nhne anụ znenu okwu, "Ọ bụru ọ masị Nyenwe aị, a jaazị bụdnu mee ka mọbu mee kiyari." ¹⁶ Kọvu kịtna, anụ noolu ọnu, neeme oknomokno. Kpakara o luu ọnu ka búo ọma. ¹⁷ Nye mahiaru nhne bụru ọma o mee a, o méne a, ọ bunnu a mmehie.

Be dọru ele eze aka nụ nsni

5 Anụ bnote nsni, anụ ele eze. Anụ kwana ẹkwana, si okokoba kwnornu nụ nhne igbugbu ke jaadnakwasị anụ. ² Ẹkwu anụ roru oro, akịka takwolem iwo anụ. ³ Kpakara golu nụ siliva anụ tulum ajari, ajari a jọbu nhne akebe megidne anụ. O jeerne anọ-ẹhni anụ lele bẹkwu, anụ ele kpabitaru ẹkwu n'ọbochi ipne-aznụ ka. ⁴ Anụ bno nsni, anụ kwíla ele anụ gnornu ẹrnu n'ẹkwu anụ ọgwo ẹrnu be. Ọgwo ẹrnu be naakwana, nhne ọ nọokpokwu anụ dulum nsni Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum. ⁵ Anụ wuru bụdnu oriri nụ ọnwunwo n'owa, anụ mee lele kpa ọ masiri anụ. Kịtna, ẹhni anụ ke gbarụ ọto jiknennunem, neese ikpe naava ava. ⁶ Ele aka be zị rịchna bụ ele anụ marnụ ikpe, anụ gbu be. Be ménne anụ risi rikne.

Ọsnuta mkpoma nụ mmekpẹhni

⁷ Rụmu nda m, anụ knata mkpoma tem Nyenwe aị va. Nye ẹrnu ẹkwu ji naaknata mkpoma nụ mkpuru zị okne ọnu ahia ke ẹkwu a mji, tem mini ozuzo mbom nụ ke ipne-aznụ zo. ⁸ Anụwa masị, anụ knata mkpoma, dazisi rikne, kwnornu nụ ọvuva ke Nyenwe aị zị ndundu. ⁹ Rụmu nda m, anụ nwéma mkpoma ojo n'ẹhni ibne anụ, ma Chiokike gharu o kpe anụ ikpe. Nye ikpe gwuzogwu n'ọnu-mgbo jiknenu ọ va. ¹⁰ Rụmu nda m, anụ chenwanya nhne ele ọwhnurninya kwuru nụ rẹwhna Nyenwe aị. Anụ gweru be lele nhne atụ nụ ọknata mkpoma nụ rime mmekpẹhni. ¹¹ Anụ maam nụ a nookwu ele wam ele ọwa ọma kwnornu nụ be knataru

mkpoma. Anụ nūnu ọknata mkpoma Jobu, anụ maam nū Nyenwe aị dōnnu a obirizi n'ipne-aznū, kwnornu nū Nyenwe aị bụ nye obirizi nū nye imerne ọma.

¹² Rūmu nda m, anụ jí oligwe mōbu ọwa mōbu nhne berere dū risi. Ọka anụ būru owe, owe, mōbu ọza, ọza, ọ zị Chiokike kpe anụ ikpe.

Okpukpe be kperu n'ọkwnata ovu

¹³ Ọ zị nye ọbula n'esilawūru anụ ke zị nū mmekpēhni? O kpe okpukpe. Ọ zị nye ovu nōoso n'ōnu? Ọ gwnū eri ọznarni. ¹⁴ Ọ zị nye ọbula ke naarja ẹhni igbugbu? O sukwu ele okno badnū ọgbako Chiokike, be kpenu a okpukpe, te a mōno olivu nū rēwhna Nyenwe aị.

¹⁵ Okpukpe be jiri ọkwnata mkpoma kpe jōogwo nye nrīria wam. Nyenwe aị jeeme ẹhni si a rikne. Ọ būru nū o mehieru, Chiokike jaagbarūnu a. ¹⁶ Kam kpayarū, anụ kwuhjanu ibne anụ mmehie anụ, anụ kpenu ibne anụ okpukpe ma be gwō anụ ẹhni igbugbu anụ. Okpukpe nye mee ọma nōornusi ẹnu rikne. ¹⁷ Ẹlaija bụ badnū etekne lele aīwa. O kpesiri okpukpe rikne ma mini gharū o zo, mini zóle dū awha ẹto nū ẹnwa isunu. ¹⁸ O kpe kwno okpukpe, oligwe gweya mini ozu-zo, ẹli mīnya mkpūru. ¹⁹ Rūmu nda m, ọ būru nū otu badnū n'esilawūru anụ kpahalarū n'apna ezi ọka, nye berere kwuhnahie a, ²⁰ anụ mahija nū nye mernu nye ojo tūhnasna n'apna ojo a, znōhiaru mkpoma a n'ẹn-wu. Nye wam kpusnirni agida mmehie.

1 Pita

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

bụ ke Pita gbaznennu ele Karaịsi naata awnụwhnu kwnornu be neekpenu Nyenwe aị. Pita kannu be nụ agida ele ke Karaịsi n̄owhnusni anya n'aka ele Rom ele kwége n̄ Jizōsi Karaịsi. Be jaazị k̄riri naata awnụwhnu ke kakwo. K̄ovu, Pita naakanu be n̄ be nwe ndidi kwnornu n̄ kpakara ele sno Nyenwe aị jaata awnụwhnu kwnornu okwnata ovu be. O kaa n̄ ka jeeme okwnata ovu be si rikne, ke jeenye Nyenwe aị igwugwu n'obochi Jizōsi jaava.

K̄ovu kwnornu nhne Chiokike mernu hite n'ome Karaịsi hi n'enuw liz̄o, kpakara ele Karaịsi nwernu olile anya. Lele kpa Karaịsi beru osno ta awnụwhnu, omekwo, be nyee a igwugwu, o b̄ masị kpa nye Karaịsi obula jeenwe igwugwu nga Jizōsi jaava.

Nhne z̄i n'okwukwo izi ka
Obekwu ikwu n̄ okpukpe
Risi olile anya aị
Owu b̄dnu z̄i ns̄o lele ele ke Chiokike
Nhne at̄ awnụwhnu Karaịsi
Awnụwhnu nye Karaịsi
Ezni ele risi ogbako Chiokike
Obekwu ikwu ipne-azn̄u

¹ Mawa, Pita, nye izi Jizōsi Karaịsi, naagbaznenu ele Chiokike h̄hiaru ke gbasar̄u kpakara eli P̄ontosi, Galasia, Kapadosia, Esia n̄ Bitinia okwukwo izi ka.

² Chiokike Nda mah̄jaru an̄u, gweru aka a h̄oru an̄u, b̄ita an̄u ns̄o hite n'Enine Ns̄o, ma an̄u noobnonu Jizōsi Karaịsi ns̄i, ma ovnarna a sn̄usnama an̄u.

Oru n̄ udno ban̄u an̄u aba.

Olile anya ke z̄i b̄dnu

³ Oznarni z̄inu Chiokike n̄ Nda Nyenwe aị Jizōsi Karaịsi, nye hiri n̄ obirizi a m̄hia aị n̄ b̄dnu ikne. O mernu Jizōsi Karaịsi hi n'enuw liz̄o, ke nyernu aị okwnata ovu z̄i b̄dnu. ⁴ A bna n'okeh̄ia mkpe ke z̄a noolu olulu, n̄ ke be m̄rula emeru, n̄ ke z̄a n̄obo obo, ke Chiokike b̄tannu an̄u n'oligwe. ⁵ Chiokike jeeji ikn-ernema a b̄ita an̄u tem an̄u nah̄ia oznohia, kwnornu n̄ an̄u t̄kwasiri a ovu. O jeeme ka wh̄ya iwhe n'ige ipne-azn̄u. ⁶ An̄u n̄onwudna onwudna k̄itna kwnornu ka, o b̄ n'ez̄i n̄ an̄u naata awnụwhnu z̄i odo n'odo n'ige mat̄i ka. ⁷ Kpakara onurna ka var̄u ma be tule okwnata ovu an̄u ma an̄u z̄i snam lele kpa be neeji b̄kwnu naagba golu ke noolu olulu. O b̄ kpa be neeji b̄kwnu n̄otule okwnata ovu an̄u, ma an̄u nweh̄ia oznarni n̄ igwugwu n'obochi be jookpume Jizōsi Karaịsi. ⁸ Nye an̄u wh̄n̄u n'anya, o b̄ n'ez̄i n̄ an̄u j̄ile anya an̄u law̄uru wh̄n̄u a, an̄u kweru n̄ ya, o b̄ n'ez̄i n̄ an̄u j̄ile anya an̄u law̄uru wh̄n̄u a k̄itna. Kam kpayar̄u

an̄u nwernu snarn̄ima k'agida ke onu j̄ookowali. ⁹ An̄u nah̄jaru nhne an̄u kwnatar̄u ovu ke b̄ oznohia ke mkp̄uru ovu an̄u.

¹⁰ Ka b̄ oznohia wam ele owh̄nurninya piosiri rikne, nyosna nhne gbasiri a, be wh̄n̄u owh̄nurninya gbasiri nkesi wam Chiokike jeenye an̄u. ¹¹ Be pioru o mah̄ia ige wam n̄ kpa o j̄oburu b̄ nhne Enine Karaịsi ke z̄i n̄ rime be kwuru, nhne gbasiri awnụwhnu Karaịsi jaata n̄ igwugwu ke joosno a. ¹² Chiokike kpumennu ele owh̄nurninya ka n̄ ̄nu be b̄o ke be, k̄ovu ke jaabnan̄u an̄u iru, b̄ ke be kwuru hite n'onu ele zn̄irni an̄u izi oma, hite n̄ rikne ke Enine Ns̄o ke hiri n'oligwe va. Ka b̄ nhne ke ele enine izi pioru o lebna anya n̄ rime a.

An̄u z̄iri ns̄o

¹³ Kam kpayar̄u, an̄u suru aj̄ni n'ovu an̄u, anya d̄u an̄u eli, an̄u neele oru ke Jizōsi Karaịsi jeenye an̄u anya nga be kpumernu a. ¹⁴ Lele r̄umu ke noobnonu Chiokike ns̄i, an̄u l̄ahna n̄ rime nhne ojo ke n̄ogwnu an̄u n̄ mb̄om nga an̄u z̄i lele ele m̄aa nhne.

¹⁵ Tn̄unuma, lele kpa nye wam sukwuru an̄u z̄i ns̄o, an̄u z̄iri ns̄o n̄ kpakara nhne an̄u neeme. ¹⁶ Kwnornu n̄ be gbar̄u a n'okwukwo ns̄o, kaa, "An̄u z̄iri ns̄o, lele kpa me z̄i ns̄o."

¹⁷ O b̄uru n̄ an̄u noosukwu Nda ke z̄a neele badn̄u anya n'ikpe, b̄ nye neekpe badn̄u obula lele kpa ̄nu

be jiri zị, anụ ziri bụdnu lele ele izne ọotu ogwnu n'owa ka. ¹⁸ Anụ magwụ nụ ọ bụo golu mọbu siliva ke noolulu olulu bụ nhne be jiri gbahia anụ hite n'aka nhne ojo ke anụ nahjaru n'aka ele nda anụ ọknani, ¹⁹ kọvu ọ bụ ọvna n'aka Karaisi ke zị okne ọnu ahia, lele nnwọ atnuru ke nwée ọru mọbu ntupo. ²⁰ Chiokike hohiaru a tụtụ sụ ọ turu ntụ-eli ọwa. Kọvu o mernu a ọ whuya iwhe n'ọbochi ipne-aznụ ka kwnornu anụ. ²¹ Anụ kweru nụ Chiokike hite nụ ya, nye o mernu ma o hi n'ẹnwu lizọ, nyee a igwugwu, ma olile anya anụ nụ ọknata ovu ziri nụ Chiokike.

²² Hne anụ bítaru ẹhni anụ snam hite n'obno nsni n'ezị ọka, nọowhnu ele kweru ekwe n'anya, anụ gweru ọwhnun'anya ke hi n'ovu anụ whuya whnụ ibne anụ n'anya. ²³ Be murnu anụ berere, ọ bụo hite nụ mkpuru ke nooro oro, kọvu hite nụ mkpuru ke zá nooro oro, ke bụ ikwu-ọnu Chiokike ke zị ọkwnukokwnu. ²⁴ Ọkwukwo nsọ kwuru,

"Kpakara badnụ nụ lele achara,
igwugwu badnụ nụ lele okoko achara,
achara chanwụ, okoko a dnahala,
²⁵ kọvu ikwu-ọnu ke Nyenwe aị jaazị ọkwnukokwnu."
Ka bụ ikwu-ọnu ke izi ọma wam be znirni anụ.

2 Kam kpayarụ, anụ gweme kpakara nhne ojo n'ehni anụ, irno, nụ kpakara aghigho, nụ ruwhnu lawuru, nụ okwno-awụwa nụ ọkaja. ² Lele rụmu be murnu ikne, akpiri ke mini-remā ke zị snam ke enine, ke bụ ikwu-ọnu Chiokike nọokpo anụ bękwnu, ma anụ nwọ a, sopiya nụ badnụ dū ọznohia. ³ Kịtna, anụ raturu a riro whnụ nụ Nyenwe aị bụru ọma.

Akaworugwu zị bụdnu

⁴ Anụ vakwnusi Nyenwe aị lele rugwu ke zị bụdnu ke ele badnụ juru, kọvu ke Chiokike hohiaru, zị okne ọnu ahia n'anya a. ⁵ Anụwa masi, lele akaworugwu ke zị bụdnu, be jiri anụ wu Ọro Nsọ ke enine, ma anụ bụru ele ọkwa arịohna zị nsọ, ele jaakwa arịohna enine ke Chiokike jaanarnụ hite nụ Jizọsi Karaisi. ⁶ Be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, kaa,

"Le, m bítaru m nụ rime Zayoni,
akaworugwu nsukala ọro me hohiaru ke zị okne ọnu ahia,
nye ọbula ke tųwasiri a ovu,
iwheerne jọtụ a."

⁷ Nụ hne anụ ele kweru ekwe zị, akaworugwu ka zị okne ọnu, kọvu hne ele kwé ekwe zị, be gbarụ a n'ọkwukwo nsọ, kaa,

"Akaworugwu ke ele noowu ọro juru,
kijam gholam risi nsukala ọro."

⁸ Be gba kwno,
"Akaworugwu ke jeeme badnụ kpọbi ọchi,
nụ rugwu ke jeeme be dna."

Be dnarnụ kwnornu nụ be kwége ikwu-ọnu Chiokike, lele kpa echiche Chiokike zinu be.

⁹ Kọvu anụ bụ ele Chiokike jiri aka a hohia, ele arịohna ke eze, mbam ke zị nsọ, ele ke Chiokike, ma anụ gesi ọznarni nye wam sukwuru anụ hite nụ rime ọchichiri bna nụ rime iwhe a zị igwugwu. ¹⁰ Nụ mbom

anụ bụo ele ke Chiokike, kọvu kịtna, anụ bụ ele ke a, ele nwée obirizi nụ mbom, kọvu kịtna, Chiokike dōnnu anụ obirizi.

¹¹ Ele me whnurnu n'anya, m naarjasno anụ, lele ele izne nụ ele neewhe ewhe n'owa ka, anụ nyée nhne ojo ke nọogwnu anụ, ke nọolu masi ọgwnu megidne mkpuru ovu anụ oghere. ¹² Anụ wu bụdnu ke bụru ọma n'esilawuru ele máa Chiokike, ọ bụ n'ezị nụ be noobno anụ nhne ojo, kọvu be whnụ ẹrnu ọma anụ, ma be znarni Chiokike n'ọbochi o jeelekasi aị.

Bita ẹhni anụ nụ mkpururu ele ọchichi

¹³ Kwnornu nụ Nyenwe aị, anụ bita ẹhni anụ nụ mkpururu ọchichi ke badnụ, mọbu eze, lele nye risi, ¹⁴ mọbu ele ọchi eli ele o ziyaru ọ ta ele ojo awhnwhnu, nụ ọ znarni nye neeme nhne ọma. ¹⁵ Ka bụ nhne Chiokike noopio, ma anụ hite n'ẹrnu ọma anụ kpusni ọnu ele iwheirniwhno. ¹⁶ Anụ wu bụdnu lele ele nweru ẹhni be. Anụ jí ọnodi wam kpusni nhne ojo, kọvu anụ ziri bụdnu lele ele izi Chiokike. ¹⁷ Anụ sọ kpakara badnụ anya, anụ whnụ rụmu Nda n'anya, anụ tų ogwnu Chiokike, anụ sọbisinu eze.

Awhnwhnu Karaisi

¹⁸ Ele ọhi, anụ gweru ọso anya bita ẹhni anụ nụ mkpururu ele nwe anụ. Anụ ménu nye ovu ọma nụ nye udno kpọi, ma nye aka rikne masi. ¹⁹ Kwnornu nụ Chiokike jọgozi anụ ọ bụru nụ anụ tarụ awhnwhnu hne ọ zá nhne ojo anụ mernu, kọvu kwnornu nụ anụ tųru ogwnu Chiokike. ²⁰ Ndaa igwugwu ke anụ jeenwe, ọ bụru nụ anụ tarụ awhnwhnu kwnornu nụ nhne ojo anụ mernu? Kọvu anụ gwuzogidne n'awhwhnu hne anụ mernu nhne ọma, Chiokike jọgozi anụ.

²¹ Ọ bụ nhne be sukwuru anụ, Karaisi tarụ awhnwhnu nụ risi anụ, ghasanụ anụ nhne atụ, ma anụ snornu renu ọchi a.

²² "Ọ zá mmehie o mernu,
ọ zá aghigho be piohjaru n'ọnu a."

²³ Nga be mernu a nhne iwheerne, o mégnarnuge, nga ọ tarụ awhnwhnu, ọ kpála rikne, kọvu o gweru ẹhni a yisi n'aka nye wam neekpe ikpe bụru ọma. ²⁴ Ya n'iwheerne a jiri ẹhni a vuru kpakara mmehie aị n'olu ọgba, ma a bụru ele nwurnu ọnwu ghasa mmehie, ziri bụdnu ele mee mma. O jiri ẹnya a gwọ kpakara ẹhni igbugbu aị. ²⁵ Anụ nụ lele atnuru ke whuru apna, kọvu ke hiehnarnu hne Nye Ọznuznu nụ Nye Risi mkpuru ovu anụ zị.

Ele nzi nụ nnwerne

3 Kpam masi, anụ ele bụ nnwerne, anụ bita ẹhni anụ nụ mkpururu nzi anụ. Ọ bụrubedi nụ be bụ ele kwéle ikwu-ọnu Chiokike, be jeenwe rikne hiri nụ agwa ọma anụ kweru hne anụ kwúle ọka, ² kpa be jọowhnu anụ noowu bụdnu bụru ọma ke zị masi snam n'oso n'anya. ³ Anụ kwé mma anụ bụru nhne ke anya nọowhnu kpọi, ọ bụo kpa anụ kparụ risi anụ, mọbu

golu anụ tū n'ehni, mọbu iwo marnụ mma anụ wogwu. ⁴ Kọvu mma anụ bụru agwa ọma wam tugwaru otugwa ke zị nū rime ovu, ke bụ nhne ẹyi ke zá nooro oro, ke bụ ọzi wọhnerne nū enine ke udno, ke zị okne ọnu ahija n'anya Chiokike. ⁵ Ọ bụ kpa ele rinya gbaka zị nsọ ele tūkwasiri Chiokike ovu mernu ẹhni be mma, be bítaru ẹhni be nū mkpururu nzi be. ⁶ Sera nū kpam, o bnonnu Ebereham nsni, noosukwu a, "Nyenwe m." Anụ bụ rụmu a rinya, ọ bụru nū anụ jeeme nhne ọma gharu ọ tū ogwnu nhne ọbula.

⁷ Kpam masi, anụ ele bụ nzi, anụ jiri ọso anya nū akọ, anụ nū nnwerne anụ wuru, hne anụ magwu nū be bụ ele nwée rikne. Anụ nū be jeekheja nkesi bụdnu kwó okwo Chiokike neekesi anụ n'etekne. Anụ mee kpam, ọ zị nhne ọbula bnosni okpukpe anụ.

Awhnụwhnu kwnornu ome nhne bụru ọma

⁸ N'ipne-aznū, kpakara anụ nwe otu ovu, anụ ọnu ibne anụ obirizi, anụ whnū ibne anụ n'anya lele rụmu nda, anụ nwe obirizi n'ehni ibne anụ, anụ bụru ele be gwednarnū ẹli. ⁹ Anụ jí nhne ọjọ kwuhnata nhne ọjọ, anụ gógwna ngugo, kọvu anụ nọgozi ọgozi, kpa Chiokike sukuru anụ ma anụ kehja ngọzi masi.

¹⁰ Kwnornu nū ọkwukwo nsọ kwuru,
"Nye ọbula ke whnūru bụdnu n'anya,
ke noopio ọbochi ọma,
ọ bíta ọnu a ma ọ gharu o kwu ọka ọjọ,
bíta masi mgbele-ọnu a n'aghalaghala.
¹¹ Ọ gharu nhne ọjọ, mee nhne bụru ọma,
pio udno, gbasno a.

¹² Kwnornu nū anya lawuru Nyenwe a zị n'ehni ele mee mma,
nsni a nọnu okpukpe be,
kọvu ruwhnu Nyenwe a zị neemegidne ele neeme nhne ọjọ."

¹³ Nyele jeemejọ anụ, ọ bụru nū anụ gwuzosi rikne nū nhne ọma? ¹⁴ Ọ bụru nū anụ ta awnūwhnu kwnornu nū anụ mernu nhne ọma, ovu sọ anụ n'ọnu, ogwnu tū anụ kwnornu be, ovu lákwdia anụ mini.

¹⁵ Anụ sọbisinu Karaịsi lele Nyenwe a zị nū rime ovu anụ. Anụ jiknenu ọ sa ajiji nye ọbula jaasikwa anụ nhne gbasiri olile anya wam zị n'ovu anụ hite n'oso anya nū ovu zị wọhnerne. ¹⁶ Anụ bíta ovu anụ snam, ma ele nookwu nhne ọjọ kwnornu agwa ọma anụ kweru nū Karaịsi, iwhnerne jootu be nū nhne ọjọ be nookwu. ¹⁷ Ọ ka mma, ọ bụru nū ọ bụ echiche Chiokike nū anụ taru awnūwhnu kwnornu nū anụ mernu nhne ọma karu kwnornu nū anụ mernu nhne ọjọ. ¹⁸ Karaịsi nwurnu otu mgba kwnornu mmehie a, nye ikpe mána nwurnu kwnornu ele ikpe marnu. Karaịsi mernu ka ma o duru anụ dū hne Chiokike zị. Ọ nwurnu ẹnwu n'anọ-ẹhni, kọvu ọ zị bụdnu n'Enine, ¹⁹ nū rime enine zị bụdnu, † o znenu zni ele enine ke zị n'oro ikelu izi ọma. ²⁰ Ka bụ ele zá noobno nsni, kpa Chiokike ji nkasi ovu neese nga Noa nọotu ọgbo ke be jiri znọhia badnu ele nū ele, badnu ẹsato kpọi hite nū

mini. ²¹ Ka neegesi nū ọwu mini znọhiaru anụ, ke bụ nọorio Chiokike ovu zị snam hite n'olizo n'ẹnwu ke Jizọsi Karaịsi. Ọ bụo ọsnuma rune ke ẹhni. ²² Karaịsi bụ nye laru oligwe daziri ẹli n'akarikwunga Chiokike, hne kpakara ele enine izi nū ọchi risi nū rikne zị nū mkpururu a.

Owunu Chiokike bụdnu

⁴ Kpam masi, Karaịsi taru awnūwhnu n'anọ-ẹhni a, anụ jiknenu o mee kpam masi, kwnornu nye taru awnūwhnu n'anọ-ẹhni a zịma neeme mmehie. ² Kam kpayarū, ọ zá noowu bụdnu a n'ọwa ka lele kpa agwnurnu nhne ọjọ ke badnu, kọvu lele echiche Chiokike. ³ Kwnornu nū ige anụ tuwhuru n'ige wheru ewhe noowu bụdnu lele ele máa Chiokike zulem. Ige wam anụ noowu bụdnu ke zila richna, agwnurnu nhne ọjọ, ọnwọ manya, okne otne eri, nū ọkwa renwu. ⁴ Kiti-na, o jiri be anya nū anụ zá noosno be neeme nhne ọjọ berere, ke kpayarū be nọovu anụ ọnu. ⁵ Kọvu be jaasa ajiji gbasiri ẹhni be nū ruwhnu nye wam jeekpe ele zị bụdnu nū ele nwurnu ọnwu ikpe. ⁶ Kam kpayarū, be jiri zni ele nwurnu ọnwu izi ọma nga be zị, ma be kpe ikpe be hite nū nhne be mernu nga be zị bụdnu lele badnu, ma be ziri bụdnu n'enine lele Chiokike.

⁷ Mbimambi kpakara nhne zị ndundu. Anụ nwe anya udno, anya dū anụ ẹli, anụ neekpe okpukpe. ⁸ Ke kakwo, anụ nwe ọwhnun'anya zị omimi n'esilawuru anụ, kwnornu nū ọwhnun'anya nookpusni agida mmehie. ⁹ Anụ jí ntamu nabnanya ibne anụ. ¹⁰ Nye ọbula gweru nkesi ọ nahjaru n'aka Chiokike znenu ibne a izi, gweru okwesi ọkwunata ovu neekesi oru Chiokike zị ọdo n'odo. ¹¹ Nye neezni izi ọma, ọ zni a lele nū ọ bụ ikwu-ọnu ke hi n'ọnu Chiokike whuya. Nye neezne izi, o mee a lele Chiokike nyernu a iknerna, ma be znarni Chiokike nū rime kpakara nhne hite nū Jizọsi Karaịsi, nye nwe igwugwu nū rikne tim tọm. Amim.

Awhnūwhnu lele nye Karaịsi

¹² Ele me whnūru n'anya, ọ gbagwoji anụ anya kwnornu ọrnurnu zị igbugbu ke naarna anụ lele nū ọ bụ nhne ikne neeme anụ. ¹³ Kọvu anụ nwudna, kwnornu nū anụ sno Karaịsi takọ awnūwhnu, ma anụ nwe ovu ọso n'ọnu zị agida nga be jookpume igwugwu a. ¹⁴ Ọ bụru nū be mernu anụ nhne iwhnerne kwnornu nū rẹwhna Karaịsi, ovu sọ anụ n'ọnu, ka neegesi nū Enine igwugwu, ke bụ Enine Chiokike wu nū rime anụ. ¹⁵ Ọ zá nye ta awnūwhnu n'esilawuru anụ lele nye gburu badnu, mọbu nye buznu, mọbu nye mernu nhne ọjọ berere, mọbu nye neelebna anya nū nhne gbásila a. ¹⁶ Kọvu, ọ bụru nū nye ọbula ta awnūwhnu lele nye Karaịsi, iwhnerne tūko nye wam, kọvu o nyee Chiokike ọznarni kwnornu nū be nookwu a nye Karaịsi. ¹⁷ Ige valẹm nga be jaapanizo ikpe n'ezin-ọnu-ọro Chiokike. Ọ bụru be panizo ikpe nū hne a zị, ndaa kpa ọ jaazinu ele kwéle izi ọma Chiokike?

¹⁸ Ọ bụru nū ọ jaara ẹhni ọ znọhia ele mee mma,

† hite nū Enine Nso

ndaa hne ele máa Chiokike nù ele mmehie jaazì?

¹⁹ Kam kpáarù, nye ọ́bula ke naata awñùwhnu lele kpa echiche Chiokike jiri zì, gweru ovu ọ́ma yisi ẹ́hni a kpam kpam n'aka Nye Okike nye kwesiri ọ́kwnata ovu. Nye wam zne nù ruwhnu neeme nhne ọ́ma.

Ele okno badnù nù ele ikoro

5 M naarijasno ele okno badnù zì n'esilawùru anù hne me bù masì nye okno badnù, m whnùrnu m awñùwhnu Karaìsi tarù, m jeekehija masì igwugwu a nga be jookpume a. ² Anù znù atnùrnu Chiokike ke zì nù mkpururu anù, neelegidne be anya nù kpakara ovu anù kpa Chiokike pioru a, ọ́ b'ùo nù mkpa kpagwù anù, kọ́vu kwnornu nù ọ́ bù nhne kwesiri omume. Anù rñù ẹ́rnu anù, ọ́ b'ùo kwnornu iru anù jeenwehija, kọ́vu nù ọ́ nhne zì n'ovu anù n'omume. ³ Anù mée be lele nù be bù nhne ke aka anù, kọ́vu anù bùru nhne atù be joosno. ⁴ Nga Nye Risi Ọ́znuznu Atnùrnu varù, anù jaanahija okpu-eze zì igwugwu ke jaazì noonwu va-a-a tem.

⁵ Kpam masì, rùmu ikoro, anù bita ẹ́hni anù nù mkpururu ele okno badnù. Kpakara anù woru ọ́zi wọ́hnerne n'ovu lele iwo, neeznenu ibne anù izi. Kwnornu nù ọ́kwukwo nsọ́ kwuru,

“Chiokike noogwuzogidne ele oknomokno, kọ́vu o neenye ele zì wọ́hnerne n'ovu oru.”

⁶ Kam kpáarù, anù gwedna ẹ́hni anù nù mkpururu aka dikne ke Chiokike, o joovulizọ́ anù olu n'ige ke a.

⁷ Anù vukwnusi a kpakara mkpa anù, kwnornu nù nhne gbasìri anù neemetù a n'ovu.

⁸ Anya dù anù ẹ́li, anù neese nse, nye irno anù bù Ek-wensu, naagbagharì lele odum nọ́ogbo ọ́gbugbo noopio nye o jeeri. ⁹ Anù zìri kwem nù ọ́kwnata ovu anù, anù gwuzogidne a, kwnornu nù rùmu Nda anù nù kpakara ọ́wa naagawhe otu awñùwhnu wam.

¹⁰ Nga anù tarù awñùwhnu ige matì, Chiokike ke oru nye sukwuru anù bna n'igwugwu a kwó okwo nù Karaìsi, joogwuzote anù, nyee anù rikne, gba anù inwe. ¹¹ Kpakara rikne ọ́chichi bù ke a ọ́kwnukokwnu. Amìm.

Obekwu ipne-aznù

¹² Saìlasi nwene aì rukna ke kwesiri ọ́kwnata ovu yin-m aka gba ọ́kwukwo izi matì ka, m naarijasno anù naagba akebne nù ka bù ezi oru Chiokike n'olu hne anù gwuzo. ¹³ Ọ́gbako Chiokike ke zì nù Babìloni, † ke be họ́hiakoru anù nù ya neebekwu anù, ma Makì nnwọ́ m. ¹⁴ Anù gweru ọ́whnun'anya Karaìsi neebekwu ibne anù.

Udno dazìnu kpakara anù ele zì nù rime Karaìsi.

† Ka bù Rom

2 Pita

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Nye gbarụ okwukwo ka mernu ele noobno a nsị mahja nụ nye Karaịsi obula kwesiri o wu budnu ke notu ogwnu Chiokike (1:3). Be kwesiri o jikwasi ezi oka be nyernu be rikne (1:12). O dọru be aka nụ nsị gbasiri ele owhnurninya aghalaghala, nụ ele ojo ka bnanam ogbako Chiokike nooduwhu ele kweru n'ezị oka. N'anya Chiokike, otu obochi nụ lele otu pokwu awha, otu pokwu awha nụ lele otu obochi. Chiokike zá noogbu okwnu nụ obita mkwna a lele kpa ele badnụ neeche. Kọvu Chiokike nwernu ndidi k'agida kwnornu nụ o masịla a nụ otu nye mmehie obula joowhu etekne.

Nhne zị n'okwukwo izi ka
Obekwu ikwu nụ okpukpe
Kpa ele sno Nyenwe aị kwesiri o wu budnu be
Igwugwu Karaịsi
Ele owhnurninya aghalaghala
Nyenwe aị jaavariri berere

¹ Mawa, Saịmoni Pita, nye izi nụ nye dazisni anya Jizosi Karaịsi, naagbaznenu anụ okwukwo izi ka, anụ ele hiteru n'ome mma Chiokike nụ Nye Oznohia aị Jizosi Karaịsi kehja okwnata ovu zị okne onu ahja lele ke aị.

² Oru nụ udno banu anụ aba kpa anụ neezne nụ ruwhnu naamahja Chiokike nụ Jizosi Nyenwe aị.

Osukwu ikwu Chiokike

³ Chiokike jiri iknernema a nyee aị kpakara nhne a pi-oru a jeeji wuru budnu notu ogwnu Chiokike, kpa a zị neezne nụ ruwhnu naamahja nye wam sukwuru aị bna n'igwugwu a nụ oma mma a. ⁴ Hite n'igwugwu a nụ oma mma a, o nyernu aị agida mkwna zị okne onu ahja, ma hite nụ nhne ele ka, anụ kehja igwe n'oyiyi ke Chiokike, ma anụ gbanahoru nhne ojo ke owa ka noovuya a.

⁵ Kwnornu nụ otu nhne ka, anụ gbalị notukwasi n'olu okwnata mkpoma anụ, oma mma, n'olu oma mma, anụ tukwasi omahia nhne, ⁶ n'olu omahia nhne, anụ tukwasi badnụ knernu ehni a, n'olu badnụ knernu ehni a, anụ tukwasi osnuta ovu, n'olu osnuta ovu, anụ tukwasi otu ogwnu Chiokike. ⁷ N'olu otu ogwnu Chiokike, anụ tukwasi owhnun'anya rumu nda, n'olu owhnun'anya rumu nda, anụ tukwasi owhnun'anya.

⁸ Kwnornu nụ o buru nụ anụ nwernu kpakara nhne ka k'agida, be jeeme anụ buru ele notu ernalu oma, naamị mkpuru du omahia Nyenwe aị Jizosi Karaịsi.

⁹ Kọvu nye nwée nhne ka kpuru isni, o whnụ nhne zị ikere, o chezume nụ be snusnamarnu a nụ mmehie oknani a.

¹⁰ Kam kpayaru, rumu nda m, anụ ziri gnarnagnarna n'ome ikwu Chiokike sukwuru anụ, hohia anụ buru nhne gwuzosiri rikne. O buru anụ mee kpam, anụ jaadna rja rja. ¹¹ Kpam, be jeenye anụ rikne anụ jeeji bna nụ rime eli-eze ke zị okwnukokwnu ke Nyenwe aị nụ Nye Oznohia aị Jizosi Karaịsi.

¹² Kam kpayaru, me chenwanyannu anụ kpakara nhne ka ige obula, o bu n'ezị nụ anụ magwu be, anụ gwuzosi rikne n'ezị oka wam anụ nahjaru. ¹³ M che m nụ o kwesiri ekwesi o chenwanyanu anụ be kpa me zị koriri budnu. ¹⁴ M magwu m nụ ige matị m joowopu anọ-ehni ka, lele kpa Nyenwe aị Jizosi Karaịsi kannu m. ¹⁵ M jaagbalị rikne m, whnu nụ nga me nwurnu nụ anụ jaazị neechenwanya be.

Igwugwu Karaịsi

¹⁶ O buo otnutnu ruwhere be jiri akoniche tnu, nga a mernu anụ mahja ovuva Nyenwe aị Jizosi Karaịsi, anya aị lawuru whurnu dudugna a. ¹⁷ O nahjaru oson'anya nụ igwugwu n'aka Chiokike Nda, nga akpiri Chiokike jiri okne igwugwu dna, kaa, "Ka bu Nnwọ m me whurnu n'anya, nye nhne a masiri m." ¹⁸ A nurnu akpiri ka hi n'oligwe dna, nga aị nụ ya zị n'olu rugwu wam zị nsọ.

¹⁹ Be mernu ikwu-onu ele owhnurninya wam gwuzosi rikne k'agida, anụ bno nsị nhne be gbaru, kwnornu nụ ikwu-onu be nụ lele tonji noonwu nụ hne gbaru ochichiri. O jaazị koriri noonwu tem du n'obochi Jizosi jaava, iwhe a joonwu nụ rime mkpoma anụ.

²⁰ Ke kakwo kpakara nhne, anụ mahja nụ o zá nhne owhnurninya obula be gbaru n'okwukwo nsọ ke bad-

nụ nwernu rikne kọwa risi a hite nụ nhne zị n'echiche a. ²¹ Kwnornu nụ ọ zà ọwhnurninya ọbula be jiri echiche badnụ vu, kọvu ele badnụ kwuru ikwu-ọnu Chiokike kpa Enine Nsọ noodu be kwu.

Ele zni nhne aghalaghala

2 Ele ọwhnurninya aghalaghala whụyaru iwhe n'esilawuru ele Izireli, lele kpa ele zni nhne aghalaghala jowhuya iwhe n'esilawuru anụ. Ele ka jeeji aghigho gwebnanya iznizni ọgha zị ọdo n'odo ke noovuya ẹnwu, be gọnahoru Nyenwe be bụ nye gbaharu be, ele neegweya ọla n'iyi zị ngwa ngwa nụ risi be. ² Agida ele badnụ joosno apna ome ọyi be. Kwnornu nụ nhne be neeme, ele badnụ jookwulu apna ezi ọka. ³ Ele zni nhne ka jeeji ọwho-anya kwu nhne be chehjaru nụ mkpoma be, gweru anụ zụ ahia. Ele ikpe ọmuma be neese be, ọla n'iyi be zà neere anyarna.

⁴ Chiokike sịgbasila ele enine izi ele mernu mmehie, kọvu túbna be nụ rime bẹkwu ẹnwu, hne be turu be ijigba nụ rime ọchichiri neese ọbochi ikpe. ⁵ Chiokike sịgbasila ọwa ọknani, kọvu dọhia Noa, nye mernu be badnụ ẹsato, nye neezni izi ọma ome mma, nga o gweyaru mgba-mini ẹli n'owa ele máa Chiokike. ⁶ Ọ marnụ ẹli Sodom nụ Gómora ikpe, gweru bẹkwu rne be lele ẹnwu, mee be bụru nhne atụ nyee ele joowu bụdnu máa Chiokike. ⁷ Ọ dọhiaru Lotu nye mee mma, nye bụdnu zila rịchna ke ele noolulu iwu ẹli wam mekaru ẹhni. ⁸ Nye mee mma wam wuru n'esilawuru be, whnụ, nụ masi ọka ojo ke gburu a igbugbu nụ mkpoma. ⁹ Ọ bụru kpa, Nyenwe aị magwu kpa o joodohia ele mee mma nụ rime ọrnarna, nụ kpa ọ jaabita ele ojo nụ rime awhnwhnu dụ n'ọbochi ikpe, ¹⁰ ke kakwo, ele noosno nhne ruru ọru ke anọ-ẹhni be, neeledna ele neechi ẹchi anya.

Be neezni nhne aghalaghala n'anya rikne, ele oknomokno, ele zà nọtụ ogwnu nụ ọkaja ele oligwe. ¹¹ Ọ bụbedi ele enine izi ele gbasiri rikne nụ ele nwernu iknerna karu ele zni nhne aghalaghala ka, nwée rikne gweru kpari bno ele oligwe nhne nụ ruwhnu Nyenwe aị. ¹² Kọvu ele badnụ ka nookwulu nhne be ghóhiage, be nụ lele anọhia nsni inyo, nhne be keru eke neeme kpa ọ masiri be, be joonwudne be, gbu be lele anọhia, be la n'iyi.

¹³ Be jaanahia ọgwo ẹnru nhne ojo be mernu, ọ nọso be o mee nhne ojo n'iwhehnie. Be bụ nhne iwhehnie n'esilawuru anụ. Nhne zị nụ mkpoma be bụ nhne ojo kpa be sno anụ neeri wiri nọonwo. ¹⁴ Ome ọyi jiri be n'anya, inwe zà nọogwu be nụ mmehie, be nooduwu mkpoma zà rikne, ele mkpoma be jihjaru n'ọwho-anya nụ ẹnru ojo, ele be vuru ọnu. ¹⁵ Be ghahieru apna, gharu apna ziri ezi, snornu apna Balam nnwọ Boso, nye whnurnu ọgwo ẹnru nhne ojo n'anya. ¹⁶ Kọvu iyinya a bigbọru a nụ mmehie a, anọhia kwú ọka, kwuru ọka n'ibiri n'nkoli ke badnụ, chima era nye ọwhnurninya wam.

¹⁷ Ele badnụ ka nụ lele ọmi nwée mini, lele erumeru ruwhere mini noovuhari, be bitannu be okne

ọchichiri ọkwukokwunu. ¹⁸ Kwnornu nụ ọnu be nookwu okne ọka mpako iwhehnie, be naarnabnahna nụ rime mmehie ele naagbanahoru bụdnu ojo. ¹⁹ Be neekwe be mkwna o nwernu ẹhni be, kọvu be n'iwhehru be bụ ọhi agwa ojo noovuya ẹnwu. Kwnornu nụ nhne ọbula ke megburu badnụ, nye wam bụ ọhi a. ²⁰ Ọ bụru nụ be gbanahoru nhne noolulu ke ọwa nga be mahjaru Nyenwe aị nụ Nye Ọznohia aị Jizosi Karaisi, be knegidne kwno be nụ rime a, o nwegidne be, ọnodi be n'ipne-aznụ joojobujo karu nụ ọpanizo. ²¹ Ọ ka mma nụ be máa apna ome mma karu nụ be mahjaru a, be dnasni iwu nsọ wam be nyernu be aznụ. ²² Nhne mernu be gesiri nụ elulu wam bụ ezi ọka, "Nkita nwarnu rụgburu gburu lahna nụ nhne ọ nwarnu," nụ "Ezni be hñarnu ẹhni lahnarnu nụ rime ọroto."

Ọbochi Nyenwe aị

3 Ele me whnurnu n'anya, ka bụ ọkwukwo izi ke ẹbo me naagbanu anu, m naakpali echiche ọma nụ rime anu. ² Anu chenwanya ikwu-ọnu ele ọwhnurninya zị nsọ kwuru, ya nụ iwu Nyenwe aị nụ Nye Ọznohia aị nyernu anu hite n'aka ele izi a.

³ Anu mahja nụ mbom nụ ele ọkwa emo jaava n'ọbochi ipne-aznụ, neezne izne n'anọ-ẹhni be. ⁴ Be jaakaa, "Ndaa omezu mkwna ọvuva a? Hite nga ele nda aị nwurnu ẹnwu, kpakara nhne zị kọriri kpa ọ zị hite nụ okike ọwa." ⁵ Be ma ama lewhuru anya n'ige wheru ewhe nụ Chiokike kwuru ọka, oligwe nụ ọwa ziri. O hiri nụ rime mini kehja ọwa hite nụ mini. ⁶ Ọ bụ masi hite nụ mini, ke okne mgba-mini ẹli, be jiri lulu ọwa ọknani. ⁷ Kọvu oligwe nụ ọwa ke zị kịtna bụ ke ọ bitaru hite n'ikwu-ọnu Chiokike wam, o jeeji bẹkwu lulu. Ọ bitaru be kwnornu ọbochi o jeekpe ele máa Chiokike ikpe, lulu be.

⁸ Kọvu ele me whnurnu n'anya, anu chézu otu nhne ka, otu ọbochi nụ hne Nyenwe aị zị nụ lele otu pokwu awha, otu pokwu awha nụ lele otu ọbochi. ⁹ Nyenwe aị zà naakpa ndarna n'omezu mkwna a, lele kpa ele badnụ neechie, kọvu o nwernu ogologo ọsnuta ovu hne anu zị, kwnornu nụ o pıole nye ọbula whu etekne, kọvu ma kpakara badnụ hi nụ mmehie be whuya.

¹⁰ Kọvu ọbochi Nyenwe aị jaava, ọ jonu lele nye buznu, ele badnụ jáazi neele anya a. Oligwe jeeji okne mkpakpo gawhe, kpakara nhne zị n'olu jeeji okne bẹkwu gbaza. Ọwa nụ kpakara ẹnru be rnurnu nụ rime a jowho iwhe.

¹¹ Kpa a mahjaru nụ kpakara nhne jaagbaza, ndaa kpa a kwesiri o wu bụdnu? A kwesiri o wu bụdnu zị nsọ, ya nụ ọ tū ogwnu Chiokike. ¹² Kpa anu neele anya ọvuva ọbochi Chiokike, † anu mee ma ọ va ngwa ngwa, oligwe jaagba bẹkwu, kpakara nhne zị n'olu jeeji okne okpe bẹkwu gbaza. ¹³ Kọvu a neele anya oligwe ikne nụ ọwa ikne, lele kpa o kweru mkwna, ọro ome mma.

¹⁴ Kam kpararu, ele me whnurnu n'anya, hne anu neele anya nhne ka, anu gbalı ma anu ziri snam, ele nwée ọtna ọtna, anu nụ Chiokike ziri n'udno. ¹⁵ Anu vu-

† Mọbu ọbochi Nyenwe aị jeekpe ọwa nụ oligwe ikpe

ru n'ụ mkpoma n'ụ ogologo ọsnuta ovu Chiokike b'ụ ọznohia an'ụ, lele kpa nnwọ nda a'ị Pọlu, nye a whn'ụ- nu n'anya gbann'ụ an'ụ n'ọkwukwo hite n'akoniche Chiokike nyernu a. ¹⁶ Ka b'ụ nhne o nookwu n'ụ kpakara ọkwukwo izi a, nga ọ naagba nhne gbas'iri nhne ka, o nookwu ag'ida nhne siri rikne n'oghohia, ke ele máa nhne n'ụ ele ovu be zá kwem n'okowahie, lele kpa be neeme n'ụ nhne berere z'ị n'ọkwukwo nsọ, ka b'ụ ma be la n'iyi.

¹⁷ Kọvu an'ụ, ele me whn'urnu n'anya, an'ụ magw'ụ nhne ka, anya d'ụ an'ụ ẹli, ma nhne ojo ke ele noolulu iwu ẹli neezni ghar'ụ o duhie an'ụ, mee an'ụ dnahnala n'ogwuzosi rikne an'ụ. ¹⁸ Kọvu an'ụ z'iri nooso oso n'ụ oru n'ụ nhne ọmuma ke Nyenwe a'ị n'ụ Nye Ọznohia a'ị Jiz'osi Kara'isi. Kpakara igwugwu z'inu a, k'itna, d'ụ ọk- wnukokwnu. Am'ịm.

1 Jóni

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Jóni mernu ma ele Karaísi mahija nù ọ bụru a kwuhja mmehie aj, Chiokike jaagbarunu aj, vume mmehie aj. Nhne neegesi nù ele Karaísi nwernu okwnata mkpoma bụ owhnun'anya be nwernu n'ehni badnu ibne be (3:11-24). Chiokike bụ owhnun'anya n'iwuru a, ele ke a kwesiri ọ nù lele ya masi (4:1-21). Nhne neegesi nù a nwernu omegbu mmehie bụ owhnun'anya a nwernu n'ehni ele berere, a kweru nù Jizosi bụ Nnwọ Chiokike, nù ọ bụ Karaísi wam n'ezí, nù ẹnwu a kwnornu aj bụ ezi oka (5:1-12).

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Ikwu-ọnu ke neenye bụdnu

Chiokike bụ iwhe aj, Karaísi bụ nhne atụ aj

Iwu ikne

Ele irno Karaísi nù ele ke Chiokike

Owhnun'anya Chiokike nù owhnun'anya aj

Omegbu ọwa

Ikwu-ọnu ke neenye bụdnu

1 Ikwu-ọnu Chiokike wam ke panizoru nù mbom, bụ ke a nurnu, ke anya aj whnurnu, ke a leru anya, bụ ke a kpaturu aka masi, bụ nhne a nookpo okwo a, bụ ikwu-ọnu ke neenye bụdnu. ² Bụdnu wam whuyaru iwhe, a whnurnu a, gba masi akebne a, a kpọ okwo bụdnu kwó okwo ke zị n'aka Nda, omekwo dū aj. ³ A nookpo okwo nhne a whnurnu, nurnu masi, ma anụ snornu aj mekọ nhne. Omekorita aj bụ ke aj nù Chiokike nù Nnwọ a Jizosi Karaísi. ⁴ A gbarụ nhne ka n'okwukwo ma ovu ọso n'ọnu aj zu ozu.

Chiokike bụ iwhe

⁵ Ka bụ izi a nurnu n'ọnu a bụ masi ke a znirni anụ. Chiokike bụ iwhe, o zá ọchichiri zị nù rime a rja rja. ⁶ Ọ bụru nù a kaa nù aj nù ya neemeko nhne, kovu a neezne izne n'ochichiri, a bụ ele aghalaghala, ezi oka zila aj n'ọnu. ⁷ Kovu, ọ bụru nù a zne izne n'iwhe, lele kpa o neezne izne n'iwhe, a neenwe mekorita n'esilawuru aj, ọvnarna Jizosi Nnwọ a, ọnosnswana kpakara mmehie aj.

⁸ Ọ bụru nù a kaa nù a nwée mmehie, a nooduhie ehni aj, ezi oka zila aj n'ọnu. ⁹ Kovu, a kwuhja mmehie aj, Chiokike bụ nye kwesiri okwnata ovu nù nye mee mma, ọ jaagbarunu aj mmehie aj, ọ snumakwo kpakara aruru-eli aj. ¹⁰ Kovu, a kaa nù a méne mmehie, a neeme a nye aghalaghala, ikwu-ọnu a zila nù rime aj rja rja.

2 Rumu takiri m, m naagbanu anu okwukwo ma anu gharu o mee mmehie. Kovu, ọ bụru nù nye

obula mehieru, a nwernu nye nookwunu aj ọnu nù ruwuhu Nda aj, rwhna a bụ Jizosi Karaísi, nye mee mma. ² Jizosi bụ nye ji ọvnarna a naawhaji-eli kwnornu mmehie aj, ọ bụo mmehie ke aj kpọ, kovu mmehie kpakara ele badnu.

³ Ka bụ nhne neegesi nù a magwu nye ọ bụ, ọ bụru nù a bita kpakara nhne o nyernu n'iwu. ⁴ Ọ bụru nù a kaa nù a magwu nye ọ bụ, kovu a zá naabita iwu a, a bụ ele aghalaghala, ezi oka zila aj n'ọnu. ⁵ Ka bụ nhne neegesi nù a magwu Chiokike, ọ bụru nù a bita iwu a, owhnun'anya Chiokike zuru ozu n'ovu aj. ⁶ Nye obula ke kaa nù ọ zị nù rime a, joowu bụdnu lele kpa Jizosi wuru.

Iwu ikne

⁷ Ele me whnurnu n'anya, m zá m naagbanu anu okwukwo iwu ikne, kovu iwu oknani. Iwu oknani ka bụ ke anu nurnu hite nù ọpanizo. ⁸ Kovu m naagbanu anu iwu ikne, ezi oka wam zị nù rime Jizosi, nù rime anu, kwnornu nù ọchichiri naagawhe, ezi iwhe wam ọomukwasi aj.

⁹ Nye obula ke kaa nù ọ zị n'iwhe, kovu, sno nwene a irno, zị koriri n'ochichiri. ¹⁰ Nye obula ke whnurnu nwene a n'anya zị n'iwhe wam, ọ zá nhne jeeme a ọ kpọbi ọchi. ¹¹ Nye obula ke snornu nwene a irno zị n'ochichiri, neezne izne n'ochichiri, ọ máa hne o neezne kwnornu nù ọchichiri mernu a okpu isni.

¹² Rumu takiri m, m naagbanu anu okwukwo, kwnornu nù Chiokike gbarunu anu mmehie kwnornu rwhna Karaísi.

¹³ Ele nda, m naagbanu anu okwukwo,

kwnornu nù anù magwù Karaìsi, nye zì hite n'òpanizo.

M naagbanù anù òkwukwo, rùmu ikoro,
kwnornu nù anù megburu nye ojo wam.
Rùmu takìri m, m naagbanù anù òkwukwo,
kwnornu nù anù magwù Nda wam.

¹⁴ Ele nda, m naagbanù anù òkwukwo,
kwnornu nù anù magwù Karaìsi, nye zì hite n'òpanizo.

M naagbanù anù òkwukwo, rùmu ikoro,
kwnornu nù anù gbasìri rikne,
ikwu-ònu Chiokike zì nù rime anù,
kwnornu nù anù megbulem nye ojo wam.

Anù whnú nhne òwa n'anya

¹⁵ Anù whnú òwa n'anya, mọbu nhne zì n'òwa. Ò bọru nù nye òbula whnú òwa n'anya, òwhnun'anya ke Nda zìla nù rime a. ¹⁶ Kpakara nhne zì n'òwa bọ ẹgwnurnu nhne ojo ke badnù, nù ẹgwnurnu nhne ojo ke anya, nù oknomokno ke mkpọma ke badnù. Nhne ka híge n'aka Nda aì va, o hi n'òwa va. ¹⁷ Òwa nù kpakara ẹgwnurnu nhne ojo ke zì nù rime a jaagawhe, kọvu nye òbula ke neeme echiche Chiokike jaazì bọdnu òkwnukokwnu.

Nye neemegidne Karaìsi

¹⁸ Rùmu takìri m, ka bọ ige ipne-aznù, anù nurnu nù nye wam neemegidne Karaìsi vawa, me kanù anù, agìda ele neemegidne Karaìsi valẹm. Ka neegesi nù ige wam zì ndundu. ¹⁹ Be hiri nù hne a zì whọga, kwnornu nù be nù aì zìla n'otu n'ezì. Ò bọru nù aì nù be zì n'otu, be znernu adazigidnenu aì. Òwhoga be neegesi nù aì nù be zìla n'otu.

²⁰ Kọvu, Nye Nsọ wam teru anù mọno, ka neegesi nù kpakara anù mahìaru ezi òka. ²¹ M zá m naagbanù anù òkwukwo ka kwnornu nù anù máa ezi òka, kọvu kwnornu nù anù mahìaru ezi òka. Aghalaghala zìla n'ezì òka. ²² Nyele bọ nye aghalaghala? Ò bọ nye wam ke gọnahoru nù Jizọsi bọ Karaìsi. Nye wam bọ nye neemegidne Karaìsi. Ò gọnahoru Nda nù Nnwọ a. ²³ Nye òbula ke gọnahoru Nnwọ máa nye Nda wam bọ, nye òbula ke magwù Nnwọ magwù Nda wam masì.

²⁴ Anù ledu anya nù nhne anù nurnu hite nù mbọm dazigidnenu nù rime anù. Ò bọru kpam, anù jaadazigidne nù rime Nnwọ nù rime Nda. ²⁵ Bọdnu kwó okwo bọ nhne o kweru aì nù mkwna.

²⁶ M naagba ka n'òkwukwo kwnornu ele pioru o duwhu anù. ²⁷ Kọvu Karaìsi teru anù mọno Enine Nsọ. O kwésile nye òbula znì anù nhne, mọno o teru anù zì nù rime anù neezni anù kpakara nhne lele kpa otute mọno wam zì ire, ma anù dazigidne nù rime Karaìsi.

²⁸ Kìtna, rùmu takìri m, anù dazigidne nù rime a, ma nga ò jọowhuya iwhne, ovu si aì rikne o gwuzoru nù ruwhnu a, iwhnerne jọotu aì.

²⁹ Anù magwù nù Karaìsi bọ nye mee mma, nye òbula ke neeme mma bọ nnwọ Chiokike.

Rùmu Chiokike

3 Le, kpa Chiokike jiri whnú aì n'anya, o sukwu aì rùmu a. Ka bọ nhne a bọ n'ezì. Kam kpayarù, ele zì n'òwa máa ele a bọ, lele kpa be máa nye ò bọ. ² Ele me whnurnu n'anya, a bọ rùmu Chiokike kìtna, nhne a jọobu whọge iwhne kìtna. Kọvu a magwù nga ò jaava, a jọonu lele kpa ò nù, kwnornu nù a jọowhnu a kpa ò nù. ³ Nye òbula ke nwernu olile anya ka neeme ẹhni a zìri snam, lele kpa ò zì snam.

⁴ Nye òbula ke neeme mmehie, noolulu iwu, kwnornu nù mmehie bọ olulu iwu. ⁵ Kọvu anù magwù nù ò whųyaru iwhne ma o gweme kpakara mmehie aì. Ya n'iwuhuru a nwée mmehie. ⁶ Nye òbula ke zì bọdnu nù rime Karaìsi, zá neemezne mmehie. Nye neeme mmehie máa nye Karaìsi bọ, nye wam whnúlele a anya.

⁷ Rùmu takìri, anù kwé nye òbula duwhu anù. Nye òbula ke neeme nhne bọru òma bọ nye mee mma, lele kpa Karaìsi bọ nye mee mma. ⁸ Nye òbula ke neemezne mmehie bọ nye Ekwensu, kwnornu nù Ekwensu bọ nye neeme mmehie hite n'òpanizo. Kam kpayarù Nnwọ Chiokike jiri whųya iwhne, ma o lulu kpakara ẹrnu ke Ekwensu. ⁹ Nye òbula ke Chiokike murnu zá neemezne mmehie, kwnornu nù mkpuru Chiokike zì nù rime a, o jéenwe rikne mee mmehie, kwnornu nù Chiokike bọ Nda a. ¹⁰ Ka bọ nhne rùmu Chiokike jiri zìri ichne nù hne rùmu Ekwensu zì. Nye òbula ke zá neeme nhne bọru òma bọo nnwọ Chiokike, ma nye òbula ke whnúge nwene a n'anya.

Anù whnú ibne anù n'anya

¹¹ Ka bọ izi anù nurnu hite n'òpanizo, anù whnùrita ibne anù n'anya. ¹² Ò zá nye nù lele Keni, nye Ekwensu nẹchi o gbu nwene a. Kìni kpayarù o jiri gbu a? Kwnornu nù ẹrnu a bọo òma, kọvu ẹrnu nwene a bọru òma. ¹³ Rùmu nda m, ò gbagwoji anù anya, ò bọru nù ele zì n'òwa snornu anù irno. ¹⁴ A magwù nù a hiri n'ẹnwu bna nù bọdnu, kwnornu nù a whnurnu rùmu nda aì n'anya. Nye òbula ke zá nọowhnu n'anya bọ nye nwurnu ọnwu. ¹⁵ Nye òbula ke snornu nwene a irno bọ nye noogbu badnù. Anù magwù nye òbula ke noogbu badnù nwée bọdnu kwó okwo nù rime a.

¹⁶ Ka bọ nhne neegesi òwhnun'anya, Jizọsi Karaìsi gweru bọdnu a nyee kwnornu aì. A kwesiri o nyee bọdnu aì kwnornu rùmu nwene aì masì. ¹⁷ Ò bọru nù nye òbula nwernu ẹkwnu k'òwa ka, whnú nwene a zì nù mkpa, ò dọla obirizi, nye wam nwée òwhnun'anya Chiokike nù rime a. ¹⁸ Rùmu takìri m, a whnú n'anya n'ònu etekne mọbu n'ikwu-ònu kpọi, kọvu n'ẹrnu n'ezì òka.

¹⁹ Ka bọ nhne neegesi nù a magwù ezi òka, ke neeme mkpọma aì si rikne nù ruwhnu Chiokike, ²⁰ ò bọbedi ovu aì naama aì ikpe, Chiokike kakwo ovu aì, ò magwù kpakara nhne. ²¹ Ele me whnurnu n'anya, ò bọru nù ovu aì mána ikpe, ovu jeesi aì rikne o gwuzo

nụ ruwhnu a. ²² A jaanahọru a nhne ọbula a nọorio a, kwnornu nọ a naabịta iwu a neeme masị nhne nọoso a ovu n'ọnu. ²³ Ka bụ nhne o nyernu n'iwu, a kweru nọ rẹwhna Nnwọ a Jizọsi Karaịsi, a whnụrita ibne aị n'anya lele kpa o nyernu aị n'iwu. ²⁴ Ele naabịta iwu a zị bụdnu nọ rime a, ya nọ rime be. Enine Nsọ wam o nyernu aị bụ nhne neegesi nọ ọ zị nọ rime aị.

Anụ tule kpakara enine

4 Ele me whnụrnụ n'anya, anụ kwéko kpakara enine, anụ tule kpakara enine ma be hi n'aka Chiokike, kwnornu nọ agịda ele ọwhnurninya aghalaghala bñarnụ nọ rime ọwa. ² Ka bụ nhne anụ jeeji mahja Enine Chiokike, enine ọbula ke kwuhjuru nọ Jizọsi Karaịsi varụ n'anọ-ẹhni hi nọ Chiokike va. ³ Kọvu enine ọbula ke kwéle nọ Jizọsi hiri nọ Chiokike va, enine ka híge nọ Chiokike. Ka bụ enine nye neemegidne Karaịsi, nye anụ nurnu ọ jaava, ọ zị n'ọwa kịtna.

⁴ Rụmu takịri m, anụ bụ rụmu Chiokike, anụ megbulem ele irno wam, kwnornu nọ nye wam zị nọ rime anụ kakwo nye wam ke zị n'ọwa. ⁵ Ele ka hi n'ọwa, be nookwu hite nọ nhne be magwụ n'ọwa, ele zị n'ọwa noobnonu be nsñi. ⁶ A hi hne Chiokike zị va, nye ọbula ke magwụ Chiokike nọonu nhne a nookwu. Kọvu nye ke máa Chiokike zá nọonu nhne a nookwu. Ka bụ nhne a jiri mahja enine ezi ọka nọ enine aghalaghala.

Chiokike bụ ọwhnun'anya

⁷ Ele me whnụrnụ n'anya, a whnụrita ibne aị n'anya, kwnornu nọ ọwhnun'anya hi nọ Chiokike va. Nye ọbula ke nọowhnu n'anya bụ nye Chiokike murnu, nye wam magwụ Chiokike. ⁸ Nye ọbula ke whnụ n'anya máa Chiokike, kwnornu nọ Chiokike bụ ọwhnun'anya. ⁹ Chiokike gesiri aị ọwhnun'anya n'esilawuru aị, kpa o ziyaru Nnwọ ọ murnu kpọi n'ọwa, ma a nwernu bụdnu hite nọ rime a. ¹⁰ Ka bụ ọwhnun'anya, ọ bụo nọ a whnurnu Chiokike n'anya, kọvu ọ whnurnu aị n'anya ziya Nnwọ ma ọ bụru nhne arịohna be jeeji gbarụ mmehie aị. ¹¹ Ele me whnurnu n'anya, lele kpa Chiokike whnurnu aị n'anya, a kwesiri ọ whnụrita ibne aị n'anya. ¹² Ọ zá nye ọbula ke whnuleru Chiokike anya, kọvu ọ bụru nọ a whnụrita ibne aị n'anya, Chiokike wu nọ rime aị, ọwhnun'anya a zuru ozu nọ rime aị.

¹³ A magwụ nọ a wu nọ rime Chiokike, nọ Chiokike wumakọ nọ rime aị, kwnornu nọ o nyernu aị Enine a. ¹⁴ A whnurnu, gba akebe nọ Nda ziyaru Nnwọ a ma ọ bụru Nye Ọznohia ke ọwa. ¹⁵ Nye ọbula ke kweru nọ Jizọsi bụ Nnwọ Chiokike, Chiokike wu nọ rime nye wam, nye wam masị wu nọ rime Chiokike. ¹⁶ Kam kpararụ, a magwụ, kweru masị nọ ọwhnun'anya Chiokike bụ n'ezì.

Chiokike bụ ọwhnun'anya. Nye ọbula ke nọowh-nun'anya wu nọ rime Chiokike, Chiokike wu masị nọ rime a. ¹⁷ Chiokike mernu ọwhnun'anya a zu ozu n'esilawuru aị, ma a nwernu mkpọma siri rikne n'ọbochi ikpe, kwnornu nọ a nọ lele ya n'ọwa ka. ¹⁸ Ogwnu zịla

n'ọwhnun'anya. Ọwhnun'anya ke zuru ozu nẹechihala ogwnu, kwnornu nọ ogwnu nọ awhnụwhnu nookno aka. Nye ọbula ke nọotu ogwnu zúge ozu n'ọwh-nun'anya.

¹⁹ A nọowhnu n'anya kwnornu nọ Chiokike beru ọsno whnụ aị n'anya. ²⁰ Nye ọbula ke karụ nọ ọ whnurnu Chiokike n'anya, kọvu sno nwene a irno bụ nye aghalaghala. Nye ọbula ke whnuge nwene a n'anya, bụ nye ọ nọowhnu anya, nwée rikne whnụ Chiokike nye ọ zá nọowhnu anya n'anya. ²¹ Ka bụ nhne o nyernu n'iwu, nye ọbula ke whnurnu Chiokike n'anya, jọwhnuriri nwene a n'anya.

Ọkwnata ovu nọ Nnwọ Chiokike

5 Nye ọbula ke kweru nọ Jizọsi bụ Karaịsi hi nọ Chiokike va. Nye ọbula ke whnurnu Nda n'anya whnurnu Nnwọ a n'anya masị. ² Ka bụ nhne neegesi nọ a whnurnu rụmu Chiokike n'anya, ọ bụ ọ whnụ Chiokike n'anya, neeme nhne o nyernu n'iwu. ³ Ka bụ nhne neegesi nọ a whnurnu Chiokike n'anya, ọ bụru a bita nhne o nyernu n'iwu, iwu Chiokike zịla rjnya. ⁴ Kwnornu nọ nye ọbula ke bụ nnwọ Chiokike neemegbu ọwa. Ọkwnata ovu aị nọ Chiokike bụ nhne neemegbu ọwa. ⁵ Ndaa nye neemegbu ọwa? Ọ bụ nye wam ke kweru nọ Jizọsi bụ Nnwọ Chiokike.

⁶ Jizọsi Karaịsi bụ nye wam jiri ọvnarna nọ mini va. Ọ bụo mini kpọi, kọvu ọ varụ hite n'ọvnarna nọ mini. Enine Nsọ naagba akebe a, a magwụ nọ akebe a bụ ezi ọka. ⁷ Kwnornu nọ nhne akebe ẹto zị, ⁸ Enine, mini nọ ọvnarna. [†] Nhne ẹto ka kwerekotaru otu nhne. ⁹ Ọ bụru a kweru nọ nhne badnụ kwuru, nhne Chiokike kwuru kakwo, kwnornu nọ ọ bụ akebe Chiokike gbarụ gbasiri Nnwọ a. ¹⁰ Nye ọbula ke kweru nọ Nnwọ Chiokike nwernu nhne akebe ka nọ mkpọma a. Nye ọbula ke kwéle nọ Chiokike neeme a nye aghalaghala, kwnornu nọ o kwéle n'akebe Chiokike gbarụ gbasiri Nnwọ a. ¹¹ Ka bụ akebe wam, Chiokike nyernu aị bụdnu kwó okwo, bụdnu wam zị nọ rime Nnwọ a. ¹² Ka neegesi nọ nye ọbula ke nwernu Nnwọ Chiokike nwernu bụdnu kwó okwo, nye ọbula ke nwée Nnwọ Chiokike nwée bụdnu.

Ọka ipne-aznụ

¹³ M naagbanụ anụ ele kweru nọ rẹwhna Nnwọ Chiokike, ma anụ mahja nọ anụ nwernu bụdnu kwó okwo. ¹⁴ Ka bụ nhne neemesi aị ovu rikne ọ vakwnusi Chiokike. A magwụ nọ a rịo nhne ọbula lele kpa echiche ovu a jiri zị, ọ jọonu aị. ¹⁵ Ọ bụru nọ a magwụ nọ ọ nọonu nhne a nọorio a, ovu siri aị rikne nọ a jeenwehja nhne nọorio a.

¹⁶ Ọ bụru nọ nye ọbula whnurnu nwene a mernu mmehie ke zá noodubna n'ẹnwu, o kpe okpukpe ma Chiokike nyee a bụdnu. M nookwu nhne gbasiri ele neeme mmehie ke zá noodubna n'ẹnwu. Mmehie ke

[†] Agwna ọkwukwo ke be gbarụ kpa agida awha whemernu kwu kwno, n'oligwe Nda, Ikwu-ọnu nọ Enine Nsọ. Nhne ẹto ka nookwu otu ọnu. ⁸ Nhne akebe ẹto zị n'ọwa, Enine, mini nọ ọvnarna.

noodubna n'ènwu zì. M zà naakaa badnù kpe okpukpe gbasìri a. ¹⁷ Kpakara nhne búo oma bú mmehie, kovu agwna mmehie zà noodubna n'ènwu.

¹⁸ A magwù nù nye obula Chiokike murnu zà neemezne mmehie. Nnwọ Chiokike naabita nye obula ke Chiokike murnu, nye ojo wam nwée rikne mekasi a nhne.

¹⁹ A magwù nù a bú rumu Chiokike, kovu kpakara owa zì nù mkpururu nye ojo wam. ²⁰ A magwù nù Jizọsi Karajsi Nnwọ Chiokike varu, ma a mahia nye wam bú ezi oka. A zì masì nù rime nye wam ke bú ezi oka, Jizọsi Karajsi Nnwọ a. Ya n'iwuru a bú Chiokike n'ezì nù budnu kwó okwo.

²¹ Rumu takiri m, anu gweme ehni anu n'okwa renwu.

2 Jóni

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Nga Jóni gbarụ ọ gholam nye okno badnụ. O gweznenu a “Nyerinya oma nụ rụmu a,” ke bụ ọgbako Chiokike. Okwukwo izi matị ka nookwu ọka gbasiri ọwhnun'anya n'ehni ibne be, nọodo be aka nụ nsị gbasiri ele neezni nhne aghalaghala.

Nhne zị n'okwukwo izi ka
 Ọpanizo
 Ezi ọka nụ Ọwhnun'anya
 Okwukwo

Obekwu ikwu nụ okpukpe

1 Mawa, Jóni, nye okno badnụ, naagbaznenu nwerinya Chiokike ọhíaru nụ rụmu a okwukwo, ele me whnuru n'anya n'ezí, ọ búo me nụ nsnunu m, kọvu kpakara ele magwụ ezi ọka. ² Kwnornu nụ ezi ọka ke zị nụ rime aị, ke jaazigidne aị tim tọm.

³ Oru nụ obirizi nụ udno ke hi n'aka Chiokike Nda nụ Jizọsi Karaisi Nnwọ Nda aị va, jaadazinu aị nụ ezi ọka nụ ọwhnun'anya.

Ezi ọka nụ ọwhnun'anya

⁴ O neenye m ovu ọso n'ọnu kpa me nọwhnu rụmu i neezne izne n'ezí ọka lele kpa Nda aị nyernu aị n'iwu.

⁵ Kịtna, nwerinya oma, m zá m naagbanụ i iwu ikne, kọvu ọ bụ kọriri ke a jí hite nụ mbọm. M naarjasno ma a whnurita ehni aị n'anya. ⁶ Ka bụ ọwhnun'anya wam, a zne izne noobno nsị nụ nhne Chiokike nyernu

n'iwu. Lele kpa anụ nurnu n'ọpanizo, iwu a bụ ma anụ zne izne n'ọwhnun'anya.

⁷ Agida ele nooduwhu ele badnụ, ele zá neekweru nụ Jizọsi Karaisi varụ n'anọ-ehni, bnarnụ nụ rime ọwa. Nye nụ kpam bụ nye nooduwhu nụ nye neemegidne Karaisi. ⁸ Anụ ledu anya, ọ zị anụ tuwhu nhne anụ dọgburu ehni anụ n'ernu, kọvu ma anụ nwehja ọgwo ernalu zuru ozu. ⁹ Nye ọbula ke neezne nụ ruwhnu gharụ nhne Karaisi znirni máa Chiokike. Kọvu nye ọbula ke zị neeme iznizni a magwụ Nda nụ Nnwọ a. ¹⁰ Nye ọbula ke vakwnusiri anụ ke gwéyala iznizni ka, anụ kwúb-nana ọro anụ, mọbu kanụ a, “Ị valẹ.” ¹¹ Nye ọbula ke kannụ a, “Ị valẹ” jeekehja igwe n'ernalu ojo a.

¹² M nwernu m agida nhne me jaagbanụ anụ, kọvu m jéeme kpam n'okwukwo nụ nki. Tnụnuma, m neele anya nụ m jaava me nụ anụ kwu ọka ruwhnu nụ ruwhnu, kpam, ovu ọso n'ọnu aị joozu ozu.

¹³ Rụmu nwene i rinya kam Chiokike ọhíaru neebekwu i.

3 Jóni

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Nga Jóni gbarụ ọ gholam nye okno badnụ. O gweznenu nye risi ọgbako Chiokike, nye rẹwhna a bụ Gayọsi. Okwukwo izi ka, naaznari Gayọsi kwnornu ọnu ọma a hne ọmu Chiokike berere zị, nọodo masị a aka nụ nsị gbasiri otu nyerukna be kwu Diotirifesi.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Ọpanizo

Gayọsi kwesiri okwnata ovu

Diotirifesi mékwala nkari

Demetirisi mekwarụ nkari

Okwukwo

¹ Mawa, nye okno badnụ, naagbaznenu Gayọsi enyi m me whnuru n'anya nụ ezi ọka.

² Enyi m me whnuru n'anya, okpukpe m bụ ma ẹhni i si rikne, ma kpakara nhne i neeme gakwanụ i nkari lele kpa mkpuru ovu i naagakwa nkari. ³ O nyernu m mkpoma ọso n'ọnu k'agida nga agwna ọmu nda varu kanu m nhne gbasiri okwnata ovu i n'ezị ọka nụ kpa i neezne izne n'ezị ọka wam. ⁴ Ọ zá nhne nọoso m ovu n'ọnu kakwo nga me nuru nụ ọmu m neezne izne n'ezị ọka.

Gayọsi kwesiri okwnata ovu

⁵ Ezi enyi m me whnuru n'anya, i kwesiri okwnata ovu nụ kpakara nhne i neemenu ọmu nda, ọ bụ n'ezị nụ be bụ ele izne n'ehni i. ⁶ Be kannu ọgbako Chiokike ọwhnun'anya i, ọ jọburu ọma ma i zihala be kpa o kwesiri n'anya Chiokike. ⁷ Be kwnornu rẹwhna Karaisi whoga zni izi ọma, be kwéle ọ nahoru oyi aka hite n'aka ele kwé ekwe. ⁸ A kwesiri ọ nabnanya ele ka nkari ma aị nụ be snornu nọkota ọnu ezi ọka n'otu.

Diotirifesi mékwala nkari

⁹ M gbaznenu m ọgbako Chiokike okwukwo, kovu Diotirifesi nye noopio ọ buru nye risi kwéle obno nsị

nụ nhne me nookwu. ¹⁰ Nga me varu, m jeeme ele badnụ mahia nhne o neeme, kpakara nhne o nookwu gbasiri aị nụ kpakara aghalaghala a. Tụkwasi n'olu nhne ka, o kwéle ọ nabnanya ọmu nda aị. Ele pioru o kwubnanya ọmu nda aị, o kwéle be, kovu ọ chihala be n'ọgbako Chiokike.

Demetirisi mekwaru nkari

¹¹ Enyi m me whnuru n'anya, i snó nhne búo ọma, kovu snornu nhne buru ọma. Nye ọbula ke neeme nhne buru ọma hi hne Chiokike zị va. Nye neeme nhne ojo whnúge Chiokike anya rja rja. ¹² Kpakara ele badnụ nookwu Demetirisi ọka ọma hite n'ezị ọka. Aịla masị nookwu a ọka ọma, anu magwu nụ akebne aị bụ ezi.

Obekwu ikwu ipne-aznu

¹³ M nwernu m agida nhne me kwesiri ọ gbanu i n'okwukwo, kovu m jeeji mkpisi okwukwo nụ nki naagba a. ¹⁴ M neele anya nụ m jaava whnu i anya ige matị, me nụ ji kwu ọka ruwhnu nụ ruwhnu.

¹⁵ M neekpe ma Chiokike nyee i udno. Kpakara ele enyi i neebekwu i. Bekwu kpakara ele enyi aị n'otu n'otu.

Judu

Nhne gbasiri okwukwo izi ka

Judu gbarụ nọodo ele badụ aka nụ nsni gbasiri ele neezni nhne aghalaghala, ele karụ nụ be bụ ele kweru ekwe. Lele Judu, n'okwukwo matị ka, naakwnagidne nye nọogwnu a, ọ naakaa be gba ọtna kwnornu okwnata mkpoma ke Chiokike nyernu ele ke a otu mgba be bita.

Nhne zị n'okwukwo izi ka

Ọpanizo

Ele neezni nhne aghalaghala

Ezni ọ bita okwnata mkpoma

Ọjija zinu Chiokike

¹ Mawa, Judu, nye izi ke Jizosi Karaisi, nye bụ kwno nwene rukna Jemisi, naagbaznenu kpakara ele Chiokike sukwuru okwukwo, ele wu nụ rime ọwhnun'anya Chiokike Nda, ele Jizosi bitaru. ² Obirizi nụ udno nụ ọwhnun'anya banụ anụ ọba.

Ele neezni nhne aghalaghala

³ Ele me whnurnu n'anya, m neeyisi rikne naagbanụ anụ okwukwo gbasiri ọznohia ke a nwernu igwe nụ rime a, ọ zị mkpa me gbanụ anụ ma anụ yisi ẹhni naagba ọtna kwnornu nụ okwnata ovu ke Chiokike nyernu ele ke a otu mgba be bita. ⁴ Kwnornu nụ agwna ele zá nọtụ ogwnu Chiokike ribnanyarnu hne a máa n'esilawuru aị, ele naagbanwo izi oma ke oru Chiokike, ma be nwe oghere rnụ ẹrnu ojo be, be gonahoru Jizosi Karaisi Nyenwe aị nụ eze aị. Okwukwo nsọ kwuru nhne gbasiri be agida ige wheru ewhe nụ be jaanahia omuma ikpe.

⁵ M neechenwanyanụ anụ nhne ka, ọ bụ n'ezị nụ anụ magwụ kpakara nhne ka, nụ Nyenwe aị ọhiaru ele Izireli n'eli Ijipiti, kovu omekwo, gbu kpakara ele kwé ekwe. ⁶ Anụ chenwanya ele enine izi ele bitala onodi be nụ mbom, kovu gharu onodi be, Chiokike turu be ijigba tim tom nụ ọchichiri, bita be dụ n'okne ọbochi ikpe wam ọ jaama be ikpe. ⁷ Lele kpa Sodom nụ Gomora nụ kpakara eli gbarụ be gburugburu, ele wu nụ rime be ruru aruru-eli ke ome ọyi nụ nhne zila richna, be taru be awnwhnu bekwu noonwu tim tom, ma be buru nhne ọdo aka nụ nsni nyee kpakara ele badnụ.

⁸ Kpam masi, ele noro mboro ojo ka mehieu megidne anọ-ehni be, be ledna ọchi risi Chiokike anya, ele kajarụ ele wu n'oligwe. ⁹ Ọ bụbedi nye risi ele enine izi Maikeli, nga ya nụ Ekwensu nọdogbuta iznu Moz-

izi, nwée rikne kwu oka ojo megidne Ekwensu, kovu ọ karu, "Nyenwe aị bigbo i." ¹⁰ Kovu ele ka naakaja nhne be máa, be nụ lele rumu anohia ojo, neeme nhne nọogwnu be, kpakara nhne ka jodoka be.

¹¹ Awnwhnu jaazinu be. Be snornu apna Keni. Be kwnornu iwai dnabna nụ mmehie Balam, be bụ ele risi rikne lele Kora, be joowhu etekne lele kpa Kora whuru.

¹² Ele ka nụ lele rune nụ iriri omekorita anụ, iwhnerne zá nọtụ be o mee nhne ojo. Be nọoznu ẹhni be kpọ. Be nụ lele erumeru oligwe ruwhere neewhesa, be nwée rikne gweya mini ozuzo. Be nụ lele isisi mfla mkpuru, ọ bụbedi n'okochi, isisi be vnurnu hite nụ egwnugwnu a, ke nwurnu onwu n'ezị. ¹³ Be nụ lele okne abaka-mini ke osimini, be nụ ẹrnu iwhnerne be nọgbo okoto. Be nụ lele mbọ ghieru apna, ele Chiokike bitannu oghere n'okne ọchichiri okwnukokwnu. ¹⁴ Ọ bụ Inoku, nye esau hite n'Adam, nye kwuru n'agida ige wheru ewhe, "Le, Nyenwe aị jaava, ya nụ agida ele nsọ a be jogwnuli onu, ¹⁵ o jeekpe kpakara ele badnụ ikpe, ọ jaama kpakara ele máa Chiokike ikpe, kwnornu kpakara aruru-eli be ruru, nụ kpakara oka ele mmehie ka máa Chiokike kwuru kwugidne a." ¹⁶ Ka bụ ele zị naatakpo ntakpo, noobno ele berere nhne, be noosno nhne ojo ke nọogwnu mkpoma be, be noovugnadna ẹhni be, naaznarni ele badnụ ma be nwehia nhne be pioru.

Ọdo aka nụ nsni nụ ezni

¹⁷ Ele me whnurnu n'anya, anụ chenwanya nhne ele izi Nyenwe aị Jizosi Karaisi kwuru. ¹⁸ Be kannu anụ, "N'ige ipne-aznụ, ele joomu anụ rumu jaava, ele noosno nhne ojo ke nọogwnu mkpoma máa Chiokike be."

¹⁹ Ka bụ ele neegweya okewa, ele anọ-ehni neechi, ele nwée Enine Chiokike.

²⁰ Kọvu anụ, ele me whnụrnu n'anya, anụ wulizọ ẹhni anụ lele ọro hite nụ ntụ-ẹli ọkwnata ovu anụ ke zị nsọ. Anụ kpe okpukpe nụ rikne Enine Nsọ. ²¹ Anụ bīta ẹhni anụ n'owhnun'anya ke Chiokike, kpa anụ noosno, neele anya obirizi ke Nyenwe aị Jizọsi Karaịsi jeenye anụ nụ bụdnu kwó okwo.

²² Anụ dọnu ele nwernu mkpọma lawuru obirizi.

²³ Anụ znọhia ele berere, dọhia be lele ele hi nụ rime bẹkwnu. Anụ gweru ogwnu dọnu ele berere obirizi. Kọvu anụ sno ọ bụbedi iwo ke mmehie be gburu hite n'ẹrnu anọ-ẹhni irno.

Ọjija zịnu Chiokike

²⁴ Chiokike bụ nye ke nwernu rikne ọ bīta anụ ma anụ gharu ọ dna, mee ma anụ gwuzoru nwée ọru, nụ mkpọma ọso n'ọnu nụ ruwhnu a zị igwugwu. ²⁵ Ya bụ Chiokike kpọi, Nye Ọznohia aị, hite nụ Jizọsi Karaịsi Nyenwe aị, kpakara igwugwu, nụ dudugna, nụ rikne nụ ọchi risi zịnu a, hite nụ mbom dụ kịtna, ọkwnukokwnu. Amịm.

Okpume

Nhne gbasiri okwukwo ka

Okwukwo ka neegesi nhne Jōni whnurnu gbasiri izi Chiokike nū nhne Jizōsi Karaṣi mernu (1:2). Izi ka waru ngalaba ẹto. (1) Rikne ojo nornu ẹnu n'owa, nye Karaṣi jaata awnwhnu, nwu masi. (2) Jizōsi bu Nyenwe ai, o jeemegbu kpakara ele badnu nū kpakara rikne ke neemegidne Chiokike. (3) Chiokike nwernu ogwo ẹnu ke o bitannu kpakara ele ke a, ele kwesiri be kwnata be mkpoma, ele dazigidnenu n'okwnata ovu be, ke kakwo ele nwurnu n'ẹnu Nyenwe ai.

Ka bu izi ke nwernu olile anya nyee ele Karaṣi, ele taru awnwhnu, nwu kwnornu okwnata mkpoma be nū Karaṣi. Okwukwo izi ka nookwu nū o bu n'ezi nū ochichi aka rikne ele Rom zi naakpa rikne, kovu Nnwọ Atnurnu Chiokike nwe omegbu n'ipne-aznu. Ka mernu be buru ele kwesiri okwnata ovu du n'ẹnu.

Nhne zi n'okwukwo ka

Qwhnurninya Jōni
Nyenwe ai zi budnu
Okwukwo izi ogbako Chiokike ẹsau
Okpukpe n'oligwe
Okwukwo ke nwernu akara ẹsau
Okpukpe nū ruwhnu ngadna eze Chiokike
Okwodu ẹsau
Agwo nū anohia lawuru wam
Ikpe Chiokike nū ochekwa a
Okiko ovu owe ẹhni Chiokike
Be megburu ele irno Chiokike
Ikpe ipne-aznu
Oligwe ikne nū owa ikne
Jerusalem ikne
Karaṣi jaava wara wara

¹ Okpume Jizōsi Karaṣi, ke Chiokike nyernu a, ma o gesi ele izi a nhne jeeme n'ige mati ke vazne, o zizne enine izi a o gesi nye izi a Jōni. ²Jōni gbaru akebene ikwu-onu Chiokike nū akebene Jizōsi Karaṣi, o kwuru kpakara nhne o whnurnu. ³Nye owa oma bu nye nōogwnu kpakara ikwu-onu ke okwukwo qwhnurninya ka, nū ele nurnu be, bita masi be, kwnornu nū ige zi ndundu.

Obekwu ikwu

⁴Mawa, Jōni naagbaznenu ogbako Chiokike ẹsau ke zi n'Esia okwukwo.

Oru nū udno ke Chiokike nye zi, nye zi nū mbom, nū nye ke jaava dazinu anu, hite n'aka enine ẹsau ke zi nū ruwhnu ngadna eze a, ⁵ma n'aka Jizōsi Karaṣi, nye akebene kwesiri be kwnata a mkpoma, nye mbom ke hi n'ẹnu lizo, nye ke nechi ele eze k'owa.

Nye whnurnu ai n'anya, gweru onvanna a snusnama kpakara mmehie ai, ⁶o mee ai a buru mbam ele okwa

ariohna Chiokike a, nū Nda a, igwugwu nū rikne zinu a hite kitna du n'ige kwó okwo. Amim.

⁷Le, o vawa nū rime erumeru oligwe, kpakara anya jowhnu a, ma ele duru a ara, kpakara ele zi n'owa jaagbanu a mkpe. Owe! Amim.

⁸"Mawa bu Alifa nū Omega," bu nhne Nyenwe ai kwuru. "Mawa bu Opanizo nū Okwukwo, nye zi, nye zi nū mbom, nū nye jaava, Nye Meli Nhne Dum."

Nye nū lele Nnwọ ke Badnu

⁹Mawa bu Jōni, nye bu nnwọ nda anu, nye sno anu nū rime awnwhnu, a bu ele eli-eze a, a naagidne awnwhnu. Be kwuznenu m nū rime eli oha esilawuru osimini ke Patimosi, kwnornu nū m kporu m okwo ikwu-onu Chiokike nū nhne Jizōsi gbaru ama a.

¹⁰ M zị m nụ rime Enine n'ọbochi Nyenwe aj, m nurnu m okne nkọli n'aznụ m ke dnarnụ lele ọkwodu. ¹¹ Nkọli ka kaa, "Gbasị nhne ị whnurnu n'okwukwo, ziznenu a ọgbako Chiokike ọsawu ka, ziznenu Efesọsi, nụ Sịmaina, ziznenu Pegamọsi, nụ Tajira, ziznenu Sadisi, nụ Filadelfia, zizne masịnu Laodisia."

¹² M tūhnasna ma m whnurnu m nye nookwunu m ọka. M whnurnu m nhne be tūkwasi ọnji ọsawu be wuru golu. ¹³ N'esilawuru nhne be tūkwasi ọnji ọsawu wam gwuzo otu nye nụ lele Nnwọ ke Badnụ. O wogwu iwo awura duru a ẹli ọchi, o ji ajinị sụ nụ mkpoma a.

¹⁴ Risi a nụ rukeri-ize a noonwu va-a-a lele wulu, naachna va-a-a lele mkpuru-mini, anya a nụ lele riro bẹkwunu. ¹⁵ Ọchi a lawuru nụ lele ọla be gbarụ bẹkwunu nụ rime ite bẹkwunu, nkọli a naadna lele agida mini.

¹⁶ O ji mbọ ọsawu n'akarikwnunga a, ama-ogwnu nweru ruwhnu lawuru tuga bụko neehi n'ọnu a nọowhuya, ruwhnu a noonwu lele ẹnam n'esilawuru iwhnehie.

¹⁷ Nga me whnurnu a, m dna n'ẹli n'ọchi a lele nye nwurnu ọnu. Kọvu ọ tūkwasi m akarikwnunga a, kaa, "Ogwu tūko ị, mawa bụ Nye Mbom nụ Nye Ipne-aznụ. ¹⁸ M zị m bụdnu. M nwurnu m ẹnwu, kọvu le, m zị m bụdnu tim tọm. M ji m snambị ẹnwu nụ ẹli ẹnwu.

¹⁹ "Gbasị nhne ị whnurnu n'okwu-kwo, nhne zị kịta, nụ nhne jeeme nụ ruwhnu. ²⁰ Ka bụ nhne miri emi ke mbọ ọsawu wam ị whnurnu n'akarikwnunga m, nụ nhne be tūkwasi ọnji ọsawu wam be wuru golu. Mbọ ọsawu wam bụ enine izi ọgbako Chiokike ọsawu, nhne be tūkwasi ọnji ọsawu wam ị whnurnu bụ ọgbako ọsawu."

Izi ele Efesọsi

2 Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zị n'Efesọsi ọkwukwo: Hite n'ọnu nye wam ji mbọ ọsawu wam n'akarikwnunga a, nye neezne izne n'esilawuru nhne be tūkwasi ọnji ọsawu wam. ² M magwu m nhne anụ neeme. Anụ nọdogbu ẹhni anụ n'ernu nụ ọsnuta mkpoma anụ. Anụ kwéle o kwubnanya ele aruru-ẹli, anụ kparụ ele kwuru ẹhni be ele izi iru, kọvu be bụo, anụ whnụ nụ be bụ ele aghalaghala. ³ Anụ jiri ọsuta mkpoma nagidne awhnwhnu anụ taru kwnornu rẹwhna m, anụ kwéle rikne gwu anụ.

⁴ Kọvu m nwernu m otu nhne megidne anụ, anụ zịma n'owhnnun'anya lele kpa anụ neeme nụ mbom.

⁵ Anụ chenwanya hne anụ dnarnu. Anụ hi nụ mmehie anụ tūhnasna, rnu ẹnru mbom anụ rnurnu. Ọ bụru nụ anụ jọtuhnasna hite nụ mmehie anụ, m jaavakwnusi anụ wara wara, gweme nhne be tūkwasi ọnji anụ nụ hne ọ zị, okwolem ma anụ tūhnasnarnu. ⁶ Kọvu anụ nwernu otu nhne bụru ọma, anụ sno ẹnru ele Nikolata irno lele kpa me snornu a irno.

⁷ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nso naakanu kpakara ọgbako Chiokike. Nye megburu, m jeenye a rikne o ri mkpuru isisi ke bụdnu ke zị n'obna Chiokike.

Izi ele Sịmaina

⁸ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zị nụ Sịmaina ọkwukwo: Hite n'ọnu nye wam bụ Nye Mbom nụ Nye Ipne-aznụ, nye nwurnu, ziri kwno bụdnu. ⁹ M magwu m awhnwhnu anụ naata. M magwu m nụ anụ bụ ele mboni, kọvu anụ bụ ele nwernu ẹkwu k'agida. M magwu m ọka ojo ele ka nụ be bụ ele Ju nookwugidne anụ, kọvu be bụo, be bụ ele oro ọgbako Setani. ¹⁰ Ogwu tūko anụ kwnornu awhnwhnu anụ jaata. Le Setani jeeyisi agwna anụ n'ikelu ma be kpa anụ iru. Anụ jeenwe ọkpagbu nri ọbochi. Anụ bụru ele kwesiri ọkwata mkpoma dū n'ẹnwu, m jeenye anụ okpu-eze ke bụ bụdnu.

¹¹ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nso naakanu kpakara ọgbako Chiokike. Nye megburu, ẹnwu ke ẹbo jógwu a.

Izi ele Pegamọsi

¹² Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zị nụ Pegamọsi ọkwukwo:

Hite n'ọnu nye wam nwernu ama-ogwnu ke nwernu ruwhnu lawuru zị bụko. ¹³ M magwu m hne anụ wu bụ hne ngadna Setani zị. Anụ jidnesiri rẹwhna m rikne, anụ tūwhule ọkwata mkpoma anụ nụ hne me zị, ọ bụbedi nga be gburu Antipasi nye akebe m nye kwesiri ọkwata mkpoma n'esilawuru anụ hne Setani wu.

¹⁴ Kọvu m nwernu m nhne ele nụ ele megidne anụ. Agwna ele noosno iznizni Balam nye znirni Balakị kpa o jeeme rumu Izireli mmehie hite n'ori nhne be jiri kwanu ẹnwu arịohna nụ hite n'ome ọyi. ¹⁵ Agwna ele noosno iznizni ele Nikolata zị masị n'esilawuru anụ.

¹⁶ Anụ hi nụ mmehie tūhnasna, ọ bụo kpam, m jaavakwnusi anụ wara wara, gweru ama-ogwnu hi n'ọnu m whuya lusi ele ka ogwnu.

¹⁷ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nso naakanu kpakara ọgbako Chiokike. Nye megburu, m jeenye a agwna mana ke tugwaru otugwa. M jeenye masị a otu akaworugwu abochna ke be gbakwasiri rẹwhna ikne n'olu a, ọ zá nye berere marnu a, okwolem nye wam naharu a.

Izi ele Tajira

¹⁸ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zị nụ Tajira ọkwukwo: Ka bụ nhne Nnwọ Chiokike kwuru, nye wam anya a lawuru nụ lele bẹkwunu, nye ọchi a lawuru noonwu lele ọla chnarnu achna. ¹⁹ M magwu m nhne anụ neeme. M magwu m owhnnun'anya anụ, nụ ọkwata mkpoma anụ, nụ izi anụ, nụ ọsnuta mkpoma anụ. M magwu m masị nụ ẹnru anụ kịta kakwo ke mbom.

²⁰ Kọvu m nwernu otu nhne megidne anụ. Anụ gharuru nwerinya wam bụ Jezibeli n'esilawuru anụ. Nwerinya ka kwuru ẹhni a nye owhnnun'anya Chiokike, neezni ele izi m kpa be mee ọyi, nụ o ri nhne be jiri kwa ẹnwu, nooduhie ele badnụ. ²¹ M nyernu m a ige ma ọ tūhnasna nụ mmehie ome ọyi, o kwéle. ²² Le, m

jootubna n'okpata ya nụ ele ọyi a, be jaata awnhuwhnu k'agida, okwolem ma be tūhnasarnu hite nụ nhne ojo be mūhiaru n'aka a. ²³ M joogbu rumu a, ma kpakara ọgbako Chiokike mahija nū mawa bụ nye wam noonyosna mkpoma nū echiche ke rumu badnū. M jookwuhnasi nye ọbula lele kpa ẹrnu a jiri ziri. ²⁴ Kọvu agwna anū gwnarnū nū Taitira, ele snóge iznizni ojo ka, ele máa nhne be nookwu nhne tugwaru otugwa ke Setani, m jéenye anū ivu runa berere. ²⁵ Kọvu anū jidnesi rikne nhne anū ji tem m va.

²⁶ Nye megburu, bíta ikwu-ọnu m dū okwukwo, m jeenye a rikne hne kpakara mba zị.

²⁷ O jeeji mkpara rugwe nēechi be, ọ jēliwa be lele kpa be liwa itechi,

²⁸ lele kpa me nahjaru iknerna n'aka Nda m. M jeenye a mbọ ọsisi. ²⁹ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nsọ naakanū kpakara ọgbako Chiokike.

Izi ele Sadisi

3 Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zị Sadisi ọkwukwo: Ka bụ nhne nye wam ji enine ẹsau Chiokike n'aka a, nū mbọ ẹsau. M magwū m nhne anū neeme. M magwū m nū anū nwernu rēwhna nū anū zị bụdnu, kọvu anū nwurnu ọnwu. ² Anū tnenya, jikwasi nhne ke gwnarnū matị ọ nwū rikne, kwnornu nū m whnūge m ẹrnu anū ke zuru ozu nū ruwhnu Chiokike m. ³ Anū chenwanya nhne anū nahjaru, ke anū nurnu, anū mee be. Anū hi nū mmehie anū tūhnasna. Ọ bụru nū anū jéetnenya, m jaavakwnusi anū lele nye buznu, anū jáamahija ige me jaava.

⁴ Kọvu anū nwernu badnū ele nū ele nū Sadisi ele mérula awura be. Be joowo awura abọchna snornu m zne izne kwnornu nū be kwesiri. ⁵ Nye megburu kpa, be joowote a awura abọchna, m jóokwnome rēwhna a n'okwukwo ke bụdnu. M jookwuhija rēwhna a nū ruwhnu Nda m ya nū ruwhnu ele enine izi a. ⁶ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nsọ naakanū kpakara ọgbako Chiokike.

Izi ele Filadefia

⁷ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zị nū Filadefia ọkwukwo: Ka bụ nhne nye wam zị nsọ nū nye ezi ọka kwuru, nye jigwu snambị Devidi, nye ọ bụru nū ọ gbama ọnuhna, ọ zá nye nwernu rikne ọ gbasni a, nye gbasni ọnuhna, ọ zá nye nwernu rikne ọ gbama a. ⁸ M magwū m nhne anū neeme. Le, m gbamannū m anū ọnuhna ke ọ zá nye nwernu rikne gbasni, kwnornu nū anū nwernu iknerna matị, kọvu anū bítaru ikwu-ọnu m, anū gónahorula rēwhna m. ⁹ Anū jọowhnu nhne me jeeme ele ọro ọgbako Setani, ele ka nū be bụ ele Ju, kọvu be bụo, be bụ ele aghalaghala, m jeeme be va dna n'ẹli n'ọchi anū, be jaamahija nū m whnurnu m anū n'anya. ¹⁰ Kwnornu nū anū bítaru ikwu-ọnu m, snuta ovu, m jaabita masị anū n'ige ọrnurna ke jaadnakwasị kpakara ọwa, ọ rna ele wu n'ọwa ọrnurna.

¹¹ Le, m vawa wara wara, anū jidnesi nhne anū ji rikne, ọ zị nye berere nahoru anū okpu-eze anū. ¹² Nye

megburu, m jeeme a nsnusun Ọro Nsọ Chiokike m. O jéehi nū rime a whoga berere. M jaagbakwasị rēwhna Chiokike m n'olu a, ya nū rēwhna ọhna ikne Chiokike m, ke bụ Jeruselem ikne, ke hi n'oligwe n'aka Chiokike m hiedna. M jaagbakwasị a rēwhna ikne m n'olu a.

¹³ Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nsọ naakanū kpakara ọgbako Chiokike.

Izi ele Laodisia

¹⁴ Gbaznenu enine izi ke ọgbako Chiokike ke zị nū Laodisia ọkwukwo: Ka bụ nhne Amim kwuru, nye akebne kwesiri be kwnata a mkpoma nū nye ezi ọka, nye nēechi kpakara nhne Chiokike keru. ¹⁵ M magwū m nhne anū neeme. Anū kpéle bẹkwnu, anū jila iyi. Ọ jọoburu ọma nū anū kperu bẹkwnu mọbu nū anū jiri iyi. ¹⁶ Kọvu kwnornu nū anū zị marna marna, anū kpéle bẹkwnu, anū jila iyi, m jọogbohala anū n'ọnu m. ¹⁷ Anū kwuru, "M barū m eze, m nwernu m ẹkwnu, ọ zá nhne naara m," kọvu nū anū máa nū anū bụ ele nọowhnuji anya, nū ele be kwesiri ọ dọnu obirizi, ele mboni, ele isni nū ele gba ẹto. ¹⁸ Me zni anū ezni, anū zūnahoru m golu be snurnu, ma anū nwernu ẹkwnu, nū awura abọchna, ma anū kpusni ẹto anū gbagwū, tna egwnumisi n'anya anū ma anū whnurnu ọsno. ¹⁹ M neebigbọ kpakara ele me whnurnu n'anya, naapnija masị be nhne. Anū gbalị tūhnasna, hi nū mmehie whuya. ²⁰ Le, m gwuzogwu m n'ọnuhna, nooznu aka. Nye ọbula ke nurnu nkọli m, gbama ọnuhna, m jaabnazne n'oro a, snornu a ri wiri, ya snornu m masị ri wiri.

²¹ Nye megburu, m jeenye a rikne o snornu m daziri eli nū ngadna eze m, lele kpa me megburu, m snornu Nda m daziri eli nū ngadna eze a. ²² Nye nwernu nsni, ọ nurnu nhne Enine Nsọ naakanū kpakara ọgbako Chiokike.

Ngadna eze ke zị n'oligwe

4 Nga nhne ka mekworu, m whnurnu m, le, otu ọnuhna gbamarnū n'oligwe. Nkọli wam me nurnu nū mbom ke dnarnū lele ọkwodu karū, "Vaa hna, m jeegesi i nhne jeemeriri nū ruwhnu." ² Ngangam, m zị m n'Enine, m whnurnu m nū rime oligwe otu ngadna eze nū nye dazị n'olu a. ³ Nye wam dazị nū ngadna eze wam, ruwhnu a noogbu marna marna lele akaworugwu jasipa nū sadisi, eke nū egwurugwu hnirni ngadna eze wam gburugburu ke naachna lele emiradi. ⁴ Nri ngadna eze lawuru nū ẹno berere gbarū ngadna eze wam gburugburu, ele okno badnū nri lawuru nū ẹno dazị n'olu ngadna eze berere wam woru awura abọchna, kpuru okpu-eze golu nū risi be. ⁵ Amuma nū egbe oligwe nū ọdidna hi nū ngadna eze wam naadna. Tọnji ẹsau zị nū ruwhnu ngadna eze wam noonwu bẹkwnu, ke bụ enine ẹsau wam Chiokike. ⁶ Osimini nū lele nyno nọowhnu ọsno zị nū ruwhnu ngadna eze wam.

N'esilawuru ngadna eze wam ya nū gburugburu a bụ nhne ẹno zị bụdnu bụ anya anya ruwhnu nū aznū zị. ⁷ Nhne ke mbom nū lele odum, ke ẹbo nū lele nnwọ ehni, ke ẹto nwernu ruwhnu lele ruwhnu badnū, ke

ẹno nù lele igno neewhe ewhe. ⁸ Nhne zì bụdnu ẹno wam, ke ọbula nwernu aka-nkwu isunu, kpakara ẹhni be bụ anya anya. Be kpúsnì ọnu be iwhehnie nù abalì, be nọogwnu eri naakaa,

“Nsọ, nsọ, nsọ

bù Nyenwe aì Chiokike ke Meli Nhne Dum,
Nye zì nù mbòm, nye zì kítina, nye jaava.”

⁹ Kpa nhne wam zì bụdnu zì neenye a igwugwu nù ọson'anya, nọotunu nye wam dazigwu nù ngadna eze wam mmamma, nye zì bụdnu ọkwnukokwnu, ¹⁰ ele okno badnù nri lawùru nù ẹno wam dna n'ẹlì nù ruwhnu nye wam dazigwu nù ngadna eze, kpọ risi ẹlì nù ruwhnu nye wam zì bụdnu ọkwnukokwnu. Be túbìta okpu-eze be nù ruwhnu ngadna eze wam, kaa,

¹¹ “Ì bụ nye kwesiri, Nyenwe aì Chiokike,

ọ nahọru igwugwu nù ọson'anya, nù iknernema, kwnornu nù ọ bụ jìwa keru kpakara nhne hite nù echiche i,

jì nyernu be bụdnu.”

Ọkwukwo nù Nnwọ Atnùrnù wam

5 M whnùrnù m otu ọkwukwo n'akarikwnunga nye wam dazì nù ngadna eze wam, be gbarù a nhne ruwhnu nù aznù, be kasìri a akara ẹsau. ² M whnùrnù m otu enine izi nwernu rikne ji okno nkọli neesi okokoba, naakaa, “Ndaa nye kwesiri ọ gbajì akara ẹsau wam nù o kpume ọkwukwo wam?” ³ Kọvu ọ zá nye be whnùrnù n'oligwe nù ọwa mọbu nù mkpururu ọwa, bụ nye kwesiri o kpume ọkwukwo wam mọbu lebna anya nù rime a. ⁴ M kwna ẹkwna k'agìda kwnornu nù ọ zá nye be whnùrnù kwesiri o kpume ọkwukwo wam mọbu lebna anya nù rime a. ⁵ Otu nù rime ele okno badnù wam kanù m, “Ì kwnáma ẹkwna, le, Odum ke ẹbnurnu Juda, † Mgbarẹgwnugwnu Devidi, †† o megbulem, o nwernu rikne o kpume ọkwukwo wam, nù ọ tọma akara ẹsau wam.”

⁶ Ige wam m whnùrnù m otu Nnwọ Atnùrnù gwuzo n'esilawùru ngadna eze wam, ma nù esilawùru nhne ẹno wam zì bụdnu ya nù ele okno badnù wam, lele nù be gburu a ogbu. O nwernu mfu ẹsau, nù anya ẹsau ke bụ enine ẹsau wam Chiokike, ke o zihalaru nù rime kpakara ọwa. ⁷ Nnwọ Atnùrnù wam zne nahọru nye wam dazì nù ngadna eze wam ọkwukwo n'akarikwnunga a. ⁸ Nga ọ nahọruru a ọkwukwo wam, nhne ẹno wam zì bụdnu nù ele okno badnù nri lawùru nù ẹno wam dna n'ẹlì nù ruwhnu Nnwọ Atnùrnù wam, kpakara be jì ọbo be n'aka, ya nù obele golu ke isensi jihjaru, ke bụ okpukpe ele nsọ. ⁹ Be gwnù eri ikne,

“Ì kwesiri ọ nahọru ọkwukwo wam,

nù ọ tọma akara a,

kwnornu nù be gburu i,

i gweru ọvnarna ì gbahia ele ke Chiokike

hite nù kpakara ẹbnurnu, nù ikwu-ọnu, hite nù mba nù ele badnù.

¹⁰ I mernu be bụru mbam ele ọkwa arìohna, ke jeekpenu Chiokike,

be jọobu ele eze nẹechi ọwa.”

¹¹ M le anya, m nurnu m nkọli agìda enine izi gbarù ngadna eze wam gburugburu, nù nhne ẹno wam zì bụdnu nù ele okno badnù, pokwu nù pokwu nù pokwu ndasì, nù pokwu ndasì nù ndasì. ¹² Be nọogwnu eri nù okno nkọli, naakaa,

“Nnwọ Atnùrnù wam be gburu kwesiri

ọ nahọru rikne, nù ẹkwnu nù akọniche, nù iknernema nù ọson'anya nù igwugwu, nù ọznarni.”

¹³ M nurnu m hne kpakara nhne zì bụdnu zì n'oligwe, n'ọwa, nù mkpururu ọwa, kpakara nhne zì bụdnu ke zì n'okno osimini nù kpakara nhne zì nù rime be, naakaa, “Ọznarni nù ọson'anya nù igwugwu nù rikne zìnu nye wam dazì nù ngadna eze, ya nù Nnwọ Atnùrnù wam tim tọm.”

¹⁴ Nhne ẹno wam zì bụdnu, kaa, “Amìm.” Ele okno badnù wam dna n'ẹlì, kpọnu Chiokike nù Nnwọ Atnùrnù risi ẹlì.

Akara ẹsau wam

6 M whnùrnù m nga Nnwọ Atnùrnù wam tọmarnu akara ke mbòm. Otu nhne zì bụdnu ẹno wam jì nkọli dnarnù lele egbe oligwe kaa, “Vaa.” ² M le anya, le otu iyinya rìchna, nye gbagwù a jì otu mgbata, be nyee a okpu-eze, ọ whọga nọlugbu, neemegbu.

³ Nnwọ Atnùrnù wam tọma akara ke ẹbo, m nurnu m nhne ẹno wam zì bụdnu ke ẹbo, naakaa, “Vaa.” ⁴ Le, iyinya berere naachna ihie ihie, be nyernu nye gbagwù a rikne o gweme udno n'ọwa, mee ele badnù noogbu ibne be, be nyernu a ama-ogwnu hna ezi.

⁵ Nga Nnwọ Atnùrnù wam tọmarnu akara ke ẹto, m nurnu m hne nhne ẹno wam zì bụdnu ẹto karù, “Vaa.” M le anya whnù iyinya neejì riji, nye gbagwù a jì nhne be nọotu nhne n'aka a. ⁶ M nurnu m nkọli n'esilawùru nhne ẹno wam zì bụdnu, naakaa, “Otu ntùtu ìkpa wheti bụ ọgwo ẹrnu otu ọbochi, ntùtu ìkpa balì ẹto ọgwo ẹrnu otu ọbochi. Kọvu anù lùlu mọno olivu nù manya vajìni.”

⁷ Nnwọ Atnùrnù wam tọma akara k'ẹno, m nurnu m nkọli nhne zì bụdnu k'ẹno karù, “Vaa.” ⁸ M le anya, otu iyinya ogbu-nù-orio, rẹwhna nye dazì n'olu a bụ ẹnwu, ẹlì Rẹnwu sno a n'aznù. Be nyernu a rikne hne otu nga nù nga ẹno ke ọwa zì, ma o gweru ama-ogwnu nù ọkwnunyo gbu be, ma nrìria ojo nù ojo anọhia ke ọwa.

⁹ Nnwọ Atnùrnù wam tọmarnu akara ke isne, m whnùrnù m mkpuru ovu kpakara ele be gburu kwnornu ikwu-ọnu Chiokike nù ama be gbarù nù mkpururu ojo arìohna. ¹⁰ Be jì okne nkọli neesi okokoba, naakaa, “Nyenwe aì zì nsọ, ì bụ ezi, dù ngele, hne ì jeekpe ele zì n'ọwa ikpe, megwnahia ọvnarna aì?” ¹¹ Be nyernu nye ọbula nù rime be iwo awura abọchna, be kanù be, be zukwaru inwe ige matì, tem ọnu ọgwnugwnu ele izi ibne be nù rùmu nda be, ele be joogbu zute.

¹² Nnwọ Atnùrnù wam tọmarnu akara ke isunu, okne ẹlì otne enye dnarnù, ẹhnam jì riji lele ikpe mkpe, ẹnwa chna ihie ihie lele ọvnarna. ¹³ Mbọ hi n'oligwe naadna n'ọwa lele ike isisi be kwu figi chná achna naadna

† Odum ke ẹbnurnu Juda Jenesisi 49:9 †† Mgbarẹgwnugwnu Devidi Azaya 11:1, 10

nga ruwhere neewhe. ¹⁴ Be p̄iakota oligwe lele ọkwukwo, rugwu n̄ ẹli ọhia esilawuru whoga n'ọnodi be.

¹⁵ Ele eze ke ọwa n̄ ele dikne, ele n̄echi ele ọgwun ele baru eze, ele dimkpa, nye ọbula, ma ọhi ma nye nwernu ẹhni a, tugwa n̄ rime ọgba n̄ iketa rugwu.

¹⁶ Be kanu rugwu kwu n̄ rugwu mati, "Dnagidne a, kpusni a, n'anya nye wam dazi n̄ ngadna eze, ya n̄ ovu owe ẹhni Nnwọ Atnurnu wam. ¹⁷ Kwnornu n̄ okne ọbochi ovu owe ẹhni be valẹm. Nyele joogwuzoli?"

Be karu 144,000 ele badnu akara

7 Nga nhne ka whemernu, m whnurnu m enine izi ẹno gwuzo n̄ ngeri ẹno ke ọwa, knernu ruwhere k'owa n'aka, ma ruwhere gharu o whe n'owa, ma n'osimini m̄obu n'olu isisi ọbula. ² M whnurnu m enine izi berere hi n'obosi ẹhnam n̄owhuya, o ji akara Chiokike ke zi budnu n'aka a, o ji okne nkoli naakanu ele enine izi ẹno wam Chiokike nyernu rikne o lulu ọwa n̄ osimini, ³ kaa, "Anu lulu ọwa, m̄obu osimini, m̄obu isisi, tem a ka ele izi Chiokike akara n'egedege ruwhnu be." ⁴ M nurnu m ọnu ọgwunugwu ele be karu akara n'egedege ruwhnu be, be bu otu riwhu n̄ nri ẹno n̄ pokwu ẹno, hite n̄ kpakara ẹbnurnu Izireli. ⁵ Be bu hite n̄ ẹbnurnu Juda, nri n̄ pokwu lawuru, ẹbnurnu Rubeni, nri n̄ pokwu lawuru, ẹbnurnu Gad, nri n̄ pokwu lawuru, ⁶ hite n̄ ẹbnurnu Asa, nri n̄ pokwu lawuru, ẹbnurnu Nafitali, nri n̄ pokwu lawuru, ẹbnurnu Manase, nri n̄ pokwu lawuru, ⁷ hite n̄ ẹbnurnu Simioni, nri n̄ pokwu lawuru, ẹbnurnu Livai, nri n̄ pokwu lawuru, ẹbnurnu Isaka, nri n̄ pokwu lawuru, ⁸ hite n̄ ẹbnurnu Zebuloni, nri n̄ pokwu lawuru, ẹbnurnu Josefu, nri n̄ pokwu lawuru, ẹbnurnu Benjimini, nri n̄ pokwu lawuru.

Igbudu ele badnu wam

⁹ Nga nhne ka mekworu, m le anya whnu igbudu badnu o za nye nwernu rikne gwnuli ọnu. Be hi n̄ kpakara mba n̄ ẹbnurnu, n̄ ẹli, n̄ ikwu-ọnu va, be gwuzoru n̄ ruwhnu ngadna eze n̄ n̄ ruwhnu Nnwọ Atnurnu wam, be wo awura abochna, be ji masi igwugwu bukwa n'aka be. ¹⁰ Be ji okne nkoli naakaa, "Oznohia a, hi n'aka Chiokike, nye dazi n̄ ngadna eze, ya n̄ Nnwọ Atnurnu."

¹¹ Kpakara ele enine izi gwuzo gba ngadna eze wam gburugburu n̄ ele okno badnu wam n̄ nhne ẹno wam zi budnu, dna kpute ruwhnu n'eli n̄ ruwhnu ngadna eze wam, kponu Chiokike risi ẹli. ¹² Be kaa, "Amim! Ngozi n̄ igwugwu n̄ akoniche, n̄ otu mmamma n̄ ọson'anya n̄ rikne n̄ iknernema zinu Chiokike du ọkwunokwunu. Amim."

¹³ Otu nye okno badnu sikwa m, "Ele ka wogwu iwo awura abochna be bu ele ke ele? Ndaa hne be hi va?"

¹⁴ M sa a, "Nda-ai-kwu, m maam, ji magwu."

O kanu m, "Ele ka bu ele hiri n'okne mmekpehni wam whuya, be snurnu iwo be, mee be ziri richna n̄ rime ọvnarna Nnwọ Atnurnu wam. ¹⁵ Kam kpayaru, be jiri gwuzoru n̄ ruwhnu ngadna eze Chiokike, be jeekpenu a iwhnehn̄ie n̄ abali n̄ rime Oro Nso a. Nye wam dazi n̄ ngadna eze jaagbasa ọro-eka a, be wuru n̄ rime a.

¹⁶ Wiri jogwunu be berere, akp̄iri jogokpo be bekwnu berere, ẹhnam jomu kwno be berere, whuruwhuru ẹhni jeeme kwno be berere.

¹⁷ Kwnornu n̄ Nnwọ Atnurnu nye ke zi n'esilawuru ngadna eze wam jobu nye nooznu be lele atnurnu.

O joodu be zne n̄ risi mini ke budnu, Chiokike jookwnosnama anya-mini ẹkwana n'anya be."

Akara ke ẹsau

8 Nga Nnwọ Atnurnu wam kpumernu akara ke ẹsau, oligwe dnarnu bii du ichichi awa.

² M whnurnu m enine izi ẹsau ele gwuzo n̄ ruwhnu Chiokike, be nyernu be ọkwodu ẹsau.

³ Enine izi berere ke jigwu nhne isensi golu varu gwuzoru n̄ ruwhnu ojo arjohna, be nyernu a agida isensi, o gweru a yikota n̄ okpukpe ele nsọ Chiokike, gweru a kwa arjohna n'olu ojo arjohna golu ke zi n̄ ruwhnu ngadna eze wam. ⁴ Rynwurnu isensi wam n̄ okpukpe ele nsọ Chiokike lizo n̄ ruwhnu Chiokike hite n'aka enine izi wam. ⁵ Enine izi wam gweru nhne isensi wam gharu bekwnu n'ajo arjohna, ghasa a n̄ rime ọwa. Agida egbe oligwe n̄ ọdidna n̄ amuma n̄ ẹli otne enye dnarnu.

Ọkwodu ẹsau wam

⁶ Enine izi ẹsau wam ji ọkwodu ẹsau jikn̄ernu o gb̄u be.

⁷ Enine izi ke mbom gb̄u ọkwodu a, mkpuru mini n̄ bekwnu gwaru ọvnarna wusa n'owa, otu-ibewa n̄ nga ẹto ke ọwa rne bekwnu, otu-ibewa n̄ nga ẹto ke isisi n̄ kpakara achara budnu rn̄ernu bekwnu.

⁸ Enine izi ke ẹbo gb̄u ọkwodu a, be tubna nhne n̄ lele rugwu okpotokpo neerne bekwnu n̄ rime osimini, otu-ibewa n̄ nga ẹto ke osimini ghọ ọvnarna.

⁹ Otu-ibewa n̄ nga ẹto ke nhne zi budnu n̄ rime osimini nwuma, otu-ibewa n̄ nga ẹto ke ọgbo mini kpu.

¹⁰ Enine izi ke ẹto gb̄u ọkwodu a. Otu okne mb̄o hi n'oligwe dna, noonwu lele tonji dnakwas̄i otu-ibewa n̄ nga ẹto mini, ma n̄ risi mini. ¹¹ Rewhna mb̄o wam bu Nilulu. Otu-ibewa n̄ nga ẹto mini noolu Nilulu, agida ele badnu nwurnu kwnornu n̄ be nwornu mini wam.

¹² Enine izi ke ẹno gb̄u ọkwodu a. Be lulu otu-ibewa n̄ nga ẹto ẹhnam, n̄ otu-ibewa n̄ nga ẹto ẹnwa, n̄ otu-ibewa n̄ nga ẹto mb̄o, ke kpayaru otu-ibewa n̄ nga ẹto iwhne be zima noonwu, otu-ibewa n̄ nga ẹto ke ọbochi nwée iwhne ya n̄ otu-ibewa n̄ nga ẹto ke abali.

¹³ M leru m anya, m nurnu m otu igno neewhe n'esi-lawuru oligwe, gweru okne nkoli neesi okokoba, "Awh-nuwghnu! Awhnuwghnu! Awhnuwghnu zinu kpakara ele wu n'owa nga be jonu odidna okwodu ke ele enine izi eto ke gwnarnu jooogu."

9 Enine izi ke isne gbụ okwodu a. M whnurnu m otu mbọ hiri n'oligwe dna n'owa, be nyee a snambị onuhna olulu awhnuwghnu. ² Mbọ wam tuma onuhna olulu awhnuwghnu, runwurnu hi nū rime a whūya nū lele runwurnu hi n'okne ite bękwnu, iwhne ęnam nū ruwhere gbarū ọchichiri kwnornu runwurnu hi n'olulu awhnuwghnu wam whūya. ³ Igwurube hi nū runwurnu wam whūya n'olu ọwa, be nyernu be rikne lele akpị ke ọwa. ⁴ Be kanū be, be lulu achara mọbu isisi, mọbu achara bụdnu berere, kovu be gba nye ọbula ke nwée akara Chiokike n'egedege ruwghnu a. ⁵ Igwurube wam nwée rikne o gbu be, kovu be ta be awhnuwghnu ẹnwa isne. Nhne igbugbu be nū lele nye akpị gbarū. ⁶ N'ẹnwa isne ka, ele badnū ka jooopio ẹnwu jooogu be, kovu be jooowghnu ẹnwu, ẹnwu jooogwnu be, kovu ẹnwu jaagba ęso.

⁷ Igwurube wam nū lele iyinya jiknenu o zne ọgwnu, be kpu nhne nū lele okpu-eze golu nū risi be, ruwghnu be nū lele ruwghnu badnū. ⁸ Rukeru-ize risi be nū lele rukeri-ize nyerinya, ize be nū lele ize odum. ⁹ Mbno mkpoma be nū lele mbno rugwe, ọdidna aka-nkwu be naadna lele ọgbo-ẹli agida iyinya nọdopnu neezne ọgwnu. ¹⁰ Ọdnu be nū lele akpị, be nwernu nhne ọgbugba n'odnu be, nwe masiri rikne n'odnu ọ kpakna ele badnū ẹnhi ẹnwa isne. ¹¹ Be nwernu eze nęechi be, nye bụ enine izi olulu awhnuwghnu. Nye ẹnwghna a n'onu Hiburu bụ Abadoni, n'onu Giriki, Apoloni, ke bụ nye noolulu nhne.

¹² Nhne awhnuwghnu ke mbom kwolem, nhne awhnuwghnu lawuru berere vawa.

¹³ Enine izi ke isunu gbụ okwodu a, m nurnu m otu nkoli hi n'ahnio nū ngeri ẹno ke ojo arjohna golu wam bụ ke gwuzo nū ruwghnu Chiokike whūya. ¹⁴ Nkoli wam kanū enine izi ke isunu wam ke gburu okwodu, "Sigbasi enine izi ẹno wam ke be knernu eriri n'okne Osimini Uferetisi." ¹⁵ Be sigbasi enine izi ẹno wam, ke be jiknernenu n'otnu-ige ka n'ọbochi ka, nū ẹnwa ka, n'awha ka o gbu otu-ibewa nū nga eto ke kpakara ele badnū. ¹⁶ M nurnu m onu ọgwngwnu ele ọgwnu gba iyinya bụ riwhu pokwu ndasi lawuru.

¹⁷ Nū rime ọwhnurninya wam, m whnurnu m iyinya nū ele naagba be, be nwernu mbno mkpoma naachna ihie ihie lele bękwnu, lele jasinti, nū rugwu bękwnu, risi iyinya wam nū lele risi odum, bękwnu nū runwurnu nū rugwu bękwnu nehi n'onu be nọowhuya.

¹⁸ Bękwnu nū runwurnu nū rugwu bękwnu ke hi n'onu iyinya wam nọowhuya gburu otu-ibewa nū nga eto ke ele badnū. ¹⁹ Kwnornu nū iknerna be hi n'onu be ya nū ọdnu be. Ọdnu be nū lele agwọ, ke be ji risi be neemeru ele badnū ẹnhi.

²⁰ Ele badnū gwnarnū ke nhne igbugbu ka gbúle, kwéle ọ sigbasi nhne aka be tūru, be kwéle ọ sigbasi ọ kpenu rumu ẹnwu ojo, nū ẹnwu golu nū ke siliva, nū

ọla nū akaworugwu nū ke isisi, ke zá nọowghnu ọsno, zá nọonu nhne, zá neezne izne. ²¹ Ele badnū wam tūh-nasnana hite nū ogbu badnū be, nū amusu be neeri, nū ome ọyi be, mọbu nū buznu be nooznu.

Enine izi nū okwukwo matị

10 Omekwo, m whnurnu m enine izi berere ke nwernu rikne hi n'oligwe hiedna. O wogwu erumeru oligwe, eke nū egwurugwu zị n'olu risi a, ruwghnu a noonwu lele ęnam, ọchi a lawuru nū lele nsnsnu ọro bękwnu. ² O ji otu okwukwo matị be kpumernu okpume n'aka a. Ọ bīta ọchikwunga a n'osimini, ọchirita a n'olu ẹli. ³ O ji okne nkoli si lulo lele hne odum neebigbo, nga o sikworu okokoba, egbe oligwe ęsau wam gba n'osisa. ⁴ Nga egbe oligwe ęsau wam gbakworu, m pioru m ọ gba n'okwukwo, m nurnu m otu nkoli hiri n'oligwe naakanū m, "Kpusnime nhne egbe oligwe ęsau wam kwuru, j gbá be n'okwukwo."

⁵ Enine izi wam me whnurnu gwuzo n'osimini nū n'olu ẹli, gwelizo akarikwngunga a olu. ⁶ O gweru nye wam zị okwnukokwnu dū risi, bụ nye keru oligwe nū kpakara nhne zị nū rime a, nū ọwa nū kpakara nhne zị nū rime a, nū osimini nū kpakara nhne zị nū rime a. Enine izi wam karū, "Ige kwolem. ⁷ Kovu nga enine izi ke ęsau jooogu okwodu a, nhne tugwaru otugwa ke Chiokike jeemezu, lele kpa o kwuru hite n'onu ele izi a, bụ ele ọwhnurninya."

⁸ Nkoli wam me nurnu hi n'oligwe nookwunu m ọka, kwukwnonu m ọka berere, ọ kaa, "Zne, gweru okwukwo matị wam be kpumernu okpume ke zị n'aka enine izi wam gwuzo n'osimini n'olu ẹli."

⁹ M znekwnusi enine izi wam, kanū a o nyee m okwukwo matị wam. Ọ kaa, "Gweru a, ri a, o joolu nlulu nū rụwho j, kovu ọ joooso n'onu j lele mọno ebeka." ¹⁰ M gweru okwukwo wam n'aka a, ri a, ọ nū lele mọno ebeka n'onu m, kovu kpa me rikworu a, o mernu rụwho m lu nlulu. ¹¹ Ọ kanū m, "I jooopko okwo ikwu-ọnu Chiokike ka berere nū ruwghnu agida ele badnū, nū mba zị ọdo n'odo, n'ikwu-ọnu zị ọdo n'odo, ma nū ruwghnu ele eze."

Ele akebe lawuru

11 Be nyernu m otu isisi lele nhne be ji nọtū nhne, be kanū m, "Lizo, tū Ọro Nsọ Chiokike, nū ojo arjohna, gwnū ele nọokpo risi ẹli nū rime a. ² Kovu j tū n'ederezi, kwnornu nū be nyernu a ele bụo ele Ju, ele joozodna ẹli-ọhna nsọ wam nri ẹnwa ẹno nū ẹnwa lawuru. ³ M jeezizne ele akebe m lawuru, be joowo iwo mkpe zni izi ọma otu pokwu ọbochi nū riwhu ọbochi lawuru nū nri isunu." ⁴ Ka bụ isisi olivu lawuru wam nū nhne be bīta tōnji lawuru wam gwuzo nū ruwghnu Nyenwe ọwa. ⁵ Nye irno ọbula ke pioru ọ kpakna be ẹnhi, bękwnu hi n'onu be jeernegbu be. Nye ọbula ke kpaknarnū be ẹnhi jooonwuri kpam. ⁶ Ele ka nwernu rikne o knesni oligwe, ke mernu mini ozuzo zóle kpakara ige be nọokpo okwo ikwu-ọnu

Chiokike, be nwernu rikne o mee kpakara mini ghò ọv-narna, nù rikne o mee ele zì n'ọwa rja ẹhni igbugbu ọbula lele kpa be pioru.

⁷ Nga be gbasakworu ikwu-ọnu Chiokike, anọhia wam hi nù olulu awnhụwhnu, lùsi be ọgwnu, megbu be, gbu be. ⁸ Iznu be joovubi n'esilawuru apna okne ẹli-ọhna wam be nookwu n'elulu Sodom nù Ijipiti, hne be kpogburu Nyenwe be n'olu ọgba. ⁹ Kpakara ele badnù, nù ẹbnurnu, nù ikwu-ọnu, nù mba zì ọdo n'odo, jeelekiri iznu be ọbochi ẹto n'ichichi, be jéekwe be li be. ¹⁰ Kpakara ele zì n'ọwa joonwudna, mkpoma sọ be n'ọnu kwnornu nù be nwurnu, be neeziznenu ibne be nkesi kwnornu ele ọwhnurninya lawuru ka nwurnu ọnwu bụ ele mernu ele zì n'ọwa ta awnhụwhnu k'agịda. ¹¹ Nga ọbochi ẹto n'ichichi whemernu, enine bụdnu hiri nù Chiokike bnazne nù rime be, be gwuzoru, okne ogwnu turu kpakara ele whnurnu be. ¹² Ele ọwhnurninya lawuru wam nurnu otu nkọli hiri n'oligwe noosukwu be, "Anụ va n'olu hna." Be lizọ, la n'olu n'erumeru oligwe, kpa ele irno be neelekiri be.

¹³ N'ige wam, okne ẹli otne enye dnarnù n'ọwa, ke mernu otu nga nù nri nga ẹli-ọhna wam lulu, ẹli otne enye wam gburu pokwu badnù ẹsau, ogwnu turu ele ke gwnarnù, be znarnì Chiokike ke oligwe.

¹⁴ Nhne awnhụwhnu ke ẹbo whemernu, kọvu le, nhne awnhụwhnu ke ẹto vawa wara wara.

Ọkwodu ke ẹsau

¹⁵ Enine izi ke ẹsau gbù ọkwodu a, agịda nkọli dnarnù n'oligwe, naakaa, "Ẹli-eze k'ọwa ka ghọlam ẹli-eze ke Nyenwe aị nù ke Karajisi,

ọ jaachị hite n'ige kwó okwo dụ n'ige kwó okwo."

¹⁶ Nri ele okno badnù lawuru wam nù ẹno ele dazì nù ngadna eze be nù ruwhnu Chiokike, dna kpu ruwhnu n'ẹli, kponu Chiokike risi ẹli. ¹⁷ Be kaa,

"A nọtunu jì mmamma, Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum,

nye zì, nye zì nù mbom, kwnornu nù jì okne iknernema jì nẹchi.

¹⁸ Ovu neewe ele zì n'ọwa ẹhni, kwnornu nù ọnuma jì valẹm,

ige jì jeekpe ele nwurnu ọnwu ikpe valẹm, nù ige jì jọokwu ele izi i, ele ọwhnurninya jì ọgwo ẹrnu nù kpakara ele ke i, nù ele nọtutu ogwnu i ma nye kwu nù nye matì, nù ige o lulu ele luluru ọwa."

¹⁹ Be gbamarnù Oro Nsọ Chiokike n'oligwe, be whnurnu Igbe Ọgba-Njọ-Ẹhni Chiokike nù rime a, agịda amuma, nù ọdidna, nù egbe oligwe, nù ẹli otne enye, nù okne mkpuru mini dnarnù.

Nwerinya wam nù okne agwọ wam

12 Otu okne nhne ndu-ẹhni mernu n'oligwe. Otu nwerinya wogwu iwo ẹnam, nye ẹnwa zì nù mkpururu ọchi a, o kpu okpu-eze nwernu nri nù mbọ

lawuru nù risi. ² Nwerinya wam zì rime, rime ọmumu nnwọ neeme a, ọ kwana ẹkwana kpa ọ noomu nnwọ. ³ Nhne ndu-ẹhni berere whuya kwano n'oligwe, otu agwọ okpotokpo ihie ke nwernu risi ẹsau nù nri mfu, kpu okpu-eze ẹsau nù risi ẹsau a. ⁴ O jì ọdnu a dọru otu-ibewa nga ẹto mbọ ke oligwe dọdna be n'ọwa, o zne gwuzoru nù ruwhnu nwerinya wam noomu nnwọ ma o ri nnwọ wam wara wara ọ mụhiaru a. ⁵ Nwerinya wam mụhia nnwọ rukna, nye jeeji mkpara rugwe nẹchi kpakara mba, kọvu be kwumernu nnwọ wam, kwuznenu a Chiokike nù ngadna eze a. ⁶ Nwerinya wam gbawhu, gbabna nù rime ẹli-ikpa, hne Chiokike bítannu a, ma be lekasi a anya pokwu ọbochi nù riwhu ọbochi lawuru nù nri isunu.

⁷ Ọgwnu dna n'oligwe, Maịkeli nù ele enine izi a lụ ọgwnu megidne agwọ wam, agwọ wam nù ele enine izi a lụ ọgwnu megidne be. ⁸ Kọvu Maịkeli nù ele enine izi a megburu agwọ wam, oghere zìmana agwọ wam nù ele enine izi a n'oligwe berere. ⁹ Be chidna agwọ okpotokpo wam, ke bụ agwọ ọknani wam bụ Ekwensu mọbu Setani n'ọwa, nye nooduwhu kpakara ele zì n'ọwa. Be chidnarnu ya nù kpakara ele izi a.

¹⁰ Ige wam, m nurnu m otu okne nkọli n'oligwe, kaa, "Ọznohia valẹm, nù rikne nù ẹli-eze Chiokike aị, nù iknernema Karajisi a, kwnornu nù be chidnarnu nye noobno rumu nda aị nhne,

bù nye noobno be nhne nù ruwhnu Chiokike iwhe-nehnie nù abali.

¹¹ Be jiri ọvnarna Nnwọ Atnurnu wam nù akebne be gbarụ megbu a, be whnuna bụdnu be n'anya dụ n'ẹnwu.

¹² Kam kpayarụ, oligwe nwudnahoru, ovu ọso anụ n'ọnu ele wu nù rime a. Kọvu awnhụwhnu zinu ọwa nù osimini, kwnornu nù Ekwensu vakwnusilem anụ, ọnuma jiri a mkpoma, kwnornu nù ọ magwụ nù ige a zì ichichi."

¹³ Nga agwọ wam whnurnu nù be chidnarnu a n'ọwa, o bete ọ chị nwerinya wam ẹso bụ nye murnu nnwọ rukna wam. ¹⁴ Be nyee nwerinya wam aka-nkwu lawuru ke okne igno ma o wheru iwhe zne hne o wu n'ẹli-ikpa, hne be jeelekasi a anya awha ẹto nù ẹnwa isunu hne agwọ wam bọ ọ whnuna a. ¹⁵ Agwọ wam gbuhia agịda ọnu-mini a gbasno nwerinya wam, ma o vuru nwerinya wam. ¹⁶ Kọvu ẹli yinnu nwerinya wam aka, kpumernu ọnu a, nwokwo mini agwọ wam gbuhiaru n'ọnu a. ¹⁷ Agwọ wam we ovu ẹhni k'agịda megidne nwerinya wam, o zne nọolusi agwna rumu nwerinya wam ke gwnarnù ogwnu, bụ ele bítaru nhne Chiokike nyernu n'iwu, nù ele kwesiri ọkwnata ovu n'ezì ọka Jizọsi gesiri. ¹⁸ Agwọ wam gwuzoru n'olu rızna ke osimini.

Anọhia lawuru

13 M whnuru m otu anọhia hi nụ rime osimini nọowhuya, o nwernu nri mfu nụ risi ẹsau, o kpu okpu-eze n'olu mfu a, be gbakwasiri n'olu kpakara risi a rewhna ojo nookwulu Chiokike. ² Anọhia me whnuru nụ lele agwnu, ọchi a lawuru nụ lele anọhia bea, ọnu a nụ lele ọnu odum. Agwọ wam nyee anọhia wam rikne a, ngadna eze a nụ okne iknernema. ³ Ọ nụ lele nụ be gburu otu risi anọhia wam, kọvu nhne omernu ẹhni wam ke nwernu rikne o vuya ẹnwu gwọru, ọ tų kpakara ọwa n'anya, be gbasornu anọhia wam. ⁴ Be kponu agwọ wam risi ẹli ke nyernu anọhia wam iknernema a, be kpo masinu anọhia wam risi ẹli, naakaa, "Nyele nụ lele anọhia ka? Nyele nwernu rikne ọ lusi a ogwnu?"

⁵ Be nyernu anọhia wam rikne o ji nookwu agida nhne zị ogwnu nụ ọka ojo nookwulu Chiokike, o nwernu rikne nri ẹnwa ẹnọ nụ ẹnwa lawuru. ⁶ Anọhia wam kpume ọnu a nookwulu Chiokike, nụ rewhna a, nụ Oro Nso a, nụ kpakara ele wu n'oligwe. ⁷ Be nyernu a rikne ọ lusi ele nsọ ogwnu nụ o megbu be, be nyee kwno a rikne megidne kpakara avnuru nụ ele badnụ nụ ikwu-ọnu nụ mba. ⁸ Kpakara ele wu n'owa jookponu a risi ẹli, ele be gbála rewhna be nụ rime okwukwo bụdu ke Nnwọ Aturu nye be gburu hite n'okike ọwa.

⁹ Nye nwernu nsni, ọ nuru.

¹⁰ Nye ọbula be jododu n'ogwnu be jododu a n'ogwnu.

Nye ọbula be jeeji ama-ogwnu gbu, be jeeji ama-ogwnu gbu a.

Ele nsọ jeenwe okwnata ovu nụ ndidi.

¹¹ M whnuru anọhia berere hi n'eli nọowhuya. O nwernu mfu lawuru lele mfu nnwọ aturu, o nookwu ọka lele agwọ. ¹² O ji rikne anọhia mbom wam nụ ruwhnu a. O mernu kpakara ọwa nụ ele zị nụ rime a kponu anọhia mbom wam risi ẹli, nye be gwọru nhne omernu ẹhni wam ke noovuya ẹnwu. ¹³ Anọhia ke ẹbo ka rnu ẹrnu rikne, o mernu bekwnu hi n'oligwe dna n'owa n'anya ele badnụ. ¹⁴ O duhie kpakara ele wu n'owa kwnornu ẹrnu ndu-ẹhni ka ke be nyernu a rikne ọ rnu nụ ruwhnu anọhia ke mbom. Ọ kanu ele zị n'owa be kpu igbudu anọhia wam ke be jiri ama-ogwnu mernu ẹhni, kọvu ọ zị bụdu. ¹⁵ Be nyernu anọhia ke ẹbo wam rikne o nwesi inwe bụdu nụ rime igbudu anọhia mbom wam, ke kpararu igbudu wam nookwu ọka, kaa be noogbu kpakara ele kwéle ọ kponu igbudu wam risi ẹli. ¹⁶ O mee kpakara ele badnụ ma nye matị ma nye kwu, nye baru eze nụ nye mboni, ọhi nụ nye bụo ọhi, be naru akara nụ akarikwnunga be mọbu n'egedege ruwhnu be. ¹⁷ Ọ zá nye nwernu rikne zų nhne mọbu re nhne, okwolem nye nwernu akara anọhia wam ke bụ rewhna anọhia wam, mọbu ogwnugwnu rewhna a.

¹⁸ Nye ọbula nwehia akoniche, nye ọbula ke nwernu ogwnugwnu risi, ọ mahia ogwnugwnu anọhia wam, kwnornu nụ ọ bụ ogwnugwnu badnụ, ogwnugwnu a bụ riwhu isunu nụ nri isunu nụ isunu [666].

Nnwọ Aturu nụ ele ke a

14 M leru m anya, whnuru Nnwọ Aturu gwuzo n'olu rugwu Zayoni, ya nụ otu riwhu nụ nri ẹnọ nụ pokwu ẹnọ ele badnụ, be vu rewhna a nụ rewhna Nda a n'egedege ruwhnu be. ² M nuru m otu nkoli hi n'oligwe dna lele agida mini, nụ okne nkoli egbe oligwe, m nuru m ele naagba ọbo ji ọbo be naagba. ³ Be gwnu eri ikne nụ ruwhnu ngadna eze wam, ma nụ ruwhnu nhne ẹnọ wam zị bụdu, nụ ele okno badnụ wam. Ọ zá nye nwernu rikne sno be gwnu eri wam, okwolem otu riwhu nụ nri ẹnọ nụ pokwu ẹnọ wam ele be gbaharu n'owa. ⁴ Ka bụ ele mērula ẹhni be n'ehni nyerinya kwnornu nụ be bitaru ẹhni be snam. Be joosno Nnwọ Aturu wam penupe ọbula o neezne, be gbaharu be n'esilawuru ele badnụ lele mkpuru mbom be kesiri Chiokike nụ Nnwọ Aturu a. ⁵ Ọ zá aghalaghala be whnuru n'ọnu be, be zị snam.

Ele enine izi ẹto

⁶ M whnuru m enine izi berere neewhe n'oligwe, nọokpo okwo izi ọma ke zị okwnukokwnu n'owa, ma kpakara ele mba, nụ avnuru nụ ikwu-ọnu nụ ele badnụ nuru a. ⁷ O ji okne nkoli naakaa, "Anu tų ogwnu Chiokike, anu znarni ebube a, kwnornu nụ ige valem o jeekpe kpakara badnụ ikpe, anu kponu nye keru oligwe, nụ ọwa, nụ osimini, nụ kpakara risi mini risi ẹli."

⁸ Enine izi ke ẹbo snornu ke mbom kaa, "Ọ dnanam, Babiloni dnanam, okne mba ke mernu kpakara ẹli nwọ manya okne ome ọyi a."

⁹ Enine izi ke ẹto snornu be gweru okne nkoli kaa, "Nye ọbula ke kponu anọhia wam nụ igbudu a risi ẹli, nahuru masi akara a n'egedege ruwhnu a, mọbu n'aka a, ¹⁰ ọ jponwo manya okne ovu owe ẹhni Chiokike, ke ọ wusaru nụ rikne, ke be gwála agwa nụ rime okiko ọnu ma a, be jeeji bekwnu nụ rugwu bekwnu ta a awhnuru nụ ruwhnu ele enine izi nsọ nụ ruwhnu Nnwọ Aturu wam. ¹¹ Rurwuru awhnuru be zị naala olu okwnukokwnu, be zá noozukwa inwe iwhnehni nụ abali, bụ ele wam kponu anọhia wam nụ igbudu a risi ẹli, nụ nye ọbula ke naharu akara rewhna a." ¹² Ele nsọ jeenwe ndidi, ele naabita nhne Chiokike nyernu n'iwu nụ ele kwnataru Jizosi mkpoma.

¹³ Nga wam m nuru m nkoli hiri n'oligwe kaa, "Gba n'okwukwo, ọwa ọma zinu ele nwuru nụ rime Chiokike hite nụ kitna."

Enine Nso kaa, "Owe, be joozukwa inwe n'ernu be, kwnornu nụ ẹrnu be joosno be n'aznu."

Ogwe nhne n'ekwu ke ọwa

¹⁴ M le anya, whnuru, otu erumeru abochna, otu nye nụ lele Nnwọ ke Badnụ dazi n'olu erumeru wam, o kpu okpu-eze golu nụ risi a, o ji ama ekwu zị buko n'aka a. ¹⁵ Enine izi berere hi nụ rime Oro Nso whuya, gweru okne nkoli kanu nye wam dazi n'erumeru, "Gweru ama i, gweru nhne n'ekwu, kwnornu nụ ige o gwe nhne n'ekwu k'owa valem, mkpuru k'owa chnamam." ¹⁶ Nye

wam dazị n'erumeru gweru ama a yisi nụ rime ọwa, gweru nhne ẹkwu k'owa.

¹⁷ M whnurnu m enine izi berere hi n'Oro Nso n'oligwe, o ji masị ama zị bụko. ¹⁸ Enine izi berere ke nwernu rikne megidne bẹkwu, hi n'ọjọ arịohna whụya. O gweru okne nkọli kanụ enine izi wam ji ama zị bụko, "Gweru ama ị ghọhia mkpuru vaịni ke ẹkwu, kwnornu nụ vaịni ke ọwa chnanam." ¹⁹ Enine izi wam yisi ama a, ghọhia mkpuru vaịni, túbna be nụ rime hne be jọzosna manya okne ovu owe ẹhni Chiokike. ²⁰ Be zosna manya vaịni wam n'aznụ ẹli-ọhna, ọvna a gbahia nụ hne be nọzosna manya wam dū nhne nū lele riwhu maịli lawuru, dū oknesni ọnu iyinya n'olu.

Nhne awhnụwhnu ẹsaw

15 M whnụ nhne berere n'oligwe, okne nhne ndu-ẹhni. Enine izi ẹsaw vu nhne awhnụwhnu ẹsaw ke ipne-aznụ, okne ovu owe ẹhni Chiokike ke ipne-aznụ zị nū rime be. ² M whnụ kwno nhne nū lele osimini nyno be gwarụ bẹkwu, nū ele wam megburu anọhia wam nū igbudu a nū ọnu ọgwugwu rẹwhna a, hne be gwuzo nū ngeri osimini nyno wam, be ji ọbo Chiokike nyernu be. ³ Be nọgwu eri Mozizi nye izi Chiokike nū eri Nwọ Atnurnu wam,

"Ernu ị tū n'anya, zị masị rikne!

Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum,
Kpakara apna ị snirni asni buri ezi ọka,
Eze zị ọkwukokwunu.

⁴ Nyele jọtutu ogwu i, Nyenwe aị?

Nyele jọkwuhia igwugwu ke rẹwhna ị?

Kwnornu nū jī nū nsnūnu ị zī nsọ,
kpakara mba jaava kpọ risi ẹli nū ruwhnu i,
kwnornu nū ikpe buri ọma ị zuru kpakara ọwa."

⁵ Nga ka mekworu, m whnụ Oro Nso Chiokike n'oligwe gbamarnū bụ Oro-Ọka ruwhnu Chiokike. ⁶ Enine izi ẹsaw wam vu nhne awhnụwhnu ẹsaw hi nū rime Oro Nso wam whụya, be wogwu iwo noonwu onwu, be ji ajnị mkpoma golu kne nū mkpoma be. ⁷ Otu nhne zị bụdnu wam nyega enine izi ẹsaw wam obele ẹsaw okne ovu owe ẹhni Chiokike jihjaru nū rime be, bụ nye zị bụdnu ọkwukokwunu. ⁸ Rụnwurnu jihja Oro Nso wam hite n'igwugwu nū iknema Chiokike, ọ zá nye nwernu rikne ọ bna Oro Nso wam tem awhnụwhnu ẹsaw wam enine izi ẹsaw wam vuyarụ kwome.

Obele ẹsaw ovu owe ẹhni Chiokike

16 Ige wam, m nurnu m otu okne nkọli hi n'Oro Nso wam naakanụ enine izi ẹsaw wam, "Anụ zne wusa obele ẹsaw ovu owe ẹhni Chiokike n'owa." ² Enine izi ke mbom zne wusa obele a n'owa, esuso ẹhni tū ogwu noogbu igbugbu se kpakara ele vu akara anọhia wam n'ẹhni, nū kpakara ele kponnu igbudu wam risi n'ẹli.

³ Enine izi ke ẹbo zne wusa obele a n'osimini, ọ ghọ ọvna nū lele ọvna nye nwurnu ọnu, kpakara nhne zị bụdnu nū rime osimini nwukwo.

⁴ Enine izi ke ẹto zne wusa obele a nū mini nū kpakara risi mini, be ghọ ọvna. ⁵ M nurnu m nga enine izi ke neelegidne mini karu,

"Ji bụ nye mee mma n'ikpe

Ji bụ nye zī, nye zī nū mbom, Nye zī Nso,
kwnornu nū i kperu ikpe nū kpa.

⁶ Be wusaru ọvna ele nsọ ị nū ele ọwhnurninya ị, ị nyee be ọvna be nwọ lele mini,
kwnornu nū be kwesiri a."

⁷ M nurnu m otu nkọli hi n'ọjọ arịohna naakaa, "Owe! Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum, ikpe ị buri ọma, bụ masị ezi ọka."

⁸ Enine izi ke ẹno zne wusa obele a n'ẹhnam, o neerne ele badnū lele bẹkwu. ⁹ Okne okpe bẹkwu rne ele badnū, be kosna rẹwhna Chiokike nye nwernu rikne nū hne awhnụwhnu ka zī. Kọvu be kwéle ọ tūhnasna nū mmehie be znarni Chiokike.

¹⁰ Enine izi ke isne zne wusa obele a n'olu ngadna eze anọhia wam. Okne ọchichiri gbasni ẹli-eze anọhia wam, ele badnū naatabi riro be kwnornu nhne igbugbu. ¹¹ Be kosna Chiokike ke oligwe kwnornu nhne igbugbu be nū nhne mernu ẹhni be. Kọvu be kwéle ọ tūhnasna nū apna ọjọ be.

¹² Enine izi ke isunu zne wusa obele a n'okne Osimini Uferetisi, mini a takwo, kpa mini a takworu, apna ele eze hi n'ọbosi ẹhnam whụya. ¹³ M whnụ rẹnwu ẹto zila rịchna lele rẹdekpo, hi n'ọnu agwọ wam, nū ọnu anọhia wam, nū ọnu nye ọwhnurninya aghalaghala wam nọwhuya. ¹⁴ Be bụ rẹnwu ọjọ nọonu ẹnu ndu-ẹhni. Rẹnwu ẹto ka znekwunusi ele eze ọwa, chikota be n'otu kwnornu ọgwu okne ọbochi Chiokike ke Meli Nhne Dum.

¹⁵ Le, m jaava lele nye buznu, ngọzi zinu nye ọbula neese nse, bkwata iwo a, ọ zī kpa ọ gbarụ ẹto zneghari, iwhnerne tū a n'ohna.

¹⁶ Rẹnwu ọjọ wam chikota kpakara eze nū hne ele Hiburu nookwu Amagidoni.

¹⁷ Enine izi ke ẹsaw zne wusa obele a nū ruwhere. Otu okne nkọli hi nū ngadna eze zī n'Oro Nso wam, kaa, "Be menem a." ¹⁸ Agida amuma oligwe, nū ọdidna, nū egbe oligwe nū okne ẹli otne enye dnarnū, ẹli otne enye nū kpam zigelele hite nga Chiokike kpuru badnū. Ẹli otne enye ka kakwo ibne a. ¹⁹ Ẹli-ohna kwu wam kewamarnū nga ẹto, ẹli-ohna kpakara mba lulu-ru. Chiokike chenwanya Babiloni, mee a ọ nwọ manya hi n'ikiko okne ovu owe ẹhni a. ²⁰ Kpakara ẹli ohia esilawuru nū rugwu gbawhu, whume. ²¹ Okne mkpuru mini neenyi rinya † naadnakwasị ele badnū hite n'oligwe. Ele badnū nọovu Chiokike ọnu kwnornu mkpuru mini wam, nū kwnornu awhnụwhnu wam zī ogwu ke agida.

Nwerinya nū anọhia

17 Otu nū rime ele enine izi ẹsaw wam vu obele ẹsaw vakwnusi m kaa, "Vaa, me gesi i awhnụwhnu okne nye ewhere wam ke dazị n'olu agida mini,

† Nga apna wam whuyaru, ele irno be whnurnu oghere bnanya lusi be ogwu. †† Mkpuru mini wam neenyi nū nhne otutu 50 kg.

² nye ele eze ke ọwa snornu mee ọyi, ele zị n'ọwa nwornu manya ewhere a."

³ Enine izi wam vuru m n'Enine zne nụ rime ẹli-ikpa, hne me whnurnu otu nwerinya dazị n'olu anọhia naachna ihie ihie. Anọhia wam nwernu agịda rẹwhna ọjọ nookwulu Chiokike be gbakwasịri a, o nwernu risi ẹsau, nụ nri mfu. ⁴ Nwerinya wam wogwu iwo odno odno nụ ihie ihie, o jiri nhne ẹyi golu nụ rugwu okne ọnu ahia nụ palị mee ẹhni a mma, o ji ikiko golu n'aka a, nhne ruru ọru nụ nhne zila richna ke ome ọyi a ji-hjaru nụ rime a. ⁵ Be gbakwasịri a otu rẹwhna n'egedege ruwhnu,

Nhne miri emi,
okne Babiloni,
nne kpakara ele ewhere
nụ nhne ruru ọru ke ọwa.

⁶ Ọvnarna ele nsọ nụ ele be gburu kwnornu Jizosi noogbu a lele manya.

Ọ gbarụ m anya agharị nga me whnurnu a. ⁷ Enine izi wam kanụ m, "Ndaa kpa o jiri naagba i anya gharị? M jaakanụ i nhne tugwaru otugwa gbasịri nwerinya ka nụ anọhia ke vu a, bụ anọhia ke nwernu risi ẹsau nụ nri mfu. ⁸ Anọhia ke i whnurnu zị bụdnu nụ mbom, kovu ọ nwurnu, o jeehi n'olulu awhnwhnu whuya zne n'ẹnwu a. Kpakara ele wu n'ọwa ele be gbála rẹwhna be n'okwukwo ke bụdnu hite n'okike ọwa, ọ jootu be n'anya nga be whnurnu anọhia wam zị bụdnu nụ mbom, kovu ọ nwurnu, ọ jaazị kwno bụdnu.

⁹ "A kwesiri o nwe ovu ke nwernu akoniche, risi ẹsau wam bụ rugwu matị ẹsau ke nwerinya wam dazị n'olu a. Be bụ masị ele eze ẹsau, ¹⁰ isne dnanam, otu nẹchi kọriri, otu ya váge. Nga ọ varụ, ọ jaadazị ige matị.

¹¹ Anọhia wam zị bụdnu nụ mbom, ke nwurnu, bụ eze ke ẹsato, nye zị n'esilawuru eze ẹsau wam, jaala n'iyi.

¹² "Nri mfu wam i whnurnu bụ masị nri eze ele ya váge ẹchi, kovu be jeenye be rikne otu ọtnu-ige lele eze snornu anọhia wam chị. ¹³ Be nwernu otu mkpoma, be jeenye anọhia wam ikernema nụ rikne be.

¹⁴ Ele ka joolusi Nnwọ Atnurnu wam ogwnu, kovu Nnwọ Atnurnu wam jeemegbu be, kwnornu nụ ọ bụ Nyenwe ke kakwo ele nwe nụ Eze kakwo ele eze. Ele sno a bụ ele o sukwuru, ele ọ hohiaru nụ ele kwesiri ọkwnata ovu."

¹⁵ Ọ kanụ m, "Mini ke i whnurnu hne nwerinya ewhere wam dazị, bụ ele badnụ, nụ agịda ele badnụ, nụ mba nụ ikwu-ọnu zị ọdo n'odo. ¹⁶ Anọhia wam nụ nri mfu wam i whnurnu joosno nwerinya ewhere wam irno, be jaanahoru a kpakara nhne o nwernu, gbata a ẹto, be jeeri anọ-ẹhni a, kporne a nụ bẹkwu.

¹⁷ Kwnornu nụ Chiokike yisiri a nụ mkpoma be, ma be mee echiche a, be jeekwerikota o nyee anọhia wam ẹli-eze be, ọ jaachị be tem Chiokike mezu ikwu-ọnu a.

¹⁸ Nwerinya wam i whnurnu bụ okne ẹli-ohna wam ke nẹchi kpakara ele eze ke ọwa."

Ọdudna Babiloni

18 Nga nhne ka mekworu, m whnurnu m enine izi berere hi n'oligwe neehidna, o nwernu okne ikn-

ernema, ogbu marna marna ruwhnu a neenye iwhe n'ọwa. ² O gweru okne nkoli siwama, kaa,

"Ọ dnanam, okne Babiloni dnanam,
ọ gholam hne rumu renwu ojo wu,
oro ikelu kpakara renwu zila richna,
kpakara onunu ojo ke be ri eri zị nụ rime a.

³ Kwnornu nụ kpakara mba
nwornu manya okne ome ọyi a,
ele eze ke ọwa snornu a mee ọyi,
ele nọozu ahia ke ọwa barụ eze hite nụ okne ewhere a."

⁴ M nụ kwno okne nkoli hi n'oligwe kaa,
"Ele ke m, anụ hi n'esilawuru a whuya,
ọ zị anụ snornu a kehia igwe nụ mmehie a,
ọ zị anụ snornu a ta awhnwhnu.

⁵ Kwnornu nụ mmehie a gwuzo dū oligwe,
Chiokike chenwanyalam kpakara mmehie a.

⁶ Anụ mesno a lele kpa o mernu anụ,
anụ mesno a mgba lawuru kpa o mernu,
okiko ọ gbajiri, anụ gbajite a mgba lawuru ma ọ
nwornu.

⁷ Anụ ta a awhnwhnu nụ anya-mini
lele kpa o nyernu ẹhni a igwugwu nụ ẹgwurnu ojo
a,

kwnornu nụ ọ karụ nụ mkpoma a,
'M bụ m eze nyerinya, m bula m nnwerne nwée nzi,
m jaagba mkpe.'

⁸ Kam kpayarụ, n'otu obochi, ọ jowhnuji anya,
ẹnwu, mkpe, nụ okunyo,
bẹkwu jeernegbu a,
kwnornu nụ Nyenwe a Chiokike ke neekpe a ikpe bụ
dikne.

⁹ "Nga ele eze ke ọwa ele snornu a mee ọyi, n'eg-
wnurnu ojo a, jowhnu runwurnu bẹkwu a, be jaakw-
na ẹkwna, gbanu a mkpe. ¹⁰ Be joogwuzo nụ hne zị
ikere kwnornu ogwnu awhnwhnu a, kaa,
'Chei, chei, okne ẹli-ohna,

Babiloni, bụ dikne,
Chiokike taru i awhnwhnu n'otu ọtnu-ige.'

¹¹ "Ele nọozu ahia ke ọwa jaakwanu a ẹkwna, gbanu
a mkpe, kwnornu nụ ọ zá nye nọozu kwno mgwna
ahia be berere. ¹² Be bụ ele nọozu ahia golu, siliva,
rugwu okne ọnu ahia, palị, iwo marnu mma, iwo
naachna odno odno, siliki nụ iwo naachna ihie ihie,
isisi obula, nhne obula be jiri ize eni kpu, nhne obula
be jiri isisi zị okne ọnu ahia pnjo, ọla, rugwe, rugwu
mabulu, ¹³ nụ sinamoni, nụ nhne nwernu ẹknarna,
isensi, maa, franki-isensi, nụ manya, nụ mono olivu,
nụ ikpa nụ wheti, nụ anọhia, nụ atnurnu, nụ iyinya, nụ
ogbo-ẹli iyinya nọodopnu, nụ ohi, ma mkpuru ovu
badnụ masị.

¹⁴ "Be kaa, 'Nhne i pioru whnunahoru i, kpakara ẹk-
wnu i nụ ebube i whuru etekne, i jéenwe kwno be
berere.' ¹⁵ Ele nọozu ahia, ele barụ eze kwnornu nụ be
neere nhne ka, joogwuzo nụ hne zị ikere, ogwnu nọ-
tu be kwnornu awhnwhnu a, be naakwna ẹkwna, gba
masị mkpe. ¹⁶ Be jeesiwama okokoba, kaa,
'Chei, chei, ẹli-ohna kwu,

ke jiri iwo marnu mma odno odno nu ihie ihie,
nu golu noogbu marna marna, nu akaworugwu okne
onu ahia nu palị mee ehi a mma.

¹⁷ Agida ekwunu hna kpa whuru etekne n'otu otu-ige.'

"Kpakara ele nookwo ogbo mini nu ele ji ogbo mini
neezne, nu ele enu mini, nu kpakara ele nhne be jiri
wuru budnu hi nu mini whuya, joogwuzo nu hne zi
ikere. ¹⁸ Nga be jowhnu runwurnu bekwnu a, be
jaakaa, 'O zi eli ke nu lele okne eli-ohna ka?' ¹⁹ Be
jowukwasi retnu nu risi be, kwana ekwana, gba mkpe,
kaa,

'Chei, chei, okne eli-ohna,
hne kpakara ele nwernu ogbo mini
baru eze hite n'ekwnu a,
n'otu otu-ige hne o ko tubiri etekne.

²⁰ Ovu so i n'onu, su oligwe,
ele nsọ nu ele izi nu ele owhnurninya snornu anu
nwudna,

Chiokike kperu a ikpe kwnornu nhne o mernu anu.'

²¹ Otu enine izi gbasiri rikne gweru otu akaworugwu
hna lele okne rugwu ogwe wiri tubna nu rime osimini,
kaa,

"O bu kpa be jeeji nhne rikne
kwnadna okne eli-ohna Babiloni,
o za nye jowhnu a berere.

²² Be jonu kwno eri, mọbu obo, opi,
mọbu okwodu nu rime i berere,
nye obula ke nwernu nka enu
jaazi nu rime i berere,
o za nye jonu odidna ogwe wiri
nu rime i berere.

²³ Tonji joonwuma
nu rime i berere,
akpiri nye nolu nnwerne ikne nu nye nōogbo nzi
ikne,

jaażima nu rime i berere,
kwnornu nu ele nōozu ahia i bu ele dikne ke owa,
i jiri amusu i duwhu kpakara mba.

²⁴ Be pioharu nu rime a onarna ele owhnurninya nu
onarna ele nsọ,

nu kpakara ele be gburu ogbu nu rime owa."

19 Nga nhne ele ka whemernu, m nurnu m nhne
nu lele okne nkoli igbudu badnu n'oligwe,
naakaa,

"Aleluya,
oznohia, nu igwugwu nu rikne bu ke Chiokike aj,
² kwnornu nu ikpe a buru oma nu ezi oka,
o marnu nwerinya okne ewhere wam ikpe
nye jiri ome oyi a meru owa,
o megwnahalam onarna ele nsọ a n'aka a."

³ Berere kwno be siwama, kaa,
"Aleluya,
runwurnu bekwnu a naala olu du okwnukokwnu."

⁴ Ele okno badnu nri lawuru nu eno nu nhne eno
wam zi budnu wam dna n'eli kpo risi eli nu ruwhnu
Chiokike nye dazi nu ngadna eze. Be kaa,
"Amim, Aleluya."

Olulu nnwerne ke Nnwọ Atnrnu

⁵ Otu nkoli hiri nu ngadna eze wam whuya kaa,
"Znarni Chiokike aj,
anu ele izi a,
anu ele notu ogwnu a,
ma nye mati ma nye kwu."

⁶ M nrnu m nhne nu lele nkoli igbudu badnu lele
odidna agida mini, lele okne egbe oligwe, naakaa,
"Aleluya,

Nyenwe aj Chiokike ke Meli Nhne Dum neechi.
⁷ Ngwa ma a nwudna, ovu so aj n'onu,
a nyee a igwugwu,
kwnornu nu olulu nnwerne ke Nnwọ Atnrnu wam
valam,

nnwerne a jiknurnunem ehi a.

⁸ Be nyernu nnwerne a iwo abochna, zi richna, noon-
wu onwu va-a-a, o woru."

(Iwo abochna wam bu ome mma ke ele nsọ.)

⁹ Enine izi wam kanu m, "Gba n'okwukwo, 'Ngosi zinu
nye obula be sukwuru va n'iriri olulu nnwerne Nnwọ
Atnrnu wam.'" O kaa kwno, "Ikwu-onu ka bu ezi oka
Chiokike."

¹⁰ M dna n'eli n'ochi enine izi wam ma m kponu m a
risi eli, kovu o kanu m, "I mee kpam, m bu m nye izi ib-
ne i nu ke rumu nda i ele berere bu ele ji akebne Jizosi.
Kponu Chiokike risi eli. Kwnornu nu akebne Jizosi
gbaru bu enine owhnurninya." †

Nye naagba iyinya abochna

¹¹ M whnrnu m oligwe kpumernu nu otu iyinya
abochna, rehna nye zi n'olu a bu Nye Okwnata Ovu
nu Nye Ezi Oka. O ji ikpe buru oma neekpe ikpe, nolu
ogwnu. ¹² Anya a lawuru nu lele riro bekwnu, o kpu
agida okpu-eze nu risi a. O nwernu rehna be gbak-
wasiri a ke o za nye magwu, okwolem ya magwu nhne
o bu. ¹³ Iwo o wogwu bu ke be tururu n'onarna, be
noosukwu a Ikwu-Onu Chiokike. ¹⁴ Ele ogwnu ke olig-
we sno a n'aznu n'olu iyinya abochna woru iwo aboch-
na marnu mma. ¹⁵ Ama-ogwnu zi buko hi n'onu a
n'owhuya, ke o ji neemegbu kpakara mba. "O jeeji
mkpara rugwe neechi be." †† O nōozosna manya ke
okne ovu owe ehi Chiokike ke Meli Nhne Dum. ¹⁶ Be
gbakwasiri n'olu iwo a ma nu ochi a rehna,

"EZE KAKWO ELE EZE NU
NYENWE KAKWO ELE NWE."

¹⁷ M whnu otu enine izi gwuzo n'ehnam, o ji okne
nkoli si okokoba, kanu kpakara onunu oligwe, "Anu va
gbako n'okne iriri Chiokike. ¹⁸ Anu va ri ano-ehni ele
eze, nu ke ele risi ogwnu, nu ke ele dikne, nu ke iyinya
nu ke ele gba be, nu ano-ehni kpakara ele badnu, ma
phi nu ke ele buo phi, nye kwu nu nye mati."

† ke neeyinu ele badnu aka kpo okwo ikwu-onu Chiokike. ††
Eri Oma 2:9

¹⁹ M whnụ anọhia wam nụ ele eze ke ọwa nụ ele ọgwu be gbakọru n'otu ma be lusi nye wam dazị n'olu iyinya ọgwu ya nụ ele ọgwu a. ²⁰ Kọvu be nwudneru anọhia wam ya nụ nye ọwhnurninya aghalaghala wam nye rnurru ọru ndu-ẹhni wam nụ ruwhnu a, nye ji ọru ndu-ẹhni wam rnawhu ele nwernu akara anọhia wam nụ ele kponnu igbudu anọhia wam risi ẹli. Anọhia wam nụ nye ọwhnurninya aghalaghala wam, be túbna be nụ búdnú nụ rime olulu bẹkwu ji rugwu bẹkwu neerne. ²¹ Be ji ama-ọgwu neehi n'ọnu nye wam dazị n'olu iyinya wam gbu kpakara ele ọgwu be, ọnuu oligwe rijiri ruwhu hite n'anọ-ẹhni be.

Otu pokwu awha

20 M whnụ otu enine izi hi n'oligwe neehiedna, o ji snambị ọnuhna olulu awnụwhnu, ji masị ijigba hna okpotokpo n'aka a. ² Ọ nwudne agwọ wam, bụ agwọ gbaka wam, nye bụ Ekwensu, nụ Setani kne a eriri otu pokwu awha. ³ Ọ túbna a nụ rime olulu awnụwhnu, kasnị a akara, ma ọ gharu o duwhu kpakara mba berere tem otu pokwu awha wheme. Omekwo, be jootoma a eriri ige matị.

⁴ M whnụ agida ngadna eze, be nyee ele dazị n'olu be rikne be jeeji kpe ikpe. M whnụ mkpuru ovu ele be gburu kwnornu akebe be gbannu Jizosi nụ ikwu-ọnu Chiokike, ele kpọla risi ẹli nyee anọhia wam, mọbu igbudu a, mọbu nahọru akara a n'egedege ruwhnu be, mọbu n'aka be. Be ziri búdnú snornu Karaịsi neechi otu pokwu awha. ⁵ (Ele berere ke nwurru ọnuwú lizọla n'ẹnwu tem otu pokwu awha wheme.) Ka bụ olizọ n'ẹnwu ke mbom. ⁶ Chiokike jọgozi ele ke a, ele jeekehia igwe n'olizọ n'ẹnwu ke mbom. Ẹnwu ke gba lawuru jéenwe rikne n'ẹhni be. Be jọbu ele ọkwa arịohna Chiokike nụ ke Karaịsi, be jooosno a chí otu pokwu awha.

O megburu Setani

⁷ Nga otu pokwu awha whemernu, be jootoma Setani, ọ whuya n'ikelu a. ⁸ Ọ jọowhoga duwhu agida mba ke gbasaru nụ nkala ẹno ke ọwa, Gogi, nụ Mago-gi, chíkota be zne ọgwu. Ọnu ọgwugwu be hna lele rızna zị nụ ngeri osimini. ⁹ Be gbasara kpakara ọwa, gahnata gburugburu hne ele nsọ zị, nụ ẹli-ọhna wam Chiokike whurru n'anya, kọvu bẹkwu hiri n'oligwe dna rnegbu kpakara be. ¹⁰ Be túbna Ekwensu wam, nye duwhuru be nụ rime olulu bẹkwu be ji rugwu bẹkwu neerne hne anọhia wam nụ nye ọwhnurninya aghalaghala wam zị. Be jaata be awnụwhnu iwhehnie nụ abalị hna ọkwukokwuu.

Ikpe ipne-aznụ

¹¹ M whnụ otu ngadna eze abochna okpotokpo, nụ nye dazị n'olu a, ọwa nụ oligwe gbawhuru nụ ruwhnu a, be whnuna be berere. ¹² M whnụ ele nwurru ọnuwú, ele kwu nụ ele matị, gwuzo nụ ruwhnu ngadna eze wam. Be kpume agida ọkwukwo, be kpume kwno ọkwukwo berere, ke bụ ọkwukwo ke búdnú. Chiokike

kpe ele nwurru ọnuwú ikpe hite nụ nhne be gbaru n'okwukwo wam lele kpa ọru be jiri ziri. ¹³ Osimini gwehia ele nwurru nụ rime a, ẹnwu nụ ẹli ẹnwu gwehia ele zị nụ rime be, be kpe nye ọbula ikpe lele kpa ọru ọ rnurru jiri ziri. ¹⁴ Be túbna ẹnwu nụ ẹli ẹnwu nụ rime olulu bẹkwu. Olulu bẹkwu ka bụ ẹnwu ke mgba lawuru. ¹⁵ Nye ọbula ke be gbála ẹnwha a nụ rime ọkwukwo ke búdnú, be túbna nụ rime olulu bẹkwu.

Oligwe ikne nụ ọwa ikne

21 Omekwo, m whnụ oligwe ikne nụ ọwa ikne, kwnornu nụ oligwe ke mbom nụ ọwa ke mbom gawheru, osimini zima masị. ² M whnụ ẹli-ọhna nsọ wam, Jeruselem ikne, hi n'oligwe hne Chiokike zị neehiedna, be jiknenu a lele nnwerne ikne naalakwnusi nzi a. ³ M nurru m okne nkoli hi nụ ngadna eze wam nookwu ọka, kaa, "Le, Ọro Nsọ Chiokike zị n'esilawuru rumu badnụ, Chiokike jaadazinu be, be jọbu ele ke a, ọ jọbu Chiokike be, dazigidnenu be. ⁴ O jookwnosna ma kpakara anya-mini n'anya be, ẹnwu jáazima, mọbu ọgba mkpe, mọbu ọkwana ẹkwana, nhne igbugbu jáazima, kwnornu nụ nhne ọknani gawhelem."

⁵ Nye wam dazị nụ ngadna eze wam, kaa, "Le, m neeme kpakara nhne buru nhne ikne." Ọ kanu m, "Gba nhne ka n'okwukwo, kwnornu nụ ikwu-ọnu ka bụ ezi ọka ke kwesiri ọkwunata ovu."

⁶ Ọ kanu m, "Be menem a. Mawa bụ Alifa nụ Omega, Ọpanizo nụ Okwukwo. Nye ọbula akpiri nọkpo bẹkwu, m jeenye a mini ke hi nụ risi mini ke búdnú n'etekne. ⁷ Nye megburu, jeekehia kpakara nhne ka, m jọburu Chiokike a, ọ jọburu nnwọ m. ⁸ Kọvu ele ọgwu nụ ele kwé ekwe, nụ ele ruru ọru, ele noogbu badnụ, nụ ele neeme ọyi, nụ ele amusu, nụ ele naakwa ẹnwu, nụ kpakara ele aghalaghala jeekehia igwe nụ rime olulu bẹkwu ji rugwu bẹkwu neerne. Ka bụ ẹnwu ke mgba lawuru."

Jeruselem ikne

⁹ Otu n'esilawuru ele enine izi ẹsau wam vu obele awnụwhnu ipne-aznụ wam vakwnusi m, kaa, "Vaa, m jeegesi i nnwerne be nọlu ikne, bụ nnwerne Nnwọ Atnurru wam." ¹⁰ O vuru m n'Enine zne n'olu okne rugwu zị n'olu, gesi m ẹli-ọhna nsọ wam, bụ Jeruselem hi n'oligwe hne Chiokike zị neehiedna. ¹¹ O vu igwugwu Chiokike, noonwu lele akaworugwu zị okne ọnu ahia, lele jaspa, ziri snam lele nyno. ¹² O nwernu mkpọ be turu a hna n'olu, o nwernu nri nụ ọnuhna lawuru, nụ nri enine izi lawuru neese ọnuhna. Be gbasiri ẹnwha nri nụ avnurru lawuru rumu Izireli n'ọnuhna a. ¹³ Ọnuhna ẹto zị n'ọbosi ẹhnam, n'olu olu ọnuhna ẹto, n'ẹli ẹli ọnuhna ẹto, n'odidna ẹhnam, ọnuhna ẹto. ¹⁴ Mkpọ ẹli wam nwernu ntụ-ẹli n'olu nri nụ akaworugwu lawuru, hne be gbasiri ẹnwha ele izi nri nụ ẹbo ke Nnwọ Atnurru wam.

¹⁵ Nye wam naakanu m ọka ji otu nhne golu be neejị nọtụ nhne, nọtụ ike ẹli-ọhna wam, kpakara ọnuhna a, nụ ẹhni mkpọ a. ¹⁶ Ẹli-ọhna wam hna n'otu. Ogologo

a nụ rude a hna n'otu. O gweru nhne be tū nhne tū ẹli-
 ọhna wam, ọ tūhia otu pokwu nū riwhu maịli ẹno,
 ogologo a, nū rude a, nū olu a, hna n'otu. ¹⁷ Ọ tū ẹhni
 mkpọ wam, tūhia riwhu rula lawuru, lele kpa ọtutu ke
 badnū jiri zị, ke enine izi ji nọotu. ¹⁸ Ẹhni mkpọ wam bụ
 jasịpa, ẹli-ọhna wam bụ golu zị snam, lele nyno. ¹⁹ Be ji
 agida akaworugwu zị okne ọnu ahia mee ntụ-ẹli mkpọ
 ẹli-ọhna wam mma. Ntụ-ẹli ke mbom bụ jasịpa, ke ẹbo
 bụ safia, ke ẹto bụ kasidoni, ke ẹno bụ emiradi, ²⁰ ke
 isne bụ sadonisi, ke isunu bụ kanelia, ke ẹsau bụ
 kirisoliti, ke ẹsato bụ berili, ke tolu bụ topasi, ke nri bụ
 kirisopasisi, ke nri nū otu bụ jasinti, ke nri nū ẹbo bụ
 ametisi. ²¹ Nri nū ọnuhna lawuru wam bụ palị nri nū
 ẹbo, otu ọnuhna otu palị. Ogodo apna ẹli-ọhna wam
 bụ golu zị snam nọowhnu ọsno lele nyno.

²² M whnuna m Ọro Nsọ n'ẹli-ọhna wam, kwnornu nū
 Nyenwe aị Chiokike ke Meli Nhne Dum nū Nnwọ At-
 nurnu wam bụ Ọro Nsọ a. ²³ Mkpa ẹnam mọbu ẹnwa
 zá naakpa a, be zá nọomu nū rime a, kwnornu nū ig-
 wugwu Chiokike nọomu nū rime a, Nnwọ Atnurnu
 wam bụ iwhne a. ²⁴ Ele mba ke ọwa jeezne izne
 n'iwhne a, ele eze ke ọwa jeegweya igwugwu be nū
 rime a. ²⁵ Be jáagbasni ọnuhna ẹli wam, o jeegberu
 anya kwnornu nū ọchichiri zila nū rime a. ²⁶ Be jeeg-
 webnanya nhne igwugwu nū ọson'anya kpakara mba
 nū rime a. ²⁷ Nhne ọbula ke zila richna jáabna nū rime
 a rja rja, mọbu nye ọbula ke neeme nhne ruru ọru,
 mọbu nye aghalaghala, okwolem ele be gbarụ rẹwhna
 be nū rime ọkwukwo ke bụdnu ke Nnwọ Atnurnu
 wam.

Mini ke bụdnu

²² Enine izi wam gesi m osimini ke bụdnu noonwu
 lele nyno, hi nū ngadna eze Chiokike nū ke
 Nnwọ Atnurnu wam naagbahia. ² Naagbawhe n'esi-
 lawuru ogodo apna ẹli-ọhna wam, nū ngeri lawuru mi-
 ni wam isisi ke bụdnu zị, ke naamị nri nū mgba
 mkpuru lawuru n'awha ke bụ otu mgba n'ẹnwa. Ọk-
 wukwo isisi wam bụ nhne be ji nọogwo ẹhni igbugbu
 ele kpakara mba. ³ Ọvu ọnu zima rja rja. Ngadna eze
 Chiokike nū ke Nnwọ Atnurnu wam jaazị n'ẹli-ọhna
 wam, ele izi a jeeznenu a izi. ⁴ Be jowhnu ruwhnu a,
 rẹwhna a jaazị n'egedege ruwhnu be. ⁵ Abalị jáazima
 berere, be jọomu tọnji, ẹnam jọomu, kwnornu nū
 Nyenwe aị Chiokike jeenye be iwhne, be jechi lele eze
 tim tọm. ⁶ Enine izi wam kanu m, "Ikwu-ọnu ka bụ ezi
 ọka ke kwesiri ọkwukwo ovu. Nyenwe aị Chiokike ke

enine ele ọwhnurninya ziyaru enine izi a gesi ele izi a
 kpakara nhne jeemeriri n'ige matị vazne nū ruwhnu."

Jizọsi vawa

⁷ "Le, m vawa wara wara, ngozi jaazinu ele jaabita ik-
 wu-ọnu ọwhnurninya ke ọkwukwo ka."

⁸ Mawa, Jōni, nurnu, whnū masị kpakara nhne ka.
 Nga me nurnu, whnū kwo masị, m dna n'ẹli n'ọchi
 enine izi nye gesiri m kpakara nhne ka ma m kponu m
 a risi ẹli. ⁹ Kọvu ọ kannu m, "I mee kpam, m bụ m nye
 izi ibne i, nū ke rumu nda i ele ọwhnurninya, nū
 kpakara ele jaabita ikwu-ọnu ọkwukwo ka. Kponu
 Chiokike risi ẹli."

¹⁰ Ọ kanu m, "I tuga ikwu-ọnu ke ọkwukwo ọwh-
 nurninya ka, kwnornu nū ige zị ndundu. ¹¹ Nye ojo
 mernu nhne ojo a zne ruwhnu, nye zila richna, ọ zila
 richna a zne ruwhnu, nye mee mma, mernu mma a
 zne ruwhnu, nye zị nsọ, ziri nsọ a zne ruwhnu."

¹² "Le, m vawa wara wara, ogwo ọnu m zị m n'aka, m
 jeenye nye ọbula lele kpa ọnu a jiri ziri. ¹³ Mawa bụ
 Alifa nū Omega, Nye Mbom nū Nye Ipne-aznū, Ọpani-
 zo nū Okwukwo.

¹⁴ "Ngozi jaazinu ele snurnu iwo awura be, be nwer-
 nu rikne o ri mkpuru isisi ke bụdnu wam, be jeehi
 n'ogodo ọnuhna bnazne nū rime ẹli-ọhna wam.
¹⁵ Kọvu rumu nkita, nū ele amusu, nū ele neeme oyi,
 nū ele noogbu badnū, nū ele naakwa rẹnwu, nū ele
 whnurnu aghalaghala n'anya neeme be jaazị n'ederezi.

¹⁶ "Mawa Jizọsi, ziyaru enine izi m ọ gba akebne
 kpakara nhne ka nū rime kpakara ọgbako Chiokike.
 Mawa bụ Mgbaregwnugwu nū Nnwọ Devidi, Mbọ
 ọsisi marnu mma."

¹⁷ Enine Nsọ nū nnwerne ikne karu, "Vaa." Nye ọbula
 ke nurnu, kaa, "Vaa." Nye ọbula akpiri nọokpo bẹkwu,
 vaa, nye ọ masiri gweru mini ke bụdnu n'etekne nwor-
 nu.

¹⁸ M nọodo nye ọbula ke nurnu ikwu-ọnu ke ọkwuk-
 wo ọwhnurninya ka aka nū nsni, nye ọbula ke tük-
 wasiri nhne n'olu a, Chiokike jootukwasinu a nhne nū
 kpakara awhnūwhnu be gbaru n'ọkwukwo ka. ¹⁹ Nye
 ọbula ke gwemernu nhne n'ikwu-ọnu ke ọkwukwo
 ọwhnurninya ka, Chiokike jeegweme igwe a n'isisi ke
 bụdnu nū ẹli-ọhna nsọ, ke bụ nhne be gbaru n'ọkwuk-
 wo ka.

²⁰ Nye gbaru akebne kpakara nhne ka karu, "Owe, m
 vawa wara wara."

Amim. Vaa, Nyenwe aị Jizọsi.

²¹ Oru ke Nyenwe aị Jizọsi dazinu kpakara anu. Amim.